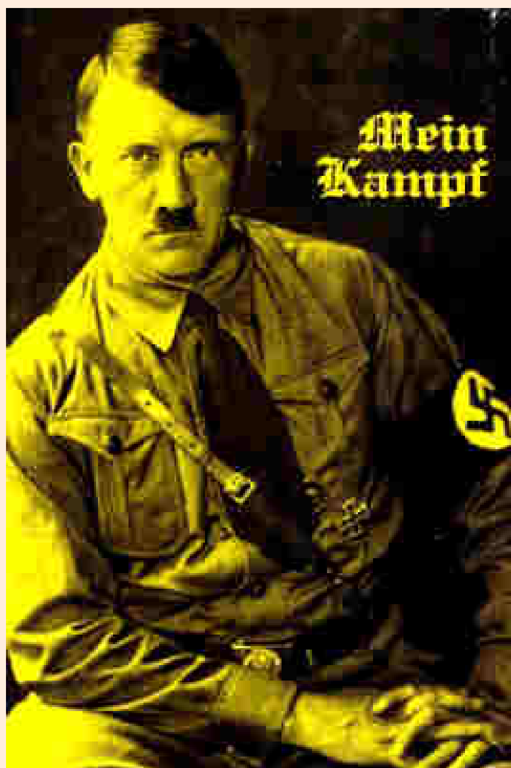
Adolf Hitler: Harcom

Tartalomjegyzék

Elõszó

1924. április 1-én kezdtem meg várfogságom letöltését a Lech melletti Landsberg várfogdájában a müncheni népbíróság ítélete alapján
Hosszú évek szüntelen munkássága után itt végre alkalmam nyílt egy olyan mû megírására, amelyre sokan buzdítottak, és amelynek szükségszerûségét a mozgalom érdekében magam is éreztem. Így határoztam el, hogy két kötetben nemcsak mozgalmunk célját fejtem ki, hanem fejlõdésének útját is vázolom . Meggyõzõdésem, hogy egy ilyen mûbõl több tanulság meríthetõ, mint egy kizárólag elméleti munkából.
Itt kínálkozott alkalom arra is, hogy saját egyéniségem kialakulásáról is képet nyújtsak, hogy ezzel egyrészt mûvem megértését könnyítsem meg, másrészt pedig eloszlassam azokat a torz mendemondákat, amelyeket elsõsorban a zsidó kézben lévõ sajtó terjesztett rólam.
Ezzel a munkámmal nem az idegenekhez fordulok, hanem azokhoz a párthíveimhez, akik szívvel lélekkel mozgalmunk alkotórészei, és akik értelme a mozgalom belsõ részleteinek feltárása iránt érdeklõdik.
Tudom, hogy az emberek megnyerésére az élõ szó hatásosabb az írottnál. Minden mozgalom nagyarányú kifejlõdését elsõsorban a nagy szónokoknak köszönheti, nem a nagy íróknak. Mégis szükség van arra, hogy egy tan alapvetõ gondolatait az egység és egyöntetûség kedvéért mindörökre papírra vessük.
Ezt a két kötetet is közös munkánk építõkövének tekintem.
A Lech melletti Landsbergi vár fogdájában.
A Szerzõ

1923. november 9-én. déli 12 óra 30 perckor Münchenben a Feldhernhalle elõtt és az egykori hadügyminisztérium udvarán a következõ férfiak estek el népünk föltámadásába vetett törhetetlen hittel:

Alfarth, Felix kereskedõ, szül. 1901. július 5.
Bauriedl, Andreas kalapos, szül. 1879. május 4.
Casella, Theodor banktisztviselõ, szül. 1900. augusztus 8.
Ehrlich, Wilhelm banktisztviselõ, szül. 1894. augusztus 19.
Faust, Martin banktisztviselõ, szül. 1901. január 27.
Hechenberger, Anton lakatos, szül. 1902. szeptember 28.
Körner, Oskar kereskedõ, szül. 1875. január 4.
Kuhn, Karl fõpincér, szül. 1897. július 26.
Laforce, Karl mérnökhallgató, szül. 1904. október 28.
Neubauer, Kurt szolga, szül. 1899. március 27.
Pape, Claus, von kereskedõ, szül. 1904. augusztus 16.
Pfordten, Theodor von der, törvényszéki tanácsos, szül. 1873 május 14.
Rickmers, Johann ny. huszárkapitány, szül. 1881. május 7.
Scheubner Richter, Max Erwin dr. von, okl. mérnök, szül. 1884. január 9.
Lovag Stransky, Lorenz mérnök, szül. 1899. március 14.
Wolf, Wilhelm kereskedõ, szül. 1898. október 19.

Az úgynevezett "nemzeti" hatóságok nem engedélyeztek közös sírt a halott hõsöknek!
Emléküknek ajánlom tehát munkám elsõ kötetét. Vértanúságuk legyen örökké ragyogó
példa mozgalmunk hívei
elõtt!
A Lech melletti Landsberg várfogdájában, 1924. október 16-án
Adolf Hitler

1. Kötet. Beszámoló. A szülõi házban

Isten kegyelmébõl Braunauban az Inn mellett születtem. Ez a városka éppen a két német állam határán fekszik, annak a két német államnak a találkozási pontján, amelyeknek egyesítése legalább is elõttünk, fiatalok elõtt feltétlenül megvalósítandó életcélként lebeg. Német-Ausztriának ismét egyesülnie kell a nagy német anyaországgal, éspedig nem holmi gazdasági ok miatt! Nem! Ennek az egyesülésnek még akkor is be kell következnie, ha az gazdaságilag közömbös vagy akár káros lenne, be kell következnie a vérségi kötelékeknél fogva. A német népnek addig nincs joga gyarmatpolitikai célokat követni, amíg nincs minden fia egy közös államban. Azonos vér egy államba való. Csak ha a Birodalom határai az összes németet körülzárják, és ez a terület nem tudja lakosait élelmezni, akkor fogja a nép ínsége arra megadni az erkölcsi jogot, hogy idegen területeket vegyünk birtokunkba. Akkor az ekébõl kard lesz, és a háború könnyei megteremtik az utódoknak a mindennapi kenyeret. Ez a kis határmenti városka nagy feladat jelképévé lett számomra. De egyébként is éppen korunkban hat figyelmeztetõen szülõvárosom. Több mint száz évvel ezelõtt, hazánk legmélyebb megaláztatásának idején, itt halt vértanúhalált szeretett Németországáért a nacionalista, franciagyûlölõ Johannes Palm, nürnbergi könyvkereskedõ. Nem volt hajlandó társait és fölötteseit elárulni, és neki is Leo Schlageter sorsa jutott osztályrészül. Palmot is elárultak Franciaországnak. Az uralkodó rendszer egyik képviselõjének, az augsburgi rendõrkapitánynak jutott osztályrészül az a szomorú dicsõség. hogy árulásával az új német hatósági közegek mintaképe legyen Severing úr birodalmában. (Severing Wilhelm Karl többségi szocialista politikus (Mehrheitssozialist). 1920-30. között többször német belügyminiszter.)
Ebben, a német vértanúság dicsfényével övezett, vér szerint bajor, földrajzilag osztrák városkában laktak szüleim a múlt század nyolcvanas éveinek vége felé. Édesapám, aki tizenhárom éves korában a szülõi háztól elkerült vándorlegénybõl, kõmûvessegédbõl állami tisztviselõvé küzdötte fel magát, hivatali kötelességének, anyám pedig fõleg háztartásának és mindenekelõtt nekünk, gyermekeinek élt, igaz, szeretõ gondossággal. Csak kevés emlékem fûzõdik e városkához, mert szüleim innen áthelyezés folytán Passauba, majd röviddel azután a vámtisztviselõk sorsaként Linzbe kerültek. Édesapám itt ment nyugdíjba 56 éves korában. Édesapám mint szegény házaló gyermeke, 13 éves korában elhagyta a szülõi házat. Noha a falu tapasztaltabb emberei errõl lebeszélték, Bécsbe ment, hogy ott kézmûvességet tanuljon. Ez az 1850-es években történt. 3 gulden vagyonnal ment a bizonytalan jövõbe, 13 évesen. 17 évesen letette az iparoslegényi vizsgát, de ez nem elégítette ki. A kézmûves sors szegénységébõl és függõségébõl is ki akart szabadulni és arra vágyott, hogy állami tisztviselõ legyen. Ezt a célját is elérte. 24 év után visszatért falujába mint tisztviselõ. Ekkor már szinte senki sem emlékezett a szegény fiúra, aki valaha nagy reményekkel indult a nagyvárosba. Innen ment nyugdíjba. Nyugdíjaztatása után a felsõausztriai Lambachban vásárolt magának földet, és mint valaha szülei, ezt mûvelte haláláig.
Erre az idõszakra esnek életem elsõ nagy lelki benyomásai. A szabadban eltöltött sok idõ, hosszú utam az iskoláig már kora fiatalságomban elidegenítettek a szobához kötött foglalkozástól. Bár ekkor még nemigen törõdtem a pályaválasztás gondolatával, abban

bizonyos voltam, hogy életutamon nem követem apám nyomdokait. Azt hiszem, szónoki készségem társaimmal való civakodás közben már itt némi iskolázottságra tett szert. Egyike voltam a kis fõkolomposoknak.
Könnyen és ekkor jól is tanultam, de a velem való bánásmód nem volt egyszerû. Szabad idõmben énekórára jártam, és a lambachi kolostorban alkalmam volt részt venni a pompás templomi ünnepségeken. Szinte belekábultam ezek nagyszerûségébe. Mint egykor apámnak a kisvárosi plébános, számomra az apáti méltóság jelentette törekvéseim legmagasabb pontját.
Késõbb apám könyvtárának böngészése közben katonai dolgokat tartalmazó mûvekre, többek között az 1870/71-es német-francia háború történetének népszerû kiadására bukkantam, Nem telt bele hosszú idõ, és e hõsi küzdelem csakhamar belsõ lelki élményt jelentett számomra. Ettõl fogva mindenért rajongtam, ami háborúval vagy katonasággal volt összefüggésben.
E mû olvasása közben vetõdött fel elõször bennem annak a gondolata, hogy mi különbség van e dicsõséges háborúban részt vett és a többi német között? Miért nem vett részt Ausztria is e háborúban, miért nem ment apám és a többiek is velük? Hát mi nem vagyunk mind ugyanolyanok, mint a többi németek? Nem tartozunk mindannyian együvé? E nagy kérdés most kezdett elõször motoszkálni bennem. Belsõ irigységgel vettem tudomásul, hogy nem minden németnek jutott osztályrészül az a szerencse, hogy Bismarck birodalmához tartozhasson. Számomra ez teljesen érthetetlen volt.
Édesapám helyes érzékkel egész egyéniségembõl, de leginkább vérmérsékletembõl arra a következtetésre jutott, hogy számomra nem megfelelõ a humanisztikus gimnázium. A reáliskolát alkalmasabbnak tartotta, s e feltevésében még inkább megerõsítette mar ekkor feltûnõ rajztehetségem. Alapjában véve azonban az volt az óhaja, hogy az õ nyomdokaiba lépjek, és belõlem is állami hivatalnokot faragjon. Keserû ifjúsága, az önerejébõl felküzdött ember büszkesége késztette arra, hogy fia az õ nyomdokain haladjon, és azon az életpályán lehetõleg többre vigye, mint atyja.
Mindehhez még hozzájárult az a véleménye, hogy saját beosztása révén ezt a pályafutást igen megkönnyítheti számomra.
E tekintetben tanúsított ellenállásom érthetetlen és megfoghatatlan volt számára.
Életpályámat illetõ elhatározása kemény és végleges volt. A létért való küzdelemben megedzett zsarnoki természete kizárta azt, hogy az ez irányú döntést egy tapasztalatlan és felelõtlen gyermekre bízza, már csak fia késõbbi jövõje érdekében is. Másképp történt! Ellenzékbe léptem, és konokul ellenszegültem apám elhatározásának. Belõlem nem lesz hivatalnok! mondottam. Sem komoly példálózás, sem rábeszélés nem használt. A hivatalnoki pálya iránt nem lehetett kedvet ébreszteni bennem. Kellemetlen, bántó érzés fogott el arra a gondolatra, hogy majd egy irodában üljek, ne
egyek ura saját idõmnek, ne legyek szabad ember, hanem egész életem alakiságok közé legyen kényszerítve.
A számomra igen könnyû iskolai tananyag mellett sok szabadidõm maradt. Így bizony többet voltam Isten szabad ege alatt, mint a szoba négy fala között.
Boldog vagyok és hálás az égnek azért, mert most, amikor politikai ellenfeleim szorgos és kedves figyelmességgel kutatják életpályámat kora ifjúságomig visszamenõleg, és megkönnyebbülten megállapítják ennek a "Hitler"-nek pajkos voltát Ennek folytán újra és újra visszaemlékezhetem gyermekkorom boldog idejére, amikor erdõ ós mezõ volt a fel-felmerülõ ellentétek rendezésének hadszíntere. A szabad pályát illetõ erõs elhatározásomon a reáliskola sem változtatott sokat.
Az összeütközés mindaddig elkerülhetõ volt, míg csupán apám kívánságának egyszerû ellenzésére szorítkozhattam, és titokban tarthattam belsõ meggyõzõdésemet. A magam megnyugtatására egyelõre elegendõ volt az a szilárd elhatározásom, hogy belõlem nem faragnak hivatalnokot.

Nem volt ilyen egyszerû dolog, amikor apám terveivel ellenkezõ véleményt nyilvánítottam. Ez pedig már tizenkét éves koromban bekövetkezett. Magam sem tudom, hogyan történt, de egy szép napon egyszerre csak elhatároztam, hogy festõmûvész leszek. Nem lehetett kétségbe vonni rajzképességemet, ezt apám is tudta, hiszen éppen ez késztette többek között arra, hogy reáliskolába küldjön. Mégis, amikor megkérdezte, hogy tulajdonképpen milyen életpályát választanék magamnak, kimondtam fenti elhatározásomat. Elsõ percben torkán akadt a szó. Kételkedni kezdett épelméjûségemben. Miután pedig megismételtem elhatározásomat, és megérezte ennek komolyságát, esetleges tehetségem figyelmen kívül hagyásával, határozott egyéniségének egész erejével fellépett tervem ellen. "Festõmûvész nem lesz belõled, legalább is, míg én élek, addig soha!" mondotta.

Mindketten következetesek maradtunk: Atyám a "sohá"-hoz, én pedig a "csak azért is"-hez.

Magától értetõdõen ennek nem lehettek kellemes következményei. Bármennyire is ragaszkodtam apámhoz, kitartottam eredeti álláspontom mellett. Apám kijelentette, hogy festõvé való kitaníttatásomhoz nem hajlandó hozzájárulni, én pedig kijelentettem, hogy a reáliskolában nem vagyok hajlandó tovább tanulni. Hallgattam, de fenyegetésemet valóra váltottam abban a reményben, hogyha apám majd látja az iskolában tanúsított gyatra elõmenetelemet, kénytelen-kelletlen majd hagyni fog boldog álmaim felé evezni.

Nem tudom, hogy vajon helyes volt-e ez a számításom. Bizonyos azonban, hogy azokkal a tárgyakkal, amelyek örömet szereztek és amelyekre késõbb, mint festõnek legalábbis saját felfogásom szerint szükségem lehetett, nagy buzgalommal foglalkoztam. Azokat viszont, amelyek az én szememben jelentékteleneknek látszottak, elhanyagoltam. Ebbõl az idõbõl származó bizonyítványaim szélsõségeseknek nevezhetõk. Egymás mellett voltak kitûnõ, jeles, elégséges, vagy akár elégtelen osztályzatok is. A legszebb eredményt a történelemben és földrajzban értem el. E két kedvenc tantárgyamban kitûntem az osztályban.

Ha most, annyi esztendõ után ismét szemügyre veszem ezt az idõszakot, mindenekelõtt két feltûnõ dolgot kell jelentõségteljesnek tartanom.

Elõször: nacionalista vált belõlem!

Másodszor: megtanultam belsõ tartalma és értelme szerint mérlegelni és felfogni a történelmet.

A régi Ausztria több nemzetiségû állam volt. A birodalmi német legalábbis akkoriban aligha tudta felfogni, mit jelent az egyén mindennapi életében egy ilyen nemzetiségi állam polgárának lenni. A német-francia háború hõs német hadseregének csodálatos diadalmenete után a birodalmi németek mind jobban elidegenedtek a külföldi németségtõl, sõt lassan már figyelemre sem méltatták azt. Az õsi, alapjaiban egészséges ausztriai németséget pedig nagyon gyakran összetévesztették magával a lezüllött Ausztriával.

Ennek a népnek a német nyelvért, német iskoláért és német volta megvédéséért folytatott örökös, könyörtelen harcáról nagyon kevés birodalmi németnek volt fogalma. Csak most, amikor hasonló szomorú sorsot sok millió, hajdan birodalmi németre is rákényszerítettek, amikor idegen uralom alatt annyian álmodnak vágyakozva a közös hazáról, és annyian küzdenek azért, hogy legalább az anyanyelvhez való jogukat elismerjék, most végre megérti a többség, mit jelent a nemzetiségi küzdelem.

Most már talán egyesek képesek értékelni az õsi Ostmark németségnek azt a hõsi magatartását, amellyel kiállt a birodalom és a német nyelvterület keleti határán, akkor, amikor a birodalmat jobban érdekelték a gyarmatok, mint a kapui elõtt küzdõ saját vérének és húsának sorsa.

Már kora ifjúságomban én is részt vehettem a régi Ausztria nemzetiségi küzdelmeiben.

A déli határvidék és ennek iskolái számára akkoriban gyûjtéseket rendeztek. Búzavirág és piros-fekete-arany színek segítségével juttatták kifejezésre belsõ meggyõzõdésüket azok,

akik minden büntetés és figyelmeztetés dacára "heil"-lal köszöntötték egymást, és a császári himnusz helyett inkább a "Deutschland über Alles"t énekelték. Magától értetõdik, hogy én már ebben az idõben sem tartoztam a "langyosak" közé. Rövid idõ alatt "német nemzeti" lettem, ami persze nem fedi a mai hasonnevû párt fogalmát.
Ebben az irányban igen gyors fejlõdésen mentem keresztül. Már tizenöt esztendõs koromban élesen meg tudtam különböztetni a dinasztikus "hazafiságot" a népies, faji "nacionalizmus"-tól. Már akkor is csak az utóbbit ismertem el!
Aki sohasem vett magának fáradságot a Habsburg monarchia belsõ viszonyainak tanulmányozására, nemigen tudja megérteni ezt a fejlõdést. Pedig már a világtörténelem iskolai tanítása is magában hordozta ennek a fejlõdésnek csíráját, hiszen különálló osztrák történelem tulajdonképpen csak igen kis mértékben létezik Az osztrák állam sorsa olyan szerves összefüggésben van az össznémetség fejlõdésével, hogy a történelemnek osztrák és német részre való fölosztása szinte elképzelhetetlen. Az egykori birodalmi nagyság Bécsben õrzött jelvényei pedig, mint az örökös közösség összekötõ kapcsai, csodálatos varázserõvel hatnak.
A világtörténelem tanítása az ún. középiskolákban még ma is nagy zavarban van. Csak kevés tanár tudja megérteni, hogy a történelem tanulásának célja sohasem a magolásban és a számadatok elhadarásában rejlik. Nem az a fontos, hogy a tanuló tudja, mikor volt ez vagy az az ütközet, mikor született ez vagy az a (mégpedig többnyire jelentéktelen) hadvezér, sõt mi több, az sem fontos, hogy mikor tette fejére valamelyik uralkodó õsei koronáját. Nem! Istenemre, ez igazán nem fontos!
Történelmet "tanulni" annyit jelent, mint azokat az erõket keresni és megtalálni, melyek hatása a késõbbi történelmi eseményekben jelentkezik. Az olvasás és tanulás mûvészete itt is a fontos dolgok megtartásában és a kevésbé fontosak elfelejtésében rejlik!
Talán egész késõbbi életemre végleges befolyást gyakorolt az a körülmény hogy a szerencse éppen olyan történelemtanárral ajándékozott meg, aki mind a tanítás, mind a vizsgáztatás terén a fentebb vázolt álláspontot juttatta érvényre.
A linzi reáliskola tanárában, dr. Leopold Pötschben ez a követelmény valóban ideálisan testesült meg.
Dr. Pötsch jólelkû, de határozott fellépésû öregúr volt, aki nagyszerû elõadásaival nemcsak figyelmünket tudta lekötni, hanem magával ragadott bennünket. Még ma is elérzékenyülök, ha reá gondolok, aki lelkes magyarázataival a jelenbõl egy elmúlt korszakba varázsolt bennünket, és évezredek ködébõl élõ valósággá formálta a száraz történelmi eseményeket. Izzó lelkesedéssel figyeltük szavait, néha még könnyekig is elérzékenyültünk. Tanárom értett ahhoz. miként kell a jelenbõl való következtetésekkel a múltat megvilágítani, és viszont a múltból a jelenre következtetéseket levonni. Így tudta velünk legnagyobb boldogságunkra a jelen problémáit a legjobban megértetni. Ilyen módon felszította nemzeti fanatizmusunkat. Nemzeti büszkeségünkre történt hivatkozással szedte rendbe a mi kamasz társaságunkat, ami más eszközzel bizonyára sokkal kisebb mértékben sikerült volna. Neki köszönhetem, hogy a történelem kedvenc tantárgyammá vált.
Így hát magától értetõdõen anélkül, hogy tanárom akarta volna már fiatalon [nacionalista] forradalmárrá váltam. Ugyan ki tudott volna ennél a tanárnál történelmet tanulni anélkül, hogy ne váljék annak az államnak az ellenségévé, amely uralkodó dinasztiája révén olyan megbocsáthatatlan módon befolyásolta nemzete sorsát? Ki tudta volna megõrizni hûségét azzal a császári házzal szemben, amelyik mind a jelenben, mind a múltban képes volt a német nép érdekeit saját önzõ érdekeinek feláldozni?
Mi már mint iskolásfiúk is tudtuk, hogy bennünket, németeket az osztrák állam nem szeret, de nem is szerethetett.
Napjaink tapasztalata csak megerõsítette bennünk a Habsburg ház történelmi szerepének felismerését. Északon és délen idegen népiség méregfoga rágódott németségünkön. Bécs

pedig napról napra veszített német jellegébõl. A "trónörökös udvara" ott csehesített, ahol éppen lehetõség adódott erre. Az örök isteni igazságszolgáltatás vasökle volt az, amely Ferenc Ferdinánd fõherceget, a németségnek ezt az elkeseredett ellenségét éppen azokkal a golyókkal terítette le, melyeknek öntésénél maga is segédkezett. Ausztriában Ferenc Ferdinánd volt a felülrõl irányított elszlávosítás fõvédnöke!

Óriási terheket raktak a németség vállára; az anyagi és véráldozatok szinte elviselhetetlenek voltak, s csak a vak nem látta, hogy mindez hiábavaló! Nekünk az fájt a legjobban, hogy a Németország és Ausztria közötti szövetségi viszony mintegy szentesítette Németország részérõl az ausztriai németség kiirtását eredményezõ rendszer mûködését. A Habsburg álszenteskedés eredményeként az volt a látszat, mintha Ausztria még mindig német állam lenne. E kétszínû magatartása viszont a felháborodást a megvetésig fokozta a Habsburg házzal szemben.

Csak magában a [német] birodalomban nem láttak mindebbõl semmit az ún. "hivatottak". Mintha a vakság átkával lettek volna sújtva, egy élõhalott mellé szegõdtek, és a rothadás jeleiben még új élet csíráját is felfedezni vélték.

A fiatal birodalomnak a korcs osztrák állammal kötött szövetségében azonban a késõbbi világháború és az összeomlás csírája rejlett.

Munkámban még behatóan fogok e problémákkal foglalkozni, éppen azért itt csak annak a megállapítására szorítkozom, hogy már kora ifjúságomban az a felfogás kristályosodott ki bennem amelyhez mindörökre hû maradtam és amely felfogás mindinkább megszilárdult bennem , hogy a németség sorsának biztosítása megkívánta Ausztria megsemmisítését, hogy a dinasztiával egybekötött patriotizmusnak semmi köze sincs a nemzeti érzéshez, s hogy mindenekelõtt a Habsburg ház a németség, illetve a német nemzet kárára van.

A fentiek felismerésébõl már ekkor levontam a következtetéseket: amilyen forró szeretet vonzott német-osztrák hazámhoz, ugyanolyan mély gyûlöletet éreztem az osztrák állammal szemben.

A történelmi gondolkodásmódnak az a formája, amelyet én az iskola padjaiban ismertem meg, végigkísér egész életemen. A világtörténelem, a napjainkban lejátszódó történelmi események tehát a politika megértésének kiapadhatatlan forrása maradt számomra. Nem akartam tanulni a történelmet, hanem azt akartam, hogy a történelem tanítson engem!

Kétségtelenül korán lett belõlem politikai forradalmár, de nem kevésbé korán lettem forradalmárrá a mûvészet terén is.

A linzi színházban 12 éves koromban láttam elsõ ízben Tell Vilmost és pár hónapra rá életem elsõ operáját: Lohengrint. Egy csapásra meghódítottak ezek a mûvek! Wagner iránti lelkesedésem határtalan volt, és ma különös szerencsének tartom, hogy a szerény vidéki elõadás meghagyta számomra a mûvészi élvezet késõbbi fokozásának lehetõségét!

Mindez még inkább megerõsítette bennem a pályaválasztással kapcsolatos elhatározásomat. Végleg rájöttem arra, hogy mint hivatalnok, sohasem lehetnék megelégedett! Mióta pedig a reáliskolában rajztehetségem is feltûnt, elhatározásom még keményebbé vált, s ezen sem jó szóval, sem fenyegetéssel változtatni nem lehetett.

Festõ akartam lenni, de a világ minden kincséért sem hivatalnok!

Különös, hogy minél idõsebb lettem, annál inkább érdekelt az építészet. Az építészetet festõi tehetségem természetes kiegészítõjének tekintettem s bensõmben örültem annak, hogy a mûvészi keret kibõvült. Nem sejtettem, hogy egykor másként lesz.

Jövendõ hivatásom kérdése azonban hamarabb eldõlt, semmint sejthettem volna.

Tizenhárom éves koromban váratlanul meghalt édesapám. Szívszélhûdés ölte meg, így legalább a legkevesebb szenvedéssel fejezte be földi pályafutását. A fájdalom mindnyájunkat lesújtott. Úgy látszott, hogy legfõbb óhaja: fia jövõjének a biztosítása nem teljesedik be, pedig tudat alatt mégis õ alapozta meg jövõmet!

Külsõleg egyelõre még semmi sem változott meg. Édesanyám kötelességének tartotta, hogy neveltetésemet édesapám óhajához híven folytassa, és engem továbbra is a

hivatalnoki pályára akart elõkészíteni. Én azonban konokabbul ragaszkodtam elhatározásomhoz, mint valaha. Váratlan segítségként lépett fel betegségem amely döntõ jelentõséggel befolyásolta sorsomat. Tekintettel súlyos tüdõbajomra, orvosom édesanyám lelkére kötötte, hogy engem semmi szín alatt se tegyen be valami irodába. Egy esztendõre a reáliskola látogatását is be kellett szüntetnem. Így szinte önmagától teljesedett be leghõbb vágyam, amelyért oly sokáig küzdöttem.
Betegségem hatása alatt édesanyám ezután végleg kivett a reáliskolából, hogy az akadémiára küldjön.
Ezek voltak életem legboldogabb napjai, hogy azután e napok minden gyönyörû álmát halomba döntse édesanyám halála, mely hosszú és fájdalmas betegség befejezõje volt.
A könyörtelen valóság és a nyomorúság gyors elhatározásra késztetett. A csekély atyai vagyon ráment anyám betegségére, az árvapénz puszta megélhetésemet sem biztosította, tehát valami úton-módon magamnak kellett megkeresnem a kenyeremet.
Egy csomag ruhával és némi fehérnemûvel kezemben, de megdönthetetlen akarással nekivágtam Bécsnek! Hittem, hogy ami ötven évvel ezelõtt édesapámnak sikerült, az nekem is sikerülni fog. Én is lenni akartam "valami", bár semmi szín alatt sem hivatalnok!

II. A bécsi tanulóévek

Anyám halála részben már el is döntötte jövendõ sorsomat. A gyászesetet követõ keserû napok vége felé utaztam Bécsbe, hogy letegyem az akadémiai felvételi vizsgát. Nagy rajzcsomaggal és a siker biztos tudatával vágtam neki ennek az útnak, mert hiszen már a reáliskolában feltûnt rajztehetségem azóta igen sokat fejlõdött. Egyetlen zavaró körülmény merült fel néha-néha: festõi készségemet túlszárnyalta rajztehetségem, és e téren is fõleg az építészet érdekelt. Tizenhat éves koromban voltam elõször Bécsben, és kéthetes bécsi tartózkodásom idején az építészet iránti érdeklõdésem még inkább fokozódott. Annak idején az Udvari Múzeum képtárának tanulmányozása céljából utaztam oda, de tulajdonképpen csak a múzeum épülete hatott igazán reám. Egyik látványosságtól a másikhoz siettem, reggeltõl estig lótottam-futottam, és ezalatt mindig fõképpen az építészet alkotásai tudták lekötni figyelmemet. Az opera és az országházat órákig tudtam csodálni, az egész "Ring" az Ezeregyéjszaka varázsával hatott reám.
Most tehát másodszor voltam itt ebben a szép városban, és nagy nyugtalansággal, de büszke önbizalommal vártam felvételi vizsgám eredményét. Annyira meg voltam gyõzõdve a sikerrõl, hogy a visszautasítás villámcsapásként sújtott reám. Kihallgatásra jelentkeztem a rektornál, aki kérésemre készséggel közölte velem visszautasításom okát. Munkámból mondotta minden kétséget kizárólag kitûnik az a körülmény, hogy nem festõnek, hanem inkább építésznek való vagyok, számomra tehát semmi esetre sem az akadémia festészeti, hanem annak építészeti osztálya jöhet tekintetbe. Szinte érthetetlennek látszott elõttük az a körülmény, hogy mind ez ideig semmiféle építészeti iskolát sem látogattam, és még magánórákkal sem vettem.
Lesújtva hagytam el Hansen mester gyönyörû alkotását, az akadémia Schiller téri épületét. Fiatal életemben elõször kerültem összeütközésbe önmagammal. Amit saját képességemrõl hallottam, fáklyaként világította meg a bennem lakozó kétlakiságot, amely már régen gyötört, anélkül hogy meg tudtam volna magyarázni.
Néhány nap múlva azonban már magam is tudtam, hogy egykor majd építésszé kell lennem.
Az ide vezetõ út rendkívül nehéz volt, mert amit eddig a reáliskolában elmulasztottam, az most keserûen megbosszulta magát. Az akadémia építészeti szakosztályának látogatása feltételezte az építésztechnikai iskola elvégzését. Ehhez pedig érettségire volt szükség, ami nálam hiányzott. Emberi megítélés szerint ez a körülmény tehát mûvészi álmaim végét

jelentette.
Idõközben visszanyert nyugalommal és határozottsággal tértem vissza ezúttal harmadszor Bécsbe. Hajdani dacom újra feltámadt, célomat véglegesen kitûztem magam elé. Építõmester akartam lenni, mert hiszen akadályok nem azért vannak, hogy az ember meghátráljon elõttük, hanem hogy legyûrje õket. Apám példája lebegett elõttem, aki egykor a falu szegényébõl és cipészinasból államhivatalnokká küzdötte fel magát, és le akartam gyûrni az akadályokat. Az én helyzetem mégiscsak könnyebb volt apáménál. Ami akkor elõttem a sors mostohaságának tûnt fel, azt ma a gondviselés bölcsességének tekintem. A szükség istennõje karjaiba vett, és gyakran összeroppanással fenyegetett, de a sors csapásai között akaratom csak erõsödött, ellenállásom nagyobb lett, míg végre akaratom került ki gyõztesen a küzdelembõl.
Életem ez idõszakának köszönhetem, hogy kemény lettem, és hogy ma is kemény tudok lenni. Hálás vagyok életem e szakáért azért is, mert kiszakított a bárgyú és kényelmes élet lágy karjaiból. Az "anyás fiút" odadobta gond asszonyság elé. Nyomorba és szegénységbe jutottam. Megismerhettem azokat, akikért késõbb küzdenem kellett.
Ebben az idõben nyílt ki a szemem az általam elõbb névleg is alig ismert, a német népre gyakorolt szörnyû jelentõsége tekintetében pedig teljesen ismeretlen két veszély meglátására. Ez a két veszély: a marxizmus és a zsidóság.
Bécs, a kellemes, könnyed hangulatú város, a szórakozni vágyók otthona, az én életemben sajnos, csak a legszomorúbb korszak színhelyeként szerepelhet. Ma is vegyes érzelmekkel gondolok erre a városra, amely öt évi nyomorúságot jelentett számomra. Öt küzdelmes esztendõt töltöttem ebben a nimbusszal teli metropoliszban, amely idõ alatt elõbb mint napszámos, majd mint kis festõ, sikerült mindennapi kenyeremet megkeresnem. Azt a keserû kenyeret, amely még a természetes éhség csillapítására sem volt elegendõ. A nyomor hû társam maradt ez idõ alatt, sohase hagyott cserben, és mindenben testvériesen osztozott velem. Minden egyes könyv vételébõl kikérte a maga részét. és egy operai elõadás már arra késztette, hogy több napig ismét társamul szegõdjék. Állandó harcban állottunk egymással. És mégis, annyit tanultam ez alatt az idõ alatt, mint még soha. Az építészeten és a gyomrom rovására élvezett operai elõadásokon kívül egyetlen örömömet a könyvekben találtam.
Rengeteget olvastam ebben az idõben. Minden szabad idõmet alapos tanulmányaimnak szenteltem, és ilyen munkával alig néhány esztendõ alatt sikerült tudásom alapját megteremtenem. Ennél is nagyobb jelentõsége ennek az idõszaknak, hogy ekkor alakult ki mai tevékenységem sziklaszilárdságú alapját képezõ világnézetem. Szentül hiszek abban, hogy a nagy alkotó gondolatok amennyiben valakinél ilyesmirõl egyáltalán szó lehet már a fiatal korban jelentkeznek. Megkülönböztetek korral járó bölcsességet és ifjúkori zsenialitást. Az elõbbit a hosszú élettapasztalat eredményezte alaposság és elõvigyázatosság jellemzi, az utóbbi viszont kimeríthetetlen új és új gondolatok szolgáltatásában, anélkül azonban, hogy ezeket nagy számuknál fogva képes lenne feldolgozni. Az ifjúkori zsenialitás szolgáltatja a jövõ terveit, az anyagot az építéshez, amelyekbõl viszont a bölcsebb évfolyamok választják ki az építõköveket az épület felépítéséhez, feltéve, hogy az elõrehaladott kor úgynevezett bölcsessége nem fojtja el az ifjúi zsenialitást.
Az atyai házban töltött évek semmiben sem különböztek a többiekétõl. Gondtalanul vártam a másnapot, és semmiféle különös probléma sem létezett számomra. Ifjúságom környezetét kispolgárok alkották, tehát az a társadalmi réteg, amelynek az igazi kézi munkáshoz vajmi kevés köze volt. Bármilyen furcsának is tûnjék fel az elsõ pillanatban ez a megállapítás, mégis igaz, hogy e között a semmi esetre sem fényes anyagi helyzetben élõ réteg és a munkásság között sokkal nagyobb szakadék tátong, mint azt legtöbben hiszik. Ennek oka a félelemben keresendõ. A kispolgár attól fél, hogy ismét belekerül abba az annyira kevéssé becsült munkásosztályba, amelybõl csak nemrég vergõdött ki. Hozzájárul

ehhez a kulturális nélkülözésekre való visszaemlékezés is. Ennek a következménye azután az, hogy a magasabb társadalmi osztályokhoz tartozó ember gyakran könnyebben ereszkedik le alacsonyabb sorban levõ embertársához, mint az ilyen "uborkafára fölkapaszkodott", akiben bizony a létért folytatott küzdelem gyakran megöli a könyörületességet, és megsemmisít benne minden érzést a lemaradottak nyomorával szemben.

Velem szemben könyörületes volt a sors, amikor visszakényszerített a szegénység és bizonytalanság világába; levette szememrõl a korlátolt kispolgári környezet elõidézte hályogot. Csak most kezdtem végre az embereket megismerni, és lassan meg tudtam különböztetni az üres látszatot, vagy brutális külsõt annak belsõ lényegétõl.

Szociális szempontból Bécs már a múlt század végével sem tartozott a kellemes városok közé. Fényûzõ gazdagság és visszataszító szegénység váltakoztak benne. A város központjában és belsõ kerületein érezni lehetett egy 52 milliós birodalom szívének lüktetését, a nemzetiségi állam minden gondolkodásra késztetõ varázsával. Az udvar szemfényvesztõ pompájával mágnesként hatott a birodalom többi országának gazdag és intelligens rétegeire. Ehhez járult még a Habsburg háznak amúgy is erõs központosító törekvése, mint a kiválni akaró népek összefogásának egyetlen lehetõsége. Ennek az központosító törekvésnek volt a következménye a legfõbb hivatalok Bécsben való elhelyezése.

Bécs azonban nemcsak politikai és szellemi, de gazdasági központ is volt. A magas rangú tisztek, állami hivatalnokok, mûvészek és tudósok sokaságával szemben a munkásság még nagyobb tömege állott. A "Ring" épületei elõtt ezerszámra õgyelegtek a nyomorúságos munkanélküliek, és a régi Ausztriának ezen a "via triumphalis"-án húzódtak meg azok, akiknek nem volt hová hajtani a fejüket.

Talán nincsen német város, amelyben olyan jól lehetett volna tanulmányozni a szociális kérdéseket, mint éppen Bécsben. Ezt a tanulmányt azonban nem lehet felülrõl lefelé végezni. Aki szociális nyomorral sohasem került közvetlen összeköttetésbe, annak számára sok tekintetben örök rejtély marad ez a kérdés. A felülrõl lefelé való tanulmányozás eredménye a felületes fecsegés, vagy hamis szentimentalizmus, amelyek mindkettõje ártalmas. Nem tudom, mi lehet pusztítóbb, a társadalmi nyomorral szembeni nemtörõdömség, amint ezt a szerencse kegyeltjei vagy akár a saját munkájukkal felkapaszkodott emberek többnyire teszik, vagy pedig azok az orrukat magasan hordó, úgynevezett "néppel érzõ" divathölgyek, akik ezt a nagyságos leereszkedést tolakodóan és tapintatlanul végzik. Ez utóbbiak többet ártanak, semmint használnak. Így lesz aztán az általuk megindított szociális felfogásnak az eredménye egyenlõ a nullával, sõt gyakran még ennél is kevesebb: felháborodott visszautasítás. Ezt nevezik õk azután a "nép hálátlanságának".

Az ilyen természetû koponyák nehezen és nem szívesen értik meg azt, hogy e tevékenykedésnek semmi köze a szociális ténykedéshez, és így köszönetet sem igényelhet. Ne könyörületet osztogassanak, hanem szociális jogokat állítsanak helyre. A sors engem megkímélt a szociális kérdésnek ilyen módon való megismerésétõl. Akkori érzelmeimet és benyomásaimat még csak megközelítõleg sem lehet tökéletesen visszaadni, és így a mûvem keretében csak a legfontosabb és legmegrázóbb benyomásaimat érzékeltetem néhány, már ebben az idõben levont tanulsággal együtt.

Tekintettel arra, hogy nem voltam tanult szakmunkás vagy mesterember, hanem úgynevezett segédmunkás, többé-kevésbé akadt munka számomra. Napszámosként kerestem kenyeremet. Közben annak az embernek álláspontjára helyezkedtem, aki azzal a sziklaszilárd elhatározással rázta le lábáról Európa porát, hogy az új világban új hazát és új egzisztenciát teremt magának. Az ember lassan megszabadul a bántó, hátráltató, hivatásra, osztályra, környezetre és tradícióra vonatkozó elképzelésektõl, minden után kinyújtja kezét, amivel keresni lehet, és rájön arra, hogy a becsületes munka, bármilyen legyen is az,

sohasem szégyen. Ilyen erõs elhatározással vetettem meg lábamat a számomra új világban. Csakhamar észrevettem, hogy valamilyen munka mindig csak adódik, de persze amilyen könnyen jött, olyan hamar el is veszthette az ember.
Új életem legsötétebb pontját a mindennapi kenyér megszerzésének bizonytalansága képezte.
A tanult munkás sohasem kerülhet olyan könnyen az utcára, mint a tanulatlan, bár az elõbbieket is veszélyezteti a munkanélküliség. A napi kereset bizonytalansága pedig az egész gazdaságon megbosszulja magát. A biztos keresethez szokott falusi parasztlegény. akit az állítólagosan vagy talán ténylegesen is könnyebb munka, de még inkább a nagyváros vakító fényessége falujának elhagyására bír, rendszerint duzzadó egészséggel és nagy tettrekészséggel kerül fel a nagyvárosba, hogy azután a napi kereset bizonytalansága, a munkahelyeknek ismételt elvesztése, az ezzel járó nyomor és éhség fizikai szerencsétlenségén kívül idõvel lelkileg is megmételyezze. Ezek a viszonyok idõvel közömbössé teszik áldozatukat, és az egyébként szorgalmas ember lassan egészen elveszti önbizalmát, laza életfelfogásra tesz szert, és azoknak eszközeivé válik, akik csupán aljas indulatok végett fordulnak hozzá. Olyan gyakran van saját hibáján kívül munka nélkül, hogy tulajdonképpen már közömbössé válik számára, hogy vajon csak gazdasági okok kiharcolásáról van-e szó, vagy pedig állami, társadalmi és kulturális eszközök megsemmisítésérõl.
Ezt a lelki átalakulást ezer és ezer esetben nyitott szemmel figyelhettem meg, s minél gyakrabban volt alkalmam mindezt látni, annál inkább megutáltam a milliós várost, amely elõbb mohón magához vonzza az embereket csak azért, hogy késõbb megsemmisítse õket. Amikor feljöttek a városba, még népünkhöz tartozónak számítottak, de mire ott maradtak, már elvesztek a nép számára.
Engem is ide-oda dobált a nagyvárosi élet, s így saját magamon próbáltam ki e sorsnak a lelkületre gyakorolt hatását. A változó munka és munkanélküliség közepette a bevételeknek és kiadásoknak bizonytalansága elpusztítja a takarékosság iránti érzéket és a bölcs életbeosztás iránti hajlamot. Az ilyen ember látszólagosan rászokik arra, hogy jó idõben jól éljen, rossz idõben éhezzék. Az éhezés már eleve megsemmisíti a késõbbi bölcs életmód minden lehetõségét; áldozata elé ugyanis állandóan a jó életmód délibábját varázsolja, s ez a beteges vágyakozás minden önfegyelemnek útjába áll, mihelyt ezt a keresetet csak egy pillanatra is megengedi. Ennek a következménye aztán az, hogy röviddel az újra felvett munka után minden beosztás a legkezdetlegesebb módon háttérbe szorul, s emberünk egyik napról a másikra éli világát. Ezzel természetesen együtt jár a kis heti háztartás rendjének teljes felbomlása, mert itt is elmarad az ésszerû beosztás; eleinte egy hét helyett öt napra telik, majd már csak háromra, késõbb alig egyre, hogy végül aztán egy éjszakára rámenjen az egész heti kereset.
Gyakran asszony és gyermekek is vannak odahaza. Elõfordul, hogy ezekre is átragad ez az életmód, és pedig fõleg akkor, ha a férfi tulajdonképpen jó hozzájuk sõt mi több, szereti is õket a maga módja szerint. Ilyen esetekben közösen fogyasztják el a heti keresetet, kétháróm nap alatt, isznak és esznek, amíg telik a pénzbõl, hogy aztán az utolsó napokat ugyancsak közösen koplalják át. Az asszony ilyenkor apró kölcsönökkel igyekszik pótolni a hiányokat; kisebb adósságokat csinál a szatócsnál, azután igyekszik a hét hátralévõ kemény napjait megúszni. Ebédidõben a sovány étel elõtt ül együtt a család. Néha még soványra sem telik, és várjak a legközelebbi bért. Beszélgetnek róla, terveznek, és miközben kopog a szemük az éhségtõl, ismét a jövõ szerencséjérõl álmodoznak.
Így ismerik meg a gyermekek már kora ifjúságukban ezt a fájdalmas életet.
Még szerencsétlenebb kimenetele van a dolognak akkor, ha a férj a maga külön útján jár. Ilyenkor az asszony elsõsorban a gyermekek kedvéért felszólal ez ellen az életmód ellen, s a viszálykodás és veszekedés napirenden van. Amilyen mértékben elhidegül a férfi az asszonytól, olyan mértékben lesz az ivás rabja. A férfi minden szombaton berúg, az

asszony pedig, az önfenntartási ösztönénél fogva, a gyártól a lebujig vezetõ úton a szó szoros értelmében kiverekszik néhány garast a saját és gyermekei számára. Amikor aztán a férfi szombaton éjjel vagy másnap részegen és egy fillér nélkül hazatér, visszataszító jelenetek játszódnak le.
Száz és száz ilyen eseménynek voltam a szemtanúja. Eleinte undorral és felháborodottan figyeltem, de késõbb annál inkább megértettem tragikumát és mélyebb okát. Rossz viszonyok szerencsétlen áldozatai. A lakásviszonyok még vigasztalanabbak voltak. A bécsi segédmunkás lakásnyomora rettenetes volt, s még ma is elborzadok, ha azokra a nyomorúságos odúkra, menhelyekre és tömegszállásokra, a szennynek és visszataszító piszoknak ezekre a sötét helyeire gondolok.
Mi lesz ennek az eredménye, hová kell ennek majdan fejlõdnie, hogyha ezekbõl a nyomortanyákból szabadjára eresztett rabszolgák hada elárasztja mit sem sejtõ embertársait!
Mert nemtörõdöm ez a másik világ. Ahelyett, hogy ösztönösen megérezné, hogy a sors elõbb vagy utóbb megbosszulja magát, a dolgoknak szabad folyást enged; nem igyekszik a sorsot megbékíteni. Hálás vagyok a gondviselésnek, hogy végigjáratta velem ezt az iskolát. Ebben az iskolában már nem tudtam tiltakozni az ellen, ami nem tetszett; neveltetésem gyors és alapos volt.
Ha nem akartam kétségbeesni az akkori környezetem és az akkori emberek miatt, akkor különbséget kellett tennem külsõ lényük, életmódjuk és fejlõdésük oka között. A nyomorból, a szerencsétlenségbõl, a külsõ lezüllésbõl és gazból, nem fejlõdhettek ki emberek, hanem csak a szomorú körülmények eredményei. Engem saját küzdelmem megóvott, hogy jajgató szentimentalizmussal behódoljak.
Már akkor láttam, hogy csak kettõs út vezethet a viszonyok jobbra fordulásához: mélyen gyökerezõ szociális felelõsségérzet fejlõdésünk jobb, egészségesebb alapokra való fektetésére, azzal a megmásíthatatlan elhatározással, hogy minden javíthatatlan kinövést könyörtelenül ki kell irtani.
Miként a természet a legnagyobb figyelmét nem a meglévõ fenntartására, hanem az ivadékoknak, mint a faji létfennmaradás biztosítékainak fejlesztésére fordítja, úgy az emberi életben sem lehet a meglévõ rossz mesterséges megnemesítésérõl komolyan szó, mert ez az emberiség kilencvenkilenc százalékának adottságánál fogva teljesen lehetetlen. Sokkal célszerûbb a jövendõ egészséges fejlõdés útját már kezdettõl fogva biztosítani.
Már a létért való bécsi küzdelem idején világosan láttam, hogy az igazi szociális tevékenykedés sohasem a nevetséges és öncélú jótékonykodási érzelgõsségben találja meg a maga föladatát, hanem sokkal inkább a kulturális és gazdasági életünk szervezete terén mutatkozó s az egyesek egyéniségének és faji sajátosságának megsemmisítéséhez vezetõ alapvetõ hiányok megszüntetésében.
A gonosztettekkel szembeni állami fellépés gyöngesége nemegyszer abban a bizonytalanságban rejlik, amellyel az illetékesek az ilyen idõszerû jelenség belsõ okait megítélik. E bizonytalanság magyarázata a züllöttség ilyen tragédiái felett érzett egyéni érzelmekben felfedezhetõ bûnösségben rejlik. Ez viszont kerékkötõje minden komoly és erõs elhatározásnak, s még a létfenntartás legszükségesebb rendszabályainak is gyenge, vagy félmegoldását segíti elõ.
Csak a saját bûnössége árnyától mentes korszakban lesz meg a belsõ megnyugvással kapcsolatos külsõ erõ is a vadhajtásoknak és gaznak kérlelhetetlen kiirtásához.
Azért volt feltûnõ az osztrák állam gyengesége még a legkomiszabb kinövésekkel szemben is, mert nem ismerte a szociális igazságszolgáltatást és törvényhozást.
Nehezen tudnám megmondani. hogy ebben az idõben mi rettentett el inkább:
társaim gazdasági nyomora, erkölcsi durvasága, vagy pedig szellemi mûveltségük alacsony foka.
Mennyire felháborodik polgárságunk, ha egy nyomorúságos csavargó szájából azt a

kijelentést hallja, hogy neki mindegy, német-e vagy sem, mert õ mindenütt egyformán jól érzi magát, csak meglegyen a mindennapi kenyere. Ilyenkor a polgárság megdöbben a "nemzeti öntudat" hiánya miatt, és erõsen kifejezésre juttatja megvetését az ilyenszerû felfogással szemben.
Hányan kérdezték meg azonban önmaguktól, hogy mi is tulajdonképpen az õ egészségesebb gondolkodásmódjuk oka?
Hányan értették meg, hogy a haza és a nemzet nagyságának tudata, a kulturális és mûvészeti téren felmutatott eredmények ismerete, mint különbözõ összetevõk eredõje, adta meg nekik azt a jogos önbizalmat, amellyel egy ilyen kiválasztott nép tagjainak vallhatták magukat?
És vajon hányan sejtik, hogy a hazafiúi büszkeség a nemzeti nagyság minden téren való tudatától függ?
Vajon gondol-e arra a mi polgári osztályunk, hogy a hazafiúi büszkeségnek ez az elõfeltétele milyen nevetséges alakban és kis mértékben jut a nép tudomására?
Ne igyekezzünk azzal mentegetõzni "hiszen a többi országokban sincs másként, és a munkás ennek ellenére mégis népével érez". Mert tegyük fel, hogy a fenti állítás megfelel a valóságnak, ez még mindig nem menti a saját mulasztásunkat. Az, amit Németországban pl. a francia népnél "soviniszta" nevelésnek neveznek, tulajdonképpen nem jelent egyebet, mint Franciaország kulturális, vagy amint a francia szokta mondani: a civilizáció minden terén megnyilvánuló jelentõségének túlméretezett méltatását. A fiatal franciát, amint hazájának politikai súlyáról vagy kulturális nagyságáról van szó, túlhajtottan szubjektív érzelmekre nevelik és nem objektivitásra.
Ennek a nevelésnek lényege az, hogy mindig általános megállapításokra szorítkozik, amelyek azután, ha kell, állandó ismétlések útján a nép vérévé válnak.
Nálunk ellenben nemcsak negatív nemtörõdömséggel találkozunk, hanem még azt a keveset is kiölik a népbõl amit nemzeti öntudatként az iskolában magába szedett. A politikai mérget hordozó pockok még ezt a keveset is kilopják a nép széles rétegei szívébõl, feltéve, hogy a nélkülözés és nyomor romboló munkája után erre még egyáltalán sor kerülhet. Gondoljunk egy olyan hároméves fiúgyermek lelki fejlõdésére, aki egy kéttagú munkáscsalád tagjaként éli le életének ezeket az elsõ, gyakran még a késõ aggkorban is jelentkezõ benyomásokat jelentõ éveit egy dohos helyiségekbõl álló szûk és zsúfolt pincelakásban, amelyben az emberek nem is annyira együtt. hanem egymáson élnek. Hány visszataszító veszekedésnek elõidézõje már maga a szûk lakás, amely addig, amíg ez csak a gyermekek között fordul elõ, nem veszélyes. de annál súlyosabb következményei vannak akkor, ha az a szülõkre is átragad. Á tettlegességig fajuló durvaság különösen az apa ittassága mellett a hatéves gyermek számára olyan jelenetek elõidézõje, amelyek láttára még az ilyen körülmények között felnõtt is csak iszonyt érezhet. Megfertõzött lélekkel, rosszul táplált testtel, tetves fejecskével lépi át a fiatal "állampolgár" az elemi iskola küszöbét, ahol ímmel-ámmal megtanul olvasni, de semmi többet. Otthoni tanulásról szó sem lehet. Ellenkezõleg, ebben a szomorú környezetben ahol az egész emberiségrõl leszedik a keresztvizet, amely nem kímél egyetlen intézményt sem, ahol a tanítótól fel az államfõig mindenkit leszapulnak, ahol semmi sem szent, legyen az vallás, vagy erkölcs csak az élet trágárságaival és aljasságaival jut közelebbi összeköttetésbe. Milyen helyet foglalhat el egy ilyen, az iskola padjaiból az életbe kilépõ fiatalember? Nehéz lenne megmondani, mi nagyobb: hihetetlen tudatlansága, vagy fellépésének sértõ szemtelensége?
Ez a fiatalember csak most kerül az élet felsõbb iskolájába. Összevissza csavarog. Isten tudja, mikor tér haza, hogy aztán maga is megverje azt a megtépázott, szerencsétlen teremtést, akit hajdan édesanyjának nevezett. Káromolja Istent és a világot, míg végre valamilyen bûncselekmény miatt a fiatalkorúak fogházába kerül. Itt kapja meg az "utolsó simításokat".

A kedves polgári világ pedig meglepõdik azon, hogy ennél a "fiatal állampolgárnál" teljesen hiányzik a "nemzetért való lelkesedés", csodálkozik az ilyen ember alacsony erkölcsi szintjén, és nemzete iránti közömbösségén, de nem veszi észre azt, hogy miként mérgezik meg a népet, sajnos, nemegyszer, mozi, színház, ponyvairodalom és újság segítségével. Hamarosan rájöttem arra, hogy valamely nép "nacionalizálása" az egyén nevelési lehetõségének alapjául szolgáló egészséges viszonyok megteremtését követeli. Mert csak az büszke arra, hogy tagja lehet egy népnek, aki a nevelés és iskola által megismeri saját nemzetének kulturális, gazdasági, de mindenekelõtt politikai nagyságát. Harcolni csak azért lehet, amit szeretünk, szeretni pedig csak azt lehet, amit tisztelünk, tisztelni viszont azt, amit legalábbis ismerünk.
Mihelyt felébredt érdeklõdésem a szociális kérdések iránt, azonnal hozzáfogtam e kérdések komoly tanulmányozásához. Ismeretien, új világ tárult fel elõttem.
Az 1909-10. évben már nem kellett segédmunkásként megkeresnem a kenyeremet, hanem mint kis festõ és akvarellista, önállóan dolgoztam. Minden anyagi nehézség mellett ez a foglalkozás elõnyös volt tanulmányaimra nézve. Jobban beoszthattam idõmet, és esténként nem akadályozott halálos fáradtság tanulmányaim folytatásában. Festéssel kerestem meg kenyeremet, és kedvteléssel tanultam.
A szociális kérdések terén szerzett gyakorlati ismereteim mellett megteremtettem a szükséges elméleti. alapot. Áttanulmányoztam az idevágó irodalmat, de egyébként saját gondolataimba merültem. Környezetem minden bizonnyal különcnek tartott.
Az építészet iránt fokozott lelkesedéssel viseltettem. A zene mellett az építészetet tartottam a mûvészetek királyának. Késõ éjszakai órákig képes voltam olvasni vagy rajzolni, anélkül hogy belefáradtam volna. Ez a foglalkozás boldog pihenést jelentett számomra annál is inkább mert szentül meg voltam gyõzõdve arról, hogy álmom, ha hosszú évek múltán is, valóra válik és majdan mint építész nevet vívok ki magamnak.
Emellett minden érdekelt, ami a politikával volt összefüggésben. Ezt azonban nem tartottam fontosnak. Meggyõzõdésem volt, hogy minden gondolkodó embernek természetes kötelessége a politika iránti érdeklõdés. Aki nem így gondolkodik. megítélésem szerint elveszti a kritika és ellentmondás jogát.
Politikai téren is sokat olvastam és tanultam. Olvasás alatt is mást értettem, mint az úgynevezett intelligencia nagy átlaga. Ismerek embereket, akik végtelenül sokat "olvasnak", egyik könyvet a másik után, de mégsem merem õket olvasottaknak nevezni. Kétségtelenül rendelkeznek egy halom tudás felett, agyuk azonban nem képes beosztani és rendszerbe foglalni ezt a felhabzsolt anyagot. Hiányzik belõlük a mûvészet, amellyel az értéktelent el tudnák választani az értékestõl. Az értékes elemet ugyanis mindörökre el kell raktároznunk agyunkban, az értéktelent azonban nem szabad felesleges teherként magunkkal hordoznunk.
Az olvasás nem öncél, hanem csak eszköz, amellyel a velünk született tehetség és képesség kereteit kitöltjük. Az olvasott anyag ne az olvasás sorrendjében, hanem mozaikdarabkákként foglalja el az általános világképben öt megilletõ helyét, mert ellenkezõ esetben a felhalmozott dolgok összevisszasága jön létre, amely éppen annyira értéktelen, mint amennyire önhitté teszi szerencsétlen tulajdonosát. Az illetõ komolyan azt hiszi önmagáról, hogy mûvelt és nagy életismerettel rendelkezik, az igazság pedig az, hogy mindinkább eltávolodik a világtól, és a végén nem ritkán szanatóriumba kerül, de jobb esetben "politikus"-ként valamelyik parlamentben "tevékenykedik".
Az ilyen embernek sohasem sikerül adandó alkalmakkor a fontos dolgok kitermelése, mert szellemi téren nem az élet, hanem az olvasott könyvek sorrendje és tartalma szerint igazodik, Ha az ilyen embert a sors az olvasott anyag gyakorlati felhasználásának szükségességekor a könyv és oldalszám megjelölése mellett figyelmeztetné esetrõl esetre az olvasottakra, akkor még tudná értékesíteni a felhalmozott anyagot. De ez sajnos, nincs így, és az ilyen hétpróbás olvasottak minden kritikus órában kétségbeesetten keresgélik a

sémát, de halálos biztonsággal majdnem kivétel nélkül a hamis receptet veszik elõ.
Ha nem így lenne, nem tudnánk megérteni legmagasabb helyen ágáló tanult kormányvitézeink politikai tevékenységét, ha csak nem akarjuk róluk a patologikus adottság helyett az aláváló aljasságot feltételezni.
Aki azonban az olvasás mûvészetével tisztában van, azt ösztöne minden könyv, folyóirat vagy röpirat tanulmányozása közben figyelmessé teszi arra, amire célszerûségénél vagy értékességénél fogva szüksége van. Az ily módon nyert újabb kép mintegy beleolvad a már meglévõ hasonló tárgyú képbe, azt javítja vagy kiegészíti, helyesebbé vagy kifejezõbbé teszi. Ha az élet az így olvasó embert állítja valamely gyakorlati kérdés elé, az illetõ azonnal a már meglévõ adatokat állítja a gyakorlati élet szolgálatába. Csak az ilyen olvasásnak van értelme és célja.
Már kora ifjúságomban arra törekedtem, hogy megfelelõ módon olvassak, és e törekvésem emlékezetemben és értelmemben hû támogatóra lelt. E tekintetben a bécsi idõszak különösen értékes és gyümölcsözõ volt számomra. A mindennapi élet újra meg újra legkülönfélébb problémák tanulmányozására késztetett, s mihelyt erre lehetõség nyílt. a való tényeket teoretikus alapokra tudtam fektetni, másrészt pedig a teóriát kipróbálhattam a valóságban. Ilyen körülmények között nem merülhettem el az elmélet útvesztõjében, de egyúttal megkímélt sorsom a rideg valóság lealacsonyító hatásától is.
Ebben az idõszakban a szociális problémán kívül két legfontosabb kérdés marxizmus és zsidóság tekintetében a köznapi életem tapasztalatai voltak reám döntõ befolyással, és egyben ezek szolgáltatták elméleti tanulmányomhoz a megfelelõ alapot.
Ki tudja, mikor foglalkozhattam volna a marxizmus tanaival és lényegével, hogyha az akkori életkörülményeim nem vittek volna fejjel neki ezeknek a problémáknak.
Amit kora ifjúságom idején a szociáldemokráciáról tudtam, az vajmi kevés és hamis volt. Örömmel töltött el az a tudat, hogy õk az általános titkos szavazati jogért küzdöttek, mert belsõ énem azt súgta, hogy ez az elõttem oly gyûlöletes Habsburg uralom gyengítésére szolgál. Meggyõzõdésem volt már akkor, hogy a dunai monarchia csak a németség feláldozásának árán tudja magát egy elszlávosítási folyamat segítségével fenntartani. De még az elszlávosodás sem jelentheti egy valóban életképes birodalom fennmaradásának teljes garanciáját, ha figyelembe vesszük a szláv faj nagyon is kétséges államalkotó képességét. Minden olyan fejlõdési irányt örömmel üdvözöltem, amely ennek, a tízmilliónyi németség feláldozását jelentõ államnak összeomlását mozdította elõ. Minél inkább élõsködött a parlament testén a bábeli nyelvzavar, annál inkább közeledett az én német-osztrák népem számára a szabadság pillanata. Csak ilyen úton-módon lehetett remény az anyaországhoz való visszatéréshez.
Így számomra nem volt ellenszenves a szociáldemokrácia mûködése. Akkori tapasztalatlanságomban még el tudtam hinni, hogy a szociáldemokrácia javítani akar a munkásság helyzetén és életviszonyain, s így ez a körülmény is inkább mellettük, mint ellenük szólott. Ami mûködésükben azonban visszataszító volt, az a németség fennmaradásáért vívott élethalálharccal szembeni ellenséges magatartásuk és a szláv "elvtársak" kegyéért indított alázatos versengésük volt, hogy aztán a szláv elvtársak e hízelkedés gyakorlati elõnyeit kihasználják, de másrészt visszautasítsák azt, s így részesítsék a tolakodó koldusokat méltó jutalomban.
Tizenhét éves koromban még nemigen ismertem a "marxizmus" szó jelentõségét, a "szociáldemokrácia" és a "szocializmus" pedig azonos fogalmakként tûntek fel elõttem. E tekintetben is a sors ökölcsapása nyitotta ki szememet. Ez ideig a szociáldemokrata pártot nagy tömegtüntetések alkalmával mint nézõ ismertem meg, anélkül azonban, hogy csak a legkisebb betekintést is nyertem volna híveik gondolatvilágába, alapvetõ tanaikba. Most egy csapásra megismertem nevelésük eredményeit és "világnézetüket". Amihez egyébként évtizedekre lett volna szükség, azt én néhány rövid hónap alatt megértettem. Megismertem az erény álarcába rejtõzködõ, felebaráti szeretettel övezett pestist, amitõl az emberiségnek

mielõbb meg kell szabadítania a földet. mert különben a föld szabadul meg az emberiségtõl.
Egy építkezési munkánál volt az elsõ összecsapásom a szociáldemokratákkal. Már az elsõ találkozás sem volt kellemes. Még elég rendes ruházatom, kulturáltabb beszédmodorom, tartózkodó egyéniségem elütõvé tettek, s emellett annyira el voltam foglalva saját magam sorsával, hogy nemigen jutott idõ környezetem megfigyelésére. Csak munkát kerestem, hogy éhen ne haljak, s egyúttal, ha lassan is, de tovább képezhessem magam. Valószínûleg egyáltalán nem is törõdtem volna új környezetemmel, ha már harmadik vagy negyedik napon nem kényszerítettek volna határozott állásfoglalásra. Felszólítottak arra, hogy lépjek be a szakszervezetbe.
A szakszervezetekre vonatkozó ismereteim abban az idõben a semmivel voltak egyenlõk. Nem tudtam volna létezésüknek sem célszerûségét, sem célszerûtlenségét bizonyítani. Kijelentették, hogy be kell lépnem, tehát nem léptem be. Magatartásomat azzal indokoltam, hogy én a dolgot nem értem, de különben sem hagyom magam semmire se kényszeríteni. Talán indokaim elsõ részének köszönhettem, hogy nem dobtak ki azonnal maguk közül. Kétségtelenül abban a reményben ringatták magukat, hogy pár nap múlva megnyernek, de legalábbis megpuhítanak, Alaposan tévedtek. Két hét múlva már nem bírtam tovább, még ha szerettem volna is maradni. Ez a tizennégy nap azonban elég volt környezetem megismeréséhez, aminek az volt az eredménye, hogy a világnak semmiféle hatalmassága nem lett volna képes arra, hogy egy ilyen szervezetbe való belépésre kényszerítsen.
Az elsõ napokban bosszankodtam.
Az ebédidõben a munkások egy része a közeli vendéglõbe ment, a többiek az építkezés helyén maradtak és ott fogyasztották el igen szegényes ebédjüket. Ez utóbbiak nõsek voltak, akiknek felesége hozta el ütött-kopott edényekben a levest. A hét vége felé az ott maradottak száma egyre növekedett, hogy miért, azt csak késõbb értettem meg. Politizálni kezdtek.
Én egy félreesõ sarokban fogyasztottam el tejemet egy darab kenyérrel s közben óvatosan tanulmányoztam új környezetemet, vagy pedig nyomorúságos sorsom felett töprengtem. Még így is többet hallottam a kelleténél, s gyakran úgy tûnt nekem, mintha szándékosan fordultak volna felém, hogy egy bizonyos álláspont elfogadására késztessenek. Amit így hallottam, az végsõkig felizgatott. Itt egyszerûen mindent tagadásba vettek: a nemzetet, mint "kapitalista" hányszor kellett ezt a szót hallanom osztályok találmányát, a hazát, mint a burzsujok eszközét, amellyel csak a proletariátust használják ki, a törvénytiszteletet, amely szerintük szintén csak a proletárok elnyomását szolgálja, az iskolát, mint a rabszolgaanyag, de egyben a rabszolga tartók továbbfejlesztésére szolgáló intézményt a vallást, mint a kifosztandó nép butításának eszközét, az erkölcsöt, mint a buta birkatürelem jelét és így tovább. Itt aztán semmi sem maradt szárazon. Mindent lerántottak a feneketlen mélység szennyébe.
Eleinte hallgatást erõltettem magamra, mígnem betelt a mérték. Határozott álláspontot foglaltam el; ellenkeztem. Végül is azonban be kellett látnom, hogy ellenzékiségem mindaddig teljesen kilátástalan, amíg nem rendelkezem legalább némi ismeretekkel a vitatott kérdések tekintetében. Elkezdtem kutatni ellenfeleim kétes értékû tudásának forrásait; egyik könyvet a másik után, egyik röpiratot a másik után vettem sorra.
Végül is munkahelyemen ugyancsak forróvá vált a hangulat. Napról napra jobban és jobban meg tudtam védeni álláspontomat. Kiismertem ellenfeleim gyöngéit, tudásbeli fogyatékosságait, úgyhogy végre õk az értelem ellen a legsikeresebb fegyverhez, a terrorhoz folyamodtak, Az ellentábor néhány hangadója egyszerûen kijelentette. hogy vagy elhagyom az építkezést, vagy levernek az állványról. Egyedül voltam. Minden ellenkezés kilátástalan lett volna, és így egy tapasztalattal gazdagabban búcsút mondtam munkahelyemnek.

Undorral távoztam. A dolog azonban annyira hatalmába kerített, hogy most már teljesen kizárt volt számomra az. hogy végleg hátat fordítsak az egésznek, Elsõ felháborodásom csillapultával gyõzött nyakasságom. A történtek ellenére is keményen elhatároztam tehát, hogy ismét építkezésnél keresek munkát magamnak. Elhatározásomat siettette a nyomor, amely kevés, néhány garasnyi megtakarított bérem felélése után szívtelen karjaival szorongatott. Kénytelen-kelletlen rászántam hat magam erre a lépésre. A játék ismét elölrõl kezdõdött és ugyanúgy végzõdött, mint az elsõ alkalommal. Felvetõdött bennem a kérdés: Vajon emberek-e ezek, és méltók-e arra, hogy egy nagy nép fiai legyenek?
Kínos kérdés. Mert ha igennel válaszolunk rá, úgy igazán kár minden harcért, minden áldozatért és minden fáradságért, amit egy nép legjobbjainak ezért az aljanépért hoznia kell. Ha pedig nemmel felelünk rá, akkor népünk táborában nagyon kevesen maradtak már emberek. Tépelõdõ és kínzó napok során nyugtalan szorongással láttam fenyegetõ hadsereggé nõni azt a tömeget, melyet már nem számítottam népünkhöz tartozónak.
Mennyire más érzéssel bámultam most a bécsi munkásság végeláthatatlan sorát egy alkalmi tömegtüntetésnél. Csaknem két óra hosszat állottam így, és figyeltem visszafojtott lélegzettel az ördögi hernyóhoz hasonló hatalmas embertömegeket. Nyomasztó szorongással távoztam el a színtérrõl. Hazafelé bandukoltam. Útközben egy trafikban megpillantottam az "Arbeiter Zeitung"-ot, a régi osztrák szociáldemokrácia központi sajtóorgánumát. Egy olcsó külvárosi kávéházban, hová gyakrabban tértem be újságolvasás céljából, többek között ez az újság is a vendégek rendelkezésére állott. Ez ideig két percnél tovább képtelen voltam e lap olvasására, mert hangja felpaprikázott. A tüntetés hatása alatt mintegy belsõ sugallatra elhatároztam, hogy végre alaposan átolvasom ezt az újságot. Este meg is vettem, és leküzdöttem dührohamomat, amelyet ez a hazugságtömeg váltott ki belõlem.
A szociáldemokrata világszemlélet lényegét sokkal inkább tanulmányozhattam saját sajtójuk naponkénti olvasásával, mint az elméleti irodalomból.
Vajon milyen különbség van az emberiesség és erkölcs mezébe bújtatott, prófétai bizonyossággal írott, látszólag mély bölcsességet sejtetõ és a szabadság, szépség és méltóság frázisaival dobálódzó teoretikus irodalom és a brutális, semmi aljasságtól vissza nem rettenõ, a rágalom minden eszközével és földrengetõ hazudozással dolgozó napisajtó az új emberiség "üdvözítõ" tana között! Az elõbbit a középosztály és az "intelligencia" magasabb rétege tökfilkóinak, az utóbbit pedig a tömegnek szánták.
E tanok és szervezetek irodalmába és sajtójába való belemélyedés megmutatta nekem a népemhez visszavezetõ utat. Ami elõttem addig áthidalhatatlan szakadékként tûnt, most minden eddigit felülmúló szeretetté változott.
Csak egy örült lenne képes e mérgezõ munka ismeretében az áldozat megtagadására. Minél inkább önállósítottam magam a következõ években , annál tisztábban láttam a szociáldemokrácia sikerének belsõ okait. Most végre egész jelentõségében bontakozott ki elõttem a követelmény. hogy csak vörös újságot és vörös könyveket szabad olvasni, csak vörös gyûléseket szabad látogatni stb. Plasztikus világossággal tûnt fel elõttem a türelmetlenség e tanának szükségszerû következménye. Nagy tömegek lelkülete nem fogékony a langyos dolgok iránt.
A tömeg hasonló a nõhöz, kinek lelkivilágán nem annyira az elvont értelem, mint inkább a meghatározhatatlan érzelmekre alapított, õt kiegészítõ erõ iránti vágyódás uralkodik, és aki maga is inkább az erõs elõtt hajlik meg, semmint a gyengét uralja. Éppen így a tömeg is inkább az uralkodót, mint a kérõt tiszteli, és belsejében inkább kielégíti egy olyan tan, ami nem tûr meg maga mellett mást, mint a liberális szabadság engedékenysége. Többnyire nincs mit kezdenie az eredményekkel, sõt könnyen elhagyottnak érzi magát, ezzel szemben szellemi terrorizálását és emberi szabadságának égbekiáltó korlátozását nem veszi tudomásul, hiszen e tanok belsõ téveszméjérõl ugyancsak kevés fogalma van. Így tehát csupán a kíméletlen erõ nyers, céltudatos megnyilvánulását látja, amely elõtt

mindenkor meghajlik.
Rájöttem arra, hogy ha a szociáldemokráciával szemben egy igazabb, de a kitûzött cél felé ugyanilyen brutális következetességgel haladó tant állítanak, akkor az, ha nehéz küzdelmek árán is gyõzni fog.
Nem telt bele két év sem, és tökéletesen tisztában voltam a szociáldemokrácia tanával és technikai eszközeivel is. Megértettem azt a szellemi terrort, amelyet elsõsorban az ily támadásokra mind erkölcsileg, mind szellemileg felkészületlen polgárságra gyakorol.
Adott jelre a hazugságoknak és rágalmaknak egész pergõtüzével árasztja el ezt a számukra legveszélyesebbnek látszó ellenfelet mindaddig, amíg a megtámadottak idegei fel nem mondták a szolgálatot és meghoznak minden áldozatot nyugalmuk érdekében.
Persze ez a nyugalom sohasem következik be. A játszma újra kezdõdik, mígnem teljesen megbénítja áldozatát.
A szociáldemokrácia tisztában van az erõ értékével, és így elsõsorban azokra tör, azok ellen indít rohamot, akiknél ezt a ritka értéket sejti. Ezzel szemben hol óvatosan tapogatózva, máskor viszont hangosabban a megismert vagy sejtett szellemi értékük szerint agyba-fõbe dicséri az ellentábor gyönge alakjait, hiszen sokkal inkább fél egy közepes tehetségû vasöklû embertõl, mint egy tehetetlen, akarat nélküli lángelmétõl. A legmelegebben természetesen a testi és szellemi gyöngeségben szenvedõket ajánlja.
A szociáldemokrácia érti a módját, hogy miként kell olyan látszatot kelteni, mintha a nyugalom csak így volna fenntartható. Eközben számító elõrelátással, rendíthetetlenül foglalja el egyik pozíciót a másik után ha kell, a lopás eszközeivel, fõleg olyan pillanatokban, amikor a figyelem más dolgokra összpontosul, vagy pedig az egész ügyet kicsinek tartják arra, hogy azért túlságosan nagy feltûnést keltsenek és ismét felingereljék a gonosz ellenfelet. Ez a minden emberi gyöngeséget számításba vevõ taktika feltétlenül eredményre kell, hogy vezessen, hacsak nem nyúl az ellenfél is hasonló eszközökhöz, mérges gázok ellen a mérges gázok eszközéhez.
A gyöngékkel meg kell értetni, hogy itt a lét és a nemlét kérdése forog kockán.
Éppen így megértettem az egyénnel és tömeggel szembeni anyagi terrort. A munkahelyen, gyárban és gyûléstermekben kifejtett terror mindig sikerrel jár, mígnem lépnek fel vele szemben hasonló terrorral.
Ebben az esetben természetesen felhördül a szociáldemokrácia. Az általa addig sárba taposott államtekintélyhez folyamodik, hogy azután az általános zûrzavar közepette mint legtöbbnyire, úgy most is elérje célját. Minden bizonnyal talál a magas rangú hivatalnokok körében egy olyan embert, aki a rettegett ellenségnél való önbiztosítása érdekében segédkezet nyújt a világ e járványa ellen küzdõk legyõzéséhez.
Azt, hogy egy ilyen siker milyen jelentõségû a követõkre, és az ellenfelekre nézve, csak az érti meg igazán, aki egy nép lelkét nemcsak a könyvekbõl, hanem az életbõl is ismeri. Amíg az elért gyõzelem a párthívek soraiban az általuk hangoztatott igazság diadalának bizonyítékául szolgál, addig a letört ellenfél kételkedni kezd a további ellenállás sikerében.
Minél inkább megismertem a szocialista erõszak módszerét, annál nagyobb megértéssel viseltettem azokkal a százezrekkel szemben, akik ennek áldozatul estek.
Akkori keserves éveimnek köszönhetem, hogy megtaláltam a fajtámhoz vezetõ utat, hogy megtanultam különbséget tenni áldozatok és csábítók között.
Márpedig a szociáldemokrácia futószalagján sínylõdõ emberek csak áldozatoknak tekinthetõk.
Ha én most azon fáradozom, hogy megvilágítsam a dolgok lényegét a legalacsonyabb rétegek életébõl kiragadott példákkal, úgy ez a kép, amit az olvasó elé tárok, nem lenne teljes, ha nem említeném meg, hogy itt a mélységben, viszont ritkaságszámba menõ áldozatkészség, leghûbb barátság, rendkívüli egyszerûség és zárkózott szerénység formájában megnyilvánuló fénypontokkal is találkoztam. Ezek az erények elsõsorban az akkori idõsebb korosztályok erényei voltak. Ha azok a fiatalabb nemzedéknél már csak a

nagyváros általános beteges befolyása miatt is mindinkább eltûnnek, mégis akadtak olyanok közöttük, akiknél a makkegészséges vér gyõzedelmeskedett az élet aljasságán. Ha azután ilyen ízig-vérig derék emberek politikai tevékenységükkel fajtájuk halálos ellenségeinek sorait növelték, annak oka csak az volt, hogy nem értették és nem is érthették meg a szociáldemokrata tanok alantasságát, elsõsorban azért, mert senki sem vett magának fáradságot ahhoz, hogy ezt velük megértesse. Senki sem törõdött velük. A szociális viszonyok pedig minden akaratnál erõsebbek voltak. A nyomor, amelynek valamilyen úton-módon mindannyian áldozatául estek, végül mégiscsak a szociáldemokrácia táborába kényszerítette õket.

Az a körülmény, hogy a polgárság számtalanszor a legügyetlenebb módon szegült ellene a kétségtelenül jogos emberi követelményeknek, gyakran még akkor is, ha ebbõl igazán semmi haszna sem volt, és egyáltalán semmi elõnyt sem várhatott, a legtisztességesebb munkást is belehajszolta szakszervezeti mûködése terérõl a politikai tevékenységbe.

A munkásság milliói kezdetben minden bizonnyal ellenségei voltak a szociáldemokráciának, ellenállásuk azonban hajótörést szenvedett a polgári pártoknak úgyszólván minden szociális követeléssel szemben állást foglaló, csaknem õrületes magatartásán. A munkások viszonyainak megjavítását célzó kísérleteknek, így a gépeknél a védõberendezések alkalmazásának, a gyermeki munka megszorításának, az asszonyok védelmének különösen azokban a hónapokban, amikor népünk fájának egy új hajtását hordják szívük alatt bárgyú ellenzése feltétlenül elõsegítette a szociáldemokrácia térhódítását, annál is inkább, mert nagyszerûen értett az ilyen szerencsétlen gondolkodásmód eseteinek a kihasználásához. Soha sem tudja politizáló "polgárságunk" jóvátenni mindazt a bûnt, amit a múltban elkövetett, mert mialatt a szociális nyomor csökkentésére irányuló kísérleteket ellenezte, gyûlöletet vetett és látszólag maga igazolta a nép halálos ellenségeinek azt az állítását, hogy csak a szociáldemokrata párt viseli szívén a dolgozók érdekeit.

Ilyen módon mindenekelõtt erkölcsi alapot teremtett a szakszervezetek számára, amely a politikai pártnak a felhajtó szerepében már eddig is a legnagyobb szolgálatokat tette.

Bécsi tanulóéveim idején akarva, nem akarva a szakszervezetek kérdésében is állást kellett foglalnom. Minthogy a szakszervezetet a szociáldemokrata párt elválaszthatatlan részének tekintettem, elhatározásom gyors, de egyszersmind téves is volt. Az egész szakszervezettel szemben elutasító álláspontra helyezkedtem. Ebben a végtelenül fontos kérdésben is a sors jött segítségemre. A sors nyújtotta tapasztalataim alapján az elsõ idõkben kialakult gyors véleményemet megváltoztattam. Húszesztendõs koromban már megtanultam különbséget tenni a szakszervezet, mint a munkásság általános szociális jogainak megvédésére szolgáló szerv és a szakszervezet, mint a párt politikai osztályharcának eszköze között.

A szociáldemokrácia megértette a szakszervezeti mozgalom óriási jelentõségét, és ezzel máris biztosította a maga számára a leghatásosabb eszközt és a sikert; ezzel szemben a polgárság ezt nem értette meg, és ez a körülmény politikai állásába került. Azt remélte, hogy fontoskodó visszautasítással fel tudja tartóztatni a logikus fejlõdés útját, a valóságban pedig magatartása által az egész mozgalom hibás vágányra futott.

Ostobaság és nem igaz az az állítás, mintha a szakszervezeti mozgalom már önmagában véve hazaellenes lenne. Inkább az ellenkezõje a helyes. Ha valamely szakszervezeti tevékenység egy, a nemzet egyik fõ pillérét képezõ társadalmi osztály helyzetének megjavítását tûzte ki célul, akkor az nem haza vagy államellenes, hanem ellenkezõleg a szó legnemesebb értelmében vett nemzeti tevékenység. Hiszen ezzel elõmozdítja azoknak a szociális elõfeltételeknek a megteremtését, amelyek nélkül általános nemzeti nevelés el sem képzelhetõ. A legnagyobb szolgálatot teszi a társadalom szociális rákfenéjének, testi és szellemi betegségek okozójának kiirtásával, és így hozzájárul a nép egészségi állapotának javításához.

A szakszervezetek szükségessége nem képezheti kérdés tárgyát. Mindaddig, amíg a

munkaadók között csekély szociális érzékkel rendelkezõ emberek lesznek, amíg hiányzik belõlük a jogi érzék és méltányosság, addig alkalmazottaiknak nemcsak joguk, hanem egyenesen kötelességük is az egyetemesség érdekeinek megvédése az egyesek kapzsiságával vagy értelmetlenségével szemben. A hûség és hit megõrzése éppen olyan nemzeti érdek, mint a nép egészségének fenntartása.
Mindkettõt veszélyeztetik azok a méltatlan vállalkozók, akik nem tekintik magukat a népközösség tagjainak. Kapzsiságuk és kíméletlenségük a jövõre nézve súlyos károkat okoz. Az ilyen folyamattal megküzdeni a nemzet érdekében teljesített szolgálat és semmi esetre sem az ellenkezõje.
Ne mondja senki, hogy mindenkinek szabadságában áll az öt ért állítólagos vagy való igazságtalanság következményeit levonni, és a szolgálatból egyszerûen kilépni. Nem! Ez szemfényvesztés és csupán arra alkalmas, hogy a dolgok lényegérõl elterelje a figyelmet. Vagy nemzeti érdek a szociális igazságtalanságok kiirtása, vagy nem. Ha igen, akkor az ilyen eljárással szemben a harcot olyan fegyverekkel kell felvenni, amelyek sikerrel kecsegtetnek. Az egyes munkás azonban soha sincs abban a helyzetben, hogy sikeresen tudjon fellépni a nagyvállalkozóval szemben, mert ebben az esetben nem a felsõbbrendû jog gyõzelmérõl van szó hiszen ennek elismerése esetén nem is kerülhetne félreértésre sor, hanem a nagyobb hatalom kérdésérõl. Különben a meglévõ jogi érzék már eleve becsületes módon eldöntené a kérdést, helyesebben nem is merülhetne fel ilyen és hasonló kérdés.
Ha az emberekkel szemben elkövetett igazságtalanság ellenállásra készteti az érdekelteket, akkor ebben a harcban mindaddig, amíg törvényes bírói hatalmat nem teremtenek a kérdés eldöntése csak a nagyobb hatalmi erõ tud dönteni. Így magától értetõdik, hogy az egyes munkaadó koncentrált erejével szemben csak a munkavállalók tömege léphet fel. Egyébként már kezdettõl fogva le kellene mondani a gyõzelem lehetõségérõl.
A szakszervezet a szociális eszme megerõsödését, a gyakorlati életben való megvalósítását elõsegíteni, s ezzel az állandó elégedetlenség és panasz okát elhárítani lenne hivatott. Hogy ez nem így van, annak okát nagyrészt azokban kell keresni, akik minden olyan lépést, amely a szociális viszonyok törvényes megjavítását célozza, visszautasítottak, vagy politikai befolyásukkal meghiúsítottak. Amilyen mértékben nem tudta, illetve nem akarta a politikával foglalkozó polgárság a szakszervezetek jelentõségét megérteni és azzal szemben ellenállásra készült, éppen olyan mértékben vette kezébe a szakszervezeti mozgalmat a szociáldemokrácia, és ezzel olyan alapot teremtett magának, amely a legkritikusabb pillanatokban már többször kihúzta a csávából. Természetesen a szakszervezetek tulajdonképpeni célja lassanként teljesen eltûnt, hogy új célkitûzéseknek adjon helyet.
A szociáldemokrácia sohasem gondolt az általa felkarolt szakszervezeti mozgalom tulajdonképpeni céljának megvalósítására.
Nem! Erre semmi esetre sem gondolt. Így azután a szociális emberi jogok védelmére életre hívott szakszervezet a szociáldemokraták szakszerû vezetése mellett néhány évtized alatt a nemzetgazdaság pusztító eszközévé vált. A munkásság érdeke a legkevésbé sem számított ennél az átalakulásnál. Mert a gazdasági nyomás a politikai zsarolást is lehetõvé teszi, ha egyrészt a szükséges lelkiismeretlenség, másrészt a buta birkatürelem esete fennforog. Ebben az esetben ez a megállapítás nagyon találó.
A szakszervezeti mozgalom már a századfordulón megszûnt tulajdonképpeni feladatát teljesíteni. Évrõl évre mindinkább a szociáldemokrata párt befolyása alá került, hogy végül is a szociáldemokrácia politikai harcának nagy tömegeit biztosította. A nemzetgazdaság romba döntését tûzték ki feladatául, hogy az állam gazdasági pilléreinek ledöntése után maga az állam is osztozzék ebben a sorsban. Emellett a munkásság jogos igényeinek kielégítése érdekében végzendõ tevékenysége mindinkább háttérbe szorult, míg végül a szociáldemokrata politika céltudatossága már egyáltalán nem látta szükségesnek a tömeg

nagy szociális, gazdasági és kulturális nyomorának kiküszöbölését. Rájött arra, hogy a tömeg kívánságainak kielégítése megfosztja a munkásság akarat nélküli rohamcsapatainak segítségétõl.
Egy ilyen irányú fejlõdés lehetõsége annyira megrémítette az osztályharc vezetõit, hogy végre minden áldásos tevékenységet félretettek, sõt mi több, a leghatározottabban állást foglaltak ellene. Érthetetlen magatartásukat mindig meg tudták okolni.
A munkásság követeléseinek mindig magasabbra, szinte kielégíthetetlen végletekig való fokozásával a teljesítés lehetõsége mindig kicsinek és jelentéktelennek tûnt fel; könnyen elhitették tehát a tömeggel, hogy itt csak a munkásság legszentebb jogait kijátszó ördögi kísérletrõl van szó, hogy olcsó módon kisemmizzék õket és gyöngítsék, sõt ha lehetséges, megbénítsák erejüket. Ne csodálkozzunk azon, hogy az önállóan gondolkozni nem tudó munkásságnál sikert értek el. A polgári tábor egyszerûen megbotránkozott az ilyen átlátszóan kétszínû taktika igazságtalanságain, anélkül azonban, hogy ebbõl a kézenfekvõ következtetést saját tevékenységét illetõen a legkisebb mértékben is levonta volna. A szociáldemokrácia félt a munkásság kulturális és szociális színvonalának emelésétõl, tehát a polgári társadalomnak éppen ez irányban kellett volna a legmegfeszítettebb munkát kifejtenie, hogy így kiragadja a fegyvert az osztályharc képviselõinek kezébõl. Ezzel szemben ahelyett, hogy egy csapásra meghódította volna az ellenséges állásokat, ide-oda lökdöste magát, míg végre teljesen elégtelen eszközökhöz folyamodott, amelyek hatás nélkül maradtak, egyrészt mert túl késön alkalmazta azokat, másrészt, mert elég jelentéktelenek voltak ahhoz, hogy vissza lehessen õket utasítani. Így maradt minden a régiben, csak az elégedetlenség lett nagyobb, mint valaha.
Fenyegetõ viharfelhõként lebegett már akkor az "önálló szakszervezet" a politikai horizont és az egyes ember léte felett. Egyike volt a legborzasztóbb terroreszközöknek a nemzetgazdaság, az állam függetlensége és biztonsága, valamint az egyéni szabadság ellen.
De mindenekelõtt neki köszönhetõ, hogy a demokráciáról táplált fogalom megvetendõ, nevetséges frázissá lett. Meggyalázta és halálosan kigúnyolta a szabadságot és testvériséget abban a pillanatban, amikor arra az álláspontra helyezkedett, hogy "vagy elvtárs leszel, vagy betörjük a fejedet".
Annak idején így ismertem meg ezt az "emberbaráti" intézményt, és az évek folyamán nézetem kibõvült, mélyült, de nem változott.
Minél inkább megismertem a szociáldemokráciát külsõ megnyilvánulásaiban, annál inkább vágytam arra, hogy belsõ lényegével is megismerkedhessem.
A hivatalos pártirodalom csak kis mértékben jött segítségemre. Ez az irodalom a gazdasági kérdések terén hamis megállapításokat és bizonyítékokat tartalmaz, politikai szempontból pedig egyszerûen hazudik. Ehhez járult még az a belsõ undor, ami kifejezésbeli körmönfontságukkal szemben eltöltött. Hatalmas, érthetetlen szóhalmazzal telített mondatokat sorakoztatnak egymás mellé, amelyek ugyanolyan szellemtelenek, mint amilyen tartalmatlanok.
Csak a nagyvilági bohém lelkek dekadens része érezhette jól magát az értelemnek ebben az útvesztõjében, és tudott irodalmi dadaizmusból élményt teremteni magának népünk azon részének közmondásszerû szerénységétõl támogatva, amely a számára legérthetetlenebb frázisban is mély bölcsességet sejt.
Tiszta képet csak akkor nyertem errõl a tanról, amikor annak elméleti alaptalanságát megjelenési módjával állítottam szembe. Ezekben az órákban zavaros elõérzet és vad félelem fogott el. Ilyenkor egy olyan tant láttam magam elõtt, amelynek önzés és gyûlölet képezi alkatelemeit és amely a matematika törvényei szerint gyõzelemre vezethet, de csak az emberiség pusztulása révén. Akkor értettem meg az összefüggést a rombolás, e tan és egy nép lényege között, azt az összefüggést, amely eddig ismeretlen fogalom volt számomra.

Csak a zsidóság ismerete adja meg a kulcsot a szociáldemokrácia belsõ, valódi célkitûzéseinek megismeréséhez. Aki ezt a népet ismeri, annak e párt célját és értelmét illetõen egyszerre lehull szemérõl a hályog, és meglátja a szociális frázisok parajából és ködébõl nevetve kiemelkedõ marxizmus arculatát.
Ma nehezen, talán sehogy sem tudnék számot adni arról, hogy elsõ ízben mikor váltott ki a "zsidó" szó különös gondolatokat belõlem. A szülõi házban, édesapám életében emlékezetem szerint még csak nem is hallottam ezt a szót. Úgy képzelem, hogy édesapám már e szónak különös hangsúlyozásában is kulturális visszamaradottságot sejtett volna. Élete folyamán többé-kevésbé világpolgári nézetekre tett szert, amelyek nemzeti gondolkodása mellett is nemcsak hogy megmaradtak, hanem még reám is hatást gyakoroltak.
Ezt a magammal hozott nézetet az iskola sem változtatta meg. A reáliskolában megismertem ugyan egy zsidó fiút, akit valamennyien bizonyos elõvigyázatossággal kezeltünk, de csak azért, mert hallgatagsága bizalmatlanságot keltett bennünk. Azonban éppen úgy, mint a többieknek nekem sem voltak hátsó gondolataim vele szemben.
14-15 éves koromban találkoztam elõször a "zsidó" szóval gyakorlatban, fõleg politikai beszélgetések kapcsán. Bizonyos fokig visszataszítóan hatott reám, és nem tudtam leküzdeni némi kellemetlen érzést, ha vallási villongások folytak le elõttem.
Más jelentõségûnek ezt a kérdést abban az idõben még nem éreztem. Linzben nagyon kevés zsidó élt. Az évszázadok folyamán külsejük európaivá és emberivé vált, úgy, hogy képes voltam õket németeknek tartani. E felfogásom lehetetlen voltát nem vettem észre, mert annakidején csak a vallásbeli különbséget láttam, azt hittem, hogy vallásukért üldözik õket, ami az ellenük tanúsított szidalmazó kifejezésekkel szembeni ellenszenvemet csaknem undorrá fokozta.
Egy tervszerû zsidóellenes szervezet lehetõségérõl abban az idõben még csak álmodni sem tudtam volna.
Így kerültem Bécsbe. Az elsõ idõben sok új, különösen építészeti benyomás és saját sorsom lesújtó mostohasága folytán nem volt módom az óriási város lakossága belsõ rétegezõdésének áttekintésére. Annak ellenére, hogy a kétmilliós Bécs akkor már kétszázezer zsidót számlált, nem vettem róluk tudomást. Szemem és minden érzékem az elsõ hetekben még képtelen volt minden értékes gondolatot felfogni és megemészteni. Csak amikor ismét visszatért nyugalmam, és a benyomások zavaros képe tisztulni kezdett, akkor néztem körül ebben az új világban. Akkor eszméltem rá a zsidókérdésre. Nem merem állítani, hogy az az út és mód, ahogy a zsidókat megismertem, kellemes lett volna számomra. A zsidókban mindeddig csak a vallást láttam, a vallás üldözését pedig az emberi türelmetlenség szempontjából ítélem meg. Egy nagy kultúrnép hagyományaihoz méltatlannak tartottam a bécsi antiszemita sajtó hangnemét. Nyomasztóan hatottak rám a középkor bizonyos eseményei, és nem szívesen láttam azok ismétlõdését. Minthogy pedig a kérdéses újságok általában nem állottak a legkitûnõbb sajtótermékek hírében ennek a körülménynek igazi oka akkoriban elõttem teljesen ismeretlen volt , így bennük inkább a gúnyolódó irigység, semmint egy alapvetõ, ha talán hamis vágányokon is haladó felfogás termékeit láttam.
Ezt a felfogásomat megerõsítette a nekem igazán nagynak tetszõ sajtó méltóságteljes hangneme, amellyel ezekre a támadásokra válaszolt, és ami nekem még inkább feltûnt, az a körülmény, hogy a támadásokat sokszor egyáltalában meg sem említette, hanem azokat egyszerûen agyonhallgatta.
Nagy buzgalommal olvastam az úgynevezett világsajtó termékeit: a "Neues Freie Presse"-t, a "Wiener Tagblatt"-ot stb. Bámultam tartalmuknak gazdagságát és tárgyilagosságát, értékeltem elõkelõ hangnemüket és talán csupán írásuk dagályossága hatott reám néha zavaróan. Ez utóbbi körülményt a nagyváros lendületében is megtalálni véltem. Minthogy pedig én Bécset ilyen világvárosnak tartottam, ezt a körülményt is

megbocsáthatónak találtam.
A sajtónak az udvarral szemben tanúsított tömjénezõ magatartása azonban visszatetszõ volt. Nem történhetett semmi a "Burg"-ban anélkül, hogy azt ezek a lapok áradozó lelkesedéssel vagy panaszos mesterkéltséggel ne tálalták volna fel olvasóiknak. Különösen akkor csaptak nagy hûhót, ha a minden idõk "legbölcsebb uralkodó"-járól volt szó. Ilyenkor a dürgõ fajdkakashoz hasonlítottak. Nekem az egész ügy nagyon mesterkéltnek tûnt fel. A liberális demokrácia elvesztette elõttem szeplõtelenségét. Az udvar kegyeinek ily zabolátlan módon való hajhászása a nemzet méltóságának feláldozását jelenti. Ez volt az elsõ árny, amely a "nagy bécsi sajtó"-hoz való viszonyomat megzavarta.
Mint mindig, úgy bécsi tartózkodásom idején is a legnagyobb érdeklõdéssel figyeltem a németországi politikai és társadalmi eseményeket. Büszke csodálattal hasonlítottam össze a birodalom emelkedését a sorvadó osztrák állammal. Örömmel töltött el a német birodalmi külpolitika, a kevésbé épületes belpolitika azonban nyomasztóan hatott reám. Nem találkozott helyesléssemmel az a harc, amelyet ebben az idõben II. Vilmos ellen folytattak. A császárral szemben alkalmazott beszédtilalom különösen bosszantott, mert annak éppen azok voltak a kezdeményezõi, akik erre a legkevésbé érezhették magukat feljogosítva, hiszen a parlament egy-egy ülésszaka alatt sokkal több szamárságot beszéltek össze, mint egy egész császári dinasztia hosszú évszázadok alatt, még ha leggyöngébb perceiket is beleszámítjuk.
Felháborított az a tudat, hogy egy államban, amelyben minden féleszû nemcsak a kritika jogát gyakorolhatta, hanem még a Reichstagban "törvényhozóként" véleményét a nemzetre is rákényszeríthette, a császári korona viselõje ettõl az üresfejû fecsegõ intézménytõl intelemben részesülhetett.
De még inkább felháborított az a körülmény, hogy ugyanaz a bécsi sajtó, amely a legutolsó udvari gebének is hajbókolt és egy farkcsóválásra szinte önkívületbe esett, most látszólag gondterhes ábrázattal juttatta kifejezésre a német császárral szembeni gondjait. Miközben folytonosan azt hangoztatta, hogy távol áll tõle a német birodalom belügyeibe való avatkozás, Isten õrizz, úgymond, ennek még a gondolatától is , hiszen csupán kötelességszerûen mutat rá a szövetséges vérzõ sebeire, és kéjelegve vájkált ezekben a birodalmi sebekben. Ilyenkor fejembe szállt a vér. Mindenekelõtt ez késztetett engem arra, hogy ezt a , nagy sajtót" bizonyos óvatossággal kezeljem. Azt is el kellett ismernem, hogy az antiszemita újságok egyike, a "Deutsches Volksblatt" egy-egy ilyen alkalommal tisztességesebben viselkedett.
Ami ezenkívül az idegeimre ment, az ennek a sajtónak utálatos franciaimádata volt. Ha az ember ezeket, a nagy kultúrnemzetrõl zengõ dicshimnuszokat olvassa, egyenesen szégyenkezni kellett német voltáért. Mindig gyakrabban vettem kezembe a "Volksblatt" számait, amely újság, ha terjedelemre kisebbnek is, de ezekben a dolgokban igazabbnak tûnt fel elõttem. Erõteljes antiszemitizmusával nem értettem egyet, bár nemegyszer olvastam olyan okadatolásokat benne, amelyek meggondolásra késztettek.
Ilyen körülmények ösztönzése folytán mindenesetre megismertem az ez idõben Bécs városát irányító dr. Karl Luegert és a keresztényszocialista pártot.
Amikor Bécsbe kerültem, mindkettõvel szemben ellenséges érzülettel viseltettem. Ez a férfi is, e mozgalom is reakciós volt a szememben.
Minél inkább megismertem azonban ezt a férfit és mûvét, igazságérzetem annál inkább megváltoztatta elõbbi ítéletemet. Igazságos ítéletem lassanként csodálattá változott, ma pedig ebben az emberben minden idõk leghatalmasabb német polgármesterét látom.
Hány beidegzett véleményem változott meg a keresztényszocialista mozgalommal szemben elfoglalt álláspontom megváltoztatásának következtében! A legnehezebb lelki átalakulást mégis az antiszemitizmussal szemben vallott felfogásom változása jelentette. Ez idézte elõ bennem a legnagyobb lelkitusát, és az értelem és érzelem között hosszú hónapokon át folyt a kemény küzdelem, mígnem a gyõzelem az értelem oldalára pártolt.

Két év múltán érzelmem is követte értelmemet, hogy ettõl az idõtõl kezdve ennek leghívebb szolgája és õre legyen.
E keserû belsõ küzdelem idején a legnagyszerûbb nevelõ hatással a bécsi utca szemléltetõ képe volt reám. Bekövetkezett az az idõ, amikor már nem róttam vakon a hatalmas város kövezetét, hanem nyitott szemmel figyeltem az épületek mellett az embereket is. Amikor egy alkalommal éppen a belvárosban barangoltam, hirtelen hosszú, kaftános, fekete hajtincses jelenségre lettem figyelmes. Az elsõ pillanatban azt kérdeztem magamtól: "Hát ez is egy zsidó?"
Linzben természetesen nem így néztek ki a zsidók. Lopva, óvatosan figyeltem meg ezt az embert, és minél inkább szemügyre vettem minden arcvonását, annál inkább kezdett átalakulni bennem az elsõ kérdés a második kérdéssé: "Vajon ez is német?"
Ezúttal is, mint mindig ilyen esetekben, a könyveket hívtam segítségül. Ekkor vásároltam meg fillérekért életemben elõször az elsõ antiszemita röpiratot. Sajnos, ezek a röpiratok valamennyien abból az álláspontból indultak ki, hogy az olvasójuk többé-kevésbé ismeri már a zsidókérdést. Hangnemük, túlságosan ellaposodó és tudományos felkészültséget nem mutató bizonyításmódjuk és megállapításaik ismét csak kétséget támasztottak bennem.
Ezek a körülmények hetekre, sõt hónapokra visszavetettek.
A dolog olyan nagy horderejûnek, a vád olyan súlyosnak tûnt, hogy attól való félelmemben, miszerint igazságtalanságot követek el, bizonytalanná lettem.
Abban már magam sem kételkedtem, hogy itt nem másvallású németekrõl, hanem idegen néprõl van szó. Amióta e kérdést tanulmányozni kezdtem és figyelmes lettem a zsidóságra, azóta Bécs egyszeriben más megvilágításban tûnt fel elõttem. Bárhova mentem, mindenütt csak zsidót láttam, és minél többet láttam belõlük, annál inkább meg tudtam különböztetni õket a többi emberektõl. Különösen a belvárosban és a Dunacsatornától északra fekvõ kerületekben hemzsegtek e nép tagjai, akik már külsejükben is teljesen elütöttek a németektõl.
De ha mégis kételkedtem volna, akkor bizonytalanságomat magának a zsidóság egy részének az állásfoglalása véglegesen eloszlatta.
A zsidóság körében megindított és Bécsben is nagyszámú követõvel rendelkezõ cionizmus erõsen síkraszállott ugyanis a zsidóság népi, faji jellegének a kidomborításáért. A felületes szemlélõ azt hihette, hogy ezt a mozgalmat a zsidóságnak csak egy töredéke helyesli, a többség azonban elítéli és elveti. Azonban közelebbrõl szemügyre véve a dolgot, ez a tisztára célszerûségi okokból kezdeményezett magyarázkodás, hogy ne mondjuk hazugság teremtette látszat csakhamar szertefoszlott. Mert az úgynevezett liberális zsidóság csak azért utasította vissza a cionistákat, mert zsidóságukat hangsúlyozó kiállásukat ügyetlennek, sõt veszedelmesnek tartotta. Belsõ összetartozásukon azonban ez mit sem változtatott.
A liberális és cionista zsidóság közötti látszatharc belsõ undorral töltött el, hiszen ez a harc teljes egészében valótlan, hazug, és így méltatlan volt e népnek állandóan hangoztatott erkölcsi nagyságához és tisztaságához.
E nép erkölcsi és egyéb tisztasága egyebekben is külön fejezetet érdemel. Hogy a víznek nem barátai, azt már a külsejük is elárulja. Errõl az ember, sajnos még csukott szemmel is meggyõzõdhet. Nemegyszer egész rosszul lettem ezeknek a kaftánosoknak bûzétõl. Ehhez járult még mocskos ruházatuk és kevésbé vitézi külsejük.
Mindez már önmagában sem valami vonzó, elijed tõlük azonban az ember, hogyha testi tisztátlanságuk mellett e "választott" nép lelki szennyfoltjait is felfedezi.
Semmi sem tudott engem rövid idõ alatt annyi meggondolásra bírni, mint a zsidóság bizonyos területeken való tevékenykedésének alapos megismerése. Nem létezett semmi gazság vagy becstelenség fõleg kulturális téren , amelyben legalább egy zsidó ne lett volna részes. Mihelyt egy ilyen gennyes sebet az ember óvatosan felvágott, mindjárt rábukkant

egy zsidócskára, akár a férgekre a rothadó testben.
Különösen súlyosan esett latba nálam a zsidóságnak a sajtó, a mûvészet, az irodalom és a színház terén kifejtett tevékenysége. Itt hiábavaló volt minden kenetteljes mentegetõdzés. Elég volt, ha az ember egykét hirdetõoszlopot szemügyre vett, és azon meglátta a szörnyû színházi és mozimûsorok szellemi szerzõinek agyondicsért nevét, hogy az ember szíve hosszú idõre megkeményedjék a zsidósággal szemben. Ez a métely és szellemi pestis, amellyel a nép lelkét megfertõzték, rosszabb az egykori fekete himlõnél. S méghozzá milyen óriási mértékben gyártották és terjesztették ezt a mételyt! Természetesen minél alacsonyabb a lelki és szellemi szintje egy ilyen "mûvészeti" nagyiparosnak, annál nagyobb a termékenysége. Emellett nem szabad szem elõl téveszteni azt a tényt sem, hogy egy Goethére kb. tízezer ilyen firkászt ad a természet a világnak, akik azután bacilushordozóként mérgezik a lelkeket. Lehetetlenség volt észre nem venni a zsidóság óriási arányszámát azok között, akiket a természet erre a szégyenteljes szerepre szánt. Vagy talán éppen ebben keresendõ kiválasztott voltuk?
Tüzetesen vizsgálni kezdtem a szennytermékek szerzõinek nevét, és az eredmény az lett, hogy mindig súlyosabban ítéltem el a zsidóságot. Bármennyire ellenkezett is volna az érzelem, az észnek le kellett vonnia a következtetéseket.
Azt a tényt, hogy minden irodalmi szennynek, mûvészeti giccsnek és színházi képtelenségnek kilenctized része egyetlen nép számlája terhére írandó, amely nép pedig alig egykét századrészét képviseli az ország lakosságának, nem lehetett letagadni. Ez a tény elvitathatatlan!
Az én kedves "világsajtó"-mat is ebbõl a szempontból kezdtem szemügyre venni. Minél alaposabban vettem bonckésem alá, annál inkább összezsugorodott egykori csodálatomnak tárgya. Iránya mindinkább elviselhetetlenné lett, tartalmát belsõ sekélyessége miatt kellett elvetnem, tárgyilagos ábrázolási módja pedig egyre inkább hazugságnak, semmint becsületes igazságnak tûnt fel elõttem; az írói természetesen zsidók voltak!
Apróságok ezrei, amelyeket korábban alig vettem észre, most figyelemre méltó dolgokként tûntek fel elõttem. másokat pedig, amelyek már korábban is gondolkodóba ejtettek, megértettem és megismertem.
E sajtó liberális szellemét most már egészen más megvilágításban láttam. Elõkelõ hangja, amellyel a támadásokra válaszolt, vagy azok elhallgatása ma már okos, de aláváló fogásként bontakozott ki elõttem. Magasztaló, dicsõítõ színházi kritikájuk mindig a zsidó szerzõknek szólt. ezzel szemben a lecsepülés mindig csak németnek jutott osztályrészül.
II. Vilmos császárral szemben folytatott lassú csipkelõdésük annak a kitartásnak a bizonyítéka, amellyel módszerüket ûzték. Éppen ilyen kitartással voltak szószólói a francia kultúrának és civilizációnak. Az elbeszélések értéktelen tartalmából, nyelvébõl idegen népre ismertem. Mindennek pedig olyan káros hatása volt a németségre, hogy az már csak szándékosan történhetett.
De kinek volt ez az érdeke? Vagy mindez csak véletlen mûve volt? Lassan ingadozni kezdtem.
De fejlõdésemet siettették azok a megfigyelések, melyekre egész sereg más esemény kapcsán tettem szert. Ezek között volt a zsidóság nagy részének nyíltan hangoztatott és gyakorolt általános erkölcsi felfogása.
Ezen a téren megint az utca adott gyakran elrémítõ szemléltetõ példákat. A zsidóságnak a prostitúcióhoz, de még inkább a leánykereskedelemhez való viszonyát Bécsben jobban lehetett tanulmányozni, mint bármely más nyugateurópai városban, talán a délfranciaországi kikötõvárosokat kivéve. A bécsi Lipótvárosban tett esti séták alkalmával az ember akarva, nem akarva olyan eseményeknek volt szemtanúja, amelyek a német nép nagy része elõtt ismeretlenek maradtak mindaddig, míg a világháborúban a keleti arcvonalon harcolóknak nem nyílt alkalmuk hasonló dolgok megfigyelésére.
A hideg borzongatott, amikor elõször ismertem fel a zsidóságban a fõvárosi fertõnek

jéghideg, arcátlan, kalmár szellemû vámszedõjét. Felnyílt a szemem.

Most már nem kerültem a zsidókérdést, sõt kerestem a vele való találkozást. Miközben a kulturális és mûvészeti élet különbözõ megnyilvánulásaiban megtanultam meglátni a zsidót, hirtelen olyan helyen is rábukkantam, ahol a legkevésbé sejtettem õt.

Felismertem a zsidót mint a szociáldemokrácia vezérét, és mintha hályog esett volna le szememrõl. Egy hosszú lelki tusa ért ezzel véget bennem.

Már a mindennapi érintkezések idején feltûnt munkástársaim csodálatos változóképessége, amellyel ugyanazon kérdésben, sokszor egyik napról a másikra, de nemegyszer egyik óráról a másikra egészen különbözõ álláspontot foglaltak el. Csak nehezen tudtam megérteni azokat az embereket, akik négyszemközt egészen normális nézeteket vallottak, hogy azt a tömeg lélektanának hatása alatt azonnal elveszítsék. Gyakran órákig tartó rábeszélés után már abban a hiedelemben ringattam magamat, hogy megtört a jég, és állásfoglalásuk tarthatatlanságát sikerült megmagyaráznom. Azonban kétségbeejtõ volt számomra, hogy másnap elölrõl kezdhettem az egészet. Örökösen mozgó ingaként lengett vissza mindig tévelygõ nézetük.

Azt megértettem, hogy helyzetükkel elégedetlenek, és átkozzák a balsorsot, amely õket gyakran oly keményen sújtotta. Gyûlölték a vállalkozókat, akikben mostoha sorsuk végrehajtóit látták, szidták a hivatalos közegeket, akik az õ megítélésük szerint érzéketlenek voltak helyzetükkel szemben. Tüntettek az élelmiszerárak ellen és követelésük érdekében az utcára vonultak. Mindezt még meg tudtam érteni, ami azonban rejtély maradt számomra, az a határtalan gyûlölet volt, amellyel saját népükkel szemben viseltettek és amellyel saját fajtájukra törtek, ócsárolták nagyságát, beszennyezték történelmét és sárba tiporták nagy embereiket.

Ez a saját otthon, a fajta és a haza ellen folytatott harc éppen olyan együgyû, mint érthetetlen, sõt természetellenes volt. Ideiglenesen napokra vagy legfeljebb hetekre ki lehetett õket gyógyítani, mire azonban az ember ismét találkozott ezekkel a megtérteknek vélt emberekkel, akkorra már ismét a régiek lettek. A természetellenesség gyõzedelmeskedett rajtuk.

Csakhamar rájöttem, hogy a szociáldemokrata sajtó túlnyomórészben zsidó vezetés alatt áll, de nem tulajdonítottam ennek nagyobb jelentõsége, mert hiszen a többi újságoknál is ugyanez volt a helyzet. Csak egy volt talán feltûnõ, hogy amelyik újságnál zsidó állt alkalmazásban, arról igazán nem lehetett azt állítani, hogy igazán nemzeti irányú lett volna, olyan, amilyennek az én nevelésem és felfogásom elvárta volna.

Erõt vettem magamon, és megkíséreltem e sajtótermékek olvasását. Ellenszenvem az olvasás alkalmával egyre inkább nõtt egészen a végtelenségig. Most már a szemenszedett hazugságoknak a gyártóit kívántam megismerni. A kiadótól kezdve végig valamennyien zsidók voltak. Bármilyen szociáldemokrata füzetet vettem is a kezembe, szerzõje zsidó volt. Megjegyeztem majdnem az összes vezetõk nevét, és nem volt nehéz megállapítanom, hogy azok legnagyobb részt a "kiválasztott nép" tagjai voltak akár az államtanács tagjai, akár a szakszervezetek titkárai, akár a szervezetek elnökei, vagy az utca agitátorai. Mindig ugyanaz az ijesztõ kép tárult elém. Austerlitz, Victor Adler, Ellenbergen stb. nevek örökre emlékezetembe vésõdtek. Egy körülmény világos lett elõttem: az a párt, amelynek kisembereivel én hónapok óta a leghevesebb harcot vívtam, vezetés tekintetében majdnem kizárólag idegen nép kezében volt, mert azzal már legnagyobb örömömre végérvényesen tisztában voltam, hogy a zsidó nem német!

Most ismertem meg azonban végérvényesen népünk félrevezetõit.

Egy esztendei bécsi tartózkodásom meggyõzött arról, hogy a munkás sohasem lehet olyan makacs és együgyû, hogy ne hallgatna a nagyobb tudás és világosabb magyarázat szavaira. Lassanként tökéletesen megismerkedtem tanaikkal, és e tudásomat a saját belsõ meggyõzõdésemért folytatott harcomban legerõsebb fegyverként használtam fel. A siker majdnem kivétel nélkül az én oldalamon volt.

A nagy tömeg ha kétségtelenül nagy türelem és idõbeli áldozat árán is még menthetõ volt, a zsidót azonban sohasem lehetett más nézetre bírni.
Akkoriban még eléggé tapasztalatlan és naiv voltam ahhoz, hogy megkíséreljem õket az általuk vallott tanok tarthatatlanságáról meggyõzni. Szûk környezetemben rekedtre beszéltem magam és véresre a nyelvem, mert hittem, hogy sikerülni fog a marxista téboly pusztító hatását bebizonyítanom. Éppen az ellenkezõjét értem el.
Úgy tetszett, mintha a szociáldemokrata tanok és gyakorlati keresztülvitelük romboló hatásának a tudata még csak megerõsítené eltökéltségüket.
Minél többet vitatkoztam a zsidókkal, annál inkább megismertem beszéd és harcmodorukat. Mindenekelõtt az ellenfél butaságával számoltak, és ha azután minden kötél szakadt, maguk tettették a butaságot. Ha mindez nem használt, akkor egyszerûen nem értettek meg semmit, vagy pedig pillanatok alatt egy másik témára ugrottak át. Magától értetõdõ dolgokat tárgyaltak, amelyek helyeslését azonban rögtön más jelentõs dolgokra vonatkoztatták, hogy azután ismét visszavonuljanak és ne tudjanak semmi bizonyosat. Bárhol fogott is meg az ember egy ilyen "apostolt", nyálkás lett a keze, s részletekben siklott ki ujjai közül, hogy azután a következõ pillanatban ismét egyesüljön. Ha netalán az ember valakit olyan megsemmisítõ módon gázolt le, hogy már csak a környezetre való tekintettel is kénytelen volt helyeselni, és így arra gondolt, hogy legalább egy lépést tett elõre, akkor annál nagyobb volt csalódása a következõ napon. A zsidó egyszerûen nem vette tudomásul az elõzõ napon történteket, és mintha mi sem történt volna, tovább mesélte régi, lehetetlen álláspontját, s még felháborodottan csodálkozott azon, hogy kérdõre vonták. Nem emlékezett már semmire, legfeljebb az elõzõ napon tett állításainak helyességére.
Nemegyszer meghûlt bennem a vér. Az ember nem tudta, mit csodáljon inkább: beszélõképességüket vagy hazudozó mûvészetüket. Lassanként gyûlölni kezdtem õket. Ennek is volt haszna. Minél inkább megismertem a szociáldemokrácia képviselõit vagy terjesztõit, annál inkább nõtt a néphez való vonzalmam. Vajon ki tudta volna a félrevezetõk ördögi ügyességének ismeretében az áldozatokat elátkozni? Nekem magamnak is milyen nehéz volt a faj dialektikus hazudozásai felett úrrá lennem!
És mennyire semmit nem érõ volt ez a siker olyan emberekkel szemben, akik az igazságot azonnal elferdítik, akik a kimondott szót szemrebbenés nélkül letagadják, hogy aztán a következõ percben a maguk számára kamatoztassák!
Minél inkább megismertem a zsidót, annál inkább meg kellett bocsátanom a munkásnak. A fõbûnösök most már az én szememben nem is õk, hanem azok voltak, akik nem tartották érdemesnek a velük való foglalkozást, s akik nem adták meg a nép fiának azt, ami õt megillette, és nem állították puskacsõ elé a vezetõket, a megrontókat. A napi élmények hatása alatt magam is kutatni kezdtem a marxista tanok kútforrása után. E tan hatása a legapróbb részletekben is világossá vált elõttem. Eredményét figyelõ szemmel láthattam nap mint nap, következményeit pedig némi képzelõtehetséggel magam rajzolhattam meg magamnak. Csupán az volt még kérdéses elõttem, hogy az alapítók vajon elõre látták-e mûvük eredményét a maga várható kifejlõdésében, vagy pedig maguk is tévedés áldozatai?
Nézetem szerint mindkét feltevés lehetséges volt. Az egyik esetben minden gondolkodó embernek kötelessége a lelketlen mozgalommal szemben fellépni, hogy a tant legalább a legvégsõ kifejlõdésben meg lehessen akadályozni, a másik esetben azonban az ördögök lehettek ennek a népbetegségnek az alapítói, mert nem embernek, hanem csak egy szörnyetegnek agyában foganhatott meg egy olyan szervezet megteremtésének terve, amely tevékenységével végeredményben az emberi kultúra összeomlásához és ezzel a világ pusztulásához vezet. Ez esetben csak egyetlen megoldás lehetséges, a harc; az emberi léleknek, értelemnek és akaratnak fegyverekben nem válogatós harca, tekintet nélkül arra, hogy kinek kedvez a szerencse.

Így kezdtem megismerkedni e tan alapítóival, hogy e révén a mozgalom alapvetõ tételeit tanulmányozhassam. Hogy én ezen a téren hamarabb célhoz jutottam mint azt magam is reméltem, azt egyedül a zsidókérdés terén szerzett bár ez idõben még nem túlságosan alapos ismereteimnek köszönhettem. Ezek az ismeretek, különösen a zsidóság kifejezési módszerének megismerése tették lehetõvé számomra a gyakorlati összehasonlítást a valóság és a szociáldemokrácia alapító apostolainak elméleti porhintése között; a zsidó nép beszél és ír, hogy gondolatait elrejtse, vagy legalábbis elfátyolozza. A valódi cél sohasem a sorokban, hanem jól elrejtve a sorok között keresendõ.
Ez az idõ jelentette számomra a legnagyobb belsõ átalakulást, amit csak valaha is megértem. A gyönge világpolgárból fanatikus antiszemitává lettem.
Ezután már csak egy ízben utoljára merültek fel bennem félõs és nyomasztó gondolatok. Amikor ugyanis az emberi történelem során a zsidó nép tetteit kutattam, egyszerre az a gyáva kérdés vetõdött fel bennem, vajon nem a kifürkészhetetlen sors kívánja-e nekünk, gyarló embereknek, ismeretlen okokból, örök megváltoztathatatlan elhatározásból e kis nép végsõ gyõzelmét? Talán ennek az örökké földhözragadt népnek jutalmul ígérték oda a földet? Vajon valóban jogunk van-e a saját létfenntartásunkért folytatott harcra, vagy pedig ez is csak érzelmi mozzanatokon alapszik?
Mindezekre a kérdésekre a marxizmus tanának tanulmányozása közben mialatt világos elmével figyeltem a zsidó nép hatását maga a sors adott választ. A marxizmus zsidó tanítása elveti a természet arisztokratikus elveit és az erõ, és akarat örökös elõjogának a helyébe a szám tömegét és holt súlyát helyezi. Tagadja az emberben a személyiség értékét, vitatja a nép és a faj jelentõségét, és ezzel elvonja az emberiség létének s kultúrájának alapfeltételeit, és miként a világegyetemben, az elismert legnagyobb szervezetben, ilyen rendszer csak káoszt eredményezhetne, úgy a földön, e csillag lakói számára is csak pusztulást hozhat.
Ha a zsidó a marxista hitvallás segítségével gyõzedelmeskedik e világ népein, gyõzelmi koronája az emberiség halotti koszorúja lesz, és akkor ez az égitest ismét emberek nélkül fog bolyongani a világûrben, mint sok millió évvel ezelõtt, mert az örök természet kérlelhetetlenül megbosszulja parancsai megszegését. Hiszem, hogy a mindenható Isten akarata szerint cselekszem, amikor a zsidóval szemben védekezem és harcolok az Úr mûvéért!

III. Politikai képzésem bécsi tartózkodásom alatt

Meggyõzõdésem az, hogy a férfi egészen különös tehetségtõl eltekintve a 30. életéve elõtt ne foglalkozzék nyilvánosan politikával. Ne tegye, mert eddig az életkorig csak egy általános világnézet alapját szerzi meg, amelyen az egyes politikai problémákat vizsgálja és saját álláspontját rögzíti. Csak ilyen, világnézetileg kiegyensúlyozott és a napi kérdésekkel szemben megállapodott, tehát lelkében és belsejében érett férfi vehet részt a közügyek politikai irányításában. Ellenkezõ esetben könnyen annak a veszélynek teszi ki magát, hogy álláspontján alapvetõ kérdésekben változtatnia kell, vagy pedig jobb meggyõzõdése ellenére egy általa már régen elvetett nézetet kell vállalnia. Az elsõ eset önmagára nézve kellemetlen, mert nem várhatja el joggal azt. hogy követõi oly rendíthetetlen hittel bízzanak állhatatosságában, mint annak elõtte, mert hiszen követõi táborában egy ilyen változás a vezér tanácstalanságát bizonyítja, ellenfelekkel szemben pedig szégyenérzetet válthat ki. A második esetben bekövetkezik az, amit az ember napjainkban oly gyakran lát: ti. minél kevésbé hiszi a vezér azt, amit mond, védekezése annál üresebb, annál laposabb lesz, ezzel szemben nem válogat az eszközökben. Mialatt õ maga már nem gondol arra, hogy az általa vallott politikai nyilatkozatokért komolyan helyt is álljon (hiszen az ember nem szokott olyasvalamiért meghalni, amiben nem hisz), a

követõivel szemben támasztott követelmények éppen olyan arányban nagyobbak és szemtelenebbek lesznek, hogy végre feláldozza a vezér utolsó maradványát is a politikus kedvéért. Ezek azok az emberek, akiknek egyetlen igazi meggyõzõdésük a szemtelen tolakodással és az arcátlan hazudozás mûvészetével párosult meggyõzõdés nélküliségükben rejlik.
Ha aztán ilyen alak a parlamentbe is bekerül, akkor kezdettõl fogva tudnivaló, hogy számára a politika lényege csak a húsosfazék közelségét jelenti. Esetleges családi gondjai pedig a mandátumért folytatott harcát csak szívósabbá teszik. Minden más, politikai ösztönnel megáldott emberben személyes ellenségét látja, minden új mozgalomban az õ pályafutása végének a kezdetét és minden nagyobb emberben csak politikai pályafutásának a veszélyeztetõjét nézi.
Az ilyenfajta parlamenti poloskákról még bõvebben is fogok beszélni.
Még a harmincévesnek is kell élete folyamán tanulnia, de ez már csak kiegészítése és kitöltése a meglevõ keretnek, amelyet világnézete segítségével már megteremtett magának. Továbbképzése semmi esetre sem jelent majd átnyergelést, hanem tudásbeli gyarapodást. Követõiben nem fogja majd azt a nyomasztó érzést kelteni, hogy az általa eddig hirdetett nézet hibás volt, sõt ellenkezõleg, abban világnézetünk helyességének bizonyítékát fogják látni.
Az a vezér, aki kénytelen alapvetõ világnézeti felfogását megváltoztatni azért, mert azt hamisnak és képtelennek ismerte fel, csak akkor cselekszik tisztességesen, ha hajlandó a felismerésének végsõ következményeit is levonni. Ebben az esetben a legkevesebb, amit megtehet, hogy visszalép minden nyilvános politikai szerepléstõl annál is inkább, mert aki egyszer tévedett, annál fennáll a másodszori tévedés lehetõsége is. Semmi esetre sincs azonban joga polgártársai bizalmát igénybe venni, még kevésbé azt követelni. Hogy mennyire nem törõdnek a tisztesség e most vázolt követelményeivel, arra nézve legjellemzõbb az az elvetemült banda, amelyik ez idõ szerint (1924-25.) hivatottnak érzi magát arra, hogy politikát csináljon. Aligha van közöttük csak egy is, aki erre hivatott lenne.
Egykor minden nyilvános szerepléstõl óvakodtam, bár azt hiszem, hogy többet foglalkoztam politikával, mint sokan mások. Csak a legszûkebb körben beszéltem arról, ami belsõleg izgatott és fûtött. Ez a körülmény sok elõnnyel járt. Egyrészt megtanultam minél kevesebbet szónokolni, másrészt pedig végtelenül együgyû nézetük és bírálatuk révén megismertem az embereket. Közben minden idõt és lehetõséget megragadtam arra, hogy képezzem magam. Egész Németországban nem adódott erre olyan jó alkalom, mint annak idején éppen Bécsben.
Az általános politikai gondolkodásmód a régi dunai monarchiában mindenekelõtt szélesebb körû és átfogóbb volt, mint e korszak Németországában, Poroszország egyes részeit, Hamburgot és az Északi tenger partvidékeit kivéve.
"Ausztria" elnevezése alatt ebben az esetben a Habsburg monarchiának azt a részét értem, amely a maga német népességénél fogva nemcsak egy állam kialakulásának kiindulópontja volt, hanem amely a népében rejlõ erõvel képes volt ebben a politikailag oly mesterkélt tákolmányban a belsõ kulturális életet évszázadokra biztosítani. Hovatovább ennek a magnak megtartásától függött a birodalom léte és jövõje.
Ha a régi örökös tartományok a birodalom szívét jelentették, amelyek az állami és kulturális élet vérfelfrissítését szolgálták, akkor Bécs jelentette az agyat és akaratot. Már külsejében is elárulta ez a város azt az erõt, amely öt ennek a népkonglomerátumnak a királynõjévé avatta; szépségének pompája pedig feledtette az összességnek csúnya öregedési jeleit.
A külföld, de különösen Németország szemében Bécs mindig kedves városként szerepelt, amelyen nem tükrözõdtek vissza a monarchia belsejében dúló nemzetiségi harcok. A késõbbi csalódást csak fokozta az a körülmény, hogy Bécs ebben az idõben élte

legnagyobb, de egyben utolsó felvirágzását. A régi császárváros csodálatosan fiatal életre kelt egy valóban nagy tehetségû polgármester bölcs vezetése alatt. Ez az utolsó nagy német, akit Ausztria németsége, ez a keleti német törzs termelt ki magából, hivatalosan nem számított az államférfiak közé, és mégis ez a dr. Lueger, azáltal, hogy szociális és kulturális téren elért eredményeivel megerõsítette az egész birodalom szívét, kerülõ úton nagyobb államférfivá nõtte ki magát, mint az akkori idõk összes úgynevezett diplomatái.
Az Ausztria néven ismert államképzõdmény azonban idõvel mégis tönkrement.
De ezt nem lehet a régi "Ostmark" németsége politikai képességének rovására írni. Legfeljebb azt bizonyítja, hogy tízmillió emberrel lehetetlen egy ötvenmilliós, különbözõ nemzetiségekbõl összetákolt birodalmat kormányozni, illetve hosszabb idõre megtartani, nincsenek meg ennek az elengedhetetlen elõfeltételei.
A német-osztrák gondolkodásmódjában kétségtelenül nagyvonalú volt. Hozzászokott egy nagy birodalom keretein belüli élethez és az ezzel egybekötött nagy feladatokkal szemben sohasem veszítette el érzékét. A német-osztrák általános látóköre is aránylag szélesebb volt. Gazdasági összeköttetései behálózták majdnem az egész birodalmat, majdnem minden nagyobb vállalat a kezükben volt, német-osztrákok tették ki a technikai és hivatalnoki személyzet legnagyobb részét, õk voltak a külkereskedelem legfõbb mozgatói, már amennyiben erre nem a zsidóság tette rá a kezét; politikailag pedig majdnem kizárólag õk tartották össze Ausztriát. Már a katonai szolgálat révén is messze elkerültek hazulról, hiszen a német-osztrák újonc nemegyszer ezredével éppen úgy állomásozhatott Hercegovinában, mint Bécsben vagy Galíciában. A tisztikar majdnem kizárólag német volt, a hivatalnoki kar is túlnyomórészt. A németség rányomta a maga bélyegét a mûvészetre és tudományra is, eltekintve az újabb mûvészeti irányok torz szüleményeitõl, amelyeknek alkotói egy néger nép sorából is kikerülhettek volna. Mûvészet, építészet, szobrászat és festészet terén Bécs jelentette azt a kimeríthetetlen forrást, amely az egész kettõs monarchiát el tudta mûveivel árasztani.
Végül kevés magyartól eltekintve a németek adták a közös külpolitika képviselõinek nagy részét is.
Mégis hiábavalónak bizonyult a birodalom megtartását célzó minden kísérlet. Az osztrák nemzetiségi állam megtartására csak egy lehetõség volt: az egyes nemzetiségek centrifugális erõinek a leküzdése. Csakis az egységesen szervezett kormányzati rendszer biztosíthatta volna ezen állam létét, egyébként elveszett.
Néha még a legfelsõbb helyeken is elõtérbe került ez az elgondolás, de csak azért, hogy mint nehezen keresztülvihetõ, rövidesen a feledés homályába merüljön. Nem volt egy erõs állami alapsejt, amely köré kikristályosodhatott volna egy erõsebb föderatív államforma.
Ehhez járultak még az osztrák államnak a bismarcki Németországgal szemben lényegében teljesen elütõ adottságai. Németországban mindössze bizonyos politikai hagyományokat kellett leküzdeni, mert hiszen a közös kulturális alap már megvolt, és a Német Birodalom mindenekelõtt apró töredéktõl eltekintve egységes népet foglalt magába.
Ausztriában egészen más volt a helyzet.
Itt, az egyes országokban, Magyarország kivételével, a politikai nagyság emléke vagy teljesen hiányzott, vagy pedig a feledés homályába merült. Ezzel szemben a nemzetiségi elv korszakában az egyes országokban olyan népi erõk jelentkeztek, amelyeknek leküzdése különösen nehéz volt, mert a Monarchia határán olyan nemzetiségi államok keletkeztek, amelyek államalkotó elemei az osztrák államban élt néptöredékekkel rokonok, sõt teljesen azonosak voltak, s így ezen államok nagyobb vonzóerõt gyakorolhattak az egyes nemzetiségekre, mint a német-osztrákok. Maga Bécs sem tudta sokáig állni ezt a harcot.
Az idõközben világvárossá fejlõdött Budapest elõször lett a riválisa, márpedig ennek a városnak nem az egységes Monarchia összetartása, hanem sokkal inkább egy részének az erõsítése volt a feladata. Rövid idõ múltán követték példáját Prága, Lemberg, Laibach és

így tovább. Ezek a városok rövidesen egy-egy önálló kultúrvilágnak lettek központjaivá. Így lelték meg a maguk lelki alapját az egyes faji, politikai irányok, és így kellett azon idõnek is eljönnie, amikor az egyes népek fajiságában rejlõ eleven erõ erõsebb lett, mint a közös érdekek összetartó köteléke. Ezzel Ausztria végzete beteljesült.
II. József halála után egész világosan látható volt ennek a fejlõdésnek a menete. Gyorsasága részben a Monarchiában rejlõ, részben a birodalom külpolitikai helyzetébõl adódó tényezõktõl függött.
Ha egyáltalán komolyan gondoltak ennek az államnak összetartására, akkor ez csak kíméletlen központosítással volt keresztülvihetõ. Ebben az esetben mindenekelõtt egységes államnyelvvel kellett volna a külsõ összetartozást hangsúlyozni, és éppen így kellett volna aztán az iskola és nevelés módszereivel egységes állami öntudatot kitermelni. Ez természetesen nem tíz-húsz év, hanem évszázadok munkája, és ehhez elsõsorban kitartásra lett volna szükség. Természetes, hogy ebben az esetben mind a közigazgatási, mind a politikai vezetés fõ irányelvének a legegységesebbnek kellett volna lennie.
Nagyon tanulságos volt számomra annak a megállapítása, hogy mindez miért nem történt meg, helyesebben, hogy ezt miért nem tették meg. A birodalom összeomlásának bûne is azt terheli, aki mindezt elmulasztotta.
A régi Ausztria sokkal inkább függött egy nagyvonalú vezetéstõl, mint bármely más állam. Itt hiányzott a nemzeti állam alapja, amely a faji gondolatban biztosítja az összetartozásnak az erejét még akkor is, ha a kormányzás még oly nagy mértékben is felmondja a szolgálatot. Az egységes népi állam gyakran igen hosszú ideig kibírja még a legrosszabb közigazgatást és kormányzást is, anélkül, hogy tönkremenne. Sokszor úgy tetszik, mintha már egy ilyen testben semmiféle élet sem volna, mintha már halott és kihalt lenne, s ím egyszerre a halottnak hitt megelevenedik és elpusztíthatatlan életerejének csodálatos jelét adja.
Ez azonban másként van egy nemzetiségi birodalomban, amelyet nem a vér azonossága, hanem erõszak tart össze. Itt minden kormányzati gyöngeség a téli álom helyett az egyes népelemek ébredését mozdítja elõ. Csak évszázados közös nevelés, közös hagyományok, közös érdekek stb. útján lehet ezt a veszélyt elhárítani. Éppen ezért minél fiatalabb egy ilyen képzõdmény, annál inkább függ sorsa a kormányzás nagyvonalúságától, ellenkezõ esetben, mint egyes erõszakos egyéniségek, vagy szellemóriások mûvei, gyakran alapítóikkal együtt szállnak sírba. Még évszázadok múltán sem lehet ezt a veszélyt teljesen kiküszöbölni, mert a faji ösztönök csak szunnyadnak, hogy azután annál gyorsabban ébredjenek fel akkor, ha a közös vezetés gyöngesége, a nevelés és közös hagyományok nem rendelkeznek azzal az erõvel, amely az egyes nemzetiségek önerejét túlszárnyalja.
Ennek a fel nem ismerésében rejlik a Habsburg ház talán tragikusnak mondható bûne. Egyetlenegy akadt közülük, akinek a sors még egyszer kezébe adta a világosság fáklyáját, amelynek fényénél meg láthatta birodalmának jövõjét, de ez a fáklya is csakhamar mindörökre kialudt. II. József, a német nép római császára látta meg félõ aggodalommal, hogy Háza a birodalom legszélsõ peremén miként fog egykoron egy bábeli népzavar útvesztõjében eltûnni, ha az utolsó órában nem teszik jóvá az õsök mulasztásait. Emberfeletti erõvel fogott hozzá a munkához az "emberek barátja", hogy egy évtized alatt évszázados bûnöket tegyen jóvá. Ha csak negyven évet juttatott volna neki végzete, és ha csak két generáció hasonló szellemben folytatta volna mûvét, akkor talán a csoda valóra vált volna. Amikor azonban alig egy évtizedes uralkodás után testben és lélekben felõrölten meghalt, vele együtt mûve is sírba szállott, hogy a kapucinusok sírboltjában többé soha fel ne támadjon. Utódai sem szellemileg, sem akaraterõ dolgában nem voltak méltók nagy feladatok megoldására.
Amikor végre Európában fellángoltak a forradalmi megmozdulások jelei, lassanként Ausztria is tüzet fogott, s mikor a tûz fellángolt, akkor már parazsát nem is annyira szociális, társadalmi és politikai okok szították, hanem inkább a faji erõk.

Az 1848as forradalom mindenütt osztályharc lehetett, Ausztriában azonban a fajok küzdelmének a kezdetét jelentette. Azáltal, hogy a németség ezt a körülményt nem ismerte fel, és magát a forradalmi megmozdulás szolgálatába állította, saját sorsát pecsételte meg. A nyugati demokrácia terjedését segítette elõ, és ezáltal önmagát létalapjaitól fosztotta meg. A parlamentarizmus megteremtése anélkül, hogy elõzetesen egy közös államnyelv megállapítást és megerõsítést nyert volna a német hegemónia megdöntését jelentette. E politikai idõszaktól kezdve maga az állam is elveszett, s ami ezután következett, az már csak a birodalom életének történelmi befejezése volt.
Ennek a bomlási folyamatnak a megfigyelése éppen olyan megrázó, . mint amilyen tanulságos. A történelem ítélõ karja ezer és ezer formában sújtott le. Az a körülmény, hogy az emberek nagy része vakon botorkált a bomlás jelei között, csak azt bizonyította, hogy az istenek akarták Ausztria pusztulását.
Nem akarok részletekbe bocsátkozni, mert könyvemnek nem ez a célja. Csak azokat az eseményeket kívánom részletesebben ismertetni, amelyek a népek és államok szétesésének örök érvényû okaiként napjainkban is nagy jelentõségûek és amelyek politikai nézetem alapjait biztosították.
Azok közül az intézmények közül, melyekbõl még a szûk látókörû és rövidlátó nyárspolgár is tudomást szerezhetett a Monarchia szétesésérõl, elsõ helyen a parlamentet, vagy mint Ausztriában hívták, a "Reichsrat"-ot kell megemlítenem. Angliától, a "demokrácia" klasszikus hazájától vették át ezt az intézményt, és minden igyekezetükkel azon voltak, hogy lehetõleg eredetiségben plántálják át Bécsbe.
A képviselõház és a felsõház megalkotásával az angol kétkamarás rendszer ünnepelte a maga újjászületését, csak éppen a "Házak" maguk különböztek a mintától. Amikor annak idején Barry a Temze habjaiból kiemelkedõ parlamenti palotát építette, belenyúlt a brit birodalom történelmébe, és onnan hozta elõ nagyszerû palotája ékességeit. Mûvészetével így lett a Lordok és a Nép háza a nemzet dicsõségének templomává.
Bécs itt találkozott az elsõ nehézséggel. Amikor a dán Hansen az új népképviselet márványházának utolsó ormait is kiképezte, kénytelen volt az épület díszeit az antik világból kölcsönözni. Római és görög államférfiak és filozófusok díszítik a "nyugati demokráciának" ezt a színházpalotáját, és mindennek betetõzéseképpen, mintegy a belsõ mozgalmak kifejezésre juttatásaként szimbolikus iróniával húznak a négy égtáj irányába a két ház fölé helyezett négyfogatú kocsik.
A "nemzetiségek" sértésnek és kihívásnak tekintették és kikérték volna maguknak, hogy a mûben az osztrák történelem jusson kifejezésre éppen úgy, mint ahogy Németországban is csak a világháború ágyúdörgése közepette vettek bátorságot maguknak ahhoz, hogy a birodalmi gyûlés palotáját, melyet Wallott készített, egy felirattal "a német népnek" szánjak.
A legellentétesebb érzelmek fogtak el akkor, amikor nem egészen húszéves fejjel elõször léptem át a Franzens Ring mesés palotájának küszöbét, hogy szem és fültanúja legyek egy képviselõházi gyûlésnek.
A parlamentet már kezdettõl fogva gyûlöltem, de nem magát az intézményt. Ellenkezõleg, én mint szabadságszeretõ ember, a kormányzás más lehetõségét el sem tudtam volna képzelni, mert a diktatúrában a Habsburg házzal szembeni álláspontom folytán minden szabadság és ésszerûség ellenségét láttam.
Nem kis mértékben járult felfogásom kialakulásához a sok újságolvasás következményeként az angol parlament iránt belém a fiatal emberbe rögzött csodálat. Az a méltóság, amellyel az alsóház a maga feladatát amint ezt a mi sajtónk oly nagyszerûen tudta kifejezésre juttatni teljesítette, tetszett nekem. Lehetett-e egyáltalán magasztosabb formája a nép önkormányzatának? Éppen azért voltam ellensége az osztrák parlamentnek, mert nem volt méltó mintaképéhez.
Az osztrák állam németségének sorsa parlamenti helyzetétõl függött. Az általános titkos

választójog behozataláig a parlamentben még volt egy bár jelentéktelen német többség, de már ez az állapot is meggondolásra kellett, hogy késztessen. A szociáldemokrata pártot már akkoriban sem lehetett pártnak tekinteni A kritizáló, a németséget érdeklõ kérdések tárgyalásánál tanúsított megbízhatatlan magatartása miatt majdnem kivétel nélkül mindig a német kívánalmakkal szemben lépett fel legtöbbször azért, hogy az egyes idegen népekhez tartozó párthíveit el ne veszítse. Az általános titkos választójog behozatalával még a számszerû német fölény is megszûnt, és most már mi sem állott útjában az állam elnémettelenítésének.

A nemzeti létfenntartás ösztöne már ez okból is meggyûlöltette volna velem az olyan népképviseletet, amelyben a németségnek képviselet helyett mindig csak árulásban volt része. E fogyatékosságokat is mint olyan sok egyéb dolgot nem az intézmény, hanem az osztrák kormány rovására kell írni.

Ilyen belsõ érzelmekkel léptem be elsõ ízben az éppen olyan szent, mint sokszor becsmérelt helyiségekbe. Mindenesetre a gyönyörû épületet csak nagyszerû szépsége tette szentté elõttem. Hellén csodamû német földön.

Rövid idõ múlva azonban a szemem elõtt lejátszódó színház láttára a felháborodás lett úrrá bennem.

Pár száz népképviselõ volt jelen, akiknek éppen egy fontos gazdasági jelentõségû kérdésben kellett állást foglalniuk. Már az elsõ nap is elegendõ volt ahhoz, hogy engem hetekre gondolkodóba ejtsen. A tárgyalás szellemi színvonala már amennyiben azt az összevissza fecsegést egyáltalán meg lehetett érteni valóban nyomasztó "magasságban" mozgott. Néhányan az urak közül nem németül, hanem szláv anyanyelvükön, helyesebben tájszólásukkal beszéltek. Amit addig csak az újságokban olvastam, most saját fülemmel hallhattam: azt a gesztikuláló, mindenféle hangnemben kiáltozó, vadul hullámzó tömeget. amelyben egy izzadó, ártatlan, õsz öreg bácsi igyekszik hol lázas csengetéssel, hol intõ szavával a Ház méltóságát biztosítani. Nevetnem kellett.

Néhány héttel késõbb ismét bent voltam a Házban. A kép teljesen megváltozott; alig tudtam ráismerni. A terem kongott az ürességtõl. Aludtak benne. Mindössze néhány népképviselõ volt a helyén, akik kölcsönösen egymásra ásítoztak. Az egyik közülük szónokolt. A Ház egyik alelnöke volt jelen, aki látható unalommal meredt bele a terem ürességébe. Kételkedni kezdtem. Most már, hacsak valamiképpen is megengedte idõm, újra bementem a Házba és figyelmesen szemléltem az eseményeket. Meghallgattam a beszédeket, már amiket meg lehetett érteni, és tanulmányoztam a különbözõ népei kiválasztottjainak többé-kevésbé intelligens szavait. Így lassanként kialakult a véleményem.

Egy csendes megfigyeléssel eltöltött esztendõ elégséges volt ahhoz, hogy errõl az intézményrõl táplált véleményemet teljes mértékben megváltoztassam. Bensõben már nemcsak az elgondolás ausztriai torzszüleménye ellen foglaltam állást, hanem most már magának a parlamentnek a létjogosultságát sem tudtam elismerni. Az osztrák parlament szerencsétlenségét mindeddig a német többség hiányának tulajdonítottam. Ettõl kezdve maga az intézmény tûnt fel végzetesnek elõttem. A kérdések egész sora vetõdött fel bennem.

Tanulmányozni kezdtem a többség határozatán nyugvó demokratikus elvet, mint ennek az intézménynek az alapját De ugyanilyen figyelmet szenteltem azok szellemi és erkölcsi értékeinek, akik a népek kiválasztottjaiként ezt a célt lettek volna hivatva szolgálni. Egyszerre ismertem meg az intézményt és annak letéteményeseit. Néhány esztendõ leforgása alatt plasztikus világossággal bontakozott ki elõttem e korszak legjellegzetesebb típusainak egyike: a parlamenti típus. Benyomásom állandó érvényûnek bizonyult. A gyakorlati tényeknek szemléltetõ tanítása ezúttal is megkímélt engem attól, hogy elsüllyedjek az elmélet posványába.

A mai nyugati demokrácia a marxizmus elõhírnöke, amely nélkül ez utóbbi el sem volna

képzelhetõ. Az készíti elõ e világpestis számára a talajt, amelyen aztán ez a fertõ terjedhet. Külsõ megnyilvánulási formája: a parlamentarizmus, a piszok és tûz torzszülöttje, amelybõl a tûz pillanatnyilag sajnos kialudtnak látszik.

Nem tudok elég hálás lenni sorsomnak, hogy ezt a kérdést Bécsben tanulmányozhattam. Félek ugyanis, hogy Németországban igen gyors és könnyû elhatározásra jutottam volna. Hogyha ezt a "parlamentnek" nevezett nevetséges intézményt elõször Berlinben ismertem volna meg, akkor talán az ellenkezõ végletbe esem. Nem minden alap nélkül azoknak az oldalára álltam volna, akik a nép és birodalom üdvét a császári gondolatnak és hatalomnak kizárólagos naggyá tételében látták, így korukkal és az emberekkel szemben mégis idegenül és egyszersmind vakon állottak.

Ausztriában ez teljesen kizárt volt. Itt nem lehetett olyan könnyen egyik hibából a másikba esni. Ha a parlament keveset ért, akkor még sokkal kevesebbet értek a Habsburgok. Itt a parlamentarizmus elvetésével nem nyert minden elintézést, mert "lég nyitva maradt a kérdés: mi következzék ezután? A "Reichsrat" elvetése ugyanis egyedüli kormányzói hatalomként magát a Habsburg házat jelentette volna, ami pedig számomra különösen elviselhetetlen gondolat volt.

Ez a különös eset a probléma alaposabb tanulmányozására késztetett. mint egyébként ilyen fiatal években egyáltalán bekövetkezhetett volna. Mindenekelõtt és leginkább az egyéni felelõsség teljes hiánya késztetett gondolkodásra.

Még ha szörnyû következményekkel járó határozatot is hoz a parlament, senki sem vállalja érte a felelõsséget, senkinek sem lehet azt a terhére írni, mert ugyan bizony felelõsségvállalást jelente, hogyha egy példátlan összeomlás után a kormány lemond? Ha a koalíció összetétele megváltozik? Vagy a parlamentet feloszlatják? Vagy egyáltalán lehet-e az emberek egy állandóan ingadozó többségét kérdõre vonni? Nincsen-e mindennemû felelõsség gondolata személyhez kötve?

Vagy lehet-e egy kormány vezetõjét gyakorlatilag felelõsségre vonni azokért a tettekért, amelyeknek léte és keresztülvitele kizárólag több ember akaratától és beleegyezésétõl függ?

Hiszen lassanként nem is annyira az alkotó és teremtõ gondolatok és tervek megvalósításában látják a vezetõ államférfiak feladatát, hanem sokkal inkább abban a mûvészetben, amellyel terveik nagyszerûségét a fejbólintó Jánosokkal elhitetik és e réven azok jóakaratú hozzájárulását kikoldulják.

Vajon a rábeszélõképesség éppen úgy az államférfiú kritériuma, mint a nagyvonalú elvek és elhatározások keresztülvitelét biztosító tulajdonságok?

Vajon a vezér alkalmatlanságát bizonyítja, ha nem sikerül a többé-kevésbé tiszta véletlenek segítségével egybegyûjtött hadat egy ideának megnyernie?

És vajon volt-e már egyáltalán olyan eszme, amelyet ez a tömeg megértett volna, mielõtt a siker a kérdéses eszme nagyságát bizonyította?

Vajon minden igazi nagy tett ebben a világban nem egyben a lángész tiltakozása is a tömeg tunyaságával szemben?

Mit tegyen hát az az államférfiú, akinek nem sikerül e banda kegyét tervei számára kihízelegni?

Vesztegesse talán meg õket? Vagy talán polgártársai butasága miatt létkérdésekként felismert feladatok keresztülvitelétõl álljon el, vonuljon vissza, vagy pedig maradjon mégis?

Vajon nem következik-e be ilyen esetekben az igazán gerinces ember számára egy megoldhatatlan összeütközés a dolgok felismerése és a tisztessége, helyesebben a becsületes gondolkodásmódja között?

Hol van itt a határ a közzel szembeni kötelesség és. az egyéni becsület kötelezettsége között?

Vajon nem kell-e minden vérbeli vezérnek kikérnie magának azt, hogy ilyen módon

politikai "síberré" alacsonyítsák, és viszont megfordítva, nem kell-e minden "síbernek" magát politikai pályára hivatottnak éreznie, mert hiszen a végsõ felelõsség sohasem õt, hanem egy megfoghatatlan tömeget terhel?
Nem vezet-e a mi parlamentáris többségi elvünk a vezéri gondolat teljes lerombolásához? Vagy talán azt hiszik, hogy a világnak minden alkotása a többség agyában és nem egyesek fejében fogamzott meg?
Hiheti-e bárki is, hogy az emberi kultúrának ezeket az elõfeltételeit a jövõben nélkülözhetjük? Nincs-e éppen ellenkezõleg; erre ma nagyobb szükségünk van, mint valaha?
Mialatt a parlamentáris többségi elv elveti az egyén tekintélyét és annak helyére a mindenkori tömeg számát teszi, vétkezik a természet arisztokratikus alapgondolata ellen miközben persze semmi esetre sem szükséges az arisztokratizmust a mi felsõ tízezrünk mai dekadenciájával azonosítani.
Hogy milyen pusztítást végez ez a modern demokratikus parlamenti uralom, azt a zsidó újságok olvasói feltéve, hogy nem tanultak meg önállóan gondolkozni és mérlegelni csak nehezen tudják elképzelni. Mindenekelõtt ez az oka politikai életünk hihetetlen elposványosodásának és napjaink minden értéktelen jelenségének. Az igazi vezér visszavonul az olyan politikai tevékenységtõl, amely legnagyobb részt nem áll alkotó munkából, hanem sokkal inkább a többség kegyeiért való versengésbõl. Ezzel szemben a kis szellemeknek éppen ez a tevékenység felel meg leginkább, ez részükre a legvonzóbb. Minél törpébb egy ilyen szatócs szelleme és tudással minél inkább belátja a maga bárgyúságát, annál inkább ragaszkodik ehhez a rendszerhez, amely tõle nem az óriások erejét és zsenialitását követeli, hanem annak fölébe helyezi a félmûvelt ember tudálékosságát, és az ilyenfajta bölcsességet többre becsüli a periklészi mélységeknél. Emellett egy ilyen fajankót sohasem izgat tetteinek felelõssége. Annál kevésbé lehetnek ilyen gondjai, mert tudja, hogy állampolgári baklövéseinek eredményeként egyik napon így is, úgy is, át kell adnia a helyét egy hasonló "nagy" szellemnek. Ugyanis az is a bomlás tünete, hogy amilyen mértékben csökken az egyesek értéke, éppen olyan mértékben növekszik az államférfiak száma. A parlamenti többség befolyásának növekedésével egyre nõ a függési viszony, és kisebbedik az ember, mert amint a nagy lelkek visszautasítják, hogy semmittevõk és fecsegõk poroszlói legyenek, éppen úgy megfordítva, a többség népképviselõi sem gyûlölnek semmit jobban, mint a szellemi fölényt.
Mindig vigasztaló körülmény egy ilyen tanácskozó együttes számára, ha olyan vezért tudnak a maguk élén, akinek a bölcsessége az õ szintjüknek felel meg. Mindenkinek alkalom kínálkozik így szellemi képességei megvillogtatására. Ha Pál valamilyen mesterségre tehetett szert, miért ne lehetne Péter is egyszer mester.
A demokrácia fõtulajdonságának, a gyávaságnak felel meg leginkább ez a találmány, amely mindig módot ad az ún. vezérek legnagyobb részének arra, hogy minden fontosabb és döntõbb jelentõségû határozathozatal esetén az ún. többség szoknyája mögé bújhassanak.
Érdemes megfigyelni egy ilyen szélhámost, és látni, hogy miként könyörgi ki gondterhes arccal minden intézkedéshez a többség beleegyezését, aminek révén biztosítja a szükséges cinkostársakat és lerázhatja magáról a felelõsséget. Ebben leli magyarázatát azután, hogy az ilyenszerû politikai tevékenység minden tisztességesen gondolkodó férfiú számára gyûlöletes, míg minden gyönge jellem olyan, aki gyáva kutyaként kihúzza magát a személyes felelõsség alól és kibúvót keres és kap utána. Hogyha egy nemzet vezetõi ilyen gyönge jellemekbõl állnak, az idõvel súlyosan megbosszulja magát. Nem lesz vállalkozó, aki bátor lenne a határozott tettek keresztülvitelére, és mindenkor inkább elviseli a szégyenteljes megvetést, semhogy viselné a felelõsséget egyenes, határozott döntésekért. Egyet ugyanis nem szabad elfelejteni: a többség ebben az esetben sem tudja pótolni a nagyságot. A többség nemcsak a butaság, hanem a gyávaság megtestesítõje is, és amint

száz üresfejû fráter nem tesz ki egy bölcset, úgy nem lehet száz gyávától sem hõsies elhatározást vámi.
Minél kisebb aztán az egyes vezér felelõssége, annál inkább meg fog azoknak a száma növekedni, akik bár minden rátermettség nélkül úgy érzik, hogy a nemzet vezéri szolgálatába kell állítaniuk "halhatatlan" erejüket. Alig tudják kivárni, hogy sorra kerüljenek: ott állnak hosszú sorokban, fájdalmasan számoljak az elõttük állókat, és szinte kínos pontossággal számolják ki, hogy emberi számítás szerint mikor kerülhetnek sorra. Örömmel üdvözölnek minden változást, minden botrányt, amely megritkítja az elõttük állók sorait. Ha valaki mégsem akar tágítani a már bevált állásából, azt szinte a kölcsönös szolidaritás megszegõinek tekintik. Gonosz indulattól vezetve nem nyugszanak, amíg ki nem túrják helyébõl és nem bocsátja a köz rendelkezésére állását, hogy aztán az ilyen kimozdított egyhamar vissza se kerülhessen a helyére. Mert az ilyen állásából kitaszított mindjárt ismét megkísérli a vállalkozók soraiba való beférkõzést, hacsak a többiek fokozódó szidalma és ordítása vissza nem rettenti õt.
Ennek az egész állami berendezkedésnek következményeként szinte félelmetes gyorsasággal változnak a legfontosabb állások és tisztségek viselõi; olyan következmény, amely gyakran végzetszerû hatással lehet. Mert nemcsak az alkalmatlan és üresfejû esik a változó rendszer áldozatául, hanem még inkább az igazi vezéregyéniség is, akit a sors véletlenül ilyen állásba juttatott. Az ilyen egyéniség ellen ugyanis rögtön egységes frontot képeznek azok, akik nem tartják, nem érzik maguk közül valónak õt, és egész egyszerûen közös ellenségüknek tekintik. Beverik a fejét annak is, aki az emberi nullák közül tehetségével kiválhatnék, és ebben az irányban ösztönük annál erõteljesebb, minél inkább hiányzik ez náluk minden egyéb vonatkozásban.
Ennek a következménye azután a vezetõ rétegek mind nagyobb arányú szellemi elszegényedése. Mit jelent azonban ez a nemzetre és államra nézve, azt mindenki megállapíthatja, feltéve. hogy nem tartozik õ is a "vezéreknek" ehhez a rendjéhez.
A régi Ausztriában immár legjellegzetesebb változatában tenyésztõdött ki az ilyen parlamentáris kormányforma.
A miniszterelnököt ugyan a császár nevezte ki, de ez a kinevezés a parlamenti akarat végrehajtását jelentette. Az egyes miniszteri tárcákért folytatott alkudozás azonban mára "tiszta nyugati demokrácia" szellemében történt. Az egyes személyiségek olyan gyors egymásutánban váltották fel egymást, hogy ez már szinte hajtóvadászat jellegét öltötte magára. Ennek megfelelõen csökkent az értéke ezeknek az "államférfiaknak", míg végre csak az a kis parlamenti "síber"-típus maradt meg, amelyiknek az értékmérõje csupán a koalícióknak, e legkisebb stílû politikai üzletkötéseknek keresztülvitelében mutatkozó tehetségében rejlett.
Ilyen módon a bécsi iskola a legnagyszerûbb tanulmányokat nyújtotta.
Érthetõ érdeklõdéssel vontam párhuzamot ezeknek a népképviselõknek a tudása és szellemi képessége, valamint az általuk vállalt feladatok között. Természetesen, foglalkoznom kellett ezeknek a "kiválasztottak"-nak a szellemi színvonalával, és vizsgálódásom akarva, nem akarva arra késztetett, hogy nyilvános életünk e nagyszerû példányainak az elõéletét is tanulmányozzam. Az a mód, amellyel ezek az urak szolgálatukat a haza javára fordították, tehát tevékenységük technikája is megérdemelte ezt az alapos vizsgálatot.
Minél mélyebbre hatolt az ember a belsõ viszonyok tanulmányozásában és minél élesebb tárgyilagossággal vizsgált egyeseket és tárgyi alapokat, annál szomorúbb lett a parlamenti élet összképe. Ez a megállapítás nagyon is figyelemre méltó olyan intézménnyel szemben, amelyik minden alkalommal a tárgyilagosságra, mint egyetlen igazi alapra hivatkozik. Ha az ember ezeket az urakat és salamoni ítéletük törvényeit vizsgálja, csodálkozik az eredményen.
Egyetlen elv sincs, amely tárgyilagosan szemlélve annyira helytelen lenne, mint a

parlamentáris kormányzás elve.
Eltekintve attól, hogy milyen körülmények között és mily módon történik ezeknek a népképviselõ uraknak a megválasztása, és hogyan kerülnek ezek az urak tisztségükbe és új méltóságukba, mindenki elõtt világos, hogy csak a legritkább esetekben és csak egy kis töredéknél lehet szó általános óhaj és szükség teljesülésérõl. A nagy tömegek politikai iskolázottsága sokkal alacsonyabb színvonalon áll, semhogy maguk tudnák megszabni általános politikai világnézetük irányát, és ki tudnák választani az azok megvalósítására hivatott megfelelõ személyeket.
Amit általában "közvélemény"-ként szoktunk megjelölni, az csak a legritkább esetben nyugszik egyesek egyéni tapasztalatain és ismeretein, hanem legnagyobbrészt, sajnos, a legerõszakosabb és legkíméletlenebb "felvilágosítás" eredményeként jelentkezõ elgondoláson.
Amint a felekezeti hovatartozás csak nevelés eredménye, és az emberben csak a vallásosság szükséglete jelentkezik élõ valóságként, éppen úgy a nagy tömegek politikai gondolkodásmódja is gyakran egészen hihetetlenül kitartó és alapos lelki és szellemi megdolgozás eredménye.
E politikai nevelés oroszlánrésze amelyet ebben az esetben a propaganda szóval fejezhetünk ki legtalálóbban a sajtót illeti. Az gondoskodik elsõsorban errõl a "felvilágosító" munkáról, és ezzel mintegy a felnõttek iskoláját teremti meg. De ez a nevelési eszköz nem az állam kezében, hanem részben igen értéktelen erõk hatalmában van. Éppen Bécsben, még mint fiatal embernek nyílt nagyon jó alkalmam ennek a tömegnevelõ eszköznek a tulajdonosait és szellemi gyárosait megismerni. Csodálkoznom kellett azon, hogy milyen gyorsan sikerült egy államban ennek a legátkozottabb nagyhatalomnak egy bizonyos gondolkodásmódot teremteni, amelyik pedig a mindenkori valódi kívánságok és nézetek tökéletes meghamisítását jelentette. Rövid idõ alatt nevetséges dolgokat nagy jelentõségû állami aktusokká fújtak fel, máskor viszont életbevágóan fontos problémákat a feledés homályába borítottak, helyesebben egyszerûen kiloptak a tömegek emlékezetébõl.
Így sikerült néhány hét alatt a semmibõl nevet elõvarázsolni, e név viselõjének a nagy nyilvánosság reménységét biztosítani, részére olyan népszerûséget teremteni, amilyen igazán nagy jelentõségû férfiaknak egész életükben nem jutott osztályrészül. Míg egyfelõl így bukkantak fel soha nem hallott nevek, másfelõl a nyilvános és állami élet kipróbált egyéniségei legjobb egészségük mellett egyszerûen meghaltak a világ számára, vagy pedig olyan vádaskodásokkal illették, amelyekkel lehetetlenné tették õket. Behatóan tanulmányozni kell azt a szörnyû zsidó aknamunkát, amellyel tisztességes embereket rántanak a szennybe és a pocsolyába, hogy értékelni tudjuk e sajtókalózok veszedelmes mûködését.
Nincsen az a piszkos eszköz, amihez az ilyen szellemi rablólovag ne folyamodnék, ha céljai elérésérõl van szó. Beférkõzik a legtitkosabb családi rejtekbe, nem nyugszik, amíg csak egyetlen vékonyka esetre nem bukkan, amelynek segítségével meghurcolhatja szerencsétlen áldozatát. Ha pedig sem a nyilvános, sem a családi életben nem talál még nagyítóüveggel sem kivetnivalót, akkor egyszerûen a megrágalmazás módszeréhez folyamodik. Nemcsak azért, mert tudja, hogy az ezerszer visszavont rágalomból is mindig visszamarad valami a meghurcolt hátrányára, de különösen azért, mert a százszoros ismétlés következtében amelyhez mindig talál cinkostársakat, az áldozatnak még védekeznie is szinte lehetetlenség.
Mindezt az "újságírói kötelesség" fehér tógájában teszik. Ez a banda gyártja legnagyobbrészt azt a "közvélemény"-t is, amelybõl a parlamentarizmus burjánzik ki. Ennek a fejlõdésnek a szemléltetése és hazug valószínûtlenségének a bemutatása köteteket venne igénybe. De hogyha mindettõl eltekintünk és csak a tényleges terméket és tevékenységet figyeljük, akkor már az is elég ahhoz, hogy még a legvakonhívõbb elõtt is

fellebbentse a fátyolt az intézmény ésszerûtlenségérõl. Ezt az ésszerûtlen és egyben veszélyes tévedést legjobban akkor érthetjük meg, hogyha a késõbbiekben a demokratikus parlamentarizmust az igazi germán demokráciával hasonlítjuk össze.

A demokratikus parlament legfõbb sajátsága abban rejlik, hogy bizonyos számú, mondjuk ötszáz férfiút, vagy az utóbbi idõben asszonyt is, válasszanak, akiket azután mindenben döntõ szó illet; mert igaz ugyan, hogy van kormány is, amely kifelé az állami tevékenység irányítását végzi, de ez csak látszat. A valóságban a kormány egyetlen lépést sem tehet a képviselõegyüttes engedélye nélkül. Éppen ezért nem is lehet semmiért felelõssé tenni, mert a döntés joga a parlament többségét illeti. A kormány így semmi egyéb, mint a többség akaratának a végrehajtója. Politikai képessége pedig tulajdonképpen abban nyilvánul meg, hogy miként tudja magát a többség akaratához idomítani, vagy pedig a többséget a saját akarata szerint befolyásolni. Ez a körülmény a kormányt a tényleges kormányzat magasságából a többség koldusává alacsonyítja. Legfontosabb feladata tulajdonképpen a többség jóakaratának esetrõl esetre való biztosítása, vagy pedig egy alkalmasabb és inkább befolyásolható többség megteremtése. Ha ez sikerül, akkor meghosszabbította életét; ha nem: mehet. Munkatervének helyessége ebbõl a szempontból éppenséggel semmi szerepet sem játszik.

Ezáltal megszûnik minden felelõssége is. Hogy mihez vezet ez az út, arra könnyen rájöhetünk, ha meggondoljuk, hogy a megválasztott ötszáz népképviselõ összetétele az egyesek hivatása vagy képességei szerint éppen olyan egyenetlen, mint sivár képet mutat. Mert ne higgye senki, hogy a nemzetnek ezek a kiválasztottjai egyben szellemi és értelmi kiválasztottak is! Remélhetõleg nem gondolja senki, hogy ennek a minden egyéb, mint szellemdús választói tömegnek a szavazócédulái nyomán az államférfiak százai nõnek ki. Egyáltalán az ember nem tudja eléggé elítélni azt a balga hiedelmet, hogy az általános választásokból zsenik születnek. Elsõsorban is egy-egy nemzet számára csak nagy, szent idõkben adódik egy-egy igazi államférfiú, de semmi szín alatt sem száz és még több egyszerre; másodsorban a tömeg szinte ösztönszerûleg idegenkedik a lángelméktõl. Elõbb megy át a teve a tû fokán, semmint egy választás felfedezzen egy igazi nagy férfit.

Az. aki az általános átlag fölé emelkedik, a világtörténelem folyamán mindig személyesen szokott jelentkezni.

Így azonban több mint ötszáz szerény képességû ember határoz a nemzet legfontosabb kérdéseiben, állít össze kormányokat, amelyeknek azután minden esetben és minden különösebb kérdésben a gyülekezet hozzájárulását kell kikérnie, tehát röviden azt mondhatjuk, hogy valójában ötszáz ember csinálja a politikát. Úgy is néz az ki.

De ha teljesen figyelmen kívül hagyjuk is ezeknek a népképviselõknek a zsenialitását, meg kell gondolnunk, hogy milyen különbözõ kérdések és ezeknek mennyire különféle területen mozgó megoldása és döntése vár elintézésre, akkor megállapíthatjuk hogy mennyire méltatlan egy ilyen kormányzati rendszer, amely a döntés jogát emberek sokadalmára bízza. Olyan együttesre, amelybõl csak egy csekély töredéknek van tudáson és tapasztalaton alapuló fogalma az éppen szõnyegre kerülõ ügyekre vonatkozólag. A legfontosabb gazdasági kérdések olyan fórum elé kerülnek, amelyeknek tagjai csak egy tized részben rendelkeznek gazdasági elõképzettséggel. Ez pedig nem jelent egyebet, mint a döntést olyan emberekre bízni, akiknek ehhez minden feltételük teljesen hiányzik.

Így van ez azonban minden más kérdésben is. Mindig a tudatlanok és tehetetlenek többségét illeti a döntés; azt a többséget, amelynek összetétele változatlan marad, mialatt a tárgyalás alá kerülõ kérdések az életnek majdnem minden területérõl kerülnek szõnyegre, miért is a döntés jogát gyakorló népképviselõk állandó változása is szükséges lenne.

Teljesen indokolatlan állapot az, hogy a közlekedési kérdésekben ugyanazok határozzanak, akik a magas politika kérdéseit eldöntik. Ezeknek a népképviselõknek egyetemes lángelméknek kellene lenniük. Sajnos, legtöbbször egyáltalán nem nagy koponyákról van szó, hanem korlátolt, beképzelt, pöffeszkedõ dilettánsokról, a szellemi

világ e legundorítóbb fajtájához tartozókról. Ehhez járul az az érthetetlen könnyelmûség is, amellyel ezek az urak olyan dolgokról beszélnek és tárgyalnak, amelyek még a legnagyobb szellemóriásoknak is gondos mérlegelést tennének szükségessé. A nemzet jövõjét érintõ nagy fontosságú határozatokat hoznak olyan könnyedén, mintha a tárgyalóasztalon egy kedélyes tarokkparti folynék, és nem pedig egy nemzet léte függne azoktól.

Igazságtalanság lenne azt hinni, hogy az ilyen parlament minden egyes képviselõ tagja már önmagában ennyire kevés felelõsségérzettel rendelkezne. Nem. Semmi esetre sem. Mialatt azonban a rendszer az egyest arra kényszeríti, hogy olyan kérdésekben foglaljon állást, amelyekhez egyáltalán nem ért, lassanként megöli a jellemet is. Senkiben nem lesz bátorság annak kijelentésére: "Uram, én azt hiszem, hogy mi ehhez az ügyhöz nem értünk, én legalábbis semmi esetre sem értek. " (Egyébként ez is keveset változtatna a dolgon, mert nemcsak hogy nem értenék meg a becsületes nyíltságnak ezt a módját, de nem is engednék egy ilyen becsületes szamár miatt az egész játékot felborítani.) Aki azonban az embereket ismeri, az tisztában van azzal, hogy egy ilyen kitûnõ társaságban senki nem akar a legbutább lenni, annál kevésbé, mert bizonyos körökben a becsületesség egyet jelent a butasággal.

Így azután, ha egy alapjában véve becsületes képviselõ kerül a parlamentbe, idõvel kénytelen maga is együtt ordítani a farkasokkal. Már az a meggondolás, hogy egyetlen embernek az ellenkezése az egészen mit sem változtat, megöl minden Jóindulatú elhatározást. Lassanként bebeszéli magának, hogy õ személy szerint távolról sem a legrosszabb és hogy az õ együttmûködése talán sok rossz megakadályozását jelentheti.

Felvetõdhet az ellenvetés: lehet, hogy az egyes képviselõ ehhez vagy ahhoz a kérdéshez nem ért, de viszont az õ állásfoglalása a politikáját irányító frakció megbeszélésének a tárgyát képezi, melynek megvannak a maga külön szakosztályai, amelyek szakértõik útján kellõképpen tájékozottak.

Elsõ látszatra ez tényleg így is van. De akkor viszont felmerül a kérdés, miért kell ötszáz embert választani, ha egyébként is csak néhányan rendelkeznek a legfontosabb közérdekû kérdésekben való állásfoglaláshoz szükséges tudással. Itt van a kérdés lényege.

A mai demokratikus parlamentarizmusunknak nem is célja, hogy a bölcsek együttesét teremtse meg, hanem sokkal inkább az, hogy függési viszonyban lévõ szellemi senkiket hozzon össze, akiknek bizonyos irányban való vezetése annál könnyebb lesz, minél nagyobb az egyes személyek korlátoltsága. Csak így lehet mai értelemben vett pártpolitikát folytatni, és csak így lehetséges, hogy a tulajdonképpeni fõmozgató mindig a háttérben maradjon anélkül, hogy õt valamikor is felelõsségre lehessen vonni. Ha a nemzetre bármilyen káros határozatot hoznak is, azt nem egy mindenkitõl ismert személy rovására írják, hanem egy egész frakció terhére.

Ez minden gyakorlati felelõsség kikapcsolásához vezet, mert a felelõsség csak egyes személyek kötelezettségében állhat, nem parlamenti testületben.

Ez a rendszer csak a leghazugabb sötét bujkálónak lehet kedves és értékes, egyenes jellemû, becsületes és egyéni felelõsséget vállalni hajlandó egyén csak gyûlölheti azt. Ezért vált az ilyen demokrácia annak a fajnak az eszközévé, amely a maga belsõ célkitûzéseit most és a jövõben is mindenkor rejtegetni kénytelen. Csak a zsidó becsülheti azt az intézményt, amely éppen olyan kétszínû és hazug, mint õ maga.

Homlokegyenest ellenkezik ezzel a tevékenységéért és mulasztásaiért teljes felelõsséggel tartozó vezér szabad választásának germán demokráciája, amelyben a többséget nem szavaztatják meg egyes kérdésekrõl, hanem azt csak egyetlen személy választási joga illeti meg, azé a személyé, aki aztán vagyonával és életével felel határozataiért.

Arra az ellenvetésre, hogy ilyen körülmények között nehezen akad valaki, aki ilyen nagy esélyû és felelõsségû feladatra vállalkoznék, csak egyet lehet felelni:

Hála Istennek, hiszen éppen ebben rejlik a germán demokrácia hatalmas jelentõsége, hogy

nem juthat mindjárt a legelsõ méltatlan, könyöklõ és erkölcsi gyáva kerülõ utakon a néptársak kormányára, hanem már a felelõsség nagysága is visszariaszthatja a tudatlanokat és gyöngéket.
De ha egy ilyen ember mégis a polcra merészkednék, akkor könnyebb õt felelõsségre vonni és kímélet nélkül eljárni e gyáva kutya ellen, mondván: hátrább az agarakkal, te bemocskolod a lépcsõket. A történelem panteonjához vezetõ lépcsõzet nem illeti meg az alattomosokat, hanem csak a hõsöket. A bécsi parlament látogatása két év után erre a meggyõzõdésre juttatott. Azután már nem jártam be.
A parlamenti kormányzás volt legfõbb oka a régi Habsburg állam évrõl évre való gyengülésének. Minél inkább megtörte mûködésével a németség elõjogait, annál inkább beleesett a nemzetiségek egymás elleni kijátszásának rendszerébe. Magában a birodalmi tanácsban ez mindig a németség és ezzel egyidejûleg a birodalmi egység rovására esett, s az évszázadfordulón már mindenki elõtt világossá vált, hogy a Monarchia vonzóereje nem képes megküzdeni az egyes nemzetiségek széthúzó törekvéseivel. Ellenkezõleg!
Minél szerényebbek voltak az eszközök, amelyeket az állam a saját fenntartása érdekében használt, annál nagyobb volt a birodalom egységének semmibe vétele. Nemcsak Magyarországon, hanem az egyes szláv tartományokban is olyan kevés együttérzés volt tapasztalható a közös Monarchiával szemben, hogy annak gyöngeségében semmi esetre sem látták a saját szégyenüket is, inkább örültek a bekövetkezõ öregség e jelének, és inkább halálát, semmint gyógyulását remélték.
A teljes összeomlást a parlamentben gyalázatos meghunyászkodással és minden zsarolásnak a németség számlájára való kielégítésével, az országban pedig az egyes népeknek egymás elleni kijátszásával egyelõre megakadályozták. Az általános fejlõdés iránya határozottan németellenes volt, különösen mióta Ferenc Ferdinánd lett a trónörökös, akitõl kezdve a felülrõl lefelé való csehesítés tervszerûvé vált. A kettõs Monarchiának ez a jövendõ uralkodója minden elképzelhetõ eszközzel elõmozdította, de legalább is fedezte az elnémettelenítést. Tiszta német helységeket toltak át az állami hivatalnoki kar felhasználásával a vegyes nyelvû veszélyzónába. Magában Alsó-Ausztriában is egyre fokozódó gyorsasággal indult meg ez a folyamat, és Bécs már sok cseh szemében, mint legnagyobb városuk szerepelt.
Ennek a Habsburgnak, akinek családja úgyszólván csak csehül beszélt (felesége, akit mint cseh grófnõt morganatikus házasságkötés útján vett nõül, olyan körbõl származott, akinek németgyûlölete családi hagyományt képezett), az volt a vezérlõ gondolata, hogy Közép-Európában fokozatosan egy szláv államot alakít ki, amely az ortodox Oroszországgal szembeni védekezésképpen szigorúan katolikus alapokon nyugodnék. Ezáltal, amint az a Habsburgoknál nagyon gyakran elõfordult, a vallást megint tisztán politikai gondolat szolgálatába állították, éspedig olyan gondolatnak a szolgálatába, amely legalábbis német történelmi szempontból nézve szerencsétlen volt.
Az eredmény sok tekintetben több volt mint szomorú.
A Habsburg ház trónját, Róma pedig egy nagy államot veszített el.
Mialatt a korona a vallási momentumokat is a maga politikai célkitûzéseinek szolgálatába állította, egy olyan mozgalmat keltett életre, amellyel természetesen maga sem számolt.
A régi Monarchiában élõ németség minden eszközzel való visszaszorításának kísérlete mintegy válaszul megteremtette Ausztriában a nagynémet mozgalmat.
A nyolcvanas években a zsidó alapokon nyugvó manchesteri liberalizmus a Monarchiában elérte, talán túl is haladta fejlõdésének csúcspontját. Az általa kiváltott ellenhatás, mint általában mindenütt, a régi Ausztriában elsõsorban nem szociális, hanem nemzeti szempontból nõtt ki. A létfenntartási ösztön a németséget erõsebb önvédelmi harcra késztette. Csak másodsorban kezdtek a gazdasági elgondolások is befolyást gyakorolni.
Így bontakozott ki az általános politikai zûrzavarból két pártképzõdmény, amelyik közül az egyik inkább nemzeti, a másik inkább szociális irányban haladt, de mindkettõ nagyon

értékes és tanulságos volt a jövõre nézve.
Az 1866-os háború nyomasztó vége a megtorlás gondolatát oltotta a Habsburg házba. Kizárólag Miksa mexikói császár halála akinek szerencsétlen expedíciójáért a felelõsséget elsõsorban III. Napóleonra hárították, és akinek a franciák részérõl történt cserbenhagyása általános felháborodást keltett akadályozta meg a szorosabb együttmûködést Franciaországgal. A Habsburg ház akkoriban mégis lesben állott. Ha az 187071. évi háború nem lett volna olyan szinte egyedülálló diadalmenet, a bécsi udvar minden bizonnyal megkísérelte volna a Sadowáért való bosszú véres játékát. Amikor azonban a harcterekrõl az elsõ csodálatos, szinte hihetetlen és mégis igaz gyõzelmi hírek megérkeztek, a "minden uralkodók legbölcsebbje" felismerte, hogy erre nem alkalmas a pillanat, és így jó arcot mutatott a rossz játékhoz.
E két évnek hõsi küzdelme egy még sokkal hatalmasabb csodát is teremtett; mert a Habsburgok irányváltozása sohasem jelentett belsõ õszinteséget, hanem a körülmények kényszerítõ hatását. Ezzel szemben a régi Ostmark német népét a gyõzelmi mámor magával ragadta és mélységes érzéssel látta apái álmának nagyszerû megvalósulását.
Mert ne ámítsa magát senki! Az igazán német érzelmû osztrák Königgrätzben a birodalom újjáteremtésének éppen olyan tragikus, mint szükséges velejáróját ismerte fel. Az osztrák németség éppen a saját testén tapasztalta legalaposabban, hogy a Habsburg ház történelmi küldetését befejezte, és hogy az új birodalom csak azt koronázhatja császárává, aki a maga hõsi egyéniségével méltó a "Rajna koronájához". Különösen hálásak lehetünk a sorsnak azért, hogy erre a dicsõségre éppen olyan uralkodóházat szemelhetett ki, amely a nemzeti elesettség idején Nagy Frigyes személyében már megajándékozta a nemzetet a megújhodás útját jelzõ lángoszloppal.
A nagy háború után, midõn a Habsburg ház végsõ elhatározással a szlávosító politika végcéljaként a kettõs monarchia veszedelmes németségének (amelynek belsõ világnézete már nem lehetett kétséges) lassú, de kérlelhetetlen kiirtására határozta el magát, akkor ennek a halálraítélt népnek az ellenállása olyan módon robbant ki, amilyenre az újabbkori német történelemben nem volt még példa. Elsõ ízben lettek rebellissé a nemzeti és hazafias gondolkodású férfiak. Rebellisek voltak. Óh, nem a nemzettel, nem az állammal szemben, hanem a kormányzásnak olyan módjával szemben, amelynek, felfogásuk szerint, népük elsorvasztásához kellett vezetnie.
Az újabb német történelem idején elõször vált el egymástól a megszokott dinasztikus hazafiasság és a nemzeti alapon álló haza és fajszeretet.
Az 1890-es évek ausztriai nagynémet mozgalmáé az érdem azért az egyenes és nyílt megállapításért, hogy az államhatalom csak akkor igényelhet tiszteletet és védelmet, ha a nép érdekének megfelel, vagy legalábbis nem ártalmas arra.
Az államhatalom nem lehet öncél, mert ha az lehetne, akkor ennek a világnak minden erõszakossága szent és sérthetetlen volna.
Ha az államhatalom segítségével egy népet a tönk szélére juttattak, akkor az ilyen nép fiainak nemcsak joga, de egyenesen kötelessége a forradalom.
Azt a kérdést azonban, hogy mikor jön el ennek az ideje, nem elméleti viták, hanem az erõ és az eredmény dönti el.
Minthogy a még rossz és a nép érdekeit ezerszer is eláruló kormányhatalom is igénybe veszi saját érdekében az államtekintélyt, a faji létfenntartás ösztönének a szabadság és függetlenség kivívása érdekében ugyanazokkal a fegyverekkel szabad harcolnia, mint amelyekkel az ellenfél igyekszik önmagát fenntartani. Legális fegyverekkel kell harcolnia mindaddig, amíg a megdöntendõ uralom is ezeket használja, de nem szabad visszariadni az illegális fegyverektõl sem, ha az elnyomó is ilyenekkel harcol.
Általában azonban nem szabad elfelejteni, hogy az emberi lét legfontosabb célja nem egy államnak, még kevésbé egy kormánynak a fenntartása, hanem a fajfenntartás kell, hogy legyen. Ha tehát ezt fenyegeti veszély, akkor a törvényesség kérdése csak alárendelt

szerepet játszik. Ebben az esetben, ha az uralkodó hatalom ezerszer is "törvényes" eszközöket használ tevékenységéhez, az elnyomottak létfenntartási ösztöne legteljesebb jogot ad bármilyen fegyver használatára.
Csakis e gondolat felismerésében gyökereznek a birodalom népeinek belsõ és külsõ elnyomatása elleni szabadságharcai, azok a küzdelmek, amelyek oly hatalmas szerepet játszottak a történelemben.
Az emberi jogok megtörik az állami jogokat. Ha azonban egy nép az emberi jogokért folytatott harcában elbukik, akkor ez azt jelenti, hogy a sors mérlegén könnyûnek bizonyult e földön való fennmaradásra. Mert aki nem hajlandó vagy nem képes a létért küzdeni, annak a végzete a földön egy igazságos, eleve elhatározás szerint beteljesült.
Ez a világ nem a gyáva népek világa!
Hogy a zsarnokságnak mily könnyû az úgynevezett "törvényesség" köpenyét magára ölteni, azt a legtisztábban és legnyomatékosabban éppen Ausztria példája mutatja. A törvényes államhatalom ebben az idõben a német többséggel rendelkezõ parlament németellenes talajában és az éppen annyira németellenes uralkodóházban gyökerezett.
Ebben a két tényezõben testesült meg az egész államtekintély (hatalom). Balgaság lett volna e helyrõl vámi a német-osztrák nép sorsának a jobbrafordulását. Az egyetlen lehetséges "törvényes" út és az államhatalomnak imádói szerint ezzel minden ellenállás minthogy ez törvényes eszközökkel keresztülvihetõ nem volt elvetendõ lett volna. Ez viszont a német népnek szükségszerû és rövid idõn belül bekövetkezõ megsemmisítését jelentette volna. Valójában azonban ettõl a sorstól csak ennek az államnak az összeomlása mentette meg a németséget.
A rövidlátó teoretikus természetesen sokkal inkább halna meg saját elméletéért, mint népéért.
Miután az emberek elõbb megalkotnak bizonyos törvényeket, úgy képzelik, hogy késõbb õk vannak a törvény kedvéért. E balga felfogással való leszámolás Ausztria akkori nagynémet mozgalmának érdeme. Miközben a Habsburgok minden eszközzel megkísérelték a németség elnyomását, ez a párt kíméletlenül nekirontott a "felséges uralkodóház"-nak. Ez a párt volt az, amelyik elsõnek vette bonckés alá ezt az elposhadt államot, és nyitotta ki százezrek szemét. Övék az érdem azért is, hogy a hazaszeretet nagyszerû fogalmát kiszabadították a gyászos emlékû uralkodóház ölelõ karjaiból.
Fellépésük elsõ idejében rendkívül nagy volt követõik száma, szinte lavinaszerûen mindent elsöpréssel fenyegettek. Sajnos, a siker nem volt tartós. Amikor Bécsbe jöttem, ezt a mozgalmat a közben hatalomra jutott keresztényszocialista párt régen túlszárnyalta és majdnem a jelentéktelenség homályába taszította.
A nagynémet mozgalom emelkedésének és hanyatlásának, másrészt a keresztényszocialista párt hatalmas elõretörésének egész folyamata klasszikus és mély jelentõségû tanulmány volt számomra.
Bécsbe érkezésemkor minden együttérzésem a nagynémet mozgalomé volt. Az a bátorság, amellyel a parlamentben "Éljenek a Hohenzollerek!" kiáltás elhangzott, éppúgy imponált nekem, mint ahogy örültem annak, hogy õk magukat a német birodalom átmenetileg elválasztott alkotórészének tekintették, és egy pillanatig sem feledkeztek meg arról, hogy ezt a körülményt nyilvánosan is kifejezésre juttassák. Népünk megmentéséhez vezetõ egyetlen útnak tetszett az, hogy a németséget érintõ minden kérdésben kímélet nélkül színt vallottak és sohasem alkudoztak; az a körülmény viszont, hogy ez a mozgalom ilyen csodálatos felvirágzás után oly nagyon lehanyatlott, érthetetlen volt elõttem. Még kevésbé volt érthetõ azonban az, hogy a keresztényszocialista párt abban az idõben hatalma csúcspontján állott.
Miközben én e két mozgalom összehasonlításához fogtam, itt is a véletlen tette lehetõvé számomra szomorú helyzetem következtében igen rövid idõ alatt a rejtély megfejtését.
A dolgok mérlegelését annál a két embernél kezdem. akik e két párt vezetõi és alapítóiként

tekinthetõk: Georg Schönerernél és dr. Karl Luegernél.
Emberi szempontból mindkettõ messze kimagaslik az ún. parlamenti jelenségek körébõl. Az általános politikai korrupció mocsarában mindkettõnek az élete tiszta és érintetlen maradt. Személyes szimpátiám elsõsorban mégis a nagynémet
Schönerert illette, hogy csak késõbb, lassan forduljon a keresztényszocialista vezér felé is.
Képességüket tekintve az elvi kérdések tekintetében már akkor Schönerert tartottam a jobb és alaposabb gondolkodónak. Tisztábban és világosabban látta, mint bárki más, az osztrák állam kényszerû végét. Hogyha a Habsburg monarchiával szembeni figyelmeztetéseit, különösen a Német Birodalomban, jobban megszívlelték volna, a Németországot egész Európával szembeállító világháború szerencsétlensége sohasem következett volna be.
Amennyire ismerte azonban Schönerer a problémákat belsõ valóságukban. éppen annyira tévedett az emberekben. Dr. Lueger ereje pedig ezzel szemben éppen emberismeretében rejlett.
Ritka emberismerõ volt ez a férfiú, aki különösen attól óvakodott, hogy az embereket jobbaknak lássa, mint amilyenek. Éppen ezért õ inkább az élet gyakorlati jelentõségeivel számolt, míg Schönerernek ehhez kevés érzéke volt. Mindaz, amit ez a nagynémet gondolt, elméletileg helyes volt, de hiányzott az erõ és a megértés ahhoz, hogy mindazt az elméleti tudást a nagy tömegek, a nép széles rétegei számára megfelelõ formában hozzáférhetõvé is tegye. Éppen ezért minden meglátása, bár látnoki bölcsesség volt, sohasem válhatott gyakorlati valósággá.
Az emberismeretnek ez a kétségtelen hiánya hovatovább mind a mozgalom, mind az õsi intézmények megítélésében nagy tévedéshez vezetett.
Schönerer végre belátta, hogy itt világnézeti kérdésekrõl van szó, azt már azonban nem értette meg, hogy az ilyen, szinte vallási meggyõzõdések képviseletére csak a nép széles rétegei alkalmasak.
Sajnos, csak igen kis mértékben vette észre az ún. "polgári" elemek harci kedvének rendkívüli korlátoltságát is, márpedig ezek a körök gazdasági helyzetük következtében félnek az igen nagy veszteségektõl, s így tartózkodóbbak.
Minden világnézetnek csak akkor lehet kilátása a gyõzelemre, hogyha az új tanok képviseletét és terjesztését széles tömegek vállalják és készek azokért harcolni is.
Az alacsonyabb néprétegek jelentõségének és értékének félreismerésébõl fakadt Schönerernek a szociális kérdések terén tanúsított teljesen elégtelen felfogása.
Schönerernek mindebben ellentéte volt dr. Lueger.
Alapos emberismerete lehetõvé tette számára az erõviszonyok helyes megítélését s ez a körülmény megõrizte a meglevõ intézmények túlságos lebecsülésétõl is, sõt ezeket részben segítõeszközül használta fel céljai eléréséhez. . Alaposan megértette azt is, hogy a felsõ polgári rétegek harci ereje a mostani idõkben nagyon csekély és elégtelen volt egy nagy mozgalom céljának a kiharcolásához. Éppen ezért politikai tevékenységének fõ súlyát azoknak a rétegeknek a megnyerésére fordította, amelyeknek léte forgott veszélyben s amelyeknek harci kedve emiatt inkább fokozódott, semmint csökkent volna. Éppen így igyekezett kihasználni a meglévõ hatalmi eszközöket, hatalmas intézményeket, hogy ezekbõl a régi erõforrásokból minél több lehetõséget biztosítson saját mozgalma számára.
Új pártját tehát elsõsorban a létében veszélyeztetett középosztályra alapozta és ezáltal áldozatkész és szívós harci erõt jelentõ, kitartó tábort biztosított magának.
A katolikus egyházzal végtelenül okosan kiépített viszonya rövid idõ alatt biztosította számára a fiatal papság oly nagymértékû támogatását, hogy a régi klerikális párt kénytelen volt a harci területeket feladni, vagy pedig bölcsen az új párthoz csatlakozni, hogy lassan ismét újabb és újabb pozíciókat nyerjen.
Ha mindezt ennek az embernek ugyancsak jellemzõ egyéniségével magyarázzuk, nagy igazságtalanság történnék vele. Benne ugyanis az okos taktikus mellett a lángeszû, igazán nagy reformátor tulajdonságai is megvoltak. Ennek természetesen határt szabtak a

meglevõ lehetõségek és saját egyéni képességei.
Határtalanul nagy gyakorlati cél lebegett ez elõtt az ember elõtt. Bécset akarta bevenni. Bécs volt a Monarchia szíve. Ebbõl a városból lövellt ki az utolsó életsugár a korhadt birodalom beteges és elvénhedt testébe. Minél egészségesebb a szív, annál lüktetõbb újjászületést biztosíthat a test számára. Elvileg helyes gondolat, amely azonban csak meghatározott, korlátolt ideig érvényesülhet.
Amit ez a polgármester Bécs városa érdekében tett, az a szó legteljesebb értelmében halhatatlan; a Monarchiát azonban ezzel már megmenteni nem tudta. Késõ volt.
Ellenlábasa, Schönerer ezt világosabban látta. Amibe dr. Lueger gyakorlatilag belefogott, az csodálatos módon sikerült; amit azonban tõle remélt, az elmaradt. Amit viszont Schönerer akart, nem sikerült, amitõl félt, az sajnos, borzalmas módon bekövetkezett. E két ember így sem érte el távolabbi célját. Dr. Lueger nem tudta Ausztriát megmenteni, Schönerer pedig nem tudta a német népet a pusztulástól megóvni.
Nagyon tanulságos napjainkban e két párt sikertelenségét tanulmányoznunk. Különösen célszerû ez barátaim számára, mert sok ponton a mai körülmények hasonlítanak az akkoriakhoz. Sok hibától tudjuk megóvni magunkat, olyanoktól, amelyek akkor az egyik mozgalom végét és egy másiknak eredménytelenségét idézték elõ.
Az ausztriai nagynémet mozgalom összeomlásának véleményem szerint három oka van.
Elõször is a szociális kérdések jelentõségének fel nem ismerése egy új és alapjában forradalmi pártban.
Minthogy Schönerer és követõi elsõsorban a polgárság rétegeit igyekeztek megnyerni, az eredmény csak nagyon gyönge és szerény lehetett.
A német polgárság, különösen magasabb köreiben egyedeiben talán öntudatlanul szinte a formális önmegtagadásig pacifista, hogyha a nemzet vagy az állam belsõ ügyeirõl van szó. Jó idõkben, vagyis ebben az esetben jó kormány idején ilyen gondolkodásmód az államra nézve e rétegeknek a részérõl rendkívül nagy értéket jelent; rossz uralom idején azonban egyenesen veszélyes. A nagynémet mozgalomnak már csak a valóban komoly harc keresztülvitele érdekében is a tömegek megnyerését kellett volna céljául kitûznie. Az a körülmény, hogy ezt nem tette, eleve megfosztotta attól a kezdõ lendülettõl, amelyre egy ilyen mozgalomnak szüksége van, ha nem akar idõ elõtt meggyengülni.
Ha azonban ezt az alaptételt kezdetben elmulasztja, akkor az új párt még a lehetõségét is nélkülözi annak, hogy az elmulasztottat késõbb jóvátegye. Mérsékelt polgári elemek nagy tömegének a felvétele esetén a mozgalom ezekhez fog alkalmazkodni, és így még kilátás sem lehet arra, hogy a nép széles rétegeibõl számításra méltó erõkre tegyen szert. A többé-kevésbé majdnem vallásos és áldozatkészséget feltételezõ hit elvész, hogy helyet adjon egy "pozitív" együttmûködésre való törekvésnek, amely nem jelent semmi mást, mint a harc élének letompítását és végül hátrányos békekötést.
Ez lett a sorsa a nagynémet mozgalomnak is azért, mert elejétõl fogva nem helyezett súlyt a széles rétegek megnyerésére. Ezért lett "polgári, elõkelõ és mérsékelten radikális".
Pusztulásának második oka ebbõl a hibából fejlõdött ki.
Az ausztriai németség helyzete a nagynémet mozgalom megindulásának idején már kétségbeejtõ volt. A parlament évrõl évre mindinkább a német nép lassú megsemmisítésének eszközévé vált. A tizenkettedik órában minden megtett mentési kísérlet csak ennek az intézménynek a megszûntetésén keresztül lehetett volna bármily kis mértékben is eredményes.
E körülmény a mozgalmat egy elvi jelentõségû kérdés elé állította: Vonuljon-e be a parlamentbe azért, hogy mint kifejezni szokás "belülrõl aknázza alá" ezt az intézményt, vagy vezessen támadó harcot kívülrõl.
Bevonult és vereséggel távozott onnan. Természetesen be kellett vonulnia.
Mert kívülrõl irányított támadó harchoz sok bátorságra és áldozatkészségre van szükség. Az ilyen harcban a szarvánál fogva kell a bikát megragadni, hogy sok súlyos döfés árán,

esetleg tört tagokkal a legnagyobb harcok útján kivívhassuk a gyõzelmet.
Ehhez a nagy gyõzelemhez azonban a nép széles rétegeinek fiait kell meggyõznünk. Egyedül bennük rejlik az az elszántság és kitartás, amely a harc véres megvívásához szükséges. De a nagynémet mozgalom ezeket a széles néprétegeket nem mondhatta magáénak. Így nem is maradhatott más, mint a parlamentbe való bevonulás.
Tévedés lenne azt hinni, hogy ez az elhatározás hosszas tépelõdés eredménye volt. Nem. Nem is gondoltak másra. E balga együttesben való részvétel csak a már másnak ismert intézményhez való csatlakozás lehetõségének a felismerésén alapult. Általában az hitték, hogy könnyebb lesz a széles rétegeket felvilágosítani akkor, ha majd az "egész nemzet színe" elõtt lesz alkalmuk beszélni. Az a meggondolás is szerepet játszott, hogy eredményesebb lehet a támadás magánál a "baj gyökerénél", mint kizárólag külsõ támadás esetén. Emellett azt hitték, hogy a mentelmi jog védelme az élharcosok biztonságát szolgálja, s ezzel erõsítik a mozgalmat. A valóságban azonban a dolog egészen másként történt.
Az a fórum, amely elõtt a nagynémet képviselõk beszéltek, nemcsak, hogy nem nagyobb, de kisebb lett, mert hiszen mindenki csak azok elõtt beszélt, akik éppen hallgatni óhajtották, vagy akik a beszédrõl a sajtó útján vettek tudomást.
A legnagyobb hallgatóságot nem a parlament ülésterme, hanem a nagy, nyilvános népgyûlés biztosítja.
A népgyûléseken az emberek ezrei vesznek részt. akik a szónokot óhajtják hallani, ezzel szemben a képviselõház üléstermében mindössze néhány száz ember van, és azok is inkább a tiszteletdíjak felvétele céljából vannak ott, semmi esetre sem azért, mert égnek a vágytól, hogy egyik-másik "népképviselõ úr" bölcsességét magukba szívják.
Mindenekelõtt pedig: a parlamentnek mindig ugyanaz a közönsége, amely már nem fog újat tanulni, nemcsak azért, mert hiányzik a tanuláshoz szükséges képessége, hanem elsõsorban azért, mert nincs hozzá akarata.
Ezeknek a képviselõknek egyike sem fog meghajolni a nagyobb igazság elõtt, de még kevésbé fogja azt szolgálni. A férfiasságnak ezek a díszei legfeljebb mandátumuk megvédése érdekében abban az esetben fogják ezt megtenni, ha úgy érzik, hogy az eljövendõ választás eddigi pártjuk vereségét hozza majd magával. Csak ebben az esetben kísérlik meg az átnyergelést az erkölcsi elvhûség legnagyobb dicsõségére. Ilyenkor aztán a parlamenti pockok menekülnek a süllyedõ hajóról.
Az átnyergeléshez persze a meggyõzõdésnek és lelkiismeretnek semmi köze sincs. Ez csak a parlamenti pockoknak azzal a tehetségével van összefüggésben, amely mindig idejekorán biztosítani tudja a jó meleg fészekben való elhelyezkedést.
Az ilyen "fórum" elõtt beszélni annyit jelent, mint falra borsót hányni. Ennek igazan nincsen semmi értelme! Az eredmény itt csak a nullával lehet egyenlõ.
Így is volt. A nagynémet képviselõk rekedtre ordíthatták magukat, hogy azután a hatás teljesen elmaradjon.
A sajtó vagy agyonhallgatta, vagy pedig úgy átdolgozta beszédüket, hogy minden összefüggés, sõt néha még az értelem is teljesen elveszett. Ezáltal a közvélemény csak nagyon rossz képet nyert az új mozgalom célkitûzéseirõl. Hatás nélkül maradt mindaz, amit az egyes urak beszéltek. Jelentõsége csak annak volt, amit az emberek olvashattak, ez viszont csak kivonata volt beszédeiknek. amely a maga széttagoltságában egészen értelmetlenül hatott. Ez is volt a sajtó célja. Emellett az egyetlen fórum, amely elõtt valóban beszélhettek, alig ötszáz fõnyi parlamenti képviselõ volt, és ez éppen eleget mond.
A legrosszabb a dologban azonban az volt, hogy a nagynémet mozgalom csak akkor számíthatott sikerre, ha megérthette volna, hogy itt nem új pártról, hanem új világnézetrõl van szó. Csak ez tudott volna olyan erõket kitermelni, amelyek alkalmasak ilyen óriási küzdelem megvívásához. Ennek vezérei azonban csak a legjobb és legbátrabb egyéniségek lehetnek. Ha egy világnézetért folytatott harc vezérei nem a legnagyobb áldozatra kész

hõsök közül kerülnek ki, akkor rövid idõ múlva halálra szánt harcosok sem fognak jelentkezni. Aki saját kis pecsenyéjét akarja sütögetni, nem sokat tartogathat a köz számára.
Ahhoz azonban, hogy valaki ennek a feltételnek megfeleljen, tudnia kell, hogy egy új mozgalom az utókor szemében becsületet és dicsõséget biztosíthat, a jelenben azonban nem tud semmit sem nyújtani. Minél több könnyen elérhetõ állást és pozíciót tud a mozgalom nyújtani, annál nagyobb lesz az értéktelen elemek tülekedése, míg végre ezek a politikai alkalmi munkások úgy kiuzsorázzák az eredményekben gazdag pártot, hogy az egykori becsületes harcos a régi mozgalomra nem fog ráismerni, sõt õt mint alkalmatlan "idegent, hívatlant" az új jövevények egyszerûen kiközösítik maguk közül. Ezzel azonban az ilyen mozgalmaknak be is fellegzett.
Abban a pillanatban, amikor a nagynémet mozgalom bevonult a parlamentbe, vezérek és harcosok helyett "parlamenti képviselõk"-re tett szert. Egyszerû hétköznapi politikai párt szintjére süllyedt, és elvesztette azt az erõt, amely a vértanúsággal dacoló, végzetes sors felé vezetõ úton szükséges.
A harc helyébe "beszéd" és "tárgyalás" lépett. Az új parlamenti képviselõ rövid idõ alatt úgy találta, hogy szebb, mert könnyebb, kockázat nélkülibb kötelesség az új világnézetért a parlamenti rábeszélés során szellemi fegyverekkel verekedni, mint szükség esetén saját életének a feláldozása árán olyan harcot vívni, amelynek a kimenetele bizonytalan volt, de semmi szín alatt sem hozhatott semmit a konyhára.
Ezalatt a mozgalom parlamenten kívül álló hívei csodát vártak és reméltek, amely természetesen nem következett és nem is következhetett be. Ezért rövid idõ múlva türelmetlenkedni kezdtek, mert amit a képviselõktõl hallottak, semmiképpen sem felelt meg a választók várakozásának. Érthetõ is, hiszen az ellenséges sajtó félve õrködött azon, hogy a nagynémet képviselõk mûködésérõl ne a valóságnak megfelelõ képet nyújtson a nép számára.
Minél jobban tetszett az új képviselõknek a parlamentben és tartományi gyûléseken a "forradalmi harc"-nak ez a szelídebb módja, annál kevésbé voltak hajlandók visszatérni a széles rétegek felvilágosításának veszélyesebb útjára.
A népgyûlés az egyetlen eredményes és helyes módja a nagy tömegek megnyerésének, ehhez képest minden háttérbe szorul.
Amint a gyûléstermek söröshordóját a parlament szószéke váltotta fel, hogy e fórumon keresztül a beszédeket ne a nép, hanem az ún. "kiválasztottak" fejébe töltsék, megszûnt a nagynémet mozgalom népmozgalom lenni. Rövid idõ alatt akadémikus megnyilatkozások komolytalan klubjává süllyedt.
Az egyes képviselõ urak ennek megfelelõen nem kísérelték meg, hogy a gyûléseken személyesen oszlassák el a sajtó teremtette rossz benyomást, így rövid idõ alatt a "nagynémet" szó egészen rossz hangzást nyert a nép széles rétegei fülében
Mert jegyezzék meg maguknak különösen napjaink irodalmi ambíciókat tápláló lovagjai és nyegléi: a világ legnagyobb átalakulásait sohasem lúdtollakkal irányították! Nem! A toll mindig csak az elméleti megalapozás feladatát végezte. Az a hatalom, amely a nagy vallási és politikai természetû történelmi lavinát elindította, mindig csak a kimondott szó varázsa volt. A nép széles rétegei mindig csak a kimondott szó ereje elõtt hajolnak meg. Minden nagy mozgalom egyben népmozgalom, s ezek emberi szenvedélyeknek, lelki érzelmeknek vulkanikus kitörései, amelyeket vagy a szükség borzalmas istennõje, vagy a tömeg soraiban dolgozó szó fáklyája lobbantott fel, de sohasem esztétikus irodalmároknak és szalonhõsöknek erõtlen ömlengése. Népek sorsát csak forró szenvedélyek vihara irányíthatja. Szenvedélyek fölkeltésére azonban csak az képes, aki azt belsejében maga is hordozza. Ezek a szenvedélyek ajándékozzák kiválasztottjaiknak azon szavakat, amelyek hatalmas pörölyként nyitják meg a nép szívének kapuit.
Akiben nincs szenvedély, és akinek szája nem ad hangot, azt az ég nem teremtette

akaratának tolmácsolójává.
Éppen ezért minden írnok maradjon a maga tintásüvege mellett, feltéve, hogy ehhez akarata és tudása van; vezérnek azonban sem nem született, sem ki nem választatott.
Nagy célkitûzések mozgalmának féltve kell õrködnie azon, hogy a nép széles rétegeivel az összeköttetést ne veszítse el.
Ebbõl a szempontból kell minden kérdést megvizsgálnia és elhatározásokra jutnia.
Mindent el kell kerülnie, ami a tömegre gyakorolt hatást kisebbítené vagy csak gyöngítené is. Nem demagógiából, hanem egyszerûen annak a felismerésnek az alapján, hogy a nép tömegeinek hatalmas ereje nélkül egyetlen nagy gondolat sem valósítható meg, bármilyen magasztos és fenséges is.
Csak a rideg valóság határozhatja meg a célhoz vezetõ utat. Számolni kell az út nehézségével is, mert ha nem akarjuk járni a göröngyös utakat, ez nem egyszer a cél feladását jelenti; el kell tehát döntenünk, hogy akarjuk-e ezt, vagy sem?
A nagynémet mozgalom is azáltal, hogy tevékenységének súlypontját a nép helyett a parlamentbe tette át, elvesztette jövõjét az olcsó sikerek kedvéért.
A könnyebb harcot választotta, de így méltatlanná tette magát a végsõ gyõzelemre.
Ezeket a kérdéseket már Bécsben alaposan áttanulmányoztam és fel nem ismerésükben láttam a nagynémet mozgalom összeomlásának fõ okát. Pedig véleményem szerint ez a mozgalom lett volna hivatva arra, hogy átvegye a németség vezetését.
A nagynémet mozgalom megtorpanásának elsõ két oka rokon természetû volt. A nagy átalakulások belsõ mozgató erõinek fel nem ismerése a nép széles tömegei Jelentõségének leértékelését vonta maga után. Ebbõl származott viszont a szociális kérdésekkel szembeni érdeklõdés csekély volta, a nemzet alsóbb rétegei lelkületével szemben tanúsított elégtelen tevékenység, amihez az e felfogásnak kedvezõ parlamenti szereplés is hozzájárult.
Ha felismerték volna azt a hatalmat, amelyet az összes forradalmi mozgalmakat képviselõ tömeg jelent, akkor mind szociális, mind propagandisztikus téren másként dolgoznak.
Ebben az esetben a mozgalom súlypontját nem a parlamentbe, hanem a mûhelyekbe és az utcára helyezték volna.
A harmadik hiba gyökere ugyancsak a tömegek értékének a félreismerésében rejlett; azoknak a tömegeknek, amelyek, ha egyszer nagy szellemek által bizonyos irányzatot nyernek, a támadás erejének lendítõkerékhez hasonlóan egyenletes állandóságot kölcsönöznek.
Azt a nehéz küzdelmet, amelyet a nagynémet mozgalom a katolikus egyházzal vívott, csak ez a félreismerés magyarázhatja meg, amely a nép lelkülete ellen képes /olt fellépni.
Az új párt Róma elleni heves támadásának az okai a következõk voltak:
Abban a pillanatban, amikor a Habsburg ház végleg elhatározta, hogy Ausztriát szláv állammá alakítja át, minden eszközt megragadott, ami e cél eléréséhez sikeresnek látszott.
Még vallásos intézményeket is képes volt ez a leglelkiismeretlenebb uralkodóház az új "államgondolat" szolgálatába állítani. Cseh plébánosok és lelkészek alkalmazása csak egyike volt azoknak az eszközöknek, amelyeket Ausztria elszlávosítása érdekében felhasználtak.
Tiszta német településekre cseh plébánosokat helyeztek, akik lassanként a cseh nép érdekeit az egyház érdekei fölé helyezték és a németteleníto folyamat sejtjeiként szerepeltek.
Sajnos, a német lelkészség ezzel a folyamattal szemben teljesen tehetetlennek bizonyult.
Nemcsak, hogy alkalmatlan volt ilyen harcra német értelemben véve, de nem rendelkezett elég ellenerõvel sem az ilyen támadásokkal szemben. Ilyen módon nyomták el lassan, de biztosan a németséget, egyrészt vallási visszaélésekkel, másrészt a védekezés elégtelenségével.
Sajnos, magasabb egyházi körökben sem állt a dolog sokkal jobban. A Habsburgok németellenes kísérletei itt sem ütköztek a magasabb klérus részérõl a szükséges

ellenállásba; a német érdekek képviselete teljesen háttérbe szorult.
Az általános benyomás nem lehetett más, minthogy itt a katolikus papság által szenvednek súlyos sérelmet a német jogok; mintha az egyház nem érezne együtt a német néppel, hanem igazságtalan módon az ellenség oldalára pártolt volna. Ez a baj - mindenekelõtt Schönerer véleménye szerint - a katolikus egyház Németországon kívül székelõ vezetésében és népünk követeléseivel szemben ezáltal keletkezett ellenséges érzületben gyökerezett.
Az úgynevezett kulturális problémák, mint általában ebben az idõben Ausztriában, több más kérdéshez hasonlóan, majdnem egészen háttérbe szorultak. nagynémet mozgalomnak a katolikus egyházzal szemben elfoglalt álláspontjára sokkal inkább irányadó volt a német jogok képviseletének az elégtelensége, a szláv elbizakodottság és követelõzés támogatása, mint az egyház álláspontja a tudománnyal szemben.
Georg Schönerer nem volt a félmunka embere. Abban a meggyõzõdésben vette az egyház elleni harcot, hogy csak így lehet a német népet megmenteni. Az "el Rómától" mozgalom a leghatalmasabb, de természetesen a legnehezebb támadási folyamatot jelentette. Arra volt hivatva, hogy az ellenség fellegvárát lerombolja. Gyõzelem esetén a németországi átkos egyházi széthúzás is megoldódik, és egy ilyen gyõzelem kétségtelenül a birodalom és a német nemzet belsõ erejének óriási vereségét jelentette volna.
Csakhogy ennek a harcnak mind a kiindulópontja, mind az ebbõl vont következtetés hibás volt.
Kétségtelen, hogy a német nemzetiségû katolikus papság ellenállása a németséget érdeklõ minden kérdésben csekélyebb volt, mint a nem németé, de különösen a cseh lelkésztársaik ereje. Csak a vak nem látta, hogy a német klérus sohasem volt a német érdekek hathatós képviselõje. De éppen úgy csak az elvakított nem látta be, hogy ennek oka elsõsorban abban rejlett, amiben mi, németek, valamennyien szenvedtünk: hogy népünkkel szemben is épp oly tárgyilagosak igyekeztünk mindig ítélni, mint az élet bármely más kérdésében. Míg a cseh lelkész szubjektív érzelmekkel viseltetett saját népével és objektíven az egyházzal szemben, addig a német lelkész szubjektív tisztelettel viseltetett az egyházzal szemben és objektív maradt nemzetéhez. Olyan jelenség ez, amelyet szerencsétlenségünkre ezer más esetben is tapasztalhattunk. " Ez semmi szín alatt sem a katolicizmus különleges öröksége, de olyan jelenség, amely rövid idõ alatt majdnem minden, különösen állami és egyéb intézményt kikezdett.
Figyeljük csak meg például a mi tisztviselõ karunk álláspontját egy-egy nemzeti szörnyszüleménnyel szemben, és hasonlítsuk össze azzal az állásfoglalással, amit egy másik nép tisztviselõ kara tanúsítana hasonló esetben. Hihetjük-e, hogy akad még egy tisztikar a világon, amelyik az "államtekintély" szólama alapján annyira nem törõdik a nemzet követelményeivel, mint ahogy ez minálunk már öt év óta történik, sõt különös szolgálati érdemeket jelent? Vagy pl. mindkét felekezet nem foglal-e el a zsidókérdésben ma olyan álláspontot, amely sem a nemzet követelményeinek, sem pedig a vallás szükségleteinek nem felel meg? Hasonlítsuk csak össze a zsidó rabbi álláspontját mindazokban a kérdésekben, amelyeknek csak a legkisebb jelentõsége is van a zsidóságra mint fajra, a mi lelkészeink, de lehetõleg mindkét felekezet lelkészei legnagyobb részének állásfoglalásával.
Ez a jelenség mindig akkor tûnik szemünkbe, amikor egy elvont eszmének a képviseletérõl van szó.
"Államtekintély", "demokrácia, pacifizmus, nemzetközi szolidaritás" stb. nálunk majdnem mindig merev és tisztán elméleti fogalmakká lesznek, úgy, hogy minden nemzeti életszükséglet megítélése csak ezek nézõpontjaiból történhet. Eszerint minden nemzeti felemelkedési kísérlet megakadályozható, ha az a jóllehet rossz és pusztító kormányzat megbuktatásával jár; mert ez az "államtekintély" elleni cselekedet. Márpedig az "államtekintély" egy ilyen fanatikus szemében nem a célhoz vezetõ eszközt, hanem sokkal

inkább magát a célt jelenti, amely egész sajnálatra méltó életének a kitöltésére alkalmas. Így például nyakló nélkül ellene szegülnek a diktatúrakísérletnek még akkor is, ha a diktátor szerepét egy Nagy Frigyes töltené be, és a pillanatnyi államvezetõk pedig valamennyien a legalacsonyabb rendû egyének lennének, mert a demokrácia törvénye az ilyen élvhajhász szemében szentebb, mint a nép java.
Az ilyen gondolkodásmód egyrészt védelmébe veszi az "államtekintély" Jegyében a nemzetet tönkretevõ legrosszabb zsarnokságot is, másrészt tiltakozni képes a legáldásosabb kormányzat ellen csak azért, mert nem felel meg a demokráciáról vallott álláspontjának.
A mi német pacifistáink a nemzetnek még a legrémesebb katonai erõszakkal történõ véres elnyomását is eltûrnék, ha ennek megváltoztatása csak ellenállással, tehát erõszakkal lenne lehetséges, mert ez ellenkeznék béketársaságuk lelkületével. A nemzetközi német szocialistát a külföld szolidáris módon kifoszthatja, õ azt testvéri egyetértéssel nyugtázza, és nem gondol a megtorlásra vagy legalábbis a tiltakozásra, mert hiszen õ német.
Ez mindenesetre szomorú, de ha egy dolgon változtatni akarunk, azt mindenekelõtt el kell ismernünk.
Épp így áll az ügy a német érdekek gyatra képviseletével a klérus egy részénél. Tévedés lenne azt hinni, hogy szándékos rosszakarattal vagy talán ilyen természetû felsõbb utasítással állunk szemben. Nem! Mindez, a nemzeti öntudat szempontjából siralmas helyzet, egyrészt a német ifjúság ez irányú szánalmas nevelésében, másrészt a bálvánnyá vált eszmével szemben tanúsított, maradéktalan alárendeltségben gyökerezik.
A népnek a demokráciára, a nemzetközi jellegû szocializmusra, a pacifizmusra történõ nevelése olyan merev és olyan kizárólagos és egyben annyira szubjektív, hogy ez rányomta bélyegét mindenre. Ezzel szemben a németséghez való viszonya csak tárgyilagos alapokon nyugodott. Ezért van, hogy a pacifista (feltéve persze, hogy német az illetõ) népének legnehezebb óráiban is elsõsorban a tárgyilagos igazságot keresi, ahelyett hogy övéi sorába állna és velük együtt verekedne.
Azt, hogy az egyes felekezetek szempontjából is mennyire így van, a következõk igazolják.
A protestantizmus erõteljesebben képviseli a németség érdekeit, mert ez keletkezésénél, múltjánál és hagyományainál fogva is adottsága. Felmondja azonban a szolgálatot, mihelyt a nemzeti érdekek képviselete olyan területén kellene mozognia, amely hiányzik képzeletvilágának és hagyományos fejlõdésének általános irányából vagy azzal valamelyes oknál fogva ellenkezik.
Így a protestantizmus kétségtelenül támogatója lesz mindennek, ami német, mindaddig, míg a dolgok belsõ tisztaságáról, nemzeti elmélyedésrõl, a német nép védelmérõl, a német nyelvrõl vagy német szabadságról van szó. Mindezzel ugyanis egybeforrott. Viszont a leghevesebb módon ellenez minden olyan kísérletet, amely a német népnek a leghalálosabb ellensége, a zsidóság ölelõ karjaiból való megszabadítását célozza, mert a zsidósághoz való viszonya többé-kevésbé dogmatikus alapokon nyugszik. Márpedig ennek a kérdésnek gyökeres megoldása nélkül a német újjászületés érdekében minden kísérlet meddõ.
Bécsi tartózkodásom idején kénytelen-kelletlen elegendõ alkalmam volt arra, hogy ezt a kérdést is elfogulatlanul vizsgáljam, és a napi élet forgatagában felfogásom helyességérõl is meggyõzõdhessem.
A legkülönbözõbb nemzetiségek e gyújtópontjában kiderült, hogy csak a német pacifista igyekszik saját népének követelményeit tárgyilagosan szemlélni. De távolról sem teszi ezt a zsidó. Csak a német szocialista nemzetközi abban az értelemben, amely megtiltja számára, hogy népének igazságát ne csak a nemzetközi elvtársaknál való siránkozással és behízelgéssel igyekezzen védelmezni. De a cseh vagy a lengyel stb. nem ilyen. Hogy rövid legyek: már akkor felismertem, hogy a szerencsétlenség csak részben gyökerezik

magukban ezekben a tanokban, hanem részben fajunk szeretete tekintetében elégtelen nevelésünkben és ennek következményeként a népünkhöz való kisebb mértékû ragaszkodásunkban.
Ezzel megdõl a nagynémet mozgalom katolicizmus elleni harcának tisztán elméleti alapja. Neveljük a német népet kora ifjúságától fogva saját jogai kizárólagos elismerésére, és ne mételyezzük meg már a gyermeki lelket "tárgyilagosságunk" átkával. Akkor rövidesen meglátjuk (természetesen egy radikálisan nemzeti kormányzat feltételezése mellett), hogy miként Írországban ír, Lengyelországban lengyel, Franciaországban francia, úgy Németországban is mindig német lesz a katolikus.
Ennek a legnagyszerûbb bizonyítékát az az idõ szolgáltatta, amely legutóbb szólította népünket a történelem ítélõszéke elé, létének védelmében, élethalálharcra.
Mindaddig, míg felülrõl nem hiányzott a vezetés, népünk erején felül teljesítette kötelességét. Protestáns lelkész és katolikus pap vállvetve biztosították népünk ellenálló erejét a frontokon és otthon egyaránt. Ezekben az években, különösen pedig az elsõ fellángolás idején mindkét tábor szeme elõtt csak a szent német Haza lebegett és annak megmaradásáért és jövendõjéért fordultak az ég felé. A nagynémet mozgalomnak egyetlen kérdésre kellett volna válaszolnia: lehetséges-e az alsóausztriai németség megtartása a katolikus hit mellett, igen, vagy nem? Ha igen: akkor e politikai pártnak nem lett volna szabad vallási, sõt felekezeti vizekre eveznie, ha pedig nem, akkor vallásújítást és nem politikai pártot kellett volna teremtenie!
Aki azt hiszi, hogy politikai szervezkedés kerülõ útján vallási reformációhoz juthat el, annak fogalma sincs a vallási képzeletrõl, hitéletrõl. és ezek egyházi hatásairól.
Itt igazán nem lehet két úrnak szolgálni. Emellett sokkal nagyobb jelentõségûnek tartom egy vallás alapítását vagy lerombolását egy államénál, nem is beszélve egy pártról.
Tévedés azt hinni, hogy e téren a támadások csak a túloldali támadások kivédésére szorítkoztak!
Kétségtelenül akadtak lelkiismeretlen alakok, akik nem átallották politikai nézeteik eszközeként a vallást felhasználni (ezeknél a fickóknál mindig csak üzletet jelent a politika), de éppen ennyire helytelen lenne a vallást vagy felekezetet egynéhány ilyen bandita visszaéléséért felelõssé tenni és ellene támadni. Ugyanis semmi sem lehet elõnyösebb az ilyen parlamenti semmirekellõ számára, mintha alkalmat nyújtanak neki politikai visszaéléseinek az igazolására. Mert abban a pillanatban, amikor az õ egyéni gazságaiért a vallást vagy felekezetet teszik felelõssé, az ilyen hazug alak nagy hanggal a világot hívja tanúnak saját tevékenységének igazolására és annak bizonyítására, hogy csak neki és az õ szónoki képességének köszönhetõ a vallás és az egyház megmentése. A buta és feledékeny kortársak már nem ismerik fel többé az egész lárma tulajdonképpeni elõidézõjét. Így e szélhámos elérte célját.
Az ilyen ravasz róka természetesen maga tudja legjobban, hogy mindennek semmi köze valláshoz, és éppen ezért még inkább nevet a markába, mialatt tisztességes, de ügyetlen ellenfele a játszmát elveszti, hogy aztán az emberiség hûségében csalódottan, hitevesztetten teljesen visszavonuljon.
Más tekintetben is nagy igazságtalanság volna a vallást, vagy magát az egyházat felelõssé tenni az egyesek hibáiért. Ha összehasonlítjuk ugyanis a szemünk elõtt álló szervezet nagyságát az emberek átlagos hibáival, rá kell jönnünk arra, hogy a jó és a rossz aránya itt sokkal jobb, mint bárhol másutt. Bizonyára akadnak a papok között is olyanok, akik szent hivatásukat politikai becsvágyuk kielégítésének eszközéül használják fel, és politikai harcaik közepette megfeledkeznek arról, hogy õk tulajdonképpen egy magasabb igazság õrzõi, de semmi szín alatt sem a hazugság és rágalom képviselõi. Nem szabad azonban elfelejteni azt sem, hogy egy-egy ilyen tévelygõre ezer és ezer hivatásához törhetetlenül hû és odaadó lelkipásztor jut, akik a mi hazug és züllött korunkban az általános sivatagból oázisként emelkednek ki.

Amilyen kevéssé ítélem el és szabad elítélnem az egyházat azért, mert egyik-másik tagja papi ruhában az erkölcs parancsai ellen vét, éppen olyan kevéssé teszem ezt akkor is, ha egy a sok közül népét bemocskolja és elárulja olyan idõkben, amikor ez különben is úgyszólván napirenden van. Különösen napjainkban nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy egy ilyen Ephialtesre ezer olyan esik, aki vérzõ szívvel érzi át népének szerencsétlenségét, és mint nemzetünk legjobbjai, repesve várja a pillanatot, amikor ismét ránk mosolyog az ég.

Ha azonban valaki erre azt válaszolja, hogy itt nem mindennapi problémákról, hanem alapvetõ igazságokról, vagy általában dogmatikus tartalmú kérdésekrõl van szó, akkor csak azt mondhatom:

Ha az a hited, hogy a sors téged szemelt ki arra, hogy az igazság hirdetõje légy, akkor tedd azt, de akkor így legyen meg a kellõ bátorságod, és ne akard ezt egy politikai párton keresztül tenni, mert akkor ez is csak visszaélést jelent hanem a rosszabb körülmények helyére állítsd a te jobb jövõdet.

Ha hiányzik ehhez a bátorságod, vagy magad sem vagy teljesen tisztában jobb jövendõddel, akkor ne nyúlj hozzá, semmi esetre se kísérletezz azzal, hogy amit nyílt sisakkal nem mersz megtenni, egy politikai mozgalom kerülõ útjával leplezd.

Vallási problémákkal mindaddig, míg azok a saját fajunk szokásait és erkölcseit nem ássák alá politikai pártok ne foglalkozzanak, éppen úgy, mint ahogy a vallás sem arra való, hogy politikai bonyodalmakba keveredjék.

Még ha akadnak is az egyházi méltóságok viselõi között olyanok, akik a vallási intézményeket és tanokat fajtájuk rovására használják fel, ezen az úton nem szabad õket követni, nem szabad hasonló fegyverekkel küzdeni.

A politikai vezér számára népének vallási tanai és intézményei mindig érintetleneknek kell lenniük, ellenkezõ esetben nem szabad politikusnak lennie, hanem feltéve, hogy ehhez a megfelelõ adottságokkal rendelkezik legyen reformerré!

Más magatartás különösen Németországban katasztrófához vezetne.

A nagynémet mozgalomnak és Róma elleni harcának tanulmányozása már akkor, de különösen a késõbbi évek folyamán a következõ meggyõzõdésre juttatott: a mozgalom csekély érzéke a szociális problémák jelentõségével szemben a tényleges harci erõt jelentõ tömegek elvesztését eredményezte; a parlamentbe való bevonulás az erõteljes lendület elvesztésébe került, és megterhelte azt ennek az intézménynek minden hibájával és gyengeségével; a katolikus egyház elleni harca számtalan kis és középosztálybeli körben lehetetlenné tette és elrabolta tõle azt a nagyszámú legjobb elemet, amelyet elsõsorban nevezhet a nemzet sajátjának.

Az osztrák kultúrharc gyakorlati eredménye majdnem a semmivel volt egyenlõ. Kétségtelenül sikerült ugyan mintegy százezer embert elszakítania az egyháztól, anélkül azonban, hogy ez különösebb kárt jelentett volna az egyház számára. Az elveszített "báránykákért" igazán kár lett volna könnyet hullatni, mert csak azokat veszítette el, akik lelkileg már amúgy sem tartoztak hozzá. Éppen ez volt a nagy különbség az új és az egykori reformáció között! Egykor belsõ meggyõzõdésbõl sokan tértek át az egyház legjobbjai közül, míg most kétségtelenül csak a közömbösek hagyták ott, és ezek is politikai természetû indokokból.

Éppen politikai szempontból volt azonban az eredmény ugyanolyan nevetséges, mint szomorú.

Ismét dugába dõlt egy, a német nép megmentését célzó, eredménnyel kecsegtetõ mozgalom, mert nem irányították a szükséges kérlelhetetlen józansággal. Emiatt olyan utakra tévedt, amely csak felõrlõdéséhez vezethetett. Mert bizonyos:

A nagynémet mozgalom sohasem esett volna ebbe a hibába, hogyha több megértéssel viseltetett volna a nagy tömegek lélektanával szemben. Ha vezéreik tisztában lettek volna azzal, hogyha egyáltalán eredményt akarnak elérni már pusztán lélektani meggondolásból

sem szabad a tömegnek két vagy több ellenséget mutatni, mert ez a harci erõ elaprózódására vezet. Ennek felismerésével csak egy ellenfélnek irányították volna a nagynémet mozgalom átütõ erejét. Semmi sem lehet veszedelmesebb a politikai pártra, mintha elhatározásai tekintetében olyan sokat markolók, de keveset fogók vezérlik, akik mindent akarnak, anélkül azonban, hogy csak a legkevesebbet is elérnék.
Ha egyes vallásokban sok kivetnivaló volna is, akkor sem szabad a politikai pártnak soha, egy pillanatra sem szem elõl tévesztenie azt a történelmi tényt, hogy az eddigi tapasztalatok szerint még egyszer sem sikerült tisztán politikai pártnak hasonló helyzetben vallási reformációt elérne. Márpedig az ember nem azért tanulmányozza a történelmet, hogy a tanításaira ne emlékezzék, vagy hogy azt gondolja, mintha változott viszonyok mellett a történelem örök igazságai sem alkalmazhatók, hanem éppen azért, hogy abból hasznos következtetésekre jusson a jetent illetõleg. Aki erre nem képes, az ne képzelje magát politikai vezérnek; a valóságban üresfejû, bár legtöbbször beképzelt fajankó, akinek minden jószándéka sem bocsáthatja meg gyakorlati tehetetlenségét.
Általában minden idõk népvezérének legfõbb feladata épp az, hogy a nép figyelmét ne aprózza el, hanem egyetlen ellenfélre összpontosítsa. Minél egyöntetûbb a nép harci kedvének az irányítása, annál nagyobb lesz a mozgalom vonzóereje és annál hatalmasabb az átütõ ereje. A nagy vezérek zsenialitása éppen abban rejlik, hogy még a különbözõ ellenfeleket is, mint egy kategóriába tartozókat tüntetik fel, mert különféle ellenfelek felismerése a gyönge és bizonytalan jellemeknél könnyen a saját igazságukban való kétkedéshez vezet.
Abban a percben, amikor az ingadozó tömeg a harcban igen sok ellenféllel találja szemben magát, azonnal a tárgyilagosság álláspontjára helyezkedik, és felveti a kérdést, hogy vajon a többiek mind tévednek, és hogy tényleg csak saját népének és saját mozgalmának van igaza.
Ilyenkor már saját erõnk elsõ megbénulása jelentkezik. Ezért kell több, belsõleg különbözõ ellenfelet egy kalap alá venni, hogy a tömegek meggyõzõdése szerint a harcot csak egyetlen ellenféllel szemben folytassák. Ez megerõsíti a saját igazukba vetett hitet, és fokozza az ellenféllel szembeni elkeseredést.
A nagynémet mozgalmat e körülmény fel nem ismerése megfosztotta gyõzelmétõl. Céljuk helyes, akaratuk tiszta volt, de az utat rosszul választották meg. E mozgalom hasonlatos volt ahhoz a hegymászóhoz, aki szeme elõtt tartja a megmászandó csúcsot, nagy elhatározással és erõvel vág neki, de éppen az útra nem fordít semmi figyelmet, hanem mindig csak a célt tartja szem elõtt. Nem látja és nem vizsgálja az út minõségét, és végül tönkremegy.
Éppen ellenkezõen állott a dolog a nagy riválisnál, a keresztényszocialista pártnál.
Az út, amelynek nekivágtak, okos és helyes volt, csak éppen a cél tiszta felismerése hiányzott.
A keresztényszocialista párt ott, ahol a nagynémet mozgalom hibát hibára halmozott, majdnem minden tekintetben helyesen és okosan járt el.
Megértette a tömegek nagy jelentõségét és annak legalábbis egy részét, a párt szociális jellegének hangsúlyozásával kezdettõl fogva a maga számára biztosította. Azáltal, hogy a középosztály alsó rétegeire és a kézmûiparosokra támaszkodott, hû, kitartó és áldozatkész tábort biztosított a maga számára. Kerülte a legkisebb összeütközést is a vallási intézményekkel, és ezáltal megnyerte egy hatalmas szervezet, az egyház támogatását. Ennek következtében csak egyetlenegy igazi ellenfele volt. Felismerte a nagyvonalú propaganda értékét, és hatásosan tudott követõi tömegének lelkületére hatni.
Kitûzött célját, Ausztria megmentését azonban õ sem tudta valóra váltani, eszközeinek hiányossága és nem eléggé világos célja miatt.
Antiszemitizmusa a faji alap helyett vallási kifogásokon nyugodott. E hibának ugyanaz volt az eredõje, ami egyben a második tévedés elõidézõje lett.

A párt alapítóinak a véleménye szerint: ha a keresztényszocialista párt Ausztriát akarta megmenteni, akkor nem állhatott a faji elv alapján, mert különben rövid idõn belül az állam általános felbomlásának kellett volna bekövetkeznie. A pártvezérek nézete szerint különösen a bécsi helyzet írta elõ parancsolólag minden elválasztó elem kikapcsolásával az egyesítõ szempontok kiemelését.
Bécs ebben az idõben annyira tele volt cseh elemekkel, hogy velük szemben csak a faji problémák tekintetében alkalmazott legnagyobb engedékenységgel lehetett célt érni. Ha Ausztria megmentése volt a cél, akkor nem lehetett õket elejteni. Így kísérelték meg különösen a nagyszámú cseh kisiparosságot a liberális manchesterizmus elleni harcra, az öreg Ausztria különbözõ népei felett álló, vallási alapokon nyugvó, zsidóellenes mozgalom révén megnyerni.
Kétségtelen, hogy a zsidóság ellen ilyen alapon folytatott harc nem sok gondot okozott magának a zsidóságnak, mert a legrosszabb esetben egy kis keresztvíz megtette a magáét, megmentette az üzletet és a zsidó mûhelyt egyaránt.
Az ilyen felületes alapon mozgó elmélettel sohasem lehetett ezt a kérdést komoly, tudományos tárgyalás alá vonni, és ez a körülmény sokakra azok közül, akiknek az antiszemitizmus e módja érthetetlen volt, visszataszítóan hatott. E gondolat toborzó ereje majdnem kizárólag a korlátolt szellemi képességû körökre szorítkozott. Az intelligencia azonban kereken visszautasította. Lassanként az egész dolog olyan színezetet nyert, mintha kizárólag a zsidóság újabb megtérítésérõl lenne szó, valamiféle versenyféltékenység hangsúlyozásával. Pedig ezzel egyidejûleg a harc belsõ, magasabb rendû jellege is elveszett, és sokan, nem is a legrosszabbak erkölcstelennek és elvetendõnek tartották azt. Hiányzott az a meggyõzõdés, hogy az egyetemes emberiség létérdekérõl van szó, melynek megoldásától az összes nép sorsa függ!
Ezzel a félmegoldással a keresztényszocialista párt elvesztette antiszemita jellegét. Ez a látszat-antiszemitizmus rosszabb volt a semminél, mert az embert a biztonság érzetével töltötte el, úgy képzelte, hogy most már a fülén ragadta meg ellenfelét, pedig a valóságban õt vezették az orránál fogva.
Közben a zsidóság úgy megszokta az antiszemitizmusnak ezt a módját, hogy elmaradása egészen biztosan jobban hiányzott volna neki, mint amennyire jelenléte akadályozta.
Már a nemzeti állam gondolata is nagy áldozatot követelt hitvallóitól, még inkább a németség érdekeinek képviselete.
Az ember nem lehetett "nemzeti", ha nem akarta Bécsben elveszíteni a talajt lába alól. Úgy képzelték, hogy ennek a kérdésnek a megkerülésével meg lehet megmenteni a Habsburg monarchiát. A mozgalom így elvesztette azt a hatalmas erõforrást is, amely egyedül képes arra, hogy egy politikai pártnak tartós hajtóerõt biztosítson. A keresztényszocialista párt is olyan párt lett, mint a többi. ^*1 Valamikor mindkét mozgalomnak a legnagyobb figyelmet szenteltem. Az egyiknek, mert szívem szerinti volt, a másiknak azért, mert magával ragadott az a párját ritkító férfiú, akit már akkor az egész ausztriai németség keserû jelképének tekintettem. Én is azok között a százezrek között voltam, akik végignézték azt a hatalmas gyászmenetet, amely a halott polgármestert a városházáról a Ringstrassera kísérte. Valami belsõ érzés azt súgta nekem ebben a megható pillanatban, hogy ennek az embernek a mûve is hiábavalóvá kell válnia a végzet következtében, amely ezt az államot feltartóztathatatlanul a pusztulás felé vezeti. Ha dr. Karl Lueger Németországban él, akkor népünk nagy koponyái között szerepelt volna. Az õ és mûve és szerencsétlensége volt, hogy ebben a pusztulásra ítélt államban mûködött. Halálakor hónapról hónapra egyre mohóbban lobbantak fel a Balkán felõl a lángok, de a sors kegye elengedte neki, hogy lássa azt a hanyatlást, amelytõl éppen õ akarta megmenteni hazáját!
Megkíséreltem mindkét párt bukásának és eredménytelenségének az okát megtalálni, és arra a biztos meggyõzõdésre jutottam, hogy eltekintve az államhatalomnak a régi Osztrák-Magyar Monarchia keretei között való megerõsítésének lehetetlenségétõl, a két

párt hibái a következõk voltak.
A nagynémet mozgalomnak kétségtelenül igaza volt abban, hogy céljául a német megújhodást tûzte ki, de szerencsétlenül választotta meg eszközeit. Nemzeti volt, de szociális tartalma sajnos kevés ahhoz, hogy a tömegeket meghódíthassa. Antiszemitizmusa, nagyon helyesen a faji kérdés jelentõségének felismerésén és nem vallási jellegen alapult. Egy meghatározott hitvallás elleni harca azonban alapjában és taktikai szempontból is kétségtelenül alkalmatlan volt.
A keresztényszocialista pártnak viszont a német újjászületés célja tekintetében volt homályos az elképzelése, ezzel szemben értelmesen és szerencsés kézzel választotta meg a párt mûködésének útját. Megértette a szociális kérdések jelentõségét, de tévedett a zsidóság elleni harca tekintetében, és halvány fogalma sem volt a nemzeti gondolat jelentõségérõl.
Ha a keresztényszocialista párt a nagy tömegek tekintetében vallott helyes álláspontja mellett a fajvédelem jelentõségét úgy megértette volna, mint a nagynémet mozgalom, és maga is nemzetivé vált volna, vagy a nagynémet mozgalom párosította volna a zsidókérdés tekintetében vallott helyes álláspontját és a nemzeti gondolat felismerésében rejlõ erõit a keresztényszocializmus irányában akkor ez megteremtette volna azt a mozgalmat, amely már akkori meggyõzõdésem szerint is eredményesen nyúlt volna bele a német sors alakulásába.
Ez azonban nem sikerült így, aminek oka elsõsorban a Habsburg monarchia lényegében rejlett.
Minthogy én egyetlen olyan pártot sem találtam, amely meggyõzõdésemnek megfelelt volna, nem tudtam magam elhatározni arra, hogy a meglévõ szervezetek valamelyikébe belépjek, sõt mi több, hogy azok valamelyikében harcoljak. Általában már akkor képtelennek és lehetetlenségnek tartottam a politikai mozgalmak mindegyikét arra, hogy a német nép nemzeti újjászületését nagyvonalúan és ne csak külsõségekben keresztülvigye.
A Habsburg monarchiával szembeni idegenkedésem ebben az idõben napról napra erõsödött.
Minél inkább foglalkoztam külpolitikai kérdésekkel is, annál erõsebb lett a meggyõzõdésem, hogy ez az államnak nevezett tákolmány csak szerencsétlenséget hozhat a németségre. Mind világosabban állott elõttem, hogy a németség sorsa nem itt, hanem magában a Német Birodalomban dõl el. Ez a megállapításom azonban nem csak az általános politikai kérdéseknek szólott, hanem a kultúra minden megnyilvánulására is vonatkozott.
A monarchiabeli Ausztria a legtisztább eredetû kulturális és mûvészeti kérdések terén is a nemtörõdömség, a legjobb esetben is a jelentéktelenség jeleit mutatta a német nemzettel szemben. Leginkább az építészet terén volt ez észrevehetõ. Az újabb építõmûvészet már csak azért sem mutathatott fel nagyobb eredményeket
Ausztriában, mert a Ring kiépítése után elébe tûzött feladatok, legalábbis Bécsben, a németországiakhoz képest jelentéktelenek voltak.
Így kezdtem én kettõs életet élni. Értelem és valóság szerint Ausztriában voltam, és keserû, de áldásos életiskolát látogattam, a szívem azonban valahol másutt volt.
Szorongó elégedetlenség lett úrrá felettem annál inkább, minél jobban felismertem ennek az államnak belsõ ürességét, megmentésének lehetetlenségét.
Emellett arra a meggyõzõdésre jutottam, hogy Ausztria minden tekintetben csak a német nép szerencsétlenségét jelentheti.
Biztos tudatában voltam annak, hogy ez az ország minden valóban németnek éppen annyira kerékkötõje, mint amennyire istápolója mindannak, ami nem német.
Bosszantó volt számomra az a faji egyveleg, amely e birodalom fõvárosát jellemezte, bosszantó volt ez a csehekbõl, lengyelekbõl, magyarokból, rutének bõl, szerbekbõl és horvátokból álló népkeveredés, és mindenek felett visszataszító az emberiség örök

bomlasztó eleme, a zsidóság és mindig csak a zsidóság.
Ez az óriási város az én szememben mindig a gennygóc megtestesítõje volt.
Gyermekkoromban azt a német tájszólást beszéltem, amelyet Alsó-Bajorországban is beszélnek. Hû maradtam hozzá, és nem akartam a bécsi zsargont elsajátítani.
Minél hosszabb idõt töltöttem ebben a városban, annál inkább növekedett gyûlöletem azzal a népkeverékkel szemben, amely a régi német kultúrhelyeket megszállta.
Nevetséges volt számomra még csak a gondolata is annak, hogy ez az állam hosszabb idõre is fenntartható legyen.
Öreg mozaikképhez hasonlított annak idején Ausztria: az egyes kövecskéket összetartó ragaszték öreg és szétmálló volt: amíg nem nyúlnak hozzá, addig talán még elhúzza ez a tákolmány, mihelyt azonban egy lökést kap, ezer darabra törik szét. Csak az volt a kérdés, hogy mikor jön ez a lökés.
Minthogy szívem az Osztrák-Magyar Monarchiáért sohasem repesett, hanem csak a Német Birodalomért dobogott, az elõbbi állam szétesése a német nép megváltásának a kezdetét jelentette számomra. Mindezen okoknál fogva egyre fokozódott bennem a vágy, hogy odamenjek, ahová kora ifjúságom óta vágyva vágytam.
Azt reméltem, hogy egykor Isten adta tehetségem szerint kisebb vagy nagyobb keretek között beszédes építõmesterként fogom szolgálataimat a nemzetnek szentelni.
Végül abba a szerencsés helyzetbe kívántam kerülni, hogy azon a helyen legyek és mûködjem, ahonnan egykor szívem leghõbb kívánságának: szeretett szûkebb hazám és közös hazánk, a Német Birodalom egyesülésének meg kellett valósulnia. Sokan lesznek olyanok, akik a vágyakozás nagyságával szemben értelmetlenül állanak, én tehát kizárólag azokhoz fordulok, akiknek hazájuktól elszakítva nyelvük kincséért is harcolniuk kell, akiknek hazájuk iránti hûségükért üldöztetés és megpróbáltatás jut osztályrészül, és akik fájdalmas meghatottsággal gondolnak arra az , órára, amelyben drága anyjuk keblére siethetnek vissza. Õket hívom tanúságtételre, és tudom, hogy meg fognak engem érteni!
Csak az tudja felmérni az anyaországtól elválasztott gyermekek szívét égetõ nagy vágyakozást, aki saját magán tapasztalja, mit jelent németnek lenni anélkül, hogy szeretett hazájához tartozhasson az ember. Addig kínozza a hatalmába kerítetteket s fosztja meg õket a megelégedettség és boldogság érzésétõl, míg csak ki nem nyílnak az atyai hajlék kapui, és a közös birodalomban a közös vér ismét megbékél és megnyugszik.
Bécs azonban minden idõk legnehezebb, de egyben legalaposabb iskolája maradt számomra. Félig gyermekként kerültem ebbe a városba, és mint meglett, komoly ember távoztam onnan. Benne tettem szert világnézetem alapjaira és olyan politikai szemléletre, amelyet késõbb egyes szempontokból ki kellett ugyan egészítenem, de amelyek egyike sem hagyott el engem. Akkori tanulmányi éveim értékét természetesen csak ma tudom kellõképp felmérni.
Éppen azért tárgyaltam ezeket az idõket részletesebben, mert azokban a kérdésekben adták meg nekem az elsõ világnézeti alapot, amelyek a párt alaptételeihez tartoznak, és amelyek a legkisebb kezdetbõl alig öt év leforgása alatt hatalmas tömegmozgalom elindítói lettek.
Nem tudom, hogy ma milyen álláspontot foglalnék el a zsidósággal, a szociáldemokráciával, helyesebben az egységes marxizmussal és a szociális kérdésekkel szemben, ha a sors mostohasága és saját tanulásom által nem biztosítottam volna magam számára már kora ifjúságom idején egyéni véleményem kialakulását.
Igaz ugyan, hogy a haza szerencsétlensége ezreket és ezreket késztet gondolkodásra az összeomlás belsõ okairól, de ez korántsem lesz olyan alapos és gyökeres, mint az olyan emberben, aki csak évek hosszú sorának küzdelmei árán lett úrrá a sors felett.

--- Harcom 2. rész ----

IV. München

1912 tavaszán kerültem végleg Münchenbe.
A város annyira ismerõsnek tûnt fel elõttem, mintha már évek hosszú sora óta falai között éltem volna. Ennek magyarázata a német mûvészetnek minduntalan e metropolisra utaló tanulmányozásában rejlett. Tény az, hogy ha az ember Münchent látta, akkor nemcsak Németországot, hanem elsõsorban a német mûvészetet ismeri.
A világháború elõtt kétségtelenül ez volt életem legboldogabb és legelégedettebb idõszaka. Igaz ugyan, hogy keresetem még mindig nagyon sovány volt, és a festészet csupán létfenntartásom s tanulmányaim folytatásának eszközét jelentette, de meg voltam gyõzõdve, hogy a magam elé tûzött célt egykor mégis el fogom érni. Ennek tudata már magában elegendõ volt ahhoz, hogy a mindennapi életet egyéb gondjait könnyen és aggodalom nélkül viseljem el. Ehhez járult még az is, hogy itt-tartózkodásom elsõ órájától kezdve olyan vonzalmat éreztem e város iránt, mint egyetlen más hellyel szemben sem. Minden ízében német városra leltem benne. Milyen óriási különbség Bécshez képest! Rossz érzés fogott el mindig, valahányszor csak visszagondoltam arra a faji Bábelre! S örömmel hallottam különösen alsóbajorországiakkal való érintkezésem alkalmával az ifjúságomra emlékeztetõ tájszólást. Ezer és egy olyan dologra bukkantam, amelyek kedvesek voltak vagy lettek számomra. A legnagyobb vonzóerõt talán mégis az õserõnek a finom mûvészeti hangulattal való csodálatos párosulása gyakorolta reám, amely egybefonta a Hofbräuhaust az Odeonnal, az Októberi Népünnepélyt a Pinakotékával stb. Az, hogy e városhoz inkább ragaszkodom, mint a földkerekség bármely más pontjához, bizonyára abban leli magyarázatát, hogy ez a város életem kialakulásával elválaszthatatlanul egybeforrt. Azt azonban, hogy már annak idején a belsõ megelégedettség szerencsés birtokosa voltam, annak a varázsnak köszönhettem, amelyet a Wittelsbachok csodaszép székhelye minden érzelmekkel teli lelkületû emberre gyakorolt.
Hivatás szerinti tanulmányaim mellett itt is elsõsorban a politika napi eseményei és ezek között is különösen a külpolitikai események érdekeltek. Ez utóbbiakhoz a német szövetségi politikán keresztüljutottam el, amelyet már ausztriai élményeim alapján teljesen elhibázottnak tartottam. Bécsben még sehogy sem tudtam rájönni ennek az önámításnak a nyitjára. Akkoriban hajlandó voltam azt feltételezni vagy talán csak mentegetõzésként hitettem el magammal , hogy már Berlinben is tisztában vannak a szövetséges társ gyöngeségével, megbízhatatlanságával, és csupán többé-kevésbé titkos okokból védelmezik a Bismarck által kezdeményezett szövetségi politikát. Oka az lehetett, hogy e szövetséggel történõ hirtelen szakítás nem lehetett kívánatos egyrészt a lesben álló külföld, másrészt a belföldi nyárspolgárok nyugalma szempontjából.
Legnagyobb meglepetésemre rövid idõ alatt rájöttem arra, hogy jóhiszemû feltevésem téves volt. Lépten-nyomon megállapítottam, hogy a Habsburg-monarchia lényegérõl még az egyébként jól értesült köröknek is halvány fogalmuk sem volt. Különösen azonban a nép körében estek abba a tévedésbe, hogy a szövetségest komoly hatalomként mérlegeljék, amely akkor, ha ütni fog az óra, derekasan megállja a helyét. A nagy tömegek a Monarchiát még mindig "német" államnak tekintették, és erejét készek voltak lakossága számához mérten megállapítani, mint ahogy ezt Németországra vonatkozóan tették. De tökéletesen megfeledkeztek arról, hogy Ausztria már régen megszûnt német állam lenni, és hogy a birodalom belsõ viszonyai következtében immár mind erõsebben mutatja a bomlás jeleit.
Errõl a birodalomnak nevezett tákolmányról annak idején helyesebb fogalmaim voltak, mint a hivatalos "diplomáciá"-nak, amely vakon rohant a végzet felé. A nép hangulata mindig azt tükrözi vissza, amit a közvéleménybe felülrõl csepegtetnek. Felülrõl pedig a

szövetségestársat arany borjúként táncolták körül, valószínûleg abban a reményben, hogy szép szóval pótolhatják az õszinteség hiányát. Emellett minden szót készpénznek vettek. Már Bécsben mérgelõdtem annak a különbségnek a láttán, mely a hivatalos államférfiak beszéde és a bécsi sajtó tartalma között minduntalan mutatkozott. Emellett pedig legalábbis látszatra Bécs mégiscsak német város volt. Mennyivel másként állott a dolog azonban, ha az ember Bécsbõl, helyesebben Német-Ausztriából a birodalom szláv tartományaiba ment! Elég volt csupán a prágai újságokat kézbe venni, hogy rájöjjünk arra, hogyan vélekednek ott a Hármasszövetség fenséges szemfényvesztésérõl. Ott már csak véres gúny és megvetés járt ki ennek az "államférfiúi mestermû"-nek. A legnagyobb béke idején midõn a két császár éppen baráti csókkal illette egymást sem csináltak titkot abból, hogy ez a szövetség abban a pillanatban eljátssza becsületét, amikor majd a nibelungi idealizmus ködébõl a gyakorlati valóságba kell átvinni.
Mennyire izgultak az emberek néhány év múlva, midõn Itália a nagy pillanatban kivált a Hármasszövetségbõl és magára hagyta társait, hogy késõbb maga is ellenségükké szegõdjék. Mindenki elõtt aki éppen nem szenved diplomáciai vakságban, érthetetlen, hogyan tudtak egy pillanatig is hinni abban a csodában, hogy Itália és Ausztria közösen harcolhasson! De magában Ausztriában sem álltak jobban a dolgok. A szövetségi gondolat hívei Ausztriában csak a Habsburgok és a németek voltak. A Habsburgok számításból s kényszerûségbõl, a németek jóhiszemûségbõl és butaságból. Jóhiszemûségbõl, mert úgy képzelték, hogy a Hármasszövetségen keresztül a Német Birodalomnak segítenek, azt biztosítják és erõsítik. Politikai butaságból pedig azért, mert az elõbb mondottak nem váltak be, sõt ezáltal maguk is csak a Német Birodalomnak egy hullához való láncolását mozdították elõ, amely mindkettõt a mélységbe kellett, hogy rántsa, de elsõsorban azért, mert ez a szövetség az elnémettelenítésüket mozdította elõ. Mialatt ugyanis a Habsburgok magukat e szövetség által a német beavatkozással szemben biztosították, a német lassú elnyomására irányuló belpolitikájukat lényegesen könnyebben és veszélytelenebbül folytathatták. Tették ezt nemcsak azért, mert a birodalmi kormány részérõl semmiféle beavatkozástól nem kellett tartaniuk, hanem azért is, mert a szlávosítás túlságosan gyalázatos módja ellen netán felzúduló németséget is mindjárt el lehetett hallgattatni a szövetségi viszonyra való hivatkozással.
Mit is tehetett volna az ausztriai német, ha maga a birodalmi németség is elismerésben és bizalomban részesítette a Habsburgok uralmát! Talán ellenállást tanúsítson, hogy azután a német nyilvánosság elõtt árulóként bélyegezzék meg? Éppen õt, aki évtizedek óta saját fajtájáért hozta a legnagyobb áldozatokat!
Milyen értéket jelenthetett volna ez a szövetség a Habsburg-monarchia németségének kiirtása után? Vajon nem éppen a németség ausztriai hatalmi állásától függött Németország szempontjából a Hármasszövetség értéke? Vagy pedig úgy képzelték, hogy a szövetségi viszonyt egy szláv Habsburg birodalommal is fenntarthatják?
A hivatalos német diplomáciának éppen úgy, mint a közvéleménynek az ausztriai belsõ nemzetiségi problémákkal szembeni állásfoglalása már nem is buta, hanem egyenesen õrült volt! Miközben erre a szövetségre építettek s egy hetvenmilliós nép jövõjét és biztonságát helyezték belé, tétlenül nézték, miként semmisítik meg a szövetséges társnál tervszerûen és szántszándékkal e szövetség egyetlen alapját. Egy szép napon megmaradt volna a bécsi diplomáciával kötött " szerzõdés", de elveszett volna a szövetségestársi segítség. Itália tekintetében kezdettõl fogva ez volt a helyzet.
Ha Németországban behatóbban tanulmányoztak volna a történelmet, és foglalkoztak volna a népek lélektanával, akkor egy pillanatig sem gondolhattak volna arra, hogy a Quirinal és a bécsi Hofburg valaha is közös harci frontot alkotnak. Elõbb vált volna Itália tûzhányóvá, semmint a kormány bátorságot vehetett volna arra, hogy az oly engesztelhetetlenül gyûlölt Habsburg-állammal kapcsolatban akár egy olaszt is csatarendbe állítson, ha csak nem ellenségként! Nemegyszer volt alkalmam a Bécsben élõ

olaszokban a Habsburg-monarchiával szemben felhalmozott szenvedélyes megvetés és feneketlen gyûlölet fellángolását látni. Az évszázadok folyamán a Habsburg ház sokkal többet vétkezett az olasz szabadság és függetlenség ellen, semhogy azt el lehetett volna felejteni, még ha az akarat meg is lett volna hozzá! De még az akarat is hiányzott éspedig a népnél épp úgy, mint a kormánynál. Itália számára mindezek folytán csak egy eset volt lehetséges az Ausztriához való viszony tekintetében: szövetség vagy háború.

A szövetség azonban csak arra volt jó, hogy a háborút nyugodtan elõ lehessen készíteni. Különösen azóta volt ésszerûtlen és veszedelmes a német szövetségi politika, mióta az osztrák-orosz viszony egyre feszültebbé vált, és háborús leszámolással fenyegetett.

A nagyvonalú és helyes gondolkodás teljes hiányának klasszikus esete volt ez. Mert miért kötöttek egyáltalában szövetséget? Azért, hogy a birodalom jövõjét inkább meg lehessen védelmezni, mint ha egyedül állna. Ez a jövõ viszont nem volt egyéb, mint a német nép életképtelensége fenntartásának a kérdése.

A kérdés pedig csak úgy hangozhatott: Hogyan alakuljon a német nemzet élete a legközelebbi jövõben, és hogyan lehet ennek a fejlõdésnek az általános európai hatalmi viszonyok között a szükséges alapot és a megkívánt biztonságot biztosítani?

A feltételek világos mérlegelésével a német államigazgatás külpolitikai tevékenységének szempontjából csak a következõ meggyõzõdésre lehetett jutni: Németország lakossága évenként 900 000 lélekkel szaporodik. Az új állampolgárok légióinak megélhetési nehézsége évrõl évre súlyosbodik és egyszer katasztrófává kell válnia, hacsak meg nem találják idejekorán az éhínség megelõzésének útját és eszközeit.

Erre négy út volt lehetséges.

1. Francia példa nyomán a születések számának mesterséges csökkentésével a túlnépesedés megakadályozása.

Errõl maga a természet gondoskodik ott, ahol erre szükség van, éspedig annyira bölcs, mint tapintatos módon. Nem akadályozza meg magát a születést, de az újszülötteket olyan nehéz vizsgának és olyan nagy nélkülözésnek teszi ki, amely minden kevésbé erõs és egészséges hajtást visszakényszerít az örök ismeretlenség lába. S mialatt a természet a kiválasztás munkáját így a legalaposabban maga végzi el, és elszólítja az élõk sorából azokat, akik nem születtek az élet viharai mára megtartja a fajt és fajiságot, sõt teljesítõképességét a végsõkig fokozza.

Így a számbeli csökkenés az egyén erõsödését és végsõ eredményben a fajta tartósságát eredményezi.

Másképp van azonban, ha az ember maga veszi kezébe a népszaporodás korlátozását. Õ "humánusan" intézi ezt a kérdést, és úgy képzeli, hogy jobban ért hozzá, mint a természet, minden bölcsességének e kegyetlen királynõje. Nem az életbenmaradást, hanem magát a világrajövetelt korlátozza. Ez számára, aki sosem a fajt, hanem csak magát látja, emberségesebbnek és igazságosabbnak tetszik. Csak az a kár, hogy ennek az eredménye éppen fordítottja a természetes kiválasztódásnak.

Míg a természet a születéseket nem korlátozza, de az egyest a legnehezebb vizsgának veti alá, és az újszülöttek nagy számából csak a legjobbakat képesíti az életre és fajtájának fenntartására, addig az ember a születések számát korlátozza, és ezután teljes erejével rajta van. hogy az egyszer megszületettet minden áron életben tartsa. Az isteni akaratnak ez a befolyásolása éppen olyan bölcsnek, mint emberségesnek tûnik fel elõtte, és boldog, hogy ismét alkalma volt a természet manipulálására. Persze arra nem gondol a Mindenhatónak ez a majmocskája, hogy a születések számának a korlátozása mellett az egyesek értékét is sikerült csökkentenie. Mert mihelyt magát a nemzést és ezen keresztül a születések számát korlátozza, nem érvényesül a természetes kiválasztás egészséges eredménye, amely csak erõseknek kedvez, hanem a meglévõ emberanyag lehetõ megtartása útján korcs utódokat nevel. Minél tovább tart a természet törvényének ez a kigúnyolása, annál inkább aláássa ez a folyamat a nép erejét.

A végsõ eredmény: az ilyen nép letûnik a világ színpadáról, mert az ember csak ideig-óráig dacolhat a természet örök törvényeivel, de a bûnhõdés nem marad el. Az erõsebb faj el fogja söpörni a gyöngébbet, mert az életösztön nem ismer mondvacsinált akadályokat. Az egyesek érdekében hangoztatott emberiesség korlátait mindig le fogja dönteni azért, hogy annak helyébe a természet humanitása lépjen, amely pedig megsemmisíti a gyöngét, hogy helyet csináljon az erõs számára.
Aki tehát a német nép létét, szaporodását mesterséges korlátozással akarja biztosítani, az elrabolja jövõjét.
2. A másik út a ma is oly sokat hangoztatott belsõ telepítés lenne.
Ez olyan megoldási lehetõség, amelyre sokan jóhiszemûen gondolnak, de legtöbben rosszul értelmezik, hogy azután a legnagyobb kárt okozzak vele.
Bizonyos mértékig kétségtelenül fokozható a terület termõképessége, de nem a végtelenségig. Az is tény, hogy éhínség veszélye nélkül biztosítani lehet egy ideig a német nép természetes szaporodását földünk hozamának a fokozása útján. Emellett azonban nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy az emberek ruházati és élelmezési igényei évrõl évre nagyobbak lesznek, és így a föld hozamának növelése is csak részben szolgálhat a lakosság szaporodásának biztosítására, a másik része a nagyobb igények kielégítésére kell, hogy szolgáljon. Még az igények legnagyobb fokozása mellett is határt szab maga a föld az e téren elérhetõ eredményeknek. Az éhínség beköszöntésének ideje legfeljebb kitolódik, de kérlelhetetlenül beköszönt. Eleinte rossz termések idején, késõbb a népesség számának növekedésével mindig gyakrabban, hogy azután idõvel egészen társává szegõdjék az ilyen népnek. Most akkor ismét a természetnek kell segítségül jönnie a maga egészséges kiválasztásával, vagy pedig maga az ember segít a szaporodás mesterséges korlátozásával. Ámde ennek nem marad el a már ecsetelt káros következménye a faj és fajta szempontjából.
Ezzel szemben azt lehetne felhozni, hogy az egész emberiség így vagy úgy ez elõtt a közös sors elõtt áll, amely elõl egyetlen népnek sem lehet kitérne. Elsõ pillanatra helyesnek látszik. Mégis meg kell gondolnunk a következõket:
Kétségtelenül eljön majd az az idõ, amely a föld hozama további fokozásának ellehetetlenülése következtében az emberiséget szaporodása megszüntetésére fogja kényszeríteni, és vagy a természet fog az emberiség segítségére sietni, vagy pedig az emberiség maga fogja a szükséges korlátozást természetesen megfelelõbb eszközökkel keresztülvinni. Ez annak idején az összes népek közös ügye lesz, ma azonban csak azoknak a népeknek a problémája, amelyeknek nincs elég erejük ahhoz, hogy a maguk számára szükséges földet biztosítsák. Ma ugyanis az a . helyzet, hogy még hatalmas területek hevernek parlagon és kihasználatlanul, márpedig a természet azokat nem egyes kiválasztott népek jövõ tartalékai számára tartogatja, hanem azon népeket illetik, amelyeknek van erejük e területek birtokbavételére és szorgalmuk a megmûvelésére.
A természet nem ismer határokat. Odahelyezi az embert e földre, és nézi az erõk játékát anélkül, hogy azt befolyásolná. A bátorság és szorgalom biztosítja azután az élet elõjogait!
Ha tehát egy nép a belsõ telepítésre határozza el magát, csak azért, mert más fajok görcsösen ragaszkodnak területeikhez, akkor az ilyen népre nézve rövidesen elérkezik az önkorlátozás ideje, mialatt a többi nép meg állandóan szaporodik. Minthogy pedig elsõsorban a legjobb nemzetek, helyesebben az úgynevezett kultúrnépek azok, amelyek a maguk pacifista elvakultságukban nem tartanak igényt újabb területekre, hanem megelégszenek a "belsõ" telepítés nyújtotta lehetõségekkel, míg az alacsonyabb rendû nemzetek óriási területeket foglalnak le a maguk számára ennek eredménye a következõ lenne.
A magasabb kultúrfokon álló fajok az alacsonyabb kultúrájú, de erõszakosabb fajokkal szemben háttérbe szorulnának, más szóval a világ egy szép napon az alacsonyabb kultúrájú, de tetterõsebb népek birtokába jutna.

Tehát ha csak a távolabbi jövõben is két lehetõség lesz: Vagy a modem demokrácia elvei szerint kormányozzák a világot, és akkor a mérleg a számszerinti erõsebb fajok javára billen, vagy pedig a természetes erõviszonyok szerinti uralomra kerül a sor. Akkor viszont az erõszakos népek gyõznek, semmi szín alatt sem azok a nemzetek, amelyek az önkorlátozás elvi álláspontjára helyezkednek.

Senki sem kételkedik abban, hogy egykor ez a föld az emberiség létéért folytatott legerõsebb küzdelmeinek lesz a színtere! A gyõztes mindig a létfenntartás vágya lesz! Ennek tûzében elolvad az úgynevezett humanizmus, a butaságnak, gyávaságnak és a beképzelt több tudásnak ez a keveréke, mint a hó a márciusi nap hevében. Örök harcban lett nagy az emberiség örök békességben megy tönkre!

Ránk, németekre nézve a "belsõ telepítés" már csak azért is szerencsétlen kifejezés, mert könnyen tápot ad annak a gondolatnak a megerõsödésére, hogy megtaláltuk azt az eszközt, amelynek segítségével a pacifista lelkületnek megfelelõen gyöngéd álomszuszékok módjára fenntarthatjuk létünket. Ez a megoldás viszont nálunk véget vetne minden olyan törekvésnek, amely e földön bennünket megilletõ helyünk megtartására irányul. Végét jelentené minden valóban hasznos külpolitikai tevékenységnek, s általában a német nép jövõjének elvesztését vonná maga után.

Az elõbbiekben vázolt következmények ismeretében nem lehet tehát csodálkozni azon, ha elsõsorban mindig a zsidó az, aki ilyen halálosan veszedelmes elgondolással fertõzi népünk lelkét. Sokkal jobban ismeri embereit, áldozatait annál, minthogy ne lenne tisztában vele, hogy ezek a gyermeteg lelkek áldozatul esnek minden olyan mesének, amellyel bebeszéli nekik, hogy megtalálták azt a módszert, melynek segítségével fittyet hányhatnak a természet törvényeire, fölöslegessé teszik a létért folytatott elkeseredett küzdelmet, és hogy ehelyett munkával, sõt egyszerû semmittevéssel fogják uralmuk alá hajtani bolygónkat.

Nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy minden német belsõ telepítés elsõsorban csak szociális téren mutatkozó hibák meggátlására, mindenekelõtt a földnek az általános spekuláció elõl való elvonására szolgálhat, de semmi szín alatt sem arra, hogy a nemzet jövõjét új földterületek nélkül biztosítsa.

Ha másként cselekszünk, akkor azt nemcsak földünk, de erõnk rovására is tesszük.

Végül még le kell szögeznünk a következõket:

A belsõ telepítésben rejlõ területi korlátozás, valamint a természetes szaporodás megszorítása a kérdéses nemzet rendkívül kedvezõtlen katonai helyzetét eredményezi.

Egy nép településének területi kiterjedése már magában véve is jelentõs tényezõje külbiztonságának. Minél nagyobb az a földterület, amely rendelkezésére áll, annál nagyobb a természet nyújtotta védelme is. Kis területre szorított népek ellen mindig könnyebb a döntõ hadi gyõzelmek kivívása, mint megfordítva, nagykiterjedésû országterülettel rendelkezõ népekkel szemben. Éppen ezért az állam nagy kiterjedésû volta már magában biztosítéka a szabadság és függetlenség könnyebb fenntartásának. Ezzel szemben az állam területének a kicsinysége szinte elõidézõje megszállásának.

A növekvõ lélekszám és az állandósult területi kiterjedés között mutatkozó, egyre fokozódó aránytalanság kiegyenlítését célzó elõbbi két lehetõséget a birodalom nemzeti körei elvetették. Ennek az állásfoglalásnak az okai természetesen mások voltak, mint amelyeket a fentiekben kifejtettem. A születések számának korlátozását erkölcsi okokból, a belsõ telepítés gondolatát pedig azért vetették el, mert abban egyrészt a nagybirtokok elleni támadást, másrészt pedig általában a magántulajdon elleni harc kezdetét látták.

Így már csak két lehetõség maradt a növekvõ lélekszám munkájának és kenyerének biztosítására:

3. Vagy új földterületeket kell szerezni a felesleges millióknak évenkénti földhöz juttatása és a nemzetnek az önellátás alapján való fenntartása céljából.
4. Vagy idegen szükségletek kielégítésére dolgozó ipar és kereskedelem teremtése a cél,

hogy azok hozamából fedezzék a növekvõ lélekszám szükségletét.
Mind a két utat minden tekintetben vizsgálat tárgyává tették, megvitatták, míg végre is az utóbbi mellett döntöttek.
Az egészségesebb természetesen az elsõ lett volna.
A túlnépesedés levezetése céljából új földterületek szerzése rengeteg elõnyt jelent, különösen, ha az ember nem a jelenre, hanem a jövõre gondol.
Sohasem lehet eléggé értékelni annak a lehetõségét, hogy az egész nemzet alapját képezõ egészséges földmûves osztály ezáltal tartható fenn. Sok baj származott abból, hogy rossz a viszony a vidék és a város lakossága között. Még mindenkor a legegészségesebb védelem volt a bennünket ma is fojtogató szociális megbetegedés ellen az erõs kis és középbirtokos osztály. Egyben az egyetlen megoldás belsõ gazdasági élet keretein belül a mindennapi kenyér biztosítására. Az iparnak és kereskedelemnek a maga egészségtelen vezetõ állásából vissza kell vonulnia, és be kell illeszkednie a közszükségleti és kiegyenlítõ gazdasági kereteibe. Szerepük minden téren a belsõ termelés és szükséglet kiegyenlítése. E mûködésükkel különös tekintettel a sorsdöntõ idõkre, az állam szabadságát és a nemzet függetlenségét biztosítják.
E területi politika tekintetében az embereknek hidegen és józanul arra az álláspontra kell helyezkedniük, hogy semmi szín alatt sem lehetett szándékában a Teremtõnek az egyik nép számára ötvenszer annyi terület juttatása ezen a világon, mint a másik számára. Ezért nem szabad az örök jog határait a politikai határok kedvéért elejteni. Ha mindenkinek joga van ezen a földön az élethez, akkor adjak meg nekünk is az élethez szükséges területet. Természetesen senki nem fogja ezt szívesen tenni. Ebben az esetben azonban csak az ököljog érvényesülhet Ha a mi õseink ugyanolyan pacifista felfogást vallottak volna, mint a mai, késõi unokák teszik, akkor alig egyharmada lehetne a mai német birodalomnak német kézen. A létért vívott harcoknak köszönhetjük keleti tartományainkat, amelyek pedig állami létünknek és népünknek legnagyobb erõsségei és fennmaradásunk biztosítékai. a határtalan nagy belsõ erõt, s ebben rejlik egyúttal a legtöbb gyarmatosító európai állam gyengesége.
Anglia példája sem dönti meg ezeket a megállapításokat. Anglia helyzetét már csak az amerikai Egyesült Államokkal való nyelvi és kulturális közösségre tekintettel is nem lehet az európai államok egyikével sem összehasonlítani.
Egy egészséges területi politika keresztülvitele szempontjából Németország számára igénybe vehetõ új terület csak Európában jöhet számításba. Ebbõl a szempontból a gyarmatokat már csak azért sem lehet elsõsorban számításba venni, mert alkalmatlanok európaiak letelepítésére. Emellett a gyarmatok megszerzése is súlyos harcokat követelt, márpedig ha ilyen áldozatokról lett volna szó, akkor ezeket célirányosabb lett volna európai területek kedvéért hozni.
Az ilyen elhatározás természetesen teljes odaadást kíván, Ennek felismerése után a birodalom egész politikai vezetõ rétegének ezt a célt kellett volna szolgálnia. Soha nem lett volna szabad egy lépést sem tennie más megfontolásból, mint ennek i feladatnak és feltételeinek a felismerésébõl. Tisztában kell lenni azzal, hogy ez a ; él csak harcok árán érhetõ el, és éppen ezért nyugodtan, határozottan kellett volna azokkal szembenézniük. Minden szövetséget is kizárólag ebbõl a szempontból kellett volna felülbírálni és értékelni. Ha Európában óhajtottak új földterületeket biztosítani népünknek, akkor az nagyjában és egészében véve csak Oroszország terhére történhetett volna. Ebben az esetben a birodalomnak az egykori lovagrendek országútján kellett volna elindulnia, hogy a német karddal a német ekének új területeket, a nemzetnek pedig i mindennapi kenyeret biztosítsa.
Az ilyen politika számára egész Európában csak egyetlen szövetségesre lehetett számítani, s az Anglia volt. Csak Anglia lehetett volna hátvédje az ilyen germán vándorlás kezdetének. Ehhez legalább annyi jogunk lett volna, mint volt elõdeinknek. Pacifistáink egyike sem utasítja vissza a keleti végek kenyerét, bár az elsõ ekét valamikor "kardnak",

"fegyvernek" hívták.
Angliát bármi áldozattal meg kellett volna nyernünk, akár gyarmataink, tengeri hatalmunk rovására, sõt az ipari verseny megszüntetése árán is.
Ezeket az áldozatokat meg kellett volna hozni a nagy, hatalmas jövõ érdekében. Anglia egy idõben ilyen alapon hajlandónak is mutatkozott békés megegyezésre azért is, mert tisztában volt vele, hogy Németországnak népe szaporodása következtében kivezetõ utat kell keresnie, s azt vagy Angliával karöltve Európában fogja megtalálni, vagy nélküle a nagyvilágban.
Ennek a meggondolásnak írható a javára az a közeledés, amelyet a századfordulón Anglia kezdeményezett Németország felé. Annak idején kellemetlenül érintette a birodalmat az a gondolat, hogy esetleg Anglia kedvéért kell a gesztenyét a ízbõl kikaparni, holott egy szövetségnek mindig csak kölcsönös üzlet az alapja. Ilyen üzletet ebben az idõben Angliával nagyon jól lehetett volna kötni, mert a brit diplomácia elég okos volt ahhoz, hogy tudja: ellenszolgáltatás nélkül semminemû szolgáltatásra nem számíthat.
Képzeljük csak el, mi lett volna, ha egy okos német külpolitika 1904-ben Japán szerepét vette volna át. Fel sem tudjuk mérni, hogy ennek milyen beláthatatlan következményei lettek volna Németország számára. Sohasem került volna sor világháborúra.
Egy 1904-es véráldozat az 1914-18-as évek tízszeresét is megtakarította volna. Minõ hatalmi állása lenne ma Németországnak a világon! Az Ausztriával kötött szövetség természetesen akkor már esztelenség volt.
Ez az állammúmia nem harcra-háborúra szövetkezett Németországgal, hanem az örök béke fenntartásának az érdekében, amely a Monarchia németségének lassú, de biztos kiirtásához vezetett volna.
Ettõl a szövetségestõl nem lehetett a német nemzeti érdekek támogatását vámi, különösen ha meggondoljuk, hogy képtelen volt véget vetni még a birodalom tõszomszédságában is a németség elleni irtóhadjáratnak. Ha Németországban nem volt olyan kíméletlen nemzeti öntudat, hogy a tehetetlen Habsburg állam kezébõl tízmilliónyi német fajtestvér sorsának az irányítását magához ragadja, akkor hogyan lehetett várni a távolabbi célok szolgálatát?
A régi birodalomnak az osztrák kérdés tekintetében vallott álláspontjából következtetni lehetett az egész nemzet élethalálharcában elfoglalt magatartására.
Semmi esetre sem lett volna szabad összetett kezekkel nézni, miként szorítják háttérbe évrõl évre a németséget, mert az osztrák szövetség értéke kizárólag a német elem védelmében rejlett. Sajnos nem léptek erre az útra.
Semmitõl sem féltek jobban, mint a harctól, hogy azután mégis a legkedvezõtlenebb idõpontban kényszerítsék azt rájuk. A világbéke megtartására gondoltak, és a világháborúnál kötöttek ki.
Éppen ez volt a legjelentõsebb oka annak, hogy a német jövendõ megteremtésének ezt a harmadik útját még csak figyelemre sem méltatták. Nyilvánvaló volt, hogy új területeket csak kelet felé lehet szerezni, ez viszont harccal jár, õk pedig mindenáron a békét akarták. Mert a német külpolitikának a jelszava már régen nem a német népnek minden körülmények között való megtartása, hanem sokkal inkább a világbékének minden eszközzel való biztosítása volt. Láttuk, hogy ez mennyire sikerült. Erre különben még külön is visszatérek.
Ilyen körülmények között tehát már csak a negyedik lehetõség volt hátra: ipar és világkereskedelem, tengeri hatalom és gyarmatok.
Az ilyen fejlõdés kétségtelenül könnyebb és tényleg gyorsabban érhetõ el. Az új területek és új föld betelepítése lassú folyamat, amely gyakran évszázadokig eltart. Éppen ebben keresendõ belsõ ereje is; abban tudniillik, hogy nem pillanatnyi fellángolásról van szó, hanem általános, alapos és tartós fejlõdésrõl. Ezzel szemben az ipari fejlõdés, amely pár év leforgása alatt felfújható, inkább szappanbuborékhoz, semmint megbízható erõhöz hasonlít. Kétségtelen, hogy egy flottát gyorsabban lehet megteremteni, mint

parasztbirtokoknak és farmoknak szívós küzdelemmel járó betelepítését. Ezzel szemben azonban az is igaz, hogy az elõbbit könnyebb megsemmisíteni, mint az utóbbit.
Ha Németország mégis erre az útra szánta volna rá magát, akkor legalább tisztában kellett volna lennie azzal, hogy ez is harccal fog végzõdni. Nagyon gyermeteg észjárásra vall az a hit, hogy népek békés versenyében jó magaviselettel és békés magatartással, tehát úgy, hogy az embernek ne kelljen fegyverhez nyúlnia, célt érhetünk.
Nem! ez az út azt jelentette, hogy Anglia egy szép napon ellenségünk lesz. Botorság volt felháborodni amiatt, mert Anglia bátorságot vett magának az erõteljes egoizmus nyerseségével beleszólni a mi békés tevékenységünkbe. Mi ezt természetesen sohasem tettük volna.
Amennyire tény az, hogy európai területi politikát csak Anglia szövetségével folytathattunk Oroszország ellen, igaz megfordítva is: gyarmati és világkereskedelmi politika Anglia ellen csak Oroszországgal szövetkezve képzelhetõ el.
Ebben az esetben azonban kíméletlenül le kellett volna vonnunk a következményeket, és mindenekelõtt Ausztriát kellett volna elejtenünk.
Különben is minden tekintetben már kész õrület volt a századfordulón az Ausztriával való szövetség.
Soha egy pillanatig sem gondoltak arra, hogy Oroszországgal szövetkezzenek Anglia ellen, mint amennyire arra sem, hogy Angliával Oroszország ellen, mert hiszen mindkét eset háborúra vezetett volna. Éppen ennek megakadályozása céljából a kereskedelmi és iparpolitika mellett foglaltak állást. A békés gazdasági honfoglalásra vonatkozólag szinte kész használati utasítás birtokában voltak, és azt hitték, hogy egyszer és mindenkorra véget vethetnek az erõszak politikájának. Ez a meggyõzõdésük néha mégis megingott, különösen akkor, amikor Anglia felõl fenyegetõ hangok hallatszottak. Ezért flotta építésére is rászántak magukat, természetesen ezt sem azért, hogy Angliát megtámadják vagy megsemmisítsék, hanem a már oly sokszor említett "világbéke" megvédelmezése és a világ "békés" meghódítása érdekében. Éppen ezért mindig szerényebb keretek között mozgott ez irányú tevékenységük, nemcsak a hajók száma, hanem a tonnatartalmuk és fegyverzetük tekintetében is, hogy ezáltal is bizonyítsák békés szándékukat.
A világ "békés" gazdasági meghódítása a legnagyobb tévedés, amelyet valaha is állampolitika vezérlõ gondolatává tettek. Méghozzá képesek voltak mindig Angliára, mint koronatanúra hivatkozni e politikai elv megvalósíthatósága tekintetében. Alig lehet jóvátenni azt, amit ezen a téren történelemtudományunk és annak magyarázata ártott. Mindez csak annak bizonysága, hogy milyen sokan vannak olyanok, akik történelmet "tanulnak", anélkül azonban, hogy megértenék. Anglia példája ugyanis éppen az ellenkezõjét bizonyíthatta volna. Nincs még egy nép, amelyik a maga gazdasági foglalásait nagyobb fegyveres erõszakkal készítette volna elõ, és késõbb erélyesebben védelmezte volna meg, mint az angol. Éppen a brit államművészet jellemzõje politikai hatalommal gazdasági hódításra törni és minden gazdasági megerõsödést rögtön megint politikai hatalommá változtatni. Micsoda balga tévedés azt hinni, hogy Anglia gyáva volna a maga gazdasági politikáját, ha kell, vére hullásával is megvédelmezni. Az, hogy az angol népnek nincs "néphadserege", nem bizonyítja az ellenkezõjét. Nem a mindenkori katonai szervezet a döntõ, hanem sokkal inkább az akarat és elhatározás a meglevõ felhasználására. Anglia mindig olyan felkészültséggel rendelkezett, amilyenre éppen szüksége volt, és olyan fegyverekkel harcolt, amelyekkel célt ért. Zsoldosokkal küzdött, amíg a zsoldosok elegendõnek bizonyultak, de feláldozta nemzetének legdrágább vérét is akkor, hogyha a gyõzelem ilyen áldozatot követelt. Fõ jellemzõje mindig a harci készség és a szívós kitartás volt.
Ezalatt Németországban az iskola, a sajtó és a vicclapok a legképtelenebb módon jellemezték az angol embert, úgy, hogy ez a legszörnyűbb önámításhoz vezetett. Ez az eljárás az angol fajnak olyan lebecsülését vonta maga után, aminek a legkeserűbb módon

meg kellett bosszulnia magát. A hamisítás olyan nagymérvû volt, hogy az ember meg volt gyõzõdve róla: az angol egy minden hájjal megkent, de személy szerint hihetetlenül gyáva üzletember. Persze "tudósaink" arra nem gondoltak, hogy az olyan hatalmas világbirodalmat, mint amilyen az angoloké, mégsem lehet összelopni, összecsalni. Minden figyelmeztetõ szó a pusztába hangzott el. Egész jól emlékszem még arra, hogy bajtársaim milyen csodálkozással néztek körül, amikor Flandriában megjelentek ezek a "Tomyk". Mindjárt az elsõ napok után mindenki keserûen gyõzõdött meg arról, hogy a skótok nem egészen olyanok, mint amilyeneknek a vicclapok és tudósítások jellemezték õket.
Ekkor tettem elsõ megfigyelésemet a propaganda mikéntjének célszerûségérõl. Az ilyen hamisításból a terjesztõk hasznot akartak húzni; ezzel akartak bebizonyítani, hogy a világ gazdasági meghódítása lehetséges. Ami az angoloknak sikerült, az nekünk is kell, hogy sikerüljön állítottak , különösen, ha meggondoljuk, hogy ami nagyobb beszélõképességünk és a tipikusan angol kihívó modor hiánya bennünket még alkalmasabbá tesz erre. Azt remélték, hogy a kisebb nemzetek ragaszkodását és a nagyobbak bizalmát könnyebben fogjuk megnyerni.
Arra, hogy a mi beszélõképességünk az idegenek számára belsõ iszonyt jelentett, annál kevésbé gondoltunk, mert annak hasznosságában magunk is komolyan hittünk. Csak a forradalom nyújtott mélyebb bepillantást abba a határtalan butaságba, amely gondolkodásmódunkat jellemezte.
A világ "békés gazdasági eszközökkel való meghódításának" agyréme egyben magyarázója volt a Hármasszövetség õrületének.
Egyáltalán melyik állammal szövetkezhettek volna? Az Ausztriával való szövetség mellett természetesen nem gondolhattak háborús hódításra, de éppen ez jelentette a szövetség legnagyobb gyengéjét. Bismarck megengedhette magának ezt a szükségmegoldást, de törpe utódai semmi esetre sem és különösen nem olyan idõkben, amikor már a bismarcki szövetség alapfeltételei nem voltak meg. Annak idején Bismarck még azt hitte, hogy Ausztria német állam, s mint ilyennel szövetkezett. Az általános választójog fokozatos bevezetésével azonban ez az ország egy német jellegétõl megfosztott, parlamenttel kormányzott zûrzavarrá változott.
Az Ausztriával való szövetség a fajvédelem szempontjából is káros volt. Meg kellett tûrni a határ mentén egy új szláv nagyhatalom kialakulását, amely pedig Németországgal szemben késõbb egészen más álláspontra kellett, hogy helyezkedjék, mint például Oroszország. Ez a szövetség évrõl évre veszített erejébõl, éspedig olyan arányban, amilyenben e gondolat szószólói a Monarchiában elvesztették befolyásukat.
Már a századfordulón ez a szövetség is olyan stádiumba került, amilyenbe az osztrák-olasz szövetség.
Itt csak két lehetõség volt: vagy szövetségi viszonyban maradnak a Habsburg-monarchiával, vagy pedig tiltakoznak a németség elnyomása ellen. Az ilyen kezdet azonban rendszerint nyílt háborúsággal végzõdik.
A Hármasszövetség értéke már lélektanilag is nagyon kicsi volt, ha tekintetbe vesszük, hogy minden szövetség olyan arányban veszít az értékébõl, amilyen arányban a meglévõ állapot megtartására szorítkozik. Ezzel szemben minden szövetség annál erõsebb, minél inkább remélhetik az egyes szövetségestársak a szövetség által bizonyos megfogható célok elérését. E téren is azonban nem a védelemben, hanem a támadásban rejlik az erõ.
Már annak idején sokan elismerték ezt, de sajnos nem az úgynevezett "hivatottak". Különösen az akkor még ezredesi rangban levõ Ludendorff, a nagyvezérkar tisztje mutatott rá egy 1912. évi emlékiratában erre a gyengeségre. Természetesen az "államférfiak" az ügyet nem méltatták figyelemre. Úgy látszik a tiszta értelem csak az egyszerû halandóknál jelentkezik, azonban hiányzik, mihelyt "diplomaták"-ról van szó.
Németországra nézve szerencse volt, hogy a háború 1914ben Ausztria közbejöttével tört ki. Így a Habsburgoknak részt kellett venniük benne. Ha ez megfordítva történik, akkor

Németország magára maradt volna. Ez a Habsburg állam sohasem mert vagy akart volna részt venni olyan harcban, amely Németországon keresztül tört volna ki. Az, amit késõbb Itáliánál elítéltek, azt mindenekelõtt Ausztria tette volna meg; legalábbis "semleges" maradt volna, hogy az államot egy kezdeti forradalomtól megóvja. Az ausztriai szlávság képes lett volna a Monarchiát inkább már 1914-ben szétrobbantani, semhogy Németországnak segítséget nyújtson.
A dunai monarchiával való szövetség veszélyét és nehézségeit akkor még csak kevesen értették.
Ausztriának sokkal több olyan ellensége volt, amely ebbõl a korhadt államból örökölni remélt, semhogy ne lettek volna annak a Németországnak az ellenségei, amelyben a Monarchia régóta várt és remélt szétesésének megakadályozóját látták. Rájöttek arra, hogy Bécs tulajdonképpen csak Berlinen keresztül érhetõ el.
Ez a szövetség Németországra a legjobb szövetségi lehetõségek elvesztését jelentette. Oroszországgal és Itáliával szemben mindig nagyobb lett a feszültség. Pedig Rómában a közvélemény éppen annyira németbarát volt, mint osztrákellenes. Ez az érzelem nemegyszer lobbant lángra a legutolsó olasz szívében is.
Minthogy Németország a kereskedelmi és iparpolitikára vette rá magát, Oroszországgal szemben semmi oka sem volt az összeütközésre. Csak e két nemzet ellenségeinek lehetett célja a nemzetek egymás ellen hangolása. Valóban elsõsorban a zsidók és a marxisták voltak azok, akik a két nemzetet minden eszközzel háborúra uszították.
Végül azért is jelentett ez a szövetség beláthatatlan veszélyt Németország számára, mert a bismarcki birodalommal szemben kétségtelenül ellenséges érzelemmel viseltetõ nagyhatalomnak könnyen sikerülhetett az államok egész sorát mozgósítani azáltal, hogy az osztrák szövetséges rovására mindenik részére gazdagodási lehetõséget helyezett kilátásba.
A dunai monarchia ellen ui. mozgósítható volt egész Kelet-Európa, különösen azonban Oroszország és Itália. Az Eduárd király által kezdeményezett világszövetség soha sem jött volna létre, hogyha Ausztriát, mint Németország szövetségesét nem állíthatták volna oda csábító csaléteknek. Csak így volt lehetséges olyan különbözõ kívánságú és célú államoknak egyetlen támadási arcvonalba való tömörítése. Mindenki azt remélte, hogy egy Németország elleni általános támadás esetén a saját részére is biztosíthat valami nyereséget Ausztria terhére. Törökországnak ehhez a szerencsétlen szövetséghez csendes társként való látszólagos csatlakozása a veszélyt rendkívüli módon megsokszorozta.
A nemzetközi zsidó pénzvilágnak szüksége volt erre a csalétekre, hogy a velük szemben elégedetlenkedõ Németország megsemmisítésének tervét megvalósíthassa. Csak ezzel tudta a koalíciót összekovácsolni és azt elég erõssé és bátorrá tenni arra, hogy az erõs Siegfriedet leteperhesse.
A Habsburg-monarchiával való szövetség, amely engem már Ausztriában is vegyes érzelmekkel töltött el, most már gondos belsõ vizsgálódásra késztetett. Ennek a vizsgálódásomnak eredménye csak megerõsített eredeti véleményemben.
Abban a kis körben, amelyben éltem és mozogtam, már annak idején sem titkoltam azt a meggyõzõdésemet, hogy az ilyen halálra ítélt állammal való szövetkezés Németországot is a tönk szélére juttathatja, hacsak ideje korán nem tud megszabadulni tõle. Soha egy pillanatra sem ingott meg nézetem. A világháború kitörésekor és utána, amikor úgy látszott, hogy a hideg ésszerûség helyett a lelkesedés még az illetékes tényezõket is elragadja, mindig kifejezésre juttattam abbeli álláspontomat, hogy a német nemzet érdeke a szövetségnek minél sürgõsebb felbontása. Ugyanis a Habsburg-monarchiát otthagyni nem jelent áldozatot akkor, ha ezáltal ellenségeink számát csökkentjük. Mert az embermilliók nem egy romlott dinasztia megmaradása érdekében ragadtak fegyvert, hanem a német nemzet megmentése érdekében.
A világháború elõtt egykét ízben úgy tetszett, mintha legalább egy bizonyos körben

kételkedtek volna a szövetség politikai helyességében. A német konzervatív , körökben idõrõl idõre történtek bizonyos óvatosságra intõ figyelmeztetések, de mint oly sokszor, ezek is csak falra hányt borsót jelentettek. Meg voltak gyõzõdve arról, hogy a világ "meghódításának" helyes útját járják, amelynek óriási eredményei lesznek és amely ezzel szemben nem követel áldozatot.
A "nem elhivatottaknak" ismét az a szomorú szerep jutott, hogy ölbe tett kézzel nézzék, miként vezetik az "elhivatottak" népünket pusztulásba és miként vonzzák hamelni patkányfogóként népünket maguk mögé.
Politikai gondolkodásmódunk végzetes betegségében rejlett annak lehetõsége, hogy a "gazdasági hódítás" õrületét gyakorlati politikai útként, a "világbéke" fenntartását pedig politikai célként állíthattak népünk elé.
A német technika és ipar diadalmenete, és a német kereskedelem nagyszerû eredményei lassanként elhomályosították annak a felismerését, hogy mindezek végsõ eredményének elsõ és legfontosabb feltétele maga az erõs állam. Ellenkezõleg, sokan már úgy gondolkodtak, hogy az állam ezeknek a jelenségeknek köszönheti a létét, és hogy maga elsõsorban gazdasági intézmény, amelyet a gazdasági követelményeknek megfelelõen kell kormányozni, és amelynek léte is a gazdaságtól függ. Végezetül, úgy látták és erõsítgették, hogy ez az állapot a legegészségesebb és legtermészetesebb. Ezzel szemben az a valóság, hogy az államnak semmiféle gazdasági irányzathoz és gazdasági fejlõdéshez nincs köze. Az állam nem gazdasági tényezõk foglalata gazdasági feladatok teljesítésére egy szigorúan körülhatárolt élettérben, hanem fizikailag és lelkileg azonos lények közösségének szervezete, fajiságuk fenntartásának megkönnyítése és a gondviselés által elõírt életcélok elérésére. Ez és semmi egyéb az állam célja és értelme, a közgazdaság csak egyike azoknak a segítõeszközöknek, amelyek szükségesek a cel elérésére. Azonban soha sem oka és célja az állami létnek, feltéve, hogy azt kezdettõl fogva nem helyezték téves, mert természetellenes alapokra. Ez természetesen csak azoknak a népeknek az életszükséglete, amelyek néptársaik létét maguktól, a maguk erejébõl és létéért folytatott küzdelmükkel akarják biztosítani. Ezzel szemben azok a népek, amelyek az emberiség parazitáiként furakodnak a többi népek közé, hogy azután a legkülönbözõbb módon és ürüggyel azokat dolgoztassak maguk helyett, minden meghatározott terület nélkül is államot képezhetnek. Ez elsõsorban a zsidóságra vonatkozik, mint amely népnek parazita volta miatt ma mar az egész tisztességes emberiség szenvedni kényszerül.
A zsidó állam sohasem volt területileg körülhatárolt, hanem területtõl független, de szigorúan egy fajra korlátozódott. Éppen ezért képezett mindig államot ez a nép az államban. A legzseniálisabb fogások közé tartozik, amit csak valaha is kitaláltak, hogy ezt az államot "vallás"-ként szerepeltették. Ezáltal mindig biztosították a maguk számára a megfelelõ jóindulatot. Valójában a mózesi vallás nem egyéb, mint a zsidó faj fenntartásának tudománya. Éppen ezért magába foglalja mindazokat a szociológiai, politikai és gazdasági területeket, amelyek e tekintetben egyáltalán szóba jöhetnek. Minden emberi közösség elsõ alapja: a fajfenntartás ösztöne. Éppen ezért az állam népi szervezet és nem gazdasági intézmény. Oly különbség ez, amely éppen annyira nagy, mint amennyire, különösen a ma úgynevezett "államférfia" számára érthetetlen. Éppen ezért hisznek utóbbiak abban, hogy az államot a gazdaságon keresztül lehet megtartani A valóság pedig az, hogy az állam ama tulajdonságok közremûködésének eredménye, amelyek a faj fenntartásában gyökereznek. Ezek azonban mindig hõsi tulajdonságok, de sohasem a szatócsot jellemzõ önzés, mert a létnek és fajiságnak fenntartása az egyesek áldozatkészségét feltételezi. Ebben rejlik éppen a költõ szavainak értelme: "Ha nem vagytok készek az életeteket feláldozni, sohasem nyeritek el azt". Egész egyéni létünket fel kell áldoznunk azért, hogy fajiságunkat fenntarthassuk. De ebben rejlik az állam keletkezésének, fenntartásának az elõfeltétele is, amely semmi egyéb, mint hasonló lények azonos fajiságán alapuló összetartozásának érzete, valamint a közért való tettrekészség. Ez

a körülmény saját honunkban élõ népeknél hõsi tettek, az élõsdieknél viszont hazug képmutatás és alattomos kegyetlenség szülõje. Minden állam keletkezése a tulajdonságok latba vetésének az eredménye, ami mellett a létért folytatott küzdelemben azok a népek fognak alulmaradni, amelyek a legkevesebb hõsi tettet tudják felmutatni, vagy pedig nem képesek kivédeni az ellenséges élõsdiek ravaszságát. Azonban a csatavesztés még ebben az esetben is majdnem mindig nem az okosság, hanem a határozottság és bátorság hiányának rovására írandó, amely nemegyszer az emberiesség köntösébe burkoltan jelentkezik.
Arra nézve, hogy az államalkotó és államfenntartó tulajdonságok a gazdasággal milyen kevés összefüggésben vannak, a legjellemzõbb az a tény, hogy az egyes államok belsõ ereje csak a legritkább esetben esik egybe úgynevezett közgazdasági virágzásukkal. A legtöbbször éppen amint a rengeteg példa mutatja , a gazdasági fellendülés az állam közeledõ hanyatlását jelzi. Ha az emberi közösségek képzõdése gazdasági erõkre és okokra lenne visszavezethetõ, akkor a legnagyobb gazdasági fellendülés egyúttal az állam még nagyobb erejét is kellene, hogy jelentse és nem megfordítva.
Különösen olyan országokban érthetetlen a közgazdaság államalkotó és fenntartó erejébe vetett hit, amelyeknek történelme minden téren erõteljesen bizonyítja ennek ellenkezõjét. Poroszország példája mutatja leginkább, hogy nem gazdasági tulajdonságok, hanem ideális erények képezik az állam megteremtésének alapját. Ezek védelme alatt majd virágba borulhat a gazdasági élet, míg a hõsi erények kiveszésével a gazdasági élet is összeomlik. Ezt a folyamatot éppen most magunkon tapasztalhatjuk a legszomorúbb módon. Az emberek anyagi jóléte a hõsi erények árnyékában fokozódik a legjobban, mihelyt azonban a közgazdaság az elsõ helyet kívánja elfoglalni egy nép életében, önmagát fosztja meg létalapjától.
Németország hatalmi állásának emelkedésével mindig együtt járt a közgazdaság felvirágzása. Ellenben, ha a gazdaság képezte népünk életének egyetlen tartalmát, és ennek súlya alatt a hõsi erények elpusztultak, összeomlott az állam, és kisvártatva magával rántotta a mélybe a gazdaságot.
Ha most azt kérdezi valaki, hogy melyek az államalkotó és fenntartó erõk a valóságban, úgy azokat egyetlen meghatározásba foglalhatjuk össze: az egyed áldozatképessége és áldozatkészsége a közért. Tény, hogy az ember sohasem áldozza fel magát gazdasági célokért, vagyis nem hal meg üzletekért, hanem csak ideális célokért. Semmi sem bizonyítja inkább az angolok fölényét a néplélek felismerése terén, mint az a körülmény, hogy mialatt mi a "kenyérért" harcoltunk, õk a " szabadságért" küzdöttek, nem is a saját, hanem a kis nemzetek szabadságáért. Nálunk egyszerûen nevettek ezen a szemtelenségen, vagy bosszankodtak rajta. Ezzel is bizonyították, milyen fejetlenül buta volt az úgynevezett "állammûvészet" Németországban. Halvány fogalmuk sem volt már arról az erõrõl, amely önkéntes halálba küldi a férfiakat.
Amíg a német nép 1914ben azt hitte, hogy ideálokért harcol, kitartott, mihelyt azonban csak a mindennapi kenyér lett küzdelmének tárgya, feladta a játszmát.
A mi nagy "államférfiaink" csodálkoztak ezen az érzelmi változáson. Soha nem jöttek rá arra, hogy az ember abban a pillanatban, amelyben gazdasági érdekért küzd, lehetõleg kerüli a halált, mert hiszen ez a harcnak egyetlen jutalmától fosztja meg.
Ezzel szemben a leggyengébb anya is hõssé lesz gyermeke megmentéséért folytatott küzdelemben. Éppen úgy csak a faj fenntartása és az azt védõ házitûzhely vagy a haza védelme készteti minden idõk férfiát az ellenség fegyverei elé.
Örök érvényûnek fogadhatjuk el a következõ mondatot: államot sohasem alapítottak békés gazdaság útján, hanem mindig csak a fajfenntartás ösztönével, amely vagy hõsi tettekben, vagy ravasz alattomosságban nyilvánul meg. Az elõbbi árja munka és kultúrállamok alapításához vezet, az utóbbi esetben viszont zsidó élõsdi tartomány keletkezik. Tény, hogy mihelyt egy népnél vagy egy államban a gazdasági élet ezeket az ösztönszerû

megmozdulásokat elnyomja, maga lesz a leigázottságnak és elnyomásnak okozója.
A háború elõtti idõszaknak az a balhiedelme, hogy kereskedelmi és gyarmatpolitikával békés úton meg lehet nyitni a német nép számára a világ kapuit, sõt még több, meg lehet hódítani a világot, a legklasszikusabb jele volt a valóban államalkotó és megtartó erény, és az abból folyó akaraterõ és tettrekészség elvesztésének. Ezt a természeti törvényszerûséget bizonyította a világháború a maga következményeivel.
A felületes szemlélõ számára a német nemzetnek ez a beállítása s ez majdnem általánosnak mondható csak egy megfejthetetlen rejtvény, hiszen éppen Németország a csodálatos példája a tisztán hatalmi politikai alapokra fektetett birodalomnak. Poroszország, a birodalom magva ragyogó hõsiesség, és nem pénzügyi mûveletek vagy kereskedelmi üzletkötések eredménye. A birodalom maga szintén hatalompolitikai vezetés és katonai erények nagyszerû gyümölcse. Kérdezhetné valaki, hogyan következhetett be éppen a német nép politikai ösztönének ez a súlyos betegsége? Ugyanis nem egyes különálló jelenségekrõl van szó, hanem lidércfények borzalmas számáról, amelyek a nép testén hol itt, hol ott lángoltak fel, vagy mint a mérges sebek egyszer az egyik helyen, máskor másutt kezdték ki a nemzet testét. Úgy látszott, mintha tartós mérgezési folyamat árasztaná el ennek a hõsi testnek egész véredényrendszerét. Mérgezõ folyamat, amelyet titokzatos hatalom irányít, hogy az egészséges értelem és egyszerû létfenntartási ösztön egyre súlyosabb betegségét idézze elõ.
Mialatt ezekkel a kérdésekkel a birodalom szövetségi és gazdaságpolitikájával szemben elfoglalt álláspontomból kifolyólag 191214. évben számtalanszor foglalkoztam, a rejtély megoldásaként mindig arra a megállapításra jutottam, hogy ez a titkos hatalom a marxista tanítás és világnézet, valamint ezek megszervezett hatása. Másodízben mélyedtem el életemben a rombolásoknak ebbe a tanába, és ezúttal természetesen már nem a mindennapi környezetem nyújtotta benyomások és hatások alatt, hanem a politikai élet általános megfigyelése útján. Miközben ennek az új világnak elméleti irodalmába mélyedtem, annak hatását megkíséreltem önmagamnak megmagyarázni, összehasonlítottam mindjárt a politikai, kulturális és gazdasági életben jelentkezõ gyakorlati megnyilvánulásaival és kihatásaival.
Elsõ ízben szenteltem figyelmemet e világjárvány megfékezésére irányuló kísérletekre is. Tanulmányoztam Bismarck kivételes törvényalkotását, célja, harca és eredményei szemszögébõl. Meggyõzõdésemet lassanként olyan sziklaszilárd alapokra fektettem, hogy ebben a kérdésben azóta sem kellett megváltoztatnom nézetemet. Ugyanígy további alapos vizsgálat tárgyává tettem a marxizmus és zsidóság közötti viszonyt.
Annak idején Bécsben Németországra, mint megingathatatlan hatalmasságra tekintettem, s most egyszerre gyakran félõ gondok jelentkeztek bensõmben. Titokban és kicsiny társaságom elõtt a német külpolitikát hibáztattam, és éppen annyira hibáztattam azt a könnyelmûséget is, amellyel Németország legfontosabb problémáját, a marxizmust kezelték. Valóban nem tudtam felfogni, hogyan képesek ilyen, kihatásaiban mérhetetlen veszedelembe vakon belerohanni. Már annak idején figyelmeztettem környezetemet, mint azt ma is teszem szélesebb mederben, a gyáva korcsok megnyugtató jelszavának: "nekünk nem árthat senki" veszedelmére. Hasonló rákfene már aláásott egy hatalmas birodalmat, miért lenne éppen Németország kivétel a többi emberi közösség között. Az 191314es évben elsõ ízben fejtettem ki különbözõ körökben amelyek ma részben a nemzetiszocialista mozgalom hûséges letéteményesei azt a meggyõzõdésemet, hogy a német nemzet jövõjének kérdése a marxizmus megsemmisítésének kérdésével elválaszthatatlanul egybeforrt.
A szerencsétlen német szövetségi politikát a marxizmus bomlasztó munkája következményének tekintettem. A legborzalmasabb az, hogy ez a méreg szinte láthatatlanul rombolja le egy egészséges gazdasági és állampolitikai felfogás alapjait. A megtámadottak gyakran nem is sejtik, hogy minden ténykedésük a különben általuk

teljesen kárhoztatott világnézet következménye.
A német nép belsõ pusztulása akkor már régen megkezdõdött, anélkül, hogy az emberek, mint oly sokszor az életben, tisztában lettek volna létük megrontóival. Gyakran tapogatták körül a betegséget, mégis összetévesztették a külsõ tüneteket a kór okozójával. Minthogy pedig ez utóbbit nem merték, vagy nem akarták megismerni, a marxizmus elleni harc sem volt egyéb, mint közönséges kuruzslás.

V. A világháború

Fiatal kamaszkoromban semmi sem tudott inkább lehangolni, mint az a tudat, hogy éppen olyan korszakban születtem, amely láthatólag csak a szatócsoknak és államhivatalnokoknak fog diadalkaput emelni. A történelmi események hullámzása annyira lecsillapodott, hogy úgy látszott, a jövõ tényleg "a békés versengés korszaka" lesz. E látszat terjesztése nem más, mint a népek kölcsönös méltóságteljes becsapása az erõszakos módszerek kikapcsolása mellett. Az egyes államok mindinkább üzleti vállalatokhoz kezdtek hasonlítani, amelyek igyekszenek egymás alól kirángatni a szõnyeget, a megbízásokat elhalászni egymás orra elõl, és mindezt éppen annyira hangos, mint jelentéktelen handabandázás közepette. Ügy látszott, mintha ez a fejlõdés nemcsak állandó jellegû, hanem az egész világot egyszerûen áruházzá alakító hatású lett volna, és e nagy áruház elõcsarnokában a legrafináltabb pénzcsempészek és közigazgatási hivatalnokok szobrait gyûjtenék egybe a halhatatlanság számára. E nagy áruház kereskedõi az angolok, a közigazgatási hivatalnokok pedig a németek lennének, a zsidóknak viszont a tulajdonos szerepére kellene föláldozniuk magukat, hiszen saját bevallásuk szerint úgysem keresnek soha semmit, hanem örökösen csak "ráfizetnek" és amellett a legtöbb nyelvet beszélik.
Sokszor kérdeztem magamtól, miért nem születtem száz esztendõvel ezelõtt, a szabadságharcok idején, amikor az ember még "üzlet" nélkül is ért valamit?!
Így töprengtem késõi földi vándorlásom felett, és bosszankodtam a "nyugalom és béke" éveinek elõttem álló perspektívája miatt, melyet a sors meg nem érdemelt Csapásának tekintettem. Gyermekkoromban sem voltam már távolról sem "pacifista", és minden ez irányú kísérlet csak öregbítette felfogásomat.
A búr háború felvillanó fénysávként ötlött szemembe. Naponta lestem az Újságokat és táviratokat, boldog voltam, hogy legalább a távolból tanúja lehetek ennek a hõsi küzdelemnek.
Az orosz-japán háborút már sokkal értelmesebben és figyelmesebben szemléltem, és vitáim közepette elsõsorban nemzeti okoknál fogva akkor már állást is foglaltam, éspedig a japánok mellett. Az orosz vereségben az ausztriai szlávság vereségét láttam.
Azóta sok év telt el, és amit gyermekkoromban fülledt csöndességnek tekintettem, az most számomra a vihar elõtti nyugalmat jelentette. Már bécsi tartózkodásom idején tikkasztó, fülledt hõség lebegett a Balkán felett, olyan, amely a vihart szokta megelõzni. Néha fel-feltûnt egy-egy cikázó fénysugár, hogy azután gyorsan eltûnjék a rideg sötétségbe. Nemsokára bekövetkezett az elsõ balkáni háború és ezzel együtt az elsõ légáramlat az idegessé vált Európában.
A rákövetkezõ idõ izzó trópusi lázként hatott az emberekre úgy, hogy a közeledõ katasztrófa érzése s az örökös gond már végül vágyódássá változott, amely türelmetlenül várta annak bekövetkeztét, amelyet elkerülni amúgy sem lehetett. Végre lecsapott az elsõ, hatalmas villám. Kitört a zivatar, s az égzengésbe a világháború ütegeinek bömbölése vegyült.
Amikor Ferenc Ferdinánd trónörökös meggyilkolásának a híre Münchenbe érkezett (éppen odahaza ültem és csak felületesen hallottam a történteket), elõször az a nyomasztó érzés

fogott el, hogy talán német diákok golyói ölték meg a trónörököst, hogy megmentsék a német népet belsõ ellenségétõl és a trónörökös szlávosító törekvéseitõl. Hogy mi lett volna ennek a következménye, azt el lehet képzelni: az üldöztetésnek új korszaka, amely most már az egész világ szemében jogos és indokolt lett volna. Amikor közvetlen utána tudomásomra jutott az állítólagos tettesek neve, és hogy szerbek voltak a merénylõk, csendes borzalommal gondoltam a kifürkészhetetlen sors bosszújára.
A szlávok legnagyobb barátja szláv fanatikus golyójának esett áldozatul.
Akinek módjában volt állandó figyelemmel kísérõ Ausztriának Szerbiához való viszonyát, az egy pillanatig sem kételkedett abban, hogy a lavina megindul és azt nem lehet majd feltartóztatni.
Igazságtalan az a szemrehányás, amellyel a bécsi kormányt illetik az általa küldött ultimátum tartalma és formája miatt. Hasonló helyzetben a világ egyetlen hatalma sem cselekedett volna másként. Ausztria délkeleti határán könyörtelen és halálos ellenség állott, amely egyre gyakrabban provokálta az Osztrák-Magyar Monarchiát, s mindaddig nem maradt volna nyugton, amíg be nem következik a birodalom megsemmisítésének pillanata.
A bécsi kormánykörökkel szemben igaztalanul jár el, aki azt állítja, hogy kierõszakolták a háborút, amelyet pedig még el lehetett volna kerülni. A háború elkerülhetetlen volt; legfeljebb egykét esztendõvel lehetett volna elodázni. Márpedig ez a folytonos elodázás volt mind a német, mind az osztrák diplomáciának az átka. Végül is a legkevésbé megfelelõ idõpontban kellett belemenni a háborúba. A háború idõpontjának további elodázásával minden bizonnyal még kevésbé megfelelõ körülmények között kellett volna háborúba bocsátkozni.
Akik ma a háború megkezdése miatt a legtöbbet átkozódnak, és a legbölcsebbek ítélkeznek, éppen azok egyengették a legvégzetesebben a háborúhoz vezetõ utat.
A szociáldemokrácia évtizedek óta a legádázabb háborús uszítást folytatta Oroszország ellen; a Centrum viszont vallási szempontokból Ausztriát tette a német politika tengelyévé. Ennek a tévedésnek a következményeit természetesen viselni kellett. Ami bekövetkezett, semmi körülmények között nem lehetett elkerülni. A német kormány legnagyobb bûne emellett az volt, hogy a béke fenntartása érdekében a háború kitörésének legkedvezõbb pillanatát mindig elmulasztotta. A világbéke fenntartására irányuló szövetség hínárjába egyre jobban belekeveredett és így egy olyan világkoalíció áldozata lett, amely a világbéke fenntartásának vágyával szemben a világháborút tartotta szükségesnek.
Ha annak idején a bécsi kormány az ultimátumnak szolidabb formát és hangot adott volna, ez a körülmény legfeljebb magát a kormányt tette volna ki a nép elsodró dühének. A tömeg szemében az ultimátum hangja igenis mérsékelt volt, nemhogy túlzottnak vagy brutálisnak tartotta volna azt. Aki ma ezt tagadja, az vagy egészen üresfejû, vagy tudatosan hazug.
Az 1914. évi háborút nem kényszerítették rá a tömegre, hanem az egész nép hõn óhajtott vágya volt.
Az általános bizonytalanságnak egyszer már véget akartak vetni. Csak így lehet megérteni, hogy ezt a legnehezebb harcot több mint kétmillió német férfi és ifjú önként vállalta, és kész volt a zászlót megvédeni utolsó csepp véréig.
Nekem magamnak ezek az órák úgy tûntek, mintha ifjúkorom bántó érzéseitõl váltanának meg. Ma sem szégyellem bevallani, hogy túláradó lelkesedéssel borultam térdre, és hálás szívvel köszöntem meg az égnek azt a szerencsét, hogy ebben az idõszakban élhetek.
Szabadságharc tört ki, amelynél hatalmasabbat a világ eddig még nem látott. Mihelyt a sors szabad folyást engedett az eseményeknek, világossá vált a nagy tömeg szemében, hogy nem Ausztria sorsáról van szó, hanem a német népérõl.
Alig ment át a köztudatba Münchenben a merénylet híre, máris két gondolat cikázott át az agyamon: elõször az, hogy végre elkerülhetetlen a háború, másodszor, hogy a Habsburg

államnak most kénytelen-kelletlen ki kell tartania a szövetség mellett. Hiszen amitõl leginkább féltem az volt, hogy Németország egy szép napon talán éppen ebbõl a szövetségbõl kifolyóan valamilyen összeütközésbe keveredik anélkül, hogy ehhez Ausztria egyenes okot szolgáltatna, és a Habsburg állam nem lenne képes annyi belsõ erõt felmutatni, hogy szövetséges társa mellé álljon. Annál is inkább félõ volt ez, mert a birodalom szláv többsége azonnal szabotálta volna az ilyen jellegû önálló elhatározást, és inkább darabokra zúzta volna szét a monarchiát, semhogy a szövetségesnek kért segélynyújtáshoz hozzájárult volna. Ez a veszedelem most már nem fenyegetett. A rozoga államnak harcolnia kellett, akár tetszett neki, akár nem.
E konfliktussal szemben elfoglalt álláspontom igen egyszerû és világos volt. Szerintem nem Ausztria veszekedett Szerbiával az elégtételért, hanem Németország küzdött saját létéért. A német nemzet számára a "lenni vagy nem lenni" nagy kérdésérõl, szabadságáról és jövõjérõl volt szó. Bismarck mûvének most kellett kiállnia a tûzpróbát, hogy újból kiérdemelje azt, amit az atyák Weissenburgtól Sedanig és Párizsig vívtak ki hazájuk számára. Ha ez a háború Németország számára gyõzelmes kimenetelû lett volna, akkor népünk ismét belépett volna a nagy nemzetek sorába, s csak azután szerezhetett volna magának Németország nagy érdemeket a béke hatalmas bástyájaként anélkül, hogy a drága béke kedvéért kénytelen lett volna fiai szájától a kenyeret megvonni.
Egykor, mint gyermeknek és ifjúnak az volt a hõ óhajom, hogy legalább egyszer bebizonyíthassam: nemzetemért való lelkesedésem nemcsak üres frázis. Nemegyszer szinte bûnnek tûnt szememben az "éljen" kiáltás anélkül, hogy érzésem szerint ehhez jogosultságom lett volna. Mert kinek állott jogában ezt a szót használni, mielõtt kipróbálta volna valódi értelmét ott, ahol vége minden játéknak, és a sors istennõjének kérlelhetetlen keze népeket és embereket egykedvûen tesz serpenyõjébe, hogy megmérje érzelmük igaz voltát és mibenlétét. Magam is azok
közé a milliók közé tartozom, akiknek büszke boldogságtól dagadozott a keble azért, hogy végre megszabadulhatnak ezektõl a gátló érzésektõl. Annyiszor énekeltem a "Deutschland über Alles"-t és kiáltottam a "heil"-t tele torokkal, hogy számomra tényleg kegynek tûnt fel az a körülmény, hogy végre az Örök Bíró isteni ítélõszéke elõtt tehetek tanúbizonyságot érzelmeim igazi voltáról és õszinteségérõl. Már az elsõ pillanatban megérlelõdött bennem az elhatározás, hogy háború esetén, ami szerintem most már elmaradhatatlan volt, minden körülmények között búcsút mondok könyveimnek, mert úgy éreztem, hogy ott kell lennem, ahová a belsõ hang vezérelt.
Elsõsorban politikai okokból mondtam búcsút Ausztriának. Mi sem volt természetesebb, mint az, hogy most, a nagy harc kezdetén ismét mérlegelnem kellett meggyõzõdésemet. Nem akartam a Habsburg-monarchiáért küzdeni, de kész voltam népemért és az azt megtestesítõ birodalomért mindenkor meghalni. Augusztus 3án kegyelmi kérvényt nyújtottam be III. Lajos király õfelségéhez, amelyben bajor ezredben való beosztásomat kérelmeztem. A kabinetirodának e napokban bizonyosan sok dolga volt. Ezért annál inkább örültem annak, hogy kérésem már másnap elintézést nyert. Remegõ kézzel bontottam fel az értesítést, és olvastam kérésem teljesítését azzal a felhívással, hogy egyik bajor ezrednél jelentkezzem. Egész lényemet öröm és hála töltötte el. Pár nap múlva már magamra öltöttem egyenruhámat. hogy azután csak hat év múlva vessem le ismét. Mint valamennyi német számára, úgy az én számomra is megkezdõdött földi létem legfeledhetetlenebb és legnagyszerûbb korszaka. E gigászi küzdelem eseményei mellett minden egyéb semmivé zsugorodott össze. Most, ennek az óriási eseménynek tizedik évfordulóján büszke fájdalommal gondolok vissza népünk hõsi küzdelmei kezdetének e heteire, amelynek a sors jóvoltából én is részese lehettem.
Mintha csak tegnap lett volna, úgy elevenednek meg elõttem az események. Egyenruhában látom magam kedves bajtársaim körében, magam elõtt látom az elsõ kivonulást, a gyakorlatokat stb. , míg végre elérkezett a harctérre indulás nagy napja.

Csak egy gondolat bántott engem is, mint annyi sok mást. Vajon nem érkezünk-e késõn a frontra? Ez az egy körülmény nyugtalanított. Így azután minden hõstett feletti gyõzelmi mámorban egy csepp keserûség is maradt számomra, hiszen minden újabb gyõzelemben elkésésünk veszélyét láttam. Ilyen lelkiállapotban érkezett el a nap, amikor búcsút mondtunk Münchennek, hogy teljesítsük kötelességünket. Elsõ ízben pillantottam meg a Rajnát, amelynek csendes habjai mentén nyugatnak tartottunk, hogy a német folyamot megvédjük a régi ellenség kapzsiságával szemben. Amikor a nap elsõ sugarai a reggeli köd enyhe fátyolán keresztül bearanyozták a Niederwald emlékmûvét, egyszerre felzengett a hosszú katonavonatunkból a reggeli égre a "Wacht am Rhein" dallama, és nekem elszorult a szívem.
Flandriában, nedves, hideg átgyalogolt éjszaka után, midõn a nap elsõ sugarai bontakoztak ki a ködbõl, acélos köszöntés búgott el fejünk felett, s utána éles csattanással szórta szét soraink között golyózáporát és túrta fel a nedves talajt. Még mielõtt eloszlott volna ez az acélfelhõ, kétszáz torokból tört elõ az elsõ "hurrá!" a halál elsõ hírnökei felé! Most aztán elkezdõdött a kattogás, zúgás, zengés, üvöltés. Mindenki elõretört, lázas szemekkel, egyre gyorsabban, míg végre a hátrahagyott répaföldeken túl, a sövényeknél megkezdõdött a közelharc, embernek ember elleni harca. A távolból dal hangjai törtek elõ, amelyek egyre közelebb és közelebb jutottak, századról századra szállottak, éppen akkor, midõn a halál javában szedte sorainkból áldozatait. A dal elérkezett hozzánk, és mi továbbadtuk. "Deutschland, Deutschland, über alles in der Welt!" Négy nap múlva visszaindultunk. Még a lépésünk is megváltozott, a 17 éves ifjak férfiakhoz hasonlítottak. A List ezred önkéntesei talán nem tanultak még meg tökéletesen a harcászatot, de meghalni már úgy tudtak, mint az öreg katonák. Ez volt a kezdet.
Így ment ez tovább évrõl évre, de a csata romantikája helyébe egyre inkább a borzalom lépett. A lelkesedés lassan elcsendesedett, s a kitörõ mámort megfojtotta a halálfélelem. Elérkezett az az idõ, amikor mindenkiben az önfenntartás ösztöne küzdött a kötelességtudással. Engem sem kímélt meg ez a belsõ küzdelem. Nálam ez a harc már 1915-16 telén eldõlt. Akaratom teljes gyõzelmet aratott. Az elsõ napokban ujjongva és nevetve rohamoztam, most csendes és elszánt lettem. Ez az állapot azután állandó maradt. Most már a sors a legnagyobb megpróbáltatásoknak is kitehetett anélkül, hogy idegeim felmondták volna a szolgálatot. Az ifjú önkéntesbõl öreg katona lett.
Ez a változás azonban az egész hadseregre vonatkozott. A hadsereg öregen, de keményen került ki ebbõl a küzdelembõl, s azt, aki nem tudott ennek az áradatnak ellenállni, magával sodorta.
Évezredek múltán sem lehet majd hõsiességrõl beszélni anélkül, hogy ne gondolnánk a világháború német hadseregére. A múlt ködébõl majd kibontakozik a szürke acélsisakok vasfrontja, mint halhatatlanságra intõ örök jel, amely nem ingadozik és nem hátrál soha. Míg németek élnek, tudni fogják, hogy ezek egykor nemzetünk fiai voltak.
Annak idején katona voltam, tehát nem akartam politizálni. Nem akartam tudni a politikáról, azonban mégsem cselekedhettem másként, minthogy bizonyos jelenségekkel szembenállást foglaljak, amely jelenségek kétségtelenül az egész nemzetet érintették, de elsõsorban bennünket, katonákat érdekeltek.
Két dolog volt, ami engem annak idején bosszantott és amit károsnak tartottam.
Már az elsõ gyõzelmi hírek után a sajtó bizonyos része lassan és sokak által talán egyelõre még fel sem ismerhetõ módon néhány ürömcseppet kezdett vegyíteni az általános lelkesedésbe. Mindez bizonyos jóindulat, jóakarat, sõt bizonyos aggodalom leple alatt történt. Meggondolásaik voltak a gyõzelem túlzott ünneplésével szemben. Féltek attól, hogy ez nem nagy nemzethez méltó, és nem is megfelelõ. Hiszen a német katona bátorsága és hõsiessége tulajdonképpen egészen természetes, úgy, hogy ennek következtében nem szabad az embernek magát az örömnek olyan meggondolatlan kitöréseire ragadtatnia, már csak a külföldre való tekintettel sem, mert hiszen az örömnek

csendes és méltóságteljes alakja jobban tetszik, mint a féktelen ujjongás stb. Végül pedig nekünk, németeknek most sem kellene elfelednünk, hogy a háborút mi nem akartuk, és így nem kellett volna szégyellnünk annak a nyílt és férfias beismerését, hogy mi mindenkor hajlandók vagyunk a kibékülésre, és ezért a magunk részérõl mindent megteszünk. Viszont nem okos dolog a hadsereg tetteinek tisztaságát túl nagy lármával elhomályosítani, mert a világ többi része az ilyen tényekkel szemben csak kevés megértést tanúsít. Az ember semmin sem csodálkozik jobban, mint azon a szerénységen, amellyel a valódi hõs tetteit hallgatagon és csendesen elfelejti. Ez volt az egésznek a célja.
Ahelyett, hogy az ember az ilyen alakokat hosszú fülüknél fogva magas oszlophoz vezette és kötéllel felhúzta volna, tényleg elkezdték a gyõzelmi öröm e "helytelen" módjával szemben az ünneplõk figyelmeztetését, nehogy az ünneplõ nemzet az ingatag tintanyalók esztétikai érzékenységét megbántsa.
Megfeledkeztek arról, hogyha a lelkesedést egyszer letörik, az nem éleszthetõ fel újra. A mámort ebben az állapotban kellett tartani. Hogyan lehet a lelkesedés ereje nélkül olyan harcot végigharcolni, amely a legnagyobb követelményekkel lép fel a nemzet lelki tulajdonságaival szemben.
Nagyon jól ismertem a széles rétegek lelkivilágát, és tisztában voltam azzal, hogy "esztétikai emelkedettség"-gel nem lehet a tüzet annyira szítani, hogy elegendõ legyen a melegen tartásra. Õrültségnek tartottam már azt is, hogy semmit sem tettek a szenvedélyek fokozása érdekében. De hogy a szerencsére meglévõ lelkesedést még meg is nyirbálták, azt igazán nem tudtam megérteni.
Ami másodsorban bosszantott, az a mód volt, amellyel a marxizmust kezelték. Mindez csak annak bizonysága volt, hogy halvány sejtelmük sem volt a dögvészrõl. Egész komolyan hitték, hogy azzal az ígérettel, amely szerint többé nem ismernek pártokat, a marxizmust belátásra és tartózkodásra bírhatják.
Hogy a marxizmus esetében nem pártról, hanem az egész emberiség pusztításához vezetõ tanról van szó, azt annál kevésbé értették meg, mert mindezt nem tanították az elzsidósodott egyetemeken. Márpedig nagyon sokan, különösen magasabb rangú hivatalnokaink közül a beléjük nevelt ostoba önhittségüknél fogva nem találták érdemesnek, hogy olyan könyvet vegyenek kezükbe, amely nem tartozik iskolájuk tananyagához. Az ilyen egyének felett a legnagyobb átalakulások is nyomtalanul múlnak el. Így azután az állami intézmények többnyire csak az események után kullognak. Istenemre! Ezekre érvényes legalább az a közmondás: "Amit a paraszt nem ismert, azt nem eszi meg. " A kevés kivétel itt csak a szabályt erõsíti.
Elképesztõ esztelenség lett volna 1914 augusztusának napjaiban a német munkást a marxizmussal azonosítani. A német munkás azokban a sorsdöntõ órákban kiszabadította magát e mérgezõ járvány karjaiból, hiszen egyébként soha sem lett volna hajlandó harcba szállni. Elég ostobák voltak azonban azt hinni, hogy a marxizmus talán "nemzetivé" lett; ez olyan elképzelés, amely csak arra mutat, hogy hosszú éveken át az állami ügyek hivatalos intézõi közül senki sem tartotta érdemesnek e tan lényegével foglalkozni. Ha megtették volna, az ilyen tévedés nehezen következhetett volna be.
A marxizmus, amelynek végcélja az összes nem zsidó nemzeti államok megsemmisítése, 1914júliusában megrendülve látta, hogy az általa behálózott német munkásság óráról órára egyre gyorsabb ütemben áll a haza szolgálatába. Pár nap leforgása alatt teljesen szertefoszlott ennek a siralmas népbolondításnak a köde. Egyszerre elhagyatva, egyedül állott a zsidó vezetõségi banda, mintha teljesen veszendõbe ment volna a hatvan esztendõ alatt a tömegbe csepegtetett sok képtelenség és téveszme. De abban a pillanatban, amelyben a vezetõk felismerték a fenyegetõ veszélyt, gyorsan a fülükre húzták a hazugság varázssapkáját, és szemtelenül színlelték a nemzeti lelkesedést.
Pedig most lett volna itt az ideje a zsidó kútmérgezõk csaló szövetségével való leszámolásnak. Röviden le kellett volna számolni velük, minden tekintet nélkül az

esetleges lármára és jajveszékelésre. 1914 augusztusában a nemzetközi szolidaritás gondolata egy csapásra elpárolgott a német munkásság fejébõl, s ehelyett pár hétre rá amerikai srapnelek kezdték szórni a "testvériség" jegyében üdvözletüket a menetelõ oszlopok sisakjára. A gondos kormányhatalom kötelessége lett volna akkor, amikor a német munkás ismét megtalálta a népéhez vezetõ utat, e népelem uszítóit kérlelhetetlenül kiirtani.
Ha a fronton a legjobbak eleshettek, akkor odahaza legalább a gázt lehetett volna kiirtani. Ehelyett azonban Õfelsége a császár kezét nyújtotta a régi gonosztevõknek, és ezáltal kíméletet és belsõ nyugalmat biztosított a nemzet álnok orgyilkosainak.
A kígyó tehát tovább dolgozhatott, ha elõvigyázatosabban is, mint azelõtt, de annál veszedelmesebben. Mialatt a tisztességesek békességrõl álmodoztak, azalatt a hitszegõk a forradalmat készítették elõ.
Ha annak idején e rettenetes félszegségre határozták el magukat, engem lelkem mélyén mind elégedetlenebbé tett. De hogy a vége ilyen borzalmas lesz, akkor még magam sem gondoltam.
Mit kellett volna tehát cselekedni? A mozgalom vezetõit lakat alá helyezni, perbe fogni, és õket a nemzet nyakáról eltávolítani. Az egész katonai hatalmat is igénybe kellett volna venni ennek a pestisnek kiirtásához. Pártjukat fel kellett volna oszlatni, a parlamentet szükség esetén szuronnyal észre térítem, de a legjobb lett volna mûködését azonnal felfüggeszteni. Miként a köztársaság ma feloszlatja a pártokat, úgy erre még több joga lett volna a császárságnak, hiszen akkor a nép léte vagy nemléte forgott kockán.
Ez esetben felvetõdik a kérdés, vajon lehet-e egyáltalán szellemi eszméket fegyverrel kiirtani? Lehet-e durva erõszak alkalmazásával világnézeteket legyõzni?
Ezeket a kérdéseket már abban az idõben is nemegyszer feltettem magamnak.
A hasonló és a történelemben különösen vallási alapon mozgó események tanulmányozása a következõ alapvetõ felismeréshez vezetett:
Gondolatok és eszmék, valamint szellemi alappal bíró mozgalmak, legyenek azok akár tévesek, akár helyesek, fennállásuk bizonyos idõpontjától számítva, technikai hatalmi eszközökkel már csak akkor törhetõk meg, ha a fegyverek egyúttal új gondolatnak, eszmének vagy világnézetnek hordozói.
Puszta erõszak különálló alkalmazása, egy bizonyos szellemi alapgondolat hajtóereje nélkül, sohasem vezethet egy másik eszme és annak elterjedése megsemmisítéséhez, feltéve, hogy nem irtja ki mind egy szálig annak minden képviselõjét, és nem rombolja szét minden hagyományát. Ez azonban leggyakrabban az illetõ állam hatalmi politikai jelentõségének kikapcsolódását is maga után vonja gyakran hosszú idõre, nemegyszer örökre. Tapasztalat szerint egy-egy ilyen véráldozat a nép legjavát érinti. Minden olyan üldözés, amelynek nincsen szellemi megalapozottsága, erkölcstelennek tûnik fel, és éppen a nép legértékesebb elemeit készteti ellenállásra, ami végül az igaztalanul üldözött mozgalom szellemi tartalmának elsajátítására vezet. Sokaknál egyszerûen ellenzéki érzületbõl, amely fellázad egy eszme erõszakos ledorongolása ellen.
Amilyen mértékben nõ az üldöztetés, ugyanolyan mértékben szaporodik a belsõ párthívek száma. Az új tan végleges megsemmisítése csak nagy, folyton fokozódó irtóhadjárattal volna lehetséges, amely végre az illetõ nép és állam valóban értékes vérének a lecsapolásához is vezet. Ez azonban megbosszulja magát, mert az ilyen, úgy nevezett "belsõ" tisztogatás ára az általános aléltság lesz. Az ilyen eljárás eleve céltalan akkor, ha a legyõzendõ tan már bizonyos kereteket túllépett.
Mint minden élõ szervezet, ez is a gyermekkor elsõ idejében van leginkább kitéve a megsemmisülés veszedelmének, míg az évekkel növekedik ellenállóképessége, hogy azután az aggkori gyengeség következtében ismét új gyermekségnek adjon helyet, ha talán más formában és más okból is.
Tény az, hogy majdnem minden olyan kísérlet, amely egy világnézetet és annak szellemi

kihatásait minden szellemi alapot nélkülözõ puszta erõszak által kíván megsemmisíteni, fiaskóval végzõdik, sõt nemegyszer az ellenkezõjét éri el mindannak, amit kíván.
Minden olyan erõszak, amely nem biztos szellemi alapon nyugszik, ingadozó és bizonytalan lesz. Hiányzik a megalapozottsága, amely csak fanatikus világnézetben testesülhet meg.
Minden világnézet, legyen az vallásos vagy politikai természetû gyakran nehéz e tekintetben határt vonni elsõsorban a saját eszméinek gyakorlati megvalósításáért, semmint az ellentétes világnézet megsemmisítéséért harcol. Ennek következtében a harc nem annyira védekezõ, mint inkább támadó jellegû. Minden olyan kísérlet, amely bizonyos világnézetnek hatalmi eszközökkel való legyõzését kívánja szolgálni, meghiúsul mindaddig, amíg a harc nem ölti magára az új világnézet támadó alakját. Csak két világnézet harcában mérik össze szívósan és kíméletlenül a brutális erõszak fegyvereit a gyõzelem kivívása érdekében.
Ennek az igazságnak a fel nem ismerésén szenvedett hajótörést mind ez ideig a marxizmus elleni küzdelem.
Emiatt vallott kudarcot a bismarcki "kivételes" törvényalkotás is. Hiányzott az új világnézet, amelyért a harcot meg lehetett volna vívni. Mert azt, hogy az ún. "államtekintély" vagy "nyugalom és rend" az élethalálharcban egy bizonyos szellemi alapgondolat hajtóereje lehetne, csak az illetékes magasabb rangú tisztségviselõink közmondásos bölcsessége hiheti.
Mivel ennek a harcnak a valódi szellemi alapja hiányzott, Bismarck kénytelen volt a szociális törvényalkotás gyakorlati megvalósítását annak az intézménynek belátására és jóindulatára bízni, amely maga is a marxista gondolkodásmód hajtása volt. Akkor, amikor a "vaskancellár" a marxizmus elleni küzdelmet a polgári demokraták jóindulatára bízta, kecskére bízta a káposztát.
Mindez egy alapos, marxizmus ellenes harci kedv által fûtött új világnézet hiányának a következménye volt. Így lett a bismarcki harc eredménye is súlyos kiábrándulás. A világháború alatt vagy annak kezdetén vajon másképp alakult a helyzet? Sajnos nem.
Minél inkább foglalkoztam állami kormányzatunknak a szociáldemokráciával, mint a marxizmus pillanatnyi megtestesítõjével szembeni álláspontja megváltoztatásának gondolatával, annál inkább felismertem e tan pótszerének hiányát. Mit lehetne a tömegnek nyújtani, ha a szociáldemokráciát levernék? Egyetlen mozgalom sem volt, amelytõl remélni lehetett, hogy a többé-kevésbé vezetõ nélkül maradt munkások tömegét zászlaja alá vonzaná. Esztelenség, sõt ostobaság volt azt hinni, hogy az osztálypártból kivált nemzetközi fanatikus máról holnapra polgári pártba, tehát új osztályszervezetbe fog bevonulni. Bármily kellemetlen is legyen, nem lehet letagadni, hogy a polgári pártok legnagyobb része a társadalmi osztályok szerinti tagozódást "természetesnek" látja mindaddig, amíg nincsenek ennek kellemetlen politikai hatásai.
Ezt a tényt csak a szemtelen és buta hazudozó tagadhatja le. Általában tartózkodnunk kell attól, hogy a tömegeket butábbnak tartsuk, annál tûnt amilyen. Politikai ügyekben gyakran az érzelem helyesebben dönt, mint az ész. Aki azonban azt hiszi, hogy a tömeg érzelmének helytelenségét nemzetközisége eléggé bizonyítja, gondoljon arra, hogy a pacifista demokrácia sem jár kevésbé esztelen utakon. Pedig annak képviselõi csaknem kizárólag a polgári elemek közül kerülnek ki. Mindaddig, amíg a polgárok milliói reggelenként áhítatosan olvassák a zsidó demokrata újságjaikat, addig ezeknek az uraknak egyáltalán nem volna szabad élcelõdniük az "elvtársak" butaságán. Különösen, ha meggondoljuk, hogy õk is ugyanazt a szemetet habzsolják, ha más feltálalásban is. Mindkét esetben a gyártó: egy és ugyanaz a zsidó.
Az embernek óvakodnia kell attól, hogy meglévõ tényeket letagadjon. Az a tény, hogy osztálykérdéseknél nemcsak ideális problémákról van szó mint ahogy azt fõleg választások elõtt szeretik szívesen hangoztatni , le nem tagadható. Népünk nagy részének

osztályönhittsége, valamint mindenekelõtt a kézi munkás megbecsülésének a hiánya olyan jelenség, ami nem valamely holdkóros fantáziájában született meg.
Mindettõl eltekintve az úgynevezett intelligenciának igazán csekély gondolkodóképességére vall, ha nem érti meg, hogy egy olyan réteg, amely a marxizmus járványának terjedését nem tudta megakadályozni, ma legkevésbé sem képes az elvesztettek visszaszerzésére.
A magukat polgárinak nevezõ pártok soha sem fogják többé a proletár tömegeket a saját táborukhoz csatolni, mert itt részben természetes, részben mesterséges úton egymástól elválasztva olyan két világ áll egymással szemben, amelyeknek egymás közötti viszonya csak a harc lehet. A gyõzelmes fél azonban csak az ifjabb, ez pedig a marxizmus.
1914-ben valóban elképzelhetõ volt a szociáldemokrácia elleni harc, csak az lett volna kétséges, hogy megfelelõ gyakorlati pótlék hiányában meddig lehetett volna a harcot tovább vinni. E téren nagy ûr volt. Már jóval a háború elõtt ez volt a véleményem, s éppen ezért nem tudtam elhatározni magam a már meglévõ pártok valamelyikéhez való csatlakozásra. A világháború folyamán szerzett benyomásaim ezt a véleményemet csak megerõsítették, mert világosan felismertem egy olyan mozgalomnak a hiányát, amely több kell, hogy legyen parlamenti pártnál, ha fel akarja venni a szociáldemokrácia ellen a kérlelhetetlen harcot.
Bizalmas barátaim elõtt nyíltan beszéltem errõl. Egyébként ekkor gondoltam elsõ ízben arra, hogy késõbb politikailag is szerepeljek.
Éppen ez ösztönzött, hogy barátaim kis körében kijelentsem: a háború után hivatásom mellett szónokként óhajtok tevékenykedni. Azt hiszem, hogy erre egészen komolyan gondoltam.

VI. Háborús propaganda

A politikai események figyelmes tanulmányozása közben már régtõl fogva ; rendkívül érdekelt a propagandatevékenység. A propagandában olyan eszközt láttam, amelyhez különösen a marxista szervezetek értettek mesteri ügyességgel. Már elejétõl fogva rájöttem arra, hogy a propaganda helyes alkalmazása valóságos mûvészet, amely polgári pártjaink elõtt majdnem teljesen ismeretlen volt és maradt. Csak a keresztényszocialista mozgalom, különösen Lueger idejében tudott ezen a téren is nagyszerût mûvelni, és ennek köszönhette nagy sikerét is.
A propaganda helyes alkalmazásának beláthatatlan eredményeit azonban elsõsorban a háború ideje alatt láthattam. Sajnos, ezen a téren is mindent csak az ellenfél oldalán tanulmányozhattam, mert a mieink tevékenysége szerfölött szerény volt. Már önmaga, a német részrõl tapasztalt általános felvilágosításnak minden katona szemében feltûnõ hiánya, arra késztetett, hogy ezzel a kérdéssel még behatóbban foglalkozzam. Gondolkodási idõm több volt a kelleténél, és a gyakorlati útmutatásokat az ellenség adta, sajnos, igen kitûnõ módon.
Amit nálunk elmulasztottak, azt az ellenfél határtalan ügyességgel és valóban zseniális számítással használta ki. Az ellenség háborús propagandájából én is nagyon sokat tanultam. Azok fölött, akiknek ezen a téren is a legtöbbet kellett volna tenniük, az idõ nyomtalanul haladt el; részben túlságosan okosnak képzelték magukat annál, hogy másoktól is tanulhassanak, másrészt a becsületes akaratuk is hiányzott hozzá.
Kérdem én: volt-e nálunk egyáltalán háborús propaganda? Sajnos, csak nemmel felelhetek.
Minden, amit ebben az irányban mûveltek, kezdettõl fogva annyira kevés és annyira hibás volt, hogy legalábbis semmit sem használt, gyakran azonban éppen kárt okozott. A német háborús propaganda alapos vizsgálatának eredményeként csak azt lehet megállapítani,

hogy alakjában elégtelen, lényegében pedig lélektanilag hibás volt.
Már az elsõ kérdéssel sem voltak tisztában, tudniillik azzal, hogy a propaganda eszköze vagy cél?
A propaganda eszköz, és éppen ezért a cél szempontjából kell megítélni. Alakja tehát az általa szolgált célhoz kell, hogy alkalmazkodjék. Az is világos, hogy a cél jelentõsége az általános szükséglethez képest különféle lehet. Ez a körülmény szabj a meg a propaganda belsõ értékét is. Az a cél azonban, amelyért a háború folyamán harcoltunk, a legnagyszerûbb és leghatalmasabb volt, amit csak ember elképzelhet: népünk szabadságáért és függetlenségéért, létfenntartásának biztosításáért, a jövendõért és a nemzet becsületéért harcoltunk. Valamiért, amely minden ellentétes véleménnyel szemben, amit ma hallunk, mégiscsak van, sõt lennie kell, mert hiszen becsület, szabadság és függetlenség nélkül a népek elõbb-utóbb tönkremennek, mert a magasabb igazság szerint a becstelen és hitvány nemzedékek nem érdemlik meg a szabadságot. Aki azonban gyáva rabszolga akar lenni, annak nem lehet és nem szabad becsületének lennie, mert az általános megvetés úgyis a legrövidebb idõ alatt megfosztja attól.
Abban a harcban, amelyben a német nép emberi létéért küzdött, a háborús propaganda célja a harc támogatása, végcélja pedig a gyõzelem kellett volna, hogy legyen.
Ha bolygónk népei létfenntartásukért küzdenek, és a lét vagy nemlét kérdése nyomul elõtérbe, akkor semmivé válnak a humanitásról és az esztétikáról szóló megfontolások. Mindezek a képzetek nem a világegyetemben lebegnek, hanem ezek az ember fantáziájának a szülöttei és az emberhez is vannak kötve. Ha elválasztjuk ettõl a világtól ezeket a fogalmakat, akkor ismét semmivé válnak, mert az örök természet nem ismeri õket.
Ami a humanitást illeti, arra nézve már Moltke megállapította, hogy háború esetén a hadviselés lehetõ gyors befejezésében rejlik a legnagyobb humanitás, tehát a legkíméletlenebb hadviselési mód felel meg a legjobban az emberiesség követelményeinek.
Ha azonban az ember az esztétika stb. szólamával hozakodik elõ, akkor erre csak egy választ adhatunk. A nép létküzdelmét jelentõ sorsdöntõ kérdésekben megszûnik a szépségre való törekvés kötelezettsége. A legkevésbé szép amit az emberi életben ismerhetünk, a rabszolgaság járma. Vagy talán a schwabingi dekadencia "esztétikusnak" találja a német nemzet mai sorsát? Ennek a kultúrparfümnek modern feltalálóival, a zsidókkal azonban igazán kár errõl tárgyalni. Egész létük nem egyéb, mint az Úr képmásának esztétikája elleni tiltakozás megtestesülése.
Ha azonban a humanizmusról és esztétikáról vallott fenti álláspontok a harcnak nem velejárói, akkor azok a propaganda mérvének és minõségének tekintetében sem jöhetnek számításba.
A propaganda a háborúban a célhoz vezetõ eszköz. A cél pedig a német nép létéért folytatott küzdelem volt. Éppen ezért a propagandát is csak az erre érvényes alapelvek szerint lehet megítélni. A legrettenetesebb fegyverek is emberségesek, ha azokat a gyõzelem siettetése teszi szükségessé, és csak azok a módszerek szépek, amelyek a nemzet számára a szabadság dicsõségét biztosíthatják.
A háborús propaganda szempontjából ilyen élethalálharc idején ez az egyetlen helyes állásfoglalás.
Ha ezzel a mértékadó körök is tisztában lettek volna, akkor sohasem bizonytalankodtak volna annyit ennek a fegyvernek az alakját és alkalmazását illetõen; mert a propaganda is csak fegyver, igaz ugyan, hogy csak alapos ismerõje kezében képez rettenetes harci eszközt.
A második, de ugyanilyen döntõ jelentõségû kérdés a következõ: Kikhez kell a propagandának szólnia? A mûvelt intelligenciához, vagy a kevésbé képzett tömegekhez? Mindig csak a tömegek felé kell irányulnia!

A propaganda feladata nem az egyesek tudományos kiképzése, hanem a tömegnek bizonyos tényekre, eseményekre, szükségszerûségekre stb. való figyelmessé tétele úgy, hogy azok jelentõsége a tömeg érdeklõdésének középpontjába kerüljön.
Minden propagandának népszerûnek kell lennie és szellemi színvonalát a felvilágosítandók legkevésbé képzett rétegének befogadóképességéhez kell szabni. Minél nagyobb az a tömeg, amelyre hatást kell gyakorolni, annál kevésbé legyen magas a propaganda szellemi színvonala. Ha tehát a propaganda a háborúban való kitartás fokozását célozza, és éppen ezért az egész népre irányul, a túlságosan magas szellemi elõfeltételek kerülésére a legnagyobb gondot kell fordítani.
Minél kisebb a tudományos tehertétel és minél inkább a tömeg érzelméhez szól a propaganda, annál átütõbb az eredmény. Ez a propaganda helyességének és helytelenségének legkitûnõbb fokmérõje, és semmi szín alatt sem egynéhány tudósnak vagy esztétikai ifjoncnak a kielégítése.
A tömeg befogadóképessége nagyon korlátolt, értelme kicsiny és éppen ezért nagyon feledékeny. Ezekbõl a tényekbõl kifolyólag tehát minden hathatós propaganda csak néhány pontra kell, hogy szorítkozzék. Ezt a néhány pontot és néhány tételt addig kell vezérszavakban ismételni, amíg az utolsó is megérti ebbõl a szóból azt, amit akarunk. Mihelyt az ember ezt az alaptételt feláldozza és sokoldalú akar lenni, akkor a hatás elaprózódik, mert a tömeg a nyújtott anyagot sem megérteni, sem megemészteni nem tudja. Ezáltal azonban az eredmény is tovább gyengül mígnem végleg elmarad.
Például teljesen hibás volt az ellenséget nevetségessé tenni, mint ahogyan azt az osztrák és német vicclapok mûvelték. Alapjaiban téves, mert az ellenféllel való találkozás a valóságban mindjárt egészen más meggyõzõdésre bírta az egyes embert, és ez a körülmény borzalmasan megbosszulta magát. A német katona az ellenfél ellenállásának közvetlen benyomása alatt eddigi felvilágosítói részérõl becsapottnak érezte magát, és ahelyett, hogy harci kedve vagy kitartása megerõsödött volna, éppen az ellenkezõje történt. Az ilyen, félrevezetett ember felmondta a szolgálatot.
Ezzel szemben az angolok és amerikaiak háborús propagandája lélektanilag helyes volt. Õk a németet népük elõtt barbárnak és vandálnak tüntették fel, az egyes katonát már elõkészítették a háború borzalmaira, és ezzel elejét vették a csalódásnak. Még a legborzalmasabb fegyver is, amit ellenük felhasználtak, csak az eddigi felvilágosítás igazolását jelentette számukra. Éppen ezért csak megerõsítette kormányzatuk állításainak valóságában vetett hitüket, amely körülmény viszont dühüket és gyûlöletüket fokozta az elvetemült ellenséggel szemben. Mert az ellenség fegyvereinek legrettenetesebb hatása is csak a barbár ellenség ismert brutalitásának bizonyossága volt, anélkül azonban, hogy csak egy pillanatra is meggondolta volna, hogy saját fegyverei még borzalmasabb hatásúak.
Így nyújtotta a német háborús propaganda túl nem szárnyalható példáját annak, hogy miként érheti el a "felvilágosító" munka a kitûzött célnak éppen az ellenkezõjét akkor, ha hiányzik belõle a lélektanilag helyes elgondolás.
Ezzel szemben nagyon sokat lehetett tanulni az ellenségtõl annak, aki nyitott szemmel és helyes érzékkel dolgozta fel magában a négy és fél éven át ostromló ellenséges propaganda hullámait.
Legkevésbé értették meg azonban a propagandatevékenység elsõ tételét, nevezetesen azt, hogy minden feldolgozandó kérdésben teljesen szubjektív, egyoldalú állásfoglalásra van szükség. Ezen a téren mindjárt a háború kezdetén nagyot hibáztak, úgy, hogy az embernek joga volt kételkedni: vajon annyi esztelenség tisztán csak a butaság rovására írható?
Mit mondanánk az olyan plakátról, amely egy bizonyos szappan propagálására hivatott és amelyik egy másik szappant is jónak minõsít. Az ember csak a fejét rázná. Éppen így vagyunk a politikai reklámokkal is.
A propaganda feladata például nem a különbözõ jogok mérlegelése, hanem az általa képviselendõ egyetlen jog kizárólagos hangsúlyozása. Pl. alapjában hibás volt a háborús

felelõsség kérdését abból az álláspontból megítélni, hogy nemcsak Németország tehetõ felelõssé a katasztrófa bekövetkezéséért. Az lett volna a helyes, hogy ezt a bûnt kizárólag az ellenség rovására írjak még akkor is, hogyha ez nem felelt volna meg úgy a valóságnak, mint ahogy ez valójában volt. Mi volt azonban ennek a félmunkának az eredménye?
A nép nagy tömege nem diplomatákból és államtudósokból, sõt még csak nem is mind értelmes ítélõképességgel megáldott emberekbõl áll, hanem ingadozó, kétkedésre és bizonytalanságra hajlamos emberekbõl. Abban a pillanatban, amelyben a saját propaganda csak halvány lehetõséget is nyújt, az ellenfél már alapot is nyert a saját igazunkban való kételkedésre. A tömeg nem képes megkülönböztetni azt, hol ér véget az ellenfél igazságtalansága, és hol kezdõdik a saját igazságtalanságunk. Ilyen esetben bizonytalan és hitetlenkedõ lesz, különösen akkor, ha az ellenfél nem követi el ezt az esztelenséget, hanem a maga részérõl minden bûnt az ellenségre ró. Magától értetõdõ dolog tehát, hogy végre a saját népünk is inkább hisz az egyöntetû és egységesebb ellenséges propagandának, mint a saját propagandánknak. Különösen olyan népnél lehet errõl szó, amely amúgy is minden áron a tárgyilagosságra törekszik. Mert népünknél mindenki csak azon fáradozik, hogy az ellenséget megkímélje az igazságtalanságtól még akkor is, hogyha ez népünket a legsúlyosabb veszélynek teszi ki, még ha létének és államának a vesztét vonja is maga után,
Természetesen a tömeg nem jön rá arra, hogy mértékadó helyen ezt nem így gondoljak.
A nép a maga nagy többségében annyira nõies gondolkodású, hogy sokkal inkább befolyásolják gondolkodásmódját és ténykedését az érzelmi benyomások, mint a hideg értelem. Ezek a benyomások azonban nem komplikáltak, hanem nagyon egyszerûek és egészségesek. Itt nincs sok latolgatásnak helye, hanem csak végletek pozitívumának vagy negatívumának, szeretetnek vagy gyûlöletnek, jognak vagy jogtalanságnak, igazságnak vagy hazugságnak, de semmi szín alatt sem a félig-meddig, az így vagy úgy, a részben stb. -nek.
Ezt különösen az angol propaganda értette és alkalmazta is valóban zseniális módon. Ott igazán nem volt szó félmegoldásokról, amelyek csak a legkisebb kétséget is támaszthatták volna.
A nagy tömegek érzelmi benyomásainak primitív voltát mi sem jellemzi jobban, mint az a rágalomhadjárat, amellyel a tömeg e tulajdonságának ismeretével nemcsak biztosították a morális kitartást még a legnagyobb nehézségek idején is, hanem amellyel a német népet egyben a háború kitörésének egyedüli felidézõjeként állították be.
E propaganda hatékonyságát legjobban az a tény bizonyította, hogy négy év múltán nemcsak az ellenséget erõsítette meg a kitartásban, hanem még saját népünket is kikezdte.
Hogy a mi propagandánknak nem volt ilyen eredménye, azon nem lehet csodálkozni. Már a maga kétértelmûségében hordozta a hatástalanság magvát, tartalmánál fogva sem gyakorolhatott a tömegre megfelelõ hatást. Csak a mi "szellemdús" államférfiaink gondolhatták azt, hogy ezzel a langyos pacifista mosogatólével embereket halálmegvetõ harcokra lehet bírni. Így ez a propaganda nemcsak céltalan, de káros is volt.
Minden reklám eredményessége mind üzleti, mind politikai téren alkalmazásának tartósságában és állandó egyöntetûségében rejlik.
Az ellenséges háborús propaganda ezen a téren is mintaszerû volt. Kizárólag a tömeget szem elõtt tartó néhány vezéreszmére korlátozottan fáradhatatlan szívóssággal ûzték. Az egész háború alatt, a legkisebb változtatás nélkül, állandóan az egyszer már bevált alapgondolatokat és kiviteli formákat alkalmazták. Állításainak szemérmetlenségében eleinte kótyagosnak tetszett, késõbb kellemetlenné lett, hogy végre elhiggyék azokat.
Négy és fél év múltán kitört Németországban a forradalom, és ennek a forradalomnak a jelszavai azok voltak, amelyek az ellenség háborús propagandájából származtak.
Angliában megértették azt is, hogy ezeknek a szellemi fegyvereknek az eredményessége csak felhasználásuk tömegében rejlik, viszont az eredmény megéri a pénzt.

A propaganda odaát elsõrendû fegyvernek szállított, míg nálunk néhány állás nélküli politikus és egyéb lapuló "hõs" kenyérkereseti forrását jelentette. Az eredmény végül tényleg a semmivel volt egyenlõ.

VII. A forradalom

Nálunk 1915-ben kezdte meg az ellenséges propaganda a mûködését, 1916 óta egyre erõsödött, hogy végül 1918 elején formális áramlattá fejlõdjék. Lassanként lépésrõl lépésre felismerhetõk voltak ennek a lelki csapdának a hatásai. A hadsereg mindinkább úgy kezdett gondolkodni, ahogy azt az ellenség akarta. A német ellenhatás azonban teljesen felmondta a szolgálatot. A hadsereg akkori szellemi vezetõiben tényleg megvolt a szándék és elI határozás, hogy az ellenséggel szemben ezen a téren is felvegyék a harcot, csak a szükséges eszköz hiányzott hozzá. Lélektanilag is teljesen helytelen volt ezt a felvilágosító munkát magukon a csapatokon keresztül megindítani. Ha ez a munka eredményességre törekedett, akkor magából a hazából kellett volna kiindulnia. Csak akkor lehetett eredménnyel számolni azoknál az embereknél, akik végeredményben ezért a hazáért vitték véghez idestova négy éven keresztül a hõsiességnek és nélkülözésnek legnagyszerûbb tetteit. Ezzel szemben mi indult ki a hazából? Vajon butaság vagy gazemberség okozta-e a honi propaganda csõdjét?
1918 nyarának derekán, a Marne déli partjának kiürítésekor a német sajtó már olyan szomorúan, ügyetlenül és a gazemberségig butául viselkedett, hogy egyre komolyabb formában vetõdött fel bennem a kérdés, vajon tényleg nincs senki, aki alkalmas lenne arra, hogy a hadsereg hõsiességének elpazarlását megállítsa? Mi történt Franciaországban akkor, amikor mi 1914ben oly hallatlan gyõzelmi menetben vonultunk be ebbe az országba? Mit tett Itália az Isonzó-front összeomlásának idején? Mit tett Franciaország 1918 tavaszán, midõn a német hadosztályok állásaikat kezdték felgöngyölíteni, és a messzehordó nehézütegek már Párizst lõtték?
Hogyan értettek ott ahhoz, hogy a visszaözönlõ ezredek arcába vágják a nemzeti szenvedés forróságát? Hogyan dolgozott ott a propaganda és a nagyszerû tömegbefolyásolás, hogy a megtört front tagjainak szívébe verje a végsõ gyõzelem tudatát?
Ezzel szemben mi történt nálunk? Semmi! Vagy talán még annál is rosszabb!
Abban az idõben harag és lázongás öntött el, valahányszor a legújabb újságokat olvastam annak a lélektani tömeggyilkosságnak a láttán, amelyet ezek elkövettek. Nemegyszer merült fel a gondolat bennem, hogyha engem ezeknek a tehetetlen vagy pedig gazemberségig menõ módon tudatlan, vagy akarat nélküli propagandistáknak a helyére állítanának, akkor egészen másként üzennék hadat a sorsnak.
Ezekben a hónapokban éreztem. elõször a sors szeszélyes játékát, hogy engem a harctéren olyan helyre állított, ahol bármely négernek egyetlen ujjrándítása elpusztíthat, míg más helyen nagyobb szolgálatot tehetnék hazámnak! Már akkor elég merész voltam hinni, hogy ez nekem sikerülne. Azonban és is csak egyike voltam a nyolcmillió névtelennek. Ilyen körülmények között helyesebb volt, ha nem beszéltem, hanem ezen a helyen teljesítettem kötelességemet olyan jól, amennyire lehetett.
1915 nyarán kerültek kezünkbe az elsõ ellenséges röpcédulák.
Azok tartalma, kevés alaki és formai különbséggel az volt, hogy Németországban a szükség és nélkülözés egyre nagyobb; a háború tartama végtelen, míg a gyõzelmi kilátás egyre jobban semmivé lesz; otthon a nép a békére vágyik, és csak a "militarizmus" és a "császár" akadályozzák azt; az egész világ, amely ezzel tisztában van éppen ezért a háborút nem a német nép ellen, hanem sokkal inkább kizárólag az egyetlen bûnös, a császár ellen viseli; a harcnak addig nem lesz vége, amíg a békés emberiségnek ezt az

ellenségét hidegre nem teszik, és a szabadságszeretõ demokratikus nemzetek a háború befejezése után a német államot föl fogjak venni az örök világbéke szövetségébe, amelynek létesítése a porosz militarizmus megsemmisítésének órájában már biztosítva van.

Az elhangzottak bizonyságául nem egyszer mellékeltek nyomtatásban "leveleket a hazából", amelyeknek tartalma ezeket az állításokat megerõsíteni látszott.

Általában nevettek ezeken a kísérleteken. A röpcédulákat elolvasták, azután hátraküldték a magasabb parancsnoksághoz, és legtöbbször ismét elfelejtették mindaddig, amíg a szél felülrõl újabb küldeményt nem hozott a lövészárokba. Leggyakrabban ugyanis a repülõgépek szórták le ezeket a röpcédulákat.

Egy körülmény feltûnhetett ennél a propagandánál, az, hogy azokon az arcvonalszakaszokon, amelyeken a bajorok tartózkodtak, rendkívüli következetességgel mindig Poroszország ellen izgattak azzal az ígérettel, hogy egyrészt Poroszország egyedül bûnös és felelõs az egész világháborúért, másrészt, hogy Bajorország ellen a legkisebb ellenségeskedéssel sem viseltetnek; természetesen addig rajtuk sem tudnak segíteni, amíg õk (a bajorok) a porosz militarizmus szolgálatában állnak és annak segítenek a "gesztenyét a tûzbõl kikaparni".

A befolyásolásnak ez a módja, úgy látszik, már 1915-ben bizonyos hatást váltott ki. Egyre erõsebb lett a csapatoknál a poroszellenes hangulat, anélkül azonban, hogy felülrõl csak egyszer is komolyan felléptek volna ellene. Ez már több volt, mint egyszerû nemtörõdömség; elõbb vagy utóbb a legsúlyosabb módon meg kellett bosszulnia magát és pedig nemcsak Poroszországgal, hanem az egész német néppel szemben. Márpedig ehhez tartozik, nem utolsósorban, Bajorország is.

Ezen a téren az ellenséges propaganda már 1916-tól kétségtelen eredményeket tudott felmutatni.

Éppen így a hazulról érkezett siránkozó levelek is megtették a magukét. Már nem is volt szükség arra, hogy az ellenség még külön röpcédulák útján stb. közvetítse azokat a frontra. Ezekkel szemben sem tettek a "kormányzat" részérõl eltekintve néhány botor lélektani "figyelmeztetéstõl" semmit. A frontot ellepte az a méreg, amelyet meggondolatlan asszonykezek indítottak el hazulról, természetesen anélkül, hogy sejtették volna: az ilyen levelek az ellenség gyõzelmi kilátásainak az erõsítésére, tehát egyúttal a harctéren levõ hozzátartozóik szenvedéseinek meghosszabbítására és nehezebbé tételére szolgálnak. Német asszonyok átgondolatlan levelei következményükben több százezrekre menõ férfi életébe kerültek.

Már az 1916. év folyamán különféle meggondolandó jelenség mutatkozott. A front már sok mindennel elégedetlen volt, és nemegyszer joggal háborodott fel. Mialatt éhezett, tûrt és szenvedett, hozzátartozói pedig odahaza nélkülöztek, más oldalon bõséget és pazarlást látott. Igen. Még a harctéren sem volt e tekintetben minden rendben.

Így fejlõdött ki már akkor valami enyhe válság, mindenesetre akkor még csak "belsõ" ügyek körül. Ugyanaz az ember, aki elõzõleg szitkozódott, zsörtölõdött, pár perccel késõbb hallgatva tette meg a maga kötelességét, mint hogyha mindezt természetesnek találta volna. Ugyanaz a század, amelyik az imént még békétlenkedett, olyan erõteljesen tartotta a rábízott lövészárokszakaszt, mintha Németország sorsa leginkább is attól a száz méter hosszú agyaggödörtõl függött volna. Ez a harctér még a régi, dicsõséges hadsereg frontja volt.

A front és az otthon közötti nagy különbséget egy nagy változással kapcsolatosan ismertem meg.

1916 szeptemberében hadosztályom a Sommei ütközetben vett részt. Ez az ütközet volt a kezdete azoknak a következõ sorozatos, borzalommal teli mészárlásoknak, amelyek hatása nehezen vethetõ papírra. Inkább pokol volt, semmint háború.

Hetekig tartó pergõtüzek viharában kitartott a német arcvonal. Nemegyszer vonult vissza

kissé, de sohasem tört meg.
1916. október 7-én megsebesültem. Szerencsésen az arcvonal mögé vittek és egy sebesültszállítmánnyal Németország belsejébe irányítottak.
Két év telt el, amióta hazámat nem láttam, és ez a két év ilyen körülmények között szinte vég nélküli idõ. El sem tudtam képzelni, hogyan néznek ki azok a németek, akik nem viselnek egyenruhát. Amikor Hermiesben a sebesült gyûjtõkórházban feküdtem, szinte ijedten rázkódtam össze, mikor egy német asszonynak, az ápolónõnek a hangját hallottam, amint az egyik mellettem fekvõt szólította meg.
Két év után elõször hallottam ilyen hangot. . Minél közelebb ért bennünket a hazaszállító vonat a határokhoz, annál nyugtalanabb lett mindegyikünk. Elvonultak elõttünk azok a városok, amelyeken két évvel ezelõtt mint fiatal katonák utaztunk keresztül:
Brüsszel, Löwen, Lüttich és egyszerre csak ráismertünk hegyes oromzatáról és szép ablakdíszeirõl az elsõ német házra. A haza!
1914 októberében viharzó lelkesedés fogott el a határ átlépésekor, most csend és meghatódottság honolt körünkben. Mindenki szerencsésnek érezte magát, hogy a sors még egyszer látni engedte azt, amit életével oly nehezen védelmezett; szinte mindenki elrejtõzött a másik tekintete elõl.
Majdnem elindulásom évfordulóján kerültem a Berlin melletti beelitzi kórházba.
Micsoda változás! A Sommei csata iszapjából a gyönyörû épület fehér ágyába! Az ember szinte nem akart eleinte belefeküdni, csak lassanként tudtunk beleszokni ebbe az új világba.
Sajnos, ez a világ más szempontból is új volt.
A harctéri hadsereg lelke még vendég sem volt már itt. Azt, ami a harctéren még ismeretlen volt, elõször itt hallottuk: a gyávaság dicséretét. Igaz ugyan, hogy odakint is hallottunk szitkozódást, elégedetlenséget, de sohasem fajult a kötelességszegésre való felbujtásig, a gyávaság dicséretéig. Nem! A gyáva gyáva maradt és egyéb semmi; a lenézés, amely osztályrészül jutott még mindig általános volt éppen úgy, mint az a csodálat, amellyel az igazi hõsöket illették. Itt a kórházban már részben majdnem megfordítva állt a helyzet. A lelketlen izgatók vitték a szót, és siralmas rábeszélõképességük minden eszközével megkísérelték, hogy a tisztességes katona fogalmát nevetségesnek, a gyáva jellemtelenségét pedig mintaképnek tüntessék fel. Az egyik azzal dicsekedett, hogy maga sebesítette meg kezét a drótakadályban, hogy így a kórházba kerüljön. Ez a lázító fickó már annyira ment, hogy saját gyávaságát pimasz hangon magasabb bátorság eredményének minõsítette, mint a tisztességes katonák hõsi halálát. Sokan hallgatták szótlanul, mások elmentek mellette, voltak azonban néhányan, akik helyeseltek.
Nemegyszer hányingerem támadt, a lázítót azonban megtûrték az intézetben. Mit tehetett az ember? Hogy ki és mi õ, azt a vezetõségnek pontosan kellett tudnia és tudta is. Mégsem történt semmi.
Amikor ismét jól tudtam járni, szabadságot kaptam Berlinbe való távozásra. A szükség mindenütt láthatóan nagy volt. A milliós város éhezett. Békétlenség uralkodott. A katonák által látogatott helyeken a hang hasonlított a kórházban használthoz. Az volt az embernek a benyomása, hogy ezek a fickók egyenesen szándékosan keresik fel az ilyen helyiségeket, hogy nézetüket továbbterjesszék. Sokkal kínosabbak voltak azonban az állapotok Münchenben. Amikor engem, felgyógyulásom után a kórházból elbocsátottak és a pótzászlóaljhoz vonultam be, alig ismertem rá e városra. Bosszúság, bizalmatlanság, szitok mindenütt, amerre csak járt az ember. Magánál a zászlóaljnál a hangulat kritikán aluli volt. Közrejátszott ebben a harcteret megjárt katonák kezelésének az a végtelenül ügyetlen módja, amelyben a harcteret egyáltalában még nem járt öreg iktatótisztek részesítették õket. Ezek a harcteret járt katonák bizonyos olyan tulajdonsággal rendelkeztek, amelyek csak a harctéri szolgálat alapján voltak magyarázhatók, míg ezeknek a tartalék

csapattesteknek a vezetõi számára teljesen érthetetlenek maradtak. Ezzel szemben a harctérrõl visszajött tisztek legalábbis magyarázatát tudták ennek adni. Az ilyen, harcteret megjárt tisztet azután a legénység egész másként becsülte, mint az elõbbi, kiegészítõ parancsnokot. Mindettõl eltekintve, az általános hangulat nagyon nyomorúságos volt; a lapulás már mintegy magasabb rendû okosság jelének számított, a hû kitartás pedig a belsõ gyengeség és botorság jele volt. Az irodákat zsidók szállották meg, majdnem minden írnok zsidó volt, és majdnem minden zsidó írnok volt.
Csodálkoztam a kiválasztott nép harcosainak e bõségén, és akarva, akaratlanul észrevettem, milyen kevesen voltak belõlük a harctéren.
Még szomorúbban állottak a dolgok gazdasági téren. Itt a zsidó nép valóban pótolhatatlanná" lett. A pók megkezdte vérszívó munkáját. A háborús gazdasági társaságok kerülõ útján megtalálta a nemzeti és szabad gazdasági élet tönkretételének módját.
Korlátlan központosítás szükségességét hangoztatták. Így került 1916-17-ben már valóban majdnem az egész termelés a zsidóság ellenõrzése alá.
Ki ellen irányult tehát a nép gyûlölete?
Abban az idõben borzalommal láttam a végzet közeledését, amelynek, ha alkalmas idõben fel nem tartóztatjuk, az összeomláshoz kell vezetnie.
Mialatt a zsidó az egész nemzetet meglopta és saját uralma alá kényszerítette, a "poroszok" ellen izgatott. Akárcsak a harctéren, otthon sem történt e mérgezési propaganda ellen semmi. Mintha nem is sejtették volna, hogy Poroszország összeomlása még távolról sem jelenti Bajorország felvirágoztatását, sõt ellenkezõleg, bármelyik zuhanása a másikat is magával rántja a mélységbe.
Rettenetesen bántott ez a magatartás. Én ebben csak a zsidóság nagystílû fogását láttam, amellyel magáról a másikra tudta terelni az általános figyelmet. Mialatt a bajorok és poroszok egymással veszekedtek, õ kihúzta alóluk a létfenntartás talaját, mert mialatt Bajorországban Poroszországot szidták, azalatt a zsidó megszervezte a forradalmat, és tönkretette Poroszországot Bajorországgal együtt.
Nem bírtam a német törzseknek ezt a civódását nézni, és örültem, hogy ismét a harctérre kerülhettem, ahová nem sokkal Münchenbe érkezésem után ismét önként jelentkeztem. 1917 márciusának elején újra a harctéren, ezredemnél voltam.
1917 végén úgy látszott, hogy a hadsereg túl volt levertségének mélypontján. Az orosz összeomlás után az egész hadsereg új reménységet és új erõt merített 11 magának. Egyre inkább magával ragadta a csapatokat az a meggyõzõdés, hogy a nagy harc végeredményben mégis Németország gyõzelmével kell, hogy végzõdjék. Ismét énekszót hallottunk, és a baljóslatú hollók megritkultak. Az ember ismét bízott hazája jövõjében.
Különösen az 1917. õszi olasz összeomlás gyakorolt csodálatos hatást. Ebben a gyõzelemben annak a lehetõségnek a bizonyságát látták, hogy nemcsak az orosz harctéren, hanem másutt is át lehet törni az arcvonalat. Csodálatos hit ömlött milliók szívébe, és a jövõbe vetett hittel indultak neki 1918 tavaszának. Ezzel szemben az ellenség láthatóan levert volt. Ezen a télen valamivel csendesebb is volt, mint korábban. A vihar elõtti nyugalom lett úrrá a harctereken.
Mialatt azonban a harctéren az utolsó elõkészületi munkálatok folytak az örökké tartó harc befejezésére. Végeláthatatlan emberi és hadiszerszállítmányok érkeztek a nyugati harctérre. Mialatt a csapatok a nagy támadáshoz szükséges kiképzésben részesültek, Németországban kitört a háború legnagyobb gazsága.
Németországnak nem volt szabad gyõznie. Az utolsó órában, amikor már úgy látszott, hogy a gyõzelem a német zászlókat lobogtatja, olyan eszközhöz nyúltak, amely alkalmasnak látszott arra, hogy egy csapásra csírájában fojtsa meg a tavaszi német támadást, és tegye lehetetlenné a gyõzelmet: megszervezték a lõszeripari sztrájkot.
Ha ez sikerül, akkor a német arcvonalnak össze kell omlania, valóra váltva a "Vorwärts"

kívánságát, hogy a gyõzelem ezúttal ne a német zászlókat vigye diadalra. Az arcvonalat lõszer hiánya következtében rövid hetek alatt át kellett, hogy törjék, ezzel megakadályozták a támadást, megmentették az Antantot, a nemzetközi tõke Németország urává lett, és a marxista népcsalás elérte célját.
A nemzeti gazdaság tönkretétele és a nemzetközi tõke uralma olyan eredmény, amelyet az egyik oldal butasága és jóhiszemûsége és a másik oldal végtelen gyávasága tett lehetõvé.
A harctéri lõszerhiány elõidézésére hivatott sztrájknak azonban nem volt meg a remélt eredménye. Igen korán összeomlott ahhoz, hogy a lõszerhiány, mint olyan amint ezt kitervelték , a hadsereget romlásba döntse. Mennyivel borzalmasabb volt azonban az az erkölcsi kár, amelyet okozott.
Elõször is: miért harcol a hadsereg, hogyha a gyõzelmet a haza már nem óhajtotta? Miért a sok áldozat és szenvedés? A katona harcoljon a gyõzelemért, a haza pedig sztrájkoljon ellene?
Másodszor: milyen hatással volt ez az ellenségre?
1917-18 telén elsõ ízben gyülekeztek sötét felhõk a szövetséges hatalmak egén. Immár négy éve, hogy nekirontottak a német hõsnek, és nem tudták térdre kényszeríteni, annak ellenére, hogy feléjük tulajdonképpen csak a védekezõ karját tartotta, míg a kardját keleten, majd délen kellett megforgatnia. Most végre nem kellett félnie a hátbatámadástól. Tenger vér folyt el mindaddig, amíg sikerült az egyik ellenséget végleg legyõzni. Most kerülhetett a sor nyugatra. Ha az ellenségnek eddig nem sikerült a védelmet megtörnie, most ellene irányulhatott a támadás.
Ettõl féltek és aggódva gondoltak a gyõzelemre.
Londonban, Párizsban egyik megbeszélés a másikat követte, még az ellenséges propaganda is nehezen mozgott, már nem volt olyan könnyû a német gyõzelem kilátástalanságáról beszélni.
Ugyanez volt a helyzet a csöndbe burkolódzott harctereken is. A szövetségesek csapatai lassanként letettek szemtelenségükrõl, lassanként kezdett világosodni az õ agyuk is. Belsõ álláspontjuk megváltozott a német katonákkal szemben . Eddig a legyõzésre kerülõ õrültet látták benne, most egyszerre csak úgy jelent meg elõttük, mint az orosz szövetséges megsemmisítõje. A keleti támadások szükség parancsolta mérséklése egyszerre zseniális taktikaként tûnt fel elõttük. Három éven keresztül támadták ezek a németek Oroszországot, eleinte a gyõzelem legkisebb látszata nélkül. Szinte nevettek ezen a céltalan kezdeten; úgy látszott, hogy végeredményben mégiscsak az orosz óriásnak kell a maga számbeli fölényével gyõztesként a porondon maradni. Németország számára csak az elvérzés látszott lehetségesnek. A valóság ezt a reménységet látszólag támogatta is.
1914 szeptembere óta, amikor elsõ alkalommal kezdtek a tannenbergi csata orosz foglyainak végtelen tömegei Németország útjain és vasútjain hömpölyögni, ez a folyamat beláthatatlan méreteket öltött, mert minden megvert és megsemmisített sereg helyén új támadt. Szinte kifogyhatatlanul ontotta a cárok birodalma a katonákat, a háborúnak ezeket az újabb és újabb áldozatait. Joggal kérdezhették, vajon meddig képes bírni Németország ezt a versenyfutást. Vajon nem kellette tartania attól, hogy elérkezik a nap, amikor egy utolsó német gyõzelem után még mindig újabb orosz seregek állnak csatasorba, és akkor mi történik? Emberi számítás szerint az orosz gyõzelmet ki lehetett ugyan tolni, de annak jönnie kellett.
És most ezek a remények egyszerre szertefoszlottak: a legnagyobb véráldozatot hozó szövetségestárs kimerült és hajthatatlan támadója lábainál hevert. Félelmes árnyak jelentek meg az addig vakon hívõ katonák elõtt, és féltek az következõ tavasztól, mert ha eddig nem sikerült a németeket megtömi, azt az ellenfelet, amelyik eddig csak fél erõvel állott a nyugati fronton, hogyan lehetett volna azután legyõzni, amikor ennek a rettenetes hõsi államnak egész támadóerejét a nyugati harctérre összpontosították.
A tiroli hegyek árnyai szállták meg képzeletüket, egészen a flandriai ködökig suhantak

Cadorna megvert seregének szomorú szellemei és a gyõzelmi hit lassanként az következõ vereség félelmévé változott.
Ámde, amikor a hûvös éjszakában a felvonuló német hadsereg rohamcsapatainak egyhangú dobbanását vélték már hallani, és gondterhelt aggodalommal néztek az elkövetkezendõ leszámolás elé, akkor egyszerre Németországban vakító vörös fény lobbant fel és bevilágította az ellenséges harcvonal legutolsó gránáttölcsérét is. Abban a pillanatban, amikor a német hadosztályok a támadásra vonatkozó utolsó parancsaikat kapták, Németországban kitört az általános sztrájk.
Elõször nem jutott szóhoz a világ. Azután a fellélegzõ ellenséges propaganda rávetette magát erre a tizenkettedik órában érkezett segítségre. Egyszerre megtalálták az eszközt a szövetséges hadseregek katonáinak lankadó önbizalmát ismét felemelni: a gyõzelem valószínûségét már egészen biztos tényként állították elébük és az aggodalmas gondokat önbizalommá változtatták. Most már a német támadástól félõ ezredekbe belevihették annak a bizonyosságnak érzetét, hogy a minden idõk elkövetkezendõ legnagyobb harcában, a háború befejezésénél nem a német roham vakmerõsége lesz a döntõ, hanem kitartó védekezésük. Gyõzedelmeskedjenek úgymond a németek, ahogy akarnak. Az õ hazájukban a forradalom áll bevonulás elõtt és nem a gyõzelmes hadsereg.
Ezt a hitet öntötték az angol, francia és amerikai újságok olvasóik szívébe, mialatt a valóban ügyes propaganda a harctér csapataiba öntött új lelket.
"Németország forradalom elõtt!" "A szövetséges hatalmak gyõzelme feltartóztathatatlan!" Ez volt a legjobb orvosság a lankadó Tomik talpra állítására. Most ismét tüzelésre lehetett bírni a puskákat, és a páni félelem helyére a reményteljes ellenállás lépett.
Ez volt az eredménye a hadiszersztrájknak. Megerõsítette az ellenséges népek gyõzelmi hitét, és kiemelte a szövetségesek arcvonalát a kétségbeesésbõl. Következményeiben pedig ezer és ezer német katonának kellett ezt a sztrájkot vére hullásával megfizetnie. Ennek a gaztettnek felbujtói a forradalmi Németország legmagasabb állami pozícióinak várományosai voltak. Igaz ugyan, hogy német részrõl e sztrájk kihatásai lassanként kiheverhetõk voltak, az ellenségre gyakorolt hatása azonban megmaradt. Az ellenállás kilástalansága már nem kísértett, és helyébe a gyõzelemért vívott elkeseredett harci kedv lépett.
Emberi számítás szerint ugyanis jönnie kell a gyõzelemnek abban az esetben, ha a nyugati arcvonal csak hónapokig is ellent tud állni a német támadásnak. Az Antant parlamentjeiben felismerték a jobb lehetõségeket és hatalmas összegeket szavaztak meg a Németország megsemmisítését célzó propaganda számára.
Abban a szerencsében részesültem hogy a két elsõ és utolsó támadásban részt vehettem. Ezek életem leghatalmasabb benyomásai; hatalmasak azért, mert most az utolsó alkalommal éppen úgy, mint 1914ben, a harc elvesztette a védekezõ jellegét és támadó jellegûvé vált. Fellélegeztek a német hadsereg lövészárkaiban és aknáiban, amióta végre több mint három évi, az ellenséges pokolban eltöltött állóharc után, elérkezett a leszámolás órája. Még egyszer felhangzott a gyõzelmes zászlóaljak hangja és gyõzelmi babérkoszorú övezte a sok harcot látott zászlókat. Még egyszer felzendült a végeláthatatlan menetelõ oszlopok ajkán a hazafias ének dallama, felszárnyalt az égig, és az Úr kegyelme utoljára mosolygott hálátlan gyermekeire.
1918 nyarának derekán tikkasztó hangulat uralkodott a harctéren. Otthon veszekedtek. Miért? A harctéri seregek egyes csapatrészeiben sok mindenrõl beszéltek. A háború most már kilátástalan mondották és már csak az õrültek gondolhatnak gyõzelemre. A népnek már semmi érdeke sem fûzõdik a további kitartáshoz, hanem csak a nagytõkének és a császárságnak. Mindez otthonról jött és a harctéren is megbeszélés tárgya volt.
Eleinte alig hederítettek rá. Mit törõdtünk mi az általános választójoggal. Vagy talán azért harcoltunk mi négy éven át? Ilyen háborús cél emlegetése a legnagyobb gazság volt, amit a halott hõsökkel szemben elkövethettek. Az ifjú ezredek Flandriában nem azzal a

kiáltással mentek a halálba, hogy "Éljen az általános, titkos választójog!", hanem azzal a jelszóval, hogy "Németország mindenek felett!" Azok azonban, akik választójog után kiáltottak, legnagyobbrészt nem voltak ott, ahol azt most ki akarták harcoltatni. A harctér nem ismerte ezt a politizáló bandát. Csak nagyon kis részben látták ezeket a parlamenti férfiakat ott, ahol minden épkézláb németnek lett volna helye.

Ilyen körülmények között a harctér nemigen volt alkalmas Ebert, Scheidemann, Liebknecht stb. urak ez újabb háborús céljának befogadására. (Friedrich Ebert, szociáldemokrata, 1919-1925: a német köztársaság elsõ elnöke. Philipp Scheidemann többségi szocialista, 1919-ben német kancellár. Karl Liebknecht kommunista, Spartacus mozgalom vezére.) Nem értették meg, hogy miként van joguk ezeknek a hadseregen keresztül az államhatalom átvételére.

Az én személyes meggyõzõdésem elejétõl fogva sziklaszilárd volt: a végletekig gyûlöltem ezt a hitvány, népcsaló bandát. Már régen tisztában voltam azzal, hogy esetükben nem a nemzet jóléte, hanem saját üres zsebük megtöltése játszotta a fõszerepet. Az a körülmény, hogy most képesek voltak az egész népet feláldozni, szükség esetén az egész országot tönkretenni céljuk eléréséért, arról gyõzött meg, hogy megértek a kötélre. Kívánságuk figyelembe vétele a dolgozó nép érdekeinek feladását, teljesítése pedig Németország pusztulását jelentette.

Így gondolkozott a hadsereg legnagyobb része is. Csak a haza belsejébõl érkezõ utánpótlás volt egyre rosszabb és rosszabb, úgyhogy ezek tulajdonképpen inkább gyöngülést, semmint erõsödést jelentettek. Különösképpen állott ez az ifjú korosztálybeli utánpótlásra. Sokszor hihetetlennek tetszett, hogy ezek is annak a népnek a fiai, amely egykor ifjúságát az Ypern körüli harcokba küldte.

1918 augusztusában és szeptemberében a bomlási tünetek egyre jobban jelentkeztek, annak ellenére, hogy az ellenséges támadás nem volt a mi egykori védekezõ küzdelmünk szörnyûségeihez hasonlítható. A Sommei és flandriai csaták emléke ehhez képest borzalmas volt.

Szeptember végén a hadosztályom harmadízben került arra a helyre, amelyet mint fiatal önkéntesek ostromoltunk.

Micsoda emlékek!

1914 szeptemberében és októberében itt mentünk át a tûzkeresztségen. Hazaszeretettel a szívünkben és nótával az ajkunkon indultunk a csatába, mintha csak táncba mentünk volna. A legdrágább vért örömmel áldoztuk abban a hitben, hogy ezzel a haza függetlenségét és szabadságát biztosítjuk.

1917 júliusában léptünk másodízben erre a mindnyájunk számára megszentelt földre. Itt nyugodtak legjobb bajtársaink, akik egykor majdnem gyermekként, ragyogó szemmel rohantak egyetlen drága hazánkért a halálba.

Mi, öreg harcosok, akik a háború kitörésekor az ezreddel indultunk ki, tiszteletteljes meghatódottsággal állottunk ezen a helyen, amelyet a "hûséggel és becsülettel mindhalálig" esküvés szentelt meg.

Azt a földet, amelyet ezredünk három évvel ezelõtt rohamozott, most nehéz állóharcban kellett megvédenünk.

Az angolok háromhetes pergõtûzzel készítették elõ a flandriai offenzívát. Mintha a meghaltak szellemei éledtek volna fel; az ezred körmeivel bevájta magát a piszkos agyagba, belekapaszkodott a gránáttölcsérekbe és lyukakba, és mint egykor, most sem tágított errõl a helyrõl. Ezredünk egyre inkább fogyatkozott, míg végre 1917. július 31én megindult az angolok támadása.

Augusztus elsõ napjaiban leváltottak bennünket.

Az ezred néhány századra fogyott le, és embereink, akik már önmagukban kísértetek voltak, sárosan, iszaposan kerültek hátra. Az angoloknak is csak a halál jutott osztályrészül ezen a hitvány, néhány száz méternyi frontszakaszon,

Most, 1918 õszén, harmadszor álltunk 1914 e rohamának helyén. Egyetlen pihenõ városkánk, Comines immár harctérré lett. A harctér nem változott, de az emberek nagyon is. Most már a csapatokon belül is "politizáltak". Az otthoni méreg, mint mindenütt, itt is megkezdte romboló munkáját. A fiatal utánpótlás teljesen hasznavehetetlen volt, mert hazulról érkezett.
Október 13-14-re virradó éjjel a déli fronton Ypern elõtt klórgáztámadás indult meg. E támadásnál sárgakeresztes gázt használtak, amelynek hatása eddig ismeretlen volt, már ami a saját testünkön való kipróbálást illeti. Magam is megismerkedtem vele ezen az éjszakán. Wervicktõl délre egy dombon október 13-ának estjén több órát tartó gázgránátos pergõtûzbe kerültünk, amely azután kisebb-nagyobb hevességgel egész éjszakán át tartott. Bajtársaink közül már éjfél tájban többen elhullottak sorainkból, némelyek közülük örökre. Reggel felé engem is elõvett a fájdalom. Negyedóráról negyedórára egyre erõteljesebben, reggel hét órakor pedig már én is meginogtam, égõ szemmel mentem hátra s vittem magammal utolsó háborús jelentésemet. Pár órával késõbb szemeim izzó széngolyókká változtak elsötétült körülöttem a világ.
Így kerültem a pomerániai Pasewalk városka kórházába. Ott kellett a forradalmat megérnem.
Valami bizonytalanság, valami visszataszító hangulat lógott már hosszabb ideje a levegõben. Az emberek arról beszéltek, hogy a legközelebbi hetekben kitör valami csak azt nem tudtam, hogy mit értenek tulajdonképpen alatta. Elõször arra gondoltam, hogy a tavaszi sztrájkhoz hasonló sztrájk tör ki. Folytonosan kedvezõtlen hírek jöttek a tengerészettõl, ahol állítólag forrongás volt kitörõben. Én mindenesetre ezt inkább egyesek fantasztikus agyszüleményének tekintettem, semmint nagy tömegek mûvének. Magában a hadikórházban valamennyien a háborúnak remélhetõ gyors befejezésérõl beszéltek, de az "azonnali"-val senki sem számolt. Újságokat nem tudtam olvasni.
Novemberben ez az általános feszültség egyre jobban erõsödött.
Egy napon azután egyszerre csak kitört a szerencsétlenség. Tengerészek jöttek , teherautókon, és a forradalomban való részvételre szólítottak fel. Népünknek e "szabadságáért, szépségéért és méltóságáért" folytatott harcában néhány zsidó suhanc volt a "vezér". Egyetlenegy sem volt közülük a harctéren. A hadtápterület egy úgynevezett "nemikórházának" kerülõ útján jutott vissza a hazába ez a három keleti fajzat, hogy azután itt kitûzzék a vörös rongyot.
Az utóbbi idõben állapotomban javulás állott be. Szemüregem hasító fájdalma lassanként alábbhagyott, és sikerült környezetemet körvonalaiban újra felismernem. Lassanként reménységem lehetett arra, hogy ismét oly mértékben visszanyerem látási képességemet, amivel késõbb valamilyen hivatást betölthetek. Azt természetesen nem reméltem, hogy ismét rajzolással foglalkozzam. Éppen a javulás útján voltam, amikor a legborzalmasabb események játszódtak le.
Az elsõ idõkben még azt reméltem, hogy ez a hazaárulás többé-kevésbé csak helyi jelenség. Ilyen értelemben igyekeztem megerõsíteni hitében néhány bajtársamat is. Különösen bajor bajtársaim voltak e tekintetben több mint hozzáférhetõk. Hangulatuk minden egyéb volt, csak nem "forradalmi". El sem tudtam volna képzelni, hogy ez az õrület Münchenben is bekövetkezzék. A tiszteletre méltó Wittelsbach családhoz való hûségük erõsebbnek látszott elõttem néhány zsidó akaratánál. Így nem gondolhattam másra, mint hogy csak a tengerészek egy puccsáról van szó, amelyet a legrövidebb idõn belül le fognak verni.
A legközelebbi napok életem legborzalmasabb bizonyosságát hozták magukkal. Egyre nyomasztóbbak voltak a hírek. Amit én helyi jellegû dolognak tartottam, az az általános forradalom ismérveit öltötte magára. Ehhez járultak a harctér szégyenteljes hírei. A katonák meg akarták adni magukat. Egyáltalán lehetséges volt ez?
November 10én egy lelkész jött a kórházba, és kis beszédet intézett hozzánk.

A végsõkig felizgatott állapotban én is jelen voltam ennél a beszédnél. Az öreg tiszteletes úr remegett, amikor közölte velünk, hogy a Hohenzollern ház most már nem viselheti többé a német császári koronát, hogy a haza köztársasággá lett, és hogy imádkoznunk kell a Mindenhatóhoz, hogy e változás alkalmából se tagadja meg áldását népünktõl és ne hagyjon el az elkövetkezendõ idõkben sem. Valóban, õ nem tehetett másképp. Néhány szóban a királyi házról is kellett beszélnie. Menteni akarta a Ház szolgálatait Pomerániával, Poroszországgal, nem az egész német hazával szemben. Akkor egyszerre csak elkezdett lassan, befelé zokogni. A kis teremben mély levertség lett úrrá mindenki szívében, és én azt hiszem, hogy szem nem maradt szárazon. Amikor azonban az öreg úr tovább akart beszélni és közölni kezdte, hogy nekünk most a háborút be kellett fejeznünk, most a hazának sorsa, minthogy a háborút elvesztettük, a gyõztesek kegyétõl függ és súlyos elnyomatásnak van kitéve, és hogy a fegyverszünetet az eddigi ellenségünk jóindulatába vetett bizalommal kötöttük meg, akkor már nem tudtam tovább türtõztetni magam. Lehetetlenség volt számomra tovább is ott maradni. Szemem elõtt ismét elsötétült a világ, és csak tapogatózva tántorogtam vissza a hálóterembe. Ledobtam magam fekhelyemre, és égõ fejemet takarómba és párnámba fúrtam.
Azóta a nap óta, amelyen édesanyám sírjánál állottam, nem sírtam többé. Hogyha hozzám kora ifjúságomban a sors kegyetlen volt, csak dacom erõsödött. Amikor hosszú háborús évek alatt a halál nemegyszer legjobb bajtársaimat és barátaimat ragadta magával soraimkból, bûnnek tartottam volna ezért siránkozni, hiszen Németországért haltak meg. S amikor végül ennek a rettenetes küzdelemnek utolsó napjaiban az alattomos gáz meglepett és szememet támadta meg, s az örök vakságtól való félelmemben már-már kétségbeestem, egyszer csak lelkiismeretem hangja szólalt meg, mondván: "Te satnya gyáva teremtés, te sírni akarsz, mialatt ezreknek százszor rosszabb sora van", és fásultan hordoztam sorsomat. Most azonban már nem tudtam másként tenni. Most láttam csak igazán, mennyire eltörpül minden személyes fájdalom a haza szerencsétlenségével szemben.
Minden hiába történt tehát! Hiába a sok áldozat, szenvedés, hiába a vég nélküli hónapok éhsége és szomjúsága, hiába a halálfélelemmel teljes órák, amelyekben kötelességünket mégis teljesítettük, és hiába kétmillió bajtársunk halála, akik örökre ott maradtak. Szükséges volt megnyílnia százezrek sírjának, akik a hazába vetett hittel indultak küzdelembe, hogy azután sohase térjenek vissza? Meg kellett nyílni e síroknak, hogy a néma, iszappal és vérrel fedett hõsöket mint bosszúálló szellemeket küldje a hazába azért, amiért így becsapták õket, akik pedig a legszebb áldozatot hozták hazájukért? Hát ezért haltak meg 1914 augusztusának és szeptemberének katonái? Ezért mentek el ugyanez év önkéntes ezredei az öreg bajtársak után? Ezért estek el Flandria mezõin a tizenhét esztendõs gyerekek? Ez hát az értelme annak az áldozatnak, amelyet a német anya hozott hazájáért, amikor legkedvesebb fiait harcba indította, hogy azután sohase lássa õket viszont? Hát mindez ezért történt? Azért, hogy néhány szánalmas gazember hazánkra tehesse a kezét?
Ezért tartott ki tehát a német katona a nap szúró hevében és hóviharban, éhezve és szomjúhozva, fázva, fáradtan és álmatlan éjszakákon át végtelen menetelések idején? Ezért feküdt a pergõtüzek poklában és a gázharcok lázában anélkül, hogy megtántorodott volna, mindig csak a hazával szembeni kötelességére gondolva, arra, hogy megvédje azt az ellenséggel szemben?
Valóban ezek a hõsök is megérdemeltek egy emlékmûvet:
"Vándor, aki Németországba mégy, jelentsd a hazának, hogy itt nyugszunk, híven és engedelmesen teljesítve hazánkkal szemben kötelességünket." És a haza?
Minél inkább igyekeztem tisztán látni ebben az órában, annál inkább égette a felháborodás, szégyen és gyalázat homlokomat. Mi volt szemem fájdalma ehhez a szenvedéshez képest?
S ami erre következett, a borzalmas napok és még borzalmasabb éjszakák sorozata volt.

Tudtam, hogy minden elveszett. Az ellenség kegyében bízni csak õrültek, hazugok vagy gazemberek tudtak. Ezeken az éjszakákon nõtt meg gyûlöletem e gaztett elõidézõivel szemben.
A következõ napokban saját sorsommal is tisztában voltam. Nevetnem kellett, ha saját jövõmre gondoltam, arra, amely rövid idõvel ezelõtt még oly keserû gondokat okozott nekem. Vajon nem volt-e nevetséges a házépítési akarat egy ilyen földön? Végre világos lett elõttem az is, aminek be kellett következnie, amitõl oly gyakran féltem, amit csak nem akartam hinni.
II. Vilmos volt az elsõ német császár, aki a marxizmusnak békejobbot nyújtott anélkül, hogy meggondolta volna: ezeknek a bitangoknak nincsen becsületük. Mialatt õk a császári jobbot kezükben tartották, másik kezükben már a tört szorongatták.
A zsidókkal nem lehet szövetkezni. Velük csak szigorú számolás lehetséges. Vagy, vagy!
Elhatároztam, hogy politikus leszek.

VIII. Politikai tevékenységem kezdete

1918 novemberének végén kerültem vissza Münchenbe. Ezredem pótzászlóaljához osztottak be, amely abban az idõben "katonatanácsok" kezében volt. Az egész "üzem" számomra annyira ellenszenves volt, hogy elhatároztam, a lehetõség szerint odébbállok. Egyik hû harctéri bajtársammal, Ernst Schmidttel Traunsteinba mentem, és ott maradtam a tábor feloszlatásáig.
1919 márciusában mentünk vissza Münchenbe. ; A helyzet tarthatatlan volt, és szükségszerûen a forradalom további kifejlõdése felé vezetett. Eisner halála siettette a kifejlõdést, és végül is az egész forradalom elõidézõinek szeme elõtt célként lebegõ tanácsköztársasághoz, helyesebben az átmeneti zsidó uralomhoz vezetett. (Kurt Eisner radikális szocialista politikus, 1918. novembertõl 1919. febr. 21-ig bajor miniszterelnök.)
Ebben az idõben rengeteg terv vetõdött fel bennem. Naphosszat azon tûnõdtem, hogy mit is lehetne tenni. Minden elképzelésemnek a vége azonban annak a józan megállapítása lett, hogy én, mint névtelen, egyáltalán nem rendelkezem azokkal az elõfeltételekkel, amelyek a célszerû tevékenységhez szükségesek. Arról még lesz alkalmam beszélni, hogy miért nem csatlakoztam már akkor sem a meglevõ pártok egyikéhez sem.
A tanácsköztársaság idején léptem fel elõször úgy, hogy a központi tanács haragját magamra vontam. 1919. április 27-én, kora reggel le akartak tartóztatni, az a három alak azonban, nekik szegzett karabélyommal szemben, nem rendelkezett a szükséges bátorsággal, s úgy elment, ahogy jött.
Pár nappal München felszabadítása után a második gyalogezrednek a forradalmi események felülvizsgálatát végzõ bizottságához vezényeltek.
Ez volt az elsõ, többé-kevésbé tisztán politikai tevékenységem.
Pár hétre rá parancsot kaptam, hogy a véderõ tagjai részére rendezett tanfolyamon vegyek részt. Ez a tanfolyam azt célozta, hogy a katonák megismerkedjenek az állampolgári gondolkodásmód alapelveivel. Számomra ennek az intézménynek az értéke abban rejlett, hogy lehetõségem nyílt néhány hasonló gondolkodású bajtársam megismerésére, akikkel azután a pillanatnyi helyzetet alaposan megbeszéltem. Valamennyien többé-kevésbé meg voltunk gyõzõdve arról, hogy Németországot a novemberi gaztett pártjai: a Centrum és a szociáldemokrácia a kérlelhetetlenül közeledõ összeomlástól nem tudják megmenteni és hogy az úgynevezett "polgári-nemzeti" alakulatok sem alkalmasak, a legjobb akarat mellett sem a megtörténtek jóvátételére. Egész sereg feltétel hiányzott ahhoz, hogy a . sikerülhessen. Az idõ nekünk adott igazat. / került szóba ami kis körünkben egy új párt alapításának kérdése. A szemünk elõtt lebegõ alapelvek ugyanazok voltak, amelyek késõbb a "Német Munkáspárt" (Deutsche Arbeiterpartei) megvalósultak. Az újra

alapítandó mozgalomnak máris lehetõséget kellett nyújtani arra, hogy a nagy tömegekhez férkõzhessünk, anélkül a munka céltalan és felesleges lett volna. Így döntöttünk a Szociálforradalmi Párt (Socialrevolutionäre Partei) név mellett. Tettük ezt azért is, mert új pártunk alapelvei tényleg forradalmiak voltak. Ennek mélyebb értelme azonban a következõkben rejlett. Akármennyire is foglalkoztam már korábban gazdasági problémákkal, e tevékenységem mindig azok között a keretek között maradt, amelyek a szociális elvek tanulmányozásából adódtak. Csak késõbb, a német szövetségi politika tanulmányozása következtében bõvültek ki e keretek. Ez a politika nagyrészt a gazdaság téves megítélésén és a német nép jövõ létfenntartási alapjainak a folytonosságán alapult. Mindezek a gondolatok azonban abban a véleménybõl, hogy a tõke minden esetben a munka eredménye és ehhez képest maga is a tényezõktõl függ, amelyek az emberi tevékenységet elõmozdítják vagy áthatják. A tõke nemzeti jelentõsége pedig éppen abban rejlik, hogy maga is teljes mértékben az állam, tehát a nemzet nagyságától, szabadságától és hatalmától függ. Az összefüggésnek már magában véve is az államnak és nemzetnek a tõke által való támogatásához kellene vezetnie. A tõkének és a független szabadgazdálkodásnak ez az egymásrautaltsága nézetem szerint arra kell kényszerítenie a tõkét, hogy síkraszálljon a nemzet szabadsága, hatalma és ereje érdekében. Ezzel adva volt az államnak a tõkével szemben viszonylag egyszerû és világos föladata: gondoskodnia kellett arról, hogy a tõke az állam szolgája maradjon, ne tekintse magát a nemzet uralkodójának. E felfogásnak megítélésem szerint két feladata volt: életképes nemzeti gazdaság fenntartása, a munkavállalók szociális jogainak a biztosítása. A tiszta tõke, mint a teremtõ munka végsõ eredménye és a maga létét kizárólag spekulációnak köszönõ töke közötti különbséget annak idején nem láttam a maga teljes világosságában. Mert eddig nem találkoztam semmiféle olyan körülménnyel, mely efölött gondolkodásra késztetett volna. Errõl gondoskodott most már a legalaposabb módon a már említett tanfolyamok elõadója, Gottfried Feder. Életemben elsõ ízben volt alkalmam a nemzetközi és kölcsöntõke alapelveivel megismerkedni. Miután Feder elsõ elõadását meghallgattam, mindjárt átvillant agyamon annak gondolata, hogy megtaláltam egy új párt alapításának leglényegesebb tételéhez vezetõ utat.

Feder azzal tette a legnagyobb szolgálatot számomra, hogy kíméletlen brutalitással állapította meg a tõzsde és kölcsöntõke épp annyira spekulatív, mint gazdasági jellegét, valamint, hogy leleplezte a kamat elõítéletekkel teli szerepét.

Az alapvetõ kérdések tekintetében vallott megállapításai annyira helyesek voltak, hogy azok bírálói már elejétõl fogva nem annyira az elv elméleti helyességét, hanem sokkal inkább keresztülvitelének gyakorlati lehetõségét vitatták. Ez a körülmény, amely mások szemében Feder megállapításainak gyöngeségét, számomra éppen erejét bizonyította.

A programalkotók feladata nem a dolgok keresztülviteli lehetõsége mérvének a megállapítása, hanem a tények tisztázása. Ez azt jelenti, hogy kevésbé kell az úttal törõdniük, inkább csak a céllal. A gondolat elvi helyessége a döntõ e téren, és nem a keresztülvihetõség nehézsége. Abban a pillanatban, amelyben a programalkotó a teljes igazság helyébe a "célszerûséget" és a "valóságot" helyezi, megszûnik a munkája. Megszûnik a késõ emberiség sarkcsillagának lenni, hogy ehelyett mindennapi receptté alacsonyodjék. A mozgalom programalkotója annak célját kell, hogy megállapítsa, kivitelezésérõl a politikusnak kell gondoskodnia. Ennek megfelelõen az elõbbinek gondolatait az örök igazság kell, hogy irányítsa, az utóbbinak tevékenységei közepette a mindenkori gyakorlati valóságot kell szem elõtt tartania. Míg egyrészt a politikus jelentõségének próbakövét terveinek és tetteinek eredményességében, tehát azok megvalósításában látjuk, addig a programalkotó végsõ célja sohasem válhat valóra, mert az emberi gondolat alkalmas igazságok megértésére, kristálytiszta célok kitûzésére, de azok maradék nélküli megvalósítása az emberi gyarlóság és végesség mellett nem fog bekövetkezni.

Minél helyesebb és hatalmasabb egy gondolat, annál kevésbé lehetséges annak maradék nélküli megvalósítása mindaddig, amíg az emberektõl függ. Éppen ezért a programalkotó jelentõségét nem céljai eléréséből kell megítélnünk, hanem azok helyességéből és abból a befolyásból, amelyet az adott program az emberiség [fejlõdésére gyakorol. Ha ez nem így volna, akkor a vallások alapítói nem tartoznának a föld legnagyobb emberei közé, mert etikai célkitûzéseiknek a megvalósítása még megközelítõleg sem teljes. Maga a szeretet vallása is csak gyenge visszfénye fennkölt alapítója akaratának: jelentõsége abban az irányban rejlik, amelyet az általános emberi kultúra erkölcsi fejlõdésének szabott.
A programalkotó és politikus feladatai közötti óriási különbség az oka annak, hogy miért nem egyesült egy személyben szinte sohasem a kettõ. Különösen az úgynevezett kicsinyes "eredményekben gazdag" politikusokra vonatkozik ez a megállapítás. Azokra, akiknek tevékenysége valóban csak a "lehetõségek mûvészete", amint Bismarck általában a politikát szerényen jellemezte. Minél függetlenebbnek érzi magát az ilyen "politikus" a nagy gondolatoktól, annál könnyebbek és láthatóbbak, de mindenesetre gyorsabbak lesznek eredményei. A földi mulandóság a sorsa azután ezeknek az eredményeknek, amelyek gyakran nem élik túl apjuk halálát sem. Az ilyen politikusok mûve rendszerint jelentõség nélküli az utókor számára, mert az a jelenben valóban nagy, és a késõbbi nemzedékre nézve is nagy jelentõségû, de a döntõ kérdések és eszmék mély gyökerei hiányoznak.
Olyanfajta célok, amelyeknek majd csak a távolabbi jövõben lesz jelentõségük, nemigen kamatoznak elõharcosainak, és ritkán találnak megértésre a nagy tömegnél, amely sör és tejrendeletek iránt inkább fogékony, mint a messzi jövõbe
tekintõ tervek iránt, amelyek megvalósítása csak késõbb következhet be és amelyek hasznát csak az utókor fogja élvezni.
Éppen ezért már csak bizonyos hiúságból is amely mindig rokona a butaságnak a politikusok nagy része távol fogja magát tartani a messzi jövõre szóló tervektõl, nehogy a nagy tömeg pillanatnyi rokonszenvét elveszítse. Az ilyen politikus eredményei és jelentõsége kizárólag a jelenre vonatkozik, de semmit sem jelent az utókor számára. A kis koponyák nem is igen zavartatják magukat; meg vannak ezzel elégedve.
Más a helyzet a programalkotó esetében. Jelentõsége majdnem kizárólag a jövõben van, mert hiszen nemegyszer õ az, akit e világon kívülállónak szoktunk nevezni. Ha igaz az, hogy a politikus mûvészete a lehetõségek mûvészete, akkor a programalkotó azok közé tartozik, akikrõl azt tartják, hogy csak akkor tetszenek az isteneknek, hogyha lehetetlent követelnek és akarnak. Majdnem mindig le kell mondaniuk a jelen elismerésérõl, és jutalmuk feltéve, hogy gondolataik halhatatlanok az utókor elismerése.
Az emberiség nagy idõszakaiban egyszer-egyszer elõfordulhat, hogy a politikus a programalkotóval egy személyben egyesül. Minél teljesebb azonban ez az egybeolvadás, annál nagyobb az ellenállás, amely a politikus mûködésével szemben megnyilvánul. Õ már nem azokért a követelményekért harcol, amelyek a legelsõ nyárspolgárnak is szembetûnnek, de amelyeket csak kevesen érnek fel ésszel. Éppen ezért élete a szeretet és gyûlölet kohójában izzik. Az embert meg nem értõ jelen tiltakozása harcol az utókor elismerésével, azéval, amelyért szintén dolgozik.
Minél nagyobb az ember mûvének jelentõsége a jövõ szempontjából, annál kevésbé képes megérteni a jelent és annál nehezebb a harc és gyérebb az eredmény. Ha azonban évszázadok alatt egynek sikerül, akkor talán öreg napjaiban még õt is elérheti késõbbi dicsõségének egy gyönge sugara. Mindenesetre ezek a nagyságok csak a történelem maratoni futói; a jelen babérkoszorúja rendszerint már csak a haldokló hõs homlokát díszíti.
Közéjük számítanak a világnak azok a nagy harcosai, akiket a jelen nem ért meg, akik azonban mégis készek célkitûzéseikért a harcot végigharcolni. Õk azok, akiket a nép majdan leginkább szívébe zár; mintha az utókor jóvátenni igyekeznék azt, amit a jelen

annak idején e nagyságok ellen vétkezett. Életük és mûködésük hálás csodálat tárgya lesz, és különösen az elesettség napjaiban fog erõt önteni a megtört szívekbe és kétségbeesett lelkekbe.
Ezek közé tartoznak nemcsak az igazán nagy államférfiak, hanem a többi nagy reformátorok is. Nagy Frigyes mellett ott állnak Luther Márton, valamint Wagner Richárd is.
Amikor Feder Gottfried "kamatrabszolgaság megtörése" címû elsõ elõadását hallottam, mindjárt tisztában voltam azzal, hogy itt oly elméleti igazságról van szó, amelynek a német nép szempontjából óriási a jelentõsége. A tõzsdei tõkének a nemzeti gazdaságtól való éles elkülönítése alkalmat nyújtott arra, hogy felléphessünk a német gazdaság nemzetközivé tétele ellen anélkül, hogy a tõke elleni harccal veszélyeztetnénk a független népi önfenntartás alapjait. Németország fejlõdése sokkal világosabban állott már szemem elõtt, semhogy ne tudtam volna, hogy a legnehezebb harcot nem az ellenséges népek ellen, hanem a nemzetközi töke ellen kell megvívnunk. Feder elõadásában ennek az eljövendõ küzdelemnek hatalmas jelszavát láttam.
A késõbbi fejlõdés e tekintetben is igazolta elõérzetünket. Ma már nem nevetnek rajtunk a megbízhatatlan polgári politikusok sem. Ma már õk is belátják feltéve, ha nem állunk tudatos hazudozókkal szemben , hogy a nagy tõzsdetõke nemcsak a legnagyobb háborús uszító volt, hanem még ma, a harc befejezése után sem hagy fel a békét pokollá változtatni akaró tevékenységével. A nemzetközi pénz és kölcsöntõke elleni küzdelem legfontosabb programpontjává lett a német nemzet gazdasági függetlenségéért és szabadságáért vívott küzdelemnek.
Ami a gyakorlati politikusok aggályait illeti, arra csak a következõket felelhetem: Mindazok az aggályok, amelyeket a kamatrabszolgaság megtörésének borzalmas gazdasági eredményeiként hangoztatnak, feleslegesek. Az eddigi gazdasági szabályokkal is nagyon rosszul járt a német nép, a nemzeti létfenntartás kérdéseiben való állásfoglalás pedig igen élénken emlékeztet a korábbi idõk hasonló szakértõinek véleményére, többek között a bajor orvosi tanácsnak a vasút bevezetésével kapcsolatban tett szakvéleményére. Ennek a nagy tekintélyû testületnek aggodalmai, mint ismeretes, késõbb sem nyertek igazolást: az "új gõzparipa" vonatainak utasai nem szédültek el, azok sem lettek betegek, akik azt látták, és "feleslegesek voltak a deszkapalánkok is, amelyekkel az új berendezést láthatatlanná akarták tenni. Csak ezeknek az úgynevezett "szakértõknek" a feje elõtt lévõ deszkafalak maradtak meg az utókor számára is.
Továbbá meg kell jegyeznünk a következõket. Minden, még a legnagyszerûbb gondolat is veszedelemmé lesz, hogyha öncélként jelentkezik, pedig a valóságban csak annak eszköze. Számomra és minden valódi nemzeti szocialistára nézve pedig csak egy cél létezik: a nép és a haza üdve.
Fajtank és népünk fennállásának és szaporodásának a biztosítása, gyermekeink eltartása, vérünk tisztántartása, a haza szabadsága és függetlensége az, amiért nekünk harcolnunk kell, hogy népünk is teljesíthesse azt a feladatát, amelyre õt a világmindenség teremtõje elhívta.
Minden gondolatnak, minden célkitûzésnek, minden tannak és minden tudománynak ezt a célt kell, szolgálnia. Mindent ebbõl a szempontból kell megvizsgálnunk és célszerûségéhez képest felhasználnunk vagy elvetnünk. Így nem merevedhet egyetlen elmélet sem halálos tanná, mert mindennek az életet kell szolgálnia. Gottfried Feder megállapításai adták meg nekem az ösztönzést arra, hogy ezzel, az általam még kevéssé tanulmányozott kérdéssel is alaposabban foglalkozzam.
Ismét tanulni kezdtem, és csak most jutottam el igazán a zsidó Karl Marx élete tartalmának és akaratának igazi megismeréséhez. "Das Kapital"-ját csak most értettem meg, akárcsak a szociáldemokráciának a nemzeti gazdaság elleni harcát, amely valóban csak a nemzetközi pénz és tõzsde számára készíti elõ az utat.

Ezek a tanfolyamok még más szempontból is nagy jelentõségûek voltak számomra.
Egy napon szólásra jelentkeztem. Az egyik résztvevõ azt hitte, hogy a zsidóság mellett lándzsát kell törnie, és hosszú elõadásban kezdte õket védelmébe venni. Ez késztetett szólásra. A tanfolyam résztvevõinek túlnyomó többsége az én álláspontomra helyezkedett. Ennek eredménye az lett, hogy pár nappal késõbb parancsot kaptam bevonulásra, az egyik müncheni ezredhez, úgynevezett "kiképzõ tisztként".
A csapat fegyelme abban az idõben meglehetõsen gyönge volt. Még magán viselte a katonatanácsok korszakának hatását. Csak lassan és elõvigyázatosan lehetett megkísérelni az úgynevezett "önkéntes" fegyelem helyébe amint Augiasnak ezt az istállóját Kurt Eisner oly szépen nevezte ismét a katonai fegyelmet s alárendeltséget bevezetni. A csapatokat nemzeti és hazafias érzelemre és gondolkodásmódra kellett nevelni. E két irányban kellett kifejtenem tevékenységemet új beosztásomban.
Nagy kedvvel és szeretettel fogtam a munkához. Elsõ ízben nyílt alkalmam arra, egy nagyobb hallgatóság elõtt beszéljek; amit korábban, anélkül, hogy tudtam volna, puszta érzésbõl feltételeztem magamról, megvalósult; tudtam "beszélni", a hangom is jobb lett, úgy, hogy legalábbis akis legénységi szobákban mindenütt eléggé hallhatóan beszéltem.
Egyetlen feladat sem lett volna kedvesebb számomra, mint ez, mert elbocsátásom elõtt még szívemhez igazán közel fekvõ és hasznos szolgálatokat tehettem ennek az intézménynek, a hadseregnek.
Eredményrõl is beszélhettem; bajtársaim százait, sõt ezreit vezettem vissza elõadásaimmal népünkhöz, hazánkhoz. "Nemzetivé" tettem a csapatot, és ez úton az általános fegyelem erõsítéséhez én is hozzájárultam.
Ismét megismertem a hasonló gondolkodású bajtársaimnak egész sorát, akik késõbb az új mozgalom törzsét képezték.

IX. A Német Munkáspárt

Egy napon elöljáró parancsnokságomtól azt a parancsot kaptam, hogy állapítsam meg, mi a helyzet annál a látszat szerint politikai egyesületnél, amely "Német Munkáspárt" név alatt a legközelebbi napokban gyûlést szándékozik tartani, és amelyen szintén Gottfried Feder fog beszélni. Oda kell mennem, hogy az egyesületet megnézzem, és jelentést tegyek róla.
Érthetõ volt az az érdeklõdés, amely a hadsereget annak idején a pártok irányában eltöltötte. A forradalom a katonáknak is politikai jogokat adott, és ezzel a joggal éppen a legtapasztalatlanabbak élt
--- Harcom 3. rész ----

X. Az összeomlás okai

Valamely test esésének mértékét mindig a pillanatnyi és az eredeti helyzet közötti különbség adja meg. Érvényes ez a törvény a népek és államok bukására is. Csak az képes igazán mélyre zuhanni, ami az általános színvonal fölé emelkedik. Az a tény teszi olyan súlyossá és borzasztóvá a birodalom összeomlását minden gondolkodó és érzõ ember számára, hogy a bukás olyan magasságból következett be, amilyen a jelen megaláztatás nyomorúságában alig képzelhetõ el.
Már a birodalom megalapítását is egy, az egész nemzetet felemelõ tett varázsa aranyozta be. Párját ritkító diadalmenet után, mintegy a halhatatlan hõsiesség jutalmaként született meg a fiak és unokák számára a birodalom. Minden németnek az volt az érzése tudatosan vagy tudat alatt , hogy ez a birodalom, amely létét nem a parlamenti frakciók szemfényvesztõ mesterkedésének köszönhette, már alapításának magasztos voltával is kimagaslott a többi állam közül. Nem parlamenti szócsaták, hanem a Párizst bekerítõ hadmozdulatok ágyúdörgése közepette nyilvánult meg a nemzet akarata. Eszerint a németek, fejedelmek és nép egyaránt, a jövõben egy birodalmat kívánnak alkotni, és a császári koronát ismét közös szimbólummá kívánják tenni.
Nem orgyilkosság teremtette meg, nem szökevények és egyéb alakok voltak Bismarck államának megalkotói, hanem a becsület mezejének az ezredei. Ez a tûzkeresztség már magában véve is a történelmi dicsõség olyan dicsfényével vette körül a német birodalmat, amilyen a legrégibb államoknak is csak ritkán jutott osztályrészül. Hatalmas fellendülés lépett a nyomába. A szabadságnak kifelé való biztosítása befelé a mindennapi kenyeret biztosította. A nemzet számban és földi javakban gyarapodott. Az államnak és vele együtt az egész népnek a becsületét pedig védte az a hadsereg, amely a maga erejével legjobb bizonyítéka volt az egykori német szövetségi rendszer és a császári birodalom közötti különbségnek.
Ma a birodalom és a német nép elesettsége oly nagy, hogy azt hiheti az ember, téboly ragadta magával népünket és fosztotta meg józan ítélõképességétõl, hogy ne lássa egykori nagyságát. Mai nyomorúságával szemben álomszerû valótlanságnak tûnik fel hajdani dicsõsége. A múlt magasztos volta elvakított bennünket és szinte megfeledkeztünk arról, hogy figyeljük a bekövetkezõ rettenetes összeomlás elõjeleit, amelyek pedig minden bizonnyal már akkor mutatkoztak. Ezek a megállapítások csak azokra vonatkoznak, akik számára Németország többet jelent, mint egyszerû tartózkodási helyet, ahol megkeresik és kiadjak pénzüket. Csak õk tekintik összeomlásnak a mai állapotot, míg a többiek számára ez az összeomlás mindeddig ki nem elégült vágyaik várva várt beteljesülését jelenti.
A bekövetkezett összeomlás elõjelei kétségtelenül már annak idején jelentkeztek, de csak kevesen kísérelték meg, hogy levonjak belõle a tanulságot. Manapság erre nagyobb szükség van, mint valaha. Miként a betegség, úgy a politikai kór is csak akkor gyógyítható, ha ismerjük okozóját. Kétségtelenül könnyebb felfedezni és meglátni a betegség külsõ megnyilvánulását és szembeötlõ tüneteit, mint a belsõ okot. Ez a magyarázata annak, hogy legtöbben nem is hatolnak a dolgok mélyére, hanem csak a külsõ tünet jelenlétét állapítják meg. Az utóbbit pedig gyakran összetévesztik a betegség tulajdonképpeni okával, és nem egyszer annak létezését is tagadják. Így a legtöbben a német összeomlást is az általános gazdasági ínségben és annak következményeiben látják, mert ezek hatása majdnem mindenkit személyesen érint. A nagy tömeg azonban kevésbé látja a politikai, kulturális és erkölcsi összeomlást. E tekintetben a legtöbb embert elhagyj a helyes érzéke é s józan ítélõképessége.
Még érthetõ azonban, hogy a nagy tömegeknél így áll a helyzet. De az a körülmény, hogy a német összeomlást az értelmiség körében is gazdasági katasztrófának tekintik és ehhez

képest orvoslását a gazdasági helyzet javulásától várjak, szintén egyik oka annak, hogy mind ez ideig nem következett be a várva várt gyógyulás.

Mai nyomorúságunk okát csak akkor értjük meg igazán, ha rájövünk, hogy abban a gazdasági kérdésnek csak másod, sõt harmadrangú szerep jut. Ezzel szemben az erkölcsi és faji tényezõket illeti meg az elsõség. Csak így találhatjuk meg a gyógyulás felé vezetõ utat és eszközöket.

A német összeomlás okainak kutatása mindenekelõtt annak a politikai mozgalomnak a számára volt döntõ jelentõségû, amely az elesettségbõl kivezetõ út megkeresését tûzte ki céljául.

Ha azonban ilyen alapon kutatjuk a múltat, okvetlenül ügyelnünk kell arra, hogy a gyakran szembetûnõbb okozatot ne tévesszük össze a kevésbé látható okkal. Lépten-nyomon találkozunk mai nyomorúságunknak azzal a legelterjedtebb megokolásával, hogy ez nem egyéb, mint az elvesztett háború következménye. Tehát más szavakkal: az elvesztett háború a tulajdonképpeni okozója mai fojtogató nyomorúságunknak.

Ezt a tévedést igen sokan tényleg elhiszik, még nagyobb azonban azoknak a száma, akiknek szájában ez a megokolás nem egyéb tudatos hazugságnál. Közéjük sorolhatók a mai kormányérdekeltségekhez tartozók. Mert vajon nem a forradalom dicsõítõi voltak elsõsorban azok, akik népünk elõtt mindig hangsúlyoztak, hogy a nép széles rétegei számára teljesen mindegy, milyen lesz a háború kimenetele? Vajon nem ezek állították: legfeljebb a nagytõke érdeke lehet, hogy ez a titáni küzdelem a mi gyõzelmünkkel fejezõdjék be, de nem a német népé, még kevésbé a német munkásé? Vajon nem állították a világbékének ez apostolai, hogy a német vereség legfeljebb a gyûlölt militarizmus pusztulását vonja maga után, a német nép azonban legdicsõbb újjászületését fogja ünnepelni? Vajon nem dicsérték ezek a körök az Antant jóhiszemûségét, és nem tolták a véres küzdelem egész felelõsségét Németországra? Vajon tehették volna ezt anélkül, hogy egyúttal rámutattak volna arra, hogy a hadsereg veresége a nemzet sorsát semmiképpen sem fogja befolyásolni? Vajon nem cicomázták-e fel a forradalmat azzal a frázissal, hogy ha õk meggátolják a német zászló gyõzelmét, akkor biztosítják a német nép külsõ és belsõ szabadságának visszanyerését?

Vajon nem ez volt a taktikátok, ti nyomorult gazok, bitangok?!

Valóban óriási zsidó pimaszság kell ahhoz, hogy az összeomlás bûnét kizárólag a hadsereg vereségének a rovására írjak akkor, amikor a hazaárulók központi szócsöve, a "Vorwärts" azt írta, hogy ezúttal nem szabad a német nemzetnek gyõzelmi zászlók alatt a harctérrõl hazatérne!

Most mégis ez az oka összeomlásunknak?

Hiábavaló lenne az ilyen feledékeny sihederekkel ezek felett vitatkozni. Szót sem érdemelne az egész, hogyha ezt az õrültséget sok jóhiszemû, de felületesen gondolkozó embertársunk nem venné át és nem terjesztené tovább.

Ezek a fejtegetéseim legyenek segédeszközei népünk felvilágosításáért harcoló bajtársaimnak, hiszen erre manapság nagy szükségünk van, amikor a szónok szájából elhangzó beszédet amúgy is el szokás ferdíteni.

Arra az állításra, hogy a német összeomlásnak az elvesztett háború az okozója, a következõket jegyezhetjük meg.

A háború elvesztése kétségtelenül végzetes befolyást gyakorolt hazánk jövõjére, de nem ez a vereség az oka mindennek, hanem csak következménye a különbözõ okoknak. Hogy ennek az élethalálharcnak szerencsétlen kimenetele rettenetes következményekkel járt, azt minden belátással bíró és nem rosszakaratú ember kénytelen elismerni. Ezt azonban a döntõ pillanatban igen sokan nem látták be, mások pedig jobb meggyõzõdésük ellenére letagadták. Fõleg azok tettek így, akik hõ vágyuk beteljesedése után észrevették, hogy milyen rettenetes katasztrófát idéztek elõ. Õk az összeomlás okai, nem pedig az elvesztett háború, mint ahogy azt hangsúlyozni szokták. A háború elvesztése az õ tevékenységüknek

és nem a rossz vezetésnek a következménye. Meg kell gondolnunk azt, hogy az ellenfél sem állott gyáva emberek összességébõl. Ellenfeleink is bátran mentek a halálba, ha kellett; számuk az elsõ naptól kezdve nagyobb volt a mi haderõnk számánál, technikai felszerelés tekintetében pedig rendelkezésükre állott a világ minden arzenálja; nem tagadható tehát, hogy azt a számtalan gyõzelmet, amelyet négy esztendõn keresztül az egész világgal szemben arattunk, minden hõsiesség és szervezettség mellett is, fõleg a kiváló hadvezetõségnek köszönhetjük. A német hadsereg vezetõsége és szervezettsége olyan hatalmas volt, amilyet a világ addig még sohasem látott. Hiányai az általános emberi hibák határain belül mozogtak.

Nem az az oka mai nyomorúságunknak, hogy ez a hadsereg összeomlott, mert ez az összeomlás más bûnök következménye volt. Kétségtelenül siettette azonban a további, szemmel látható összeomlást.

Ezt az igazságot a következõk is bizonyítják.

Vajon a hadsereg vereségének tényleg maga után kellett vonnia a nemzet és az állam végleges bukását, vajon a népek tényleg az elveszett háború következtében mennek tönkre?

Válaszunk igen rövid. Csak akkor, ha a hadsereg veresége egyben a nép belsõ romlottságát, gyávaságát és méltatlanságát igazolja. Ha ez nem így áll, akkor a hadsereg veresége inkább a késõbbi nagyarányú virágzásnak képezi alapját, és nem lesz a nép létének sírásója.

A történelem számtalan példával igazolja ennek az állításnak helyességét.

Sajnos, a német nép harctéri veresége nem tekinthetõ meg nem érdemelt katasztrófának, hanem az örök igazságszolgáltatás méltó büntetésének. Ezt a vereséget nagyon is megérdemeltük. Ez csak egyike volt a számtalan bomlási tünetnek, amelyet legtöbben nem láttak, vagy strucc módjára nem akartak látni.

Vegyük csak közelebbrõl szemügyre a német nép vereségének kísérõ tüneteit. Vajon nem örültek-e bizonyos körök szemmel láthatóan a hazánkat ért szerencsétlenségnek? Viselkedhetne-e így valaki, hacsak meg nem érdemelt büntetést? Sõt mi több. Vajon nem dicsekedtek azzal, hogy végre sikerült a harcvonalunkat visszavonulásra kényszeríteni? Nem az ellenség kényszerített erre! Ezzel a gyalázattal németek terhelték meg lelkiismeretüket. Mondhatjuk-e hát, hogy ilyen körülmények között igazságtalanul érte õket a balszerencse? Vajon helyes-e, hogy ráadásul még azt állítsák, mi voltunk a háború okozói, méghozzá jobb meggyõzõdésük és tapasztalatuk ellenére?!

Nem! Százszor nem! A német népnek a hadi vereséggel kapcsolatos magatartása bizonyítja legjobban, hogy az összeomlás valódi okát egészen másutt kell keresnünk, nem egynéhány állás feladásában vagy egy támadás kudarcában. Ha a hadsereg tényleg csõdöt mondott volna, és a balszerencse okozta volna hazánk romlását, akkor a német nép egészen másképp fogadta volna ezt a vereséget. Akkor vagy fogcsikorgatva, vagy fájdalmas levertséggel tûrtük volna a rákövetkezõ megaláztatást. Akkor gyûlölet és harag töltötte volna el szívünket azzal az ellenséggel szemben, akit ádáz véletlen vagy pedig a sors játéka juttatott gyõzelemre; akkor a nemzet, akárcsak hajdan a római szenátus, a vereséget szenvedett csapatok elé járult volna, megköszönte volna a haza nevében az eddig hozott áldozatot, és kérte volna õket, hogy ne essenek kétségbe a birodalom sorsán. A megadást csak kényszer hatása alatt az értelem íratta volna alá, szívünk azonban a haza felszabadításáért dobogott volna.

Így fogadtuk volna a vereséget, ha ezt a balszerencse róttа volna ránk. Akkor nem nevettünk és táncoltunk volna, nem kérkedtünk volna gyávaságunkkal, és nem dicsõítettük volna vereségünket, nem gyaláztuk volna küzdõ csapatainkat. Zászlajukat és sapkarózsájukat nem tapostuk volna sárba; akkor nem került volna sor olyan szörnyû jelenségekre, amelyek egy angol katonatisztet, Repington ezredest arra a megvetõ kijelentésre késztették, hogy "minden harmadik német hazaáruló". Ez a dögvész sohasem

dagadhatott volna olyan pusztító áradattá, amely öt év alatt kiölte a külvilág velünk szembeni tiszteletének utolsó maradványait is.
Ez bizonyítja legjobban annak az állításnak hazug és tarthatatlan voltát, amely szerint az elvesztett háború okozta a német összeomlást. Nem! A hadsereg összeomlása maga is csak azoknak a kórtüneteknek egyike, amelyek már béke idején jelentkeztek a népnél. Ez csak az elsõ látható végzetes következménye volt az erkölcsi mételynek, az önfenntartási ösztön csökkenésének, amely már pár évtizede kikezdte a birodalom alapját.
Csak a zsidóság és marxista harci szervezetek feneketlen galádsága volt képes az összeomlás felelõsségét éppen arra az emberre hárítani, aki emberfeletti akarat- és tetterejével egyedül igyekezett az általa elõre látott katasztrófát elhárítani. Azzal, hogy Ludendorffot bélyegezték a háború vesztesének, kiütötték legveszedelmesebb vádlójuk kezébõl az erkölcsi jog fegyverét.
Abból az igen helyes elvbõl indultak ki, hogy minél nagyobb a hazugság, annál könnyebb azt az emberekkel elhitetni, mert a nép széles rétegei szívük mélyén inkább csak romlottak, semmint szándékosan és tudatosan rosszak, és így kezdetleges gondolkodásmódjuk mellett könnyebben esnek áldozatul a nagy gazságoknak, mint a kicsinyeknek. Mert néha õk maguk is szoktak úgy gondolkozni, viszont nagy hazugságokra nem képesek. Ily valótlanság eszükbe sem jut, és éppen ezért a való tények ily nemtelen elferdítését, az ilyen szemtelenséget másokról sem tételezik fel, sõt, ha efelõl felvilágosítanák õket, még akkor is sokáig kételkednének és ingadoznának, és egyik-másik indokról azt hinnék, hogy való. Ennek a következménye, hogy még a legpimaszabb rágalomból is átmegy végtére valami a köztudatba.
E világhazugság mûvészei és szerzõi ezt igen jól tudják, és éppen ezért aljas módon ki is használják.
A zsidók értettek mindig a legjobban ahhoz, hogyan lehet a hazugságot és rágalmat saját maguk javára kihasználni, hiszen egész létük egyetlen nagy hazugságon épült fel. Azt állítják, hogy a közösségük nem egyéb vallási szövetségnél, pedig valójában faji szövetség ez a szó legszorosabb értelmében. Ezt az igazságot az emberiség egyik legmagasabb szelleme szögezte le örök érvényû megállapításával akkor, amikor õket a "hazugság nagymesterei"-nek nevezte. Aki ezt nem akarja meglátni és megérteni, az sohasem támogathatja az igazság gyõzelmét e világon.
Szinte szerencsének nevezhetõ, hogy a német nép lappangó betegségének idejét az összeomlás rettenetes katasztrófája rövidre szabta, különben a nemzet lassan, de annál biztosabban teljesen tönkrement volna. A betegség krónikussá vált volna, míg az összeomlás akut formájában való megnyilvánulása legalább a nemzet egy részének felnyitotta a szemét. Nem puszta véletlen, hogy az ember könnyebben gyõzedelmeskedik a pestisen, mint a tüdõvészen. Az elõbbi borzalmas, az emberiséget megrázó halálhullámmal lepi el a világot, míg a másik lassan, lopva jön; az elõbbi rettenetes félelmet, az utóbbi pedig közömbösséget támaszt. Ennek következménye azután az, hogy az ember az egyiket energiájának teljes összpontosításával fogadja, míg a tüdõvésznek gyönge eszközökkel igyekszik gátat emelni. Így gyõzte le a pestist, viszont a tüdõvész még ma is szedi áldozatait.
Ugyanígy áll a helyzet akkor, ha az egész nép teste betegedett meg. Ha a betegség nem ölt végzetes alakot, akkor az ember lassan hozzászokik. Éppen ezért szerencsének nevezhetõ, ha a sors ebbe a lassú bomlási folyamatba beleavatkozik, és a betegség következményeit könyörtelenül tárja a beteg szeme elé. Ilyenkor aztán az életösztön végsõ erõfeszítése gyakran gyógyulásra vezet. A betegség keletkezésének belsõ okait azonban ebben az esetben is fontos megismernünk.
Különösen nagy jelentõsége van annak, hogy különbséget tegyünk a betegség okozója és annak tünetei között. Minél régebbi keletû a betegség egy nép testében és minél inkább természetesnek látszik jelenléte, annál nehezebb feladat elé állítja az embert. Könnyen

elõfordulhat, hogy bizonyos idõ múlva a méreg káros hatása a nép életéhez tartozó jelenségként tûnik fel, vagy elkerülhetetlen bajként tûrjük, és nem tartjuk szükségesnek a kór okozójának kutatását.
A háború elõtti hosszú, békés idõszak folyamán különbözõ kóros tünetek léptek fel, amelyeket felismertünk ugyan, de néhány kivéteItõl eltekintve nem törõdtünk azzal, hogy mibõl keletkeztek. Kivételt akkor is elsõsorban a gazdasági életterén mutatkozó egyes jelenségek képeztek, mint amelyeket az ember más téren felmerülõ károknál hamarabb észrevesz. Pedig a számos bomlási tünetnek nagy aggodalmat kellett volna keltenie.
Gazdasági tekintetben a következõket kellene megjegyeznünk. A német nép lélekszáma a háború elõtti években hihetetlenül gyarapodott ami minden politikai és gazdasági gondolkodás és tevékenység homlokterébe a mindennapi kenyérgondokat állította. Sajnos, senki sem tudta elhatározni magát arra, hogy e kérdés egyetlen helyes megoldásához folyamodják. Azt hitte, hogy kevesebb áldozattal is célhoz jut. A nemzet lemondott arról, hogy új területre, földre tegyen szert, és abban a tévhitben ringatta magát, hogy a világpiac elfoglalása képezi feladatát. Ez a körülmény azután korlátlan és káros iparosításra vezetett, aminek legsúlyosabb következménye a paraszti osztály gyengülése volt. Amilyen mértékben visszafejlõdött ez az osztály, olyan mértékben növekedett a nagyvárosi proletariátus, míg végül teljesen felbomlott az egyensúly.
Ily módon mindinkább elõtérbe lépett a szegény és gazdag rétegek közötti különbség. Fényûzés és nyomor oly közel állottak egymáshoz, hogy ennek szükségszerûen igen szomorú következményei kellett hogy legyenek. Az ínség és a gyakori munkanélküliség megkezdte pusztító játékát, és az emberekbe keserûséget és elégedetlenséget oltott. Ennek folyománya viszont az egyes néposztályok politikai elkülönülése lett. A gazdasági fellendülés dacára mind nagyobb és mélyebb lett az elkeseredés. Végül általánossá vált az a meggyõzõdés, hogy "ez így nem mehet tovább", anélkül azonban, hogy az emberek csak sejtették volna, hogy minek kell bekövetkeznie. Ez volt a mindinkább érvényre jutó nagy elégedetlenség legjellemzõbb tünete.
Még sokkal veszedelmesebbek voltak azonban azok a jelenségek, amelyek a nemzet anyagias gondolkodását vonták maguk után.
Amilyen mértékben mindinkább a közgazdaság kerítette hatalmába az államot, épp oly mértékben fejlõdött a pénz istenítése, a pénzé, amelynek mindenki szolgált és amely elõtt mindenki térdet hajtott. Mindinkább háttérbe szorult a túléltnek képzelt mennyei istenség, és helyette Mammon bálványának tömjénezett a nép. Valóban kétségbeejtõ elfajulás vette kezdetét éppen abban az idõpontban, amikor a nemzetnek minden valószínûség szerint elkövetkezõ sorsdöntõ órában hõsi elhatározásokra nagyobb szüksége lett volna, mint valaha. Németországnak el kellett készülnie arra, hogy egy szép napon kardot kell rántania azért, mert mindennapi kenyerét békés eszközökkel igyekezett megkeresni.
A pénz uralmát, sajnos, az az egyéniség is elismerte, akinek a legnagyobb ellenállást kellett volna kifejtenie ellene. Õfelsége, a császár helytelenül cselekedett különösen akkor, amikor a nemességet is belevonta a nagytõke varázskörébe. Mentségéül szolgáljon azonban az, hogy maga Bismarck sem ismerte fel a fenyegetõ veszélyt. Ily módon a gyakorlati életben az eszményi erényeknek a pénz értékével szemben, a régi nemességnek pedig az új pénznemességgel szemben háttérbe kellett szorulnia. Pénzügyeket keresztülvinni, lebonyolítani könnyebb, mint csatákat megnyerni. A valódi hõs államférfiú számára nem volt kecsegtetõ jutalom, hogy jöttment zsidó bankárokkal kerüljön egy sorba. A valódi érdemekben gazdag egyént az olcsó kitüntetések többé nem érdekelték, inkább lemondott róluk. Ez a fejlõdés azonban tisztán faji szempontból is igen szomorú volt. A nemesség mindinkább elvesztette létjogosultságának faji elõfeltételeit, és nagy részére inkább ráillett volna a "nemtelen" jelzõ.
A gazdasági élet súlyos bomlási tünete volt a személyes tulajdon lassú kikapcsolódása és az a tény, hogy az egész közgazdaság (csak a hitelélet és a nagyipar értendõ alatta)

részvénytársaságok kezébe került.
Így vált a munka igazán lelkiismeretlen üzérek spekulációjának tárgyává. A munkaadó és a munkás között az elidegenedés a végsõkig fokozódott. A tõzsde megkezdte diadalútját, és lassan, de biztosan felkészült arra, hogy a nemzet életét felügyelete és ellenõrzése alá helyezze. A német közgazdaság nemzetközivé tételét a nagytõke a részvények kerülõ útján már a háború elõtt elõkészítette. A német ipar egy része természetesen a legnagyobb elszántsággal igyekezett védekezni ezzel szemben, végtére azonban mégis áldozatául esett a nagytõke egységesen megszervezett támadásának. A támadását leghívebb csatlósa, a marxista mozgalom segítségével vitte keresztül.
A német közgazdaság nemzetközivé tételének kezdete a német "nehézipar" ellen folytatott szüntelen hadjárat volt, amelyet a marxizmusnak a forradalom útján aratott gyõzelme tett teljessé. Most, amikor e sorokat írom (1924), a német birodalmi vasutak ellen folytatott támadás is eredménnyel járt, úgyhogy ez a vállalat is a nemzetközi nagytõke birtokába került. Ezzel a "nemzetközi" szociáldemokrácia elérte fõ céljainak egyikét.
Azt, hogy milyen nagy mértékben sikerült a német nép gondolkodásmódját a "gazdasági élet" rabláncára fûzni, a legvilágosabban az a körülmény bizonyítja, hogy a háború után a német iparnak, különösen pedig a kereskedelemnek egyik vezetõ egyénisége arra a kijelentésre ragadtatta magát, hogy kizárólag a közgazdaság képes Németországot újra talpra állítani. Ezt az õrültséget akkor állította, amikor Franciaország iskoláinak tantervét újra fõként humanisztikus alapra helyezte, hogy ezzel elejét vegye annak a tévedésnek, hogy a nemzet és az állam létét a gazdaságnak, nem pedig az eszményi értékeknek köszönhetné. Ezt a kijelentést Stinnes tette, és ezzel hihetetlen bonyodalmat okozott. A közvélemény azonnal felkapta és csodálatos gyorsasággal tették vezérelvükké azok a sarlatánok és kuruzslók, akiket a sors a forradalom óta "államférfiakként" Németországra zúdított.
A háború elõtti Németországban a legsúlyosabb bomlási tünetek egyike a minden téren egyre jobban érvényre jutó középszerûség volt, amely az ember bizonytalanságának, valamint az ebbõl és más forrásokból eredõ gyávaságnak a következménye. Még a nevelés is fejlesztette ezt a kóros állapotot.
A háború elõtti német nevelésnek igen sok gyönge oldala volt Egyoldalú módon kizárólag az ismertekre fektette a súlyt és a "valódi tudást" elhanyagolta. Még kevesebb gondot fordított az egyén jellemének és már amennyire ez egyáltalán lehetséges felelõsségérzetének és akaraterejének fejlesztésére. Ennek folytán nem akaraterõs embereket neveltek, hanem alkalmazkodó mindentudókat. Így ítélt meg azután bennünket, németeket az egész világ. A németet szerették, mert jó hasznát vehették, jellemgyengesége miatt azonban aligha tisztelték. Nem csoda, hogy éppen a német vesztette el legkönnyebben nemzetiségét és hazáját. Mindennél többet mond ez a régi közmondás: "Levett kalappal be lehet járni az egész világot".
Szinte végzetessé vált ez az alkalmazkodás akkor, amikor az uralkodóval szembeni fellépés módját is meghatározta. Ez a mód nem tûrt ellentmondást; mindent jóvá kellett hagyni, amit Õfelsége cselekedett. Pedig éppen itt lett volna helyén a szabad férfiúi méltóság megnyilatkozása, különben a monarchisztikus intézménynek magának is egy szép napon tönkre kellett mennie a talpnyalás miatt. Mert talpnyalás volt ez, semmi más! Az uralkodóval való érintkezésnek a formája csak azokhoz a hajbókoló jellemgyenge emberekhez illett, akik mindig jól érezték magukat a trónok közelében, de nem illett a tisztességes és becsületes jellemekhez. Éppen ezek, az urukkal és kenyéradójukkal szemben legalázatosabb alattvalók voltak, minden alázatuk ellenére, embertársaikkal szemben a legpimaszabbak, különösen akkor, ha pimasz képpel a monarchista gondolkodást többi bûnös honfitársaikkal szemben kizárólagos joggal kisajátítottak maguknak. Határtalan szemtelenség ez, amelyre csak az effajta nemesített vagy még inkább nemtelen csúszómászók képesek. Valójában pedig éppen ezek az emberek voltak a

monarchia és különösen az egész monarchisztikus eszme sírásói. Másként el sem képzelhetõ. Az, aki kész magát a legnagyobb cél szolgálatába állítani, sohasem lehet jellemtelen talpnyaló. Az, aki az államrend támogatását tényleg komolyan veszi, szívének utolsó dobbanásáig ragaszkodni is fog hozzá, és nem lesz nyugta, ha látja, hogy ezt káros befolyások veszélyeztetik. Mindenesetre nem fog a nyilvánosság elõtt nagy lármát csapni, mint azt oly hazug módon a monarchia "demokratikus" barátai tették, hanem megkísérlik óva inteni Õfelségét, magát a korona viselõjét. Nem helyezkedik és nem helyezkedhetik arra az álláspontra, hogy Õfelségének szabad továbbra is saját belátása szerint cselekednie, ha látja, hogy ez nyilván az állam kárára van, hanem ez esetben kötelessége a monarchiát az uralkodóval szemben is megvédelmeznie, bármilyen következményekkel járjon is ez saját magára nézve. Ha ennek az intézménynek az értéke mindig az uralkodó személyétõl függne, akkor a monarchia az elképzelhetõ legrosszabb államforma lenne.
Az uralkodók is csak emberek, és csak ritkán a bölcsesség, értelem és jellem kiválasztottjai. A talpnyalók az ellenkezõjét állítják, míg a jellemszilárd egyéneket az államra nézve mindig ezek a legértékesebbek az ilyen állítások vissza riasztják. Ezek számára a történelem történelem, az igazság igazság marad még akkor is, ha uralkodóról van szó. Az a szerencse, hogy egy nagy uralkodó a nagy embert is egyesíti magában, csak ritkán jut a nép osztályrészéül; meg kell elégednünk azzal, ha a sors legalább a legkeserûbb csalódásoktól óvja meg õket.
Így tehát a monarchisztikus eszme értéke és jelentõsége nem az uralkodó személyében rejlik, kivéve, ha a gondviselés oly lángeszû hõssel, mint Nagy Frigyes, vagy bölcs jellemmel, mint I. Vilmos ajándékozza meg a nemzetet. Ez évszázadok folyamán is csak elvétve fordul elõ. Különben az eszme túlszárnyalja a személyt, és az intézmény értéke magában az államformában rejlik. Ilyen körülmények között azonban az uralkodó maga is csak szolgája az intézménynek, õ maga is csak egy kerék ebben a mûben, és mint ilyennek, megvannak a maga kötelességei. Magát is alá kell rendelnie a nagy célnak, és akkor nem az az igazi monarchista többé, aki engedi, hogy a korona hordozója hatalmával visszaéljen, hanem az, aki ebben meggátolja. Ha az intézmény értéke nem magában az államformában, hanem a "felkent" személyben rejlenék, akkor még a tényleg elmebeteg uralkodót sem lehetne trónjáról soha lemondatni.
Fontosnak tartom a fentiek leszögezését már most, mert lassanként újra elõbukkannak rejtekhelyükrõl azok az árnyak, akik nyomorúságos magatartásukkal nem kis mértékben voltak elõmozdítói a monarchia összeomlásának.
Ezek az emberek bizonyos balga vakmerõséggel ismét már csak az õ "királyukról" beszélnek, akit pedig éppen a legvégzetesebb órában csúfosan cserbenhagytak, és képesek arra, hogy minden olyan embert, aki nem hajlandó dicshimnuszaikat helyeselni, rossz németnek bélyegezzenek. Ezek ugyanazok, akik annak idején 1918-ban minden vörös karszalag elõl gyáva nyulak módjára futásnak eredtek, kardjukat sétabottal cserélték fel, semleges nyakkendõt kötöttek, egy ideig békés polgárokként sétáltak, hogy azután nyomtalanul eltûnjenek. Egyszóval ilyen emberek voltak a királyi bajnokok. Csak miután a forradalom szélvihara hála mások tevékenységének lecsendesedett és újra szélnekereszthették "éljen a király, éljen" kiáltásukat, kezdtek a koronának e szolgái és tanácsadói biztos odújukból elõbújni.
Most azonban itt vannak valamennyien, és sóvárogva pillantanak a húsosfazekak felé; alig tudják magukat királyhûségüktõl visszatartani, hogy azután az öreg monarchiának ezek a harcosai egy szép napon az elsõ vörös zászló láttára mint egerek a macska elõl ismét megfutamodjanak.
Ha az uralkodók maguk nem lennének bûnösök a dolgok ilyen állásáért, akkor az ember szíve mélyéig tudná sajnálni õket, már csak ezen "védelmezõik" miatt is. Arról mindenesetre meg kell gyõzõdve lenniük, hogy ilyen lovagokkal el lehet veszejteni trónokat, de koronákat visszaszerezni soha!

Mindez nevelésünk hibája volt. Ennek következtében tudták magukat az említett siralmas lények minden udvarnál bebiztosítani, hogy azután a monarchia alapjait kikezdjék.
Amikor a monarchia épülete inogni kezdett, nyomtalanul eltûntek. Hiszen az csak természetes, hogy ezek a talpnyalók nem ütötték agyon magukat uralkodójukért. Az uralkodók azonban ezt sohasem tudják és szinte következetesen nem is tanulják meg. Ez a körülmény viszont pusztulásukat okozza.
Helytelen nevelés következménye a felelõsségtõl való irtózás és az ebbõl eredõ gyöngeség, különösen életbevágóan fontos kérdések feletti döntések idején.
E kóros állapot kiindulópontja nagyrészt a parlamentáris berendezésben keresendõ, amely a felelõtlenség legtermõbb talaja. Ez a betegség lassan átterjed a közélet minden terére, különösen pedig az állami intézményekre. Mindenki igyekezett a felelõsség alól kibújni. A kormány rendeletei félszegek és kétes hatásúak voltak. A személyi felelõsség határát minden intézkedésnél a lehetõ legszûkebb térre szorították.
Vegyük tekintetbe a kormány magatartását a közélet igazán káros tüneteivel szemben. A félszegség és a felelõsségtõl való gyáva félelem itt észlelhetõ a legtökéletesebben.
Csak néhány, különösen szembeötlõ esetre akarok rámutatni.
Maguk az újságíró körök szeretik leginkább hangoztatni, hogy a sajtó nagyhatalom az államban. jelentõsége tényleg roppant nagy, hiszen a sajtó feladata az embereket idõsebb korukban nevelni. Emellett a sajtó olvasói közönségét átlag három csoportra oszthatjuk. Vannak, akik mindent elhisznek, amit olvasnak; varnak olyanok, akik semmit sem hisznek el; és végül vannak olyan emberek, akik bíráló szemmel vizsgálják, mit olvasnak, majd azután alkotják meg véleményüket.
Az elsõ csoport, számát tekintve, a legnagyobb. Ide tartozik a nép nagy tömege, tehát a nemzetnek szellemileg legegyszerûbb rétege.
A néphez tartozókat hivatásuk szerint nem, legfeljebb az általános intelligencia okozatai szerint osztályozhatjuk. Vannak, akik nem rendelkeznek velük született vagy beléjük nevelt önálló gondolkodással, éppen ezért önállóságuk hiánya, vagy tudatlanságuk folytán mindent elhisznek, amit a nyomtatott betû elébük tálal. Ide orozandók azok az elhájasodott agyúak, akik képesek lennének ugyan önálló gondolkodásra, de puszta lustaságból hálásan fogadnak mindent, amit más gondol ki helyettük. Ezeknél az embereknél, akik a nemzet nagy tömegét alkotják, a sajtó látása egészen borzalmas. Nem képesek vagy nem akarják bíráló szemmel vizsgálni, amit a sajtó nekik nyújt. Emiatt állásfoglalásuk a napi kérdésekkel szemben teljesen a mások befolyásának következménye lesz. Elõnyös lehet ez akkor, ha megfelelõ oldalról világosítják fel õket, végzetesen káros azonban, ha a felvilágosítás munkáját hazug gazemberek végzik.
A második csoporthoz tartozók száma már sokkal kisebb. Részben azokból az emberekbõl toborzódik, akik eleinte az elsõ csoporthoz tartoztak, de sok keserû csalódás után már semmit sem hisznek, ami nyomtatás formájában kerül elébük. Gyûlölnek minden újságot, és vagy nem olvassák, vagy pedig dühbe gurulnak, valahányszor újság kerül a kezükbe. Abban a hitben vannak ugyanis, hogy az újság csak hazugságot és valótlanságot tartalmaz. Ez az embertípus igen nehezen kezelhetõ, mert az igazságot is gyanakvással fogadja. Semmiféle pozitív munkára nem használható.
Végül a harmadik csoport a legkisebb. Ez tényleg kimûvelt agyú emberekbõl, akiket természetadta tehetségük és nevelésük önálló gondolkodásra tanított, akik mindenrõl saját véleményt próbálnak alkotni, és mindent, amit olvasnak, alaposan megvizsgálnak és megemésztenek. Nem vetnek egy pillantást sem az újságba nélkül, hogy agyvelejük ne dolgozzék. Éppen ezért az újságíró helyzete ezekkel szemben nem könnyû. Az újságírók az ilyen embert tehát csak fenntartással kezelik.
A harmadik csoporthoz tartozók számára kevésbé veszedelmes és úgyszólván jelentõség nélküli az a badarság, amit az újságok legnagyobb része összefirkál. Az élet folyamán lassanként megbarátkoznak azzal a gondolattal, hogy minden újságírót eleve gazembernek

kell tekinteniük, aki csak ritkán mond igazat. Kár, hogy ezeknek a pompás embereknek a jelentõsége inkább értelmességükben, mint számukban rejlik. Manapság, amikor nem a bölcsesség, hanem a számszerûség a mértékadó, nagy veszteség ez. Napjainkban, amikor a tömeg szavazata határoz, a döntõ értéket a legnagyobb csoport képviseli, ez pedig az elsõ: az együgyûek és hiszékenyek csoportja.
Életbevágóan fontos érdeke az államnak, hogy ezek az emberek ne kerüljenek rossz, tudatlan, sõt mi több, rosszakaratú nevelõk kezébe. Kötelessége tehát az államnak a nevelés ellenõrzése és mindennemû visszaélés meggátlása. Különösen ügyelnie kell a sajtóra. A sajtó befolyása ezekre az emberekre igen nagy, miután hatása nemcsak átmeneti, hanem állandó. Fõként e téren nem szabad megfeledkeznie az államnak arról, hogy kötelessége minden eszközt egy cél szolgálatába állítani; nem szabad az úgynevezett "sajtószabadság" elõtt megtorpannia, ha arról van szó, hogy kötelességét teljesítse. Könyörtelen határozottsággal kell biztosítania céljai számára a népnevelés eme eszközét, amit az állam szolgálatába kell állítania.
Vajon nem az elképzelhetõ legnagyobb méreg volt, amivel a háború elõtti német sajtó olvasóit mételyezte? Vajon nem a legsilányabb pacifizmust oltotta a nép szívébe akkor, amikor az a másik világ [a szociáldemokrácia és a zsidóság] már arra készülõdött, hogy Németországot lassan, de biztosan megfojtsa? Vajon nem tanította ez a sajtó a népet már békeidõben arra, hogy az állam jogait kétségbe vonja, és ezzel eleve korlátozza a rendelkezésre álló védelmi eszközöket? Vajon nem a német sajtó volt az, amely a "nyugati demokrácia" agyrémét népünknek kívánatos alakban tálalta fel és végre elhitette vele, hogy a jövõjét a Népszövetségre bízhatja? Vajon nem járult hozzá, hogy népünket nyomorult erkölcstelenségre neveljék? Vajon nem tette nevetségessé ez erkölcsöt és nem bélyegezte maradinak és nyárspolgárnak azt, mígnem végre a mi népünk és "modem" lett? Vajon állandó támadásaival nem õ ásta alá az állam tekintélyét, annyira, hogy egyetlen lökés elég volt ezt az építményt halomra dönteni? Vajon nem irtott ki minden jószándékot, amely megadta az államnak, ami az államé? Vajon nem igyekezett nevetségessé tenni a hadsereget? Nem szabotálta az általános hadkötelezettséget? Nem bujtogatta a közvéleményt a hadsereg számára szükséges hitel megtagadására stb. , mindaddig, amíg munkáját siker koronázta?
Az úgynevezett liberális sajtó munkája a sírásók munkája volt, amely a német nép és német birodalom vesztét szolgálta. A marxista szennylapokat ezzel kapcsolatban meg sem kell említenünk. A hazugság számukra éppen olyan életszükséglet, mint a macska számára az egér; feladatuk kizárólag a nép faji és nemzeti öntudatának letörése, hogy éretté tegyék a nemzetközi töke és annak urai, a zsidók rabszolgajárma számára.
Vajon mit tett az állam a nép e tömegmérgezése ellen? Egyáltalán semmit. Néhány nevetséges rendeletet eresztett szélnek; néhány túlságosan gyalázatosan viselkedõ embert megbüntetett; ez volt az egész. Ezzel szemben azt hitte, hogy hízelgéssel "a sajtó értékének, jelentõségének és népnevelési elhivatottságának" elismerésével és hasonló badarságokkal megnyeri a maga számára ezt a sajtót. A zsidók azonban mindezt csak ravasz mosollyal fogadták, és köszönettel nyugtázták.
Az állam e gyalázatos csõdjének az oka nem a veszély fel nem ismerésében rejlett, hanem inkább egy égbekiáltó gyávaságban és az ebbõl következõen félmegoldást jelentõ rendeletekben és intézkedésekben. Mindenkibõl hiányzott a bátorság hathatós, radikális eszközök alkalmazására. Mint mindenütt, úgy itt is félszeg receptekkel igyekeztek segíteni. Ahelyett, hogy agyonverték volna, csak piszkálgatták a viperát, úgyhogy végeredményben minden intézkedésük csupán az ellenkezõjét érte el annak, amit célzott. Az ellenséges intézmények hatalma évrõl évre növekedett.
Az akkori német kormányok védekezõ magatartása fõleg a zsidó népbolondító sajtóval szemben nem volt egységes és határozott, mindenekfelett pedig nem volt elég céltudatos. A titkos tanácsosi elme e téren teljesen felmondta a szolgálatot, nemcsak azért, mert nem

ismerte fel a küzdelem jelentõségét, hanem mert nem találta meg a kellõ eszközöket és nem volt világosan kidolgozott haditerve.
Céltalanul kísérleteztek. Néha egykét hétre vagy hónapra bezártak egykét harapós sajtóviperát, fészkét azonban ezúttal is békében hagyták.
Mindez természetesen egyrészt a zsidóság végtelenül ravasz taktikájának, másrészt a titkos tanácsosok butaságának és együgyûségének a következménye volt. A zsidó sokkal okosabb volt annál, semhogy az egész sajtót egyszerre egységesen vezette volna támadásra. Nem! Az újságok egy része arra való volt, hogy fedezze a többit. Amíg a marxista újságok a legaljasabb módon üzentek hadat mindennek, ami az emberiségnek szent, a legszemtelenebb módon támadtak az államot és a kormányt és egymás ellen uszították az egyes néposztályokat, addig a polgári demokratikus zsidó lapok kitûnõen értettek ahhoz, hogy a "híres tárgyilagosság" látszatát keltsék. Kerültek minden durva szót, mert tisztában voltak azzal, hogy az üresfejû emberek a külsõ után ítélnek és nem képesek a dolgok mélyére hatolni. Emiatt a dolgok értékét csak külsejük után ítélik meg, nem pedig belsejük után. Ezen emberi gyöngeségnek köszönhetik saját fontosságukat is.
Az emberek e csoportja számára természetesen a "Frankfurter Zeitung" a tisztaság megtestesülése, amely sohasem használ durva kifejezést, elvet minden nemû tettleges erõszakosságot és mindig a szellemi fegyverekkel való küzdelemre hivatkozik. Ezzel különösen a szellemtelen embereknek imponál. Ez a félmûveltség eredménye, amely megfosztja az embert természetes ösztöneitõl. Némi ismeretet biztosít számára, anélkül azonban, hogy a valódi tudáshoz elvezetné. Utóbbit puszta jószándékkal és szorgalommal nem lehet elérni, ennek az emberrel vele kell születnie. A tulajdonképpeni tudás mindig az okozati összefüggés ösztönszerû megértése, ami azt jelenti, hogy az embernek sohasem szabad abba a tévedésbe esnie, hogy maga lett a természet urává és mesterévé amit a félmûvelt önteltsége olyan könnyen elhisz , hanem éreznie kell a természet uralmának szükségszerûségét. Meg kell éreznie, hogy az õ léte is alá van vetve a tökéletesedés felé irányuló örök szenvedés és örök küzdés törvényeinek. Éreznie kell, hogy azon a világon, ahol napok, bolygók és holdak keringenek és róják pályájukat, amelyben mindig csak az erõ uralkodik a gyöngeség felett, és azt vagy engedelmes szolgájává teszi, vagy agyontiporja, az ember számára sincsenek külön törvények. Õt is az örök bölcsesség törvényei igazgatják. E törvényeket képes talán felfogni, de sohasem tudja magát alóluk mentesíteni.
A zsidóság éppen a lelki középszerûségnek írja a maga úgynevezett "intelligens" sajtóját. Ennek részére írják a "Frankfurter Zeitung"-ot és a "Berliner Tageblatt"-ot, hozzája alkalmazkodik azok hangja, és reája gyakorolják a legnagyobb hatást. Miközben külsõleg gondosan kerülnek minden durva formát, egyéb téren mégis belecsepegtetik a mérget olvasóik szívébe. Szép hangok és szóvirágok segítségével abba a hitbe ringatják olvasóikat, mintha tevékenységüknek egyedüli mozgató rugója tényleg a tiszta tudományosság, sõt az erkölcs lenne. Valójában pedig ez az újságírás nem egyéb, mint zseniális, de egyben alattomos mûvészet, amellyel az ellenfél kezébõl kiütik a sajtó elleni fegyvert. Mert mialatt egyik részük csöpög a tisztességtõl, annál inkább hiszik ezek az ügyefogyottak, hogy a többieknél is legfeljebb jelentéktelen kinövésekrõl lehet szó, amelyek azonban semmi szín alatt sem lehetnek okai a sajtószabadság megsértésének, ahogy nevezni szokták ennek a büntetlen népbolondításnak és népmérgezésnek õrületét. Ilyen körülmények között ez ellen a banda ellen félnek fellépni, mert hiszen az a veszély fenyeget, hogy ez esetben a "tisztességes" sajtó is ellenük támad. Ez is a jól megalapozottság gyümölcse. Mert mihelyt az ember megkísérli, hogy fellépjen az ilyen gyalázatos sajtótermék ellen, azonnal a többiek is pártjára kelnek, nem mintha egyetértenének vele, Isten õrizz; csak azért, hogy a sajtószabadság és a szabad véleménynyilvánítás elvét megvédjék. Egyedül ezt védelmezik. A legerõsebb ember is megtántorodik erre az ordítozásra, mert hiszen az úgynevezett "tisztességes" lapok részérõl

éri.
Így nyerhetett szabad utat ez a méreg népünk vérkeringésében anélkül, hogy az államnak ereje lett volna a betegségen úrrá lenni. Azok a nevetséges eszközök, amelyekkel az állam fellépett ez ellen a sajtó ellen, elõjelei voltak a birodalmat fenyegetõ összeomlásnak.
Az olyan intézmény, amely nem képes magát teljes határozottsággal, minden fegyverrel megvédelmezni, önmagát ítéli halálra. Minden félmunka a belsõ összeomlás látható jele, amelyet elõbb vagy utóbb a külsõ összeomlásnak kell követnie és fogja is követni.
Hiszek abban, hogy a mai nemzedék kellõ vezetés mellett könnyebben gyõzi le ezt a veszélyt. Hiszen annyi mindenen ment keresztül, hogy idegei megszilárdulhattak annak, aki nem vesztette el teljesen a fejét. A zsidóság a jövõben bizonyára roppant lármát fog csapni, ha az állam kedvenc fészkükre, a sajtóra ráteszi a kezét, véget vet a sajtó visszaéléseinek, a népnevelés eme eszközét is a köz szolgálatába állítja és nem hagyja többé felelõtlen idegen és ellenséges elemek kezében. Meg vagyok gyõzõdve arról, hogy ez nekünk nem fog oly nehezünkre esni, mint egykor apáinknak. A harminc centiméteres gránát sokkal nagyobb lármát csapott, mint ezer zsidó újság viperasziszegése, tehát csak hadd sziszegjenek!
A háború elõtti Németország vezetésének a nemzet fontos létérdekeiben tanúsított félszegségét és gyengeségét a következõ példa is bizonyítja: a nép politikai és erkölcsi megfertõzésével már évek óta együtt jár a néptest egészségének nem kevésbé iszonyatos megmérgezése. Különösen a nagyvárosokban harapódzott el mindinkább a vérbaj, a tüdõvész pedig majdnem az egész ország területén szedte áldozatait.
Annak ellenére, hogy a nemzet számára mind a két betegség rettenetes következményekkel járt, mégsem határozta el a kormány, hogy radikális eszközökkel küzdjön ellenük.
A nép és államvezetésnek különösen a szifilisszel szembeni magatartása teljes kapitulációnak nevezhetõ. Ha komolyan le akarta volna küzdeni ezt a veszélyt, akkor sokkal radikálisabb eszközökre lett volna szüksége. Egy kétes hatású gyógyszer feltalálása, valamint annak ügyes üzleti kihasználása nem sokat segít e járvánnyal szemben. Itt is csak az okok elleni küzdelem jöhetett volna tekintetbe, nem pedig a betegség tüneteinek elhárítása. A fõ ok pedig elsõsorban a szerelem prostituálásában keresendõ. Ez még akkor is borzalmas kárt jelentene a nép számára, ha következménye nem e rettenetes járvány volna, mert már maga az erkölcs feldúlása, mely e fajtalansággal jár, elegendõ ahhoz, hogy a népet lassan, de biztosan tönkretegye. Lelki életünk elzsidósodása és nemi ösztönünk pénzre váltása elõbb-utóbb tönkreteszi egész fiatalságunkat: a természetes érzéssel bíró, erõs gyermekek helyébe az anyagi célszerûség siralmas koraszülöttei lépnek. Ez utóbbi lesz mindinkább a házasságkötés alapja és egyetlen elõfeltétele. Ezzel szemben a szerelem máshol tombolja ki magát.
Bizonyos ideig természetesen itt is ki lehet gúnyolni a természetet, de bosszúja nem várat sokáig magára, csak kissé késõbb mutatkozik, vagy jobban mondva: az ember csak késõbb veszi észre.
Hogy milyen pusztító hatással van a házasság természetes elõfeltételeinek állandó lenézése, azt legjobban nemességünkön lehet észrevenni. Itt látjuk magunk elõtt annak a szaporodásnak az eredményét, amely részben puszta társadalmi kényszeren, részben pedig csupán anyagi szempontokon nyugszik. Az elõbbi a faj gyengülését, az utóbbi pedig vérének megmérgezését vonja maga után, mert minden áruházi zsidó nõ eléggé alkalmasnak látszik arra, hogy a nemes urak utódait világra hozza. Ezek aztán úgy is néznek ki. Mindkét esetnek tökéletes degeneráció a következménye. Polgárságunk ma ugyanezen az úton halad és ugyanoda fog jutni.
Közömbös sietséggel igyekszünk a kellemetlen igazságok mellett elhaladni, mintha így megváltoztathatnánk a tényeket. Nem tagadható az, hogy a városi lakosságunk mindinkább prostituálja szerelmi életét, és így mind szélesebb körök kerülnek a szifilisz

karmai közé. E tömegfertõzés eredményeit egyrészt a tébolydák, másrészt pedig, sajnos, saját gyermekeink bizonyítják. Különösen õk a szomorú roncsai nemi életünk egyre növekvõ prostituálódásának; a szülõk bûne a gyermekek betegségében nyilvánul meg.
E kellemetlen, sõt borzalmas tényekkel különbözõ módon számolhatunk le. Sokan egyáltalán észre sem veszik, jobban mondva nem is akarjak észrevenni azokat, ami természetesen a legegyszerûbb és legkényelmesebb "állásfoglalás". Mások az éppoly nevetséges, mint hazug álszemérem köntösébe burkolóznak; az egészrõl mint mérhetetlen bûnrõl beszélnek, és minden rajtacsípett bûnössel szemben legmélyebb felháborodásukat nyilvánítják, hogy utána áhítatos iszonnyal újra szemet hunyjanak az istentelen dögvész elõtt, és kérjék a jó Istent, hogy lehetõleg haláluk után eme Szodomára és Gomorrára kén és szurokesõt zúdítson, és a szemérmetlen embereket az elrettentõ példával térítse jobb útra. A harmadik csoport látja a ugyan e rettenetes ragály borzalmas következményeit, de csak vállát vonogatja, mert az a meggyõzõdése, hogy amúgy sem tehet semmit e veszély ellen. Legjobb a dolgok menetét meg nem gátolni, hanem "jöjjön, aminek jönnie kell".
Ez természetesen nagyon kényelmes és egyszerû álláspont, de nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy e kényelemnek majdan az egész nemzet áldozatául esik. Az a kifogás, hogy más népekre is ez a sors vár, természetesen nem változtat bukás tényén, legfeljebb enyhíti egynémely ember fájdalmát. Ugyanakkor azonban annál inkább elõtérbe lép a kérdés, hogy melyik nép gyõzi le mint elsõ és talán egyetlen ezt a pestist, és melyik pusztul el ennek következtében. Mert végül erre kell kilyukadnunk. Ez is csupán próbaköve a faji értéknek; amely faj nem állja ki a próbát, az elpusztul, és helyét átengedi az egészségesebb, vagy legalábbis szívósabb és nagyobb ellenálló képességû fajnak. Tekintettel arra, hogy ez a probléma elsõsorban az utódokat sújtja, azért azok közé a problémák közé tartozik, amelyekre áll az a borzasztó igazság, hogy tizedíziglen bûnhõdnek a fiak az apák vétkeiért.
A vér és a faj elleni bûn e világ eredendõ bûne és a neki behódoló emberiség végzete.
Mily nyomorúságos volt a háború elõtti Németország álláspontja e kérdéssel szemben! Vajon tettünk-e valamit az ellen, hogy a nagyvárosi ifjúságunk vérének megfertõzését meggátoljuk? Hogy a nemi élet elfajulását és pénzzé tételét feltartóztassuk, hogy leküzdjük népünknek ebbõl eredõ szifiliszes kórját?
Akkor kapunk e kérdésre választ, ha leírjuk, hogy minek kellett volna történnie. Mindenekelõtt nem lett volna szabad e kérdést csupán csak félvállról kezelnünk, hanem meg kellett volna értenünk, hogy megoldásától nemzedékek sorsa függ, sõt tõle függhet és tényleg függ is egész népünk jövõje. E tudatnak azonban könyörtelen intézkedést és beavatkozást kellett volna kiváltania. E megfontolás után mindenekelõtt az egész nemzet figyelmét e rettenetes veszélyre kellett volna összpontosítani, úgy, hogy mindenki tisztában legyen a küzdelem fontosságával. Valóban radikális és olykor nehezen elviselhetõ kötelességet és terhet csak akkor lehet az összességre róni, ha az egyént a kényszeren kívül a szükségesség felismerése is vezeti. Ehhez óriási felvilágosító munka szükséges.
Valahányszor látszólag lehetetlen kérdések megoldásáról vagy követelések valóra váltásáról van szó, a nép telj és figyelmét egységesen e kérdésre kell összpontosítani, mintha tõle léte vagy nemléte függne. A nép csak így lesz hajlandó nagy teljesítményekre és erejének megfeszítésére.
Ez az elv egyes ember számára is mérvadó, ha nagy célokat akar elérni. Õ is csak szakaszokban lesz képes céljához közelebb jutni. Teljes erejét egy-egy szakasz pontosan határolt feladatára kell összpontosítania, mindaddig, amíg azt teljesen meg nem oldotta. Ha utunkat nem osztjuk fel ily módon egyes szakaszokra, és nem igyekszünk e szakaszokat teljes erõnkkel egyenként leküzdeni, sohasem fogunk célhoz jutni, mert vagy megakadunk útközben, vagy pedig eltévesztjük az irányt. A cél lassú és céltudatos elérése a legnagyobb erõfeszítést követeli meg.

Így minden propagandisztikus segédeszköz igénybevételével a szifilisz leküzdésének kérdését, mint a nemzet fõ feladatát kellett volna beállítani, és nem csak egyik feladataként. A szifilisz okozta károkat mint a legborzasztóbb szerencsétlenséget minden segédeszköz igénybevételével, teljes nagyságában kellett volna az emberek elé tárni, míg az egész nemzet arra a meggyõzõdésre jutott volna, hogy e kérdés megoldásától függ jövõje vagy pusztulása.
Csak ilyen ha kell, évekig tartó elõkészület ébresztheti fel annyira az egész nép figyelmét és ezzel kapcsolatosan elhatározását is, hogy nehéz és nagy áldozatokat követelõ intézkedésekhez lehessen folyamodni anélkül, hogy tartani kellene attól: a nép félreérti ezeket vagy cserbenhagyja vezetõit.
E pestis leküzdése nagy áldozatokat és nehéz munkát követel.
A szifilisz elleni harc a prostitúció, az elõítéletek, a régi szokások és nem kevésbé bizonyos körök álszemérme elleni harcot teszi szükségessé.
E tünetek elleni küzdelem erkölcsi jogosultságának elsõ elõfeltétele a jövõ generáció korai házasodásának lehetõvé tétele. A késõi házasság ma már magában rejti e veszedelem csíráját, márpedig ez, bárhogy csûrjük-csavarjuk is a dolgot, az emberiség szégyene marad. Nemigen illik ama lényhez, amely különben "szerényen" Isten képmásának szereti nevezni magát.
A prostitúció az emberiség gyalázata, morális elõadásokkal és áhítatos akarással azonban meg nem szüntethetõ, hanem meggátlása és végleges megszüntetése számtalan ok elhárításától függ. Az elsõ lépés ez úton az emberi természetnek megfelelõ korai házasodás lehetõvé tétele, különösen a férfiak számára, mert hiszen a nõ e tekintetben amúgy is csak passzív fél.
Hogy e tekintetben mennyire tévútra került és meg nem értõ az emberiség nagy része, azt bizonyítja, hogy az ún. "jobb" társadalombeli anyák azt állítják: hálásak lennének, ha leányuk számára olyan férjet találnának, "akinek már letörték a szarvait". Mivel az ilyen férfiakban kevésbé szenvedünk hiányt, mint a másik fajtában, a szegény leányzó szerencsésen talál majd egy ilyen tört szarvú "Siegfried"-et, és a gyermekek eme házasság méltó produktumai lesznek. Ha elgondoljuk, hogy ráadásul még a nemzést is a lehetõ legmesszemenõbb mértékben korlátozzuk és ezzel a természetes kiválasztást is megakadályozzuk mert hiszen minden, bármennyire is nyomorék lényt fenn kell tartanunk , akkor joggal tehetjük fel a kérdést, hogy végtére is mi a célja ennek az intézménynek, és miért is létezik egyáltalán? Vajon nem ugyanaz akkor, mint a prostitúció? Vajon az utódokkal szembeni kötelességérzet játszik még egyáltalán valami szerepet? Vajon tudjuk, hogy milyen átkot zúdítunk a legfõbb természeti törvény és a természettel szembeni legfõbb kötelességünk megszegésével fiainkra és utódainkra?
Ily módon fajulnak el és így mennek lassan tönkre a kultúrnépek.
Maga a házasság sem lehet öncél, kell, hogy magasabb célnak: a törzs és a faj fenntartásának szolgálatában álljon. Kizárólag csak ez lehet értelme és feladata.
E feltételek mellett azonban csak akkor helyénvaló, ha e feladatának meg is felel. Már csak azért is helyes a korai házasodás, mert a fiatal házasokban még megtaláljuk azt az erõt, amely egyedül képes egészséges és ellenálló ivadékot világra hozni. Magától értetõdik, hogy a szociális elõfeltételek egész sorozata szükséges hozzá, amelyek nélkül a korai házasságra még csak gondolni sem lehet. Azt, hogy ezek mily fontosak, legjobban most kellene megértenünk, amikor az ún. "szociális" köztársaság még a lakáskérdést sem képes megoldani és ezzel sok házasságot egyszerûen meggátol. Ezzel a prostitúciót támogatja.
A családra és annak eltartására alig tekintõ jövedelemmegosztás lehetetlen volta szintén egyik oka annak, hogy igen sok korai házasság nem jöhet létre.
A prostitúciót tehát csak akkor lehet tényleg leküzdeni, ha a szociális viszonyok alapos változása lehetõvé teszi a mostaninál általában korábbi házasodást. Ez a legelsõ feltétele a

kérdés megoldásának.
Másodsorban a nevelésnek és a fiatalság kiképzésének kell kiirtania a hibák egész sorozatát, melyekkel ma szinte egyáltalán nem törõdünk. Mindenekelõtt az elméleti tanítás és testedzés között kell bizonyos egyensúlyt teremtenünk. Amit ma gimnáziumnak nevezünk, az voltaképpen csak torzképe a görög ideálnak. Nevelésünknél teljesen megfeledkezünk arról, hogy egészséges lélek csak egészséges testben lakozhat. Különösen akkor bír ez a mondás föltétlen érvénnyel, ha a nép nagy tömegét vesszük szemügyre. Volt idõ, amikor a háború elõtt Németországban ezzel egyáltalán nem törõdtünk. Vétkeztünk testünk ellen, és a "szellem" egyoldalú kiképzésével azt hittük, hogy biztosíthatjuk nemzetünk nagyságát. Ez a tévedés hamarabb megbosszulta magát, semmint hittük volna. Nem véletlen, hogy a bolsevista hullám sehol sem talált jobb talajra, mint ott, ahol az éhség és fogyatékos táplálkozás következtében degenerált néptömeg lakott: Közép-Németországban, Szászországban és a Ruhrvidéken. Itt még az ún. intelligencia is alig fejtett ki ellenállást e zsidó métellyel szemben, azért, mert testileg az intelligencia maga is nem annyira az éhség, mint inkább az egyoldalú nevelés folytán teljesen elfajult. Magasabb osztályaink kizárólagosan szellemi irányú mûvelõdése ezeket az osztályokat tehetetlenné teszi olyankor, amikor nem a szellem, hanem az ököl hozza meg a döntést, mert arra sem képesek, hogy fenntartsák, még kevésbé pedig, hogy érvényre juttassak önmagukat. A személyes gyávaság fõ oka gyakran a testi gyengeségben kereshetõ.
A serdülõkorban a tisztán szellemi tanítás túlságos hangsúlyozása és a test edzésének elhanyagolása támogatják a szexuális képzetek keletkezését A sport és torna révén megedzett ifjú kevésbé érzi szükségét az érzéki kielégülésnek, mint a szellemi táplálékkal teletömött könyvmoly. A helyes nevelésnek számolnia kell ezzel. Nem szabad megfeledkeznie arról, hogy az egészséges fiatalember mást vár az asszonytól, mint az idõ elõtt elzüllött kéjenc.
Az egész nevelésnek arra kell tehát irányulnia, hogy az ifjú szabad idejét testének edzésére fordítsa. Nincsen joga e korban a tétlen lézengésre és az utcák és mozgóképszínházak biztonságának veszélyeztetésére, hanem napi munkájának végeztével fiatal testét edzetté és szívóssá kell tennie, nehogy az életben késõbb elpuhultak bizonyuljon. Ez a feladata az ifjúság nevelésének, nem pedig, hogy kizárólagosan az ún. bölcsességet tömje tanítványainak fejébe. Végleg le kell számolnia azzal az elvvel, hogy a test nevelésérõl mindenkinek magának kell gondoskodnia. Az embernek nincs szabadságában utódai és ezzel egyúttal fajtája rovására vétkezni.
A test nevelésével egyidejûleg fel kell venni a harcot a szellemi mérgek ellen is. Manapság egész életünk tömve van szexuális képzetekkel és ingerekkel. Vegyük csak szemügyre a mozgóképszínházak, varieték és színházak mûsorát. Nem tagadhatjuk, hogy mindez semmi esetre sem az ifjúságnak való táplálék. A kirakatok és hirdetések a legocsmányabb eszközökkel igyekeznek magukra vonni a tömeg figyelmét. Aki képes magát az ifjúság lelkületébe beleélni, az tisztában van azzal, hogy ez különösen az ifjúság számára jelent súlyos károkat. E fülledt, érzéki levegõ már abban a korban felizgatja az ifjú képzeletét, amikor még semmi szín alatt sem lenne szabad az effajta dolgokhoz értenie. Az ilyen nevelés eredményét nem éppen örvendetes módon tanulmányozhatjuk a mai ifjúságon, amely legtöbbnyire korán érett és ennélfogva korán öregszik. A bíróság tárgyalótermeibõl néha olyan esetek kerülnek nyilvánosságra, amelyek borzalmas betekintést engednek a 1415 éves gyermekek lelki életébe. Vajon csoda-e, ha a szifilisz gyakran már e zsenge korúak soraiból is szedi áldozatait? Vajon nem gyalázat, hogy oly sok testileg gyenge, lelkileg pedig romlott fiatalembert nagyvárosi kéjnõ avat be a házasélet titkaiba?
Ha le akarjuk küzdeni a prostitúciót, akkor elsõsorban a szellemi elõfeltételek megszüntetésén kell fáradoznunk. Nagyvárosi kultúránk erkölcsi fertõzöttségének szennyét kell könyörtelenül kitakarítanunk, anélkül, hogy a nyomában reánk zúduló lárma és ordítás megingatna bennünket. Ha nem ragadjuk ki az ifjúságot mai környezetének

fertõjébõl, akkor elõbb-utóbb meg kell fulladnia benne. Aki mindezt nem akarja látni, az támogatja a prostitúciót, és az õ bûne jövõnk és a serdülõ nemzedék veszélyeztetése.
Kultúránk e megtisztítása majdnem minden téren szükséges; a színház, a mûvészet, az irodalom, a mozi, a sajtó, a reklám, a kirakatok mind megtisztítandók korhadó világunk e megnyilvánulásaitól, és egy erkölcsös állam és kultúreszme szolgálatába állítandók.
Nyilvános életünket meg kell szabadítani nemcsak a modem erotika füllesztõ parfümjétõl, hanem a férfihoz nem illõ álszeméremtõl is. Ebbeli cselekvésünket vezérelje az a tudat, hogy népünk testi és lelki épségének megóvásáról van szó. A személyes szabadság jogának fajfenntartási kötelességünkkel szemben háttérbe kell szorulnia.
Az orvosi tudomány küzdelmének a szifilisz járványa ellen csak akkor lehet kilátása némi sikerre, ha ennek a kötelességünknek minden téren eleget teszünk. Itt nem lehet szó félszeg kísérletezésrõl, hanem súlyos és életbe vágó intézkedésre van szükség. Tarthatatlan az az állapot, hogy gyógyíthatatlan betegek a többi, egészséges embert lépten-nyomon megfertõzhessék annak a humanitásnak az érve alatt, amely száz más embert tönkretesz, csak azért, mert nem akarja az egyes embert megbántani. Az a követelés, hogy tiltsák meg fertõzött embereknek fertõzött utódok nemzését, a józan emberi ész követelménye és tervszerû kivitele az emberiség leghumánusabb tettét jelentené. Sok millió szerencsétlen embert megóvna a meg nem érdemelt szenvedéstõl, és így hozzájárulna az általános egészségügyi színvonal emeléséhez. Az ezirányú határozott fellépés gátat fog vetni a nemi betegségek elterjedésének. A gyógyíthatatlan betegek könyörtelen elkülönítése szükségessé válik, bár ez a betegség szerencsétlen áldozata számára barbár intézkedés, a jelen és jövõ emberiség számára azonban áldás. Egy évszázad múló fájdalma évezredeket menthet meg a szenvedéstõl.
A szifilisz és terjesztõje, a prostitúció elleni küzdelem az emberiség fõ feladatai közé tartozik, fõleg azért, mert nem egyes kérdések megoldásáról, hanem a káros befolyások egész sorozatának kiküszöbölésérõl van szó. A testi betegség itt csak következménye az erkölcsi, szociális és faji ösztön megbetegedésének.
Ha ezt a küzdelmet kényelmi szempontból vagy gyávaságból nem vállaljuk, mi lesz akkor a népekbõl ötszáz év múlva? Csak ritkán találnánk Isten képmására anélkül, hogy az ne lenne kihívás a Mindenható ellen.
Fel kell tennünk a kérdést: hogyan próbálták a régi Németországban ezt a kórt leküzdeni? Ha ezt komoly vizsgálat tárgyává tesszük, úgy igen szomorú eredményre jutunk. A kormánykörök felismerték ugyan a betegség rettenetes pusztítását, noha következményeivel nem voltak teljesen tisztában. Hatásos reformok helyett inkább nyomorúságos segédeszközökhöz folyamodtak. Egyet-mást megpróbáltak ugyan; a betegség leküzdésében azonban teljesen csõdöt mondtak. Mivel következményeit nem látták teljesen tisztán, a betegség tulajdonképpeni okával mit sem törõdtek. A prostituált nõket orvosi vizsgálat és felügyelet alá helyezték, amennyire ez lehetséges volt, és ha betegséget állapítottak meg náluk, akkor kórházba dugták õket, ahonnan azonban látszólagos gyógyulásuk után újra rászabadították õket az emberiségre.
Bevezették ugyan az ún. "védelmi paragrafust", amely szerint a nem teljesen egészséges vagy nem teljesen gyógyult egyénnek büntetés terhe alatt kerülnie kell a nemi érintkezést. Ez az intézkedés alapjában véve helyes, gyakorlati keresztülvitelében azonban teljesen csõdöt mondott. Elõször is a nõ már nevelésénél fogva sem lesz képes, ha ilyenfajta szerencsétlenség érte, egészségének megrablója elleni pörben gyakran kínos kísérõ körülmények között a bírói tárgyalóterembe hurcoltatni magát. Ez neki vajmi keveset használ, mert amúgy is õ a szenvedõ fél, mivel környezetének megvetése inkább õt fogja érni, mint a férfit. Képzeljük el a helyzetét, ha betegségét saját férjétõl szerezte. Jelentse fel saját férjét, vagy mitévõ legyen?
A férfinél még hozzájárul az a tény is, hogy igen gyakran alkohol bõséges élvezete után vetõdik e pestis útjába, mivel ebben az állapotban legkevésbé sem képes "tündérének"

milyenségét megítélni. Az amúgy is beteg nõ ezt igen jól tudja, és éppen ezért különös elõszeretettel horgászik az ily állapotban lévõ férfiakra. Ennek azonban az a vége, hogy a kellemetlenül meglepett egyén még megerõltetéssel sem lesz képes visszaemlékezni kellemetlen meglepetésének okozójára. Ez nem is csoda oly nagy városban, mint pl. Berlin vagy München. Emellett igen gyakran vidéki látogatókról van szó, kik a nagyváros varázsával amúgy is tanácstalanul állnak szemben.
Ki tudja azonban végeredményben, vajon beteg vagy egészségese? Vajon nem fordul elõ, hogy egy látszólag egészséges ember újra visszaesik betegségébe, és ez állapotban rengeteg nyomorúság okozója anélkül, hogy sejtelme volna róla?
Ezek szerint tehát a fertõzés elleni törvényes büntetéssel való védekezésnek sincs gyakorlati eredménye. Ugyanígy áll a dolog a prostituáltak ellenõrzésével is. Végül maga a gyógyítási módszer is bizonytalan és kétes hatású még ma is. Tény az, hogy a járvány minden intézkedés ellenére is mindinkább terjed. Ez igazolja legjobban az eddigi módszer hiábavalóságát.
Mindaz, ami ezen kívül történt, éppoly elégtelen, mint nevetséges volt. A nép lelki prostitúcióját nem akadályozták meg, ennek meggátlására egyáltalán semmit sem tettek. Aki azonban mindezt hajlandó félvállról venni, az tanulmányozza egyszer a pestis elterjedésére vonatkozó statisztikai adatokat. Hasonlítsa össze az utolsó száz év alatti növekedést, képzelje el továbbfejlõdését és akkor a szamár együgyûségével kell bírnia, ha nem fut végig hátán a borzadály.
Az a gyöngeség és félszegség, amellyel a régi Németországban e rettenetes jelenséget kezelték, már maga is látható jele a nép hanyatlásának. Ha egy népbõl hiányzik az erõ, hogy saját egészségéért küzdjön, akkor megszûnt létjogosultsága a küzdelem e világában. Ehhez a világhoz csak az erõsnek van joga, nem pedig a gyengének.
A régi birodalom látható hanyatlási tüneteinek egyike volt az általános kultúrszint csökkenése. E helyen itt kultúra alatt nem azt értem, amit ma a civilizáció szóval fejezünk ki. Az utóbbi, ellenkezõleg inkább ellensége a lelkek és az élet valódi nagyságának.
Már a múlt század vége felé olyan elem tolakodott mûvészetünkbe, amely mindaddig teljesen ismeretlen és idegen volt. Azelõtt is voltak ugyan irodalmi eltévelyedések, de ezek inkább mûvészi kisiklások voltak, amelyeknek az utókor legalább némi történelmi értéket tulajdoníthatott. De aligha találunk mûvészi terméket, amely többé nem mûvészinek, hanem szellemtelenségig menõ mûvészi elfajulásnak nevezhetõ. Utóbbiakban jelentkezett kulturális téren a késõbb egyre világosabban látható politikai összeomlás.
A mûvészet bolsevizmusa a bolsevizmus egyetlen lehetséges kulturális életformája és szellemi megnyilvánulása.
Aki ezt különösnek találja, annak csak közelebbrõl meg kell vizsgálnia a "szerencsésen" bolsevizált államok mûvészetét. Rémülettel csodálhatja meg ott az õrült és lezüllött emberek beteges kinövéseit, amelyeket a kubizmus vagy dadaizmus neve alatt évszázadunk eleje óta volt alkalmunk mint hivatalos állami mûvészetet megismerni. A rövid életû Bajor Tanácsköztársaság uralmának idején érvényre jutott ez a mûvészet. Már itt is láthattuk, mennyire magukon viselték a hivatalos plakátok, propagandisztikus rajzok és újságok nemcsak a politikai, hanem kulturális hanyatlás bélyegét.
Amilyen kevéssé lett volna elképzelhetõ hatvan évvel ezelõtt a jelenlegi méretû politikai összeomlás, éppoly lehetetlennek látszott volna ez kulturális téren abban mértékben, amilyenben azt 1900 óta a futurista és kubista ábrázolásmódban észlelhetjük. Hatvan évvel ezelõtt az ún. dadaista "élmények" kiállítása egyszerûen lehetetlen volt, és a rendezõk a bolondok házába kerültek volna. Manapság azonban mûvészi egyletek elnöki székében ülnek. Ez a ragály akkoriban nem kerekedhetett felül, mert sem a közvélemény, sem az állam nem tûrte volna meg. A kormány dolga meggátolni, hogy a népet a szellemi õrültség karjaiba ûzzék. Pedig egy szép napon s lesz a vége ennek a fejlõdésnek. Mihelyt ugyanis ez a mûvészet megfelel az általános felfogásnak, az emberiség súlyos válságon megy

keresztül. Ennek folytán kezdetét veszi az emberi agy visszafejlõdése, amelynek végét pedig aligha tudjuk elképzelni.
Amikor kultúréletünknek az utolsó huszonöt év folyamán történt fejlõdését ebbõl a szempontból vizsgáljuk, rémülettel állapíthatjuk meg annak rohamos visszafejlõdését. Mindenütt csírákra találunk, amelyek kultúránkat elõbb-utóbb tönkre kell hogy tegyék. Bennük is ráismerhetünk lassan rothadó világunk hanyatlására. Jaj azoknak a népeknek, amelyek nem képesek többé ezt a betegséget leküzdeni.
Effajta betegségeket Németországban a mûvészetek majdnem minden terén észlelhetünk. Úgy látszott, mintha a fejlõdés túllépte volna már tetõpontját és lassan, s biztosan hanyatlanék. A színház színvonala szemmelláthatólag süllyedt és már-már megszûnt kultúrtényezõként szerepelni, csupán az udvari színházak védekeztek lég a mûvészet prostituálása ellen. Az utóbbiaktól és még egynéhány kivételtõl eltekintve a színpadi mûsorok olyanok voltak, hogy a nemzet érdeke szempontjából jobb lett volna azokat elkerülni. A bensõ hanyatlás szomorú jele volt az, hogy az ifjúságot többé egyáltalán nem lehetett színházba küldeni, és ezt a panoptikumok mintájára szemérmetlen nyíltsággal hirdették a plakátok: "Az ifjúságnak tilos a belépés".
Ily elõvigyázattal kellett eljárni a színházak terén, amelyek pedig elsõsorban az ifjúság mûvelõdésének, nem pedig az öreg és fásult korosztályok szórakozásának eszközeinek kellene lenniük. Vajon mit szóltak volna a múlt nagy drámaírói e tilalomhoz, különösen pedig azokhoz az okokhoz, amelyek e tilalmat szükségessé tették? Mennyire tiltakozott volna Schiller, és mily szörnyûséggel fordult volna el tõle!
Hiszen mit is jelent Schiller, Goethe vagy Shakespeare az újabb kori német költészet "héroszaival" szemben! Õk csak elcsépelt, sõt túlhaladott jelenségek. Mert éppen az jellemzi e kort, hogy nemcsak kizárólag ocsmány szennyet termel, hanem ráadásul még bepiszkol mindent, ami a múltban tényleg nagy és magasztos volt. Ezt jelenséget ilyen idõkben meg lehet figyelni. Minél ocsmányabbak és nyomorultabbak egy kornak és embereinek szellemi termékei, annál inkább gyûlölik a fennkölt és dicsõ múltnak tanait A legszívesebben kiirtanák ilyen idõkben az emberekbõl a múlt emlékeit, hogy így kikapcsolják az összehasonlítás lehetõségét, s saját torzszüleményük mûvészetnek látsszon. Azért minél silányabb és nyomorultabb egy új rendszer, annál inkább igyekszik kitörölni minden múltra emlékeztetõ nyomot. Ezzel szemben a tényleg értékes új rendszer az elõzõ nemzedékek értékes vívmányainak szívesen hasznát veszi, sõt gyakran az új rendszer az, amely azokat tényleg érvényre is juttatja. Nem kell attól félnie, hogy a múlt elhalványítja fényét, hiszen maga is olyan értékekkel gyarapítja az emberi kultúra kincsesházát, hogy azok teljes méltánylására ébren kell tartania a múlt teljesítményeinek emlékét. Ezáltal éppen az új kultúrteljesítmény kellõ értékelését biztosítja. Aki a világot semminemû értékkel nem képes gyarapítani, és csak mutatni igyekszik, mintha Isten tudja, mi-minden adnivalója volna, csak az fogja gyûlölni a múlt tényleges termékeit és legszívesebben letagadja, vagy elpusztítja azokat.
Ez nemcsak az általános kultúra terén mutatkozó újdonságokra vonatkozik, hanem a politikára is. Az új mozgalmak forradalmárai annál inkább gyûlölik a régi államrendszereket, minél silányabbak õk maguk. Itt is látható, mennyire szívén fekszik saját értékének emelése, azáltal, hogy vak gyûlölettel kárhoztatja mindazokat a magasabb javakat, amelyeket a múlt alkotott. Ebert pl. csak feltételes csodálatban fog részesülni mindaddig, míg Nagy Frigyes emléke él a népben. Sanssouci hõse kb. éppen úgy viszonylik a volt brémai kocsmároshoz, mint a nap a holdhoz: a hold csak akkor világít, ha a nap megszûnt fényleni. Érthetõ tehát, hogy miért gyûlölik az emberiség újholdjai az állócsillagokat. A politikai élet törpéi, ha a sors véletlenül kezükre játssza a hatalmat, nemcsak hogy nem szûnnek meg mocskolni a múltat, hanem arra törekszenek, hogy magukat az általános bírálat alól is kivonjak. Az új német köztársaságban kirívó példája ennek a köztársaság védelmérõl szóló törvény. Ha tehát valamely új eszme, tan, új

világnézet vagy akár politikai vagy gazdasági mozgalom megpróbálja tagadni a múltat s annak rossz vagy értéktelen voltát akarja bizonyítani, elég okunk van arra, hogy fölötte bizalmatlanok és óvatosak legyünk. Ennek a gyûlöletnek az oka legtöbbnyire saját silányságunk, sõt mi több, a bennünk élõ rosszakarat. Az emberiséget megújító, valóban áldásos mozgalom mindig ott fogja elkezdeni építõ munkáját, ahol az utolsó szilárd alapnak vége van. Nem szégyen, ha hasznát veszi a múltban már bevált igazságoknak, hiszen az emberi kultúra és az ember maga is összefüggõ hosszú fejlõdésnek az eredménye, amelyhez minden egyes nemzedék hozzájárul munkájával. Nem az tehát a forradalom célja és értelme, hogy a múlt egész épületét romba döntse, hanem az, hogy eltávolítsa a laza és otromba köveket, és folytassa az építõ munkát ott, ahol az alap egészséges.

Az emberiség haladásáról csak ebben az esetben lehet szó, máskülönben sohasem lábolna ki a világ a káoszból, hiszen minden nemzedéknek jogában állna, hogy megtagadja a múltat és így elpusztítsa saját munkájának elõfeltételeit, a múlt alkotásait.

Háború elõtti kultúránk állapotát nemcsak a mûvészi és az általános kultúraalkotó erõ teljes tehetetlensége, hanem a nagyobb múlt emlékét beszennyezni és megsemmisíteni igyekvõ gyûlölet is szomorúan jellemezte. A mûvészet, különösen pedig a színház és az irodalom terén a századfordulón legkevésbé sem igyekezett valami újat alkotói, mindenütt inkább csak a régi mestermûvek becsmérlése, gyarlóságuk és elvakultságuk bizonyítéka ötlik a szemünkbe. A jövõ apostolainak rossz szándékát legjobban az a törekvésük bizonyítja, amellyel a múltat a jelen szeme elõl elrejteni igyekeztek. Ebbõl fel kellett volna ismerni, hogy nem új, hamis vágányokon haladó kultúrfelfogásról, hanem kultúránk alapjainak szétrombolásáról, az egészséges mûvészi érzék ilyen módon való elferdítésérõl és egyben a politikai bolsevizmus elõkészítésérõl van szó. Ahogyan a Parthenon megtestesítõje Periklész korának, éppúgy jellemzõje a bolsevista jelennek a kubizmus bármelyik torzalkotása.

Ezzel kapcsolatban újra rá kell mutatnunk népünk ama részének szembeötlõ gyávaságára, amelynek mûveltségébõl és társadalmi állásából kifolyóan elsõsorban lett volna kötelessége állást foglalni a kultúrbotránnyal szemben. Annyira féltek a bolsevista mûvészet apostolaitól, akik mindenkire rátámadtak és maradi nyárspolgárnak bélyegezték azt, aki vonakodott bennük a teremtés komáját látni, hogy lemondtak minden komoly ellenállásról és beletörõdtek abba, ami számukra elkerülhetetlennek látszott. Valóságos félelem vett erõt rajtuk, ha arra gondoltak, hogy a félbolond gazemberek meg nem értéssel fogják vádolni õket, mintha bizony szégyen lenne meg nem érteni a szellemileg degenerált bolondok vagy agyafúrt gazemberek alkotásait. A kultúra e famulusainak sikerült badarságukat igen egyszerû módon Isten tudja mily fontos színben feltüntetni; minden érthetetlen és szemlátomást ostoba alkotásukat bámuló embertársaiknak egyszerûen "lelki élmény"-ként tüntették fel, és ezzel a legtöbb emberben eleve megfojtottak minden ellenvetést. Az ugyan kétségtelen, hogy "lelki élményeik"-et mutogatták, de kérdem én, vajon tûrhetõ-e, hogy a józan világ elé elmebetegek és gazemberek hallucinációját tálalják? Moritz Schwind és Arnold Böcklin mûvei szintén "belsõ élmények", a különbség csak az, hogy ezek istenadta tehetséggel megáldott mûvészek élményei voltak!

E kérdéssel kapcsolatban azután alaposan tanulmányozni lehetett ún. intelligenciánk siralmas gyávaságát. Képtelen volt komoly ellenállást kifejteni az egészséges ösztön eme megmérgezése ellen, és nem törõdött azzal, hogy miként emészti meg a nép ezt a sok szemtelen badarságot. A mûvészet e kigúnyolásába beletörõdött, nehogy meg nem értéssel vádolják, úgyhogy végre maga sem volt képes a jó és a rossz között különbséget tenni. Mindezek a tünetek az eljövendõ nehéz idõk elõjelei voltak.

Kedvezõtlen jelek voltak a következõk is: Városaink a 19. században mindinkább elveszítették kultúraápoló jellegüket és egyre jobban pusztán lakótelepek színvonalára süllyedtek. Mai nagyvárosi proletariátusunk lakóhelyéhez való csekély mértékû

ragaszkodása onnan ered, hogy az tényleg csak véletlen tartózkodási helye az egyes embernek és semmi egyéb. Ez egyrészt a szociális viszonyokból adódó gyakori lakásváltozással függ össze, másrészt oka ennek mai városaink általános kulturális jelentéktelensége és szegénysége.
A német városok száma a felszabadító háborúk idején még csekély, és nagyságuk is igen szerény volt. A kevés valóban nagyváros legtöbbje fejedelmi székhely volt, és mint ilyen, mindig bizonyos fokú kultúrértékkel és határozott mûvészi jelleggel is rendelkezett. Az a néhány, több mint ötvenezer lakosú város a mai hasonló népességû városokhoz viszonyítva tudományos és mûvészi kincsekben fölötte gazdag volt tehát. Amikor München hatvanezer lelket számlált, egyike volt a legelsõ német mûvészeti központoknak. Ma majdnem mindenik gyárváros elérte, sõt túl is lépte ezt a lélekszámot, anélkül azonban, hogy akár a legcsekélyebb valódi értéket is magáénak tudhatná. Ezek a városok nem egyebek bérkaszárnyák és ipari telepek tömegénél. Nem csoda tehát, hogy ilyen körülmények között nem fejlõdhet ki a lakosságban semminemû ragaszkodás lakóhelyéhez. Hogy is ragaszkodhatna valaki olyan városhoz, amely semmi egyebet nem nyújt neki, mint bármely másik város, amelynek nincs egyéni jellege, és amelyben kínosan elkerültek mindent, ami valahogyan mûvészetre vagy ehhez hasonlóra emlékeztetne. Valódi nagyvárosaink pedig emellett lélekszámuk gyarapodásával mûkincsekben aránylag mind szegényebbek lettek. Mindinkább egyöntetûvé váltak és ugyanazt a képet nyújtják nagyobb méretben ugyan , mint a szegényes kis gyárvárosok. Nagyvárosaink kulturális tartalmának gyarapodása a közelmúltban jelentéktelen. Mindannyian a múlt dicsõségébõl és kincseibõl élnek. Távolítsuk csak el Münchenbõl mindazt, amit I. Lajos alkotott, és megdöbbenve állapíthatjuk meg, hogy mily csekély számú mûvészi alkotással gyarapodott azóta ez a város. Ugyanez mondható Berlinrõl és a többi nagyvárosról is.
Másképp volt ez az ókorban, amikor minden városnak megvolt a maga büszkeségét jelentõ jellegzetes emlékmûve. Nem a magánépületek adták meg az ókor városainak jellegét, hanem a nyilvános emlékmûvek, amelyek nem a pillanatnak, hanem az örökkévalóságnak készültek, amelyek nem az egyes ember gazdagságát, hanem a köz nagyságát és jelentõségét tükrözték. Így keletkeztek azok az emlékmûvek, amelyek az egyes polgárt számunkra szinte érthetetlen ragaszkodással fûzték városához; nem a magánemberek többé-kevésbé szegény házaira, hanem a díszes középületekre volt büszke.
Ha összehasonlítjuk az ókor középületeinek méreteit a velük egykorú magánépületekkel, akkor könnyen megértjük ama elv hangsúlyozásának magasztosságát, amely szerint a nyilvános emlékmûveket illeti meg az elsõség. Amit ma az antik világ romhalmazaiban, a régi oszlopcsoportokban csodálunk, nem hajdani üzleti paloták, hanem templomok és állami épületek maradványai, amelyek a közösség tulajdonát képezték. A késõ római kor pompájában sem az egyes polgárok villái és palotái, hanem az állam, tehát az egész római nép sajátját képezõ cirkuszok, templomok, fürdõk, vízvezetékek és bazilikák foglalták el az elsõ helyet.
Sõt a germán középkornak is ugyanez volt a vezérelve, noha egészen más volt mûvészi felfogása. Az eszme, amely az ókorban az Akropolisban vagy a Pantheonban jutott kifejezésre, itt a gótikus dómok alakját öltötte magára. Ezek a monumentális épületek óriások módjára uralkodtak a középkori város szerény magánházainak tömkelegén, és adták meg a város jellegét. Épp úgy, mint ma is, ezek a jellemzõi ezeknek a városoknak, noha mellettük mind magasabbra tornyosulnak már a bérházak. A dóm, a városháza, valamint a bástyatornyok a látható jelei annak a felfogásnak, amely végeredményben szintén az ókoréval azonos.
Mily siralmassá vált azonban ma a köz és magánépületek közötti viszony! Ha Berlint Róma sorsa érné, úgy az utódok a mai idõk hatalmas mûveiként néhány zsidó áruházat és néhány részvénytársaság szállodáit csodálhatnák meg, mint mai kultúránk jellegzetes emlékeit. Vegyük csak szemügyre egyszer, mily nagy az aránytalanság példának okáért

Berlinben az állam és a nagytõke épületei között.
Már a középületekre fordított pénzösszeg is legtöbbnyire valóban nevetségesen csekély. Az állam nem teremt maradandó, hanem csak a pillanatnyi szükségnek megfelelõ épületeket, és építkezését nem állítja semmiféle magasabb eszme szolgálatába. A berlini királyi palota, építésének idején jelentõsebb mûemlék volt, mint az új Államkönyvtár a mai idõk keretében. Míg egyetlenegy hadihajó értéke kb. millió, addig a birodalom elsõ középületére: a parlamentre, amelyet maradandó alkotásnak szántak, alig engedélyezték ez összeg felét. Sõt amikor arra került a sor, hogy az épület belsõ kivitele felett döntsenek, a magas Ház az ellen szavazott, hogy erre a célra márványt használjanak, és megelégedett a gipszburkolattal; ez esetben ételesen tényleg igazuk volt a képviselõ uraknak: gipszfejek nem illenek a falak közé.
Így mai városainkban bizony hiányzik a népközösség kimagasló jelképe. Ez a várost kietlenné teszi, és nem csoda, hogy a mai nagyvárosi polgár városának sorsával szemben teljesen közömbös.
Ez szintén kultúránk hanyatlásának és az általános összeomlásnak a jele. Korunk belefulladt a kicsinyes célszerûségbe, jobban mondva a pénz szolgálatába. Nem csoda tehát, hogy egy ilyen istenség égisze alatt hõsiességnek semmi keresnivalója sincs. Korunk csak azt aratja, amit a múlt vetett.
Mindezek a hanyatlási tünetek végeredményben csak a határozottan körülírt és általánosan elismert világnézet hiányának következményei, valamint az ebbõl eredõ korunk nagy kérdéseivel szemben a bírálat és állásfoglalás tekintetében mutatkozó bizonytalanságnak és kapkodásnak. Ezért félszeg és ingatag minden már a neveléstõl kezdve, mindenki fél a felelõsségtõl, aminek azután az a vége, hogy mindenki gyáva módon tûri a felismert károkat is. A bódult humanizmus divattá vált, és milliók jövõjét áldozzák fel azzal, hogy tûrik a saját gyengeségük okozta károkat.
A vallási viszonyok háború elõtti állapota mutatja legjobban, hogy mennyire elharapódzott az általános ziláltság. A nép nagy része a vallás terén is már régen elvesztette az egységes és szilárd világnézeten alapuló meggyõzõdését. E téren az egyháztól hivatalosan elszakadt hívek kisebb szerepet játszanak, mint az éppen közömbös magatartásúak. Miközben a két vallásfelekezet Ázsiában és Afrikában a mohamedán vallás terjedéséhez viszonyítva csak igen szerény eredménnyel járó missziókat tart fenn, hogy tanai számára új híveket toborozzon, addig Európában sok millió igaz hívét veszíti el. Ezeknek a magatartása a vallási élettel szemben vagy teljesen semleges, vagy pedig a maguk útján haladnak. A következmény különösen erkölcsi szempontból nem a legelõnyösebb.
Jellemzõ az egyházi alaptételek ellen mind ádázabban dúló harc, pedig dogmák nélkül a vallás ezen a világon el sem képzelhetõ. A nép nagy tömege nem filozófusokból áll; márpedig éppen ezek számára a vallás leggyakrabban az erkölcsi világnézet egyetlen biztos alapja. A legkülönbözõbb pótelméletek egyike sem bizonyult olyan sikeresnek, hogy benne az eddigi vallási meggyõzõdés hasznos váltóját lehetett volna felismerni. Már pedig, ha a vallásos tan és hit tényleg megfogja a nép széles rétegeit, akkor e hit lényegének föltétlen tekintélye minden méltóság egyetlen alapja. Amit az életben az általános életstílust jelent amely nélkül bizonyára sok százezer magasabb rendû ember okosan és ésszerûen tudna élni, sok millió azonban nem , ugyanazt jelentik az államban az alaptörvények és a vallás én a dogmák. Ezek határozzák meg és öntik formába az ingatag és a végtelenségig magyarázható, tisztán szellemi eszmét; nélkülük sohasem alakulhatna ki a hit. Az eszme különben sohasem jelentene többet puszta metafizikai nézetnél vagy filozófiai felfogásnál. Éppen ezért a dogmák elleni harc sok tekintetben hasonlít az állam általános alaptörvényei ellen folytatott küzdelemhez. Az utóbbinak teljes állami anarchia a vége, míg az elõbbi értéktelen vallási nihilizmussá lesz.
A politikusnak nem szabad a vallást esetleges hibái, hanem sokkal inkább annak a meggondolásnak az alapján értékelnie, vajon talál-e nálánál tényleg jobbat, ami azt

helyettesíthetné. Mindaddig, amíg ilyen nincs, õrültség és gazság volna azt kiirtani.
Ezekben a nem nagyon örvendetes vallási viszonyokban fõleg azok hibásak, akik a vallási képzeleteket tisztán világi dolgokkal terhelik túl, és így gyakran fölösleges összeütközésbe hozzak azt az ún. egzakt tudománnyal. A gyõzelmet, ha nehéz harcok árán is, majdnem mindig az utóbbi fogja aratni, a vallás pedig nagy kárt fog szenvedni mindazok szemében, akik nem képesek a tisztán külsõ formai tudás színvonala fölé emelkedni.
A vallási meggyõzõdésre mégis az a legkárosabb, ha a vallással politikai célok érdekében visszaélések történnek. A legnagyobb szigorral ostorozni kell azokat a nyomorult törtetõket, akik számára a vallás csak puszta eszköz és csak arra való, hogy politikai, jobban mondva üzleti céljaikat szolgálja. E szemtelen farizeusok rémítõ hangon kiabáljak a világba hitvallásukat, hadd hallja mindenki, de nem azért, hogy ha kell, meghaljanak érte, hanem csak azért, hogy annál jobban élhessenek. Megfelelõ értékû politikai sikerért elkótyavetyélik vallásuk egész idealizmusát; egynéhány parlamenti mandátumért szövetkeznek marxista ellenségeikkel, és nem törõdnek azzal, hogy azok milyen felekezethez tartoznak; egy miniszteri székért házasságot kötnének akár magával az ördöggel, ha azt tisztessége nem riasztaná vissza attól, hogy velük szövetkezzék.
Ha a háború elõtti Németországban a vallásos élet sokaknál kellemetlen mellékízt kapott, annak egyetlen oka, hogy egy ún. "keresztény" párt visszaélt a kereszténységgel, és egy bizonyos politikai párt nem riadt vissza attól a szemérmetlenségtõl, hogy magát a katolikus vallással azonosítsa.
E szemfényvesztés végzetes volt, mert néhány senkiházi részére parlamenti mandátumot hozott ugyan, az egyházra azonban szerfelett ártalmas volt.
Következményeit az egész nemzetnek meg kellett szenvednie, mivel a vallási élet ebbõl kifolyó meglazulása arra az idõre esett, amikor amúgy is minden inogni kezdett, és a hagyományos általános erkölcsi alapot az összeomlás veszélye fenyegette.
Népünk sorsába ez is rést vágott, noha mindaddig nem jelentett számunkra veszélyt, amíg nem voltunk kitéve különös megpróbáltatásoknak. De végzetessé vált, amikor a nemzet belsõ szilárdságát a nagy események vihara tette próbára.
A figyelmes szemlélõ politikai téren is oly káros befolyásokra bukkant, amelyek, hacsak belátható idõn belül nem történik javulás és változás, a birodalom bekövetkezõ hanyatlásának elõjeleiként kellett hogy számítsanak. Még a vaknak is látnia kellett, hogy mennyire céltalan volt a német bel- és külpolitika. A kompromisszumok sorozata látszott leginkább megfelelni annak a bismarcki felfogásnak, amely szerint "a politika a lehetõségek mûvészete". Bismarck és a késõbbi német kancellárok között volt azonban egy kis különbség, amely az elõbbinek megengedte, hogy a politika tartalmáról ily módon ítéljen, ugyanez a felfogás azonban utódainak szájában egészen mást jelentett. Bismarck ezzel a mondásával csupán azt akarta bizonyítani, hogy minden lehetõséggel számolnunk kell, ha arról van szó, hogy egy kitûzött politikai célt elérjünk. Utódai azonban e kijelentésbõl arra következtettek, hogy többé egyáltalán nincs szükségük politikai gondolatokra vagy éppen célokra. A birodalom akkori vezetõinek politikai céljai tényleg nem is voltak, hiszen hiányzott ehhez határozott világnézetük szükséges szilárd alapja, valamint a politikai élet belsõ fejlõdésének ismerete.
Többen is voltak, akik a birodalmi politikának ezt a terv és ésszerûtlenségét ostorozták, felismerték belsõ gyengeségét és ürességét. Õk azonban sajnos nem vettek részt az aktív politikában. A hivatalos körök egy Chamberlain Houston Stewart felfogását annak idején éppoly kevéssé tették magukévá, akár csak ma. [1855 1927. Angol származású német író, az árja-germán világnézet lelkes harcosa. Túl buták voltak õk ahhoz, hogy önállóan gondolkozzanak, és túl beképzeltek, hogy másoktól tanuljanak. Örökérvényû igazság ez, mely Oxenstiernát, Gusztáv Adolf kancellárját a következõ felkiáltásra késztette: "A világot a bölcsességnek csak kis töredéke kormányozza", amely töredékbõl egy miniszteri tanácsosra természetesen csak egy atomnyi jut. Mióta Németországból köztársaság lett, ez

többé már nem igaz; a köztársaság védelmi törvénye éppen ezért meg is tiltotta, hogy ezt elhiggyük, vagy éppen megállapítsuk. Oxenstiernának szerencséje volt, hogy korábban élt, nem pedig a mi okos köztársaságunkban.

A tehetetlenség legfõbb indítóokát már a háború elõtt is sokan abban az intézményben látták, amelyben a birodalom erejének kellett volna megtestesülnie: a parlamentben, a birodalmi gyûlésben. Gyávaság és felelõtlenség párosultak itt a legtökéletesebb módon. Meggondolatlanság kell egyébként ahhoz az állításhoz amit pedig manapság igen gyakran lehet hallani , hogy a parlamentarizmus Németországban "a forradalom óta" csõdöt mondott. Ezzel igen könnyen azt a látszatot kelthetnénk, mintha a forradalom elõtt a helyzet más lett volna. Ez az intézmény a valóságban sohasem tud másképpen, mint pusztítva mûködni és így hatott már akkor is, amikor a legtöbben vakságukban semmit sem láttak, vagy nem akartak látni. Nagyrészt ennek iz intézménynek köszönhetõ Németország bukása, de nem a parlament érdeme, hogy a katasztrófa nem következett be már jóval elõbb. Ez ugyanis annak az ellenállásnak a javára írandó, amely már a háború elõtt is a német nemzet és birodalom e sírásója ellen irányult.

A káros pusztítások tömegébõl, amelyeknek közvetlenül vagy közvetve ez intézmény az oka, csak egyet akarok megemlíteni, mint amely leginkább megvilágítja minden idõk e legfelelõsségnélkülibb intézményének belsõ ürességét: a birodalom politikai vezetésének a parlament tevékenységére visszavezethetõ, és mind a bel, mind a külpolitikában észlelhetõ félszegségét és gyöngeségét, amely õ oka volt a politikai összeomlásnak.

Bárhová is nézünk, tökéletlen volt minden, ami valamiképpen a parlament lefolyásától függött.

Gyönge és félszeg volt a birodalom szövetségi politikája. Azáltal, hogy fenn akarta tartani a békét, mindinkább fokozta a háborús veszélyt.

Tökéletlen volt a lengyel politika. Izgatott, anélkül, hogy komolyan véghezvitt volna valamit. Nem volt következménye sem a németség gyõzelme, sem a lengyelekkel való kibékülés, hanem Oroszország ellenséges magatartása.

Tökéletlen volt az elzász-lotaringiai kérdés megoldása. Ahelyett, hogy erõs ököllel szétzúztak volna a francia hidra fejét és az elzásziaknak egyenjogúságot adtak volna, végeredményben egyiket sem tették. Ez nem is csoda, hiszen a legnagyobb pártok soraiban voltak a legnagyobb hazaárulók. (Így a Centrum párt soraiban Wetterl úr.)

Mindez még nem lett volna oly végzetes, ha az általános gyávaságnak nem esett volna áldozatul a hadsereg, amelynek lététõl az egész birodalom jövõje függött.

Amit az úgynevezett "német birodalmi gyûlés" itt vétett, az elegendõ ahhoz, hogy örök idõkre a német nép átka sújtsa. Nyomorúságos indokok vezérelték pártjaink galád vezetõit, hogy népünk létének fegyverét, valamint szabadságának és önállóságának egyetlen védelmi eszközét kilopják és kiüssék a kezébõl. Ha megnyílnának a flandriai csatamezõk sírjai, akkor feltámadnának a véres vádlók: a daliás német ifjak százezrei, akiket ezeknek a parlamenti gazembereknek lelkiismeretlenségébõl eredõ rossz kiképzésük kergetett a halál karjaiba.

Míg a zsidóság marxista és demokratikus sajtója világszerte szidta a német militarizmust és ily módon igyekezett Németországot befeketíteni, addig a marxista és demokratikus pártok megakadályoztak, hogy a népi erõ kellõ kiképzésben részesüljön. Pedig tisztában kellett volna lennünk azzal, hogy háború esetén amúgy is az egész népnek fegyvert kell majd ragadnia, tehát az ún. "népképviseletünk" eme jómadár reprezentánsainak aljassága folytán sok millió rosszul kiképzett katonát kergetnek majd az ellenség elé. Még ha e parlamenti társaság brutális lelkiismeretlenségének következményeitõl el is tekintünk, világos, hogy a kiképzett katonák hiánya háború esetén vereségünk okává válhatott. A világháború ezt rettenetesen be is igazolta.

Az, hogy a német nemzet szabadságáért és függetlenségéért folytatott harcát elveszítette, csak ama félszegségnek és gyengeségnek következménye, amelyet a háború elõtt a

honvédelem terén tanúsítottunk.
Ha a szárazföldön túlságosan kevés újoncot képeztünk ki, ugyanezt a hibát követtük el a tengeren is, úgyhogy ezzel többé-kevésbé értéktelenné tettük nemzeti önfenntartásunk fegyvereit. Sajnos, tengeri haderõnk vezetõségére is átragadt a félszegség szelleme. Állandóan arra törekedtünk, hogy hadihajóink mindig valamivel kisebbek legyenek, mint a velük egykorú új angol hajók, márpedig ez éppenséggel nem nevezhetõ éleslátásnak vagy zsenialitásnak.
A régi Németország árnyoldalai sajátos módon csak akkor voltak szembetûnõk, ha a nemzet belsõ szilárdságának kellett miattuk szenvednie. A sajtó ilyenkor valósággal kikürtölte a világba a kellemetlen igazságot, míg a jót szemérmesen elhallgatta, sõt részben egyszerûen letagadta. Így járt el különösen akkor, ha a kérdés nyilvános megvitatása esetleg a helyzet javulását vonhatta volna maga után. Mindamellett a kormány illetékes köreinek halvány fogalmuk sem volt a nyilvános propaganda fontosságáról és értékérõl. Csak a zsidó tudta, hogy kitartó és céltudatos propagandával a közvélemény elõtt az eget pokollá és megfordítva, a legnyomorúságosabb tengõdést paradicsommá lehet varázsolni. Ezt hathatósan ki is használta. A német népnek, jobban mondva a kormánynak minderrõl halvány fogalma sem volt.
A legrettenetesebben ez a háborúban bosszulta meg magát.
A háború elõtti német közéletnek fent említett számtalan árnyoldalával szemben viszont sok jó oldala is volt. A tárgyilagos szemlélõ kénytelen megállapítani, hogy legtöbb hibánk más országokban és más népeknél is megvolt, sõt néhol még sokkal fokozottabb mértékben, míg sok jó tulajdonságunkkal más népek nem rendelkeztek.
Az erények élére többek között azt a tényt állíthatjuk, hogy Európa majdnem összes népei közül még mindig leginkább a mi népünk igyekezett megõrizni a gazdasági élet nemzeti jellegét, és sok árnyoldala ellenére a legkevésbé jutott a nemzetközi nagytõke ellenõrzése alá. Ez az elõny nagy veszélyt rejtett magában, és egyik oka volt késõbb a világháborúnak.
Mindezektõl eltekintve az egészséges erõforrások sorozatából három eszményt kell kiemelnünk, amelyek a maguk nemében mintaszerûek, sõt részben példásak voltak.
Az elsõ helyen az államformát kell megemlítenünk, és annak a modem Németországban való kialakulását.
Tekintsünk el egyes uralkodók személyétõl, akik emberek lévén szintén alá voltak vetve mindazoknak az emberi gyöngeségeknek, amelyek e világ gyermekeit léten-nyomon kísérik. Ha ez irányban nem volnánk elnézõek, akkor jelen viszonyaink felett méltán kétségbe kellene esnünk, mert mostani kormányaink mértékadó képviselõi szellemileg és erkölcsileg alig felelnek meg az elképzelhetõ legszerényebb követelményeknek is. Aki a német forradalom "értékét" ama személyiségek értékének és nagyságának mértéke szerint méri, akiket 1918. november óta a forradalom ajándékozott a német népnek, annak méltán szégyenpír lepi el arcát a jövõ ítélõszéke elõtt, ahol többé nem lehet majd betömni az emberek száját az államtekintélyt védõ törvényekkel. Az utókor megállapítja majd azt, amit mi mindnyájan már ma is látunk, hogy ti. új német vezetõink elméje és erényessége fordított arányban áll nagy szájukkal és bûneikkel.
Kétségtelen, hogy igen sokan, fõképp pedig a nép széles rétegei elhidegültek a monarchiától. Bátran kimondhatjuk, hogy ennek oka fõleg az volt, hogy az uralkodókat nem a legokosabb, különösen pedig nem a legõszintébb lelkû emberek vették örül. Sajnos, inkább kedvelték a hízelgõket, mint az õszinte, egyenes embert, úgyhogy inkább az elõbbiek voltak "tanácsadóik". Nagy bajt jelentett ez akkor, amikor világ sok régi nézetét lényegesen megváltoztatta, és természetesen nem kímélte meg az udvarok õsi hagyományait sem.
Így pl. a századforduló idején az egyszerû embert nem töltötte el többé lelkes csodálat, ha egy hercegnõ egyenruhában végiglovagolt az arcvonal elõtt. Úgy látszik, senkinek sem volt fogalma arról, hogy az ilyen díszfelvonulásoknak a nép szemében milyen hatása volt,

különben sohasem került volna sor az effajta rosszul sikerült jelenetekre. A magasabb körök nem mindig teljesen õszinte emberbaráti szeretete is inkább ellenszenvet, mint rokonszenvet keltett. Ha pl. X hercegnõ a népkonyhában kóstolót kegyeskedett feltálaltatni magának, régebben ez talán tûrhetõ benyomást keltett volna, de ebben az idõben azonban már éppen az ellenkezõjét érte el. Föltételezhetõ volt: õfelségének halvány sejtelme sem volt arról, hogy látogatására való tekintettel az étel kissé más volt, mint különben de elég volt, hogy az emberek ezt tudták.
Ily módon az esetleges jószándék nevetséges, sõt szinte sértõ hatást keltett. Az uralkodó közmondásos mértékletességének ecsetelése, korai felkelése és a késõ éjszakába nyúló robotolása igen kétes nyilatkozatokra adott alkalmat. Senki sem volt kíváncsi arra, hogy az uralkodó mit eszik, senki sem irigyelte tõle dús ebédjét, senki sem tagadta volna meg tõle a szükséges éjjeli nyugalmat; a nép meg volt elégedve, ha emberi jellemével elõdeinek és a nemzetnek becsületére vált, és eleget tett uralkodói kötelességének. A mesék keveset használtak, de annál többet ártottak.
Mindez alapjában véve nem lett volna olyan fontos. Aggasztóbb volt, hogy a nép nagy része meg volt gyõzõdve róla, hogy mivel felülrõl kormányozzák õt, az egyénnek semmivel sem kell törõdnie. Rendjén is volt így a dolog mindaddig, amíg a kormány tényleg jó volt, vagy legalábbis jót akart. Mihelyt azonban a jóakaratú kormány helyébe új, kevésbé megbízható kormány került, az ernyedt alávetettség és a gyerekes hiszékenység nagyobb veszedelemmé vált, semmint gondolhatjuk. Mindeme gyöngeségekkel szemben azonban elvitathatatlan értékek állottak. Mindenekelõtt az állam vezetésének a monarchisztikus államformában gyökerezõ állandósága és az állami állásoknak a nagyravágyó politikusok spekulációjának körébõl való kivonása. Ilyen volt továbbá a monarchisztikus intézmény tekintélye, valamint a hivatalnoki osztálynak, különösen pedig a hadseregnek távoltartása a pártpolitikától. Ehhez járult még az a körülmény, hogy az államfõ az uralkodó személyében a felelõsség személyes megtestesítése és mintaképeként szerepelt, amely felelõsséget egy uralkodónak komolyabban kell vennie, mint a véletlen folytán összecsõdült parlamenti többségnek. A német közigazgatás közmondásos tisztasága elsõsorban ennek a körülménynek volt tulajdonítható. Végül ne feledjük el, hogy a monarchia kulturális értéke a német nép számára nagy volt, és ez a körülmény kiegyensúlyozta hátrányait. A német fejedelmi székhelyek mindig menedékhelyei voltak a mai materialista idõkben amúgy is kiveszõfélben levõ mûvészi szellemnek. Példátlan volt az, amit a német fejedelmek éppen a 19. század folyamán tettek a mûvészet és tudomány érdekében. Napjainkat semmi esetre sem lehet ezzel összehasonlítani.
Népünk legértékesebb tényezõje a kezdõdõ és lassan mind tovább harapódzó bomlás idején kétségtelenül a hadsereg volt. Ez képezte a nemzet leghatalmasabb iskoláját, és nem véletlen, hogy ellenségeink gyûlölete fõként nemzeti önállóságunk és szabadságunk e fõ támasza ellen irányult. E páratlan intézményt legjobban az a tény jellemzi, hogy minden hitvány gazember rágalmazta, gyûlölte, de egyúttal félt is tõle. Az a körülmény, hogy a versaillesi nemzetközi népzsarolók dühe elsõsorban a hadsereget érte, eléggé bizonyítja, hogy hivatva volt népünk szabadságát a nemzetközi tõzsde hatalma ellen megvédeni. Anélkül a versaillesi békeszerzõdés végcélja már régóta beteljesedett volna népünkön. Egy szóban foglalható össze mindaz, amit a nép a hadseregnek köszönhet: mindent.
A hadsereg az embereket feltétlen felelõsségérzetre nevelte akkor, amikor ezt a tulajdonságot általában már alig ismerték, és napirenden volt a felelõtlenség. A hadsereg fejlesztette a személyes bátorságot, amikor a gyávaság mind pusztítóbb betegséggé vált és az áldozatkészséget szinte butaságnak tekintették. Egyedül csak az volt az okos, aki önös érdekét legjobban tudta megvédeni és elõmozdítani. Ezzel szemben a hadsereg iskolája arra tanította a nemzetet, hogy üdvösségét ne a négerekkel, kínaiakkal, franciákkal és angolokkal való nemzetközi barátság hazug frázisaiban, hanem saját erejében és az összetartásban keresse.

Határozottságra nevelte az embereket, amikor az életben cselekvésüket már habozás és kétkedés irányította. Reá várt a nagyszerû feladat, hogy fenntartsa az ; lvet, amely szerint a parancs jobb, mint a fejetlenség, akkor, amikor a mindent jobban tudni akarók véleménye volt mértékadó. Ez az elv már magában is bizonyos robusztus egészségre vall, mely régóta kiveszett volna életünkbõl, ha a hadsereg és nevelõereje nem gondoskodott volna arról, hogy ezt az õserõt megújítsa bennünk. Hiszen csak jelenlegi kormányunk rettenetes határozatlanságát kell néznünk. Nem képes magát elhatározni arra, hogy cselekedjen, kivéve ha arról van szó, hogy egy újabb, népünk kizsákmányolását szentesítõ diktátumot írjon alá. Ilyen esetben természetesen nem vállal semminemû felelõsséget és az udvari gyorsírók sebességével aláír mindent, amit elébe kegyeskednek tenni. Ebben az esetben könnyû határoznia, mert diktálják neki.
A hadsereg idealizmusra, a hazával és egykori nagyságával szembeni odaadásra nevelt, mialatt az életben az önzés és az anyagiasság kerekedett felül. Egységesen nevelte a nemzetet és nem ismert osztálykülönbséget; egyetlen hibája talán az egy évi önkéntes szolgálat intézménye volt. Azért volt ez hibás, mert ennek révén :árt szenvedett a feltétlen egyenlõség elve, és a magasabb mûveltségû egyént általános környezetének keretébõl kiemelte. Ennek éppen az ellenkezõje lett volna elõnyösebb. Magasabb osztályainknak amúgy is oly nagy alamuszisága a saját népünkkel szembeni elidegenedése ellen a hadsereg jó hatással lehetett volna, ha az ún. intelligencia elkülönülését legalább saját soraiban elkerülte volna. Nagy hiba volt, hogy ezt elmulasztotta. De vajon létezik-e földünkön egyáltalán intézmény, mely mentes lenne minden hibától? A hadsereg elõnyei amúgy is annyira túlsúlyban voltak, hogy néhány hibája semmi esetre sem érte el az emberi tökéletlenség átlagát.
A régi birodalom hadseregének legnagyobb érdeme azonban az, hogy a tömeg általános uralkodásának az idején az egyént a tömeg fölé helyezte. A hadsereg fenntartotta az egyéniségbe vetett hitet a puszta szám imádásának zsidó és demokratikus gondolatával szemben. Így nevelte az embereket azokká, akikre az új kornak legnagyobb szüksége volt: férfiakká. Az általános elpuhultság és elnõiesedés fertõjében a hadsereg évenként háromszázötvenezer, erõtõl duzzadó fiatalembert nevelt fel, akik kétéves kiképzésük folyamán levetették ifjúi puhaságukat és testüket szilárddá edzették. A fiatalember ezalatt a két év alatt elõször megtanult engedelmeskedni, és csak azután tanulta meg a parancsolást. Már járásán rá lehetett ismerni kiszolgált katonára.
Ez volt a német nemzet legfontosabb iskolája. Nem hiába irányult elsõsorban azok gyûlölete rá, akik irigységbõl és kapzsiságból azt kívántak, hogy a birodalom tehetetlen, a polgárság pedig védtelen legyen. Amit sok német ember vakságában vagy készakarva nem akart látni, azt felismerte a külföld: a hadsereg volt a nemzet szabadságának és a polgárok biztonságának leghatalmasabb oszlopa.
Az államformához és a hadsereghez, mint harmadik szövetséges, a régi birodalom hivatalnoki kara járult.
Németország volt a világ legjobban szervezett és igazgatott állama. A német állami hivatalnokra könnyen ráfoghatták, hogy bürokrata, a helyzet azonban más államokban sem volt jobb, sõt gyakran még sokkal rosszabb. A többi államban azonban többé-kevésbé hiányzott a hivatalnoki osztály feltétlen szolidsága és az egyes hivatalnokoknak megvesztegetést nem ismerõ becsületessége. Jobb, ha a hivatalnok kissé nehézkes, de becsületes és hû, mintha felvilágosult és modern, de gyönge jellemû ami ma gyakori , tudatlan és semmittevõ. Ha azt állítják manapság, hogy a háború elõtti német közigazgatás bürokratikus szempontból ugyan megfelelõ, de üzleti szempontból rosszul szervezett volt, erre csak egy választ adhatunk: melyik államnak volt a német államvasutaknál jobban vezetett és üzletileg jobban szervezett üzeme? Csak a forradalom volt képes ezt a mintaüzemet annyira tönkretenni, hogy végre megérett arra, hogy kivegyék a nép kezébõl és a köztársaság alapítójának felfogása szerint szocializáljak, azaz a német forradalom

megbízójának: a nemzetközi nagytõkének szolgálatába állítsák.
A német hivatalnoki osztálynak és a közigazgatási rendszernek megvolt az az elõnye, hogy nem függött az egyes kormányoktól. A német hivatalnok pozícióját a kormányok politikai iránya nem befolyásolhatta. A forradalom óta a helyzet sajnos lényegesen megváltozott. A tudás és a képesség helyébe a politikai pártállás lépett, az önálló és független jellem inkább akadályoz, mint elõmozdít a pályán.
Az államformán, a hadseregen és a hivatalnoki osztályon nyugodott a régi birodalom csodálatos ereje. Ezek voltak elsõsorban a mai államban teljesen hiányzó államtekintélynek a fõ támaszai. Az államtekintély ugyanis nem parlamenti és tartománygyûlési szócsatákon, nem is védelmi törvényeken és a támadóit szemérmetlenül büntetõ bírósági ítéleteken, hanem azon a bizalmon alapul, mellyel a nép az államközösség vezetõit kitünteti. E bizalom viszont ismét csak a rendíthetetlen belsõ meggyõzõdés következménye, amely bízik abban, hogy az ország kormánya és közigazgatása becsületes, és hogy a törvények megfelelnek az általános erkölcsi felfogásnak. Nincs ugyanis olyan kormányrendszer, amelyet kényszereszközökkel állandósítani lehetne; erre csak a kormány megbízhatóságába és a nép érdekeinek õszinte képviseletébe vetett hit alkalmas.
Bármennyire is kikezdték bizonyos kóros tünetek a háború elõtt a nemzet belsõ erejét, mégsem szabad megfeledkeznünk arról, hogy más államok még sokkal inkább szenvedtek e beteges tünetek befolyása alatt, mint Németország, de a veszély kritikus órájában mégsem mentek tönkre. Ha azonban arra gondolunk, hogy a német gyöngeséggel szemben a háború elõtt éppen olyan sok erény is állott, akkor az összeomlás végsõ okának mégis valahol máshol kell rejlenie; és ezt tényleg másutt kell keresnünk.
A régi birodalom pusztulásának gyökere és végsõ oka az volt, hogy nem voltunk tisztában a faji kérdéssel és eme kérdésnek a népek fejlõdési története folyamán észlelhetõ jelentõségével. Mert egy nép életének eseményei nem a véletlen megnyilvánulásai, hanem az ön és fajfenntartás ösztönének természeti törvényeken alapuló folyamatai, jóllehet az egyes ember cselekvésének tulajdonképpeni okával nincs is tisztában.

XI. Nép és faj

Vannak igazságok, amelyek annyira kézenfekvõk, hogy az emberek nagy része talán éppen ezért nem látja vagy legalábbis nem ismeri fel õket. Az ilyen sarkalatos igazságok mellett néha vak módjára elhalad, észre sem veszi, és nagyon csodálkozik, ha valaki egyszer felhívja reájuk figyelmét. Százezrével hevernek a világon a kolumbusztojások, csak az a baj, hogy kevés a Kolumbusz.
Így sétál majdnem kivétel nélkül minden ember a természet kertjében, és azt hiszi, hogy mindent ismer és mindent tud, és mégis rák módjára halad el a természet egyik legsarkalatosabb alaptörvényének, a föld összes élõlényeinek bensõ faji zárkózottsága mellett.
Még a legfelületesebb szemlélõ elõtt is a természetes életösztön sziklaszilárd alaptörvényeként nyilvánul meg a nemzésnek és a szaporodásnak faji jellegzetessége. Minden állat csak saját fajtabelijével párosul. Csak a rendkívüli körülmények, mint pl. a rabság kényszere vagy a párosodásnak a saját faj keretén belüli lehetetlensége változtathatják meg ezt a törvényt. Ilyenkor azonban a természet mindenképpen igyekszik védekezni ellene, ami vagy élénk tiltakozása, vagy a kevert vérûek további nemzõképességének megszûnésében nyilvánul meg. Elõfordulhat az, hogy csökkenti az utódok termékenységét. Legtöbbnyire azonban megsemmisíti a kevertvérû egyedek betegségekkel és ellenséges támadásokkal szembeni ellenálló erejét.
Két különbözõ színvonalon álló lény keresztezõdésének eredménye a szülõk két szintje között fekszik. Ez azt jelenti, hogy az ivadék ugyan magasabb rendû, mint a szülõpár

alacsonyabb rendû fele, de nem olyan magasrendû, mint a másik szülõ. Ebbõl kifolyólag e magasabb rendû faj elleni küzdelmében mindig õ lesz a vesztes. Az effajta párosodás tehát ellenkezik a természet akaratával, mivel a természet az életet mind magasabbra igyekszik fejleszteni. Ez csak akkor lehetséges, ha nem az erõsebb egyesül a gyengébbel, hanem, ha az elõbbi feltétlen gyõzedelmeskedik. Az erõsebbnek uralkodnia kell a gyengébben és nem szabad a gyengébbel egybeolvadnia, mivel ezzel feláldozza saját nagyságát. Csak a születésénél fogva gyengébb egyén találja ezt kegyetlennek, ami csak gyengeségét és korlátoltságát bizonyítja. Ha ez a törvény nem lenne örök érvényû, akkor a szerves lények felfelé irányuló fejlõdése lehetetlen volna.
A fajtisztaság fenntartásának ösztöne a természetben általános érvényû, és ennek következménye nemcsak az egyes fajok tömör egysége, hanem faji egyedek egyöntetûsége is. A róka mindig róka marad, a tigris pedig tigris; a különbség legfeljebb az, hogy az egyedek különbözõ fokú erõvel, értelemmel és szívóssággal stb. rendelkeznek. A róka sohasem lesz elnézõ a libával szemben, és a macska sem fog barátságos hajlamot mutatni az egér iránt.
Az egymás elleni küzdelem tehát itt sem annyira egymás elleni ellenszenvbõl, mint inkább az ösztönszerûségbõl (éhségbõl és szerelembõl) ered. A természet mind a két esetben csendes és elégedett szemlélõ. A mindennapi kenyérért folyó küzdelemben a gyenge, beteges és határozatlan egyed a vesztes, és a hímnek a nõstényért folytatott küzdelme is csak a legegészségesebbnek adja meg a nemzés jogát vagy legalábbis annak lehetõségét. Ez a küzdelem azonban a faj egészségének és ellenálló képességének fejlõdését szolgálja, tehát arra, hogy a fajt nemesítse.
Ha ez a folyamat más irányt venne, akkor megszûnnék minden fejlõdés és nemesedés, sõt inkább ennek az ellentéte következnék be. Tekintettel arra, hogy a silányabb egyedek száma mindig nagyobb, mint a magasabb rendû egyedeké, egyezõ létfenntartási és szaporodási lehetõségek esetén a silányabb oly gyorsan szaporodnék, hogy végeredményben háttérbe szorítaná a magasabb rendût, a jót. A jó érdekében történõ helyreigazítás tehát okvetlenül szükséges. Errõl maga a természet gondoskodik, amikor a gyöngébb felet oly nehéz életfeltételek elé állítja, hogy száma már ennél fogva is csökken, és a fennmaradó egyedek szaporodását sem tûri minden további nélkül, hanem ezeket is erejük és egészségük foka szerint selejtezi.
A természet nem tûri a gyöngébb egyedeknek az erõsebbekkel való közösülését, és még kevésbé engedi meg, hogy a magasabb rendû faj az alacsonyabb rendû fajjal olvadjon egybe, mert különben egy csapással kárba veszne egész, talán évezredes munkája.
A történelembõl leszûrt tapasztalataink számtalanszor igazolják ezt. A történelem ijesztõ határozottsággal mutatja, hogy az árja fajoknak nálunk alacsonyabbrendû népekkel való vérkeveredése mindig a kultúrnívó süllyedését jelentette. [Az árja kifejezés többféle árnyalatban került használatba: 1. a nyelvészek egy része árjának nevezi az indogermán nyelveket beszélõ népeket; 2. sok antropológus a zsidó vértõl mentes európai népek, illetve egyének megjelölésére fogadta el az árja elnevezést; 3. van végül még egy egészen szûk értelmezés is, ez csak az európai fajok (alpesi, északi, keletbalti, dinári, mediterrán stb.) egyikét, a magas termetû, szõke, kék szemû északi fajt, a németség legtehetségesebbnek, vezetésre legalkalmasabbnak tartott faji elemét fogadja el árjának. Bár a német nemzetiszocialista világszemlélet megalapozói között vannak többen, akik a 3. értelmezésnek hívei, a Harmadik Birodalom Adolf Hitler felfogását követve a 2. értelmezésben fogalmazta meg az "árjaparagrafust". Eszerint árjának számít minden olyan európai ember, akiben legalább dédszülõkig bezáróan nincsen zsidó vér. Az árjaparagrafus feltételeinek tehát megfelel a magyar is, ha családjába nem került be zsidó vér. A legnagyobbrészt germán elemekbõl álló Észak-Amerika lakossága, amely csak kismértékben keveredett más elemekkel, más kultúrával rendelkezik, mint Közép és Délamerika, ahol a fõleg román fajtájú népek bevándorlói gyakran erõsen keveredtek a

bennszülöttekkel. Már ez a példa is eléggé világosan és határozottan szemlélteti a faji keveredés kihatását. Az amerikai kontinens fajilag tiszta germán lakossága e földrész urává emelkedett, és ura maradt mindaddig, míg nem esik a vérfertõzés bûnébe.
Minden faji keresztezõdés eredménye röviden összefoglalva tehát a következõ:
a) a magasabb rendû faj színvonalának csökkenése;
b) testi és szellemi visszafejlõdés, az ezt kísérõ, talán lassú, de biztos pusztulás.
Ha elõsegítjük az ily irányú fejlõdést, bûnt követünk el a Teremtõ akarata ellen. Ha a természet logikája ellen lázong az ember, akkor azok ellen az elvek ellen küzd, amelyeknek saját maga emberi létét köszönheti. Természetellenes cselekvéseinek tehát önnön pusztulását kell maguk után vonniuk.
A zsidó szemtelenséggel rendelkezõ modem pacifista erre természetesen azzal válaszol: "Az ember gyõzedelmeskedik a természeten".
A nagy tömeg gondolkodás nélkül ismételgeti ezt a zsidók által hangoztatott esztelenséget, és végeredményben tényleg elhiszi, hogy az ember gyõzedelmeskedhetik a természeten.
Az ember még semmiféle tekintetben sem gyõzedelmeskedett a természeten, hanem legfeljebb az örök rejtélyek és titkok hatalmas és félelmetes fátylát sikerült részben fellebbentenie, úgyhogy a valóságban az ember tulajdonképpen semmit sem talál fel, hanem mindent csak felfedez. Nem uralkodik a természet felett, hanem csak az örök természeti törvények és titkok ismerete révén a többi élõlényen, mivel a többi élõlény e sarkalatos törvényeket nem ismeri. Ettõl eltekintve tehát lehetetlen, hogy egy eszme gyõzedelmeskedhessék az emberi lét elõfeltételein, mert hiszen ez az eszme maga is csak az emberi elme szülötte. Ember nélkül nem létezik emberi eszme ezen a világon, tehát az eszme mint ilyen, az ember lététõl és ennélfogva mindazon törvényektõl függ, amelyek megteremtették létének elõfeltételeit.
Sõt, mi több! Vannak gondolatok, amelyek csak bizonyos emberek elméjében foganhatnak meg. Így van ez fõleg azoknál a gondolatoknál, amelyeknek lényegét nem az elvont tudás megdönthetetlen igazságai képezik, hanem amelyek az érzés világából erednek, vagy mint azt manapság oly szépen tudjuk kifejezni, az egyén "belsõ élményét" tükrözik. Ezeknek az eszméknek a rideg logikához semmi közük sincs, hanem csupán az ember érzésvilágának megnyilvánulásai, etikai képzetek stb. , amelyek az emberiség létéhez vannak kötve, és az ember képzelet és alkotóvilágának köszönik létüket. Ez eszmék létezésének elõfeltételei ennélfogva tehát bizonyos fajok és emberek jelenléte. Aki pl. lelkes híve a pacifista gondolatvilágnak és gyõzelmét szívbõl kívánja, annak támogatnia kellene a németeket, hogy sikerüljön elfoglalniuk az egész világot; ellenkezõ esetben ti. az utolsó némettel a pacifizmus is kiveszne, mert senkit a világon nem szédített meg annyira ez a természetellenes eszme, mint sajnos éppen a német népet. Az emberiség tehát akarata ellenére is kénytelen volna háborút viselni, ha meg akarná valósítani a pacifizmust. Német fantasztáink elképzelése szerint az amerikai világmessiásnak, Wilsonnak is ez volt a végsõ szándéka a cél elérése érdekében.
A pacifista eszmének talán tényleg van létjogosultsága abban az esetben, ha a legmagasabb rendû ember oly mértékben rendelné alá akaratának az egész világot, hogy földünk egyedüli urává legyen. Ezzel ti. a pacifista eszme káros kihatásai, gyakorlati alkalmazásuk csökkenésével és idõvel lehetetlenné válásukkal, megszûnnének. Tehát az elsõ lépés a küzdelem, és csak azután jöhet esetleg a pacifizmus. Különben az emberiség túllépte fejlõdésének legmagasabb fokát, és annak vége nem valamely etikai eszme uralmát, hanem barbarizmust és ebbõl kifolyólag káoszt jelentene. Némely olvasó itt mosolyogni fog és nem gondol arra, hogy bolygónk már évezredek hosszú során keresztül lebegett a világûrben anélkül, hogy ember lakta volna, és eljön majd az az idõ, amikor az emberiség kihal, ha az emberek megfeledkeznek arról, hogy létüket nem egynéhány bolond ideológus rögeszméjének köszönhetik, hanem annak, hogy ismerik a természet megdönthetetlen törvényeit és azoknak gyakorlati alkalmazását.

Mindaz, amit ma földünkön megcsodálunk a tudomány, a mûvészet, a technika és vívmányai csak egynéhány népnek, sõt talán csak egy fajnak alkotásai. Tõlük függ ennek a kultúrának a léte. Ha e faj elbukik, úgy vele együtt sírba száll földünk minden szépsége. Bármennyire is befolyással van pl. az emberre a föld, amelyen él, ennek a befolyásnak az eredménye a különbözõ fajoknál mégis különbözõ lesz. A környezet mostohasága bizonyos fajokat a lehetõ legmagasabb teljesítményekre sarkall, míg más fajoknál szegénységet, fogyatékos tápláltságot és annak következményeit fogja maga után vonni. A külsõ befolyások hatásának minõsége mindig az illetõ nép belsõ hajlamaival függ össze. Az egyik népet éhhalál fenyegeti ott, ahol a másik népet a környezet kemény munkára ösztönzi.

A múlt nagy kultúrái mind csak azért mentek tönkre, mert az eredetileg alkotó fajt a vérkeveredés megmérgezte. A pusztulásnak végsõ oka mindig az volt, hogy az ember megfeledkezett arról: tõle függ az egész kultúra, nem pedig megfordítva. Tehát a kultúra alkotójának, az embernek kell fennmaradnia, ha meg akarjuk óvni a kultúrát a pusztulástól. A kultúra fennmaradása azonban a jobb és erõsebb egyed gyõzelme szükségességének és jogosultságának megdönthetetlen természeti törvényétõl függ.

Aki tehát élni akar, küzdjön, és aki az örök küzdelem e világában nem akar küzdeni, az nem érdemli meg az életet.

Bármily kegyetlennek tûnjön is ez a törvény, tény az, hogy megdönthetetlen! A legkegyetlenebbül akkor sújtja a sors az embert, ha azt hiszi, hogy gyõzedelmeskedhet a természet fölött. Ezzel tulajdonképpen nem tesz mást, mint kigúnyolja a természetet. A természet válasza erre ínség, balsors és betegség!

A szerencséjét eljátssza az ember, ha félreismeri és lebecsüli a faji törvényeket. Meggátolja ezzel a magasabb rendû faj diadalát, és ennélfogva az emberiség tökéletesedésének elõfeltételeit is. A tehetetlen állat tengõdésének színvonalára süllyed és emberi érzékenysége csak teher számára.

Fölösleges volna azon vitatkozni, hogy mely faj vagy fajok voltak az emberi kultúra elsõ letéteményesei, egyúttal tehát alapítói is mindannak, amit röviden az "emberiség" szóban foglalunk össze. Sokkal egyszerûbb, ha ezt a kérdést a jelenre vonatkozólag tesszük fel, mert erre világos és határozott választ kapunk. Majdnem kizárólag az árja faj alkotásának eredménye mindaz, amit ma a mûvészet, tudomány és technika terén elértünk. Ebbõl a ténybõl azt a következtetést vonhatjuk le, hogy õ volt általában a legmagasabb rendû emberiség megalapítója, tehát õstípusa annak, amit ma "embernek" nevezünk. Õ az emberiség Prométheusza; akinek homlokából kipattant a lángész isteni szikrája, õ szítja állandóan a megismerés tüzét, hogy fénnyel árassza el a néma titkok éjszakáját, és az embert a föld többi élõlényének urává tegye. Ha az árja fajt kikapcsolnánk, néhány évezred múlva talán újra mély sötétség borulna földünkre, megszûnne az emberi kultúra és kietlenné válna a világ.

Ha az emberiséget három osztályba soroljuk: kultúraalapítók, kultúrahordozók és kultúrarombolók osztályába, akkor az elsõnek képviselõjeként bizonyára csak az árja faj jöhetne tekintetbe. Az vetette meg az emberi kultúra alapját, az építette fel ennek az épületnek a falait, és csak külsõ alakja és színe függ az egyes népek különös jellemvonásaitól. Az emberiség neki köszönheti a haladás hatalmas fundamentumát és az egyes fajok az õ tervei alapján építették fel egyéni kultúrájukat. Néhány évtized múlva pl. egész Kelet-Ázsia magáévá teszi ezt a kultúrát, amelynek alapkövét a hellén szellem és a germán technika vetette meg. Csak külsõ alakja fogja részben magán viselni az ázsiai jelleg bélyegét. Nem igaz, hogy Japán kultúrájával Európa technikáját párosítja, hanem valójában az európai tudomány és technika japán jelleget ölt. A tényleges élet alapja többé nem a jellegzetes japán kultúra, habár ez továbbra is jellemzõje marad a mindennapi életnek, mivel nekünk, európaiaknak a fennálló belsõ különbség külsõ megnyilvánulása inkább szembetûnik. A tényleges élet alapja mindenütt az árja népeknek hatalmas,

tudományos és technikai munkája lesz. Csakis ezek a vívmányok képesítik kelet népeit arra, hogy lépést tartsanak az általános emberi haladással. Ez adja meg a mindennapi kenyérért való küzdelmük alapját, ez teremti meg a küzdelemhez szükséges eszközöket, és az egész csak külsõleg ölt magára japán jelleget.

Ha Európa és Amerika elpusztulna, és így hirtelen megszûnne az árja fajnak Japánra gyakorolt hatása, akkor ennek az volna a következménye, hogy Japán tudományos és technikai haladása rövid idõn belül megakadna; néhány rövid év múlva elapadna a forrás, a japán jelleg újra megerõsödne, ezzel szemben azonban megmerevedne a mai kultúra, és újra ama mély álomba esne vissza, amelybõl õt hét évtizeddel ezelõtt az árja kultúrhullám felébresztette.

Amint a mai japán fejlõdés létét árja eredetének köszönheti, éppen úgy keltette életre a japán kultúrát egykor a múlt homályában idegen behatás és idegen szellem. Ezt legjobban az a körülmény bizonyítja, hogy ez a kultúra idõvel teljesen megmerevedett. Ilyen állapot egy népnél csak akkor következik be, ha az eredeti, alkotó erõvel rendelkezõ faji mag elvész, vagy pedig a külsõ, a kulturális fejlõdés tápanyagát szolgáltató behatás megszûnik. Azt a népet, amely kultúrájának alapanyagát más fajoktól veszi át és azt csak átdolgozza, mihelyt azonban ez a külsõ befolyás megszûnik, kultúrájának fejlõdése is megmerevedik, "kultúrahordozó" fajnak nevezhetjük ugyan, de sohasem "kultúraalkotónak".

Ha az egyes népeket ebbõl a szempontból vizsgáljuk, akkor leszögezhetjük azt a tényt, hogy a legtöbb esetben nem kultúraalapító, hanem többnyire csak kultúrahordozó népekrõl van szó.

Fejlõdésüknek kb. mindig ez a képe:

Maroknyi számú árja törzs leigáz egy idegen népet és az új ország különös életviszonyainak befolyása alatt (termékenység, klimatikus viszonyok stb.), valamint az alacsonyabb rendû emberek munkaerejének segítségével kifejleszti azok szunnyadó szellemi és szervezõ képességeit, gyakran néhány évezred, sõt talán már évszázad múlva olyan kultúrát teremt, mely eredetileg teljesen magában hordozza lényüknek bensõ vonásait, külsõleg azonban alkalmazkodik a fent említett külsõ körülményekhez, valamint a leigázott néphez. A hódítók idõvel vétkeznek vérük tisztántartásának eredetileg szigorúan betartott elve ellen, keverednek a leigázott lakossággal és ezzel saját létüket ássák alá; a paradicsomi bûnbeesésnek is az onnan való kiûzés volt a következménye.

A magasabb kultúrák keletkezésének egyik leglényegesebb elõfeltétele az alacsonyabb rendû ember, aki a technikai segédeszközök hiányát melyek nélkül magasabb fejlõdés elképzelhetetlen pótolni tudja. Az emberiség kezdetleges kultúrája minden bizonnyal nem annyira az idomított állatnak, mint inkább az alacsonyabbrendû emberek segítségével épült fel.

Csak késõbb, a leigázott népek rabsága után érte hasonló sors az állatokat is, nem pedig, mint azt sokan hiszik, megfordítva. Hiszen elõször a leigázott rabszolga vonta az ekét, és csak késõbb várt ez a feladat a lóra. Csak pacifista bolondok láthatják ebben az emberi hitványság jelét. Ezek nincsenek tisztában azzal, hogy szükség volt erre a fejlõdésre, amíg eljutottunk odáig, ahol ma vagyunk, s ahonnan ezek az apostolok fecsegéseiket világgá kürtölhetik.

Az emberiség haladása végtelen létrához hasonlít, amelyen az ember csak úgy képes a magasba jutni, ha annak legalsóbb fokait is megmászta. Az árja fajnak is így kellett haladnia azon az úton, amelyet az adottságok jelöltek ki számára, nem pedig azon, amelyrõl a modem pacifista álmodozik. A valóság útja azonban nehéz és fárasztó, de végeredményben oda vezet, ahol pacifistáink álma az emberiséget látni szeretné; rögeszméjükkel azonban inkább gátolják ezt, nemhogy segítenék.

Nem véletlen tehát, hogy az elsõ kultúrák is ott keletkeztek, ahol az árják harcban leigázhattak az alacsonyabb fokon álló népeket, és azokat akaratuk szolgáivá tehették. A leigázott népek voltak azután a keletkezõ kultúra elsõ technikai segédeszközei.

Ez a körülmény világosan elõírta az utat, amelyen az árja fajnak haladnia kellett. Hódítóként leigázta az alacsonyabb rendû népeket és gyakorlati tevékenységüket parancsszavával és akaratával irányította. Azáltal, hogy nehéz, de hasznos munkálkodásra kényszerítette õket, nemcsak megóvta alattvalóinak életét, hanem talán még oly sorsot is biztosított számukra, mely jobb volt, mint azelõtti "szabadságuk". Mindaddig, amíg könyörtelenül megmaradt uralkodó álláspontja mellett, nemcsak tényleges uruk, hanem kultúrájuk fenntartója és gyarapítója is volt. Ez a kultúra kizárólag az õ képességein épült fel és így az õ fennmaradásától függött. Mihelyt a leigázottak színvonala lassan szintén emelkedni kezdett és valószínûleg nyelvileg is közeledtek hódítójuk színvonalához, összeomlott a válaszfal az úr és a szolga között. Az árja feladta vérének tisztaságát és ezzel elvesztette a paradicsomban való tartózkodásának a jogát, melyet annak idején õ teremtett meg saját maga számára. A fajkeveredés hullámai mindinkább ellepték, elvesztette kultúraalkotó erejét, míg végül nemcsak szellemileg, hanem testileg is inkább a leigázott õslakossághoz, semmint õseihez hasonlított. Bizonyos ideig még élt a meglévõ kultúrkincsekbõl, de kultúrája mindinkább megmerevedett és végül a feledés homályába merült.

Így pusztulnak el kultúrák és birodalmak, hogy újabbaknak adjanak helyet.

A régi kultúrák pusztulásának egyedüli oka, a vérkeveredés és a faj színvonalának ezzel járó süllyedése; mert nem a vesztett háborúk teszik tönkre az embereket, hanem önmaguk okai pusztulásuknak, ha elvesztik a vér tisztaságában rejlõ ellenállóképességüket.

Ami nem tiszta faj ezen földön, az csak annyi, mint a pelyva. A világtörténelem eseményei azonban a fajok önfenntartási ösztönének jó vagy rossz értelemben történõ megnyilvánulásai.

Nem az intellektuális tehetségben rejlik csupán az árja faj kultúraalkotó és építõ ereje. Ha ezen kívül nem rendelkezne más tulajdonságokkal is, akkor ezzel legfeljebb csak pusztítani volna képes, építeni nem. Ugyanis minden társadalmi szervezetnek legbensõbb lényege az, hogy az egyén lemond személyes véleményérõl és érdekeirõl és azokat a köz érdekében áldozza fel. Csakhogy ezzel a társadalom keretén belül, kerülõ úton juthat maga is jogos illetménye birtokába. Mint az emberi társadalom tagja pl. nem dolgozik többé közvetlenül önmaga számára, hanem tevékenységével belekapcsolódik a közösség keretébe, nemcsak saját haszna, hanem a közösség haszna érdekében is. E lelkület legszebb magyarázatát a "munka" szó adja, amely nem a megélhetésért folytatott tevékenységet jelenti, hanem egy olyan tevékenységet, amely a közösség érdekeivel nem áll ellentétben. A más irányú emberi tevékenységet, amely embertársaink javára való tekintet nélkül kizárólag saját létének fenntartását szolgálja, lopásnak, rablásnak és zsarolásnak hívják.

Az önérdeket a közérdek javára háttérbe szorító életfelfogás minden tényleges emberi kultúra legfontosabb elõfeltétele. Csak így képes az emberiség nagy mûveket alkotni, amelynek az alapítót rendszerint alig jutalmazzák, az utódokra azonban annál gazdagabb áldást hoznak. Csak így magyarázható meg, hogy sokan türelemmel viselik mostoha sorsukat, ami számukra csak szegénységet és lemondást jelent, azonban biztosítja a közösség létének alapját. Minden munkás, paraszt, feltaláló, hivatalnok, aki anélkül dolgozik, hogy valaha is szerencsés jómódban élhetne, megtestesítõje ennek a nagy eszmének, noha cselekvése jelentõségének sohasem ébred tudatára.

Mindaz, ami érvényes a munkára, mint az emberi táplálkozás és minden emberi haladás alapjára, még fokozottabb mértékben áll a társadalmi közösség és a kultúra megvédésére. Az egyén életének a közösség érdekében való feláldozása: az áldozatkészség koronája. Csak így gátolható meg, hogy mindazt, amit az emberi kéz alkotott, önmaga ne döntse romba vagy pedig a természet el ne pusztítsa.

Szókincsünk az ilyen értelemben vett cselekvést igen szépen "kötelességteljesítésnek" nevezi, ami annyit jelent, hogy az egyén ne saját célját, hanem a közösség célját szolgálja.

E cselekvés mozgató erejét az önzéssel, az egyéni haszon hajhászásával szemben idealizmusnak nevezzük. Ez alatt az egyénnek a közösséggel és embertársaival szembeni áldozatkészségét értjük.

Igen fontos annak az állandó hangsúlyozása, hogy az idealizmus nem fölösleges érzelemmegnyilvánulás csupán, hanem örök idõkre alapfeltétele az emberi kultúrának, sõt mi több: az idealizmus az "ember" fogalmának a megteremtõje. Az árja faj e belsõ lelki tulajdonságának köszönheti pozícióját a világon, és ennek köszönheti a világ az ember létezését. Az idealizmus formált a puszta szellembõl alkotóerõt, amely az ököljognak és az értelemnek sajátos keverékébõl viszont az emberi kultúra örökéletû alkotásait teremtette meg.

Ideális lelkület híján a legfényesebb szellemi képesség is csak puszta szellem volna, puszta látszat, minden bensõ érték nélkül, de sohasem alkotóerõ.

Az idealizmus a természet végsõ akaratának felel meg, minthogy nem egyéb, mint az egyéni élet és érdekek alárendelése a köznek, amely utóbbi viszont minden egységes szervezet kialakulásának elõfeltétele. Csak az idealizmus képes az embert arra késztetni, hogy elismerje az erõ elõjogát, és így ama rend atomjává avatja az embert, amely formálja és alkotja az egész mindenséget.

A tiszta idealizmus egyértelmû a legmélyebb felismeréssel.

Hogy milyen kevés köze van a valódi idealizmusnak a gyerekes képzelõdéshez, azt legjobban a romlatlan gyermek és az egészséges ifjú ítélõképessége bizonyítja. Ugyanaz az ifjú, aki az ideális pacifista elmélkedéseit értelmetlenül és tagadólag fogadja, mindenkor kész hazájáért fiatal életét áldozni.

Az árjának merõ ellentéte a zsidó.

A föld egyik népénél sem oly erõsen fejlett az önfenntartás ösztöne, mint éppen az ún. "kiválasztott nép"-nél. Ezt legjobban az a tény bizonyítja, hogy ez a faj még egyáltalán létezik. Nincsen a világon még egy nép, amely az utolsó két évezred folyamán oly keveset változtatott volna jellegzetességén, karakterén, mint éppen a zsidó. Másrészt egy nép sem ment ez idõ alatt nagyobb megrázkódtatásokon keresztül, mint a zsidó, és mindennek dacára változatlanul bontakozott ki az emberiség legnagyobb katasztrófáiból. Mily megrendíthetetlen élni akarást és fajfenntartási ösztönt tükröz vissza ez a tény!

A zsidók szellemi tulajdonságai az évezredek folyamán nehéz iskolán mentek keresztül. "Okosnak" tartják õket, és bizonyos tekintetben tényleg okosok voltak mindig. Eszességük azonban nem saját fejlõdésüknek, hanem az idegen népek szemléltetõ oktatásának eredménye. Az emberi szellem csak fokozatosan képes felfelé tömi; minden lépését a múltnak kell megalapoznia, éspedig abban az átfogó értelemben, amely csak az általános kultúrában nyilvánul meg. Egész emberi gondolkodásunknak csak igen csekély része épül fel saját tapasztalatainkon, legnagyobb részét az elmúlt idõk tapasztalatai alkotják. Az általános kultúrszínvonal az egyént a tudásnak mérhetetlen tömkelegével látja el, anélkül, hogy észrevenné, hogy így felfegyverezve könnyen tehetne további önálló lépéseket. A mai gyermek pl. az utolsó évszázadok technikai vívmányainak oly tömege közepette nõtt fel, hogy sok mindent, ami századokkal ezelõtt a legnagyobb lángész elõtt is rejtély volt, természetesnek talál, azt figyelemre sem méltatja, annak ellenére, hogy haladásunk tulajdonképpeni megértése és követelése tekintetében döntõ jelentõségû. Ha föltámadna sírjából a múlt évszázad húszas éveinek valamelyik lángeszû nagysága, alig ismerné ki magát a mai szellemi alkotások terén annyira, mint egy közepes tehetségû tizenöt éves gyermek. Hiányozna számára a mûveltségnek mindaz a végtelen sok elõképzettsége, amelyet az általános kultúra megnyilvánulásai közepette felnövekvõ kortársunk öntudatlanul is magába szív.

A zsidónak gyorsan megvilágosodik az elméje, ebbõl kifolyólag munkálkodásának alapját mindig másoktól vette. Ez együtt jár azzal, hogy sohasem volt saját kultúrája. Szellemét az öt környezõ kultúrvilág fejlesztette. Sohasem állt elõ fordított folyamat.

Habár a zsidó önfenntartási ösztöne nem kisebb, sõt inkább nagyobb, mint más népeké, habár szellemi képességei könnyen azt a benyomást keltik, mintha egyenértékûek volnának a többi faj szellemi képességeivel, mégis hiányzik belõle a kultúrnép elõfeltétele, az ideális lelkület.

A zsidó nép áldozatkészsége az egyes ember önfenntartási ösztönét sohasem szárnyalja túl. A látszólag oly nagy összetartás érzése a világ sok más élõlényénél hasonló módon észlelhetõ és igen primitív csordaösztönön alapszik. Emellett említésre méltó, hogy a csordaösztön csak addig nyilvánul meg az egyedek kölcsönös támogatásában, amíg a közös veszély folytán ez célszerûnek vagy elkerülhetetlennek látszik. Ugyanaz a farkascsorda, amely az imént még közösen támadta meg áldozatát, szétoszlik, mihelyt csillapította éhségét. A ménes ugyancsak együttesen védekezik támadója ellen, de szétszéled, mihelyt elmúlt a veszély.

Hasonlóképpen viselkedik a zsidó is. Áldozatkészsége csak látszólagos. Csak addig uralkodik lényén, míg az egyes egyén létérdeke ezt megköveteli. Mihelyt azonban legyõzte a közös ellenfelet, a fenyegetõ veszély megszûnt és zsákmányát biztonságba helyezte, megszûnik a zsidó egymás közötti látszólagos összhangja, hogy eredeti hajlamainak újra helyet adjon. A zsidók csak akkor értenek egyet egymással, ha közös veszély kényszeríti õket erre, vagy közös zsákmány reménye kecsegteti õket. Ha ez a két ok hiányzik, akkor helyükbe nyers önzés lép, és az egyetértõ nép rövidesen egymás ellen küzdõ farkasok hordájává változik.

Ha a zsidók egyedül lennének a világon, akkor épp úgy megfulladnának a piszokban és szennyben, mint ahogy gyûlöletteljes küzdelemben próbálkoznának egymást rászedni és kiirtani, hacsak áldozatkészségüknek gyávaságukban megnyilvánuló teljes hiánya nem csinálna ebbõl a küzdelembõl merõ színházat.

Helytelen úton járunk tehát akkor, ha a zsidók összetartásában, jobban mondva embertársaik egyetértõ kifosztásában bizonyos ideális áldozatkészséget akarunk látni.

A zsidót itt sem vezérli egyéb, mint az egyén puszta önzése.

Éppen ezért nincs területileg határolt, a faj fenntartásának és szaporodásának élõ szervezetét jelentõ zsidó állam sem. Az államforma bizonyos területi határoltsága mindig az állam népének idealisztikus lelkületétõl, különösen pedig a munka fogalmának helyes felfogásától függ. Ahol ezek a képességek hiányoznak, ott csõdöt mond minden államalapító kísérlet, és a legkisebb állam sem képes létét fenntartani. Enélkül viszont hiányzik az alap, melyre kultúrát lehet felépíteni.

A zsidó népnek tehát minden látszólagos értelmi jó tulajdonsága dacára sincsen valódi és semmi esetre sincsen saját kultúrája. Látszólagos kultúrája nem egyéb, mint más népeknek az õ kezei között elromlott szellemi terméke.

Ha a zsidóság helyzetét az emberi kultúrához való viszonyában akarjuk megítélni, akkor mindig szem elõtt kell tartanunk, hogy sohasem volt zsidó mûvészet, és hogy ez ma sem létezik. A mûvészetnek két fõ ága: az építészet és a zene a zsidóságnak semminemû eredeti alkotást nem köszönhet. Mindaz, amit a mûvészet terén létrehoz, az a valódi mûvészetnek csak eltorzítása vagy pedig szellemi lopás.

Hiányoznak nála azok a tulajdonságok, melyek az alkotó, tehát kulturális tehetséggel bíró fajokat jellemzik.

Azt a tényt, hogy a zsidó mennyire csak utánzója, jobban mondva inkább megrontója más kultúráknak, legjobban az bizonyítja, hogy legtöbbnyire ama mûvészet terén található, amely a legkevésbé alapszik egyéni kezdeményezésen: a színmûvészet terén. De a valóságban még itt is csak a szemfényvesztõ, jobban mondva az utánzó szerepét játssza, mert még itt is hiányzik nála a valódi nagyság végsõ jellemvonása; még itt sem a zseniális megszemélyesítõ, hanem a felületes utánzó és ebbeli képességének ürességét minden ügyessége dacára sem képes elrejteni. Itt azután a zsidó sajtónak kell segítenie rajta. Ez pedig még a közepes tehetségû mûkedvelõt is dicshimnuszaival árasztja el, ha az illetõ

zsidó, olyannyira, hogy a közönség végül csak elhiszi, hogy valódi mûvésszel áll szemben, noha az illetõ valójában csak sajnálatra méltó komédiás.

Nem, a zsidóban nincsen semmiféle kultúraalkotó erõ, mert hiányzott és hiányzik belõle az idealizmus, amely nélkül valódi nemes lelkület el sem képzelhetõ. Az õ puszta értelme sohasem lesz képes építeni, hanem mindig csak pusztítani s legfeljebb talán lázítani. De ekkor is csak õseredeti megtestesítõje lesz annak az erõnek, amely "mindig a rosszat akarja, de jót hoz létre". Az emberiség a kultúra terén nem a zsidóság tevékenységének következtében, hanem annak ellenére halad.

Minthogy a zsidóságnak sohasem volt területileg határozott állama és ennélfogva saját kultúrája sem, általános lett az a felfogás, hogy a nomád népek közé kell sorolni. Ez nemcsak nagy, hanem egyúttal veszedelmes tévedés is. A nomád népeknek igenis megvan biztosan határolt földrajzi helyük, amelyet azonban nem mint letelepült parasztok mûvelnek meg, hanem állattenyésztéssel foglalkoznak, és állataikkal e terület határain belül vándoréletet folytatnak. Ennek külsõ oka többnyire a talaj terméketlenségében rejlik, amely az állandó letelepülést egyszerûen lehetetlenné teszi, mélyebb oka azonban a kor, vagy pedig a nép technikai kultúrájának fejletlensége, amely nincs arányban a földrajzi fekvés szegénységével. Vannak vidékek, ahol az árja faj csak az évezredek folyamán kifejlesztett technikájával képes zárt településekben megmûvelni a földet és belõle életszükségleteit fedezni. Ha a technika eszközeivel nem rendelkeznék, akkor vagy kerülnie kellene az ilyen vidékeket, vagy pedig nomád népek módjára állandóan vándorolva kellene tengetnie életét, feltéve, hogy évezredes nevelése és letelepedettségéhez szokott volta ezt az életmódot nem tennék számára tûrhetetlenné.

Emlékezzünk csak vissza arra, hogy az amerikai kontinens felfedezésének idején igen sok árja ember vadászként küzdött megélhetéséért, méghozzá rendszerint családostól vagy pedig nagyobb csoportokban vándorolt, úgyhogy élete teljesen a nomád népekéhez hasonlított. Mihelyt azonban létszámuk gyarapodása és segédeszközeik tökéletesedése révén a vadon irtása és az õslakókkal szembeni védekezés lehetõvé vált, egymás után jöttek létre az állandó települések.

Az árja ember is valószínûleg nomád volt kezdetben és csak az idõk folyamán telepedett le, de azért még sohasem volt zsidó! Nem, a zsidó nem nomád, mert bizonyos fokig már a nomádnak is volt fogalma a késõbbi fejlõdés alapját képezõ "munkáról", ha megvoltak benne az ehhez szükséges szellemi elõfeltételek. Az idealizmus alapfogalma kevéssé határozott formában ugyan, de megvan benne is, éppen azért egész lénye az árja népek szemében talán idegenszerû, de nem ellenszenves. Mindennek a zsidóban azonban nyomát sem találjuk; õ sohasem volt nomád, hanem mindig csak más népek testén élõsködõ parazita. Sohasem hagyta el saját jószántából tartózkodási helyét, hanem azért, mert az õt vendégül látó nép idõnként kitessékelte. Terjeszkedése sajátos élõsdi tulajdonság, fajtája számára mindig új, szûz talajt keres.

Mindennek semmi köze sincs a nomád élethez, mert a zsidó sohasem gondol arra, hogy településeit kiürítse, hanem ott marad, ahol megtelepedett, és makacs szívóssága oly magasfokú, hogy erõszakkal is alig lehet elûzni. Új országokra csak akkor kezd kiterjeszkedni, ha megvannak ott létének bizonyos elõfeltételei, anélkül azonban, hogy a nomádok módjára addigi lakóhelyét megváltoztatná. A zsidó egész életére a tipikus élõsdi marad, és kárt okozó bacilus módjára csak akkor terjeszkedik, ha számára alkalmas talajra bukkan. Léte abban is hasonlít az élõsdiekéhez, hogy ahol fellép, ott hosszabb vagy rövidebb idõn belül kihal a gazdanép.

Így élt a zsidó örökidõ óta más népek nyakán, és ezeknek keretén belül megalkotta saját államát, amely mindaddig, amíg a külsõ körülmények lényének leleplezését meg nem engedték, a "vallásközösség" álarca alatt virágzott. Mihelyt azonban elég erõsnek érezte magát, fellebbentette a fátylat, és azzá lett, amit oly sokan mások korábban nem akartak látni és sejteni benne: zsidóvá.

A zsidónak, mint más nemzet és állam testében élõsködõ fajnak életmódjában rejlik az a sajátossága, amely Schopenhauert a már említett mondásra késztette, hogy a zsidó a "hazugság nagymestere".

Léte kényszeríti a zsidót arra, hogy hazudjék, éspedig, hogy szakadatlanul hazudjék, ugyanúgy, ahogy az északi népek pl. kénytelenek állandóan meleg ruhát hordani.

Más népek keretében való életét tartósan csak akkor biztosíthatja, ha sikerül neki azt a véleményt kelteni, hogy az õ esetében nem külön néprõl, hanem csupán külön vallásfelekezetrõl van szó.

Ez az elsõ nagy hazugság!

Le kell tagadnia belsõ lényét, ha más népeken élõsködni akar. Minél intelligensebb az egyes zsidó, annál jobban fog sikerülni neki ez az ámítás. Oly tökéletesen ért ehhez, hogy a gazdanép nagy része végül komolyan elhiszi, hogy a zsidó tényleg francia vagy angol, német vagy olasz, és hogy csak hitvallása a zsidó. Márpedig a zsidó azért sem képes önálló vallási szervezetet alapítani, mert hiányzik belõle az idealizmus minden formája, így tehát nem ismeri a túlvilág létezésébe vetett hitet sem. Árja felfogás szerint azonban nem képzelhetõ el vallás, amelybõl hiányzik a lélek halhatatlanságába vetett meggyõzõdés. A Talmud nem is túlvilágra készíti elõ a híveket, hanem a gyakorlati és jövedelmezõ földi életre.

A zsidó vallás tanítása elsõsorban a zsidó vér tisztán tartásának, valamint a zsidók egymás közötti és a külvilággal (a nem zsidókkal) való közeledésének tana. Etikai problémákról sehol sincsen benne szó, hanem csak szerfelett kezdetleges gazdasági problémákról. A zsidó vallástan erkölcsi értékérõl eléggé részletes tanulmányok jelentek meg az idõk folyamán (nem zsidók részérõl), amelyek a vallástanítás e fajtáját árja fogalmak szerint szinte visszataszítónak bélyegzik. Ezt a tanítást a legjobban jellemzi terméke: maga a zsidó. Az õ élete csak e világból való és szelleme a valódi kereszténység számára belsõleg éppen olyan idegen, akárcsak ezelõtt kétezer évvel a keresztény tan nagy alapítója számára volt. Jézus Krisztus természetesen nem titkolta a zsidó néppel szembeni érzelmeit, és ha szükség volt, korbácsot ragadott, hogy az Úr templomából kiûzze az emberiségnek ezeket az ellenlábasait, akik már annak idején is, mint mindig, a vallásban csak üzleti tevékenységük egyik eszközét látták. Ezért feszítették meg Krisztust. A mi pártkereszténységünk pedig addig süllyedt, hogy a választásoknál zsidó szavazatokat koldul, késõbb pedig istentagadó zsidó pártokkal létesít megegyezést. Sõt mi több, saját fajtája ellen.

Arra az elsõ, legnagyobb hazugságra, hogy a zsidóság nem faj, hanem csak felekezet, szükségképpen következik a többi hazugság. Ezek közé tartoznak a zsidó nyelvével kapcsolatos hazugságok. A nyelv náluk nem gondolataik kifejezésére, hanem azok eltitkolására szolgáló eszköz, s mialatt a zsidó franciául beszél, héberül gondolkodik, s mialatt német nótákat dalol, saját népiségét éli ki.

Mindaddig, amíg a zsidó nem lesz úrrá a többi népen, kénytelen-kelletlen azok nyelvét beszéli, mihelyt azonban szolgáivá teszi azokat, egy egyetemes nyelvet, pl. az eszperantót kell tanulniuk csak azért, hogy a zsidóság könnyebben tudjon uralkodni rajtuk!

Azt, hogy e népeknek egész léte mennyire a hazugságok sorozatán nyugszik, leginkább a zsidók által annyira gyûlölt "Cion bölcseinek jegyzõkönyvei"-bõl állapíthatjuk meg. A "Frankfurter Zeitung" ismételten világgá kürtölte, hogy azok hamisítványok, de éppen ez a körülmény a legjobb bizonysága annak, hogy valódiak. Amit sok zsidó tudat alatt tesz, az ezekben nyíltan kifejezésre jut. Éppen ez a lényeg. Mert tényleg mindegy, hogy melyik zsidó agyából származtak ezek a leleplezések, a mérvadó az, hogy azok valóban borzongató bizonysággal fedik fel a zsidó nép lényét és tevékenységét, valamint annak végcélját. Legjobb kritikájuk azonban maga a valóság. Aki e jegyzõkönyv szemszögébõl vizsgálja az elmúlt száz esztendõ történelmi fejlõdését, annak számára a zsidó sajtó ordítozása érthetõ lesz, mert ha egyszer e könyv átmegy az emberek köztudatába, akkor ez

a zsidó veszedelem végét fogja jelenteni.
A zsidóság megismerésére elegendõ áttanulmányoznunk azt az utat, amelyet idegen népek körében évszázadok folyamán végigjárt. Elég, ha az ember ezt az utat csak egy példán is követi, hogy tisztában legyen a dolgokkal. Hiszen ez az út mindig, minden idõben ugyanaz volt, ahogy az általa szipolyozott népek is mindig ugyanazok voltak. Leghelyesebb tehát az ilyen fejlõdés megfigyelését idõszakokra osztani. Ezeket az idõszakokat az egyszerûség kedvéért félkövér betûkkel fogom jelölni.
Az elsõ zsidók Germániába a rómaiak beözönlése idején jöttek be, s mint mindig, kereskedõkként. A népvándorlás viharai idején azonban valószínûleg eltûntek, és így Közép és Észak-Európa újabb ezáltal már maradandó elzsidósodása kezdetének az elsõ germán államalapítás idõpontját tekinthetjük. Ezzel olyan fejlõdési folyamat kezdõdött, amely mindig ugyanaz vagy hasonló volt mindenütt, ahol a zsidók árja népekre bukkantak.
a) Az elsõ állandó településekkel egyszerre a zsidó is megjelenik. Mint kereskedõ jön és eleinte csak kevés súlyt helyez népiségének leplezésére. Még zsidó, részben talán azért, mert külseje is igen nagy fajkülönbséget árul el közte és a vendéglátó nép között, nyelvismerete is csekély, és a gazdanép zárkózottsága is túl nagy ahhoz, semhogy másképp merészelne fellépni, mint idegen kereskedõ. Simulékonysága és a gazdanép tapasztalatlansága mellett faji tulajdonságainak a megtartása inkább elõnyére, semmint hátrányára válik. Az ember barátságosan viseltetik az idegennel szemben.
b) Lassanként megkezdi a gazdasági életben való tevékenységét, nem termelõként, hanem kizárólag mint közvetítõ. Ezeresztendõs kereskedelmi jártasságánál fogva messze felülmúlja a tehetetlen, különösen pedig határtalanul tisztességes árja népeket. Rövid idõ múlva már az a veszély fenyeget, hogy a kereskedelmet kizárólagos egyeduralma alá hajtja. Megkezdi a pénzkölcsönök folyósítását, éspedig mint mindig, uzsorakamatokra. És így tulajdonképpen õ vezeti be a kamatot is. Ennek az intézménynek a veszedelmét eleinte nem ismerik fel, hanem pillanatnyi elõnyeire való tekintettel még üdvözlik is.
c) A zsidó már teljesen letelepedett, vagyis a városok és községek bizonyos negyedeit benépesíti, és egyre inkább államot képez az államban. A kereskedelmet és az összes pénzügyleteket kizárólagos kiváltságaként kezeli és kíméletlenül ki is használja.
d) A pénzüzlet és kereskedelem teljesen monopóliumává vált. Uzsorakamatai végre ellenállást váltanak ki. Különös és egyre növekvõ szemtelensége felháborodást, gazdagsága pedig irigységet kelt. A mérték betelik akkor, amikor az ingatlanokat is kereskedelmi tevékenységének körébe vonja, és azokat eladható, helyesebben kereskedelmi árukká alacsonyítja. Minthogy a földbirtokot sohasem mûveli, hanem azt csak kiaknázandó javaknak tekinti, amelyen a paraszt megmaradhat, de mindenesetre az új földesura részérõl tapasztalt legszánalomraméltóbb zsarolás mellett, az iránta táplált ellenszenv lassan nyílt gyûlöletté fokozódik. Vérszívó zsarnoksága oly nagyra nõ, hogy végül is kilengésekre ad alkalmat. Az ember a jövevényt mindig közelebbrõl figyeli és rajta olyan, egyre visszataszítóbb jellemvonásokat fedez fel, hogy a szakadék áthidalhatatlanná válik.
A legkeserûbb szükség idején végre kirobban a vele szemben felgyülemlett harag, és a kifosztott és tönkretett tömegek az önvédelem eszközéhez nyúlnak, hogy megvédelmezzék magukat ez istencsapással szemben. Évszázadok folyamán megismerték õt és puszta jelenlétét is olyan csapásnak tekintik, mint a pestist.
e) Most a zsidó hozzálát igazi tulajdonságainak elleplezéséhez. Gyûlöletes hízelkedéssel közeledik a mindenkori kormányok felé, kínálja pénzét és ily módon mindig menlevelet kap áldozatai kifosztására. Ha a nép haragja ez örök pióca ellen olykor lángra is lobban, ez a körülmény a legkevésbé sem akadályozza meg abban, hogy rövid pár év leforgása után az alig elhagyott helyeken ismét feltûnjék és régi életmódját újrakezdje. Nincs az az üldözés, amely õt az emberek kizsákmányolásától visszariasztaná, semmi sem tudja õt elûzni, és minden üldözés után rövid idõ alatt ismét a régi képében jelenik meg. Az

emberek, a legsiralmasabbnak megakadályozása érdekében, megakadályozzák, hogy legalább a földet elvonják az uzsorás keze elõl, és egyszerûen törvény erejével lehetetlenné teszik számára annak megszerzését.

f) Abban a mértékben, amilyenben a fejedelmek hatalma növekedésnek indul, a zsidó is mindig közelebb férkõzik hozzájuk. "Menleveleket", "kiváltságokat" koldul az állandó pénzzavarokkal küzdõ uraktól, és amiket megfelelõ fizetség ellenében könnyen meg is kap. Ha ez valamibe bele is kerül, rövid pár év leforgása alatt az így kiadott pénz kamatos kamatokkal megtérül. Valódi pióca, amelyik a szerencsétlen nép testére tapad, és nem is lehet leszedni mindaddig, amíg az uralkodó hercegeknek ismét pénzre nincs szükségük, amikor is azok a kiszívott vért saját magas személyükben lecsapolják. Ez a játszma mindig újra kezdõdik, amelyekben az úgynevezett "német" fejedelmek szerepe éppen olyan siralmas, mint magáé a zsidóé. Õk valóban kedves népeik istencsapásai voltak, akiknek mását csak a mai idõk különbözõ minisztereiben lehet megtalálni. A német fejedelmeknek köszönhetjük, hogy a német nemzet nem bírt a zsidó veszedelemtõl végleg megszabadulni. Sajnos, ez a helyzet késõbb sem változott, úgyhogy a zsidók csak az ezerszeresen megszolgált jutalomban részesítették õket azokért a bûnökért, amelyeket egykor népeikkel szemben elkövettek. Szövetséget kötöttek az ördöggel, és az ördögnél kötöttek ki.

g) Így vezet a fejedelmek behálózása azok pusztulásához. Lassan, de biztosan ugyanabban a mértékben inog meg helyzetük népeikkel szemben, mint amilyenben õk szûnnek meg azok érdekét szolgálni, és egyszerûen csak alattvalóik kihasználóivá válnak. A zsidó tisztában van végzetükkel, és minden alkalmat megragad arra, hogy annak beteljesedését siettesse. Állandó pénzzavart idéz elõ, egyre inkább eltávolítja igazi feladatuktól, visszatetszõ hízelkedéssel veszi körül, adósságokba kergeti õket, és ezáltal egyre nélkülözhetetlenebbé teszi magát Jártassága, helyesebben a pénzügyek terén tanúsított lelkiismeretlensége alkalmassá teszi arra, hogy egyre újabb áldozatot préseljen a kizsákmányolt alattvalókból. Így minden udvarnak megvan a maga "udvari zsidaja", ahogyan ezeket a förtelmes alakokat hívjak, akik a szeretett népet kétségbeesésig kínozzák és a fejedelmeknek örökös gyönyört biztosítanak. Ki csodálkozhat tehát azon, hogyha az emberi nemnek ezeket a díszpéldányait külsõleg is feldíszítik és a nemesség sorába emelik, ezáltal ezt az intézményt is nevetségessé teszik, sõt megmérgezik. Most még inkább igyekszik helyzetét boldogulása szolgálatába állítani.

Végre is csak ki kell keresztelkednie, hogy az államalkotó elem számára biztosított összes jogok és lehetõségek kapui megnyíljanak elõtte. Ezt az üzletet is lebonyolítja, hogy ezzel egyszerre szerezzen örömet az egyháznak és Izraelnek is. Egyiknek a fiú megtérésével, másiknak a sikerült szemfényvesztéssel.

h) A zsidóságban ezzel egy átalakulás indul meg. Eddig zsidók voltak, vagyis nem helyeztek súlyt arra, hogy másnak lássák õket, ami nehezen is ment volna különbözõ faji ismertetõjeleik miatt. Még Nagy Frigyes idejében sem jutott volna senkinek eszébe, hogy a zsidóban mást lásson, mint "idegen" népet, és Goethe még felháborodott annak a gondolatára, hogy a jövõben a keresztények és a zsidók közötti házasságot a törvény nem fogja tiltani. És istenemre, Goethe sohasem volt maradi vagy ájtatos jámbor; ami kitört belõle, az a vér és az értelem szava volt. Így látta meg a nép a zsidóban dacára az udvarok szégyenteljes tevékenységének az idegen testet, és annak megfelelõen viselkedett vele szemben.

A zsidó azonban elérkezettnek látta az idõt, hogy köpönyeget fordítson. Több mint ezer esztendõ leforgása alatt annyira megtanulta a gazdanép nyelvét, hogy azt hitte, zsidó mivoltát most már kevésbé kell hangoztatnia, és ezzel szemben "németségét" kell elõtérbe helyeznie. Mert bármennyire nevetségesnek és tréfásnak tûnik elsõ látásra, eléggé szemtelen már ahhoz, hogy magát "germánnak", ebben az esetben közvetlenül "németnek" tüntesse fel. Minthogy a németséghez legfeljebb az a mûvészete fûzi, amellyel a német nyelvet méghozzá borzalmas módon kerékbe töri, egyebekben pedig hozzá semmiféle

vonatkozásban nem idomul, egész németsége tisztán csak a nyelven alapszik. Márpedig a faj nem nyelvben, hanem a vérben gyökerezik, arra viszont senki sem tud jobban vigyázni mint a zsidó. Nyelvének megtartására vajmi kevés súlyt helyez, ezzel szemben azonban fontosnak tartja vére tisztaságát. Az ember minden további nélkül megváltoztathatja nyelvét, vagyis másik nyelven beszélhet, ez nem jelent többet, mint hogy régi gondolatait új nyelven fejezi ki, belseje azonban mit sem változik. Ennek legkézenfekvõbb példáját maga a zsidó nyújtja, aki ezerféle nyelven beszél, és mégis mindig zsidó marad. Egyéni tulajdonságai mindig azok maradnak, annak ellenére, hogy kétezer évvel ezelõtt mint gabonakereskedõ Ostiában latinul beszélt, ma pedig mint "síber" németül gajdol. Mindig ugyanaz a zsidó marad.
Az ok, ami miatt a zsidó egyszerre arra az elhatározásra jutott, hogy "német" lesz, kézenfekvõ. Érzi, hogy a fejedelmek hatalma lassanként süllyedõben van, és ezért idejekorán igyekszik lába alá megfelelõ talajt biztosítani. Emellett az egész gazdasági életet már annyira uralma alá hajtotta, hogy az összes "állampolgári jogok" birtoka nélkül ezt az egész hatalmas intézményt nem bírja már tovább kézben tartani, vagy legalábbis befolyását már tovább öregbíteni. Már pedig mindkettõt kívánja, mert minél magasabbra jut, annál csábítóbban tûnik elõ a múlt homályából régi igazi célja, és lázas mohóságában már ismét megvalósulva látja világuralmi álmait. Ilyen körülmények között egyetlen törekvését az "állampolgári jogok" megszerzésére irányítja. Ez az alapja a gettóból való szabadulási vágyának.
i) Így fejlõdik ki az udvari zsidóból lassanként a népi zsidó típusa, ami természetesen azt jelenti, hogy a zsidó ezután is, mint annak elõtte, megmarad a nagy urak környezetében, sõt még inkább igyekszik azok soraiba befurakodni, de ugyanakkor fajának egy másik része a nép közelébe igyekszik férkõzni. Ha az ember meggondolja, hogy évszázadok alatt mennyit vétkezett a zsidó a tömegekkel szemben, mily lelketlenül zsarolta és szipolyozta azt, továbbá ha meggondoljuk, hogy mindezért a nép lassanként mennyire gyûlölni kezdte és már puszta jelenlétében is Isten büntetését látta, akkor tisztában lehetünk azzal, hogy a zsidóságnak ez az átalakulása mily nehézségekbe kellet, hogy ütközzék. Igen nehéz és fáradságos munka a lenyúzott áldozatok elõtt egyszerre "az ember barátjaként" megjelenni.
Ennek megfelelõen igyekszik jóvátenni mindazt, amit vele szemben vétkezett. Az emberiség "jótevõjeként" jelenik meg. Minthogy ez a tevékenysége gyakorlati célból történik, nem tarthatja szem elõtt a bibliai mondást, amely szerint, ne tudja a bal kezed, mit csinál a jobb. Arra törekszik, hogy lehetõleg minél többen tudomást szerezzenek róla, hogy mennyire átérzi a nagy tömegek szenvedéseit, és hogy õ ezek megszüntetése érdekében mily anyagi áldozatokat hoz. Ezzel a vele született "szerénységével" kürtöli világgá szolgálatait mindaddig, amíg a világ lassan mindezt el is hiszi. Aki nem akarja elhinni, az szörnyû igazságtalanságot követ el a zsidóval szemben. Ez a tevékenysége lassanként azután olyan fordulatot vesz, amely alkalmas elhitetni, hogy eddig nem õ vétkezett mások ellen, hanem kizárólag vele szemben követtek el igazságtalanságokat. A különösen buta emberek ezt el is hiszik, és így azután sajnálkoznak a "szerencsétlen" üldözötteken.
Egyébként meg kell itt jegyezni, hogy a zsidó e nagy "áldozatkészsége" ellenére még sohasem szegényedett el. Nagyszerûen be tudta osztani a dolgokat.
Jótéteménye gyakran csak a trágyával hasonlítható össze, amelyet nem a föld iránti szeretet szórat a szántóföldre, hanem a késõbbi egyéni jólét biztosítása.
Rövid idõ alatt tehát már mindenki tudja, hogy a zsidó az emberiség "jótevõje és barátja" lett. Mily sajátságos változás!
De még tovább megyek: a zsidó egyszerre liberális lesz és az emberiség szükséges haladásáért kezd lelkesedni. Így lesz belõle lassanként egy korszak szóvivõje.
Természetesen mind alaposabban rombolja le egy valóban népi gazdaság alapjait. A

részvényen keresztül beférkõzik a nemzeti termelés vérkeringésébe, adásvétel, vagy jobban mondva a szatócskodás tárgyává alacsonyítja le azt, és ezzel elrabolja e nemzeti üzemektõl a személyes tulajdonban rejlõ alapot. Bekövetkezik a munkaadó és munkavállaló közötti elhidegülés, amely késõbb osztályharchoz vezet.
A gazdasági életre gyakorolt zsidó befolyás a tõzsdén keresztül hihetetlen gyorsasággal növekszik, és a zsidó lassanként a nemzeti munkaerõ tulajdonosává és ellenõrévé lesz. Politikai helyzetének erõsítése érdekében megkísérli az õt egyelõre még lépten-nyomon akadályozó faji és állampolgári korlátok ledöntését. E célja érdekében fajtája szívósságával a felekezeti türelmességért harcol, és egyben a teljesen hatalmába kerített szabadkõmûvességben biztosít a maga részére céljai kiharcolására kitûnõ eszközt. A kormánykörök és a polgárság magasabb politikai és gazdasági körei a szabadkõmûves szálakon keresztül kerülnek hálójába anélkül, hogy csak sejtenék is ezt.
Csak maga a nép mint olyan, helyesebben az az osztály, amelyik maga is ébredezõfélben saját jogaiért és szabadságáért kezd harcba szállni, áll ellen a maga mélyebb és szélesebb rétegeivel ennek a bekerítésnek. Márpedig erre az osztályra nagyobb szükség van, mint bármely másikra, mert a zsidó érzi, hogy uralkodó szerepét csak akkor biztosítja, ha maga elõtt "úttörõket" küldhet. Az "úttörõt" pedig a polgárságban, a polgárság legszélesebb rétegeiben véli feltalálni. A kesztyûst és a takácsot azonban nem lehet a szabadkõmûvesség finom hálójába bekeríteni, itt durvább, de nem kevésbé hatásos eszközre van szükség. Így kerül a zsidóság szolgálatába a szabadkõmûvesség mellé második fegyverként a sajtó! Ezt a legnagyobb szívóssággal és ügyességgel kerítette hatalmába. A sajtón keresztül megkezdi az egész nyilvános élet átkarolását és bekerítését, vezetését és igazgatását, mert hiszen így módjában áll annak a hatalomnak a megalapozása és irányítása, amelyet "közvélemény" néven most sokkal inkább ismerünk, mint néhány évtizeddel ezelõtt.
Emellett végtelen tudományszomját hangoztatja, minden haladást dicsér, természetesen elsõsorban azokat, amelyek a többiek romlását idézik elõ. Mert minden tudományt és minden fejlõdést csak a saját népének érdeke szempontjából ítél meg, és ahol az háttérbe szorul, ott a legkérlelhetetlenebb ellensége minden világosságnak és gyûlölõje minden igazi kultúrának. Így a mások iskolájában magára szedett tudást fajtája szolgálatába állítja. Fajiságát jobban védelmezi, mint bármikor annak elõtte. Mialatt õ "felvilágosodásról", "elõrehaladásról", "szabadságról", "emberségrõl" stb. áradozik, saját fajtáját a legszigorúbban elzárja. Igaz, nem egyszer házasítja össze asszonyait befolyásos keresztényekkel, de a férfitörzset alapjában véve mindig tisztán õrzi.
Mérgezi mások vérét, de vigyáz a sajátjára. A zsidó majdnem sohasem vesz feleségül keresztény nõt, ellenben megfordítva: a keresztény néha zsidó nõt vesz el. Az ivadékok, a félvérek mégis a zsidókra ütnek. A zsidó teljesen tisztában van ezzel, éppen ezért tervszerûen ûzi faji ellenfelei "lefegyverzésének" ezt a módját. Ez irányú tevékenységének leleplezése és áldozatainak lefegyverzése céljából folyton a fajra és a színre való tekintet nélküli emberi egyenrangúságról beszél. Az ostobák mindezt elhiszik neki.
Minthogy azonban egész lénye még nagyon magán viseli az idegenszerûséget ahhoz, hogy különösen a nép széles rétegei minden további nélkül befogadják soraikba, a zsidó a sajtón keresztül olyan képet igyekszik önmagáról festeni, amely éppen annyira nem felel meg a valóságnak, mint amennyire saját célkitûzéseit hivatott szolgálni. Különösen az élclapok alkalmasak arra, hogy a zsidót teljesen veszélytelen népecskének tüntessék fel, amelynek ugyan megvannak a saját egyéni sajátosságai mint minden más népnek is , ezek azonban talán bizonyos mértékig idegenszerûek, talán kissé komikusak is, azonban egy alapjában véve becsületes és jólelkû lény jellegzetességei. Általában arra törekszenek, hogy a zsidóságot inkább jelentéktelennek, semmint veszedelmesnek mutassák.
Ebben az állapotban végcélja a demokrácia gyõzelme, vagyis saját értelmezése szerint a parlamentarizmus uralma. Ez felel meg leginkább az õ kívánalmainak, mert kikapcsolja a

személyiséget, és annak helyébe a butaság, tehetetlenség és nem utolsósorban a gyávaság többségét teszi.
Végsõ kifejlõdése azután a monarchia bukása, amelynek elõbb vagy utóbb be kell következnie.
j) A hatalmas gazdasági fejlõdés a nép szociális rétegzõdésének változásához vezet. Miközben lassanként kihal a kézmûvesség, és ezáltal a munkás számára az önálló kenyér teremtése egyre kevésbé lesz lehetséges, a munkásosztály elproletárosodik. Megjelenik a történelem színpadán a "gyári munkás", akinek legjellemzõbb sajátossága az, hogy késõbbi élete folyamán csak a legritkább esetben teremt magának önálló egzisztenciát. A szó legszorosabb értelmében nincstelen. Öreg napjai a szenvedések sorozatát jelentik, és alig nevezhetõk életnek.
Már korábban is kialakult ilyen helyzet, amely kérlelhetetlenül sürgette a megoldást, és azt meg is találta. A parasztság és kézmûvesség osztályához egy újabb réteg járult, a tisztviselõk és alkalmazottak, különösen az állami szolgálatban levõk osztálya. Ezek is nincstelenek voltak a szó szoros értelmében. Az állam ebbõl az egészségtelen állapotból végre úgy találta meg a kivezetõ utat, hogy az állami alkalmazottakról való gondoskodást, mint akik maguk szintén nem biztosíthatják öreg napjaik zavartalanságát, maga vette kezébe és bevezette a nyugellátást. Lassanként a magánüzemek is egyre többen követték a példát. Ma már ott tartunk, hogy majdnem minden állandó alkalmazásban levõ szellemi munkás nyugellátásra jogosult, feltéve, hogy a kérdéses üzem elért egy bizonyos nagyságot.
Az állami hivatalnokok öregségének ez a biztosítása teremtette meg azt az odaadó kötelességteljesítést, amely a háború elõtti német tisztviselõi kar legkitûnõbb tulajdonsága volt.
Így sikerült egy egész nincstelen osztályt okosan kiragadni a szociális nyomorból és visszaadni népének.
Ez a kérdés újabban és most már sokkal nagyobb mértékben foglalkoztatta az államot és a nemzetet. Egyre újabb, milliókra menõ embertömegek mondottak búcsút a parasztközösségnek és lepték el a nagy városokat, hogy gyári munkásokként keressék meg a kenyerüket az újonnan alapított ipar keretein belül. Ennek az új osztálynak munka és életviszonyai rosszabbak voltak a szomorúságnál. A régi kézmûves és paraszti munkamódozatok egyszerû átvétele sehogy sem illett bele az új formába. Egyikük tevékenysége sem volt annyira megerõltetõ, mint a gyári munkásé. Míg a régi kézmûveseknél az idõ nem játszott nagy szerepet, addig az új munkamódszernél a munkaidõnek formális átvétele az ipari nagyüzemekben egyenesen végzetes hatású volt, mert az azelõtti tényleges munkateljesítmény a mai intenzív munkáltatási módozatok hiányában aránylag kicsiny volt. Ha tehát ezelõtt a munkaidõ még elviselhetõ volt, azt ma, amikor minden percet a végsõkig kihasználnak, semmi szín alatt sem lehet elviselni. Valóban a régi munkaidõnek az új gyári munkára való esztelen átvitele két irányban gyakorolt szerencsétlen hatást: tönkretette a munkások egészségét és egyben egy magasabb igazságba vetett hitét. Ehhez járult végül a munkabérek siralmas volta, és ezzel szemben a munkaadó anyagi helyzetének szembeszökõ javulása.
Vidéken addig nem volt szociális kérdés, mert úr és napszámos ugyanazt a munkát végezte, és mindenekelõtt ugyanabból a tálból evett, de most ez is megváltozott.
A munkavállalók és munkaadók elkülönülése az élet minden vonatkozásában bekövetkezett. Azt, hogy népünk elzsidósodása milyen méreteket öltött, legjobban a fizikai munka csekély megbecsülése, sõt a megbecsülés teljes hiánya mutatja. Nem német felfogás, hanem népünknek faji jellegébõl való kivetkõzése valójában elzsidósodása az, amely a kézimunkával szembeni tiszteletet minden testi munka egy bizonyos fokú lenézésévé változtatja át. Így keletkezett egy új, kevésbé becsült osztály, és egy szép napon fel kell vetõdnie a kérdésnek: vajon elég erõs-e a nemzet arra, hogy azt saját

erejével beszervezze a népközösségbe, vagy pedig az osztálykülönbség osztályharccá fajul?

Egy azonban bizonyos: az új osztály tagjai nem a legtettrekészebbek. Az úgynevezett kultúra túlfinomult hatása itt még nem éreztette a maga romboló hatását. Az új társadalmi osztály a maga nagy tömegeiben nem volt még átitatva a pacifista gyengeségek mérgével, hanem nyers, és ha kellett, erõszakos volt.

Mialatt a polgárságot ez a súlyos kérdés egyáltalán nem érdekelte és egykedvûen nézte a dolgok ilyen folyását, azalatt a zsidó megérezte azt a beláthatatlan lehetõséget, ami itt a jövõ számára kínálkozik. Egyrészt az emberiség kizsákmányolására irányuló kapitalista berendezkedéseket a végsõkig megszervezi, másrészt saját lelkületének és tevékenységének áldozataihoz odafér kõzik, és rövid idõn belül maga áll a harc élére, "önmaga" ellen. Természetesen csak látszólag "önmaga" ellen, mert a hazugságok e nagymestere kitûnõen ért ahhoz, hogy magát mindig tisztára mossa, és minden hibát másokra toljon. Minthogy elég szemtelen ahhoz, hogy a nagy tömegeket maga vezesse, a tömeg sohasem jön annak gondolatára, hogy ez esetben minden idõk legnagyobb becsapásáról van szó.

De mégis ez a valóság. Alig alakult ki a gazdasági élet változásából az új osztály, a zsidó már is tisztán és világosan felismerte abban saját célkitûzéseinek rohamcsapatát. Elõször a polgári társadalmat használta faltörõ kosként a feudális világgal szemben, most a munkásságot a polgári társadalom ellen. Míg korábban a polgárság árnyékában a polgári jogokat vívta ki magának, most azt reméli, hogy a munkásság létért folyó küzdelme a saját uralmához vezetõ utat fogja egyengetni.

Ettõl kezdve a munkás egyetlen feladata, hogy a zsidó nép jövõjéért harcoljon. Öntudatlanul annak a hatalomnak a szolgálatába kerül, amely ellen harcolni szándékozik. Látszólag a kapitalizmus ellen uszítják, hogy azután legkönnyebben éppen ennek a szolgálatába állítsák. Folytonosan a nemzetközi kapitalizmus ellen kiabálnak, de ezalatt a valóságban a nemzeti gazdaságot értik. Ezt kell letörniük, hogy sírja fölött a nemzetközi tõzsde diadalmaskodhasson.

A zsidó közben a következõképpen jár el.

Elõször is a munkás mellé áll, krokodiluskönnyeket hullat sorsa felett, sõt mi több, felzúdul nyomorúsága és szegénysége ellen, hogy ezúton férkõzzék bizalmába. Tanulmányozni kezdi életének tényleges vagy csak képzelt sanyarúságát, és felkelti a munkásban sorsa megváltoztatásának vágyát. A minden árja emberben valamely formában szunnyadó szociális igazságérzetet mérhetetlen ravaszsággal gyûlöletté fokozza azok ellen, akik szerencsésebbek, és ezáltal a szociális igazságtalanságok megszüntetéséért folytatott harcának bizonyos világnézeti jelleget ad. Megalapítja a marxista tanokat. Mialatt magát elválaszthatatlanul egybeforrottnak tünteti fel a szociális szempontból igazságos követelményekkel, azok elterjesztését éppúgy elõsegíti, mint ahogy kiváltja ugyanakkor a tisztességes emberiség idegenkedését is, ezek ugyanis kezdettõl fogva igazságtalanoknak és teljesíthetetlennek látszanak. Tiszta szociális gondolatok köpönyege alatt ördögi nézetek rejlenek, sõt a legszemtelenebb nyíltsággal kerülnek a nyilvánosság elõtt is tárgyalásra. Ez a tan az értelem és emberi dõreség elválaszthatatlan keveréke, amelyet csak az õrület óhajt megvalósítani, de sohasem a józanság. A személyiségnek és ezen keresztül a nemzetnek és faji tartalmának elvetésével alapjaiban rombolja szét az emberi kultúrát, amely éppen ezektõl a tényezõktõl függ. Ez a marxista világnézet igazi magva, ha egyáltalán "világnézetnek" nevezhetõ a bûnös elme e szörnyû szüleménye. A személyiségnek és a fajnak lerombolásával eltûnik az alacsonyabb rendû zsidók uralmának minden igazi akadálya.

Éppen gazdasági és politikai dõreségében rejlik ennek a tannak az értelme. Mert ennek következtében fognak a valóban intelligens elemek tartózkodni attól, hogy szolgálatába álljanak, míg a szellemileg kevésbé és gazdasági szempontból rosszul képzettek lobogó

zászlóval fogjak követni. A mozgalom számára az értelmiséget viszont mert ennek a mozgalomnak is szüksége van értelmiségre "áldozatkészen" a zsidóság szállítja a saját soraiból.
Így keletkezik egy tisztán kézimunkás mozgalom zsidó vezetõség alatt, látszólag azért, hogy a munkásság helyzetén javítson, valójában azonban azzal a célkitûzéssel, hogy minden nem zsidó népet rabszolgaságba és ezzel a megsemmisülésbe döntsön.
Azt a romboló munkát, amit a szabadkõmûvesség az intelligencia körében a nemzet önfenntartási ösztönének pacifista alapon való rombolásával végez, a ma kizárólag zsidó kézen levõ sajtó közvetíti a nép szélesebb rétegeinek, fõleg pedig a polgárságnak. A rombolás e két fegyveréhez járul, mint harmadik, a leggyümölcsözõbb, a durva erõszak megszervezése. A marxizmusnak mint támadó és rohamosztagnak szánták azt a feladatot, hogy befejezze azt a romboló munkát, amit a két elsõ fegyver elõkészített és megérlelt. Mesteri összjáték keletkezik, úgyhogy valóban nem kell csodálkoznunk rajta, ha velük szemben éppen azok az intézmények mondanak csõdöt, amelyek oly szívesen vallják magukat az egyre inkább mondaszerûvé váló államtekintély hordozóinak. A mai magas és legmagasabb állami hivatalnoki karunkban találta meg a zsidó minden idõben (kevés kivételtõl eltekintve) romboló munkája legkészségesebb kiszolgálóit. Hajlongó alázatosság felfelé, és gõgösség lefelé jellemzi ezt az osztályt éppen úgy, mint égig kiáltó együgyûsége, amelyet gyakran csak elképesztõ beképzeltsége múl felül. Ezek azonban olyan tulajdonságok, amelyekre a zsidóknak hatóságainknál szükségük van, tehát szeretik is õket.
Az így meginduló gyakorlati harc nagy vonásokban a következõképpen folyik le.
A világnak nemcsak gazdasági meghódítását célzó, hanem politikai leigázását is követelõ zsidó harc végcéljának megfelelõen a marxista tanok szervezetét két, látszólag önálló, a valóságban azonban elválaszthatatlan egészet képezõ részre, éspedig politikai és szakszervezeti mozgalomra osztja.
A szakszervezeti mozgalom feladata a toborzás. Ez nyújt a munkásnak létéért folytatott nehéz küzdelmében amelyet sok vállalkozó kapzsisága és rövidlátása idéz elõ segítséget, védelmet, és ezzel a jobb életkörülmények kiharcolásának a lehetõségét. Ha a munkás olyan idõben, amikor a szervezett népegyesülés, az állam oly keveset törõdik vele, emberi joga követeli képviseletét, és nem akarja magát a részben felelõtlen és gyakran szívtelen emberek önkényének kiszolgáltatni, akkor magának kell kézbe vennie jogai védelmét. Amilyen mértékben az ún. nemzeti polgárság a legnagyobb akadályokat helyezi ennek az élethalálharcnak útjába azáltal, hogy a pénztõl való elvakultságában ellenáll az embertelen, hosszú munkaidõ megrövidítésének, a gyermekmunka megtiltásának, az asszony védelmének, a mûhelyek és lakások egészségügyi viszonyai javításának, sõt gyakran szabotálja azokat, éppen olyan mértékben teszi magáévá az okosabb zsidó az elnyomottak dolgát. Lassanként õ lesz a szakszervezeti mozgalom vezetõje, annál könnyebben, mert már nem a szociális bûnök becsületes értelemben vett tényleges megszüntetése képezi fõ feladatát, hanem csak a vakon engedelmeskedõ gazdasági harci alakulatok kiképzése, amelyek az õ kezében majd a nemzeti gazdaság függetlenségének megtörésére lesznek hivatottak. Míg az egészséges szociálpolitikai vezetés mindig a nép egészséges fenntartásának és a független nemzeti gazdaság biztosításának szempontjai szerint igazodik, a zsidó számára ezek a szempontok nemcsak hogy nem léteznek, hanem azok megdöntése életcélját képezi. A zsidó nem kívánja a független nemzeti gazdaság fenntartását, hanem annak megsemmisítését. Éppen ezért nincsenek lelkiismeretfurdalásai akkor, hogyha mint a szakszervezeti mozgalom vezetõje, olyan követeléseket támaszt, amelyek nemcsak túllõnek a célon, hanem amelyek teljesítése gyakorlatilag lehetetlen, vagy pedig a nemzeti gazdaság végromlását jelenti. Õ azonban nem is akar egészséges, törzsökös nemzedéket tudni maga elõtt, hanem egy erõtlen és könnyen leigázható nyájat. Ez az óhaja arra készteti, hogy legjobb tudása szerint gyakorlatilag keresztülvihetetlen, a

legszemérmetlenebb követeléseket támassza, amelyek a dolgok lényegén mit sem változtatnak, hanem csak arra valók, hogy a kedélyeket felizgassák. Tevékenységének azonban éppen ez a célja, és nem a szociális helyzet valóságos és becsületes megjavítása. Ily módon a zsidóság vezetõ szerepe a szakszervezetek terén mindaddig megdönthetetlen, míg nagyméretû felvilágosító munkával a nagy tömegek szemét fel nem nyitják és rá nem világítanak a soha véget nem érõ nyomorúságuk igazi okaira, vagy pedig az állam maga nem vet véget a zsidóság e munkájának. Mert addig, amíg a tömeg oly csekély belátással bír, mint napjainkban, arra fog hallgatni, aki gazdasági téren legelõször és a leghihetetlenebb ígéreteket teszi. Márpedig e téren a zsidó mester. Semmi néven nevezendõ erkölcsi megfontolás sem befolyásolja tevékenységét!
Így azután ezen a téren kérlelhetetlen következetességgel kiirtja minden vetélytársát. Egész belsõ harcmodorának megfelelõen a szakszervezeti mozgalmat is a legerõszakosabb önkényesség alapján szervezi, és akinek jobb belátása a zsidó csábításának ellenszegül, annak munkásságát és tiszta látását terrorral töri meg. Az ilyen tevékenység eredménye beláthatatlan.
Az áldásos tevékenység kifejtésére hivatott szakszervezetek segítségével így zúzza tönkre a zsidó a nemzeti gazdaság alapjait.
Párhuzamosan fejlõdik ezzel a politikai szervezet, amely a szakszervezeti mozgalommal oly értelemben játszik össze, hogy az utóbbi a tömegeket a politikai szervezkedésre elõkészíti, sõt mi több, erõszakosan és kényszerrel belezavarja. A szakszervezet jelenti továbbá azt a kimeríthetetlen forrást, amelybõl a politikai szervezet a maga óriási apparátusát táplálja. Ez az ellenõrzõ szerve az egyén politikai tevékenységének, és egyben ez végzi minden politikai tüntetés számára a felhajtó szolgálatot. Végül egyáltalán nem törõdik már a gazdasági követelményekkel, az általános sztrájkon keresztül a munka beszüntetését állítja legfõbb harci eszközként politikai elgondolásai szolgálatába.
Megszervezi sajtóját, amelynek tartalma csak a legkevésbé képzett emberek szellemi színvonalának felel meg. Ezáltal a politikai és szakszervezeti gépezet olyan lázító berendezéshez jut, amely arra hivatott, hogy a nép legalacsonyabb rétegeit a legvégzetesebb tettek elkövetésére bírja. Feladata nem az, hogy az embereket a kezdetleges gondolkodásmód fertõjébõl kivezesse és magasabb fokra emelje, hanem az, hogy legalacsonyabb ösztöneit elégítse ki. Szigorúan számító és jövedelmezõ üzlet a gondolkodásra lusta és gyakran elbizakodott tömeg figyelembevételével.
Mindenekelõtt ez a sajtó az, amely egy szinte fanatikus rágalmazó hadjárattal mindent beletapos a sárga földbe, ami a nemzeti függetlenség, a kulturális magasság és a nemzetgazdasági önállóság támaszaként számításba jöhet.
Legelsõsorban azok ellen a jellemek ellen fordul, akik nem hajlandók a zsidóság hatalmi vágya elõtt meghajolni, vagy pedig akiknek zseniális képességeiben a zsidók veszedelmet látnak. Mert ahhoz, hogy valakit a zsidók gyûlöljenek, nem szükséges az, hogy ellenük harcoljon, elég annak a gyanúja is, hogy az illetõ valamikor az ellentámadás gondolatára juthat, vagy pedig az, hogy szellemi nagysága révén a zsidósággal ellenséges viszonyban lévõ nép erejét és nagyságát gyarapíthatja.
E téren csalhatatlan ösztönösségével megérzi mindenkiben az õsi lelket, és mindenkivel szemben ellenséges érzülettel viseltetik, aki nem az õ lelkébõl való. Minthogy nem a zsidó a megtámadott, hanem õ a támadó fél, nemcsak azt tekinti ellenségének, aki megtámadja, hanem azt is, aki neki ellenszegül. Az íly vakmerõ, egyenes lelkületû emberek megtörésére használt eszköze azonban nem a becsületes harc, hanem a hazugság és rágalom.
Semmitõl sem riad vissza, és aljasságában oly nagy, hogy senki sem csodálkozhat azon, ha népünk az ördögnek, mint minden rossz jelképezõjének a megszemélyesítésére a zsidót használja.
A nagy tömegeknek a zsidóság belsõ lényét illetõ tudatlansága és a felsõbb rétegeknek

minden ösztönös megérzést nélkülözõ vaksága könnyen a zsidó hadjárat áldozatául dobja oda a népet.
Míg egyrészt felsõbb köreink velük született gyávaságuk következtében fordulnak el az olyan embertõl, akit a zsidóság a hazugság és rágalom fegyverével támad, a nagy tömegek butaságuk következtében hisznek el mindent. Az állami hatóságok ilyenkor vagy hallgatásba burkolóznak, vagy pedig azért, hogy a zsidó sajtóhadjáratnak véget vessenek, üldözõbe veszik a megtámadottat, hiszen némely korlátolt hivatalnok szemében ez az államtekintély megóvását, a rend és nyugalom biztosítását jelenti.
Lassanként a zsidóság marxista fegyvereitõl való félelem ránehezedik a tisztességes emberek agyára és lelkére. Az ember reszketni kezd félelmében a rettenetes ellenségtõl és ezzel véglegesen áldozatává lesz.
k) A zsidóság uralma az államban most már oly biztosítottnak látszik, hogy ismét zsidóként jelenhet meg, sõt faji és politikai gondolkodásmódjának kíméletlenül szabad folyást is engedhet. Fajtájuk egy része egész nyíltan hangoztatja már idegen népi voltát, de amellett folyton hazudozik. Miközben ugyanis a cionizmus a világ számára azt igyekszik bizonyítani, hogy a zsidóság faji célkitûzései egy palesztinai állam alapításában kielégülést találnak, egyszerûen a legravaszabb módon csapják be a buta gójokat. Egyáltalában nem gondolnak arra, hogy azért építsenek ki Palesztinában egy zsidó államot, hogy azt maguk lakják, hanem csak nemzetközi garázdálkodásuknak a saját felségjogaik alatt szervezett és a többi állam beleszólási joga alól kivont központját akarják abban megteremteni; a kiutasított szélhámosok menedékhelyét és egyben a jövõ zsiványainak fõiskoláját.
Nemcsak növekvõ önbizalmuk jele, hanem biztonságérzetüké is, amikor arra képesek, hogy olyan idõben, amikor népük egy része magát németnek, franciának vagy angolnak hazudja, másik része nyíltan zsidó fajiságát hangoztassa.
Hogy mennyire biztosak gyõzelmükben, legjobban bizonyítja az a mód, amellyel õk a többi nép fiait kezelik.
A fekete hajú zsidó kölyök órák hosszat tobzódik örömében, ha a népünktõl rabolt gyanútlan leányt vérével fertõzheti. Minden eszközzel azon van, hogy a leigázandó nép faji alapjait tönkretegye. Amint maga gyalázza meg tervszerûen az idegen nép asszonyait és leányait, éppen úgy nem riad vissza attól sem, hogy mások számára nyissa meg idegen népek faji korlátjait. Zsidók voltak azok, akik a négereket a Rajna partjára hozták azzal a határozott célkitûzéssel, hogy az ebbõl folyó vérfertõzés tönkretegye a gyûlölt fehér fajt, letaszítsa kulturális és politikai magaslatáról, és önmagát tegye e faj urává.
Mert tiszta fajú és vére jelentõségének tudatában levõ népet a zsidó sohasem tud leigázni; a zsidó mindig csak a korcs népek ura lesz.
Ezért igyekszik tervszerûen, az egyedek mérgezõ fertõzésével a faj színvonalát süllyeszteni.
A politikai életben pedig a demokrácia gondolatát a proletariátus diktatúrájával igyekszik felváltani.
A marxizmus szervezett tömegében találta meg azt a fegyvert, amely feleslegessé teszi a demokráciát, és ehelyett lehetõvé teszi számára, hogy a népeket diktatórikus alapon, erõs ököllel leigázza és kormányozza.
Tervszerûen dolgozik a forradalmasításon, gazdasági és politikai téren is.
Azokat a népeket, amelyek a belsõ támadásnak igen hevesen ellenállnak, nemzetközi befolyása révén ellenségekkel hálózza be, háborúba zavarja, és szükség esetén a harctereken tûzi ki a forradalom lobogóját
Gazdasági megrázkódtatásoknak teszi ki az államokat mindaddig, amíg a veszteségessé váló szociális üzemeket kivonhatja az állami kezelés alól, és saját pénzügyi ellenõrzésének vetheti alá.
Politikailag megvonja az államtól a létfenntartáshoz szükséges eszközöket, tönkreteszi minden nemzeti önállóság és önvédelem alapját, megsemmisíti a vezetésbe vetett hitet,

meggyalázza a történelmet, a múltat, és minden igazi nagyságot leránt a sárga földig.
Kulturális téren megfertõzi a mûvészetet, irodalmat, színházat, megbomlasztja a természetes érzéket, ledönti a szépség, a fenség, a nemesség és jó fogalmát, és ezek helyett az emberiséget saját alacsonyrendûsége varázskörébe vonja.
A vallást nevetségessé teszi. A tisztességet és erkölcsöt túlhaladott álláspontként tünteti fel mindaddig, amíg a népet a létért folytatott küzdelemben a világon az utolsó támaszaitól is megfosztja.
1) Ezzel megkezdõdik az utolsó nagy forradalom. Mihelyt elnyerte a politikai hatalmat, levetkõzi eddig viselt utolsó leplét is. A demokratikus népzsidóból vérszomjas zsidó, a népek kényura lesz. Rövid néhány év leforgása alatt megkísérli az értelmiség nemzeti képviselõinek a kiirtását, és mialatt természetes szellemi vezetésüktõl fosztja meg a népeket, egyúttal megérleli õket az állandó leigázottság rabszolgaságára.
Legelrettentõbb példája ennek Oroszország, ahol fanatikus vadsága mintegy harmincmilliónyi személyt a legembertelenebb kínzások közepette ölt meg vagy éheztetett halálra, miáltal egy nagy nép fölötti hatalmat néhány zsidó "irodalmár" és tõzsdebandita kezére játszotta.
Ez végeredményben azonban nemcsak a zsidók által elnyomott népek szabadságának a végéhez vezet, hanem ezeknek a népélõsdieknek a pusztulását is jelenti.
Az áldozat halálába elõbb-utóbb belepusztul a vámpír is.
Ha mi a német összeomlást beható vizsgálat alá vesszük, akkor annak végsõ és legnagyobb okát a faji kérdés, különösképpen pedig a zsidó veszedelem fel nem ismerésében találjuk meg.
Az 1918. évi augusztusi harctéri vereségeket játszi könnyedséggel ki lehetett volna heverni. Az a vereség eltörpült a mi gyõzelmeinkkel szemben. Nem az ellenség gyõzött le bennünket, hanem az a hatalom, amely ezt a vereséget elõkészítette, amikor évtizedeken keresztül tervszerûen megfosztotta népünket politikai és erkölcsi ösztöneitõl és azoktól az erõktõl, amelyek egyedül képesítik a népeket létük biztosítására.
Amikor a régi birodalom figyelmen kívül hagyta a faji alapok megtartásának kérdését, semmibe vette egyúttal azt az egyetlen jogot is, amely ezen a világon az élet záloga. Azok a népek, amelyek megfertõzésüket tûrik, és azt nem akadályozzák meg, vétkeznek a gondviselés akarata ellen. Ez esetben egy erõsebb faj fellépésének következtében bekövetkezõ pusztulásuk nem igazságtalanság, hanem az örök igazság gyõzelme. Ha egy nép a vérében gyökerezõ tulajdonságokat nem akarja többé megbecsülni, elveszti jogát ahhoz, hogy panaszkodjék földi létének elvesztésén.
E világon minden javítható, minden vereség késõbbi gyõzelem szülõje, minden vesztett háború késõbb feltámadás alapja lehet, minden szükség, minden nélkülözés az emberi energiák életre hívásának eszközévé válhat, és minden elnyomatásból az erõk újjászületése következhet be, mindaddig, amíg a vér tisztasága megmarad.
A vér elvesztett tisztasága azonban örökre szétrombolja az ember lelki boldogságát, örökre és végképp lesújtja öt, és következményei a testbõl és lélekbõl soha el nem távolíthatók.
Ha az ember ezzel az egyetlen kérdéssel szemben az élet többi problémáját vizsgálja és összehasonlítja, akkor megérti, hogy mily nevetségesen csekély ehhez képest minden más kérdés. Minden más kérdés idõre korlátozott, a vér tisztán tartásának vagy megfertõzésének kérdése azonban mindaddig fennáll, míg csak emberek élnek a földön.
A világháború elõtti idõ minden jelentõsebb bomlási tünete végeredményben faji okokra vezethetõ vissza.
Akár az általános igazság kérdéseirõl van szó, akár a gazdasági élet kinövéseirõl vagy a kultúra bomlási tüneteirõl, politikai elfajulásról, vagy akár az iskolai nevelés hibáiról, vagy a felnõtteknek a sajtó útján való helytelen befolyásolásáról stb. , a végsõ ok mindig és mindenütt ugyanaz: saját népi, faji követelmények figyelmen kívül hagyása vagy egy idegen faji veszedelem fel nem ismerése.

Éppen ezért volt minden reformkísérlet, minden szociális segítõ mozgalom és politikai fáradozás, minden gazdasági fellendülés és minden látszólagos szellemi gyarapodás következményeiben jelentéktelen. A nemzet és a nemzet életét e földi létre képesítõ és megtartó szervezet: az állam alapjában véve nem lett egészségesebb, hanem szemlátomást egyre betegebb. A régi birodalom látszólagos felvirágzása nem rejthette el belsõ gyöngeségét, és a birodalom valóságos megerõsítésének minden kísérlete mindig hajótörést szenvedett a leglényegesebb kérdés figyelmen kívül hagyása következtében.
Tévedés lenne azt hinni, hogy a német néptesten kísérletezõ különbözõ politikai irányzatok hívei, sõt maguk a vezérek is gonosz vagy rosszakaratú emberek lettek volna. Tevékenységük csak azért volt eredménytelenségre kárhoztatott, mert õk a legjobb esetben is csak általános megbetegedésünk külsõ tüneteit láttak, azokat igyekeztek legyõzni, de kórokozójuk mellett vakon mentek el.
Aki a régi birodalom politikai fejlõdésének az irányát tervszerûen szemmel kíséri, annak higgadt megfontolás után arra a megállapításra kell jutnia, hogy még az egyesülés, tehát a német nemzet felvirágzásának idején is már teljes mértékben folyamatban volt a belsõ bomlás, és minden látszólagos politikai eredmény és minden gazdasági fellendülés ellenére az általános helyzet évrõl évre rosszabbodott. Már maguk a birodalmi választások is a marxista szavazatok szemmel látható növekedésével rámutattak az elkövetkezõ belsõ és külsõ összeomlásra. Az úgynevezett polgári pártok minden eredménye értéktelen volt, nemcsak azért, mert azok a marxista hullámokat még gyõzelmeik alkalmával sem tudtak feltartóztatni, hanem, mert már önmagukban is a bomlás csíráit hordták. Magát a polgári világot is megfertõzte már a marxista elmélet hullamérge anélkül, hogy ezt még csak sejtette volna is. Ellenállása gyakran inkább törtetõ vezéreinek féltékenységébõl, semmint a végsõ harcra szánt ellenfelek elvi álláspontjából fakadt. Egyetlen egy valaki harcolt ezekben az években megingathatatlan következetességgel, és ez a zsidó volt. Dávid csillaga abban a mértékben emelkedett mindig magasabbra, amilyen mértékben népünk létfenntartási akarata csökkent.
1914 augusztusában éppen ezért nem egy támadásra elszánt nép vonult fel a csatamezõkön, hanem nemzetünk önfenntartási ösztöne lobbant fel utoljára a népünk testén elharapódzó pacifista marxista bénultsággal szemben. Minthogy ezekben a sorsdöntõ napokban sem ismerték fel a belsõ ellenséget, hiábavaló volt minden külsõ gyõzelem és ellenállás, a gondviselés nem a gyõzelmes fegyvereket jutalmazta, hanem az örök megtorlás törvénye szerint járt el.
E belsõ felismerésbõl alakítjuk ki új mozgalmunk irányelveit és munkatervét azokat, amelyek meggyõzõdésünk szerint egyedül és kizárólag képesek nemcsak népünk pusztulását feltartóztatni, hanem megteremteni azt a sziklaszilárd alapot is amelyen egykor felépülhet az az állam, amely nem gazdasági követelményeknek és érdekeknek idegen gépezete, hanem népi szervezet lesz: a német nemzet német állama.

XII. A Nemzeti Szocialista Német Munkáspárt fejlõdésének kezdete

Ha e kötet végén mozgalmunk fejlõdésének elsõ stádiumát ecsetelem és röviden rátérek néhány ezzel összefüggõ kérdésre, ez nem azt jelenti, mintha mozgalmunk szellemi céljairól akarnék értekezést írni. Új mozgalmunk szellemi céljai és feladatai oly hatalmasak, hogy azokat külön kötetben kell tárgyalnom. Éppen ezért a második kötetben fogom a mozgalom programjának alapjait részletesen kifejteni és megkísérelni annak vázolását, hogy mit értünk az "állam" fogalma alatt. Magunkról beszélek, itt azonban arra a sok százezer emberre gondolok, akiknek alapjában véve ugyanaz a kívánságuk, anélkül azonban, hogy kellõképpen kifejezésre tudnak juttatni azt, ami szemük elõtt lebeg.
Mindenik, tényleg nagy reformnak az a jellemzõ vonása, hogy kezdetben gyakran csak

egy ember küzd érte, ámbár sok millió a híve. Célja gyakran már évszázadok óta százezrek hõ kívánsága, míg végre akad valaki, aki ennek az általános akarásnak szószólójává válik, és mint a régi vágy zászlóvivõje, gyõzelemre juttatja az új eszmét.
Azt, hogy sok millió ember szívét a jelenlegi viszonyok lényeges megváltoztatásának vágya tölti el, legjobban az a nagy elégedetlenség bizonyítja, amely az egész világon uralkodik. Ez az elégedetlenség ezerféle módon jut kifejezésre; egyesek kétségbeesnek és elvesztik a reménységüket, másokon utálat, düh és felháborodás vesz erõt, egyesek közömbösek maradnak, mások pedig fellázadnak. Errõl az elégedetlenségrõl tanúskodnak mindazok, akik a nyilvános választásoktól tartózkodnak, valamint azok is, akik a szélsõ baloldali pártok fanatikus vét teszik ki.
Fiatal mozgalmunknak ezekre kell támaszkodnia. Mozgalmunknak nem szabad az elégedettek és jóllakottak mozgalmának lennie, hanem a szenvedõket, az elégedetleneket és a szerencsétleneket kell felkarolnia. Nem szabad a néptömeg felszínén mozognia, hanem annak mélyében kell gyökeret vernie.
Politikai szempontból 1918-ban az volt a helyzet, hogy a nép két részre szakadt. Az elsõ, éspedig a kisebbik fele, a nemzeti értelmiség rétegébõl állott, és soraiban nem voltak fizikai munkások. Politikai irányzata külsõleg nemzeti jellegû volt, de ez alatt nem értett mást, mint az ún. állami érdekek unalmas és gyenge képviseletét, melyek egyúttal nyilván a dinasztikus érdekekkel voltak azonosak. Eszméit és céljait hiányos és felületes szellemi fegyverekkel igyekezett megvalósítani, ezek azonban megtörtek ellenfelei erõszakosságán. A forradalom egyetlenegy borzasztó csapással leterítette ezt a rövid idõvel elõbb még uralkodó osztályt, amely gyáva remegéssel tûrte a kegyetlen gyõztes által reá rótt megaláztatást.
Ezzel szemben állott a másik osztály: a fizikai munkások osztálya. Ez utóbbiak többé-kevésbé radikális marxista mozgalmak köré csoportosultak, és el voltak szánva arra, hogy minden szellemi ellenállást erõszakkal törjenek meg. Ellenségei voltak a nemzeti érdekeknek, és elõsegítették az idegen elnyomatást. Ez az osztály szám szerint többszörösen erõsebb volt, de mindenekelõtt magában foglalta a nemzet ama elemeit is, melyek nélkül a nemzeti újjászületés elképzelhetetlen és lehetetlen.
Azzal ui. már 1918-ban is tisztában kellett lennünk, hogy a német nép újjászületése csakis külhatalmi pozíciónk visszanyerése révén lehetséges. Ennek azonban nem a fegyver képezi elõfeltételét mint ahogy polgári "államférfiaink" hangoztatják , hanem csakis akaraterõnk. A német népnek egykor bõven volt fegyvere, és mégsem volt képes szabadságát megvédeni, mert hiányzott nemzeti önfenntartási ösztönének és akaratának ereje. Bármilyen kitûnõ legyen is a fegyver, holt és értéktelen tárgy mindaddig, amíg az emberekbõl hiányzik az a szellem, amely mindenkor kész és eltökélt arra, hogy a tömeget vezesse. Németország nem azért vált védtelenné, mert nem voltak fegyverei, hanem mert hiányzott belõle az akarat, hogy létének fegyvereit megõrizze.
Ha ma, különösen a baloldali politikusok, arra mernek hivatkozni, hogy fegyvertelenségünk az oka az õ engedékeny és gyönge, valójában azonban hazaáruló külpolitikájuknak, erre csak azt lehet válaszolni: Nem! Ennek éppen az ellenkezõje igaz! Nemzetellenes, gaz politikátokkal fegyvereztetek le bennünket akkor, amikor nemzeti érdekeinket elárultátok! Most pedig azt a látszatot akarjátok kelteni, mintha nyomorult tehetetlenségetek oka a fegyverek hiányában volna. Ez a tételetek is hazugság!
A szemrehányás azonban éppen oly mértékben illeti a jobboldali politikusokat is. Csak nyomorult gyávaságuk révén lophatta ki 1918-ban a nemzet kezébõl a fegyvert az uralomra került zsidó banda. Éppen ezért nekik nincs joguk és okuk hideg meggondoltságuk (mondd: "gyávaságuk") kényszereként fegyvertelenségünkre hivatkozni. Egyedül gyávaságuk az okozója mai védtelenségünknek!
A német hatalom visszanyerése tehát nem a fegyvergyártástól függ, hanem attól, hogy vajon sikerül-e újra felébresztenünk népünkben azt a szellemet, amely õt a

fegyverviselésre képesíti. Ha ez a szellem úrrá lesz népünkön, akaratunk száz utat talál arra, hogy újra visszanyerje fegyvereit! A gyáva embert állig felfegyverezhetjük, mégsem képes védekezni, ha megtámadják. Az õ kezében a legjobb fegyver sem ér annyit, mint a bátor ember kezében a furkósbot.

Politikai hatalmunk visszanyerésének kérdése már csak azért is elsõsorban nemzeti önfenntartási ösztönünk újjászületésétõl függ, mert a külpolitika irányzata, valamint az állam erejébe vetett bizalom, a tapasztalat szerint, kevésbé a fegyverek száma után igazodik, mint inkább egy nemzet akár jelen való, akár csak feltételezett erkölcsi ellenállóképessége után. És hogy vajon lehet-e egy néppel szövetkezni, az nem annyira holt fegyverállományától függ, mint inkább lángoló nemzeti akaratától és hõsi, halálmegvetõ elszántságától. Mert szövetséget nem fegyverekkel, hanem emberekkel szokás kötni. Az angol népet pl. addig fogj a a világ értékes szövetségesnek tekinteni, amíg vezetõitõl és népétõl elvárható az az erõkifejtés és szívósság, amely kész a felvett harcot az idõtõl és a hozandó áldozatoktól függetlenül minden áron végigküzdeni és a gyõzelmet kierõszakolni. Emellett nem szükséges, hogy a pillanatnyi felkészültség a többi állam hadikészültségével arányos legyen.

Ha megértjük végre, hogy a német nemzet újjászületése politikai létfenntartási akaratának visszanyerésétõl függ, akkor világos az, hogy nem elég, ha azokat az elemeket nyerjük meg mozgalmunk számára, akik már maguk is hazafias érzelmûek, hanem a tudatosan nemzetellenes tömeget is nemzeti érzelmûvé kell tennünk.

Fiatal mozgalmunknak, amely a szuverén német állam újjáépítését tûzte ki céljául, teljes erejével azért kell küzdenie, hogy megnyerje a nagy tömeget. Bármennyire is siralmas ún. "nemzeti polgárságunk", és bármily silánynak is lássék hazafiassága, az õ részérõl nem várható komoly ellenállás erõteljes nemzeti bel és külpolitikával szemben. Még ha a német polgárság közismert rövidlátó korlátoltságából kifolyólag akárcsak egykor Bismarckkal szemben, passzív ellenállásra is szánná rá magát, a felszabadulás órájában ekkor sem kell félni attól, hogy közmondásos gyávasága mellett aktív ellenállást fog kifejteni.

Másképp áll a helyzet a nemzetközi felfogást valló honfitársaink tömegénél. Nemcsak azért, mert primitív egyszerûségüknél fogva hajlamosak az erõszakra, hanem azért is, mert zsidó vezetõik brutálisabbak és kegyetlenebbek is. Õk éppen úgy meg fognak fojtani minden nemzeti mozgalmat, mint ahogy annak idején gerincét törték a német hadseregnek. Tekintettel arra, hogy a parlamentáris kormányzatú államban érvényre jutó többségük meg fog gátolni mindennemû nemzeti irányú külpolitikát, az sem fogják tûrni, hogy nemzetünk erejének tudatára ébredjen, lehetetlenné fogják tenni, hogy nemzetünk más népekkel szövetséget köthessen. Nemcsak mi tudjuk, hogy gyöngeségünk fõ oka a 15 millió marxista, demokrata, pacifista és centrumpárti tag; hanem a külföld is, mely szövetségkötési képességünket ennek a tehertételnek súlya szerint értékeli. Nem szokás olyan állammal szövetséget kötni, melynek aktív néprétegei legalábbis passzív álláspontot foglalnak el minden határozott irányú külpolitikával szemben.

Ehhez járul még az is, hogy a hazaáruló pártok vezetõi már csupán önfenntartási ösztönüknél fogva is ellenséges szemmel fognak kísérni minden nemzeti mozgalmat. Történelmi alapon el sem képzelhetõ, hogy a német nép még egyszer visszanyerje régi hatalmi állását anélkül, hogy le ne számolna azokkal, akik államunk hallatlan méretû összeomlásának okozói voltak. Mert az utókor ítélõszéke elõtt 1918 novembere nem egyszerû árulás, hanem hazaárulás számba fog menni.

Németország önállósága tehát népünk öntudatos belsõ egységétõl függ.

De tisztán technikai szempontból tekintve, a német szabadság kifelé mindaddig utópia marad, amíg a nagy tömeg nem lép felszabadulásunk eszméjének szolgálatába Katonailag nézve legelsõsorban is minden katonatiszt be fogja látni, hogy a külföld ellen diákcsapatokkal háborút viselni nem lehet, hanem szellemi képességeken kívül erõs öklõre is szükségünk van. Nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy a honvédelem, amely

kizárólag az ún. intelligenciaköreire támaszkodik, a nemzet pótolhatatlan kincsét pazarolja el. Pótolhatatlan hiányát érezzük majd
késõbb annak, hogy a fiatal német értelmiség 1914 õszén a flandriai síkságon elpusztult. Õ volt a nemzet legértékesebb kincse, és a háború folyamán ezt a veszteséget nem lehetett pótolni. Másrészt a munkásság tömegei nélkül nemcsak hogy nem készülhetünk fel a háborúra, hanem még a technikai elõkészületek sem vihetõk keresztül mindaddig, amíg az egész nép akaratának egyöntetûsége hiányzik. Népünk, amelynek fegyvertelenségét a versaillesi béke árgus szemei ellenõrzik, csak akkor tehet elõkészületeket szabadságának és függetlenségének visszanyerésére, ha megsemmisítjük a hazaárulókat. Ne maradjanak meg azok, akiknek velük született jellemtelensége megengedi, hogy a közmondásos harminc ezüst pénzért bárkit is eláruljanak. Ezekkel, ha kell, hamarosan leszámolunk, viszont legyõzhetetlennek látszik ama milliók serege, akik politikai meggyõzõdésbõl ellenségei a nemzeti újjászületésnek, de csak addig, amíg ellenséges magatartásuk okozóját, a nemzetközi marxista világnézetet, szívébõl és agyából kiirtjuk.
Ha tehát hazánk jövõjének kedvezõ alakulása attól függ, vajon sikerül-e megnyernünk népünk széles rétegeit, akkor mozgalmunknak ezt kell legfõbb és legfontosabb feladatának tekintenie. Pillanatnyi sikerekkel nem szabad megelégednünk, hanem cselekvésünket mindig jövõnkre való befolyása szempontjából kell irányítanunk.
Már 1919ben tisztában voltunk azzal, hogy mozgalmunk legfõbb célja a nagy tömeg hazafias lelkületének felébresztésében kell látnunk.
Taktikailag a következõ követelményeknek kell megfelelnünk.
1. Nem szabad visszariadnunk a legmesszebbmenõ szociális áldozattól sem, ha meg akarjuk nyerni a nagy tömeget hazánk újjászületésének eszméje számára.
Bármily messzemenõ gazdasági engedményeket is adunk ma a munkavállalóknak, ezek semmiképpen sem hasonlíthatók az egész nemzetnek ahhoz a nyereségéhez, amelyet a nép széles rétegeinek hazánk számára való megnyerése jelent. Csak a vállalkozóink körében sajnos igen gyakran észlelhetõ rövidlátó esztelenség nem képes felismerni, hogy tartós gazdasági fellendülés és ebbõl kifolyólag gazdasági haszon mindaddig elgondolhatatlan, míg népünk hazafias szolidaritása újra helyre nem áll.
Sohasem veszíthettük volna el a háborút, ha a német szakszervezetek a háború folyamán a munkásság érdekeit a végsõkig képviselték volna, ha a jutalék sóvár vállalkozókat akár sztrájk révén is kényszerítették volna arra, hogy teljesítsék az általuk képviselt munkásság követeléseit, ezzel egyidejûleg pedig a honvédelem érdekei tekintetében is éppen olyan fanatikusan nyilatkoztak volna meg német voltuk mellett, és fenntartás nélkül megadták volna hazájuknak azt, ami azt megilleti. A háború megnyerésének óriási jelentõségével szemben még a legmesszebbmenõ gazdasági engedmények is nevetségesek lettek volna.
Mozgalmunknak, amely újra vissza akarja vezetni a német munkást a német nép táborába, tisztában kell lennie azzal, hogy a gazdasági áldozatok e kérdés tekintetében mindaddig nem játszanak szerepet, amíg hazánk gazdasági létét és függetlenségét nem veszélyeztetik.
2. Csakis a szociális életszínvonal emelésével lehetséges a tömegek hazafias nevelése, csak így teremthetõk meg azok az elõfeltételek, amelyek az egyes embert arra képesítik, hogy kivegye részét a nemzet kulturális javaiból.
3. Tökéletlen eszközökkel, az ún. tárgyilagos álláspont félszeg hangsúlyozásával sohasem vihetõ keresztül a nagy tömeg nacionalizálása. Erre csak a kíméletlen és egyoldalú fanatizmus, a végcélra irányított határozottság képes.
4. A nép lelkét csak akkor sikerül megnyernünk, ha saját célunkért folyó pozitív küzdelmünkön kívül egyúttal tönkretesszük céljaink ellenségeit is. A nép az ellenfél könyörtelen megtámadásában a küzdelem jogos voltának bizonyítékát, míg az ellenféllel való megalkuvásban a bizonytalanság jelét látja.
A nagy tömeg csak alkotó része a természetnek, és nem képes megérteni azt, ha olyan emberek fognak kezet egymással, akiknek nézetei merõben ellentétesek. A természet ui.

azt kívánja, hogy az erõsebb gyõzedelmeskedjék, és a gyengébb elpusztuljon, vagy pedig feltétel nélkül adja meg magát.
A nagy tömeg nacionalizálása csak akkor sikerülhet, ha népünk lelkiségéért folytatott pozitív harcunk mellett népünk nemzetközi megrontóit kiirtjuk.
5. Ha meg akarjuk szabadítani a német népet felfogásával eredetileg meg nem egyezõ mai tulajdonságaitól és rossz oldalaitól, akkor meg kell szabadítanunk õt e tulajdonságok okozóitól is.
A faji probléma és ezzel kapcsolatosan a zsidókérdés világos felismerése nélkül a német nép többé sohasem lesz képes naggyá lenni.
A faji kérdés a világtörténelemnek és az emberi kultúrának is kulcsa.
Azok a népek, amelyek nem képesek többé fajuk tisztaságát fenntartani, minden cselekvésükben elvesztik lelki egységüket.
6. A jelenleg nemzetközi táborban álló népünk nem jelenti a jogos érdekek képviseletérõl való lemondást. Egyes rendek és hivatások egymással ellentétes érdekei még nem jelentenek osztályharcot; ezek csak gazdasági életünk természetes folyományai. A hivatás szerinti tagozódás semmiképpen sem áll ellentétben a népközösséggel, mert az utóbbi a nép egységét biztosítja mindazokban a kérdésekben, amelyek az egész népre vonatkoznak.
Az osztállyá tömörült rendeknek a népközösségbe vagy az államalakulatba való bekapcsolása nem jelenti a magasabb osztályok lefokozását, hanem az alacsonyabb osztályok színvonalának emelését.
Olyan mozgalomnak, amely a német munkást becsületes módon vissza akarja adni nemzetének, és ki akarja szakítani a nemzetközi õrületbõl, annak a legélesebben kell szembefordulnia különösen a vállalkozó körökben uralkodó ama felfogással, amely a népközösség alatt a munkavállalónak a munkaadóval szembeni ellenállást nem tûrõ gazdasági kiszolgáltatását érti, és amely a legjogosabb gazdasági létérdek biztosításának kísérletében sem lát egyebet, mint a munkavállaló támadását a népközösség ellen. Ennek a felfogásnak a képviselete semmi egyéb, mint tudatos hazugság hangoztatása; a népközösség elve nemcsak az egyik oldal felé, hanem a másik felé is kötelességeket ró az érdekeltekre.
Amennyire a munkás vétkezik a valódi népközösség gondolata ellen, ha tekintet nélkül a nemzetgazdaság egyetemes érdekeire és fennállásának szükségességére, pusztán saját hatalmára támaszkodva zsaroló követelményeket támaszt, éppen annyira vétkezik a vállalkozó is a közösség ellen, ha a nemzeti munkaerõt embertelen és kizsákmányoló módon folytatott üzemvezetéssel kihasználja, csak azért, hogy a munkások verejtékébõl milliókat harácsoljon magának össze. Az ilyen munkaadónak nincs joga ahhoz, hogy magát nemzetinek nevezze, nincs joga ahhoz, hogy népközösségrõl beszéljen. Az ilyen munkaadó önzõ senkiházi, aki a szociális elégedetlenség megteremtésével késõbbi harcokat idéz elõ, amely harcok viszont mindig csak ártanak a nemzetnek.
Az a tartalék, amelybõl a mi fiatal mozgalmunknak híveit kell toboroznia, elsõsorban tehát a munkásság nagy tömege lesz. Ezt kell mindenekelõtt a nemzetköziség béklyóitól megszabadítani, szociális bajaitól megmenteni, kulturális elesettségébõl felemelni, hogy azután, mint zárt, értékes nemzeti érzésû és nemzeti szándékú tényezõt vissza lehessen adni a népközösségnek.
Azokat, akik a nemzeti érzésû értelmiség körében szívük egész melegével viseltetnek népünk és annak jövõje iránt, azokat, akik felismerik e tömegek lelkének megnyeréséért folytatott harcunk jelentõségét, mozgalmunk soraiban, mint annak értékes szellemi gerincét, a legszívesebben fogadjuk.
Szándékunk azonban nem az, hogy az amúgy is hazafias érzelmû osztályok táborát átalakítsuk, hanem hogy megnyerjük a nemzetellenes elemeket.
Ez a szempont mértékadó a mozgalom taktikájára nézve is.
7. Ennek az egyirányú, de éppen ezért világos állásfoglalásnak a mozgalom

propagandájában is kifejezésre kell jutnia. Ha kellõ hatást akarunk elérni, propagandánkat is kizárólag egy irányba kell folytatnunk, mert máskülönben a két tábor szellemi elõképzettségének különbözõ volta folytán vagy nem érti meg az egyik, vagy pedig annyira természetesnek és ennélfogva unalmasnak találja a másik oldal, hogy egyszerûen elveti.

A szociáldemokrácia és az egész marxista mozgalom hódító ereje nagyrészt hallgató közönségének egységében és egyoldalúságában rejlett. Minél korlátoltabb és bárgyúbb volt látszólag gondolatmenete, annál könnyebben fogta fel és emésztette meg az a tömeg, mivel az elõadott dolgok megfeleltek szellemi színvonalának.

Új mozgalmunk propagandatevékenysége éppen ezért igen egyszerû és világos: tartalma és formája szerint a tömeg ízlésének megfelelõen kell beállítani, helyes voltának egyetlen zsinórmértéke pedig a hatásos siker. Fiatal mozgalmunk gyakorlati munkájában azok a gondolatok szolgáltak mintaképül, amelyeket már a háborús propagandával kapcsolatban elõzõleg megemlítettem.

Azt, hogy ez mennyire helyes volt, legjobban sikerünk bizonyítja.

8. A politikai reformmozgalmak sohasem érhetik el céljukat valamely uralkodó hatalom befolyása és felvilágosító munkája révén, hanem kizárólag a hatalom megszerzése által. Minden világrengetõ eszmének nemcsak joga, hanem kötelessége is, hogy biztosítsa önmaga számára azt az eszközt, mely célkitûzéseinek keresztülvitelét lehetõvé teszi. Az ilyen vállalkozás jogos vagy jogtalan voltának egyetlen földi bírája a siker. Siker alatt azonban nem a politikai hatalom puszta megszerzését értjük ahogy az 1918-ban történt, hanem annak áldásos hatását is a nép életére. Az államcsíny tehát még nem tekinthetõ sikerültnek akkor mint azt felületes államügyészek gondolják , ha a forradalmárok az államhatalmat kezükbe kerítették, hanem csak akkor, ha a forradalmi tevékenység alapját képezõ szándék megvalósítása a nemzet javát inkább szolgálja, mint az õt megelõzõ kormányforma. Amit a "német forradalom"-nak nevezett 1918. évi lázadásról nem lehet elmondani.

Ha a gyakorlati reformok keresztülvitele vezérli a politikai hatalomért küzdõ mozgalmat, akkor annak elejétõl fogva érezni kell, hogy a nagy tömeg érdekéért küzd, tehát nem irodalmi kaszinó, sem pedig nyárspolgárok kocsmai asztaltársasága.

9. Az új mozgalom lényegébõl és belsõ szervezetébõl kifolyólag ellensége a parlamentnek. Elveti tehát a vezért mások véleményének végrehajtójává lealacsonyító többségi döntés jogának elvét általában éppen úgy, mint saját bensõ szervezetében. A mozgalom az egész vonalon a vezér feltétlen tekintélyének elvét követi, amely ennélfogva a legnagyobb felelõsséggel is jár.

Ennek az elvnek gyakorlati következménye a mozgalomra nézve a következõ.

A szervezet helyi csoportjának elnökét a közvetlenül felette álló vezér nevezi ki, és õ a csoport felelõs vezetõje. Minden bizottság az õ véleményezõ szerve, alárendeltje, nem pedig megfordítva. Szavazóbizottságok nincsenek, hanem csak bizonyos munkakörrel bíró bizottságok, úgyhogy az õ vállán nyugszik az egész felelõsség. Ugyanez az elv érvényesül a magasabb szervezeti egységekben, így a járási, körzeti és kerületi egységekben is. A vezetõ mindig kinevezés útján nyeri megbízatását, csak az egész párt vezérét választja az egyesülési jogszabályokra való tekintettel a közgyûlés. Õ azután kizárólagos, felelõs irányítója az egész mozgalomnak. A mozgalom tagjainak jogában áll õt az új választás fóruma elõtt felelõsségre vonni és hivatalától megfosztani, ha vétett a mozgalom alapelvei ellen vagy pedig annak érdekeit rosszul képviselte. Az õ helyébe lép az új, tehetségesebb vezér, akinek ugyanolyan nagy a tekintélye és felelõssége.

A mozgalomnak egyik legfõbb feladata, hogy ezt az elvet nemcsak keretein belül, hanem az egész államban vezérelvvé tegye.

Aki vezér akar lenni, annak a legnagyobb és feltétlen tekintély mellett a végsõ és legsúlyosabb felelõsséget is vállalnia kell. Ha erre nem képes vagy túl gyáva ahhoz, hogy

cselekvésének következményeit viselje, akkor nem való vezérnek.
Az emberiség haladása és kultúrája nem a többség szavazati jogának terméke, hanem kizárólag az egyéniség zsenialitásán és tetterején alapszik.
10. A mozgalom politikai munkájának keretén kívülálló vagy alapvetõ jelentõsége folytán ránézve érdektelen kérdésekkel nem foglalkozik. Nem feladata a vallási reformáció, hanem népünk politikai újjászervezése. A két fõ vallásfelekezetben népünk létének egyenlõ értékû támaszát látja. Ezért küzd ama pártok ellen, amelyek népünk vallásos és erkölcsi alapját pártcélok eszközévé alacsonyítják le.
Mozgalmunk végcélját nem abban látja, hogy megdõlt államformát újra helyreállítson vagy pedig egy másik államforma ellen küzdjön, hanem hogy megteremtse azt az alapot, amely nélkül nem maradhat fenn sem köztársaság, sem pedig monarchia. Nem az a hivatása, hogy helyreállítsa a monarchiát, sem pedig az, hogy megszilárdítsa a köztársaságot, hanem az, hogy megteremtse az új német államot.
11. Mozgalmunk belsõ szervezetét a célszerûség, nem pedig alapelvek határozzák meg. Nem az a legjobb szervezet, amely a mozgalom vezetõsége és egyes tagjai közé a legnagyobb, hanem a lehetõ legkisebb közvetítõ apparátust iktatja. Mert a szervezet feladata az, hogy közvetítse az emberek sokasága számára az egyéniség agyában megfogalmazott eszmét és ellenõrizze annak valóra váltását.
A szervezet maga tehát nem egyéb, mint elkerülhetetlen eszköz. A legjobb esetben egy cél elérésének eszköze, legrosszabb esetben pedig öncél.
Minthogy a világon a gépies természetû emberek száma nagyobb, mint a nagy eszméket szülõ embereké, azért könnyebben alakulnak ki a szervezetek, mint az eszmék.
A megvalósulásra törekvõ és rendesen újító jelleggel bíró eszme útja nagy vonásokban a következõ.
Valamely zseniális gondolat egy ember agyában megszületik, aki viszont hivatva érzi magát arra, hogy gondolatait az emberiség közkincsévé tegye. Szóban hirdeti nézetét és lassanként szert tesz egy szûkebb körû hallgatóságra. Az egyéni elgondolásoknak a környezetre irányzott ilyen közvetlen és személyes átültetése az eszme terjesztésének legideálisabb és legtermészetesebb eszköze. Minthogy azonban az új tan híveinek száma állandóan gyarapszik, lassan lehetetlenné válik, hogy az eszme hordozója továbbra is személyesen hasson híveinek nagy tömegére és egyedül vezesse õket. Ezzel az ideális állapot megszûnik, és helyébe a szervezkedés szükségszerûsége lép. Lassanként kisebb helyi csoportok keletkeznek és ezek a politikai mozgalom keretén belül a késõbbi szervezet csírasejtjeit alkotják.
Az elsõ szervezeti sejtek alapításánál mindig tekintettel kell lennünk arra, hogy az eszme eredeti kiindulópontjának jelentõségét ne csak megõrizzük, hanem azt lényegesen fokozzuk is. A mozgalom kiindulópontjának eszményi, erkölcsi és tényleges nagyságát annál inkább kell fokoznunk, minél inkább szükségessé válik a mozgalom egyre több sejtjének szervezeti egységekbe csoportosítása.
E megfontolásokból mozgalmunk bensõ felépítésére a következõ elvek adódtak.
a) Egész munkánk egyelõre egyetlenegy helyen összpontosult, Münchenben. Ahhoz, hogy mozgalmunk és vezetõi közismertté válhassanak, mindenekelõtt egyetlen helységben kellett megrendítenünk a marxista tan legyõzhetetlenségébe vetett hitet, és be kellett bizonyítanunk a vele merõben ellentétes mozgalom létjogosultságát.
b) Helyi csoportok alapítása csak akkor történhet, amikor a müncheni központ vezetõségének tekintélye már általános és feltétlen elismerésnek örvend.
c) Kerületi, járási és országos szövetségek csak akkor alapítandók, ha a központ tekintélyének feltétlen elismerése biztosnak látszik. Szervezetek alapítása még attól is függ, hogy vajon van-e vezetõ szerepre alkalmas egyéniség.
E kérdésben kétféle úton haladhatunk.
a) Ha a mozgalomnak megvannak a vezetõségre hivatott egyének kiképzéséhez szükséges

anyagi eszközei, az ily módon nyert egyéneket tervszerûen, a taktikai és egyéb célszerûségi szempontok szerint szolgálatba állítjuk.
Ez a könnyebb és gyorsabb út, ehhez azonban nagy pénzösszegre van szükség, mivel csak fizetett vezetõk tudnak a mozgalom érdekében teljes odaadással dolgozni.
b) A mozgalom pénz híján nem képes hivatalos vezetõket alkalmazni, hanem egyelõre tiszteletbeli vezetõkkel kénytelen beérni. Ez az út lassúbb és nehezebb út.
Így esetleg jelentékeny területek parlagon hevernek mindaddig, míg híveinek sorából ki nem válik az az egyéniség, aki képes személyét a vezetõség rendelkezésére bocsátani, az említett területeken a mozgalmat megszervezni és vezetõi.
Közben elõfordulhat, hogy egyes vidékeken senki sem akad, míg másutt két, sõt három egyenlõ képességû vezetõ is adódik. A fejlõdésnek ez a nehézsége igen nagy, és csak évek múlva gyõzhetõ le.
A szervezeti alakulatok alapításának elõfeltétele azonban mindig az, vajon van-e megfelelõ vezetõ egyéniség.
A politikai szervezet vezetõk nélkül éppen olyan értéktelen, mint a hadsereg szervezett alakulatai tisztek nélkül.
12. A mozgalom jövõje híveinek a türelmetlenségig fokozott, az eszme kizárólagos helyességét hirdetõ és a hasonló mozgalmakkal szemben érvényre jutó fanatizmusától függ.
Téves az a hit, hogy a mozgalom megerõsödik, ha más hasonló célú mozgalommal egyesül. Az ilyen növekedés természetesen növeli látszólagos nagyságát, és a felületes szemlélõ szemében hatalmát is, ezzel azonban valójában csak a késõbb mindinkább érvényre jutó gyengeségének magvát veti el.
Bármennyire is hangoztatják, tényleg azonban kizárt dolog, hogy két mozgalom teljesen hasonló legyen, különben nem léteznék két mozgalom, csak egy. Bármily jelentéktelennek is látszódjon a különbség, tény az, hogy megvan, még akkor is, ha csak a vezetõk különbözõ képességében rejlik is ez az eltérés. A természetes fejlõdésnek azonban nem az a törvénye, hogy két különbözõ alakulat egyesüljön, hanem hogy az erõsebb gyõzzön és erejét e küzdelem folytán fokozza.
Két hasonnemû politikai pártszervezet egyesülése pillanatnyi elõnnyel járhat ugyan, az ilyen módon nyert elõny azonban késõbb belsõ gyengeségének lehet okozója.
A mozgalom nagyságát kizárólag belsõ erejének szabad fejlõdése és az összes versenytársain aratott gyõzelméig állandóan fokozódó ereje biztosítja. Sõt joggal állíthatjuk azt, hogy ereje és ebbõl eredõ létjogosultsága csak addig nõ, míg léte elõfeltételeinek a küzdelem elveit tekinti. Abban a pillanatban túllépte erejének legnagyobb fokát, amelyben a végsõ gyõzelem az õ oldalára szegõdik.
Egy minden nagy eszmét megtestesítõ hatalmas szervezet nagysága az egész világon abban a vallásos fanatizmusban rejlik, amely jogos voltának tudatában másokkal szemben türelmet nem ismerõ módon jut érvényre. Ha maga az eszme helyes, és ennek tudatában küzd létjogosultságáért, akkor legyõzhetetlen, és az üldözés csak erõsíteni fogja.
A kereszténység nagysága sem abban állott, hogy az antik világ hasonnemû bölcseleti irányzatával egyezkedni törekedett, hanem saját tanának fanatikus hirdetésében és érvényesítésében.
13. A mozgalomnak eleve úgy kell nevelnie híveit, hogy a küzdelmet ne vegyék félvállról, hanem azt mozgalmuk vívmányának tekintsék. Ellenfeleiktõl nem szabad félniük, tudniuk kell azt, hogy feltétlen szükségük van ezekre az ellenfelekre.
Nem tisztességes német és nem igaz nemzetiszocialista az, akit a zsidó újságok nem szidnak és nem átkoznak.
A mozgalom híveinek és tágabb értelemben az egész népnek figyelmét fel kell hívnunk arra, hogy a zsidó újságok mindig hazudnak, és hogyha véletlenül igazat is mondanak, azt csak azért teszik, hogy azzal valami nagyobbfajta hazugságot leplezzenek.

Az a legjobb barátunk, akit leginkább ócsárolnak, és az áll hozzánk legközelebb, akit halálos gyûlöletükkel sújtanak.
Ha ezek az elvek híveink húsává és vérévé válnak, mozgalmunk megrendíthetetlenné és legyõzhetetlenné válik.
14. Mozgalmunknak mindenképpen támogatnia kell az egyéni kultuszt; sohasem szabad elfelejteni, hogy minden emberi érték a személyi értékben rejlik.
Az egyéniség pótolhatatlan, különösen akkor, ha nem a gépies, hanem a kultúraalkotó elemet képviseli. Amily kevéssé pótolható a hírneves mûvész, és félbehagyott munkáját más ember be nem fejezheti, éppen olyan kevéssé lehet pótolni a nagy költõt és filozófust, a nagy államférfiút vagy hadvezért.
A világ legnagyobb forradalmai és vívmányai, legkiválóbb kulturális teljesítményei, halhatatlan alkotásai az államművészet stb. terén örökre elválaszthatatlanul egy-egy nagy ember nevéhez fûzõdnek. Ha nem hódolunk a nagy egyéniségek szellemének, akkor kivész belõlünk ama roppant nagy erõ, amely a nagy emberekbõl árad.
Ezzel a zsidó van legjobban tisztában. Õ gondoskodik leginkább arról, hogy fajtájának kimagasló egyéniségeit, akiknek nagysága rendszerint az emberiségnek és a kultúrának feldúlásában rejlik, istenítsék.
Csak más népek nagy szellemeinek tiszteletét igyekszik emberhez nem méltó "személyi kultusznak" bélyegezni.
Mozgalmunk keletkezésének elsõ idejében semmi sem volt hátrányosabb ránk nézve, mint az a körülmény, hogy nevünk teljesen ismeretlen volt; már ez is kétségessé tette sikerünket. Igen nehéz volt eleinte amikor csak 6, 7 és 8 ember hallgatta a szónok beszédét e kis körben felébreszteni és ébren tartani a mozgalmunk jövõjébe vetett hitet.
Képzeljük el a helyzetet, hogy hathét férfiú, csupa névtelen, szegény ördög, azzal a szándékkal szövetkezik, hogy megindítsa azt a mozgalmat, amely majdan a Német Birodalom hatalmának és dicsõségének helyreállítására lesz hivatott. Akkoriban boldogok lettünk volna, ha ránk támadt vagy legalábbis kinevetett volna valaki. Nyomasztó volt különösen az én számomra, hogy mozgalmunkat kívülünk a világon senki sem ismerte. Amikor e férfiak körébe léptem, még szó sem lehetett arról, hogy valaha párt vagy mozgalom fog körünkbõl kialakulni. Elsõ találkozásunk alkalmával nyert benyomásomról már másutt megemlékeztem. A rákövetkezõ hetek folyamán alkalmam volt az egyenlõre lehetetlennek látszó ún. "pártot" közelebbrõl tanulmányom tárgyává tenni. Az ily módon nyert kép, tudja isten, valahogy nagyon is nyomasztóan hatott. A szó legszorosabb értelmében egyáltalán semmivel sem rendelkeztünk a párt nevén kívül. A párt bizottsága jelentette egyúttal tagjaink összességét is, ez pedig egyelõre nem volt egyéb, mint ami ellen tulajdonképpen küzdeni akartunk: miniatûr parlament. Nálunk is a szavazati többség elve uralkodott. Míg a nagy parlamentek legalább nagy problémák felett kiabálták rekedtre torkukat, addig e kis körben véget nem érõ vita tárgyát képezte már az is, ha válaszolnunk kellett egy véletlenül hozzánk tévedt levélre.
A nyilvánosság természetesen minderrõl egyáltalán semmit sem tudott. Münchenben néhány tagnak és ismerõseiknek kivételével még a párt nevét sem ismerték.
Szerdánként egy müncheni kávéházban tartottuk bizottsági üléseinket, és hetenként egyszer vitaestet rendeztünk. Mivel a mozgalom tagjainak létszámát egyelõre a bizottság képviselte, a jelenlevõk mindig ugyanazok voltak. Körünket tehát ki kellett tágítanunk és új híveket kellett toboroznunk, mindenekelõtt azonban arra kellett törekednünk, hogy mozgalmunk nevét bármi módon ismertté tegyük.
Eljárásunk a következõ volt.
Havonta, késõbb hetenként igyekeztünk "gyûlést" egybehívni. Meghívóinkat írógéppel, részben pedig kézzel írtuk, és eleinte személyesen osztottuk szét azokat. Mindegyikünk ismerõseihez fordult, hogy egyiket-másikat rábírja, vegyen részt gyûléseinken.
Fáradozásunk eredménye lesújtó volt.

Emlékszem arra, hogy egyszer jómagam is majdnem 80 ilyen meghívót osztottam szét. Feszültséggel vártuk a tömeget, amelynek jönnie kellett volna.
Egyórai késéssel végre meg kellett nyitnia az "elnök"-nek a "gyûlést". Újra csak heten voltunk, a hét régi harcos.
A meghívókat idõvel egy müncheni papírkereskedésben géppel írattuk és sokszorosíttattuk. Ennek az lett az eredménye, hogy a rákövetkezõ gyûléseken néhány hallgatóval több jelent meg. Létszámunk 11-rõl 13-ra, majd 17-re, 23-ra és 34-re emelkedett.
Körünkben gyûjtött apró pénzösszegek révén magunk hoztuk össze az összeget, melyre szükségünk volt, hogy végre az akkori független "Münchener Beobachter"-ben nyilvános gyûlést hívjunk össze. Az eredmény ez alkalommal tényleg bámulatos volt. Gyûlésünk színhelye a müncheni Hofbräuhaus pincéje volt (össze ne tévesszük a Hofbräuhaus dísztermével), egy kis terem, mely kb. 130 személynek nyújtott helyet. Nekem úgy rémlett, mintha ez a helyiség óriási terem volna, és mindnyájan aggódtunk, vajon sikerül-e a nevezetes estén ezt a "hatalmas" helyiséget emberekkel betölteni. Hét órakor 111 személy volt jelen, és erre megnyitottuk a gyûlést.
Egy müncheni tanár volt a fõelõadó, és nekem kellett utána elõször életemben nyilvános beszédet tartanom. A különben bizonyára tisztes úrnak az volt a meggyõzõdése, hogy én ugyan sok mindenhez értek, de a szónoklásról fogalmam sincs. E véleményét késõbb sem változtatta meg.
Hála Istennek, nem volt teljesen igaza. Ezen az úgyszólván elsõ nyilvános gyûlésünkön húszpercnyi beszédidõm volt.
Fél óra hosszat beszéltem, és ezalatt bebizonyosodott az, amit azelõtt öntudatlan éreztem is: tudtam beszélni! Egy fél óra alatt felvillanyoztam a kis terem hallgatóságát, amelynek lelkesedése abban nyilvánult meg, hogy a jelenlévõk áldozatkészségére irányított felhívásom eredményeként 300 márkát gyûjtöttem össze. Ez nagy gondtól szabadított meg bennünket. Anyagi ínségünk ez idõben oly nagy volt, hogy még arra sem voltunk képesek, hogy nyomtatásban jelentessük meg a mozgalom irányelveit, még kevésbé pedig, hogy röpiratokat nyomtassunk. Most legalább volt anyagi alapunk, amelybõl a legfontosabb és legszükségesebb kiadásokat fedezhettük.
Más tekintetben is fontos volt elsõ gyûlésünk sikere.
Ez alkalommal vettem fel néhány fiatal, új munkaerõt a bizottságba. Katonakoromban sok hû bajtárssal ismerkedtem meg, és ezeket most rábeszéltem, hogy csatlakozzanak mozgalmunkhoz. Csupa tetterõs fiatalemberrõl volt szó, akik hozzászoktak az engedelmességhez, és a szolgálati évek folyamán szerzett tapasztalataikból tudták, hogy semmi sem lehetetlen, és hogy mindent el lehet érni, csak erõsen akarni kell!
Hogy mily szükségünk volt fiatal erõkre, azt már rövid néhány hét múlva alkalmam volt megállapítani.
A párt akkori elnöke, Harrer, tulajdonképpen újságíró volt, és mint ilyen, széleskörû ismeretséggel rendelkezett. Mint pártvezetõnek, sok hátránya származott abból, hogy nem volt tömegszónok. Bármily pontos és lelkiismeretes is volt munkája, hiányzott belõle talán éppen szónoki tehetségének hiánya folytán a kellõ lendület. Drexler, a müncheni helyi csoport elnöke, egyszerû munkás volt, és ugyancsak közepes szónoki tehetséggel rendelkezett. Nem szolgált a hadseregben, a háború alatt sem volt katona, úgyhogy amúgy is gyönge és bizonytalan természetének az ilyen iskolázottsága is hiányzott. Márpedig egyedül ez képes bizonytalan és puha természetû emberekbõl férfiakat faragni. Így tehát egyikük sem volt olyan fából faragva, hogy képes lett volna szívében hordozni a mozgalom gyõzelmének fanatikus hitét, és ha kell, könyörtelenül elhárítani minden akadályt, mely az új eszme diadalának útjában állott. Ehhez csak olyan természetû emberek voltak alkalmasak, akik testestül-lelkestül magukévá tették ama katonai erényeket, melyek legjobban az agár gyorsaságával, a cserzett bõr szívósságával és az acél

keménységével jellemezhetõk.
Jómagam akkor még katona voltam. Külsõm és belsõm a hat esztendõ alatt keményre csiszolódott, úgyhogy ebbe a körbe egyelõre semmiképp sem illettem. Ismeretlen volt elõttem a szólásmód, hogy "ez lehetetlen, az nem megy, ez igen veszélyes, amazt meg nem merem megtenni. . . "
Helyzetünk pedig igen veszélyes volt. 1920 táján Németországban majdnem mindenütt merõ lehetetlenség volt olyan nemzeti irányú gyûlés tartása, amely a tömeghez fordult és nyilvános meghíváshoz folyamodott. Az ilyen gyûlés résztvevõit véres fejjel kergették szét a munkások. Hiszen mi sem volt ennél könnyebb. A legnagyobb ún. "polgári" tömeggyûlés is kereket oldott egynéhány kommunista elõl, akárcsak a nyúl a kutya elõl. Amily kevéssé vettek tudomást a vörösök az effajta polgári kaszinókról, amelyeknek belsõ ártatlanságáról õk még ább meg voltak gyõzõdve, mint azok tagjai, annál inkább el voltak tökélve arra, hogy feltétlenül tönkretegyék ama mozgalmat, amely számukra veszélyesnek látott. Erre leghatásosabb eszközük mindig a terror és az önkény volt.
A legsúlyosabban azt a mozgalmat kellett gyûlöletüknek sújtani, amely céljául eddig kizárólag nemzetközi marxista zsidó pártok szolgálatában álló nagy tömegek megnyerését tûzte ki. Már maga a név: "Német Munkáspárt" is izgatta azt. Így tehát tisztában voltunk azzal, hogy mihelyt arra alkalom nyílik, megkezdõdik a leszámolás a gyõzelemtõl ittas marxista felhajtókkal.
Mozgalmunk szerény köre bizonyos fokig tényleg félt is ettõl a küzdelemtõl. Lehetõleg kerülni akarta a nyilvános szereplést, mert félt az esetleges vereségtõl.
Lelki szemeivel elõre látta , hogy az elsõ nagygyûlést ellenfeleink szétzavarják, és a mozgalom ezzel talán örökre véget ér. Igen nehéz volt álláspontom érvényre juttatása, ti. , hogy e küzdelem elõl nem szabad kitérnünk, hanem ellenkezõleg, siettetnünk kell azt. Éppen ezért szükségünk van ama fegyverekre, amelyek bennünket az önkény ellen megvédeni képesek. A terror nem törhetõ meg szellemi fegyverekkel, hanem csakis terrorral. Elsõ gyûlésünk eredménye megszilárdította helyzetemet. Megjött a bátorságunk ahhoz, hogy egy második, még valamivel nagyobb gyûlést hívjunk össze.
Kb. 1919 októberében tartottuk második nagygyûlésünket az "Eberlbräu" pincéjében. Témánk "Breszt-Litovszk és Versailles" volt. Jómagam majdnem egy egész óráig beszéltem, és sikerem még nagyobb volt, mint az elsõ alkalommal. A jelenlevõk száma 130-nál több volt. Egy megzavarási kísérletet bajtársaim csírájában azonnal elfojtottak. A nyugtalankodók véres fejjel repültek le a lépcsõkön.
Két hét múlva ugyanabban a teremben gyûléseztünk. A látogatók száma 170-re emelkedett, úgyhogy a terem majdnem megtelt. Újra én tartottam a beszédet, és sikerem még nagyobb volt.
Ezek után nagyobb termet követeltem. Végre találtunk egyet a város másik végén, a Dachauer Strassei "Deutsches Reich"-ban. Az új helyiségben tartott elsõ gyûlésünkön kevesebb volt a látogató, mint az elõzõ gyûlésen: mindössze 140. A bizottság újra reményét kezdte veszteni, és az örökös kételkedõk azt hitték, hogy a látogatók számának csökkenését gyûlésünk gyakori ismétlése okozza. Az efölötti heves vita folyamán az volt az álláspontom, hogy a 700000 lakosú városnak nem egy gyûlést kell elbírnia kéthetenként, hanem hetenként tízet, hogy a jelenlegi utunk a helyes út, és hogy kellõ kitartás mellett biztos a siker. 1919 20 telén általában csak azért küzdöttünk, hogy megerõsítsük a fiatal mozgalom erejébe vetett hitet, és hogy azt ama fanatizmusig fokozzuk, amely ha kell, hegyeket képes megmozgatni.
Az új teremben tartott második gyûlésünk bebizonyította, hogy igazam volt. 200-nál több volt a jelenlévõk száma; erkölcsi és anyagi sikerünk pedig fölülmúlt minden várakozást. Azonnal egy újabb gyûlés összehívását siettettem. Két hét múlva 270 fõnyi hallgatóságunk volt. Újabb két hét múlva, hetedszer hívtuk össze a fiatal mozgalom híveit és barátait, és a teremben alig volt helye a 400 fõnyi embertömegnek.

Ez idõ tájt építettük ki belsõleg a fiatal mozgalmat. Ezzel kapcsolatban gyakran heves vita támadt kis körünkben. Sokan mint még ma is helytelennek találtak azt, hogy a mozgalmat pártnak nevezzük. E felfogás számomra csak az illetõk gyakorlati érzéke hiányának és kishitûségének bizonyítéka volt. Mindig akadtak és még ma is akadnak emberek, akik nem tudják megkülönböztetni a külsõséget a lényegtõl, és akik egy mozgalmat annál inkább becsülnek, minél fantasztikusabb annak neve, miközben legszívesebben õsapáink szókincsét veszik igénybe.
Akkoriban nehéz volt megértetni az emberekkel, hogy a mozgalomnak mindaddig pártnak kell maradnia, amíg eszméit nem juttatja gyõzelemre, tehát nem érte el célját, tekintet nélkül arra, hogy milyen nevet visel.
Aki egy merész eszmét embertársai érdekében valóra akar váltani, annak mindenekelõtt a szándékát támogatni hajlandó híveket kell toboroznia. E nézet képviselõinek és e szándék hirdetõinek pártot kell alapítaniuk, még akkor is, ha csak az a cél, hogy tönkretegyék a meglevõ pártokat, és ezzel megszüntessék a nemzet erejének szétforgácsolódását mindaddig, míg el nem érik céljukat. Szavakkal játszik, szélmalomharcot folytat és vajmi csekély tényleges sikert ér el az a nehézkes elméleti szakember, aki azt hiszi, hogy egy fiatal pártmozgalom nevének megváltoztatásával annak pártjellegét is megváltoztatja. Ellenkezõleg!
Az õsgermán kifejezésekkel történõ dobálózásnak semmi köze sincs a népi felfogáshoz, már csupán azért sem, mert egyrészt nem illik korunkhoz, másrészt pedig nincsen konkrét értelme, hanem csak arra vezethet, hogy a mozgalom jelentõségét egyesek külsõ szókincsében fogják keresni.
Általában már annak idején és késõbb is intettem mindenkit, hogy óvakodjék ama népi vándordiákoktól, akiknek a pozitív munkáról fogalmuk sincs, ezzel szemben azonban annál beképzeltebbek. Fiatal mozgalmunknak ügyelnie kellett és még ma is ügyelnie kell arra, hogy távol tartsa magától mindazokat, akik azzal az ajánlólevéllel jönnek, hogy már harminc, sõt negyven éve küzdenek egy ún. eszméért anélkül, hogy bármi eredményt is elértek volna, sõt még arra sem voltak képesek, hogy az ellentétes felfogás gyõzelmét megakadályozzák. Ezek a negyvenéves tevékenység folyamán eléggé bebizonyították tehetetlenségüket.
Egyébként pedig ezek az emberek csak a legritkább esetben csatlakoznak az új mozgalomhoz azért, hogy az eszmét, az új tant szolgálják. Ehelyett a legtöbbször azért, hogy annak védõszárnyai alatt ismét szerencsétlenné tegyék az emberiséget saját eszméik által.
Jellemzõ ezekre az alakokra, hogy folytonosan õsgermán hõsiességrõl, õsidõkrõl, kõtáblákról, dárdáról és pajzsról áradoznak, a valóságban pedig az elképzelhetõ leggyávább emberek. Mert ugyanazok, akik õsnémet utánzatú bádogkardokkal hadonásznak, és bikaszarvú, kikészített medvebõrt öltenek szakállas fejükre, a jelenben csak szellemi fegyverekkel hajlandók harcolni, és minden gumibotos kommunista elõl megfutamodnak. Saját "hõsiességük" nemigen fogja az utókort új hõsköltemény megírására serkenteni.
Nagyon jól megismertem ezeket az embereket. A nagy tömegre nevetségesen hatnak, és a zsidóságnak minden oka megvan arra, hogy kímélje, sõt az eljövendõ német állam elõharcosainak tüntesse fel ezeket a népi komédiásokat. Emellett hihetetlenül beképzeltek ezek az emberek tehetetlenségük kétségtelen bizonyítékai dacára , mindenhez jobban értenek, s a legnagyobb gyötrelmet jelentik az egyenes, becsületes harcosok számára, akik nemcsak a múlt hõsiességét tisztelik, hanem maguk is hasonló hõsiességgel akarják az utókor megbecsülését kiérdemelni.
Nehéz annak megállapítása is, hogy ezek közül az emberek közül kik cselekszenek egyéni butaságból és tehetségtelenségbõl, és kik bizonyos meghatározott céllal. Különösen az õsgermán alapokon mûködõ ún. vallási reformátorokkal szemben volt mindig az az

érzésem, hogy talán bizony azok a hatalmasságok küldték nyakunkra õket, akik nem óhajtják népünk feltámadását. Hiszen mûködésük azt eredményezi, hogy a népet eltereli a közös ellenség, a zsidó elleni közös harctól, hogy ehelyett a népi erõket esztelen és áldatlan vallási villongások közepette forgácsolják szét. Éppen ezért is szükséges a mozgalom számára a feltétlen tekintélyen alapuló erõs központi hatalom. Csak az biztosíthatja az ilyen elemek káros mûködésének a megakadályozását. Természetesen e felfogás eredményeként a most jellemzett népi Ahasvérusok (a bibliai perzsa király, Ahasvérus követõi) közül nem egy lett ádáz ellensége az egységesen, fegyelmezetten irányított és vezetett mozgalmunknak. Gyûlölik mozgalmunkban azt a hatalmat, amely esztelenségüknek korlátot emel.

Gyalázat az, hogy manapság oly sokan választják a "népi" szót cégérüknek, és hogy e fogalomról mindenkinek megvan a maga önálló nézete.

Egy ismert bajorországi professzor, szellemi fegyverekkel hadakozó és a Berlin elleni eszmei hadjáratáról híres harcos pl. a népi és monarchista fogalmak azonosságát hirdeti. A nagy tudós természetesen eddig adós maradt azzal, hogy a mi egykori német monarchiánk és a mai népi felfogásunk azonosságát közelebbrõl megvilágítsa. Félek, hogy ez ennek az úrnak nehezen is sikerülne, mert alig lehetne népellenesebbet elképzelni, mint a legtöbb német monarchisztikus államalakulatot. Ha nem így lenne, akkor nem tûntek volna el, mint a tavaszi hó, sõt az õ eltûnésük egyben a népi gondolat tarthatatlanságának lenne a legjobb bizonyítéka.

1920 elején siettettem az elsõ nagy tömeggyûlés összehívását. Véleményemet a legtöbben nem osztották. Néhány vezetõ párttag a dolgot elhamarkodottnak és ennélfogva végzetes hatásúnak tartotta. A vörös sajtó kezdett velünk foglalkozni, és mi örültünk annak, hogy sikerült magunkra vonni haragjukat. Mind gyakrabban szerepeltünk mint szónokok más gyûléseken is. Ilyenkor természetesen azonnal lehurrogtak bennünket, de legalább azt az egyet elértük, hogy megismertek. Minél ismertebbé váltunk, annál inkább növeltük ellenszenvüket, rettegésüket és gyûlöletüket. Így végre remélhettük azt, hogy elsõ nagy tömeggyûlésünkön szerencsénk lesz tömegesen üdvözölni a vörös táborba tartozó barátainkat.

Tisztában voltam vele, hogy valószínûleg szét fogják robbantani gyûlésünket. Ezt a harcot azonban elõbb-utóbb amúgy is meg kellett vívnunk, ha nem most, úgy néhány hónappal késõbb. Rajtunk múlott, hogy vajon képesek vagyunk-e mozgalmunk jövõjét biztosítani azáltal, hogy az elsõ naptól kezdve rendíthetetlenül megálljuk helyünket. Jól ismerem a baloldal híveinek gondolkodásmódját, és tudtam, hogy a végsõkig tartó ellenállás nemcsak jó benyomást fog tenni, hanem egyúttal gyarapítani fogja híveink számát is. Arról volt tehát szó, hogy erre az ellenállásra határozzuk el magunkat.

A pártnak akkori elnöke, Harrer úr, nem osztotta az idõpontot illetõleg véleményemet, és ezért tisztességes és becsületes férfiúként lemondott az elnökségrõl. Helyébe Anton Drexler úr lépett. Én a propaganda szervezését vállaltam magamra, és ez irányú szándékaimat könyörtelenül valóra is váltottam.

Az eddig még ismeretlen mozgalmunk elsõ nagy tömeggyûlésének idõpontját 1920. február 24-ére tûztük ki.

Személyesen vezettem az elõkészületeket, és rövidesen elkészültem. Úgy rendeztem be mindent, hogy képesek voltunk villámgyors határozatokat hozni. A napi kérdésekben tömeggyûléseinknek huszonnégy órán belül állást kellett foglalnia. Gyûléseinket röpcédulák és plakátok útján kellett összehívnunk. Ezeket ama szempontok szerint fogalmaztuk meg, amelyeket nagy vonásokban már propagandánk ismertetésénél ecseteltem: a nép széles rétegeire irányított hatás, néhány fontos pontra való összpontosítás, egy és ugyanazon tények folytonos ismétlése, a szövegnek cél és öntudatos fogalmazása ellentmondást nem tûrõ állítás formájában. A röpcédulákat rendíthetetlen kitartással terjesztettük, és hatásukra türelmesen vártunk.

A vörös színt készakarva választottuk plakátjaink számára, mert a tömeget ez villanyozza fel, ellenfeleinket pedig ez izgatja és bõszíti fel leginkább. Így a legközvetlenebbül vesznek tudomást rólunk.
Annak idején Bajorországban is fõleg az mutatta legjobban a marxizmus és a Centrum közötti testvéri egyetértést, hogy az itt uralkodó Bajor Néppárt plakátjainak a vörös munkástömegekre gyakorolt hatását lehetõleg tompítani, késõbb pedig meggátolni igyekezett. Ha a rendõrség nem talált módot arra, hogy ellenünk fellépjen, akkor a városi forgalom zavarására hivatkozott, míg végre az ún. Német Nemzeti Néppárt segítségével vörös szövetségeseik kedvéért eltiltották plakátjainkat, amelyek az elcsábított és félrevezetett munkások százezreit a német nép számára hódították vissza. Ezek a legjobb bizonyítékai ama roppant küzdelemnek, amelyet fiatal mozgalmunk annak idején folytatott. Érzületünk és akarásunk õszinteségérõl fognak tanúskodni egykor, és bizonyítani fogjak az ún. "nemzeti" hatóságok önkényét, mellyel meg akarták gátolni a nép nagy tömegeinek számukra kényelmetlen nemzeti nevelését és a nemzet céljai számára való visszanyerését.
A kormányok maguk megtettek minden lehetõt, hogy ennek az újjáélesztõ folyamatnak gátat vessenek.
Mielõtt elsõ tömeggyûlésünket összehívtuk volna, nemcsak a szükséges propagandaanyagot kellett elõkészítenünk, hanem nyomtatásban is le kellett fektetnünk programunk irányelveit.
A második kötetben részletesen ki fogom fejteni programunk felállításánál szem elõtt tartott irányelveinket. Egyelõre csak azt akarom megállapítani, hogy nemcsak azért volt rá szükségünk, hogy mozgalmunknak alapot és tartalmat adjunk, hanem hogy a nép széles tömegével megértessük céljainkat.
Az ún. intelligencia körében tréfát és gúnyt ûztek velünk, és bírálgattak bennünket. Akkori álláspontunk helyességét azonban programunk hatása bizonyítja.
Tucatszámra születtek akkoriban szemem elõtt új mozgalmak, és mindannyian nyomtalanul tûntek el és merültek a feledés homályába. Csak egy maradt meg közülük: a Nemzeti Szocialista Német Munkáspárt. Ma annál mélyebben gyökeret vert bennem a meggyõzõdés, hogy csak hadd küzdjenek ellenünk, hadd próbáljanak bennünket megbénítani, hadd tagadják meg tõlünk kis pártminiszterek a szólásszabadság jogát, hiszen amúgy sem képesek meggátolni eszméink gyõzelmét!
A nemzeti szocialista program egykor a jövõ állam alapját fogja képezni akkor, amikor a mai államfelfogásnak és képviselõinek már a neve is feledésbe merült.
Az 1920-as év januárja elõtti négy hónapos gyûlésezési tevékenységünk révén takarítottuk meg azt a csekély összeget, amelyre elsõ röpiratunk, elsõ plakátunk és programunk nyomtatásban való megjelenéséhez szükségünk volt.
E kötet befejezéséül azért választottam elsõ tömeggyûlésünket, mert ez alkalommal feszítette szét pártunk kis egyleti jellegének kereteit, és elõször volt befolyással korunk legfontosabb tényezõjére, a közvéleményre.
Engem akkor csak az a gondolat bántott: Vajon megtelik-e a terem, vagy pedig kongó üresség fogadja majd beszédünket? Szentül meg voltam gyõzõdve róla, hogy ez a nap fiatal mozgalmunk számára sikert fog jelenteni akkor, ha gyûlésünkre tényleg sokan jönnek. Aggódva vártam tehát a nevezetes estét.
Fél nyolckor kellett volna a gyûlést megnyitnunk. Negyed nyolckor léptem a müncheni Hofbräuhaus dísztermébe, és szívem repesett az örömtõl. A hatalmas terem mert akkor még annak tûnt fel elõttem tömve volt emberekkel; egymás hegyén-hátán tolongott a szinte kétezer fõnyi sokaság. Fõleg azok jöttek el, akikhez elsõsorban akartunk fordulni. A teremnek több, mint a fele kommunistákkal és független szocialistákkal volt tele. Elsõ nyilvános fellépésünknek rövidesen véget akartak vetni.
De másképp történt. Amikor az elsõ szónok befejezte beszédét, én jutottam szóhoz.

Néhány perc múlva a közbeszólások áradata zúdult felém, a teremben heves összeütközésekre került sor, hû harctéri bajtársaim maroknyi csapata és híveim rátámadtak a zavargókra, és csak lassan sikerült helyreállítaniuk a rendet. Újra folytathattam beszédemet. Egy fél óra múlva a taps mindinkább túlharsogta a lármát és ordítozást. Erre programunkkal jöttem elõ, és ez alkalommal kezdtem azt, többször pontról pontra, megmagyarázni.
A közbeszólók lassan elnémultak, mindinkább háttérbe szorította õket a tömeg helyeslése. Mire a tömegnek huszonöt tételemet pontról pontra elmagyaráztam, és felszólítottam a jelenlevõket, hogy ítélkezzenek felettünk, mindinkább növekvõ lelkesedéssel egymás után fogadták el azokat. Mikor utolsó tételem is megtalálta az utat a tömeg szívéhez, az egész termet áthatotta az új meggyõzõdés, az új hit és az új akarás.
Amikor csaknem négy óra múlva a terem ürülni kezdett, és a tömeg lassan a kijárat felé áramlott, tudtam, hogy mozgalmunk elvei végre megtalálták a német néphez vezetõ utat, és hogy nem fognak feledésbe merülni.
Fellobbant a tûz, amelynek parazsa egykor acéllá edzi azt a kardot, amely vissza fogja nyerni a germán férfiú szabadságát és új életre ébreszti a német népet.
Éreztem hogy mozgalmunkat a bosszú könyörtelen istennõje fogja majd kísérni, hogy megbüntesse 1918. november 9-ének hazaárulóit. A terem lassan kiürült.
És feltartóztathatatlan lendülettel indult útjára mozgalmunk!

II. Kötet A nemzetiszocialista mozgalom I. Világnézet és párt

1920. február 24én tartotta ifjú mozgalmunk elsõ nagy tömeggyûlését. A müncheni Hofbräuhaus dísztermében hozta az új párt a majd kétezer fõnyi embertömeg tudomására programjának huszonöt tételét, és a tömeg lelkes helyesléssel fogadta annak minden egyes pontját.
Ezzel kiadtuk annak a küzdelemnek elsõ vezér és irányelveit, amelyek arra hivatottak, hogy az elferdült fogalmak és nézetek sokaságával, a homályos, sõt káros irányzatokkal leszámoljanak. A rest és gyáva polgári világ, valamint a marxista gyõzelmi mámor helyébe új hatalomnak kellett lépnie, hogy a balsors szekerét az utolsó pillanatban megállítsa.
Természetesen az új mozgalom csak akkor remélhette, hogy szert tesz e titáni küzdelemhez szükséges jelentõségre és erõre, ha az elsõ naptól kezdve sikerül híveinek szívében felébreszteni ama szent meggyõzõdést, hogy nem új jelszavakkal akarja gazdagítani a politikai életet, hanem új világnézetet akar teremteni.
Már az elsõ kötetben foglalkoztam a "népi" (völkisch) szóval, s egyben le kellett szögeznem, hogy ez a meghatározás fogalmilag nem annyira körülírt, hogy egy zárt harci egyesülés megjelölését szolgálhassa. Minden lehetõ, lényeges alapelvek tekintetében egymással homlokegyenest ellenkezõ csoportosulás mûködését ezzel a "népi" szóval fedezi. Éppen azért, mielõtt én a Nemzeti Szocialista Német Munkáspárt feladatainak és céljainak ismertetésébe fognék, tisztázni óhajtom a "népi" fogalmat és annak a pártmozgalomhoz való viszonyát.
A "népi" (völkisch) fogalom éppen annyira nélkülözi a határozottságot, az egységes magyarázatot, másrészt épp oly kevéssé korlátozott a gyakorlati életben való alkalmazása tekintetében, akárcsak a "vallásos" kifejezés Igen nehéz errõl a fogalomról is mind gyakorlati, mind elméleti értelemben határozott képet alkotni. A "vallásos" szó csak akkor érthetõ megfogható módon, ha hatásának konkrét eredményével hozzuk összeköttetésbe. Igen szép, de egyúttal nagyon felületes állítás, ha valakirõl azt mondjuk, hogy "õszintén vallásos". Bizonyára akad néhány ember, akit ez az általános kifejezés kielégít, sõt talán e lelkiállapotnak éles képét támasztja fel a képzeletében. Minthogy azonban a tömeg nem áll

sem filozófusokból, sem szentekbõl, ez az általános vallási eszme az egyes ember számára nem fog mást jelenteni, mint egyéni gondolkodásának és cselekvésének feladatát, amelyet a vallás utáni belsõ vágy ama pillanatban kelt, amikor a határokat nem ismerõ elvont metafizikai gondolatvilágból konkrétan határolt vallás alakul ki. A vallás ez esetben sem maga a cél, hanem csak eszköze a célnak, amelyre okvetlenül szükség van azért, hogy a célt elérjük. Ez a cél azonban nemcsak ideális, hanem végeredményben fontos gyakorlati jelentõséggel bír. Tisztában kell lennünk azzal, hogy a legfennköltebb ideálok egyszersmind mély szükségszerûségek is. A fennkölt szépség nemessége is végeredményben csak logikus célszerûségében rejlik.

A hit, amely az embert az állati tengõdés színvonala fölé emeli, egyúttal létét is biztosítja. Ha megfosztjuk a mai emberiséget a nevelés útján beléoltott vallásos hitbéli, gyakorlati jelentõségében valláserkölcsi alapelveitõl anélkül, hogy ezek helyébe velük egyenértékût helyeznénk, akkor ennek hatása az emberi lét alapjának súlyos megrázkódtatása lesz. Tény az tehát, hogy nemcsak azért él az ember, hogy magasabb eszméket szolgáljon, hanem megfordítva a dolgot: csak e magasabb ideálok teremtik meg az ember létének elõfeltételeit!

A határozott dogmákban lefektetett hit nélkül a vallásosság egyéni sokfélesége folytán nemcsak hogy értéktelen volna az emberiség számára, hanem valószínûleg csak fokozná annak ziláltságát.

Ebben is vannak már egyes alapvetõ felismerések. Ezek azonban, bár rendkívüli jelentõségûek, alakjukat tekintve annyira határozatlanok, hogy csak akkor emelkednek egy többé vagy kevésbé elismerésre méltó szemlélet értékéig, ha egy politikai párt keretén belül határozott alakot öltenek.

Bármily hasznos és helyes is legyen a világnézet, a nép életére csak akkor van tényleges befolyással, ha alapelvei egy érte küzdõ mozgalom zászlajára vannak írva. E mozgalomnak viszont pártszervezeten alapulónak kell lennie mindaddig, míg eszméit nem juttatja gyõzelemre és dogmái nem váltak a népközösség alaptörvényeivé.

Ha megkíséreljük a "népi" szó legmélyebb értelmét, magvát kihámozni, akkor a következõ megfontolásokra jutunk.

Általános politikai világnézetünk manapság ama elgondoláson alapszik, hogy az államban rejlik ugyan alkotó, kultúrateremtõ erõ, a faji elõfeltételekhez azonban semmi köze sincs, hanem inkább csak gazdasági szükségszerûség eredménye, legjobb esetben pedig a politikai hatalomvágynak természetes következménye. Ezen alapnézet logikus és következetes továbbfejlesztése nemcsak a faji õserõk félreismerésére, hanem az egyén jelentõségének elhanyagolására is vezet. A marxista tan a mai általános érvénnyel bíró világnézet rövid elméleti kivonata. Már csak azért is hiábavaló, sõt szinte nevetséges az ún. "polgári" világunknak ellene folytatott küzdelme, mert a polgári világot is lényegesen áthatotta ez a méreg, és olyan világnézetek hódol, amely általában csak fokában és a személyeiben különbözik a marxizmustól. A polgári világ marxista, hisz azonban egy bizonyos embercsoport (a polgárság) uralmának lehetõségében, míg a marxizmus a világot tervszerûen a zsidóság kezére igyekszik játszani.

Ezzel szemben a "népi" világnézet elismeri az emberiségnek faji õselemeiben rejlõ jelentõségét. Szemében az állam csak a célt szolgáló eszköz, célja pedig az emberiség faji létének fenntartása. Ennélfogva nem hisz abban, hogy a fajok egyenértékûek, hanem elismeri a fennálló különbségeket és ezzel a magasabb vagy alacsonyabbrendûségüket. E megismerés alapján kötelesnek érzi magát arra, hogy a világegyetemen uralkodó örök akaratnak megfelelõen a jobbnak és erõsebbnek a gyõzelmét segítse elõ, és a silányabbnak, gyöngébbnek alárendeltségét követelje. Azt tanítja, hogy nemcsak a fajok, hanem az egyes emberek is különbözõ értékûek. Hisz abban, hogy az emberiségben az idealizmust ápolni kell, mert ebben látja az emberiség létének elõfeltételét. Nem hajlandó azonban elismerni az olyan etikai eszme létjogosultságát, amely egy magasabbrendû

eszmét megtestesítõ faj élete számára veszélyt jelent, mert egy elnégeresedett, elkorcsosult világban a szépség és magasztosság fogalma, valamint az emberiségnek az ideálisabb jövõbe vetett hite örökre elvész.

--- Harcom 4. rész ----

II. Az állam

A polgári világ már 1920-21-ben szemére vetette mozgalmunknak, hogy elveti a mai államot. Ezért a különbözõ irányzatok pártpolitikai rablólovagjai jogosultnak érezték magukat arra, hogy ahol csak tehették, elnyomjak az új világnézetnek e fiatal, kényelmetlen hirdetõjét. Közben természetesen szándékosan elfelejtik azt, hogy a mai polgári világ az állam fogalma alatt semmi egységeset sem képes elképzelni, hogy erre egységes meghatározás nem létezik és nem is létezhetik. Hiszen állami fõiskoláinkon az államjognak rendszerint olyan tanárai tanítanak, akiknek legfõbb feladatuk az, hogy a mindenkori kenyéradójuknak többé-kevésbé szerencsés léte számára magyarázatokat találjanak. Minél lehetetlenebb az államforma, annál homályosabb, mesterkéltebb és érthetetlenebb létcéljának meghatározása. Mit írhatott volna pl. azelõtt egy császári és királyi egyetemi tanár az állam értelmérõl és céljáról abban az országban, mely államalakulat a 20. század legnagyobb torzszülöttje volt? Nehéz a feladata az államjog tanárának manapság is, ha elgondoljuk, hogy nem annyira az igazsághoz kell ragaszkodnia, mint inkább bizonyos célt kell szolgálnia. Ez a cél azonban: a szóban forgó, államnak nevezett emberi mechanizmus monstrumának minden körülmények közötti fenntartása. Nem csoda tehát, ha ezzel a problémával kapcsolatosan a gyakorlati szempontokat lehetõleg elkerüli, és ehelyett "etikai", "erkölcsi" és egyéb eszményi értékek, feladatok és célok zagyvalékában merül el.
E tekintetben általában három felfogást különböztetünk meg.
a) Azoknak a csoportját, akik az államban egyszerûen az embereknek egy kormányhatalom alatti többé vagy kevésbé önkéntes egyesülését látják.
b) A második csoport szám szerint csekélyebb, mivel azok tartoznak hozzá, akik az állam létezéséhez legalább egy feltételt kötnek; õk ugyanis nemcsak azt követelik, hogy a közigazgatás, hanem az államnyelv is csupán közigazgatástechnikai szempontból tekintve ugyan lehetõleg egyöntetû legyen.
c) A harmadik csoport szám szerint a legkisebb; ez a csoport az államban az egyöntetû és egységes nyelvû nép legtöbbnyire igen homályos hatalompolitikai törekvéseinek megvalósulását látja. Az egységes államnyelv utáni törekvés nemcsak abban a reményben nyilvánul meg, hogy az állam ily módon a külsõ hatalmának növeléséhez szükséges alapra tehet szert, de nem kevésbé abban az alapjában véve hamis felfogásban is, hogy ezzel egy bizonyos irányú nacionalizálás vihetõ keresztül.
Sajnálattal kellett megállapítanunk, hogy az elmúlt száz esztendõ folyamán ezek a körök legtöbbnyire jóhiszemû együgyûségükben hogyan játszottak a "germanizáció" szóval. Pángermán körökben pl. az a vélemény uralkodott, hogy az osztrák németségnek sikerülhet elnémetesíteni a kormány támogatásával a szláv lakosságot, közben azonban halvány fogalmuk sem volt arról, hogy a föld esetleg germanizálható ugyan, a lakosság azonban soha. Németesítés alatt õk a német nyelvnek kényszer útján való bevezetését értették. Merõ tévedés, ha azt hisszük, hogy a négerbõl vagy kínaiból németet lehet faragni, ha megtanulja a német nyelvet, és hajlandó németül beszélni, vagy pedig német politikai párt javára leadni szavazatát. A nemzet polgári körei nem voltak tisztában azzal, hogy az effajta germanizáció a valóságban németellenes hatású. Mert ha pillanatnyilag látszólag át is hidaljuk és elsimítjuk az egyes népek között fennálló különbséget azáltal, hogy egy közös nyelvet kényszerítünk rajuk, ezzel csak bizonyos fokú korcsosodás veszi kezdetét, amely ebben az esetben tehát nem germanizálást, hanem a germán elem elpusztulását jelenti. A történelemben sajnos igen gyakran elõfordul, hogy a hódító népnek külsõ erõszak révén sikerül ugyan rákényszerítenie anyanyelvét a legyõzött népekre, ezer év múlva azonban egészen más nép beszéli ezt a nyelvet. Így a gyõzõ maga a

tulajdonképpeni legyõzött.
j) Szerencsének tekinthetõ, hogy Ausztriában annak idején abbamaradt a II. József 11 császár kezdeményezte "germanizáció". Ennek eredménye valószínûleg az osztrák állam fennmaradása lett volna, vele egyidejûleg azonban a német nép faji jellegének a nyelvazonosságból eredõ süllyedése is bekövetkezett volna. Évszázadok folyamán esetleg kialakult volna egy bizonyos csordaösztön, a csorda értéke azonban feltétlenül süllyedt volna. Így lehet, hogy "államnép" születik, de ugyanakkor egy kultúrnép megy veszendõbe.
A történelem folyamán hasznos értelemben vett németesítésnek csak ama földnek német parasztokkal való betelepítése tekinthetõ, amelynek õseink fegyverrel jutottak birtokába. Népünk idegen vérrel való keveredése azonban csak elõsegítette lényünk ama szerencsétlen szétforgácsolódását, amely sajnos, az olyan gyakran dicsõített német "Überindividualizmus"-ban (egyéniség túlértékelésében) jut kifejezésre.
Ezért a népi világnézet alapján álló mozgalomnak elsõ kötelessége gondoskodni arról, hogy az állam lényege és célja tekintetében vallott közfelfogás egyöntetû és világos legyen.
Az alapvetõ felismerés tehát, hogy az állam maga nem cél, csak eszköz.
Nem az állam képezi elõfeltételét a magasabb színvonalú emberiség kifejlõdésének, hanem az a faj, amely a szükséges képességekkel rendelkezik.
Az állam célja a fizikailag és szellemileg egyöntetû közösség fenntartása és támogatása. Ez a fenntartás elsõsorban a faji állományra szorítkozik és lehetõvé teszi a fajban szunnyadó erõk szabad fejlõdését. Ennek egy része elsõsorban mindig a fizikai élet fenntartására szolgál, és csak másik része lesz arra hivatott, hogy a szellemi fejlõdést támogassa, tényleg azonban mindig az egyik teremti meg a másik elõfeltételét.
Azok az államok, amelyek nem ezt a célt szolgálják, torzszülemények.
Az állam értékét nem kulturális színvonala vagy hatalmi állása, hanem kizárólag az adja meg, hogy berendezése mennyire szolgálja a kérdéses nép javát.
A német birodalomnak, mint államnak az a feladata, hogy a benne egyesített egész német nép legértékesebb elemeit és faji õserõit ne csak összegyûjtse és megtartsa, hanem hogy lassan és biztosan vezetõ réteggé emelje.
Ezzel aztán az alapjában véve merev állapot helyébe a harc idõszaka lép. De mint mindig, és mindenre, erre is érvényes az a mondás: "aki vár, az berozsdásodik" és hogy a gyõzelem titka mindig a támadásban rejlik. Minél nagyobb emellett a harc célja és minél kisebb pillanatnyilag azzal szemben a tömeg megértése, annál nagyobb a világtörténelem tanulsága szerint az eredmény és annak jelentõsége, ha helyes a cél, és ha a harcot rettenthetetlen szívóssággal harcoljuk végig.
Ha egy nép bizonyos rétege megfeszített energiáját és tetterejét egyetlen célra összpontosítja és ezzel végleg megszabadul a tömeg lomha közönyétõl, akkor ez a réteg az egész nép urává lesz. A történelmet csak akkor csinálják a kisebbségek, ha bennük testesül meg a legnagyobb akarat és a legtöbb elhatározóképesség.
Amit tehát ma sokan tehertételnek tekintenek, az a valóságban gyõzelmünk feltétele. Feladatunk nagysága és nehézségei teszik valószínûvé, hogy erre a küzdelemre csak a legkitûnõbb harcosok vállalkoznak.
A földi élõlények faji tisztaságának kérdésében általában már maga a természet végez bizonyos javításokat. A kevertvérûeket nemigen szereti. Különösen az ily keresztezõdések ivadékai szenvednek keservesen. Hiányzik belõlük nemcsak a keresztezés eredetileg legfõbb alkatelemének a jelentõsége, hanem a hiányos véregység következtében hiányzik általában az élethez szükséges akaraterõ és elhatározóképesség. Pl. a nagy jelentõségû pillanatokban az egységes fajú egyed helyesen és határozottan dönt, a kevert fajú tétovázik, tökéletlenül intézkedik. Mindez a kevert fajúnak nemcsak bizonyos alsóbbrendûségét jelenti az egységes fajúval szemben, hanem a valóságban egy gyorsabb

pusztulás magvát hordja magában. Számtalan esetben, ahol a fajilag tiszta lény megállja a helyét, a kevertvérû összeroppan. Ez mutatja a természetjavító erejét. A természet azonban még tovább megy; korlátozza a kevertvérûek szaporodásának lehetõségét. Ezzel végleg meggátolja a további keresztezõdéseket, és a kevertvérûek kihalnak.
Minden vérkeveredés kérlelhetetlen következetességgel elõbb-utóbb a kevertvérû pusztulásához vezet addig, amíg a keresztezõdés felsõbbrendû eleme még fajilag részben tiszta egységet képez. A kevertvérût fenyegetõ veszély csak az utolsó felsõbbrendû fajtiszta lény fajkeveredésének pillanatában szûnik meg.
Ez az alapja a lassú, de természetes tisztulási folyamatnak. A faji fertõzések fokozatosan kiküszöbölõdnek mindaddig, amíg a fajtiszta elemek alaptörzse jelen van, és további fajkeveredés nem történik.
Erõs faji ösztönnel rendelkezõ egyedeknél ez a folyamat önként beáll. Ezek csak különös körülmények vagy kényszerhelyzet következtében térnek le a természetes, fajtiszta szaporodás útjáról, s mihelyt ez a kényszerhelyzet megszûnik, a még tiszta elem rögtön ismét arra törekszik, hogy saját faján belül keresse párját, és ezzel meggátolja a további keveredést. A kevertvérûek tehát ismét háttérbe szorulnak,
feltéve, ha nem oly aránytalanul erõsek, hogy a még megmaradt fajtiszta elemek komoly ellenállást már nem fejthetnek ki.
A természetadta kötelezettséget félreismerõ, ösztönét vesztett embernek mindaddig nem szabad a természet helyreigazításában reménykednie, amíg elvesztett ösztönét belátással nem pótolja. E belátásnak, megismerésnek kell lennie és a jóvátétel munkáját megkezdenie. Nagy veszélyt jelent az, ha a már egyszer elvakult ember mindinkább túllépi a faji korlátozásokat, és végül jobbik énjének végsõ maradványát is elveszti. Így azután tényleg csak egyöntetû keverék létesül, amely napjaink hírhedt világjavítóinak eszményképe. Ily módon rövid idõn belül kipusztulna minden ideál. Nagy csorda képzõdnék és ennek tagjaként a csordalény. Ember, kultúrlény, helyesebben kultúraalapító és alkotó sohasem keletkeznék ilyen keveredésbõl. Az emberiség küldetése ezzel befejezettnek lenne tekinthetõ. Napjaink notórius nyápicainak generációja ez ellen természetesen azonnal feljajdul, és a legszentebb emberi jogokba való beavatkozásról siránkozik és panaszkodik. Nem így van! Csak egyetlen legszentebb emberi jog van, és ez egyben a legszentebb kötelesség is: arról gondoskodni, hogy a vér tiszta maradjon. Ezáltal az emberiség legjobbjait megóvjuk és számukra a nemesebb fejlõdés lehetõségét biztosítjuk. A népi állam kötelessége elsõsorban a házasság intézményét az állandó fajgyalázástól mentesíteni, szentesíteni rendeltetését, hogy az Úr hasonmásait, ne pedig az ember és majom közötti torzszülötteket hozza a világra.
A nyugalom és rend mai államában a derék nemzeti polgári világ reprezentánsai szemében a szifiliszesek, tüdõvészesek, terheltek, nyomorékok és gyengeelméjûek nemzõképességének megakadályozása gaztett, ellenben a legjobbak millióinál nem tekintik véteknek a nemzõképesség gyakorlásának megakadályozását; ez nem ütközik ennek az álszenteskedõ társadalomnak jó erkölcseibe, sõt hasznára van a rövidlátó és renyhe gondolkodásnak. Máskülönben azon kellene törnie a fejét, miképpen teremtse elõ ama egyedek élelmezésének és létfenntartásának alapfeltételeit, akiknek, mint népünk egészséges képviselõinek a jövõ nemzedékkel szemben ugyanez lesz a kötelessége.
Amit ezen a téren ma mindenütt elmulasztanak, azt a nép államának pótolnia kell! Tegye a faji kérdést az egyetemes élet legfõbb kérdésévé, gondolkodjon a faj tisztántartásáról, nyilvánítsa a gyermeket a nép legértékesebb kincsének. Gondoskodjon arról, hogy csak egészséges embernek szabadjon gyermekeket nemzeni, hogy szégyen: betegség és fogyatékosság ellenére gyermeknek életet adni, de becsületes dolog: errõl lemondani! Viszont megvetést érdemel az, aki egészséges gyermekektõl fosztja meg nemzetét. Az állam legyen egy ezeréves jövendõ védelmezõje, amely elõtt az egyéni óhajnak és önzésnek meg kell hajolnia. Állítsa ennek az elvnek a szolgálatába a modem orvosi

segédeszközöket is. Nyilvánítsa nemzésre képtelenekké a nyilvánvalóan betegeket és terhelteket, s ezt valósítsa meg a gyakorlatban, viszont gondoskodjon arról is, hogy a kormányrendszer könnyelmû pénzügyi gazdálkodása amely a szülõknél a gyermekáldást átokká változtatja az egészséges asszony termékenységét semmiképpen ne korlátozza. Vessen véget annak a lusta, sõt átkos közömbösségnek, amellyel ma a soktagú család szociális létfeltételeit kezelik, és legyen a nép e legfõbb kincsének legnagyobb oltalmazója. Gondoskodjon inkább a gyermekrõl, mint a felnõttrõl.

A testileg és szellemileg beteg embernek nem szabad szenvedését gyermekébe átültetnie. A népi államnak e tekintetben óriási nevelõmunkát kell végezni. Egykor majd nagyobb vívmánynak tekintik ezt, mint polgári korszakunk leggyõzedelmesebb háborúit.

Neveléssel fel kell világosítani az egyént arról, hogy betegnek és gyöngének lenni nem szégyen, csak sajnálatos szerencsétlenség; gaztett és szégyen azonban ezt a szerencsétlenséget megbecsteleníteni azzal, hogy ártatlan utódokra is rákényszerítjük.

Milyen csodálatos és nemes lelkületre vall, ha az önhibáján kívül beteg ember lemond a gyermekrõl, és szeretetét, gyöngédségét népe egyik szegény, fiatal magzatjára fordítja, akinek egészsége biztosít bennünket arról, hogy egykor erõteljes nemzedék erõteljes tagja lesz. Az állam e nevelõ munkáját gyakorlati tevékenysége mellett szellemi téren is valósítsa meg tekintet nélkül arra, hogy megértik-e, helyeslik-e vagy rosszallják-e azt.

Ha testileg degenerált, szellemileg beteg embereknek nemzõképességét csak hatszáz évig akadályoznánk meg, ezzel nemcsak mérhetetlen szerencsétlenségtõl szabadítanánk meg az emberiséget, hanem olyan regeneráló folyamatnak vetnénk meg az alapját, amelynek hatását ma el sem tudjuk képzelni.

A népi világnézetnek a népi államban meg kell valósítania azt a nemes korszakot, amelyben az emberek nem kutyák, lovak, macskák nemesítésében találják örömüket, hanem az emberi faj felemelésében és nemesítésében. Ebben a korszakban az egyik néma belátással lemond, a másik pedig örömmel hoz áldozatot, és örömmel adakozik.

Napjaink nyárspolgárainak jajveszékelõ serege ezt sohasem fogja megérteni. Nevetni fog, ferde vállát vonogatja és örökös kifogásait sóhajtozza: "Ez bizony szép volna, de sajnos kivihetetlen. "

Ezeknek azt üzenjük: Veletek ezt már nem lehet elérni, a ti világotok erre már nem alkalmas. Ti csak egy gondot ismertek, önzõ életeteket és egy istent: a pénzt. De mi nem is hozzátok fordulunk, hanem azok nagy táborához, akik túl szegények, semhogy saját önös életük a világ legnagyobb örömét jelentse számukra. Azokhoz, akik életcéljukat nem az aranyban látják, hanem más istenekben hisznek. Elsõsorban német ifjúságunk hatalmas seregéhez fordulunk! Õk egy új korszak küszöbét lépik át; amit apáink lomhasága és közönye elmulasztott, az õket majd küzdelemre ösztönzi. A német ifjúság egykor vagy építõje lesz az új népi államnak, vagy utolsó tanúja a polgári világ teljes pusztulásának.

Mostani polgárságunk képtelen az emberiség magasztos feladatait elvégezni. Ennek az oka egyszerû: gerinctelen és romlott. Nem készakarva rossz, inkább hihetetlen nemtörõdömsége és annak következménye folytán.

Ha mi az állam legfõbb feladatául a nép szolgálatában és javára a legjobb faji egyedek megtartását, gondozását és kifejlesztését tekintjük, akkor az ez irányú gondoskodásnak nemcsak az ifjú nép és fajtárs születéséig kell terjednie, hanem kötelessége, hogy a fiatal hajtásból a késõbbi szaporodás értékes tagját nevelje fel.

A népi állam nevelõ munkásságát ne csak az abszolút tudás besulykolására fordítsa, hanem elsõsorban az egészséges testi nevelésre. Csak másodsorban következzék a szellemi képességek fejlesztése; e téren is a jellemképzés, különösen az akaraterõ, elhatározóképesség és a felelõsségérzet kifejlesztése a legfontosabb, és csak utoljára a tudományos kiképzés.

A népi állam e kérdésnél induljon ki abból az igazságból, hogy a tudományosan kevésbé képzett, de testileg egészséges, erõsjellemû ember, telítve határozottsággal, akaraterõvel

sokkal értékesebb a népközösség számára, mint a szellemes nyápic.
A rothadt testet a szellem semmiképpen sem teszi esztétikusabbá. A legmagasabb szellemi képzettség mit sem érne, ha viselõi testileg romlott és elsatnyult, jellemükben akaratgyönge, ingadozó, gyáva személyek volnának. Ami a görög szépségideált halhatatlanná teszi, az a leggyönyörûbb testi szépség, a ragyogó szellem és legnemesebb lélek csodálatos összhangja.
Az iskolának a népi államban több idõt kell fordítania a testnevelésre. Hisz hiábavaló a fiatal agyvelõt oly ballaszttal megterhelni, amelynek amúgy is csak egy részét tartja meg, és amelyhez sok felesleges értéktelenség tapad.
A középiskolák mai tantervében a tornának csak rövid két órát szentelnek hetenként, az azon való részvételt is a tanuló döntésére bízzák. Ez a tisztán szellemi kiképzés a szükségesség durva félreismerése. Egyetlenegy napnak sem szabad elmúlnia anélkül, hogy a fiatalember legalább délelõtt és este egykét órás testgyakorlásban ne részesüljön, éspedig a sport és torna minden ágában.
Ha az értelmiség felsõ rétegei nemcsak elõkelõ illemtant, hanem alapos ökölvívást is tanultak volna, akkor az apacsok, katonaszökevények és hasonló kétes elemek "német" forradalma sohasem lett volna lehetséges.
Német népünk ma megtörve fetreng, kiszolgáltatva idegen népek rúgásainak. Éppen neki van szüksége arra a szuggesztív erõre, amely az önbizalomban rejlik. Már gyermekkorában bele kell nevelni a fiatal néptársba ezt az önbizalmat. Egész nevelését oly irányba kell terelnünk, hogy tudatában legyen másokkal szemben való feltétlen fölényének. Testi erejében és ügyességében bízva kell népe legyõzhetetlenségébe vetett hitét visszanyernie.
A német hadsereget egykor az egyén önbizalma és az összességének a vezetõkbe vetett bizalma vitte gyõzelemre.
A német népet talpraállítani csak a szabadság visszanyerésébe vetett szent hite tudja. Ennek a meggyõzõdésnek azonban milliók szívében kell gyökeret vernie!
A népi államban a hadsereg az egyént ne csak állni és járni tanítsa, hanem jelentse egyben a hazafias nevelés utolsó és legfõbb iskoláját is. A fiatal újoncot a hadseregben ne csak a szükséges fegyveres kiképzésben részesítsék, hanem neveljék a késõbbi életére is, A katonai nevelés vezérelve az legyen, amit már a régi hadseregnél is a legnagyobb érdemnek minõsítettek, hogy ebben az iskolában az ifjúból férfit kell kialakítani, nemcsak engedelmességet kell tanulnia, hanem a késõbbi parancsolás elõfeltételeit is el kell sajátítania. Tanulja meg, hogy ne csak akkor hallgasson, ha jogosan feddik, hanem a szükséghez képest az igazságtalanságot is némán viselje el.
A katonai szolgálat befejezése után két okmány állítandó ki részére: 1. az állampolgársági okmány, ez jogi okmány, amely nyilvános szereplésre jogosítja és 2. egészségi bizonyítvány, amely testi épségét igazolja és feljogosítja a házasságkötésre.
A fiúk neveléséhez hasonló elvek szerint kell nevelnie a népi államnak a leányokat is. Itt is a testnevelésre kell a legnagyobb súlyt helyezni, csak ezután következzék a lelki és utolsó sorban a szellemi értékek kifejlesztése. A nõi nevelés határozott céljának az anyai hivatásra való nevelésnek kell lennie.
Igen nagy jelentõségû az akaraterõ, az elhatározóképesség fejlesztése, valamint a felelõsségérzet ápolása.
Gyakran panaszkodunk, hogy 1918 novemberében és decemberében minden fórum kivétel nélkül felmondta a szolgálatot, hogy az uralkodótól lefelé, az utolsó hadosztályparancsnokig senki sem tudta többé erejét önálló elhatározásra összpontosítani. Ez a rettenetes valóság nevelésünk eredménye volt. Ebben a hatalmas katasztrófában óriási mértékben jelentkezett az a lelkiállapot, amely már kicsiben általában minden emberen uralkodott.
Nem a fegyverek hiánya, az akarathiány tesz bennünket ma is minden komoly ellenállásra

képtelenné. Ez a hiány ma áthatja egész népünket, megakadályoz minden kockázatos elhatározást, mintha a test nagysága nem éppen a merészségben gyökereznék. Egy német tábornoknak önkéntelenül is sikerült erre a jajveszékelõ akaratnélküliségre klasszikus meghatározást találnia: "Én csak akkor cselekszem, ha gyõzelmünk 51%-os lehetõségével számíthatok. " Ebben az 51%-ban rejlik a német összeomlás tragédiája. Aki a sorstól az eredmény kezességét követeli, az eggyel már eleve nem számolt: a hõsi tett jelentõségével. Ide sorolható a napjainkban tomboló gyávaság is, amely minden felelõsségtõl irtózik. A hiba itt is az ifjúság nevelésében rejlik. Áthatja egész nyilvános életünket, a parlamenti kormányrendszerben pedig hallatlan tökéletességre tesz szert.
Sajnos, már az iskolában többre becsülik a kis bûnös "töredelmességét, fogadalmát", mint a bátor, nyílt színvallást.
Miként a népi államnak majdan a legnagyobb gondot kell fordítania az akarat és határozóképesség fejlesztésére, éppen úgy kell a felelõsségvállalás készségét és a nyílt õszinteséget is bele nevelni az ifjúságba.
A tudományos iskolai kiképzést, amely ma még az egész állami nevelõmunkásság lényege, a népi állam kisebb változtatásokkal átveheti. E változtatások három csoportra oszlanak.
Mindenekelõtt a fiatal agyat általában ne terheljük olyan anyaggal, amelynek 95%ára amúgy sincs szüksége, és ezért megint elfelejti.
Változtassuk meg különösen a történelem eddigi tanítási módszerét. Aligha tanul más nép annyi történelmet, mint a német, de alig is van olyan nép, amely ennek kevésbé vehetné hasznát, mint a miénk. Ha a politika a keletkezõ történelem, akkor történelmi nevelésünk felett politikai magatartásunk ítélkezik. Nem helyénvaló politikai teljesítményeink siralmas eredményeinek bírálgatása mindaddig, amíg nem gondoskodunk jobb politikai nevelésrõl.
A történelemtanítás eredménye száz közül kilencvenkilenc esetben siralmas. Néhány adat, születési szám, név még megmarad emlékezetünkben, de teljesen hiányzik a határozott, nagy koncepciójú irányvonal. Ami lényeges, azt nem tanítják. Az egyes tanulók többé-kevésbé zseniális hajlamára bízzák, hogy az adatok áradatában és az események forgatagában rátaláljanak a belsõ indítóokra.
Éppen a történelem tanításánál kell az anyagot rövidre szabni. A fõ érték a nagy fejlõdési vonalak megismerésében rejlik. Minél jobban alkalmazkodunk ehhez a tanításnál, annál inkább remélhetjük, hogy az egyén tudása késõbb elõnyére is válik és a köz javát is szolgálj a. Nem azért tanulunk történelmet, hogy megtörtént tényeket megismerjünk, hanem azért, hogy benne a jövõ és saját népünk létének tanítómesterére találjunk. Ez a célunk. A történelemtanítás csak eszköz.
A népi államnak kell arról is gondoskodnia, hogy végre olyan történelmet írjanak, amelyben a faji kérdés uralkodó helyet foglal el.
A népi állam tudományos tantervének második változtatása a következõ legyen.
Anyagias idõnk jellemzõje, hogy tudományos kiképzésünk mindinkább a reális tantárgyak, így a számtan, vegytan stb. felé irányul. Bármily fontosak ezek ma, amikor a technika és vegyészet játsszák a vezetõ szerepet, mégis veszélyes a nemzet általános mûvelõdését csak ezekre a tudományokra összpontosítani. A képzésnek inkább ideálisnak kell lennie. Helyezzük a fõ súlyt a humanisztikus tárgyakra, a késõbbi szakképzésnek csak az alapját vessük meg, mert különben olyan erõkrõl mondunk le, amelyek a nemzeti létfenntartás szempontjából még mindig fontosabbak minden technikai tudásnál.
Különösen a történelem tanításánál nem szabad az ókor tanulmányozását elhanyagolni. A római történelem fõ vonásokban helyes megvilágításban még ma is a legjobb tanítómestereink. A páratlan szépségû hellén kultúrideált is ápolnunk kell. Egyes néptörzsek között fennálló különbözõségek miatt nem szabad a nagyobb faji közösség eszméjének szenvednie.

Az általános képzettség és a különleges szakképzettség között éles ellentétnek kell fennállania. Minthogy az utóbbi éppen manapság mindinkább a pénz szolgájává alacsonyodik le, legalább az ideális szemléletû általános mûveltségnek kell ellensúlyként fennmaradnia. Állandóan hangsúlyozni kell az elvet, hogy a nagyipar és a technika, a kereskedelem és a kisipar virágzása mindig csak ideálisan gondolkodó népközösség keretén belül lehetséges. Ennek elõfeltételeit azonban nem az anyagias önzés, hanem csak a sorsközösségben rejlõ áldozatkészség biztosítja.

A tudományos nevelés terén harmadik körülményként a következõre kell figyelemmel lenni.

A népi államnak a tudományban is a nemzeti önérzet nevelésének egyik segítõeszközét kell látnia. Nemcsak a világtörténelmet, hanem az egyetemes kultúrtörténetet is ilyen szempontok szerint kell tanítani. A feltaláló ne csak feltalálóként legyen nagy, hanem még sokkal nagyobbnak kell feltûnnie néptársi mivoltában. Minden nagy tett csodálatát nemzeti büszkeséggé kell változtatnunk. A német történelem nagy jelentõségû neveinek a tömegébõl ki kell választani a legnagyobbakat és olyan módon kell bemutatnunk ifjúságunknak, hogy azok a nemzeti érzés megdönthetetlen pillérei legyenek.

Azért, hogy ez a nemzeti érzés kezdettõl fogva valóságos és ne csak látszólagos legyen, már kora ifjúsága idején bele kell nevelni a nép gyermekébe azt a sziklaszilárd alapelvet, hogy:

Aki szereti népét, szeretetét csupán az érte hozott áldozatok árán mutathatja ki. Olyan nemzeti érzés nincs, amely nyerészkedésen alapszik. Éppúgy nem nacionalizmus az sem, amely csak egyes osztályokat karol fel. Az éljenzés nem jelent semmit, nem tesz bennünket jó hazafiakká, ha nem a népünk iránti gondoskodó szeretet vezérel bennünket. Népünkre csak akkor lehetünk büszkék, ha egyetlenegy osztálya miatt sem kell többé szégyenkeznünk. Senki sem lehet büszke népére, ha annak egy része ínségben él, gondterhelt, esetleg züllött. Csak testileg-lelkileg egészséges nép keltheti fel bennünk annak az öröm érzetét, hogy ehhez a néphez tartozunk, és csak az ilyen nép lehet nemzeti büszkeség tárgya. Ezt a legnagyobb büszkeséget viszont csakis az érezheti, aki ismeri népe nagyságát.

A nacionalizmus és szociális igazságérzet összhangba hozatalát már a fiatal szívekben meg kell valósítanunk. Ilyen módon egykor a közös szeretet és közös büszkeség egymáshoz fûzi az állampolgárokat. Ezáltal népünk örök idõkig megrendíthetetlenné válik.

Korunknak a sovinizmustól való félelme: a tehetetlenségének jele. Minthogy nem rendelkezik túltengõ erõvel, sõt ezt még kellemetlennek is találja, a sors sem szemelte ki nagy tettek keresztülvitelére. Hiszen ezen a földön el sem volnának képzelhetõk a nagy átalakulások, ha azok hajtóerejét a fanatikus, sõt hisztérikus szenvedélyek helyett a nyugalom és a rend polgári erényei szolgáltatták volna.

Tény az, hogy a világ nagy átalakulás elõtt áll. A kérdés csak az, vajon ez az átalakulás az árja világ javára, vagy pedig az örök zsidó hasznára valósul meg.

A népi államok célja, hogy az ifjúság megfelelõ nevelése révén gondoskodjanak arról, hogy egykor földünkön a végsõ és döntõ küzdelem érett nemzedékre találjon.

Az a nép fog gyõzni, amely elõször lép erre az útra!

A népi állam kiképzõ és nevelõ munkájának végcélja az legyen, hogy a faji öntudatot és érzést ösztönileg és értelmileg a reá bízott ifjúság szívébe és agyába vésse. Egyetlenegy ifjú vagy leány se hagyhassa el addig az iskolát, amíg tisztában nincs vele, mi a vér tisztaságának lényege és szükségessége.

Ez fogja megteremteni népünk fennmaradásának fajszerû alapjait, amelyek viszont a további kulturális fejlõdés feltételeit biztosítják.

Amilyen nagy jelentõsége lesz egy népi államban a testi és szellemi nevelésnek, éppen olyan fontos lesz magának az embernek az állam szempontjából való megfelelõ

kiválasztása. Ezt a kérdést ma nagyon könnyen kezelik. Általában a felsõbb rétegek, módosabb szülõk gyermekeit magasabb kiképzésre méltatják. A tehetség kérdésének teljesen alárendelt szerep jut.

Alkotó munka pedig csak úgy lehetséges, ha a tudás tehetséggel párosul.

A népi államnak nem az a feladata, hogy valamely fennálló társadalmi osztály fölényét védje, hanem az, hogy a néptársak egyetemébõl a legtehetségesebbeket kiszemelje, s õket hivatalokba, méltóságokba juttassa. Nemcsak az a kötelessége, hogy az átlagos képességû gyermeket az iskolában bizonyos fokú nevelésben részesítse, hanem az is, hogy a tehetségest a neki megfelelõ pályára nevelje. De legfõbb feladata, hogy tekintet nélkül származására, a nép minden tehetséges tagja elõtt megnyissa az állami felsõbb oktató intézetek kapuit.

A háborús politikai készültség és a technikai felszerelés nem azért volt elégtelen, mert népünket kevésbé képzett fõk kormányozták volna, inkább az volt a baj, hogy a kormányon lévõk túl mûveltek voltak, teletömve tudással és szellemmel, hiányzott azonban belõlük az egészséges ösztön, az energia és a merészség.

Az volt a végzetünk, hogy a létért folytatott harcunkat gyönge, bölcselkedõ kancellár vezetése alatt kellett megvívnunk. Az egyszerû baka vére nem folyt volna hiába, ha Bethmann-Hollweg helyett a nép egy erõteljesebb, nyersebb fia lett volna a vezetõnk.

Követendõ példát szolgáltat e tekintetben a katolikus egyház. Szerzeteseinek megtiltja a házasságot, és így a lelkészség utánpótlását nem saját soraiból, hanem a nép körébõl kénytelen biztosítani. A cölibátus jelentõségét a legtöbben nem ismerik fel. Pedig ez a magyarázata annak a hihetetlen mozgékony erõnek, amely ezt az intézményt jellemzi.

Azáltal, hogy ez a hatalmas szervezet az egyházi méltóságok viselõit szakadatlanul a népek legalsóbb rétegébõl egészíti ki, nemcsak ösztönös összeköttetését biztosítja a nép érzelmi világával, hanem hatalmas erõforrást és tetterõt is merít a maga számára, mert ezek ilyen alakban mindig csak a nép széles rétegeiben vannak meg. Ez az alapja az óriási szervezet csodálatos fiatalságának, lelki simulékonyságának és acélos akaraterejének.

A népi állam feladata lesz, hogy közoktatása útján gondoskodjék a meglévõ szellemi vezetõ rétegnek az alulról jövõ vérfrissítés útján történõ állandó megújhodásáról.

Az államnak kötelessége az, hogy a néptársak tömegébõl a legnagyobb gondossággal és pontossággal kiválassza és a köz szolgálatába állítsa a természet által láthatólag legnagyobb tehetséggel megáldott emberanyagot. Az állam és az állami hivatalok nem azért vannak, hogy egyes osztályok elhelyezkedést találjanak bennük, hanem hogy a rájuk bízott feladatoknak megfeleljenek. Ez azonban csak akkor lesz lehetséges, hogyha a hivatali tisztségek viselõi elvileg mindig csak a rátermett és akaraterõs személyiségek sorából kerülnek ki. Mindez nemcsak a tisztviselõi állásokra vonatkozik, hanem általában a nemzet egész szellemi vezetésére. Egy nép nagyságának az is egyik fontos feltétele, hogy sikerül-e a legrátermettebb embereket a megfelelõ munkakörbe kiképezni és a köz szolgálatába állítani.

Ha két nép verseng egymással, és mindkettõ egyforma értékkel rendelkezik, akkor az kerül ki ebbõl a versenybõl gyõztesen, amelyik az egyetemes szellemi vezetés tekintetében a legjobb tehetségnek biztosítja a szerepet, és az marad vesztesként a porondon, amelyiknek vezetõsége csak bizonyos érdekeltségeknek és osztályoknak nagy, közös húsosfazekát jelenti, tekintet nélkül az egyes vezetõk veleszületett képességeire.

Természetesen ez a mai világunkban elsõ látásra lehetetlenségnek látszik. Rögtön ellenvetnék, hogy pl. egy magasabb állami hivatalnoknak a fiacskája mégsem lehet kézmûves csak azért, mert esetleg egy másik, akinek a szülei történetesen iparos emberek, tehetségesebb. Ez a fizikai munka mai lebecsülésének idején találó ellenvetés. Éppen ezért a népi állam elsõ és legfontosabb feladata az, hogy más álláspontot foglaljon el a munka fogalmával szemben. Ennek a népi államnak ha kell, évszázados nevelés útján le kell számolnia azzal az õrülettel, amely a testi munkát lebecsüli. A népi állam az egyes embert

nem a munka minemûsége, hanem a kifejtett tevékenység minõsége és hasznossága szerint értékeli.
Pedig ez idõ szerint a szellemtelen tömegírnokot többre értékelik, mint a legintelligensebb mûszerészt, csak azért, mert tollal dolgozik. E felfogás egyenesen rettenetes. A hamis értékelés azonban, mint már jeleztem, nem a dolgok természetébõl folyik, hanem mesterséges nevelés eredménye, és korábban ismeretlen volt. A mai természetellenes állapot éppen anyagias korunk általános betegségi tüneteinek egyike.
Alapjában véve minden munkának az értéke kettõs: a tisztán anyagi és az ideális értelemben vett érték. Az anyagi érték a munkának az összesség életére gyakorolt jelentõségén éspedig anyagi jelentõségén nyugszik. Minél több néptársnak jelent hasznot egy bizonyos tevékenység, éspedig akár közvetve, akár közvetlenül, annál nagyobbra becsülendõ a munka anyagi értéke. Ezt a megbecsülést az az anyagi ellenérték fejezi ki, amelyet az egyén munkájáért kap. A tisztán anyagi értékkel szemben áll az eszmei érték. Ez nem a végzett munka anyagiasan mérlegelt jelentõségében gyökerezik, hanem szükségszerûségében. Kétségtelen, hogy egy találmánynak az anyagi haszna nagyobb lehet, mint egy szürke napszámos munkájának értéke, mégis bizonyos, hogy az összesség erre a legkisebb szolgálatra éppen úgy rászorul, mint arra a nagyobbra. Anyagilag lehet különbség az egyes munkák hasznának összessége tekintetében jelentkezõ értékelésében, és ez a különbség a mindenkori ellenszolgáltatás tekintetében is jelentkezhetik. Azonban eszmei szempontból azonos értékûnek kell lennie minden munkának abban a pillanatban, amikor az egyes ember arra törekszik, hogy saját munkakörében, bármilyen is legyen, a legjobbat nyújtsa.
Minthogy az ésszerûen berendezett államban arra kell törekedni, hogy minden egyes embert tehetségének megfelelõ pozícióba juttassanak, vagyis másként kifejezve, hogy az embereket a tehetségüknek megfelelõ munkára képezzék ki, azt kell szem elõtt tartanunk, hogy tehetséget nem lehet elsajátítani, hanem azzal születni kell, mert az a természet ajándéka, és nem az embernek a megszolgált jutalma. Így azután az általános megbecsülést nem befolyásolhatja az egyes részére juttatott munka. Ez a munka ugyanis a veleszületett tehetségének és az ahhoz igazodó kiképeztetésnek számlájára írandó, amelyet viszont az összesség nyújt számára. Az embert aszerint kell megbecsülni, hogy miként felel meg az egyetemesség részérõl neki szánt feladatnak. Az egyes ember létének célját nem tevékenysége képezi, hanem az csak eszköze annak. Mint embernek tovább kell képeznie magát, tovább kell nemesednie, ami csak kultúrközösségben történhetik, amelynek viszont mindig egy állam alapján kell nyugodnia. Ennek az alapnak a megtartásához neki is hozzá kell járulnia. Hozzájárulása módját a természet határozza meg; az egyes embernek az a feladata, hogy szorgalommal és becsületességgel visszaadja a népközösségnek azt, amit tõle kapott. Aki ezt megteszi, az méltó a legnagyobb megbecsülésre és tiszteletre.
Az anyagi jutalom az egyént tevékenységének a népközösség számára biztosított haszna szerint illetheti kisebb-nagyobb mértékben; az erkölcsi jutalom viszont a munka értékének tudatában rejlik, aki természetadta képességét népe szolgálatába állítja. Így tehát nem lesz többé szégyen, ha valaki rendes iparos ember, de szégyen marad, ha mint alamuszi hivatalnok a jó Isten napját és népe kenyerét lopja. Magától értetõdõnek tartjuk majd, hogy hozzá nem értõ emberre nem bízunk számára megoldhatatlan feladatokat. Napjainkban, amikor egész embercsoportok egymást csak fizetési osztályok szerint értékelik, ezekkel az elgondolásokkal szemben nincs kellõ megértés. Ez azonban nem képezheti alapját annak, hogy eszméink hirdetésétõl elálljunk. Ellenkezõleg! Aki ezt a korszakot, amely belsõleg beteg és rothadt, meg akarja újítani, annak legyen bátorsága ahhoz, hogy rámutasson ez állapot okaira. A nemzeti szocialista mozgalomnak az a feladata, hogy tekintet nélkül a nyárspolgáriasságra, gyûjtse össze és szervezze népünkbõl azokat az erõket, melyek alkalmasak arra, hogy az új világnézetnek az elõharcosai legyenek.

Nem vagyunk együgyûek, nem hisszük, hogy sikerül valaha hibátlan korszakot teremtenünk. De ez a tudat nem ment fel bennünket kötelességünk alól. A felismert hibák ellen harcolnunk kell, a gyöngeségeket le kell küzdenünk, és legalább meg kell közelítenünk az ideált. A rideg valóság sok akadályt gördít utunkba, de annál inkább kell törekednünk végsõ célunk felé. A tévedések ne tántorítsanak el célunktól, mint ahogy az igazságszolgáltatást sem vethetjük el azért, mert téved; nem utasíthatjuk vissza az orvosságot sem, mert mindig lesznek betegségek.
Az ideális eszme erejét nem szabad lebecsülnünk. A katonaviselt kishitûnek emlékezetébe idézem azt az idõt, amikor hõsiessége az ideális motívumok leghatalmasabb bizonysága volt. Az emberek nem a mindennapi kenyerükért haltak meg, életüket a hazaszeretet, a haza nagyságába vetett hit, a nemzet becsülete érdekében áldozták fel. Csak amikor német népünk eltávolodott az ideáloktól, és a forradalom reális ígéreteit követte, amikor fegyverét batyuval cserélte fel, csak akkor a földi mennyország helyett a közmegvetés és az általános nyomor tisztítótûzébe.
Azért kell a jelenlegi reális szemléletû köztársaság számító mestereivel szemben idealizmuson nyugvó birodalomba vetett hitet állítanunk.

III. Állami illetõség és állampolgárság

Az a képzõdmény, amelyet ma tévesen államnak neveznek, általában kétféle embert ismer: hazai és külföldi állampolgárt. Hazai állampolgár mindenki, aki születése vagy késõbbi honosítása révén állampolgársági jogot szerez, külföldi pedig az, aki ugyanezt a jogot más államban élvezi. Ezeken kívül vannak még igen ritka személyek, az ún. hontalanok. Ezek sehol sem élveznek állampolgársági jogokat, tehát abban a megtiszteltetésben részesülnek, hogy a mai államok egyikéhez sem tartoznak.
Az állampolgári jogot ma mint már említettük elsõsorban az államon belüli születés adja meg. Fajhoz, néphez való tartozás itt nem játszik szerepet. A néger, aki azelõtt a német gyarmatokon élt, és akinek lakhelye most Németországban van, gyermekét eszerint "német állampolgárként" hozza világra. Éppen így lehet a zsidó, akár Afrika vagy Ázsia gyermeke, minden további nélkül német állampolgár.
A hazai állampolgár a külfölditõl csak abban különbözik, hogy a közhivatali pálya nyitva áll számára, eleget tehet a katonai szolgálat kötelezettségének, és a választásokon aktív vagy passzív módon részt vehet. Nagyjában ez az egész. A személyes jog és szabadság védelmét a külföldi vele egyaránt élvezi, ha nem többet.
Ezzel szemben a népi állam lakosait három osztályba osztja:
1. állampolgárok;
2. állami illetõségûek;
3. a külföldiek osztályába.
A születés révén elvileg csak az állami illetõség szerezhetõ meg. Ez még nem jogosít közhivatalok viselésére, aktív vagy passzív választójogra, sem politikai tevékenységre. Minden állami illetõségû egyénnek elõre meg kell állapítani faji és nemzetiségi hovatartozását. Az állami illetõségû egyén mindenkor szabadon határozhat afelõl, hogy lemond állami illetõségérõl és annak az államnak polgára lesz, amelynek nemzetisége az övének megfelel. A külföldi csak annyiban különbözik az állami illetõségû egyéntõl, hogy más államhoz tartozik.
A fiatal, német nemzetiségû állami illetõséggel bíró egyén köteles magát a minden német részére elõírt iskolai kiképzésnek alávetni. Ezzel olyan nevelésnek veti magát alá, amely faji és nemzeti öntudattal bíró néptársat formál belõle. Késõbb az elõírt további testgyakorlásnak tartozik eleget tenni, majd belép a hadseregbe. A hadseregben való kiképzés általános, minden német férfire kiterjed, és az egyént testi és szellemi

képességeinek megfelelõ beosztásban katonai szolgálatra neveli.
A tisztességes és egészséges fiatalembert hadkötelessége végeztével ünnepélyes formában állampolgárrá kell avatni. Az állampolgársági bizonyítvány földi életének legértékesebb okmánya, amelynek révén megkaphatja az állampolgár összes jogait, és élvezi annak minden elõnyét. Az államnak ugyanis határozott különbséget kell tennie azok között, akik létének és nagyságának alapját képezik, annak pillérei, és azok között, akik éppen csak az államban tartózkodnak.
Az állampolgári okmány adományozását egybe kell kötni a népközösséggel és az állammal szemben való ünnepélyes eskütétellel. Ennek az okiratnak minden szakadékot áthidaló, mindnyájunkat átkaroló köteléknek kell lennie! Az utcaseprõ legyen büszke arra, hogy polgára ennek az államnak, ezt nagyobb kitüntetésnek tartsa, mintha egy másik országban királlyá választanák.
Az állampolgárnak elõjogai vannak a külföldivel szemben. Õ a birodalom ura. Ez a magas méltóság azonban kötelezettségekkel is jár. A becstelentõl, jellemtelentõl, közönséges gonosztevõtõl vagy hazaárulótól ez a megtiszteltetés bármikor visszavonható. Ekkor az illetõ ismét csupán állami illetõségû lesz.
A német leány szintén állami illetõségû, és csak férjhezmenetele után válik állampolgárrá. A polgárjog azonban olyan német állami illetõségû nõknek is adományozható, akiknek önálló hivatásuk van.

IV. A személyiség és a népi állameszme

Ha a nemzeti szocialista népi állam fõ feladatát abban látja, hogy az államalkotó elemet nevelje és fenntartsa, akkor nem elegendõ egyedül a faji elemeket fejleszteni, nevelni és az egyént a gyakorlati életre kiképezni, hanem saját szervezetét is összhangba kell hoznia ezzel a feladattal.
Annak a világnézetnek, amely a demokratikus tömegeszmét elveti és arra törekszik, hogy ezt a földet a legjobb népek, tehát a legmagasabb rendû emberek kezébe adja, természetesen ugyancsak e szerint az arisztokratikus alapelv szerint kell eljárnia a nép keretén belül is. A nép vezetését és a legfelsõbb irányítást a legjobb fejû egyénre kell bíznia. Ezzel tehát nem a többség, hanem a személyiség elvére épít.
Aki ma azt hiszi, hogy a népi, nemzeti szocialista állam tisztán csak külsõleg, gazdasági életének jobb szerkezetében, a gazdagság és szegénység jobb kiegyensúlyozásában vagy a nép széles tömegének a gazdasági életbe való beleavatkozási jogában, a munkabérnek túlságos bérkülönbségek megszüntetése révén elérhetõ igazságos elosztásában különbözik más államoktól, annak a külsõségeken kívül halvány sejtelme sincs arról, amit mi e világnézet alatt értünk.
A most felsorolt tények önmagukban az állandó fennmaradás legkisebb biztosítékát sem nyújtják és nem jogosítanak fel arra, hogy a nagyságra igényt tartsunk. Az a nép, amely csak ezeknél a reformoknál marad, még nem biztosíthatja gyõzelmét a népek egyetemes küzdelmében.
Az a mozgalom, amely csak ilyen általános kiegyensúlyozó és valóban jogos fejlõdésben látja saját küldetését, a valóságban nem lesz sem hatalmas, sem igazi mozgalom és nem fog mélyen gyökerezõ reformokat megvalósítani a meglévõ állapotokkal szemben, mert egész tevékenysége végeredményben megreked a külsõségeken, anélkül, hogy a nép számára azt a felkészültséget biztosítaná, amely mondhatni kényszerû bizonyossággal végleg le tudna számolni a mai gyöngeségekkel, amelyek alatt nyögünk.
Hogy ezt jobban megérthessük, talán helyes egy pillantást vetni az emberi kultúra fejlõdésének valódi eredetére és okaira.
Az elsõ lépés, amely az embert az állattól külsõleg megkülönböztette, a találékonyság volt.

Az ember bölcs találékonysága elõször az állatokkal folytatott küzdelemben tûnt ki; valószínûleg valamely különös képességû egyed volt a találékonyság értelmi szerzõje. Tehát ekkor is már az egyéniség jutott döntõ szerephez. Az egyéniség alkotó erejének és tevékenységének eredménye volt azután a további most már felfedezõi és feltalálói tevékenység. Ezeknek a személyeknek a kiválasztását elsõsorban maga a létért folytatott küzdelem végezte.
A marxizmus viszont a létért való küzdelem természetes törvényeivel ellentétben mint a zsidóság kitenyésztett úttörõje, az emberi élet minden vonalán a személyiségnek a tömeggel való helyettesítésére törekszik. Ennek a törekvésnek felel meg a politikai életben a parlamenti kormányzati forma, amelynek romboló hatását a közösségek legkisebb szervezetétõl egészen a birodalom legfelsõbb vezetõségéig észlelhetjük, a gazdasági életben pedig a szakszervezeti mozgalom jelenlegi rendszere, amely nem a munkavállalók valódi érdekeit, hanem kizárólag a nemzetközi zsidóság romboló törekvéseit szolgálja. A gazdasági élet ugyanabban a mértékben, amelyben a személyiség elvének hatása alól kivonják és ehelyett a tömeg befolyásának és irányításának vetik alá, el kell, hogy veszítse az összességek érdekében kifejtett teljesítõképességét, és lassanként a biztos visszafejlõdés útjára kerül. Minden olyan üzemi tanácsszervezet, amely ahelyett, hogy az alkalmazottak érdekeit szolgálná, magára a termelésre kíván befolyást gyakorolni, ugyancsak ezt a romboló munkát végzi. Ártanak az össztermelésnek, de ezáltal a valóságban az egyénnek is. Mert ne felejtsük el, hogy a néptest tagjainak a kielégítése az idõk folyamán nem kizárólag elméleti kiszólások által történik, hanem sokkal inkább a népi élet egyedeire esõ javak és az így támadt ama meggyõzõdés által, hogy a népközösség a maga összteljesítményével egyesek érdekeit szolgálja.
E tekintetben egyáltalán semmi szerepet sem játszik az a körülmény, hogy a marxizmus a maga tömegelméletével esetleg alkalmas a ma meglévõ gazdasági élet átvételére és folytatására. Ez elmélet helyességének vagy helytelenségének kérdését nem az a körülmény dönti el, hogy alkalmas-e már a meglévõt a jövõben tovább igazgatni, hanem kizárólag az, hogy képese ilyen kultúrát maga is teremteni. A marxizmus ezerszer is átvehetné a mai gazdaságot és azt saját vezetése alatt mûködésben tarthatná, ez a tevékenység mégsem bizonyítana semmit azzal a ténnyel szemben, hogy saját elveinek az alkalmazásával nem volna képes megteremteni azt, amit ma készen átvesz.
A marxizmus ezt a gyakorlatban bebizonyította. Nem tudott kultúrát, de még csak gazdasági életet sem teremteni és megalapozni, sõt a meglévõket sem tudta a saját elvei alapján tovább folytatni. Kénytelen volt a legrövidebb idõ múltán fokozatos engedmények útján a személyiség elvéhez visszatérni, éppen úgy, mint ahogy saját szervezeteiben sem képes ezzel az alapelvvel szembeszállni.
A népi világnézet és a marxista világnézet között az a lényeges különbség, hogy az elõbbi nemcsak a faj értékét, hanem egyben a személy jelentõségét is felismeri és az egész állami élet alappillérévé teszi. Világnézetének ezek a hordozó tényezõi.
Ha a nemzeti szocialista mozgalom ennek az alapvetõ felismerésnek a jelentõségét nem értené meg, hanem ehelyett a mai államot próbálná külsõleg foltozgatni, sõt mi több, a tömegelméletet magáénak tekinteni, akkor ez sem volna egyéb, mint a marxizmus egyik konkurens pártja; nem volna joga ahhoz, hogy egy világnézet képviselõjének tekintse magát. Ha a mozgalom szociális programja csak abban állna, hogy a személyiséget elnyomja és helyébe a tömeget állítsa, akkor a marxizmus mérge megölné a nemzeti szocializmust is, mint ahogy lehetetlenné tette mai polgári pártjainkat is.
A népi államnak polgári jólétet kell biztosítania, s ehhez képest minden tekintetben elismeri a személy értékének jelentõségét és minden téren bevezeti az egyének érvényesülésének legnagyobb mértékét biztosító alkotó munkát.
Ennek okszerû következménye annak a felismerése, hogy a legjobb alkotmány és államforma az, amelyik a legtermészetesebb biztonsággal juttatja vezetõ pozícióba a

népközösség legtehetségesebb fiait.
A népi államban nem lesz többé többségi döntés, csak felelõs személyek lesznek és a "tanács" szó újra visszanyeri eredeti jelentõségét. Minden államférfinak tanácsadók állnak rendelkezésére, a döntés azonban egy személyt illet.
Az alapelv, amely annak idején a porosz hadsereget a német nép legcsodálatraméltóbb hatalmi eszközévé tette, átvitt értelemben egykor a mi egész államfelfogásunk alapelve lesz. Minden vezetõnek lefelé tekintéllyel, fölfelé felelõsséggel kell rendelkeznie, illetve tartoznia.
A parlamentre szükség van azért, mert mindenekelõtt ott nyílik lehetõség arra, hogy lassanként kiemelkedjenek azok a személyek, akikre késõbb felelõsségteljes feladatokat lehet róni.
Ebbõl adódik a következõ kép: a népi államnak a községtõl a birodalom vezetéséig nincs olyan képviselõtestülete, amely a többség útján hozna határozatot; csak tanácsadó testületei vannak, amelyek az idõnként választott vezetõnek segítségére állnak, tõle kapják munkabeosztásukat, hogy szükség esetén a feltétlen felelõsséget bizonyos téren õk is vállalhassák, akárcsak az illetõ testület vezetõje, elnöke.
A népi állam még elvileg sem tûri, hogy különös, pl. gazdasági természetû fontos kérdésekben oly emberek tanácsát kérjék ki, akik a a dologhoz nevelésük, ténykedésük folytán semmit sem érthetnek. Képviselõtestületeit már eleve politikai és érdekképviseleti kamarákra tagolja.
Ezek fölött külön szenátus áll, amely a két kamara hasznos együttmûködését garantálja. Sem a kamarában, sem a szenátusban nem szavaznak. Ezek a munka testületei, és nem szavazógépek. Az egyes tagoknak nincs határozati joguk, csak tanácsadó szerepük. A határozat joga a felelõs elnököt illeti meg.
A teljes felelõsség és a teljes tekintély feltétlen kapcsolatának ez az alapelve fokozatosan oly kiváló vezetõ osztályt nevel, amelyet ma a felelõtlen parlamentarizmus korában el sem képzelhetünk.
Ily módon a nemzet alkotmánya azzal a törvénnyel kerül összhangba, amelynek kulturális és gazdasági téren már jelenlegi nagyságát is köszönheti.
Ami már most ezeknek a felismeréseknek a gyakorlati megvalósítását illeti, ne feledjük el, hogy a demokratikus többségi elv semmi szín alatt sem uralkodott az emberiségen idõtlen idõk óta, hanem ellenkezõleg, a történelemnek csak egészen kicsiny idõszakaiban található meg; ezek viszont mindig a népek és államok pusztulásának a korszakát jelentették.
Semmi esetre se gondolja bárki, hogy egy ilyen átalakulást tisztán elméleti rendeletek útján felülrõl lefelé meg lehetne valósítani, mert hiszen logikus módon annak nem egyszer az állam alkotmánya elõtt sem szabad megtorpannia, hanem keresztül kell gázolnia az egész törvényhozáson, sõt be kell nyomulnia az általános polgári életbe.
Az ilyen átalakulást csak olyan mozgalom képes és fogja megvalósítani, amely maga is ebben a gondolatvilágban szervezkedett, és így már az eljövendõ állam csíráját hordozza magában.

V. Világnézet és szervezet

Az általam nagy vonásokban vázolt népi állam nem valósul meg azzal, ha megállapítjuk, hogy mire van szüksége. Nem elég csak azt tudnunk, hogy milyennek kell lennie a népi államnak, ennél még sokkal fontosabb keletkezésének problémája. Nem bízhatunk abban, hogy a mai pártok a mostani állam haszonélvezõi önmaguk változtassanak magatartásukon. Ez már csak azért sem lehetséges, mert tényleges vezetõik kivétel nélkül zsidók. Ha ez így megy tovább, egy szép napon beteljesedik a nagy zsidó jóslat: "A zsidó felfalja a föld népeit és azok urává lesz. " Céltudatos következetességgel és kitartással

tört elõre a német burzsoák és proletárok milliói sorában, akik nagyobbrészt gyávasággal párosult nemtörõdömségük és butaságuk következtében rohannak romlásukba. A zsidók által vezetett párt csak zsidó érdekeket ismer, ezek pedig semmiképpen sem fedik az árja népek érdekeit.
Ha tehát a gyakorlatban a népi állam eszményi képét akarjuk megvalósítani, akkor a közélet eddigi hatalmaival szakítanunk kell, új erõ után kell kutatnunk, amely az új eszméért hajlandó és képes is megvívni a harcot.
Nagy küzdelemrõl van szó. Ennek elsõ feladata nem a népi államfelfogás valóra váltása, hanem a meglévõ zsidó felfogás kiirtása. A történelem ismételten megmutatta, hogy nehezebb megalapozni, mint kiépíteni egy újabb állapotot. Az elõfeltételek és érdekek zárt egységbe tömörülnek, s az õket fenyegetõ eszme kénytelen elsõsorban a küzdelem negatív részét megvívni az eszme pozitív célkitûzéseinek hangsúlyozása mellett. Ez a jelenlegi állapot megszüntetése. A fiatal tan elsõ fegyvere bármennyire kellemetlen is ez az egyén számára a könyörtelen kritika kell, hogy legyen!
A kereszténység nem elégedett meg oltárépítéssel, hanem elpusztította a pogány oltárokat. Csakis ebbõl a fanatikus türelmetlenségbõl fakadhatott a megdönthetetlen hit. Ez a türelmetlenség a hit elõfeltétele.
Könnyen mondhatnánk, hogy a történelem folyamán az ilyen jelenségeknél túlteng a sajátságos zsidó gondolkodásmód, s hogy a türelmetlenség és fanatizmus is zsidó jellemvonások. Bármennyire igaz és sajnálatra méltó, és az emberiség történelmében joggal idegen elemnek tekinthetõ is ez, azon, hogy e jelenség még ma itt van, puszta megállapítással nem változtathatunk.
Azoknak a férfiaknak, akik népünket jelenlegi helyzetébõl meg akarják váltani, nem az a kötelességük, hogy azon törjék fejüket: milyen szép is lenne, ha ez vagy amaz nem volna, hanem az, hogy megkíséreljék megállapítani az adott helyzet megváltoztatásának lehetõségét. Pokoli türelmetlenséggel telített világnézetet azonban csak hasonló szellemû és hasonlóan erõs akaratú, amellett azonban önmagában véve tiszta és mindenek fölött való új világnézet dönthet meg.
Politikai pártok köthetnek kompromisszumokat, világnézetek sohasem. A politikai pártok maguk is számolnak ellenzékkel, a világnézetek azonban csalhatatlanságukat nyilvánítják ki.
Minthogy egyik világnézet sohasem akar a másikkal osztozkodni, tehát arra sem vállalkozhat, hogy az olyan rendszerrel, amelyet elítél, együttmûködjék. Azt tartja kötelességének, hogy a rendszert és az egész ellentétes szellemi világot minden eszközzel legyõzze, más szavakkal, hogy annak összeomlását elõkészítse.
Míg a kizárólag csak politikai párt programja nem egyéb a legközelebbi választás eredményét célzó receptnél, addig egy világnézet programja hadüzenet a fennálló rendszerrel, a meglévõ uralommal röviden , az uralkodó világfelfogással szemben.
Emellett nem szükséges, hogy e világnézetért küzdõ minden embernek teljes betekintése legyen a mozgalom vezetõinek eszméibe és gondolatmenetébe. Sokkal inkább szükséges, hogy néhány egészen nagyvonalú szemponttal tisztában legyenek, és hogy az alapvetõ elvek vérükké váljanak úgy, hogy mozgalmuk és tanaik gyõzelmének szükségességérõl kétségtelenül meg legyenek gyõzõdve. A szervezkedés természetében rejlik, hogy csak akkor eredményes, ha a legfelsõbb szellemi irányításnak nagy, azonos érzelmû tömeg veti magát alá.
Ebbõl a tényboõl vonta le a szociáldemokrácia a maga számára egykor a legnagyobb tanulságot. Átvette a katonai szolgálatból elbocsátottakat, és ezeket, az ott már fegyelmezettségre nevelt embereket, népünk széles rétegének az egyedeit saját, éppen olyan szigorú pártfegyelmének vetette alá. Az õ szervezete is egy tisztekbõl és katonákból álló hadsereget jelentett; a hadsereg kötelékébõl elbocsátott német munkás volt a katona, a zsidó intellektuel pedig a tiszt. Emellett a német szakszervezeti tisztségviselõket az altiszti

karnak lehetett tekinteni. Az a tény, ami miatt egykori polgárságunk a fejét csóválta, hogy ti. a marxizmus kötelékébe az úgynevezett kevésbé képzett tömegek tartoztak, a valóságban az eredmény elõfeltétele volt. Mialatt a polgári pártok a maguk egyoldalú szellemében alkalmatlan, fegyelmezetlen bandát jelentettek, addig a marxizmus a maga szellemiekben talán kevésbé képzett emberanyagával egy párt kötelékéhez tartozó hadsereget jelentett, amely hadsereg zsidó parancsnokainak éppen olyan vakon engedelmeskedett, mint egykor német tisztjeinek. A német polgárság, amely sohasem foglalkozott lélektani problémákkal, mert magát azok felett állónak képzelte, nem tartotta szükségesnek ez esetben sem meggondolni, hogy mi ennek a körülménynek mélyebb értelme, és hogy mily veszélyt rejt magában. Ellenkezõleg, azt hitte, hogy az olyan politikai mozgalom, amely csak az értelmiség köreibõl toborzódik, már ennél a körülménynél fogva is értékesebb, és több joga van, sõt mi több, több lehetõsége arra, hogy kormányra jusson, mint a szellemileg kevésbé képzett tömegnek. Nem értették meg soha, hogy egy politikai párt ereje semmiképpen sem a tagok minél magasabb szellemi színvonalában, hanem sokkal inkább azok fegyelmezettségében és a vezetõség parancsainak szem elõtt tartásában rejlik. A döntõ körülmény maga a vezetés.

Ha a népi eszme mai homályos törekvésébõl világos eredményre akar jutni, akkor széles körû gondolatvilágából határozott vezérszavakat kell kiemelnie. Ezek lényegének és tartalmának kell megnyernie a nép jelentõs rétegét, azt a réteget, amely egyedül képes ez eszme világnézeti küzdelmét megvívni. Ez a réteg pedig a fizikai munkásság.

Az új mozgalom programját éppen ezért sûrítettük 25 vezérszóba. Rendeltetésük a nép fiai elõtt nagy vonalakban a mozgalom célkitûzéseinek a megismertetése. Ezek valósággal politikai hitvallást képeznek, amelyek egyrészt híveket toboroznak mozgalmunk számára, másrészt egymáshoz fûzik híveinket a közösen átérzett kötelességteljesítésben.

Aki tehát a népi világnézet gyõzelmét valóban komolyan óhajtja, annak nem elég elismernie, hogy az eredményt csak harcképes mozgalom érheti el, hanem hinnie kell azt is, hogy ez a mozgalom csak rendíthetetlen és szilárd program birtokában állhatja meg helyét. Kora szellemével szemben nem szabad engedékenynek lennie, az egyszer kedvezõnek talált formát mindenkor meg kell õriznie, legalábbis addig, míg gyõzelmet aratott.

A fiatal nemzeti szocialista mozgalomnak be kellett látnia e fontos elv értékét. A Nemzeti Szocialista Német Munkáspárt 25 tételes programjában olyan alapra tett szert, amelynek rendíthetetlennek kellett lennie.

Fiatal mozgalmunk nevét egykor ezeknek a felismeréseknek köszönhette, ezek alapján fogalmazta meg programját, és ez a magva terjeszkedési lehetõségének. A népi eszme gyõzelmének kedvéért néppártot kellett teremtenie, amely nemcsak értelmiségi elemekbõl áll, hanem fizikai munkásokból is.

Minden olyan kísérlet, amely a népi gondolkodásmód megvalósítását az ilyen tetterõs szervezet nélkül akarja keresztülvinni, ma éppen úgy, mint a múltban és a jövõben is, eredménytelen marad.

Éppen ezért mozgalmunknak nemcsak joga, de kötelessége is érezni, hogy elõharcosa és képviselõje ennek a gondolatnak. Amennyire népi az alapgondolata a nemzetiszocialista mozgalomnak, éppen annyira nemzetiszocialista gondolatok egyszersmind a népi eszmék is.

Ha a nemzetiszocializmus gyõzni akar, akkor feltétlenül és kizárólagosan ennek a megállapításnak az alapjaira kell helyezkednie. Hasonlóképpen nemcsak joga, de kötelessége annak a ténynek hangsúlyozása is, hogy a népi eszmék képviseletével kísérletezni a Nemzeti Szocialista Német Munkáspárt keretein kívül lehetetlen, de legtöbbször egyenesen becsapáson alapul.

Ha valaki szemére veti mozgalmunknak, hogy úgy teszünk, mintha a népi eszmét kizárólagos joggal "kisajátítottuk" volna, annak csak azt felelhetjük:

Nemcsak kisajátítottuk, hanem mi ültettük át azt a gyakorlati életbe! Mert azok, akik eddig ezzel a fogalommal kérkedtek, népünk sorsán nem javítottak, mert hiányzott az eszmekör világos, egységes fogalmazása. Legtöbbnyire csak összefüggéstelen, egykét többé-kevésbé helyes megállapításról volt szó, amelyek sokszor egymásnak ellentmondtak, és nem volt közöttük belsõ kapcsolat, és még ha ez meg is lett volna, gyöngesége miatt nem lett volna képes a mozgalom megindítására és kiépítésére.
Egyedül a nemzetiszocialista mozgalom volt erre képes!
Ha most azt látjuk, hogy az egyesületek és egyesületecskék, csoportok és csoportocskák, vagy felõlem akár ún. "nagy pártok" is saját céljaikra használják fel a "népi" kifejezést, akkor ez is csak a nemzetiszocialista mozgalom hatásának a következménye. E mozgalom munkája nélkül ezeknek a szervezeteknek még csak eszébe sem juthatott volna soha a "népi" szó hangoztatása. Ez alatt a szó alatt egyáltalán semmit sem értettek volna, és különösen a szellemi vezetõk lettek volna legkevésbé összhangba hozhatók ezzel a fogalommal.
Amint azok a pártok eddig is mindent csak a maguk kicsinyes spekulációjának a szolgálatába állítottak, éppen úgy a népi fogalom ma is csak egészen felületes és üres frázis maradt számukra, amellyel a nemzetiszocialista mozgalom propagandaerejét igyekeznek saját tagjaik körében ellensúlyozni. Mert csak saját állományuk megtartása iránti kétségbeesett erõlködésük és a mi, általuk is ismert, veszélyes kizárólagosságot jelentõ, új világnézetet képviselõ mozgalmunk erõsödésével szembeni félelmük adta szájukba azokat a szavakat, amelyeket nyolc évvel ezelõtt még nem ismertek, hét évvel ezelõtt kigúnyoltak, hat évvel ezelõtt õrültségnek nyilvánítottak, öttel ezelõtt letörni igyekeztek, néggyel ezelõtt gyûlöltek, hárommal ezelõtt üldöztek, hogy aztán végül is két évvel ezelõtt már maguk részére sajátítsák ki és a maguk egyéb szókincsével együtt a harcban csatakiáltásként alkalmazzák.

VI. Harc a méregpropaganda ellen. A szónoklat jelentõsége

Az 1920. évi február 24én a Hofbräuhaus (Udvari Sörfõzde) dísztermében Münchenben megtartott elsõ nagygyûlésünk még élénken foglalkoztatott bennünket, amikor már az elkövetkezõ gyûlésünk elõkészületeit tettük meg.
Olyan városban, mint München, mindeddig meggondolandó volt havonként, esetleg tizennégy naponként egy-egy kis gyûlést tartani, most mégis minden héten egy tömeggyûlés tartásának a szükségszerûsége merült fel. Nem tudom eléggé hangoztatni, hogy bennünket mindig csak az az aggodalom gyötört: vajon eljönnek-e az emberek, és meghallgatnak-e minket, bár magam személy szerint már akkor tántoríthatatlan meggyõzõdéssel vallottam, hogyha egyszer eljönnek, akkor ott is maradnak és meg fognak engem hallgatni.
Abban az idõben nyerte a müncheni Hofbräuhaus díszterme számunkra szinte kegyeletes jelentõségét. Hetenként egy gyûlés és majdnem mindig ugyanabban a teremben, amelyet minden egyes alkalommal egyre jobban megtöltött az egyre áhítatosabb emberek tömege. A "háborús felelõsség" kérdésén kezdve amellyel akkoriban senki sem törõdött az ún. "békeszerzõdések"-en keresztül majdnem mindent megtárgyaltunk, ami agitációs szempontból szükséges volt.
Különösen a békeszerzõdésre fektettünk nagy súlyt. Milyen látnoki érzékkel jövendölt az ifjú mozgalom a nagy embertömegeknek, és hogy teljesedett be majdnem minden azóta! Abban az idõben azonban az olyan nyilvános népgyûlésen, amelyen nem nyárspolgárok, hanem felbõszített proletárok voltak együtt, a "versaillesi békeszerzõdés" témája támadást jelentett a köztársaság ellen, és reakciós, sõt egyenesen monarchista gondolkodás megnyilvánulásának tekintették.

Már a Versailles felett gyakorolt kritika elsõ mondatánál hallhatók voltak a megszokott közbeszólások: "és Breszt-Litovszk!" "Breszt-Litovszk!" így ordított a tömeg újra meg újra mindaddig, amíg rekedtre kiabálta magát, vagy pedig az elõadó hagyott fel a tömeg meggyõzésére irányuló kísérletével. A tömeg nem akarta hallani és nem akarta megérteni, hogy Versailles népünk gyalázatát és szégyenét, sõt mi több, hallatlan kirablását jelenti.
A marxista romboló munka és az egyöntetû mérgezõ propaganda megvadította ezeket az embereket. Emellett még csak panaszkodni sem lehetett. Mert mérhetetlen hibákat követett el a túloldal is! Mit tett a polgárság azért, hogy ennek a rettenetes rombolásnak véget vessen, szembeszállhasson vele, és jobb, alaposabb felvilágosító munkával az igazság útját egyengesse? Semmit! S újra semmit! Abban az idõben nem láttam õket sehol, senkit a mai "népi" apostolok közül. Talán beszélhettek apró köröcskékben, teaasztalok mellett vagy pedig hasonló gondolkodásúak társaságában, de oda, ahol a helyük lett volná, a farkasok közé, nem merészkedtek.
Már akkor tudatában voltam annak, hogy az akkori mozgalmunkat képezõ kis törzs elõtt a háborús felelõsség kérdése tisztázandó, mégpedig a történelmi igazság szellemében. A békeszerzõdések anyagának a legszélesebb körben történõ ismertetése mozgalmunk jövõ eredményének elõfeltétele volt.
Már abban az idõben amellett foglaltam állást, hogy fontos, elvi jelentõségû kérdésekben, amelyek tekintetében a közvélemény teljesen téves felfogást tanúsít tekintet nélkül a népszerûségre, a gyûlöletre vagy harcra , állást kell foglalnunk.
Az N. S. D. A. P. (Nationalsozialistische Deutsche Arbeiter Partei = Nemzetiszocialista Német Munkáspárt) nem lehetett a közvélemény kiszolgálója, hanem irányítója. Ne szolgálója, hanem ura legyen a tömegnek!
Természetesen minden, különösen gyenge lábon álló mozgalom azzal a kísértéssel találja magát szembe, hogy olyan pillanatokban, amikor egy hatalmas ellenfélnek sikerül a népet a saját félrevezetõ mûvészetével õrült elhatározások vagy magatartásra bírni, maga is ordítozzék az ordítókkal, különösen, ha olyan magyarázatra lel, amely látszólag az ifjú mozgalom szempontjából is mellette szól. Márpedig az emberi gyávaság oly szívóssággal kutat magyarázatul szolgáló körülmények után, hogy majdnem mindig talál is valami olyat, amely a saját szempontjuk szem elõtt tartása mellett is feljogosítja az embereket az ilyen gazemberségekben való részvételre.
Magam is megértem jó néhány esetet, amikor csak a legnagyobb erõfeszítéssel sikerült megóvni a mozgalom hajóját a mesterségesen felidézett hullámok sodrásától.
Legutoljára akkor került erre sor, amikor a mai pokoli sajtónak amelynek szemében a német nép létérdeke semmi szerepet sem játszik sikerült a déltiroli kérdést a német népre végzetes jelentõségûvé felfújni, anélkül, hogy meggondolták volna, kinek tesznek ezzel szolgálatot. Sokan az ún. nemzeti érzésû férfiak és pártok maguk is csatlakoztak az általános felzúduláshoz, és esztelenül segítségére siettek egy olyan rendszer elleni harcnak, amelyet pedig nekünk, németeknek éppen a mai elesettségünkben, egyetlen fényforrásként kellett volna üdvözölnünk. Mialatt bennünket a nemzetközi zsidóság lassan fojtogat, a mi ún. hazafiaink olyan férfiú és olyan rendszer ellen kiabálnak, aki és amely a földnek legalább egy pontján kihúzta a talajt a zsidó szabadkõmûvesség fojtogató hatalma alól, és ezzel a nemzetközi világmérgezéssel szemben nemzeti ellenállást szervezett. Gyönge jellemek számára azonban csábító volt az az egyszerû megoldás, hogy a vitorlát nekiszegezzék a kedvezõ szélnek, maguk pedig meghunyászkodjanak a közvélemény hangossága elõtt.
Vasökölre volt szükség annak idején ahhoz, hogy a mozgalmat ettõl a pusztulásba vezetõ iránytól vissza lehessen tartani. Nem népszerû dolog az ilyen állásfoglalás olyan pillanatokban, amikor a közvélemény minden erejével csak egy irányba okádja a tûzet. Sokszor a kezdeményezõre halálos veszedelmet rejt magában. Gondoljunk azonban arra hogy, minden ilyen nehéz óra után a megváltásnak is jönnie kell, és az olyan

mozgalomnak, amely a világot akarja átformálni, nem a pillanatnyi jelent, hanem a jövõt kell szolgálnia.
Ezzel számolnia kell egy mozgalomnak, nem pedig a jelen tetszésnyilvánításával. Ilyen órákban nemegyszer vesz erõt kishitûség az egyes emberen. Ne felejtsék el azonban, hogy akiket pillanatnyi cselekvésük miatt megköveztek, mint a történelem is tanítja, az utókor késõbb hálát rebegett minden munkájukért.
Mi mindezt mindjárt nyilvános szereplésünk elsõ napjaiban tapasztalhattuk. Nem a tömeg kegyeiért hajbókoltunk, hanem a nép butaságával szemben szálltunk síkra mindenütt. Majdnem mindig úgy volt, hogy ezekben az esztendõkben olyan emberek gyülekezete elõtt állottam, akik éppen az ellenkezõjében hittek annak, amit én hittem. Két óra feladata volt ilyenkor kétháromezer embernek eddigi meggyõzõdésébõl való kiragadása, eddigi álláspontjuk alapjainak lerombolása, hogy azután õket a mi meggyõzõdésünk és a mi világnézetünk útjára vezessük.
Már elõzõleg kifejtettem, hogy a hatalmas, világalakító események mozgatója nem az írott betû, hanem mindig az élõszó volt. A sajtó egy része ezt kemény vita tárgyává tette. Elsõsorban természetesen bölcs polgári sajtónk foglalt állást nagy élénken állításommal szemben. Ennek az állásfoglalásnak az indító oka megcáfolhat minden ellenérvet. A polgári értelmiség csak azért tiltakozik e felfogás ellen, mert nélkülözi az élõszó befolyásoló erejét, mert mindinkább a tisztán írói tevékenységre vetette magát, és nem ismerte fel a szó agitatív erejét. Jellemzõ mai polgárságunkra, hogy elvesztette lélektani érzékét a tömeghatás és a tömegbefolyás tekintetében.
Míg a szónokot az õt hallgató tömeg állandóan korrigálja, mert hallgatói arckifejezésébõl állandóan megítélheti, hogy mennyire követik fejtegetéseit, megállapíthatja, hogy szava elérje a kívánt hatást, addig az író egyáltalán nem ismeri olvasóit. Fejtegetéseit ezért általánosítja. Ezzel veszít bizonyos fokig pszichológiai finomságából, simulékonyságából. Ezért fog a kitûnõ szónok mindig jobban írni, mint a kiváló író szónokolni.
Ehhez járul még az a körülmény, hogy az emberek legnagyobb része lusta, maradi és magától csak ímmel-ámmal nyúl olyan írott mûhöz, amely nem felel meg felfogásának, és nem azt nyújtja, amit az ember vár tõle. Éppen ezért a határozott tendenciával írt munkát leginkább csak azok az emberek olvassák, akik maguk is hasonlóképpen gondolkodnak. Legfeljebb egy-egy röpirat vagy plakát számolhat rövidségénél fogva azzal, hogy az ellenvéleményen lévõk figyelmét is lekösse néhány pillanatra. Nagyobb kilátása van az eredményre e tekintetben a képnek, éspedig minden alakjában, egészen a filmig.
Emellett nemegyszer az emberek elõítéletének leküzdésérõl is szó van, olyan elõítéletekrõl, amelyek nem az értelemben gyökereznek, hanem legtöbbször a tudat alatti érzelemben lelik magyarázatukat. Márpedig a téves fogalmakat és tudatlanságot a tanítás fegyvereivel legyõzhetjük, az érzelmi ellenállást azonban soha. Kizárólag ezekre a titokzatos erõkre való hivatkozás hathat, ezt pedig csak ritkán képes az író elérni. Ez a feladat majdnem kizárólag a szónok feladata.
A marxizmusnak a nép nagy tömegeit irányító, bámulatra méltó hatalmát semmi esetre sem a zsidó szellem formális, írásban lefektetett mûve adta meg, hanem az az óriási szónoki propagandahullám, amely hosszú évek folyamán a tömeget elborította. Százezer német munkásból átlag száz sem ismeri Marx mûveit. Ezeket inkább értelmiségiek és még inkább zsidók tanulmányozták, míg a mozgalom igazi rajongói nem ismerik. Marx a mûveit nem is a nagy tömegek számára írta, hanem inkább a zsidó világhódító henger vezetõ értelmisége számára. A nagy tömeget egész különleges anyaggal fûtötték, a sajtóval. A marxista sajtó abban különbözik a polgári sajtónktól, hogy azt agitátorok írják, míg emezt írói agitálásra szeretnék felhasználni.
A marxizmus részére a munkások millióit nem annyira a marxista próféták írásmódja nyerte meg, hanem inkább az az óriási propagandamunka, amelyet a fáradhatatlan agitátorok tízezrei végeztek, az izgató apostoloktól kezdve egészen a munkásszervezetek

kishivatalnokáig, a bizalmi emberig és a hivatásos szónokig. Kiegészítette ezt az a nagyon sok népgyûlés, amelyen a népszónokok füstös kocsmaszobákban asztalra állva gyúrták a tömeget és olyan emberismeretet szereztek, amely a közvélemény várának az ostromához a legjobb fegyvereket szolgáltatta. A hatalmas tömegtüntetések, a százezres felvonulások a szegény emberkében azt a meggyõzõdést keltették, hogy kis féreg létére mégis hatalmas sárkány porcikája, amelynek izzó leheletétõl a gyûlölt világ lángra lobban, és majdan a proletárdiktatúra végsõ gyõzelmét ünnepelheti!
Az ilyen propaganda készítette elõ az embereket a szociáldemokrata sajtó olvasására. Ezt a sajtót nem írják, hanem beszélik. Míg a polgári harcvonalon a tanárok, tudósok, teoretikusok és írók néha a beszédet is megkísérlik, a marxista szónokok néha írni is próbálnak. Éppen a zsidó az, aki e tekintetben különösen számításba jöhet, hazug, alkalmazkodóképességénél és simulékonyságánál fogva inkább agitáló szónok, semmint író.
Minden igazán nagy történelmi átalakulást nem az írott szó hívott életre, hanem annak legfeljebb kísérõje volt.
Ne mondja senki, hogy a francia forradalom bölcseleti elméletek alapján valaha is kitört volna, hogyha a nagyvonalú demagógok, izgatók hadserege nem korbácsolta volna fel az elgyötört nép kedélyét, míg végre is bekövetkezett az a vulkánkitörés, amely egész Európát megreszkettette. Éppen így a legújabb idõk legnagyobb forradalmi átalakulása, az oroszországi bolsevista forradalom sem Lenin írott mûveinek, hanem a nagyobb és kisebb izgatók szónoki tevékenységének az eredménye.
Az analfabéta orosz nép kétségtelenül nem Karl Marx írásainak olvasása következtében rajongott a kommunista forradalomért, hanem azoknak az ezrekre rúgó agitátoroknak a hatása következtében, akik mindenesetre egy eszme szolgálatában még a csillagos eget is odaígérték volna a népnek.
Mozgalmunk, amely pedig néhány évvel ezelõtt semmibõl keletkezett, ennek a felismerésnek köszönheti bámulatra méltó fejlõdését. Ma már érdemesnek tartják arra, hogy népünk minden belsõ és külsõ ellensége üldözze.
Bármennyire fontos is tehát mozgalmunk szempontjából az írásbeli tevékenység, ma ennek inkább csak mozgalmunk magasabb és alacsonyabb rangú vezetõinek egységes nevelése szempontjából lesz nagyobb jelentõsége, semmint az ellentétes felfogású rétegek megnyerése szempontjából. A meggyõzõdéses szociáldemokrata vagy fanatikus kommunista csak a legritkább esetben szánja el magát arra, hogy megvegyen egy nemzetiszocialista füzetet, sõt mi több, könyvet, hogy világfelfogásunkról tájékozódjék vagy a saját felfogásának kritikáját tanulmányozza. Még újságot is csak nagy ritkán olvasnak, ha ez nem viseli magán pártjuk bélyegét. Ez amúgy is keveset használna, mert egyetlenegy újság keltette benyomás annyira szétesõ, hatásában olyan szétforgácsolt, hogy egyszerû olvasásától nem várható komoly eredmény. Akinél pár fillér szerepet játszik, az a tárgyilagos felvilágosodás kedvéért nem fog ellenzéki lapra elõfizetni. Ezt tízezrek közül talán egy sem teszi meg. Csak az olvassa a párt lapját állandóan, akit már megnyertek a párt számára, õ pedig saját mozgalma állandó híradójának fogja tekinteni azt.
Más a "szónoki röpirat" hatása. Ezt már egyik-másik szívesen veszi kezébe, különösen, ha ingyen jut hozzá, és ha a röpirat idõszerû témáját már maga a cím eléggé kidomborítja. Az ilyen röpirat már a felületes olvasó figyelmét is új szempontokra, új felfogásra, sõt talán új mozgalomra hívja fel. A legtöbb esetben azonban ez is csak arra való, hogy felkeltse érdeklõdését, ellenben sohasem fogja öt befejezett tények elé állítani. A röpirat csak serkent, felhívja valamire az olvasó figyelmét, de csak akkor éri el hatását, ha közvetlen utána az olvasót szóbelileg felvilágosítják. Erre pedig kizárólag a tömeggyûlés alkalmas.
A tömeggyûlés már csak azért is fontos, mert az egyén, aki mint a mozgalom jövendõ tagja egyelõre magára hagyatott, egyedül érzi magát, és így könnyen félelem szállhatja meg, elõször e tömeggyûléseken ébred annak tudatára, hogy egy nagyobb közösség tagja.

Ez a legtöbb emberre serkentõleg és bátorítólag hat. Ugyanaz a férfi egy zászlóalj vagy század keretén belül bajtársai társaságában szívesebben veszi fel a harcot, mint ha azt érzi, hogy egyedül van. A nyáj keretén belül biztonságban érzi magát még akkor is, ha ezerféle indok ellent is mondana ennek.
A tömeggyûlés levegõje nemcsak fokozza az egyes ember erejét, hanem egyúttal bajtársi szellemet is teremt. Az új tan elsõ híve munkahelyén súlyos támadásoknak van kitéve, tehát okvetlenül szüksége van arra, hogy önbizalmát és meggyõzõdését növeljék azzal, hogy nagy és széleskörû alakulat tagja és harcosa. Ezt az érzést elõször a közös tömeggyûlés kelti fel benne. Ha kis mûhelyébõl vagy a nagyüzembõl, ahol amúgy is oly elenyészõen kicsinek érzi magát, elõször megy el a tömeggyûlésre, és ott vele egyetértõ emberek ezrei veszik körül, akkor három vagy négyezer ember lelkesedése, ellenállhatatlan mámora magával ragadja õt, és ezrek helyeslõ tapsvihara igazolja elõtte az új tan helyességét. Itt ébred fel benne elõször eddigi politikai meggyõzõdése feletti kételyének érzése, és ama varázsszerû befolyásnak hatalmába kerül, amelyet tömegszuggessziónak nevezünk. Ezrek akarása, vágya s ereje halmozódik fel benne. A kétkedõ férfiú, aki tétovázva jött el a gyûlésre, azt belül megerõsödve hagyja el, érzi, hogy egy nagy közösség tagjává vált.
A nemzetiszocialista mozgalomnak sohasem szabad errõl megfeledkeznie. Sohase hallgasson azokra a polgári politikusokra, akik mindenhez jobban értenek, és mégis kisiklott kezükbõl egy hatalmas állam és saját létük, osztályuk uralmával együtt tönkrement. Hiszen õk roppant okosak, mindent tudnak és mindenhez értenek, csupán annak a megakadályozásához nem értettek, hogy a német nép a marxizmus karjába hulljon. Szánalmas, siralmas kudarcot vallottak, beképzeltségük tehát csupán önhittség, büszkeségük pedig a butasággal egy és ugyanazon fán terem.
Ha tehát ezek az emberek ma az élõszónak semmiféle jelentõséget sem tulajdonítanak, annak csupán az az oka, hogy saját fecsegésük hatástalanságáról Istennek hála! már maguk is eléggé meggyõzõdtek.

VII. Harc a vörösökkel

1919, 20. és 21-ben magam is több polgári gyûlésen vettem részt. Ezek mindig ugyanazt a hatást tették rám, mint gyermekkoromban a parancsra szedett csukamájolaj. Az ember vegye be, mondják, az nagyon jó, de gyalázatos íze van. Ha az ember a német népet összekötözné, és erõszakkal ezekre a polgári gyûlésekre hajtaná, és az elõadás végéig az összes ajtókat zárva tartaná, senkit sem engedne ki, talán egynéhány évszázad leforgása alatt így is eredményt lehetne elérni. Az bizonyos azonban, hogy ilyen körülmények között nem örülnék az életnek, és akkor inkább nem lennék német. Mivel azonban ezt Istennek hála nem lehet megtenni, ne csodálkozzék tehát az ember azon, hogy az egészséges, 11 romlatlan nép úgy irtózik ezektõl a "polgári nagygyûlések"-tõl, mint ördög a tömjénfüsttõl. Jómagam megismertem a polgári világnézetnek ezeket a prófétáit, és igazán nem
Csodálkozom azon, hogyha a kimondott szónak semmi néven nevezendõ jelentõséget sem tulajdonítanak. Megjelentem annak idején a Demokraták, a Német Nemzetiek, a Német Néppártiak és a Bajor Néppártiak (Bajor Centrum) gyûlésein. Ami ezeken a gyûléseken azonnal feltûnt, az a hallgatóság egyöntetû zártkörûsége volt. Majdnem kizárólag párttagok voltak jelen. Az egész úgy, ahogy volt, fegyelmezetlenül, inkább egy kártyaklubhoz, semmint olyan népnek a gyûléséhez hasonlított, amelyik a legnagyobb forradalmát élte át. Az elõadók a programjukra való tekintettel mindent elkövettek, hogy a békés hangulatot minél jobban megõrizzék. Beszéltek, helyesebben felolvasták beszédjüket egy tartalmas újságcikk vagy egy tudományos elõadás formájában. Kerültek

minden erõteljes kifejezést, egy-egy gyöngéd viccet engedtek meg maguknak, amelyet a tekintélyes elnöki asztal kötelességszerûen nevetéssel honorált, ha nem is hangosan, ha nem is kihívó módon, hanem elõkelõen, halkan és mérsékelten.
Valójában hogyan nézett ki ez az elnöki emelvény? Egy alkalommal a müncheni sonnenstrassei Wagner-teremben voltam szem és fültanúja egy ilyen gyûlésnek. A lipcsei népek csatája évfordulóját ünnepelték. A beszédet egy tekintélyes öreg úr, valamelyik egyetem professzora tartotta, helyesebben olvasta. Az emelvényen az elnökség ült. Balra egy monoklis, jobbra egy monoklis és közöttük egy monokli nélküli, valamennyien császárkabátban, úgyhogy az emberre egy halálos ítéletet hozó törvényszék vagy pedig ünnepélyes keresztelõ, tehát inkább vallásos ténykedés benyomását keltette. Az úgynevezett beszéd, amely nyomtatásban talán egész jó lett la, hatásában kifejezetten borzalmas volt.
Háromnegyed óra múltán az egész gyülekezet az átszellemülés állapotába esett, melyet csak egyes embereknek és nõcskéknek kivonulása, a pincérnõk sürgése-forgása és a nagyszámú hallgatóság ásítozása zavart meg. Három munkás mögé ültem Ezek, akiket a kíváncsiság hozott ide, vagy pedig megbízásból jelentek idõrõl idõre rosszul titkolt arcfintorgatással néztek egymásra, végül pedig egymást oldalba lökték, és erre, mint adott jelre csöndben elhagyták a termet. Az ember látta rajtuk, hogy semmi szín alatt sem akarnak zavart kelteni. Ennél a társaságnál igazán nem is volt rá szükség.
Végre a gyûlés vége felé közeledett. Miután a professzor, akinek hangja egyre halkabb lett, elõadását befejezte, a két monoklis között ülõ gyûlésvezetõ felemelkedett helyérõl, lecsapott a jelenlévõ német testvérekre, és kifejezésre juttatta háláját és köszönetét azért az egyedülálló, nagyszerû elõadásért, amelyet X. Y. professzor úr oly élvezetes, alapos és mélyenszántó módon tartott, és amely a szó nemesebb értelmében vett belsõ élmény, igen, egy nagy tényleges "cselekedet" Ennek az áldozatos órának a megszentségtelenítését jelentené úgymond , azután az elõadás után hozzászólások következnének, úgyhogy az összes jelenlévõ óhajához híven eláll a zárszó jogától, és ehelyett kiáltsák: "Mi testvériségben egységes nép vagyunk stb." Végül felszólította a jelenlévõket, hogy énekeljék el a német himnuszt. Erre énekelni kezdtek, és nekem úgy tetszett, mint hogyha már a második versszaknál kevesebb hangot hallanék, és csak a refrénnél hangoznék ismét teljesebben az ének. De mit számít ez akkor, hogyha egy ilyen ének teljes méltósággal száll a német nemzet lelkébõl az ég felé. Ezzel vége volt a gyûlésnek, is mindenki sietett, hogy mielõbb kijusson a terembõl, az egyik a sörözõbe, a másik a kávéházba, ismét mások a szabad levegõre. Igen! Ki a szabad levegõre! Ez volt az én érzésem is. Ez legyen tehát a dicsõítése százezernyi porosz és német hõs küzdelmének? Gyalázat! És ismét gyalázat!
Ez valóban tetszhetik a kormánynak. Ez valóban "békés" gyülekezés. A miniszternek nem kell aggodalmaskodnia békéért és rendért. Nem kell félnie attól, a lelkesedés hullámai átcsapnak a polgári tisztesség korlátain, hogy az emberek a lelkesedés mámorában kivonulnak a terembõl, de nem azért, hogy a kávéházba a vendéglõbe siessenek, hanem hogy négyes sorokban együtt, egyszerre lépve a "Deutschland hoch in Ehren" hangjával ajkukon a város utcáira vonuljanak, és békére vágyó rendõrségnek kellemetlenségeket okozzanak. Nem! Ilyen állampolgárokkal meg lehetnek elégedve.
Ezzel szemben a nemzeti szocialista gyûlések kétségtelenül nem voltak "békés" gyülekezetek. Itt igenis összecsaptak két világnézet hullámai egymással, és azok árultak egy-egy hazafias ének gépies ledarálásával, hanem a népi és nemzeti kedélyek fanatikus kitöréseivel.
Mindjárt kezdettõl fogva fontos volt, hogy a mi gyûléseinken a fegyelmet és a s vezetõségének tekintélyét feltétlenül biztosítsuk. Amit mi beszéltünk, az nem polgári "elõadó" erõtlen fecsegése volt, hanem hangjánál és tartalmánál fogva alkalmas arra, hogy az ellenfelet kihívja. Márpedig ellenfelek voltak a mi gyûléseinken! Milyen gyakran jöttek be tömött sorokban, köztük egyes lázítókkal, arcukon a belsõ meggyõzõdéssel: "Ma

végzünk veletek!" Óh igen! Milyen gyakran jöttek be a szó szoros értelmében oszlopokban vörös barátaink azzal a beléjük vert feladattal, hogy leszámoljanak velünk. Mily gyakran állították élére a kérdést, hogy azután csak a mi gyûlésvezetõségünk és teremõrségünk kérlelhetetlen ereje mentse meg a kínos helyzetet. Minden oka meg volt ellenfeleinknek arra, hogy fellépjenek velünk szemben. Már falragaszaink vörös színe is csábította õket gyûléseinkre. A ; békés polgárság felháborodott azon, hogy mi is a bolsevisták vörös színéhez nyúltunk, és abban nagyon kétértelmû dolgot láttak. A nemzeti lelkek csöndben már azt a vádat suttogták egymás között, hogy alapjában véve mi is a marxizmusnak hajtásai vagy csak álruhába öltözött marxisták, helyesebben szocialisták vagyunk. Mert ezek a koponyák a mai napig sem érik fel ésszel a szocializmus és a marxizmus közötti különbséget. Különösen igazoltnak látták álláspontjukat akkor, amikor arra a felfedezésre jutottak, hogy mi a gyûléseinken nem "hölgyeket" és "urakat", hanem néptársakat és néptársnõket üdvözöltünk, és egymás között csak párttagokról beszéltünk. Milyen gyakran felkacagtunk, ha ezekre a beijedt polgári nyulakra gondoltunk, akik nem tudják megfejteni keletkezésünk, célkitûzéseink és céljaink rejtélyét.
Falragaszaink vörös színét gondos és alapos mérlegelés után választottuk, hogy ezáltal is magunkra hívjuk a baloldal figyelmét, felháborodást keltsünk benne és rábírjuk gyûléseink látogatására már csak azért is, hogy ezekkel az emberekkel összeköttetésbe kerülhessünk. Érdekes volt ezekben az években ellenfeleink tanácstalanságának és tehetetlenségének megfigyelése a folyton változó harci módjukon keresztül. Elõször arra szólították fel követõiket, hogy ne is vegyenek tudomást rólunk, és tartsák magukat távol gyûléseinktõl. Ezt általában követték is. Minthogy azonban az idõk folyamán mégis eljöttek, és a megjelentek száma lassan, de folytonosan emelkedett, és tanaink hatása látható volt, a vezérek lassanként idegesek lettek. Nyugtalanul arra a meggyõzõdésre jutottak, hogy nem szabad tétlenül nézniük a fejleményeket, hanem erõszakkal kell végét vetni mozgalmunknak. Felszólították az "osztályöntudatos proletariátus"-t, hogy gyûléseinkre tömegesen menjenek el és a proletariátus vasöklével sújtsanak le a "monarchista reakciós" izgatókra.
Ebben az idõben gyûléseink már háromnegyed órával a kezdetük elõtt tömve } voltak munkásokkal. Gyûléseink egy-egy puskaporos hordóhoz hasonlítottak, amely minden pillanatban levegõbe repülhetett, és amely mellett már ott égett a 1 kanóc. Mégis mindig másként történt. Az emberek ellenségeinkként jöttek be, és ha nem is mint követõink távoztak el, de mégis mint olyanok, akik már bírálat tárgyává teszik saját tanaikat. Lassanként azonban mégis úgy volt, hogy háromórás elõadásaink után tagjaink és ellenfeleink egy egységes, lelkes tömeget képeztek.
Most volt igazán okuk a vezetõknek az aggodalomra, és most ismét azokhoz fordultak, akik már régen kikeltek harcmodorunk ellen, és akik most, igazuk tudatában arra az álláspontra helyezkedtek, amely szerint az egyedüli helyes út a munkásoknak gyûléseinkrõl való kitiltása. A munkások tehát nem jöttek többé, vagy ha mégis, akkor kevesebben jöttek. Ez az állapot csak rövid ideig tartott. Azután a játék ismét elölrõl kezdõdött.
A tilalmat nem tartották be az elvtársak, ismét egyre többen látogatták gyûléseinket, és végre újra a radikális harcmodor hívei kerekedtek felül. A jelszó ismét erõszakos elnémításunk lett.
Ha azután kéthárom, gyakran nyolctíz gyûlés után rájöttek arra, hogy robbantásunkról könnyebb beszélni, mint azt végre is hajtani, és hogy minden gyûlésünk a vörös harci csapatok visszavonulását jelentette, akkor lassanként kiadták a másik jelszót: "Proletár elvtársak és elvtársnõk! Kerüljétek a nemzetiszocialista izgatók gyûléseit!" Ugyanezt a harcmodort lehetett a vörös sajtóban is észlelni. Egyszer azt kísérelték meg, hogy agyonhallgassanak, máskor viszont amikor meggyõzõdtek ennek a kísérletnek a céltalanságáról ismét az ellenkezõ végletbe csaptak át. Naponta "megemlékeztek" rólunk

valamilyen formában. Leggyakrabban oly módon, hogy egész valónk nevetséges voltát bizonyították a munkások elõtt. Egy idõ után azonban ezeknek az uraknak érezniük kellett, hogy nem tudtak ártani nekünk, hanem ellenkezõleg, használtak. , mert hiszen sokan kérdezhették, hogy miért pazarolnak olyan sok puskaport egy ilyen "nevetséges" jelenségre. Az emberek kíváncsiak lettek. Egyik cikk a másik után hangoztatta a mi gazságunkat, amelyet ismételten újra meg újra be akartak bizonyítani. Botrányok sorozatával igyekeztek lehetetlenné tenni bennünket. Nem izgatta õket, hogy kijelentéseik elejétõl végig valótlanságok voltak. Rövid idõ alatt rájöttek, hogy ezek a támadások is csak felkeltették és mozgalmunkra irányították az általános figyelmet.
Annak idején az volt az álláspontom, hogy tökéletesen mindegy, hogy ellenfeleink nevetnek rajtunk vagy rágalmaznak bennünket, paprikajancsinak vagy gazembernek neveznek, a fontos, hogy megemlékezzenek rólunk, ismételten foglalkozzanak velünk, úgy, hogy lassanként a munkások szemében olyan hatalomként tûnjünk fel, amellyel egyedül kell majd leszámolniuk. Egy szép napon úgyis meg fogjuk mutatni a zsidó sajtóbanditáknak, hogy mi valójában mit akarunk és a valóságban kik vagyunk.
Gyûléseink közvetlen felrobbantása mégsem következett be, aminek valószínû oka ellenfeleink vezetõinek hihetetlen gyávasága volt. Minden kritikus esetben kis senkiket küldtek elõre, és maguk legfeljebb a termeken kívül várták a robbantás eredményét.
Az uraknak a terveirõl majdnem mindig pontos értesülést szereztünk. Ezt nemcsak úgy értük el, hogy célszerûségi szempontokból sok párttagunkat bedugdostuk a vörös alakulatokba, hanem mert maguk a vörös irányítók is ebben az esetben nagyon hasznosan fecsegtek. Nem tudtak hallgatni akkor, ha valamit kiagyaltak, sõt már akkor elkezdtek kotkodácsolni, amikor a tojást még le sem rakták! Így a legkimerítõbb híreket kaptuk már akkor, amikor a vörös robbantó alakulatoknak még halvány fogalmuk sem volt arról, hogy milyen parancs vár rájuk.
Ezek az idõk arra késztettek bennünket, hogy gyûléseink biztonságát magunk vettük a kezünkbe. A hatósági védelemre sohasem lehet számítani. Ellenkezõleg. Ez közbelépésével rendszerint csak a rendzavarók segítségére siet. Valójában a hatósági beavatkozás egyetlen eredménye a gyûlés feloszlatása, tehát bezárása. Márpedig ez volt az ellenfél részérõl kiküldött rendzavaró elemek egyetlen célja.
Általában e tekintetben a rendõrség olyan gyakorlatot honosított meg, amely a legborzalmasabb jogtalanság. Ha ugyanis bizonyos fenyegetések következtében a hatóság tudomására jut, hogy egy gyûlés megzavarásának a veszélye fenyeget, akkor ez a hatóság nem a zavargókat tartóztatja le, hanem egyszerûen megtiltja a többi ártatlannak a gyûlés megtartását. Erre a bölcsességre az ilyenfajta rendõri lelkek még büszkék is. Õk ezt "törvénytelenség megakadályozására szolgáló" elõvigyázatossági intézkedésként kezelik.
A mindenre kész bandita tehát mindenkor képes tisztességes emberek politikai tevékenységének és mozgalmának a lehetetlenné tételére. A nyugalom és rend nevében az államtekintély meghajlik a banditák elõtt, és az ellentábort kérleli, hogy lehetõleg ne provokálja amazokat. Ha tehát a nemzetiszocialisták akartak bizonyos helyeken gyûléseket tartani, és erre a szakszervezetek kijelentették, hogy ez tagjaik részérõl ellenállást fog kiváltani, akkor a rendõrség nem ezeket a zsaroló alakokat csukta le, hanem a mi gyûléseinket tiltotta be. Igen! A törvénynek ezek a szervei képesek voltak velünk mindezt nemegyszer írásban közölni.
Ha az ember ilyen eshetõségekkel szemben meg akarta magát védeni, gondoskodnunk kellett arról, hogy a zavargás megkísérlését már önmagában lehetetlenné tegyük.
Meg kell gondolnunk még azt is, hogy minden olyan gyûlés, amelynek védelmét kizárólag a rendõrség biztosítja, lejáratja rendezõit a nagy tömegek szemében.
Az olyan gyûlések, amelyek csak nagy rendõri készenlét mellett tarthatók meg, nem gyakorolnak eredményes hatást, mert a nép alacsonyabb rétegeit csak akkor lehet megnyerni, ha a mozgalom erejét is látja.

Miként a bátor férfi könnyebben hódítja meg az asszonyszíveket, mint a gyáva alak, éppen úgy elõbb férkõzik a hõsi mozgalom a nép szívéhez, mint az olyan gyáva megmozdulás, amely létét csak rendõrségi védelemnek köszönheti.
Különösen ez utóbbi körülményre való tekintettel kellett fiatal pártunknak arra ügyelnie, hogy fennmaradásáról maga gondoskodjék, önmagát védje és az ellenfél terrorját maga törje le.
A gyûléseink védelme két pilléren nyugodott:
1. erélyes és lélektanilag helyes gyûlésvezetésen;
2. szervezett rendezõi gárdán.
Ha mi, nemzeti szocialisták annak idején gyûlést tartottunk, akkor annak mi voltunk az urai és nem mások. Ezt a jogunkat szüntelenül, minden percben a legélesebben hangsúlyoztuk. Ellenfeleink teljesen tisztában voltak vele, hogy az, aki kihívó magatartást tanúsít, kérlelhetetlenül kiröpül még akkor is, ha mi csak tizenketten állottunk volna félezer emberrel szemben. Akkori gyûléseinken, különösen a Münchenen kívül tartott gyûléseken, tizenöt-tizenhat nemzetiszocialistára öt-hat-hét, sõt nyolcszáz ellenfél esett. Ennek ellenére sem tûrtünk semmi kihívást, és gyûléseink látogatói nagyon jól tudták, hogy mi inkább agyonveretjük magunkat, semhogy meghajoljunk az erõszak elõtt. Nemegyszer történt meg, hogy párttagjaink maroknyi csoportja verekedett hõsiesen az ordítozó, öklözõ vörös túlerõvel.
Bizonyos, hogy ilyen esetekben azt a tizenöt-húsz embert végeredményben a túlerõ leverte volna, de az ellenfél tudta, hogy ez elõtt legalább kétszer vagy háromszor annyiuknak jut fejbeverés osztályrészül, és ezt nem szívesen kockáztatta.
Mi e tekintetben a marxista és polgári gyûléstechnika tanulmányozásából igyekeztünk tanulni és tanultunk is.
A marxisták kezdettõl fogva vak fegyelmezettséget tanúsítottak, úgyhogy a marxista gyûlés megzavarásának gondolata, legalábbis polgári részrõl, fel sem merülhetett. Annál inkább foglalkoztak ezzel a vörösök. Õk ezen a téren lassanként nemcsak bizonyos mûvészetre tettek szert, hanem olyan messze mentek, hogy a birodalom nagy területein egy nem marxista gyûlést is már a proletariátus kihívásának nyilvánítottak. Különösen fennállott azokra az esetekre, ha a drótok rángatói attól tartottak, hogy egy ilyen gyûlésen saját bûnlajstromukat sorolják fel és leleplezik népnek hazudó és népcsaló tevékenységük aljasságát. Mihelyt egy ilyen gyûlést meghirdettek, az egész vörös sajtó nagy ordítozásban tört ki, és emellett ezek a hivatásos törvénytiprók nemegyszer elsõként fordultak a hatóságokhoz azzal a gyors és fenyegetõ kéréssel, hogy a "proletariátusnak ezt a kihívását", "súlyosabb következmények elkerülésének lehetõsége végett", azonnal tiltsák be.
A hatósági tisztségviselõ rangja szerint választották meg kérésük hangját, és célt értek. Ha azután az ilyen pozícióba kivételesen valóban német hivatalnok és nem egy hatósági jogkörrel felruházott báb ült, és ezt a szemtelen hangot leintette, akkor került sor az ismert felhívásra úgymond "ne tûrjék a proletariátus kihívását, hanem tömegesen jelenjenek meg a gyûléseken, hogy a proletariátus kérges öklével akadályozzák meg a polgári elemek gyalázatos kihívását".
Érdemes egy ilyen polgári gyûlést látni, a szerencsétlen gyûlés vezetõségét megfigyelni és félelmüket átélni. Nem egy alkalommal egyszerûen lemondották ilyen fenyegetések hatása alatt a gyûlést. Félelmük mindig oly nagy volt, hogy 8 óra helyett háromnegyed kilenckor vagy kilenckor nyitották meg. Az elnök akkor a vég nélküli bókolások után azon fáradozott, hogy bebizonyítsa az ellenzék urainak s férfiak látogatása feletti örömüket (tiszta hazugság!), akik azért nincsenek velük egy véleményen, mert csak kölcsönös eszmecsere útján (amelyet akkor mindjárt elöljáróban megengedett) lehet közelebb hozni a felfogásokat, felébreszteni az ellenfél megértését és az ellentétek áthidalását lehetõvé tenni. Emellett még biztosította, hogy ennek a gyûlésnek semmi szín alatt sem az a célja,

hogy az embereket eddigi felfogásuk megváltoztatására bírja, éppenséggel nem! Csak legyen boldog "mindenki a saját felfogásában, de engedje meg, hogy a másik is boldog legyen és éppen ezért kéri, hogy az elõadót, aki amúgy sem lesz "túlságosan hosszú", hallgassák meg és ne kürtöljék világgá e gyûlés útján is a szégyenteljes testvérháborút. Persze a baloldali testvérek eziránt kevés megértést tanúsítottak. Így azután mielõtt az elõadó belekezdett volna mondókájába, már kénytelen volt nemegyszer a legvadabb gúnyolódás közepette összepakolni, és az embernek szinte az volt a benyomása, hogy örül, és hálás a sorsnak azért, hogy ezt a vértanúságos vesszõfutást megrövidítette. Hihetetlen zenebona közepette hagyták el az ilyen polgári gyûlés bajnokai az arénát, feltéve, hogy nem gurultak bevert fejjel a lépcsõn lefelé. Erre éppen elég példa volt.
Így a marxisták számára mindig valami újat jelentenek a mi gyûléseink és különösen azok lefolyásának módja. Annak biztos tudatában jöttek be ezekre is, hogy az általuk gyakran megjátszott játékot természetesen nálunk is megismételhetik. , Ma végzünk velük!" Milyen gyakran kiáltotta egyik-másik oda ezt a mondatot lágy hangon gyûléseinkre való bevonulásuk alkalmával, hogy azután még mielõtt másodszor is kitáthatta volna a száját, villámgyorsan a terem bejárata elõtt szedje össze magát.
Mindenekelõtt a gyûlés vezetésének a módja volt nálunk más. Nem koldultunk azért, hogy elõadásunkat engedélyezzék. Nem is biztosítottuk mindenki számára már bevezetõül a vég nélküli hozzászólás jogát, hanem röviden megállapítottuk, hogy mi vagyunk a gyûlés urai, a házigazda joga ennek következtében bennünket illet, és aki közbe mer szólni, kérlelhetetlenül kirepül oda, ahonnan jött. Kijelentettük, hogy ilyen rendzavarókért semmi néven nevezendõ felelõsséget nem vállalunk. Ha idõnk engedi és helyesnek tartjuk, akkor megengedjük a vitát, ha nem, akkor nem lesz vita és most pedig az elõadó urat, X. Y. párttagtársunkat illeti a szó, Már ezen csodálkoztak.
Emellett szigorúan szervezett teremõrséggel rendelkeztünk. A polgári pártoknál az ilyen teremvédelem vagy jobban mondva rendezõi szolgálat rendszerint olyan urak feladata volt, akik azt képzelték magukról, hogy koruk tekintélyt és tiszteletet parancsol velük szemben. Minthogy pedig a marxista alapon lázított tömeg a korral, tekintéllyel és tisztelettel a legkisebb mértékben sem törõdött, a polgári teremõrségnek gyakorlati jelentõsége a semmivel volt egyenlõ.
Mindjárt nagygyûlési tevékenységünk kezdetén megvetettem a teremõrség szervezetének mint rendezõ gárdának az alapjait; ez a teremõrség valóban csupa fiatal emberbõl állott. Részben harctéri bajtársaim voltak, mások viszont a párt fiatal tagjainak körébõl kerültek ki, akiket mindjárt kezdettõl fogva arra neveltünk, hogy terrort csak terror által lehet megtömi, és hogy ezen a földön a bátor és határozott fellépés mindig eredménnyel jár. Tudatukba véstük, hogy mi olyan hatalmas, nagy és felemelõ eszméért harcolunk, amelyet érdemes a legutolsó csepp vérünkkel is megvédelmezni. Arra neveltük õket, hogyha egyszer az értelem hallgatásra kényszerül, akkor az erõszaké a végsõ döntés joga, és hogy a védelem legjobb fegyvere a támadás.
Megértettük, hogy a mi rendfenntartó gárdánknak az kell hogy legyen a híre, hogy nem vitatkozó klub, hanem a legvégsõkre kész harci együttes. Mennyire vágyott ez az ifjúság ilyen feladatra. Mennyire kiábrándult ez a háborús nemzedék, tele undorral és megvetéssel a polgári gyámoltalanságból!
Mindenki elõtt világossá vált, hogy a forradalom csak a nép polgári vezetésének gyöngesége miatt volt lehetséges. A német nép védelmére szükséges öklök meglettek volna, csak a fej hiányzott, amely ezeket igénybe vegye. Milyen ragyogó szemmel néztek rám ezek az ifjak, amikor küldetésük szükségességérõl beszéltem nekik. Újra meg újra bebizonyítottam, hogy e föld minden bölcsessége eredménytelen marad, ha az erõ nem teljesíti a maga kötelességét, hogy a béke nyájas istennõje csak a hadisten oldalán járhat, és hogy a béke minden nagy tettének szüksége van az erõ védelmére és segítségére.
Mennyivel élénkebb formában

Jelentkezett elõttünk a védkötelezettség nagy gondolata! Nem mint az öreg, megcsontosodott hivatalnoklelkek elmeszesedett szellemében egy halott ország halott tekintélyének a szolgálata, hanem saját népünk létéért mindig, minden körülmények között és mindenütt életét áldozni kész kötelesség élõ felismerése.
És hogy sorakoztak a zászló alá ezek az ifjak! Darázsrajként rontottak a gyûléseink zavaróira, tekintet nélkül azok túlerejére és a véres áldozatra. Egy nagy gondolat vezérelte õket: az, hogy szent hivatásuk szabad utat biztosítson mozgalmunk részére.
1920 nyarának derekán rendezõgárdánk szervezetei már lassan határozott alakot öltöttek, hogy 1921 tavaszán már századokra tagozódjanak, amelyek azután csoportokra oszlottak. Erre sürgõs szükség volt, mert közben a gyûléseken kifejtett tevékenységünk állandóan növekedett. Még gyakran jöttünk össze a müncheni Hofbräu dísztermében, de már gyakrabban a város nagyobb termeiben. A Bürgerbräu díszterme és a Münchner Kindl pincéje volt színhelye 192021 õszén és telén az egyre hatalmasabb tömeggyûléseinknek, amelyeknek képe mindig ugyanaz volt. Az N. S. D. A. P. gyûléseit mindig jóval kezdetük elõtt túlzsúfoltság miatt rendõrileg kellett lezárni.
Rendezõgárdánk szervezése igen fontos kérdés megoldásához vezetett. Mozgalmunknak eddig sem pártjelvénye, sem pártzászlaja nem volt. Ilyen jelvények hiánya pedig nemcsak pillanatnyi hátrányt jelentett, hanem elviselhetetlen volt a jövõre nézve is. Ez a hátrány különösen abban rejlett, hogy a párt tagjai nélkülözték összetartozásuk minden jelét. A jövõre nézve nélkülözhetetlen volt egy olyan jelvény megalkotása, amelyet a mozgalom jelképeként a nemzetköziségnek neki lehet szegezni.
Ifjúságom idején gyakran volt alkalmam felismerni és megérteni, hogy az ilyen jelvénynek lélektanilag óriási a jelentõsége.
A háború után Berlinben éltem át a szocialistáknak a királyi palota elõtt és a Lustgartenben tartott tömegfelvonulásait. A vörös zászlótenger, vörös karszalagok és vörös virágok ennek a tüntetésnek, amelyen hozzávetõleges becslésem szerint mintegy 120000 ember vett részt, külsõleg is hatalmas tekintélyt kölcsönöztek. Magam is éreztem és megértettem, hogy milyen könnyen behódol az ilyen látványos, lenyûgözõ hatású színházi varázsnak a nép gyermeke.
A polgárságnak, amely pártpolitikailag semmi néven nevezendõ világnézetet nem jelent és nem képvisel, nem volt saját zászlaja. A polgárság "hazafiak"-ból állott és a birodalom zászlaja alatt szaladgált.
Ha ezek a színek világnézetet jelképeztek volna, akkor meg lehetett volna érteni, hogy az államhatalom birtokosai e színeket egyben saját világnézetük jelképének látták, mert a világnézetük jelképe saját tevékenységük következtében lett állami és birodalmi lobogóvá. A dolog azonban nem így állott.
A birodalmat nem a német polgárság közremûködésével tákolták össze, és a zászló a háború ölébõl pottyant ki. Ezzel azután valóban csak állami lobogó lett és világnézet szempontjából semmiféle jelentõsége nem volt. Csak a német nyelvterületek egy pontján. Német-Ausztriában volt polgári pártzászló jellege e színeknek. Az ottani nemzeti érzelmû polgárság egy része ugyanis az 1848as év fekete-piros-arany színeit saját pártzászlajává avatta, és ezzel olyan szimbólumra tett szert, amely világnézeti szempontból ugyan minden jelentõség nélküli, állampolitikai tekintetben mégis forradalmi jellegû volt. Ennek a fekete-piros-arany zászlónak annak idején a legelkeseredettebb ellenségei és ezt ne felejtsük el soha a szociáldemokraták és keresztényszocialisták, illetve klerikálisak voltak. Ok voltak azok, akik ezeket a színeket gyalázták, bemocskolták és bepiszkították éppen úgy, mint ahogy késõbb, 1918-ban a fekete-ezüst-pirossal tették. Mindenesetre a fekete-piros-arany az öreg Ausztria német pártjainak 1848as színe volt, tehát olyan idõszaké, amely bár fantasztikus lehetett, egyénenként a legtisztességesebb német lelkeket is uralmába kerítette, jóllehet a háttérben láthatatlanul mégis a zsidó volt a mozgatója ezeknek az eseményeknek. Kétségtelen, hogy csak az 1918-as hazaárulás és a német javak

szemérmetlen elherdálása után lettek e színek a marxizmus és a centrum számára oly rokonszenvesek, hogy azokat mint legnagyobb szentségüket tiszteljék, és az egykor általuk úgy gyûlölt zászló védelmére külön osztagokat szervezzenek.
Így 1920-ig a marxizmussal szemben semmiféle zászló nem állott, amely a világnézetileg ellenséges sarkot testesítette volna meg. Mert igaz ugyan, hogy a német polgárság jobbérzésû pártjai 1918 után nem voltak kaphatók arra, hogy a most egyszerre felfedezett fekete-piros-arany birodalmi zászlót saját jelképüknek tekintsék, az újabb fejlõdéssel sem tudtak a jövõt illetõleg semmi egyéni programot szembeállítani, a legjobb esetben is csak a múlt birodalom újjáteremtésének gondolatát.
Ennek a gondolatnak köszönheti a régi birodalom fekete-ezüst-piros zászlaja újjászületését, az úgynevezett polgári pártok zászlajaként.
Kézenfekvõ, hogy az olyan rendszernek a jelképe, amelyet a marxizmus nem éppen hõsies körülmények és kísérõ jelenségek közepette gyõzött le, csak nehezen képzelhetõ el olyan jelvényként, amely alatt a marxizmus legyõzhetõ. Amennyire szentek és drágák kell, hogy legyenek a régi, páratlanul szép színek a maguk harcos és áldozatos múltjával és fiatalosan friss összetételével minden tisztességes német számára, éppen annyira kevéssé alkalmas ez a zászló a jövõ harcának jelvényéül. Én a polgári politikusokkal szemben a mi mozgalmunkban mindig azt az álláspontot képviseltem, hogy német nemzetünknek egyenesen szerencséje, hogy régi színeinket elveszítettük. Az mindegy lehetett nekünk, hogy a köztársaság a maga zászlaja alatt mit mûvel. Mélységes hálával kell azonban megköszönnünk a sorsnak, hogy kegyes volt hozzánk és minden idõk legdicsõségesebb hadi zászlaját megóvta attól, hogy gyalázatos prostitúció lepedõjéül szolgáljon. A mai birodalom, amely polgárait eladja, nem méltó a fekete-ezüst-piros lobogóra.
Ameddig a novemberi gyalázat tart, addig viselje csak a saját maszkját és ne lopja meg e tekintetben is a beszélõ múltat. A mi polgári politikusaink gondoljanak arra, hogy aki ez állam számára a fekete-ezüst-piros zászlót kívánja, az a múlttal szemben lopást követ el. Ez az egykori zászló csak az egykori birodalomhoz illett, éppen úgy, mint Istennek hála, a köztársaság is a hozzá méltót választotta.
Ez volt az alapja annak, amiért mi nemzetiszocialisták saját tevékenységünk kifejezõ jelképének nem tudtuk a régi zászlót tekinteni. Mi nem akarjuk a saját híveinek hibái következtében tönkrement régi birodalmat feltámasztani, hanem újat akarunk alapítani. Annak a mozgalomnak. amelyik ma ebben a szellemben küzd a marxizmus ellen, zászlajában is az új állam jelképét kell viselnie.
Az új zászló kérdése, annak kinézete ekkoriban élénken foglalkoztatott minket. Minden oldalról kaptuk a javaslatokat; ezek nagy részében természetesen inkább volt meg a jószándék, mint az alkalmazhatóság. Az új zászlónak éppen annyira saját harcunk jelvényének kellett lennie, mint amennyire plakátszerûen hatást kellett kiváltania. Aki a tömeggel maga is foglalkozott, az ezekben a látszólagos csekélységekben is fontos körülményeket ismer fel. Egy hatásos jelvény az esetek százezrének megadhatja az elsõ lökést a mozgalom iránti érdeklõdésre.
Éppen ez alapon kellett visszautasítanunk azokat az ajánlatokat, amelyek mozgalmunkat fehér színû zászló útján a régi állammal vagy helyesebben, azokkal a gyönge pártokkal azonosították, amelyeknek egyetlen politikai célja az elmúlt állapotok visszaállítása. Emellett a fehér szín nem ragad magával; alkalmas lehet szûzi hajadonegyesületek, de nem forradalmi idõk világrengetõ mozgalma számára.
A fekete szín is felvetõdött, ami alkalmas lett volna a mai idõkben, de nem volt elég kifejezõ mozgalmunk céljára. Ez a szín sem ragadja magával a szemlélõt.
A fehér-kék színt szintén elvetettük, dacára esztétikailag csodálatos hatásának, minthogy ez egy német szövetségi államnak és amellett nem egészen a legjobb hírnévnek örvendõ, szakadár vizeken evezõ politikai irányzatnak a színe. Egyébként pedig ezt is nehezen lehetett volna mozgalmunkkal szorosabb összefüggésbe hozni. Ugyanez állott a

fekete-fehér színre is.
Fekete-piros-arany színekrõl természetesen szó sem lehetett. A fekete-ezüst-pirosról sem lehetett szó a már jelzett okoknál fogva legalábbis nem jelenlegi alakjában.
Hatásában ez a színösszetétel messze felülmúlja a többieket. Az elképzelhetõ legragyogóbb akkord!
Jómagam mindig a régi színek megtartásáért szállottam síkra nemcsak azért, mert nekem, mint katonának a legszentebbek, hanem mert esztétikai hatásukban is leginkább megfelelnek érzelmeimnek.
Mégis el kellett vetnem azt a számtalan tervet, amelyet fiatal mozgalmunk körébõl nyújtottak be és amelyek legnagyobb részt a régi zászlóba rajzolták bele a horogkeresztet.
Magam mint vezér nem akartam saját tervemmel a nyilvánosság elé lépni, hiszen lehetséges, hogy más valaki éppen olyan jó vagy talán még jobb tervet hoz.
Valóban egy starnbergi fogorvos egészen jó tervet adott, amely az enyémet nagyon megközelítette. Volt azonban egy hibája: hajlott kampójú horogkeresztet festettek be egy fehér mezõbe.
Magam hosszú kísérletezés után leszögeztem a végleges alakot Ez vörös alapú zászló volt, benne fehér kör alakú mezõvel, a közepén fekete horogkereszttel. Hosszas tanulmányozás után megtaláltam a helyes arányt is a zászló, a korong, valamint a horogkereszt alakja, vastagsága és nagysága között. Emellett maradtunk.
Ugyanilyen karszalagot rendeltünk rendezõgárdánk számára, éspedig vörös karszalagot ugyancsak fekete horogkeresztes fehér koronggal.
Hasonló elvek szem elõtt tartásával terveztük meg a pártjelvényt is. Piros mezõben középen fekete horogkereszt, fehér koronggal. Füss müncheni aranymûves adta be az elsõ használható tervet, amelyet véglegesítettünk.
1920 nyarának derekán jelent meg elõször az új zászló a nyilvánosság elõtt. Kiválóan illett ifjú mozgalmunkhoz. Ez is ifjú és új volt. Senki emberfia nem látta annak elõtte, és úgy hatott, mint egy világító fáklya. Valamennyiünket gyerekes örömmel töltött el, amikor a tervet egy hû párttagtársunk elsõ alkalommal kivitelezte és átadta. Néhány hónappal ezután már Münchenben hat darab zászlónk volt, és az egyre inkább szaporodó rendezõgárdánk nagyban hozzájárult mozgalmunk új jelképének elterjesztéséhez.
Ez igazi jelkép! Nemcsak azért, mert az általunk forrón szeretett, páratlan és a német népnek oly sok becsületet szerzett színek a múlttal szembeni tiszteletünket juttatták kifejezésre, hanem mert mozgalmunk célját és akaratát is legjobban fejezte . Mi, nemzetiszocialisták zászlónkban programunkat láttuk. A piros színben mozgalmunk szociális gondolatát, a fehérben a nemzeti eszmét, a horogkeresztben pedig az árja ember gyõzelméért folytatott harci küldetését és egyben az alkotó munka gondolatának a gyõzelmét, amely pedig mindig antiszemita volt és antiszemita lesz.
Két évre rá, amikor a rendezõgárdából már régen több ezer tagot számláló rohamosztag lett, szükségessé vált, hogy az ifjú világnézet e védelmi szervezetének külön gyõzelmi jelvényt, a "standart"-ot adjuk.
Ezt is én terveztem, és kivitelezésre egyik öreg, hû párttagunknak, Cahr aranymûves mesternek adtam át. Azóta a "standart" a nemzetiszocialista küzdelem harci jelvénye lett.
Gyûlési tevékenységünk, amely 1920-ban egyre inkább fokozódott, végre arra késztetett, hogy hetenként két gyûlést is tartsak. Ekkor már csodálkozó emberek sokasága olvasta plakátjainkat, a város legnagyobb termei zsúfolásig megteltek, a félrevezetett marxista szocialisták tízezrei ismét megtalálták a népközösséghez visszavezetõ utat, hogy az eljövendõ szabad német birodalomnak harcosai legyenek. München nyilvánossága megismert bennünket. Beszéltek rólunk, a "nemzetiszocialista" szó megszokottá vált és programot jelentett. A hívek, sõt a tagok száma is egyre növekedett, úgyhogy 1920-21 telén Münchenben már mint erõs párt léphettünk fel.
1921 januárjának végén Németország egén ismét nehéz gondok felhõi gyülekeztek. A

párizsi megállapodást, amely Németországot százmilliárd õrültséggel határos összegnek fizetésére kötelezte, a londoni diktátum alakjában életbe akarták léptetni. Az úgynevezett népi egyesületek Münchenben már hosszabb idõ óta fennálló munkaközössége ez alkalomból egy nagyobb, közös tiltakozó gyûlést akart egybehívni. Az idõ sürgetett és magam ideges voltam a hozott határozatok keresztülvitelével kapcsolatos huzavona miatt. Elõször a Königsplatzon tartandó gyûlésrõl beszéltek, de arról utóbb lemondtak. Attól féltek, hogy a vörösök szétverik azt. Majd a Feldherrnhalle elé tervezték a tiltakozó gyûlést, ámde ezt is lefújtak, hogy végül is a Münchner Kindl pince mellett döntsenek. Egyik nap a másik után telt el, a nagy pártok azonban tudomást sem vettek a rettenetes eseményrõl, és a munkaközösség nem volt képes megállapodni a közös nagygyûlés idõpontjában. 1921. február elsején, egy keddi napon azonnali és végleges határozatot sürgettem. Szerdára ígérték a választ. Szerdán azután ismét feltétlen határozott felvilágosítást követeltem a gyûlés idõpontjára vonatkozólag. A válasz ismét határozatlan és kitérõ volt.
Türelmemnek ekkor vége szakadt, és elhatároztam, hogy egyedül fogom megrendezni a tiltakozó gyûlést. Szerdán délben tíz perc alatt gépbe diktáltam a plakát szövegét és a következõ napra, csütörtökre, február 3-ra kibéreltem a Krone cirkuszt. Ehhez abban az idõben nagy merészség kellett. Nemcsak azért, mert kérdéses lehetett, hogy a nagy helyiség megtölthetõ-e, hanem azért is, mert a gyûlés felrobbantásának a veszélye is fenyegetett. Rendezõgárdánk ilyen óriási helyiségre még korántsem volt elegendõ. Magam sem voltam tisztában egy ilyen robbantási kísérlet lefolyásával. Annak megakadályozását nehezebbnek tartottam egy cirkuszban, mint egy zárt teremben. Tévedtem. Ilyen óriási helyiségben valóban könnyebben lehetett úrrá lenni a robbantást megkísérlõ csoporton, mint egy másik, szûkre szabott teremben.
Az bizonyos volt, hogy a kudarc hosszú idõre visszavetett volna bennünket. Egyetlen eredményes robbantás híre nevünket egy csapásra összetörhette volna, és az ellenséget felbátoríthatta arra, hogy az egyszer sikerültet újra megkísérelje. Ez egész további tevékenységünkre olyan súlyos kihatással lett volna, hogy csak hosszú hónapok nehéz küzdelmével lehetett volna a csorbát kiköszörülni.
Csak egy napunk volt a plakátragasztásra, éspedig maga a csütörtöki nap. Sajnos már kora reggel esni kezdett, és így az aggodalom alaposnak látszott, hogy ilyen körülmények között az emberek szívesebben otthon maradnak, semhogy esõben, hóban olyan gyûlésre siessenek, ahol méghozzá véres verekedésre is volt kilátás.
Csütörtökön délben egyszerre engem is elfogott az aggodalom, hogy vajon megtelik-e a helyiség. Arra gondoltam, ha a helyiség részben üresen marad, az egyúttal engem is lejárat a munkaközösség elõtt. Ez aggodalom hatása alatt sürgõsen néhány röpiratot diktáltam és nyomtattam ki, hogy azokat a délután folyamán szétosztogathassuk. Ezekben természetesen a gyûlésre való részvételre szólítottam fel a lakosságot. Két bérelt teherautót a lehetõséghez képest sok "vörössel" feldíszítettem, kitûztem rájuk néhány zászlónkat, mindegyikre ráültettem 1520 párttagunkat, és megparancsoltam nekik, hogy szorgalmasan járják a város utcáit, szórják a röpcédulákat, egyszóval csináljanak hathatós propagandát az esti gyûlés számára. Elsõ ízben történt, hogy felzászlózott teherautók jelentek meg a város utcáin anélkül, hogy azokban szocialisták ültek volna. A lakosság csodálkozó tekintettel figyelte a horogkeresztes zászlókkal díszített autókat. A város külsõ negyedeiben pedig ökölbe szorult kezek emelkedtek a levegõbe a "proletariátus kihívása" miatt. Õk úgy képzelték, hogy a gyûlések tartására csak a szocialistáknak van joguk, éppen úgy, mint ahogy teherautóval a város utcáit járni is csak nekik van joguk.
Hét órakor a cirkuszban még csak kevesen voltak. Tízpercenként kaptam telefonértesítést, kissé nyugtalan voltam, hiszen az eddigi termek hét órára, negyed nyolcra már legnagyobbrészt félig, sõt egészen is megteltek. Ennek megvolt a magyarázata. Nem vettem számításba ennek az óriási helyiségnek a kiterjedését és azt, hogy míg ezer ember a

Hofbräuhaus termét már egészen megtöltötte, addig a Krone ezer személyt egyszerûen elnyelt. Alig látta az ember õket. Kisvártatva azonban már kedvezõ jelentések futottak be. Háromnegyed nyolcra a terem háromnegyed részben megtelt, és egyidejûleg jelentették, hogy a pénztárt még nagy tömeg ostromolja. Ekkor azután a gyûlés színhelyére hajtattam, ahová nyolc óra elõtt két perccel érkeztem. Még mindig nagy embertömeg állott a cirkusz bejáratánál, részben kíváncsiak, sokan ellenfelek, akik az eseményeket kívülrõl akarták szemlélni. Amikor a hatalmas csarnokba léptem, ugyanolyan nagy volt az örömöm, mint egy évvel ezelõtt a müncheni Hofbräuhaus dísztermében. Tulajdonképpen csak a szónoki emelvényrõl bontakozott ki az eredmény a maga igazi nagyságában. Óriási kagylóként tûnt fel elõttem a terem, és benne az emberek ezrei; még a porond is feketéllett az érdeklõdõktõl. Ötezerhatszáznál több jegyet adtak ki a pénztárak, és ha hozzászámítjuk a munkanélküliek, a szegény diákok nagy számát és rendezõgárdánkat, akkor mintegy hat és fél ezerre tehetõ a jelenvoltak száma.
"Jövendõ vagy pusztulás" volt beszédem tárgya, és szívem örömtõl repesett, amikor arra gondoltam, hogy a jövendõ ott van a szemem elõtt. Beszélni kezdtem és beszéltem mintegy két és fél óra hosszat. Már az elsõ félóra után az volt az érzésem, hogy a gyûlés hatalmas eredményt jelent. Megtaláltam az összeköttetést a résztvevõk szívéhez. Az elsõ óra alatt többször félbeszakította beszédemet a jelenlévõk helyeslése, hogy azután elcsendesülve azzal a néma áhítattal hallgassak szavaimat, amelynek e helyiségben késõbb oly gyakran voltam részese, és amely minden egyes résztvevõ számára felejthetetlen maradt. Csak a lélegzetét lehetett hallani ennek a nagy tömegnek, és csak miután beszédemet befejeztem, robbant ki hatalmas erõvel a lelkesedés, hogy aztán a Deutschland dal szinte áhítatig fokozott éneklése közben üljön el megint. Helyemen maradtam és a szónoki emelvényrõl figyeltem az óriási tömegnek csaknem húsz percig tartó kivonulását. Csak azután hagytam el boldogsággal telt szívvel a helyiséget.
A Kroneban megtartott ez elsõ gyûlésünkrõl felvételeket is készítettek. Mindennél jobban beszéltek ezek a képek, amelyek a nézõ elé tárták a tüntetés nagyságát. A polgári lapok fényképeket és közleményeket hoztak, de csak "nemzeti naggyûlés"-rõl írtak, és természetesen diplomatikusan elhallgatták, hogy ki is volt a rendezõje.
Ezzel a gyûléssel léptünk ki elsõ ízben a mindennapi párt megszokott keretébõl. Annak igazolására, hogy gyûlésünk tartós eredményû, nem csupán tiszavirágéletû jelenség, a rákövetkezõ héten egy másik nagygyûlést is tartottunk a cirkuszban. Az eredmény ugyanaz volt. Az óriási csarnokot ismét zsúfolásig megtöltötték az emberek, úgyhogy elhatároztam: az elkövetkezõ héten harmadszor is megkísérlem a gyûlés összehívását. E harmadik gyûlésen talán még zsúfoltabb volt a cirkusz.
Az 1921. év ilyen bevezetése után müncheni gyûléstevékenységünket még jobban fokoztam. Hetenként már nem csak egy, hanem két tömeggyûlést is tartottunk, sõt a nyár folyamán és késõ õsszel nemegyszer hármat is. Mindig a cirkuszban gyûléseztünk, és megelégedéssel állapíthattuk meg, hogy az eredmény mindig ugyanaz volt.
Ezek a sikereink természetesen nem hagytak nyugtot ellenfeleinknek. Miután õk elõször a terror, majd az agyonhallgatás eszközéhez folyamodtak, saját beismerésük szerint is, sem egyikkel, sem másikkal nem tudták mozgalmunk kifejlõdését megakadályozni. Éppen ezért döntõ terrorcselekményekre határozták el magukat, hogy egyszer és mindenkorra véget vessenek minden gyülekezési tevékenységünknek.
Indoklásul az Auer Erhardt nevû országgyûlési képviselõ elleni, rendkívül titokzatos merényletet használtak fel. Erre az Auer Erhardtra egyik este valaki állítólag rálõtt. Helyesebben: lövés nem dördült el, de valaki megkísérelte, hogy rálõjön. Ennek a szociáldemokrata pártvezetõnek a "csodálatos lélekjelenléte és közmondásos bátorsága" azonban állítólag nemcsak megakadályozta volna ezt a bûnös merényletet, hanem magukat a merénylõket is gyáva megfutamodásra késztette. Olyan gyorsan és oly nyomtalanul tûntek el, hogy a rendõrség még késõbb sem jutott a nyomukra.

Ezt a titokzatos eseményt a szociáldemokrata párt müncheni szócsöve arra használta fel, hogy mértéktelen módon izgasson mozgalmunk ellen, és egyben régi szokás szerint jelezze, hogy minek is kell következnie. Gondoskodás történik úgymond , hogy a fák ne nõjenek az égig, és hogy a proletariátus ökle idejekorán lesújtson mozgalmunkra. Pár nappal ezután elérkezett a támadás napja. A müncheni Hofbräuhaus dísztermében tartott gyûlésünket melynek szónoka én voltam választották ki a végsõ leszámolás céljára. 1921. november 4én délután 67 óra között kaptam az elsõ biztos hírt arról, hogy az e napra hirdetett gyûlésünket feltétlenül szétverik és hogy e célra néhány vörös üzembõl hatalmas munkástömegeket küldenek a gyûlésre. Szerencsétlen véletlen okozta, hogy ezt az értesítést nem kaptuk meg korábban. Ugyanezen a napon hagytuk ott a Steinecker utcai öreg, kegyeletes emlékû helyiségünket, és költöztünk át új helyiségünkbe, ami röviden azt jelentette, hogy a régibõl már kiköltöztünk, de az újba még nem tudtunk behurcolkodni, mert ebben még dolgoztak. Minthogy a telefonunk is szerelés alatt állott, ezen a napon hiába igyekeztek velünk ezúton érintkezésbe lépni és idejekorán közölni a készülõ robbantási kísérletet.
Ennek következtében a gyûlést magát csak nagyon gyenge rendezõgárda védte. Egy szám szerint kevésbé erõs, mintegy negyvennegyvenhat fõnyi századunk volt jelen, riadószervezetünk pedig még nem volt annyira kiépítve, hogy a rendelkezésünkre álló egy óra alatt megfelelõ erõsítésrõl gondoskodhattunk volna. Ehhez járult még, hogy ilyen vak hírek nemegyszer érkeztek hozzánk, anélkül, hogy bármi különleges dolog történt volna. Így nem tehettünk annyi óvintézkedést, amennyire egynapi idõ esetén felkészülhettünk volna, hogy a legerõteljesebben léphessünk fel a támadási kísérlettel szemben.
A müncheni Hofbräuhaus dísztermét támadó kísérlet számára különben is alkalmatlannak tartottuk. Sokkal inkább féltünk ilyen kísérlettõl a nagyobb termekben, különösen pedig a cirkuszban. E tekintetben értékes tanulságot szereztünk e napon. Ezeket a kérdéseket késõbb mondhatnám tudományos módszerrel tanulmányoztuk. Az így nyert hihetetlenül értékes eredményeket késõbbi szervezeti és harcászati vezetõségünk a rohamosztagoknál értékesítette is.
Amint háromnegyed nyolc órakor a Hofbräuhaus elõcsarnokába léptem, nem lehetett kétség afelõl, hogy mit terveznek. A terem zsúfolásig megtelt, és éppen ezért a rendõrség lezárta. Az ellenfelek korán jöttek a gyûlésre, a teremben foglaltak helyet, míg a mi híveink legnagyobb része kiszorult. A rohamosztagok maroknyi csapata engem az elõcsarnokban várt. Lecsukattam a nagyterembe vezetõ ajtókat, és felsorakoztattam 4046 emberemet. Megmagyaráztam ezeknek a fiatal embereknek, hogy a mai napon valószínûleg elõször kerül sor feltétlen hûségük bebizonyítására, és annak igazolására, hogy bennünket a terembõl csak holtan vihetnek ki. Megmondtam azt is, hogy magam is bent maradok a teremben, és hiszem, hogy egy sem akad közülük, aki engem elhagyna. Ha mégis, egy is akadna, aki gyávaságot mutat, akkor annak karszalagját saját kezûleg fogom letépni. Végül felszólítottam õket arra, hogy a legkisebb rendbontó kísérlet esetén azonnal lépjenek közbe, és hangsúlyoztam egyben, hogy a leghatásosabb védelmet a támadás jelenti. Háromszoros "heil" kiáltás volt erre a válasz, ami ez alkalommal még a szokottnál is erõteljesebben és zordabban hangzott.
Ezek után beléptem a terembe, és most már saját szememmel láttam a helyzetet. Ellenfeleink szorosan egymás mellett ültek és már tekintetükkel fel akartak nyársalni. Számtalan arc gyûlölettel fordult felém, mások pokoli arcfintorgatással kiáltoztak: ma leszámolnak velünk, vigyázzunk a belünkre, ma betömik a pofánkat.
Ezekhez hasonló szép kifejezések röpködtek a levegõben. Túlerejük tudatában biztonságban érezték magukat.
A gyûlést mégis meg lehett nyitni és én beszélni kezdtem. A Hofbräuhaus dísztermének egyik hosszanti oldalán elhelyezett sörözõasztal volt a dobogóm. Így tulajdonképpen közvetlenül az emberek között álltam. Talán ez volt az a körülmény, amely mindig olyan

hangulatot teremtett, mint amilyent máshol sohasem tapasztaltam.
Elõttem, különösen pedig tõlem balra, kizárólag ellenfeleim ültek. Hatalmas, válogatott férfiak és fiatalemberek, nagyrészt a Maffei mozdonygyárból, a Kusterman és Isaria számológépüzembõl stb. A terem bal oldalának a hosszán egészen az asztalomig nyomultak elõ. Elkezdték a söröskancsókat gyûjteni, sõt egyre újabb korsókat rendeltek és az üreseket az asztal alá rejtették. Egész ütegek keletkeztek. Magam hittem a legkevésbé, hogy ez a nap még jól is végzõdhet.
Körülbelül másfél óra alatt dacára a folytonos közbekiabálásnak mégis tudtam annyit beszélni, hogy úgy tetszett, mintha a helyzet ura lennék. Ezt a szétverésre rendelt csapatok vezetõi is érezni kezdték, egyre nyugtalanabbak lettek, egyre gyakrabban kimentek, ismét visszatértek és látható idegességgel magyaráztak embereiknek. Egy közbekiáltással kapcsolatban lélektani hibát követtem el, amelyet magam is azonnal észrevettem, mihelyt kicsúszott a számon. De már késõ volt. Ez megindította a támadást. Néhány közbekiáltás, egy férfi székre ugrott és belebömbölte a terembe: "Szabadság". Erre azután a "szabadságharcosok" megkezdték munkájukat. Másodpercek alatt a termet vadul ordítozó embertömeg lepte el, amely felett ágyúgolyókhoz hasonlóan röpködtek a söröskancsók. Ebbe a pokoli zenebonába belevegyült a törött széklábak ropogása, a söröskancsók csattanása, a talán már nem is fokozható üvöltés, ordítás. Borzalmas látvány volt. Helyemen maradtam és onnan figyeltem, hogy miként álljak meg helyüket az én fiaim. (Polgári gyûlést kellett volna hasonló körülmények között látni!) A tánc még meg sem kezdõdött, amikor az én rohamosztagosaim mert így hívták õket e naptól kezdve támadtak. Mint a farkasok tízes, tizenkettes csoportokban rohantak ellenfeleinkre és kezdték azokat kifelé szorítani a terembõl. Öt perc múlva talán egy sem volt közöttük olyan, akit nem öntött volna el a vér.
Sokat közülük ezen az estén ismertem meg igazán, köztük az én derék Mauricemat, Hesst, a mai személyi titkáromat és sok mást, akik már súlyos sebekkel borítva újra és újra támadásba mentek át, amíg csak állni tudtak a lábukon. Húsz percig tartott ez a pokoli lárma, de akkor már a hétnyolcszáz embert számláló ellenfeleink sokaságát az én nem is egészen ötven emberem kiverte a terembõl és lefelé hajigálta a lépcsõkön. Csak a bal oldali teremsarokban tanúsított egy nagyobb csoport elkeseredett ellenállást. Közben a dobogóm felé eldördült két revolverlövés, mire eszeveszett lövöldözés is kezdõdött. Szinte repesett az ember lelke örömében a háborús emlékek ilyen nagyszerû felelevenedésén. Hogy ki lõtt, nem lehetett megállapítani, csak azt, hogy e pillanattól kezdve vérzõ fiaimnak dühe még jobban fokozódott, és végre az utolsó zavargókat is kihajigálták a terembõl.
Közel huszonöt perc telt el. A terem úgy nézett ki, mintha gránát csapott volna belé. Híveim közül sokat be kellett kötözni, másokat el kellett szállítani. De mi maradtunk a helyzet urai. Esser Hermann, aki ezen az estén a gyûlést vezette, kijelentette: "A gyûlést folytatjuk, az elõadót illeti a szó. " És én tovább beszéltem.
Mikor azután már a gyûlést bezártuk, egyszerre csak egy izgatott rendõr hadnagy rontott be, és kezével hadonászva ordította a terembe: "A gyûlést feloszlatom!"
Akaratlanul is mosolyognom kellett ennek a késõ Jánosnak láttán. Jellegzetes rendõrségi fontoskodás. Minél kisebbek, annál nagyobbnak igyekeznek látszani.
Ezen az estén tényleg sokat tanultunk. De ellenfeleink sem felejtették el azt, amit kaptak. 1923 õszéig a "Münchener Post" sem fenyegetõzött többé a proletariátus öklével.

VIII. Az erõs önállóan a leghatalmasabb!

Az elõbbiek során a német népi egyesülések munkaközösségérõl tettem említést. E helyen egészen röviden foglalkozni kívánok ezeknek a munkaközösségeknek a kérdésével.

Munkaközösség alatt általában azoknak az egyesületeknek a csoportját érti amelyek a munka megkönnyítése céljából bizonyos kölcsönös viszonyba lépni. Kisebb vagy nagyobb mérvû közös vezetésben állapodnak meg és közös akciók hajtanak végre. Már ebbõl is kétségtelenül kitûnik, hogy csak olyan egyesületek szövetségekrõl és pártokról lehet szó, amelyeknek céljai és útjai nem nagy különbözõk. Azt állítják, hogy ez mindig így van. Az átlag polgárra éppen annyira örvendetesen, mint megnyugtatóan hat annak tudata, hogy az ilyen egyesületek miközben ilyen munkaközösségben egyesülnek egymásban végre felfedeztél közös összekötõ kapcsokat, és lerombolták a válaszfalakat. Emellett általában az a meggyõzõdés is uralkodik, hogy egy-egy ilyen szövetkezés óriási erõsödést jelent és hogy az egyébként gyenge kis csoportok ezáltal hatalommá válnak. Ez természetesen legtöbbször nagy tévedés! Érdekesnek és nézetem szerint e kérdés megítélése szempontjából fontosnak tartom, hogy világosságot derítsünk arra, miként alakulnak az ilyen egyesülete szövetségek és hozzájuk hasonlók, amelyek valamennyien azt állítják, hogy egy cél felé törekszenek.

Az ésszerû az lenne, ha egy célért csak egy egyesület harcolna, és hogy az azon cél felé ne több egyesület egyengesse az utat. Két okra vezethetõ vissza, hogy még sincs így. Az egyik okot majdnem tragikusnak nevezhetem, míg a másikat, emberi gyöngeségbõl eredõ gyarlóságnak.

Hogy nemcsak egy egyesület küzd egy bizonyos feladat megoldásáért, annak tragikus oka a következõ: minden nagyvonalú tett a földön általában az emberek millióiban már régen szunnyadó kívánságnak, sokak vágyódásának a kielégülését jelenti. Igen! Gyakran megtörténhetik, hogy évszázadok telnek el pusztán forró vágyakozásban, mert a népek csak sóhajtani tudnak a meglevõ állapotok elviselhetetlensége felett, anélkül azonban, hogy a vágyuk beteljesednék. Népek, amelyek ilyen szükségben nem találják meg a kivezetõ utat, tehetetlenek. Ezzel szemben egy nép életerejét és életrevalóságát az bizonyítja legjobban, ha a sors e nagy kényszerbõl való megszabadulás, a keserû szükség megszüntetése, vagy a bizonytalanná vált nyugtalan lelkek megnyugtatása céljából olyan embert ajándékoz neki, aki meghozza a megoldást. Az úgynevezett korszakalkotó kérdések lényegében rejlik, hogy sokan érzik magukat elhivatottnak. A sors maga is nyújt bizonyos választékot, hogy azután az erõk szabad játékaként végeredményben az erõsebbnek, a tehetségesebbnek biztosítja a gyõzelmet, és arra bízza a kérdés megoldását.

Ha tehát különbözõ csoportok különbözõ utakon azonos cél felé törnek, akkor ezek mihelyt tudomást szereznek hasonló törekvésekrõl, útjuk minemûségét alaposabb vizsgálat tárgyává teszik, azt lehetõség szerint megrövidítik és a legnagyobb erõfeszítések árán is megkísérlik, hogy gyorsabban érjék el kitûzött céljukat.

Az ilyen versengésbõl az egyes harcosok kiválasztódása áll elõ, és az emberiség sikereit nemegyszer azoknak a tanulságoknak köszönheti, amelyeket korábbi, kudarcba fulladt kísérletekbõl vont le.

Az elsõ pillantásra így tragikusnak tetszõ szétforgácsolódásban felismerhetjük azt az eszközt, amely végül a legcélravezetõbb.

A történelem is, ha évszázados harcok árán, de mindig a legjobbat helyezi az élre. A német hegemónia két ellenlábasa, Ausztria és Poroszország közül végül ha súlyos testvérharc árán is Poroszország került ki gyõztesként, mert a német császári koronát nem a Párizs elõtti harcokban, hanem Königgrätz csatamezején szerezték meg a birodalom számára.

Ne panaszkodjunk tehát, ha különbözõ emberek törnek azonos célok felé. Így ismerik fel az erõsebbet és gyorsabbat, így lesz gyõztes a valóban elhivatott.

De másik oka is van annak, hogy a népek életében gyakran azonos szellemû mozgalmak látszólag azonos cél felé, különbözõ utakon haladnak. Ez az ok azonban nemcsak hogy nem tragikus, hanem egyenesen szánalmas. Az irigység, a féltékenység, a nagyravágyás és tolvaj jellem szomorú keverékében gyökerezik, amelyet az emberiség egyes egyedeiben sajnos oly gyakran tapasztalhatunk.

Mihelyt olyan ember tûnik fel ugyanis, aki népe szükségét felismeri, fényt derít a betegség lényegére, és komolyan megkísérli a gyógyítást, célt tûz maga elé és megválasztja e cél felé vezetõ utat, akkor egyszerre a kisebb és legkisebb szellemek felfigyelnek és nagy buzgalommal kísérik az embernek a nyilvánosság figyelmét magára irányító tevékenységét. Úgy járnak ezek az emberek, miként a verebek látszólag teljesen érdektelenül, a valóságban azonban teljesen felcsigázva , lesik a darab kenyeret találó szerencsésebb társukat, hogy egy óvatlan pillanatban azt tõle elraboljak. Elég, hogy valaki új útra lépjen ahhoz, hogy a lézengõk sokadalma konokul szaglásszon az út végén esetleg elérhetõ falat után. Mihelyt megállapítják, hogy merre érhetõ el a húsosfazék, rögtön felkerekednek, hogy lehetõleg a rövidebb úton hamarább juthassanak el a célhoz.
Ha azután az új mozgalmat megalapítják, és ez kidolgozta programját, akkor elõkerülnek az ilyenfajta emberek, és azt állítják, hogy õk ugyanazért a célért harcolnak. Arra nem kaphatók, hogy egy ilyen mozgalom soraiba álljanak és elismerjék annak elsõbbségét, hanem egyszerûen ellopják kész programját, és annak alapján új pártot alapítanak. Emellett elég szemtelenek ahhoz, hogy a gondolkodásra lusta kortársaikkal elhitessék: õk már jóval korábban ugyanazt akarták, mint az a másik mozgalom. Nem ritkán sikerül is nekik magukat jobb színben feltüntetni, ahelyett, hogy közmegvetésben volna részük. Vagy talán nem nagy arcátlanság kell ahhoz, hogy olyan feladatot, amelyet más valaki írt zászlajára, kisajátítson és azután külön úton járjon? Különösen akkor mutatják ki ezek az alakok foguk fehér amikor õk, akik a szétforgácsolódást új alapításukkal elõidézték, a leghangosabban beszélnek az egyesülés és egység szükségességérõl, ha arról gyõzõdnek meg, hogy az ellenfél indulási elõnye már behozhatatlan számukra.
Ilyen elõzmények rovására írható az úgynevezett "népi" erõk szétforgácsolódása. Természetesen a népinek nevezhetõ csoportok, pártok stb. képzõdése 1918-19-ben a dolgok természetes következménye volt anélkül, hogy ezért a vezetõ csak a legkisebb mértékben is okolhatnánk. Ezek közül az N. S. D. A. P. került gyõztesen. Az egyes alapítók nyílt becsületessége a legragyogóbb módon akkor nyert beigazolást, amikor csodálatra méltó elhatározással úgy döntöttek, hogy erõsebb mozgalom érdekében, saját kevésbé sikeres egyesületüket feloszlatják feltétel nélkül csatlakoznak ahhoz.
Különös mértékben vonatkozik ez a megállapításom az akkor Nürnbergben székelõ Német Szocialista Párt vezetõjére, Georg Streicher tanítóra. A mozgalom ez idejébõl alig jegyezhetõ fel valami szétforgácsolódás. Az akkori becsületes emberek becsületes szándéka éppen olyan nyílt, egyenes, mint õszinte munkát eredményezett. Az, amit ma népi "szétforgácsolódás"-nak nevezünk, létét az itt említett okoknak köszönheti. Nagyratörõ férfiak, emberek, akiknek soha sincs elgondolásuk, még kevésbé önálló célkitûzésük nem volt, egyszerre "elhivatottságot" éreztek magukban abban a pillanatban, amikor a Nemzeti Szocialista Német Munkáspárt sikere feltartóztathatatlanul bekövetkezett.
Egyszerre programok nõttek ki a földbõl, amelyeket maradék nélkül a mieinkbõl írtak ki, tõlünk kölcsönzött eszmékért harcoltak, célokat tûztek ki, amelyekért ; már évek hosszú sora óta harcoltunk, és olyan útra léptek, amelyen a Nemzeti
Szocialista Német Munkáspárt már régen kitûzött célja felé haladt. Mindenféle eszközzel megkísérelték annak megindokolását, hogy az N. S. D. A. P. régi fennállása dacára miért kellett új pártot alapítaniuk, de minél nemesebb okokra hivatkoztak, annál valószínûtlenebbül hatottak ezek a frázisok.
Valójában egyszerûen indoka volt ezeknek az új alapításoknak: alapítóik személyes nagyravágyása, amely arra késztette õket, hogy olyan szerepet játsszanak, amelyhez törpe egyéniségük semmi egyébbel nem járult hozzá, mint az a hidegvérrel, amellyel szemrebbenés nélkül tudták mások eszméit kisajátít ; anélkül, hogy meggondolták volna, hogy ezt a polgári életben lopásnak minõsít Az úgynevezett munkaközösségekbe való tömörülést mindig a célszerûség szempontjából kell megítélnünk. Emellett sohasem

szabad szem elõl tévesztenünk egy alapvetõ igazságot.
Munkaközösségek alapításával gyönge egyesületek nem lesznek erõsekké, nemegyszer bekövetkezhetik az erõsebb egyesület gyöngülése. Téves az a felfogás hogy gyönge csoportok egyesítésébõl erõtényezõ keletkezik. Mert a tapasztalat mutatja, hogy a többség minden alakja minden körülmények között a butaság és gyávaság melegágya lesz, és hogy az egyesületek sokaságát, mihelyt egynél több vezetõség irányítja azt, a gyávaságnak és gyöngeségnek szolgáltatják ki. Emellett ilyen szövetkezésnél az erõk játékát lehetetlenné teszik, a legjobb kiválasztódást eredményezõ harcot megszüntetik, és ezzel megakadályozzák az egészségesebb erõsebb végsõ gyõzelmét. Ilyen szövetkezések tehát a természetes fejlõdés ellenségei. Többnyire akadályozzák, semmint elõbbre viszik annak a kérdésnek a megoldását, amelyért harcolnak.
Megvan a lehetõsége annak, hogy tisztán célszerûségi okokból egy mozgalom, amely a jövõt tartja szem elõtt, egészen rövid idõre szövetkezzék és esetleg talán közös lépéseket is tegyen. Ennek azonban semmi szín alatt sem szabad állandósulnia, hacsak nem akar a mozgalom megváltó küldetésérõl lemondani. Mert, ha végérvényesen rászánja magát ilyen szövetkezésre, elveszti a lehetõségét és jogát arra, hogy a természetes fejlõdés szellemében saját erejét kifejlessze, a vetélytársakat legyõzze és gyõzõként biztosítsa a cél elérését.
Ne felejtsük el soha, hogy ezen a világon minden valóban nagy dolog nem koalíciók harcának, hanem mindig egyetlen gyõzõnek az eredménye. A koalíciós eredmények már eredetüknél fogva magukban hordják a jövendõ szétforgácsolódás csíráját, és nemegyszer a már elért eredmény elvesztéséhez vezetnek. Nagy, valóban világrengetõ szellemi forradalmak mindig csak önálló alakulatok titáni küzdelmeként képzelhetõk el, sohasem mint koalíciók vállalkozásának eredménye.
Így mindenekelõtt a népi államot soha nem fogja megteremteni egy népi munkaközösség megegyezéses akarása, hanem csak egyetlen mozgalom mindeneken keresztültörõ sziklaszilárd elhatározása.

IX. Az S. A. (rohamosztagok= Sturm Abteilung) jelentõségének és szervezetének alapgondolatai

A régi birodalom ereje három pilléren nyugodott: a monarchikus államformán, a közigazgatási testületen és a hadseregen. Az 1918. évi forradalom az addigi államformát megszüntette, a hadsereget szétzüllesztette, a közigazgatást pedig pártkorrupciónak szolgáltatta ki. Ezzel azután az úgynevezett állami tekintély legfõbb tartóoszlopait zúzta össze.
Az állami tekintély csaknem mindig három összetevõ együttese, amely összetevõk tulajdonképpen minden tekintélynek is alapját képezik.
A tekintély megteremtésének elsõ kelléke a népszerûség. Az olyan tekintély azonban, amely egyedül a népszerûségen alapul, rendesen nagyon gyenge, bizonytalan és ingadozó. Az ilyen tekintély birtokosának arra kell törekednie, hogy tekintélye alapját a hatalom megszervezésével megerõsítse és biztosítsa. A hatalom és erõ tehát a második összetevõ. Ez jóval állandóbb, biztosabb, és mindig erõsebb, 9mint az elsõ. Feltéve, hogy a népszerûség és hatalom találkoznak és bizonyos ideig együtt maradnak, a tekintélynek egy szilárdabb alapja keletkezik, a hagyomány, Ha végül a népszerûség, erõ és hagyomány összpontosulnak, akkor e három összetevõ eredményeként jelentkezõ tekintély megingathatatlan.
A forradalom a tekintély összetevõinek e szerencsés együttesét megszüntette, sõt lassan már a hagyományon alapuló tekintély is megszûnt. A régi birodalom összeomlása, a régi államforma megszüntetése, valamint az egykori felségjogok és birodalmi jelvények megsemmisítése következtében a hagyományok is gyorsan háttérbe szorultak. Ennek

következménye az államtekintély súlyos megrázkódtatása volt.
Az államtekintély második oszlopa, a hatalom is a múlté lett. Ahhoz, hogy a ; forradalom egyáltalán gyõzedelmeskedhessék, nemcsak a szervezett államerõt és ; annak megtestesítõjét, a hadsereget kellett szétrombolni, hanem annak szétroncsolt részeit a forradalmi harci eszközök sorába kellett iktatni. Bár a fronthadseregek nem estek egyenlõ mértékben a rombolási folyamat áldozatául, mégis a négy és fél éves hõsi küzdõterüktõl való eltávolításukkal, a leszerelési szervek mûködésével és a bomlasztás mérgezõ hatása alatt a katonatanácsok zûrzavaros, úgynevezett önkéntes fegyelmi körébe kerültek.
A tekintély ezekre a lázadó, a katonai szolgálatot is a nyolc órai munkaidõ szellemében értelmezõ katonai csoportokra tovább már nem támaszkodhatott. Ledõlt tehát a tekintély második oszlopa is, és így a forradalom már kizárólag a népszerûségre támaszkodhatott. De éppen ez az alap volt a legbizonytalanabb.
Minden nemzet három nagy csoportra osztható. Egyik oldalon a legjobb emberek szélsõ csoportjára, azokéra, akik minden erényt magukénak vallhatnak és akik különösen kitûnnek jószívûségükkel és áldozatkészségükkel. Ezzel szemben a másik oldalon a leggonoszabb emberek csoportja áll, akik viszont az összes rossz tulajdonság hibáiban leledzenek. E két szélsõség között van a harmadik, a legnagyobb, a középsõ csoport, amely tündöklõ hõsöket nem tud ugyan felmutatni, de amelyben közönséges gonosztevõket sem találunk.
Egy nép csak a legjobbak kizárólagos vezetése mellett emelkedhetik és tûnhetik ki. Egyenletes, átlagos fejlõdést vagy tartós állapotot csak a középsõ csoport uralkodása képes teremteni, amely esetben a két szélsõ csoport a mérleg serpenyõjében egymást kiegyensúlyozza. Egy nép összeomlását viszont a gonosz emberek csoportjának felülkerekedése idézi elõ.
Figyelemre méltó az a körülmény, hogy a széles népréteg, tehát a középsõ csoport, csak akkor lép elõtérbe, amikor a két szélsõséges elem küzd és leköti egymást, de ha az egyik fél gyõz, akkor mindig készségesen aláveti magát a gyõztesnek. A legjobbak csoportjának uralkodása esetén a nagy tömeg követni fogj a azt, ezzel szemben a legrosszabbak felülkerekedésével szemben legalábbis nem fog kellõ ellenállást kifejteni, mert ez a középsõ, nagy tömeget magába foglaló csoport küzdeni sohasem fog.
A négy és fél évig tartó véres háború annyiban zavarta meg e három osztály egyensúlyát, hogy a középsõ csoport ugyancsak nagy áldozata mellett a legjobb emberek csoportja majdnem teljesen elvérzett. Ami a hõsi vérbõl e négy és fél év alatt kiömlött, az valóban pótolhatatlan.
Gondoljunk csak a százezrekre menõ esetekre: önkéntes jelentkezõkre, önkéntes járõrökre, önkéntes hírszerzõkre, önkéntes telefoncsapatokra, önkéntes jelentkezõkre a hídveréshez, önkéntesekre a búvárhajókon, önkéntes repülõkre, önkéntes jelentkezõkre a rohamszázadokba stb. Az ember mindig csak a megszokott képet látja, mindig csak õ jelentkezett: a pelyhes állú ifjú vagy érett férfi, akit a hazaszeretet, személyes bátorság vagy az erõs kötelességérzet tüze fût. Lassanként az emberek e fajtája teljesen kivész. Akik nem estek el, vagy nem rokkantak meg, azok lassanként szétmorzsolódtak csekély számuknál fogva. Meg kell gondolnunk, hogy 1914ben egész hadtesteket állítottak fel önkéntesekbõl, akik parlamentünk hitvány, bûnös és lelkiismeretlen tagjainak hibája következtében nem részesültek békebeli katonai kiképzésben. Így azután védtelen ágyútöltelékként lettek az ellenség áldozatai. Az a négyszázezer ember, aki annak idején a flandriai harcokban elesett vagy megrokkant, többé nem volt pótolható. Elvesztésük több volt közönséges számbeli veszteségnél. Haláluk a mérleg jobbik oldalának könnyûvé válását jelentette, és a gonoszok csoportja, nagyobb súllyal esett a latba.
Ehhez járult még az, hogy a négy és fél évi világégés alatt nemcsak a legjobbak csoportja szenvedett óriási vérveszteséget, hanem a gonoszoké csodálatos módon konzerválódott. Bizonyára minden egyes önként jelentkezõ hõsre egy-egy meglapuló gyáva fickó esett, aki

mialatt a másik feláldozta magát a haza oltárán, és a hõsök csarnokának lépcsõjén haladt fölfelé hátat fordított a halálnak, hogy azután otthon fejtsen ki káros tevékenységet.
A háború vége ilyen körülmények között a következõ képet mutatta: a nemzet középsõ széles rétege meghozta a kötelességszerû véráldozatot, a legjobbak csoportja hõsiességében csaknem teljesen feláldozta magát, míg a gonoszok csoportja egyrészt a legképtelenebb törvények támogatása mellett, másrészt a hadi cikkelyek alkalmazásának elmulasztása miatt csaknem teljes épségben megmaradt.
Népünk e jól konzervált iszapja rendezte meg a forradalmat, amely csak azért sikerülhetett, mert legjobbjaink elhullottak, és nem volt, aki ellenálljon.
Ezért volt a német forradalom már kezdettõl fogva is csak feltételesen népszerû. Nem a német nép követte el ezt a káini tettet, hanem a szökevények és kitartóik világosságtól irtózó csõcselékhada.
A harcterek embere csak a véres küzdelem végét üdvözölte, boldog volt, hogy ismét visszatérhetett otthonába és viszontláthatta feleségét és gyermekét. Neki a forradalomhoz belsõleg semmi köze sem volt, nem szerette azt és még kevésbé annak megrendezõit és szervezõit. A négy és fél éves harcokban elfeledte a párthiénákat és civódásuk idegen lett számára. A német népnek csak egy egészen kis töredéke elõtt volt valóban népszerû a forradalom, azok elõtt, akik az új állam díszpolgárainak ismertetõ jeléül a batyut választották. Õk a forradalmat mint sokan még ma is hiszik nem annak céljáért, hanem következményeiért szerették.
Ezeknek a szocialista martalócoknak a népszerûségére azonban egyetlen tekintély sem lenne képes tartósan támaszkodni. Márpedig a fiatal köztársaságnak elsõsorban tekintélyre volt szüksége, ha nem akarta, hogy rövid zavar után a nép jobbik oldalának megmaradt elemeibõl összeverõdõ megtorló hatalom elsöpörje.
Az összeomlás képviselõi nem féltek semmitõl sem jobban, mint attól, hogy amint ez ilyen idõkben gyakran történni szokott a nép soraiból kiemelkedõ vasököl lesújt rajuk, és összetöri õket. A köztársaságnak minden áron meg kellett erõsödnie. Szükség volt tehát arra, hogy gyönge népszerûségének ingadozó oszlopát a hatalom megszervezésével megerõsítse és azon erõsebb tekintélyt teremtsen magának.
Amint a forradalom bajnokai 1918-19 december, január és februárjában érezték, hogy ingadozni kezd alattuk a talaj, új emberek után néztek, akik hajlandók lennének gyenge pozíciójukat a fegyver hatalmával megerõsíteni. Az antimilitarista köztársaságnak katonákra volt szüksége.
Minthogy azonban állami tekintélyük elsõ és egyedüli támasza kizárólag a kitartottak, tolvajok, betörõk, szökevények és gyávák társaságából adódott, tehát a népnek abban a részében, amelyet mi a "gonosztevõk osztálya" jelzõvel vagyunk kénytelenek megjelölni, hiábavaló volt minden erõlködésük; e társaságban nem akadtak olyanok, akik hajlandók lettek volna saját életüket feláldozni az új eszmékért. A forradalmi eszme hordozóinak és a forradalom csatlósainak a társasága sem nem képes, sem nem hajlandó katonáskodni. Nem pedig azért, mert ennek a rétegnek egyáltalán nem volt szándékában köztársasági államforma szervezése, hanem csak a meglévõ rend szétrombolása, hogy azután annál inkább kielégíthessék ösztöneiket. Jelszavuk nem a rend és a német köztársaság kiépítése, hanem inkább annak kifosztása volt.
A népbiztosok segélykiáltásai süket fülekre találtak. Bármennyit is lármáztak, felhívásukra híveik sorából senki sem jött segítségükre, sõt válaszul még "árulóknak" nevezték õket, jellemzéséül azok felfogásának, akikben a forradalom és vezetõinek népszerûsége gyökerezett. Abban az idõben akadtak elõször német ifjak, akik amint azt szentül hitték a "nyugalom és rend" fenntartása érdekében hajlandók voltak a katonai szolgálatra. Hajlandók voltak karabélyt és puskát vállukra venni, hogy rohamsisakkal szálljanak szembe a haza rombolóival. Önkéntes katonákként szabad csapatokba tömörültek, és bár ádázul gyûlölték a forradalmat, mégis védték és gyakorlatilag megerõsítették. Mindezt a

legjobb meggyõzõdésbõl tették.
A forradalom értelmi szerzõje és valódi szervezõje, a nemzetközi zsidó, helyesen ítélte meg az akkori helyzetet. A német nép még nem ért meg arra, hogy bolsevista vérposványba gyûrhessék, amint az Oroszországban sikerült. Ennek oka nagyrészt az, hogy a német faj értelmisége és fizikai munkásai között nagyobb az egység, továbbá abban, hogy a nép legszélesebb rétegeit is áthatják a mûveltség elemei, míg Oroszországban ez hiányzott. Oroszországban az értelmiség legnagyobb része nem volt orosz nemzetiségû, vagy legalábbis nem szláv jellegû. Az akkori Oroszország felsõbb társadalmi rétegei könnyen félreállíthatók voltak, miután teljesen nélkülözték a nép nagy tömegével való vérségi kapcsolatot. A nép szellemi és erkölcsi színvonala ott általánosságban igen alacsony fokon állott.
Abban a pillanatban, amelyben Oroszországban sikerült az írni és olvasni nem tudó mûveletlen tömegek széles rétegeit a velük semmiféle kapcsolatban nem álló felsõbb rétegek ellen forradalmasítani, az ország sorsa már el is dõlt. A forradalom sikerült. Ezzel a nép nagy tömege rabszolgájává lett zsidó diktátorainak, akik természetesen elég okosak voltak ahhoz, hogy ezt a diktatúrát "népdiktatúrá"-nak nevezzék.
Németországra vonatkozólag még a következõkben kell a fenti képet kiegészítenünk. Amennyiben igaz az, hogy a forradalom csak a hadsereg fokozatos szétzüllesztésével sikerülhetett, annyira bizonyos az is, hogy a forradalom tulajdonképpeni szervezõje és a hadsereg szétzüllesztõje nem a fronton lévõ katonák közül került ki, hanem többé-kevésbé a napfénytõl irtózó csõcselékbõl, amely hazai helyõrségekben lézengett vagy "nélkülözhetetlen"-ként a gazdasági életben teljesített szolgálatot. Ehhez járultak a szökevények tízezrei, akik minden különösebb kockázat nélkül hátat fordítottak a harcvonalnak. Az igazán gyáva semmitõl sem fél jobban, mint a haláltól, márpedig ez a harcvonalban nap mint nap ezerféle alakban leselkedik az emberre. Ha tehát az ember gyönge jellemû, ingadozó vagy éppen gyáva fickókat akar harctéri kötelességük teljesítésére szorítani, akkor arra õsidõktõl fogva csak egy mód van: a szökevénynek tudnia kell, hogy szökése éppen azt eredményezi, ami elõl szökni akar. A harctéren meghalhat az ember, de mint szökevénynek meg kell halnia! Csak ily drákói fenyítéssel lehet nemcsak az egyesek, hanem az összesség részére is elrettentõ példát mutatni a zászló hûtlen elhagyásának akárcsak a kísérletére is.
Ez volt a harci cikkelyek célja és értelme. Szép gondolat volna a létért folyó nagy harcot egyedül a szükség felismerésébõl származó önkéntes kötelesség alapján végigharcolni. Az önkéntes kötelesség teljesítése azonban mindig csak a legjobbak és nem a nagy átlag erénye.
Ezért van szükség oly törvényekre, mint pl. a lopást sújtóra, amelyet nem a valóban tisztességes, hanem a gyenge, ingatag jellemûekért alkottak. Az ily törvényeknek a rossz elem elriasztásával kell elejét venniük egy olyan állapot kifejlõdésének, amelyben végül a tisztesség az ostobaság látszatát kelti és hovatovább arra a meggyõzõdésre juttatja a tisztességeseket is: célszerûbb részt venniük a tolvajlásokban, semmint üres kézzel nézniük azt, sõt mi több, ha önmagukat is meglopásnak teszik ki.
Tévedés volt tehát azt hinni, hogy olyan küzdelemben, amely minden emberi számítás szerint elõreláthatóan évekig tombolhatott, nélkülözni lehetett volna azokat a segédeszközöket, amelyekkel sok évszázados, sõt évezredes tapasztalat alapján a gyönge jellemû és ingatag egyéneket a legsúlyosabb megpróbáltatások idején is kötelességük teljesítésére lehetett szorítani.
Nem a hadi önkéntesekkel, hanem az önzõ gyáva fickókkal szemben volt szükségünk a hadi törvényekre, akiknek népünk szenvedéseinek idejében is drágább volt hitvány életük az összesség érdekeinél. Az ilyen jellemtelen, gyönge embereket csak a legszigorúbb büntetés alkalmazásával tarthatjuk vissza attól, hogy né engedjenek gyávaságuknak.
Amikor férfiak állandóan a halál torkában vannak heteken keresztül pihenés nélkül, és

iszapos gránáttölcsérekben nemegyszer a legrosszabb élelmezés mellett kell kitartaniuk, akkor az ingadozó jellemûek kizárólag a halálbüntetés kíméletlen alkalmazásával tarthatók a csatasorban. Hiszen az ilyen ember a börtönt ezekben az idõkben egyszerre jobb helynek tartja a harctereknél, mert ott legalább nyomorult életét nem fenyegeti veszély. A háborúban a halálbüntetés gyakorlati kikapcsolása és a hadicikkelyek valóságos hatályon kívül helyezése rettenetesen megbosszulta magát. Különösen 1918-ban tapasztalhattuk ezt, amikor a szökevények egész áradata lepte el a hadtáp területeket és a hazai földet, hogy közremûködjenek annak a nagy gonosz szervezetnek a létesítésén, amely aztán 1918. november 7-én a forradalom fõ mozgatója volt.

Magában a harcvonalban küzdõknek ehhez tulajdonképpen semmi közük sem volt, de természetes, hogy õk is vágytak a békére. Éppen ez jelentett rendkívül nagy veszélyt a forradalomra. Amint a fegyverszünet megkötése után a német hadseregek hazafelé indultak, a forradalmároknak az okozta a legnagyobb gondot, hogy mit fognak a hazatérõ csapatok tenni? Fogják-e tûrni ezt a harcterek fiai?

Ezekben a hetekben a forradalomnak legalább külsõleg mérsékletet kellett tanúsítania, ha nem akarta magát annak a veszélynek kitenni, hogy néhány német hadosztály letiporja. Ha annak idején csak egyetlenegy hadosztályparancsnok is elhatározta volna magát arra, hogy hozzá hû hadosztályával a vörös zászlókat letépje, a különbözõ tanácsokat a falhoz állítsa, és az esetleges ellenállást aknavetõk és kézigránátok segítségével letörje, akkor ez a hadosztály nem egészen négy hét alatt egy hatvan hadosztályból álló hadsereggé nõtte volna ki magát. Ettõl pedig jobban rettegtek a zsidó vezetõk, mint bármi mástól. Ezért kellett a forradalmat bizonyos mértékig fékezni, nem volt szabad azt bolsevizmussá fejleszteni, hanem rendet és nyugalmat kellett színlelni.

Ezért volt a sok nagy engedmény, ezért a régi hivatalnoki testületekre és a régi hadsereg vezetõire való hivatkozás. Ezekre legalább egy ideig még szükség volt és csak azután merték õket kirúgni, a köztársaságot a régi államtisztviselõk kezébõl kivenni, és azt a forradalmi keselyûk karmainak kiszolgáltatni, amikor azok már megtették kötelességüket. Hogy ez mennyire sikerült, azt a gyakorlat megmutatta.

A forradalom azonban nem a rend és nyugalom képviselõinek, hanem inkább a lázadók, tolvajok és fosztogatók mûve volt. Ezek akaratának a forradalom fejlõdése egyrészt nem felelt meg, másrészt annak lefolyását sem lehetett nekik megmagyarázni és ízlésük szerint megváltoztatni.

A szociáldemokrácia számbeli növekedése következtében lassanként elvesztette durva forradalmi párt jellegét. Ami e pártból végül megmaradt, az már csak a szándék és a cél keresztülvitelére alkalmas tömeg volt. Egy tízmilliós pártban már nem lehetett többé forradalmat csinálni. Ilyen mozgalomban már nem a szélsõséges elemek, hanem a középsõ csoport nagy tömegei, a tehetetlenek vannak elõtérben.

E körülmény felismerése vezetett már a háború tartama alatt a szociáldemokrata pártnak a zsidók által elõidézett híres szakadásához. Miközben a szociáldemokrata párt tömegei tehetetlenségüknek megfelelõen ólomsúlyként nehezedtek a nemzeti védelemre, kivontak belõlük a tettre kész, radikális elemeket, és azokat új, különösen ütõképes, támadó csoportokká alakították. A független párt és a "Spartakus" szövetség voltak a forradalmi marxizmus rohamzászlóaljai. Az õ feladatuk volt azokat a befejezett tényeket megteremteni, amelyekre, mint elõkészített talajra léphettek aztán a szociáldemokraták évtizedeken keresztül elõkészített tömegei. A gyáva polgári osztályt a marxisták helyesen értékelték, és egyszerûen csak mint csõcseléket kezelték. Egyáltalán nem vették figyelembe, mert tudtak, hogy a régi kiszolgált nemzedék alázatos politikai szervezetei komoly ellenállásra sohasem lesznek képesek.

Mikor azután a forradalom gyõzedelmeskedett és a régi állam fõ tartóoszlopait lerombolták, és amikor a visszaözönlõ harctéri csapatok kiismerhetetlenekként tûntek fel, a régi forradalmi tevékenységet fékezni kellett, a szociáldemokrata hadsereg megszállta az

elfoglalt állásokat, a független és Spartacus rohamzászlóaljakat pedig félretették az útból. Ez persze nem ment küzdelem nélkül.
Nemcsak azért, mert a legtevékenyebb támadó alakulatai, amelyek kielégítésük híján becsapottaknak érezték magukat, önszántukból tovább akartak küzdeni, de azért is, mert zabolátlan rendzavarásuk a forradalom fõ mozgatóinak csak kívánatos volt. Látszólag máris két táborra oszlottak, a rend és nyugalom, és a véres rémuralom pártjaira. Mi sem természetesebb, mint, hogy a mi polgárságunk azonnal lobogó zászlókkal vonult be a "rend és nyugalom" táborába, és ezáltal ennek a legsajnálatraméltóbb politikai szervezetnek újra módot adtak a további tevékenységre. A polgárság ismét talajt érezhetett a lába alatt és bizonyos összeköttetésbe juthatott a hatalommal, amelyet ugyan gyûlölt, de amelytõl talán még jobban rettegett. Emellett a német politizáló polgárságot még az a kitüntetés is érte, hogy a bolsevisták leküzdése céljából egy asztalhoz ülhetett a sokszorosan elátkozott szociáldemokrata vezetõkkel.
Így alakult ki 1918 decemberében és 1919 januárjában az alanti helyzet.
A legrosszabb elemekbõl toborzott kisebbség forradalmat csinál, és ezek mögé azonnal a szociáldemokrata párt lép. A forradalom látszólag mérsékelt irányú; ez a körülmény viszont a fanatikus szélsõségek haragját vonja maga után. Ezek az elemek aztán kézigránátokkal és géppuskákkal kezdenek lövöldözni, középületeket szállnak meg, egyszóval megkezdik a mérsékelt forradalom elleni harcot. További ilyen irányú fejlõdés borzalmainak megakadályozása céljából fegyverszünetet kötnek az új rend és a régi rendszer képviselõi, hogy együttesen vegyék fel a harcot a szélsõséges elemek ellen. Ennek eredménye viszont az, hogy a köztársaság ellenfelei a köztársaság elleni harcot feladják, sõt karöltve közremûködnek azoknak az elemeknek a leverésében, akik bár egészen más alapon szintén ennek a köztársaságnak az ellenfelei. További eredménye végül, hogy ezáltal a régi rendszer hívei harcának az új rendszer elleni veszedelme levezetõdött.
Ezt a tényt az ember nem tudja elég gyakran hangoztatni! Csak aki ezt tudja, az érti meg, miként volt lehetséges, hogy egy népre, amely kilenctized részben nem vett részt a forradalom elõkészítésében, amelynek héttized része elutasította azt, hattized része pedig egyenesen gyûlölte, arra az egytized részt jelentõ kisebbség a forradalmat mégis rákényszerítette.
Lassanként elvéreztek egyik oldalon a Spartakusz barikádharcosok, másik oldalon pedig a nemzeti idealisták és fanatikusok, hogy ugyanolyan mértékben, amilyenben ez a két szélsõséges elem egymást felõrölte, a középen állók tömege gyõzzön. A polgárság és a szociáldemokraták kész helyzet elõtt állottak, és a köztársaság kezdett "konszolidálódni". Ez a körülmény azonban a polgári pártokat különösen a választások elõtt nem akadályozta meg abban, hogy egy ideig még monarchista eszméket hangoztassanak csak azért, hogy az elmúlt idõk szellemében kislelkû párthíveiket befolyásolják és a maguk részére újólag megnyerjék.
Ez nem volt tisztességes eljárás. Ók belsõleg valamennyien már szakítottak a monarchiával, és az új helyzet szennye megkezdte csábító hatását már a polgári pártok tömegében is. A közönséges polgári politikus ma már jobban érzi magát a köztársaság korrupció posványában, mint abban a szigorú tisztaságban, amely a régi államból még emlékezetében maradt.
Mint már említettem, a forradalom a régi hadsereg helyébe, állam tekintélyének erõsítése céljából, kénytelen volt új hatalmi tényezõt állítani. Ezt azonban csak a vele ellenkezõ nézeten levõk felhasználásával tudta biztosítani. Lassanként új hadsereg kezdett kialakulni, amely külsõleg a békeszerzõdés korlátai között mozgott, érzelmi tekintetben pedig az idõk folyamán az új államrendszer eszközévé kellett átalakulnia.
Ha az ember felveti a kérdést, hogy a forradalom mint olyan, hogyan sikerülhetett eltekintve a régi rendszer minden tényleges hibájától, amely az összeomlás

tulajdonképpeni okozója volt , az alábbi megállapításra jut:
1. A kötelességteljesítés és a fegyelem fogalmának kiveszése folytán.
2. Az úgynevezett államfenntartó pártok gyáva tétlensége következtében.
Még a következõket is meg kell jegyeznem.
A kötelességteljesítés és engedelmesség kiveszése teljesen nemzetietlen és tisztán állami szempontokat szem elõtt tartó nevelésünk eredménye. Ennek következménye az eszköz és a cél félreismerése is. A kötelességérzet, kötelességteljesítés és engedelmesség magukban véve nem célok, mint ahogy nem cél maga az állam sem, hanem csak eszköz a testileg és lelkileg rokon elemek együttélésének biztosítása céljából. Abban a pillanatban, amint egy nemzet néhány gazember eljárása következtében összeomlik és a legsúlyosabb elnyomásnak teszik ki, ezekkel szemben az engedelmesség és kötelességteljesítés csak elméleti alakiságot, sõt egyenesen esztelenséget jelent, különösen akkor, ha az engedelmesség és kötelességteljesítés megtagadásával egy nemzet a végromlástól menthetõ meg.
Mai nyárspolgári felfogás szerint az a hadosztályparancsnok, aki annak idején kapott parancs folytán nem lövetett, helyesen járt el, mert a polgári elem szemében az ellenkezés nélküli engedelmesség becsesebb még saját népének életénél is. Nemzetiszocialista felfogás szerint azonban nem a gyönge elöljáróval szembeni feltétlen engedelmesség, hanem a nép összességével szembeni kötelesség a mérvadó.
Ilyen sorsdöntõ órában az egész nemzettel szembeni felelõsségérzetnek és kötelességérzetnek kell döntenie.
Népünkbõl, helyesebben korábbi kormányainkból ezek a fogalmak kivesztek, helyet adtak a teljesen elméleti felfogásnak, és ezzel lehetõvé tették a forradalom gyõzelmét.
A második ponthoz még a következõket kell hozzáfûznöm.
Az "államfenntartó" pártok gyávaságának mélyebben fekvõ oka mindenekelõtt az, hogy népünk jóérzésû és legtettrekészebb elemei hiányoztak soraikból, mert a harctéren elestek. Ettõl eltekintve ami polgári pártjaink, amelyek a régi államrendszer alapján állottak, meg voltak gyõzõdve arról, hogy elveiket kizárólag csak szellemi fegyverekkel szabad érvényesíteniük, mert az erõszakos eszközök alkalmazásának joga kizárólag az államhatalmat illeti. Ez a felfogás nemcsak az egyre jobban mutatkozó gyöngeség jele, de esztelenség is volt olyan idõben, amikor a politikai ellenfél rég letért errõl az álláspontról, és teljes nyíltsággal hangsúlyozta, hogy céljait, ha módjában lesz, még erõszakkal is megvalósítja. Abban a pillanatban, amikor a polgári demokrácia világában, mint azt követõ jelenség, a marxizmus feltûnt, annak hangoztatása, hogy a harcot szellemi fegyverekkel kell megvívni, esztelenség volt, és ennek rettenetesen meg kellett bosszulnia magát. A marxizmus kezdettõl fogva hangoztatta, hogy az eszközök megválasztása célszerûségi szempontok szerint történik, és azok jogosultsága mindig a sikertõl függ. Ennek a felfogásnak a helyességét az 1918. év november havának 11-ig terjedõ napjai igazolták leginkább. Törõdött is a marxizmus a parlamentarizmussal és demokráciával. Ellenkezõleg! Mindkettõnek az ordítozó és lövöldözõ forradalmárok tömege által adta meg a halálos döfést. Csak természetes, hogy a fecsegõ polgári szervezetek abban a pillanatban védtelenek voltak.
A forradalom után, amikor a polgári pártok ha megváltoztatott célfelirattal is hirtelen ismét felbukkantak és vitéz vezetõik a sötét pincék, szellõs csûrök és egyéb rejtekekbõl elõbújtak, mint minden ilyen régi alakulat képviselõi, ott folytattak, ahol abbahagyták. Politikai célkitûzésük már amennyiben az új rendszerrel belsõleg ki nem békültek a múltban gyökerezett, törekvésük azonban az volt, hogyha csak lehetséges, az új rendszerben is részt vegyenek, és ámde fegyverük, mint azelõtt, továbbra is csak a szó maradt.
A polgári pártok a forradalom után is mindenkor szánalmas módon hódoltak be az utcának. Amikor a köztársaság védelmérõl szóló törvény feletti határozathozatalra került a

sor, az ahhoz szükséges parlamenti többség nem volt meg. A kétszázezer fõnyi tüntetõ marxista láttára azonban a polgári "államférfiak"-at olyan félelem szállotta meg, hogy legjobb meggyõzõdésük ellenére is elfogadták e törvényt csak azért, nehogy magukat a parlament elhagyása után véres elpáholásnak tegyék ki. Ettõl azután a törvény megszavazása árán, sajnos, meg is menekültek. Az új állam további fejlõdése a továbbiakban már úgy folytatódott, mintha nemzeti ellenzék nem is volna.

Az egyedüli szervezetek, amelyeknek ez idõben bátorságuk és erejük is lett volna a marxizmussal és a felizgatott tömeggel szembeszállni: az önkéntes csapatok, késõbb az önvédelmi alakulatok, a lakosság védõcsapatai stb. és végül a hagyományokhoz ragaszkodó egyesületek voltak.

Létük, fennállásuk a német történelemben mégsem hagyott látható nyomokat. Ez a körülmény a következõkben leli magyarázatát.

Amint egyrészrõl az úgynevezett nemzeti pártok megfelelõ karhatalom híján nem tudtak az utcára semmi néven nevezendõ befolyást gyakorolni, úgy viszont a politikai eszme és mindenekelõtt valódi politikai célkitûzés nélkül álló, úgynevezett védõszövetségek sem tudtak semmiféle befolyásra szert tenni.

Ami egykor a marxizmus számára az eredményt biztosította, az a politikai akarat és durva tettlegesség teljes összjátéka volt, viszont ami a nemzeti Németországot a gyakorlati német politika minden fejlõdésébõl kikapcsolta, az az erõszakos hatalom és a zseniális politika együttmûködésének hiánya volt.

Bármilyen természetû is volt a "nemzeti" pártok szándéka, azok keresztülvitelére a legcsekélyebb hatalommal sem rendelkeztek, különösen az utcán nem. A védõszövetségeseké volt minden hatalom, õk voltak az állam és az utca urai, õk viszont nem rendelkeztek semmi néven nevezendõ politikai eszmével és céllal, amelyért hatalmukat a nemzeti Németország javára fordíthatták volna.

Mindkét esetben a zsidók ravaszsága volt az, amely okos rábeszéléssel elõidézõje volt ennek a visszás helyzetnek.

A zsidó nagyon is jól értett ahhoz, hogy sajtója útján a védõrségi alakulatok "politikamentességének" eszméjét hangoztassa, a politikai életben viszont éppen olyan ravaszul mindig a harc tiszta szellemét dicsérte és követelte. Az ostoba németek milliói pedig tovább szajkózták ezt a valótlanságot anélkül, hogy csak halvány sejtelmük is lett volna róla, hogy ezáltal önmagukat fegyverezik le és szolgáltatják ki védtelenül a zsidóknak.

Ennek is megvan a maga természetes magyarázata. Egy nagy és átalakító eszmének a hiánya mindenkor a harci készség korlátozottságát jelenti. A legdurvább fegyverek alkalmazása jogosultságának érzetét is csak az a fanatikus hit adhatja meg, hogy rajuk szükség van a világot átalakító, új rendszer gyõzelmének kivívása érdekében. Olyan mozgalom, amely nem a legmagasabb célokért és eszmékért küzd, sohasem fog fegyvert ragadni.

A francia forradalom sikerének titka egy új és nagy eszme felvetésében rejlett. Az eszmének köszönheti az orosz forradalom is gyõzelmét, és a fasizmus is az eszmébõl merített erõt ahhoz, hogy a népet egy mindent átfogó átalakulásnak áldásos módon alávesse.

A polgári pártok erre nem alkalmasak.

De nemcsak a polgári pártok látták politikai céljukat a múlt visszaállításában, hanem amennyiben egyáltalán foglalkoztak politikai célkitûzéssel a védõszövetségek is. Régi hadastyán és "Kyffhäuser"-irányzatok elevenedtek meg bennük, és hozzájárultak ahhoz, hogy az akkori nemzeti Németország legélesebb fegyverét politikailag letompítsák és zsoldosokként hagyják a köztársaság szolgálatában elsatnyulni. Mit sem változtatott a szerencsétlen eljárás esztelenségén az a körülmény, hogy õk a legjobb hiszemben cselekedtek.

A marxizmus a lassanként megszilárduló birodalmi védõrségben biztosította a tekintélye alátámasztásához szükséges hatalmat, és ezután megkezdte a veszélyesnek látszó nemzeti védõszövetségek, mint most már felesleges szervezetek, következetes feloszlatását. Egyes, különösen vakmerõ vezéreket bíróság elé állítottak és bezártak.
Az N. S. D. A. P. alapításával keletkezett elõször olyan mozgalom, amely a régi pártoktól eltérõen nem a múlt visszaállítását, hanem a mai képtelen állami szervezet helyébe organikus népi állam megteremtését tûzte ki céljául.
Az új mozgalom mindjárt az elsõ naptól kezdve arra az álláspontra helyezkedett, hogy eszméit ugyan szellemileg terjeszti, de azokat szükség esetén erõszakos eszközökkel is meg kell védelmeznie. Az új tan rendkívüli fontosságáról való meggyõzõdés természetessé tette azt, hogy a cél eléréséért semmi áldozattól sem szabad visszariadni.
Rámutattam már azokra a mozzanatokra, amelyek egy mozgalmat, amennyiben a nép szívéhez akar férkõzni, arra köteleznek, hogy az ellenség erõszakos kísérleteivel szemben maga vegye fel a harcot. A világtörténelem bizonysága annak, hogy egy világnézet által képviselt erõszak sohasem törhetõ le az államhatalom által, hanem csak új, hasonló merészséggel és elhatározással képviselt világnézet erejével. A hivatalos államvédelmi szerveknek ez a tény mindig kellemetlen, anélkül azonban, hogy ezáltal magát a tényt meg tudná dönteni. Az államhatalom csak akkor biztosíthatja a rendet és nyugalmat, ha az állam intézményeiben megegyezik a mindenkor uralkodó világnézettel. Mindennek következtében az erõszakoskodó elemek csak egyes bûnözõkként tûnnek fel, és nem tekinthetõk a rendszerrel szemben homlokegyenest ellenkezõ gondolat képviselõinek. Ellenkezõ esetben az állam még ha évszázadokon keresztül a legerõszakosabb eszközökkel is harcol az õt veszélyeztetõ terrorral szemben végeredményben semmit sem fog elérni, és elveszti a harcot.
A német államot a marxisták hevesen ostromolták. Hetven évi küzdelem után sem volt képes ennek a világnézetnek gyõzelmét megakadályozni, dacára a marxista világnézet harcosaival szemben számtalan esetben alkalmazott, összesen több ezer évre terjedõ fogház és börtönbüntetésnek, és a legvéresebb rendszabályoknak.
1918. november 9én a marxisták elõtt feltétlenül megalázkodott állam nem fog holnap egyszerre a marxizmus legyõzõjeként feltámadni, sõt ellenkezõleg, a miniszteri bársonyszékekben ülõ gyönge elméjû polgárok ma már azon az állasponton vannak, hogy nem célszerû a munkások ellen kormányozni. Persze a "munkásság" fogalma alatt elõttük tulajdonképpen a marxizmus lebeg. Amikor azonban õk a német munkásságot a marxizmussal azonosítják, nemcsak az igazságot hamisítják meg gyáva és hazug módon, hanem megkísérlik indokolásukkal a marxista eszmék és szervezetek elõtt való behódolásuk leplezését is.
Tekintettel arra, hogy a mai állam ma már maradék nélkül alávetette magát a marxizmusnak, a nemzetiszocialista mozgalomnak sokszorosan kötelességévé vált eszméje gyõzelmének szellemi elõkészítése mellett, annak a gyõzelemittas nemzetköziség terrorja elleni megvédése is.
Már ecseteltem, hogy miként alakult ki a gyakorlati élet követelményeinek megfelelõen ifjú mozgalmunkban egy gyülekezést védõ alakulat, miként vett fel bizonyos rendezõgárda jelleget és miként törekedett szervezetté válni. Bármennyire is hasonlított külsõleg ez az alakulóban lévõ csoport az úgynevezett védõszervezetekhez, belsõleg azzal legkevésbé sem volt összehasonlítható.
Amint már jeleztem, a német védõszervezeteknek nem volt semmi határozott politikai elgondolásuk. Azok tényleg csak önvédelmi alakulatok voltak, több-kevesebb célszerû kiképzéssel és szervezettel. Tulajdonképpen törvénytelen kiegészítõi voltak az állam mindenkori törvényes hatalmi eszközeinek. Szabadcsapat jellegüket csak alakításuk módja és az akkori közállapotok adták meg, de semmi szín alatt sem illette meg õket ez a cím abban az értelemben, mintha saját meggyõzõdésükbõl szabad harci alakulatai lettek volna.

Egyes vezetõknek, sõt egész szövetségeknek a köztársasággal szemben tanúsított ellenzéki magatartása ellenére sem jelentettek ellenzéket. Nem elegendõ ugyanis egy meglévõ állapot kevésbé értékes voltáról alkotott meggyõzõdésünk, ha e szó valódi értelmérõl akarunk beszélni. Az igazi meggyõzõdés ugyanis csak olyan helyzet ismeretében gyökerezik, amelynek elérését az ember szükségesnek tartja és amelynek megvalósítását fõ életcéljának tekinti.
Éppen az különbözteti meg a nemzetiszocialista mozgalom rendcsináló szervezetét az összes védõalakulatoktól, hogy legkevésbé sem szolgálta vagy akarta szolgálni a forradalom teremtette rendszert, hanem kizárólag egy új Németországért küzdött. Ez a rendezõcsapat eleinte csak teremõrség jellegével bírt. Elsõ feladata szûk korlátok között mozgott és csak abban állt, hogy lehetõvé tegye az ellenfél által egyébként egyszerûen megakadályozott összejövetelek megtartását. Már annak idején arra képezték ki õket, hogy habozás nélkül támadjanak, nem azért ahogy azt buta kispolgári körökben összevissza hangoztatták , mintha a gumibotot legfõbb eszmeként tisztelték volna, hanem azért, mert tudatában voltak annak, hogy még a legnagyobb gondolatok is elvesznek, ha annak képviselõit gumibottal verik agyon. Ezt a történelem nem egy eseménye bizonyítja. Vagy talán nem elég gyakran fordult elõ, hogy nagyszerû egyéniségek múltak ki rabszolgák ütlegelése alatt? Ez a rendezõcsapat nem azért erõszakoskodott, hogy erõszakoskodjék, hanem tisztán azért, hogy megvédelmezze a szellemi célkitûzések hirdetõit az erõszakos elnyomással szemben. Tudatában volt annak, hogy nem kötelessége olyan állam védelmét biztosítani, amely a nemzetet elveszti, hanem ellenkezõleg, a nemzetet tartozik megvédeni azokkal szemben, akik a népet megsemmisítéssel fenyegetik.
A müncheni "Hofbräuhaus"-ban lezajlott összecsapás után, az akkori kisszámú csapat hõsies támadásának az emlékéül kapta meg a rendezõgárda a "rohamcsapat" elnevezést. Amint maga a neve mutatja, ez csak a mozgalom egy csoportját jelenti. Egyéb csoportok a hírverõ, a sajtó és egyebek, amelyek szintén szervei a pártnak.
A rohamcsapatok kiépítésének szükségességét nemcsak ezen az emlékezetes összejövetelen láthattuk, hanem különösen akkor gyõzõdhettünk meg róla, amikor mozgalmunkat Münchenbõl lassanként Németország többi részeire is kezdtük kiterjeszteni. Mihelyt veszélyesnek tûntünk fel a marxizmusra nézve, a nemzetiszocialisták minden gyülekezési kísérletét már csírájában igyekeztek elfojtani. Az természetes volt, hogy a marxista pártszervezetek minden árnyalata magáévá tette ezt az eljárást. De mit szólhatott az ember a polgári pártokhoz, amelyek a marxizmus által levert voltukban sok helyen még csak meg sem kísérelték szónokaik nyilvános szerepeltetését. E pártok mindezek ellenére ostoba megnyugvással kísérték a marxizmussal szemben váltakozó szerencsével folytatott küzdelmünket. Szinte örültek annak, hogy azt, amit nekik sem sikerült legyõzni, sõt amely õket gyõzte le, mi sem tudjuk letörni. Mit mondjon az ember az olyan állami hivatalnokokról, rendõrhatóságokról, sõt miniszterekrõl, akik kifelé "nemzeti" férfiakként igyekeznek magukat feltüntetni, ezzel szemben minden vitánál, minden, a nemzetiszocialisták és marxisták között felmerült összecsapásnál a legaljasabb szolgai munkára vállalkoztak? Mit mondjon az ember az olyanokról, akik saját énjük lealacsonyításával oly messzire mentek, hogy a zsidó lapok nyomorult dicséretéért képesek voltak üldözõbe venni azokat az embereket, akik hõsies magatartásukkal az õ életüket is megmentették, és akiknek köszönhették, hogy a vörös összeesküvõk nem húzták õket is lámpavasra?
Oly szomorú jelenségek ezek, hogy a feddhetetlen emlékû Pöhner elnököt, aki a maga gerincességével úgy gyûlölte a gerincteleneket, a következõ kifakadásra ragadtatták: "Én egész életemben elsõsorban német voltam, és csak másodsorban óhajtottam hivatalnok lenni. Sohasem szeretném, ha olyan egyénnel tévesztenének össze, aki mint tisztviselõ, cédaként mindenkinek odadobja magát, aki pillanatnyilag uralmon van!" (Pöhner: München rendõrfõnöke a forradalom után.)

Ezekben a dolgokban az volt a legszomorúbb, hogy az effajta egyének lassanként a német közhivatalnokok legtisztességesebb és legderekabb részének tízezreit nemcsak hatalmukba kerítették, hanem meg is fertõzték õket, a becsületeseket viszont ádáz gyûlölettel üldözték és emelték ki állásaikból. Emellett képmutató hazugsággal képesek voltak magukat jó hazafiaknak feltüntetni.
Az ilyen emberektõl támogatást nem várhattunk és csak a legritkább esetben kaptunk. Csak az önvédelmi szerv kiépítése tudta mozgalmunk tevékenységét biztosítani és egyben részére azt a közérdeklõdést és általános bizalmat kivívni, amellyel a tömeg csak annak adózik, aki támadás esetén meg tudja magát védeni.
A rohamosztagok belsõ kiképzésénél a testi erõ fejlesztése mellett " a nemzetiszocialista eszme tántoríthatatlan képviselõivé történõ nevelés és a fegyelem legnagyobb mértékû megteremtése volt a fõ cél. Törekvésünk az volt, hogy a rohamosztagokban ne legyen semmi a polgári felfogású védõszövetségekbõl, de ne legyenek titkos szervezetek sem.
Annak a magyarázata, hogy miért voltam én már abban az idõben legélesebben ellene, hogy az N. S. D. A. P. rohamosztagát úgynevezett védõszövetséggé képezzük ki, a következõkben rejlik.
Egy nép véderejének magánszervezeteken keresztül való kiképzése lehetetlen, kivéve azt az esetet, ha ezt a legmesszebbmenõ módon az állam anyagilag támogatja. Minden más elgondolás az ember saját erejének túlbecsülésén alapszik. Teljesen kizárt dolog, hogy egy úgynevezett önkéntes fegyelem olyan szervezeteket tudjon létesíteni, amelyek katonai értéket képviselnek. Ezeknél hiányzik a rendelkezési hatalom legfõbb támasza, a büntetõ hatalom. Igaz ugyan, hogy 1918 õszén, még inkább 1919 tavaszán lehetséges volt úgynevezett "szabadcsapatok" felállítása, de ennek magyarázata mindenekelõtt az volt, hogy azok tagjai nagyrészt a régi hadsereg iskolájából kikerült arcvonalbeli harcosok voltak, másrészt az a körülmény, hogy a tagjaira rótt kötelesség módja legalább bizonyos idõre feltétlen katonai fegyelemnek vetette alá õket.
A mai önkéntes védõszervezeteknél ez a fegyelem teljesen hiányzik. Minél nagyobbak lesznek a kötelékek, annál gyengébb lesz a fegyelem, annál kisebb követelményekkel lehet fellépni az egyes tagokkal szemben. Így lassanként egyre inkább a régi, politikamentes hadastyán egyesületekhez fognak hasonlítani.
Önkéntes hadiszolgálatra nagyobb tömegeket csak feltétlen parancsnoki hatalom biztosítása mellett lehet nevelni. Csak kevesen lesznek olyanok, akik hajlandók magukat szabad elhatározásukból, a hadseregnél magától értetõdõ és természetes feltétlen engedelmességnek alávetni.
Alapos kiképzést, nevetségesen csekély anyagi eszközökkel mint amilyen e célra az úgynevezett védõszövetségeknek áll rendelkezésre nem lehet elérni. Márpedig az ily intézmények legfõbb feladata a legjobb és legmegbízhatóbb kiképzés kell, hogy legyen. A háború óta már nyolc év telt el, és azóta a német ifjúság egyetlen évfolyama sem nyert tervszerû kiképzést. A védõszövetségek feladata pedig mégsem lehet az, hogy az egykor kiképzett évfolyamokat vonja be tagjai sorába, mert lassanként nem lesz utánpótlása. A védõszövetségeknek nem lehet célja, hogy egyre jobban a régi hadastyán egyesületek jellegét vegyék fel, hanem amint már neve is mutatja, a védelem gyakorlati megvalósítása, vagyis egy védelemre képes testület megteremtése.
Ez a feladat azonban feltétlenül megkívánja az eddig még katonai kiképzésben nem részesült egyének begyakorlását, ami viszont kivihetetlen. Heti egykét órai kiképzéssel nem lehet katonát nevelni. A mai, roppantul felfokozott követelmények mellett egykét éves szolgálati idõ csak éppen hogy elég ahhoz, hogy a ki nem képzett fiatalembert tanult katonává nevelj e. A harctéren mindannyiunk szeme elõtt játszódtak le azok a borzalmas következmények, amelyek az ütközetekben mutatkoztak a ki nem képzett katonáknál. Önkéntes alakulatoknak, amelyek szilárd elhatározással és határtalan odaadással gyakoroltak 1520 héten keresztül, a fronton csak az ágyútöltelék szerepe jutott. Csak öreg,

tapasztalt katonák közé beosztottan tudtak ezek a fiatal, 46 hónapos kiképzéssel bíró újoncok az ezred hasznos tagjává lenni, és csak az "öregek" vezetése mellett emelkedtek lassan a helyzet magaslatára. Kilátástalan, meddõ kísérlet heti egykét óra úgynevezett kiképzéssel csapatokat nevelni. Ezzel talán lehetséges a régi katonákat újra felfrissíteni, de sohasem lehet fiatal emberekbõl katonákat faragni. Közömbös és teljesen értéktelen lenne egy ilyen rendszer, különösen ha meggondoljuk, hogy míg egyfelõl az önkéntes védõszövetségek néhány ezer, magában véve jóindulatú embert védõszellemben kiképeznek vagy legalábbis megkísérelnek kiképezni, ugyanakkor maga az állam pacifista-demokrata nevelési módjával millió és millió fiatal embert foszt meg természetes ösztönének kifejlõdésétõl, megmérgezi azok ésszerû, hazafias gondolkozásmódját, és lassacskán minden önkénnyel szemben türelmes birkanyájjá változtatja õket.
Az úgynevezett harcképes katonai alakulatok szövetségi alapon történõ felállításával szemben elfoglalt álláspontom még fontosabb magyarázata a következõ.
Ha az elõbbiekben jelzett nehézségek, dacára egy védõszövetségnek, mégis sikerülne bizonyos számú német ifjút fegyverforgató férfiúvá kiképezni, éspedig mind szellemileg, mind testi ügyesség és fegyverrel való bánásmód tekintetében, az eredmény mégis a semmivel lenne egyenlõ egy olyan államban, amely célzatosan tiltakozik a fegyverkezés ellen, sõt egyenesen gyûlöli azt, mert vezetõinek az állam tönkretevõinek céljával a fegyverkezés tökéletesen ellenkezik.
Ma mégis így van. Vagy nem nevetséges egy ezred részére néhány ezer embert esthajnali szürkület idején jól-rosszul katonailag kiképezni akkor, amikor az állam néhány évvel ezelõtt nyolc és fél millió kitûnõen kiképzett katonát gyalázatosan megtagadott, sõt hervadhatatlan érdemeiért köszönetül általános becsmérlésnek tett ki. Tehát katonákat akarnak kiképezni az állami hadsereg részére akkor, amikor az egykori, dicsõséges hadsereg tagjait beszennyezték, leköpködték, mellükrõl a kitüntetéseket leszaggattak, teljesítményeiket ócsároltak. Vajon tette ez a mai hadsereg valamikor is egy lépést azért, hogy a régi hadsereg becsületét visszaállítsa, és annak szétzüllesztõit és meggyalázóit kérdõre vonja? Semmit sem! Sõt ellenkezõleg. Azok, akik ezt tették, ma a legmagasabb állami hivatalokban trónolnak. Hogy is mondják Lipcsében? "Azé a jog, akié a hatalom!" Miután azonban köztársaságunkban a hatalom ugyanazok kezében van, akik egykor a forradalmat szították, azt a forradalmat, amely a német történelem legaljasabb hazaárulását, legnyomorultabb gazságát jelenti és így tényleg semmi okát sem lehet adni annak, hogy éppen ezeknek az árulóknak a hatalma növekedjék egy új, fiatal hadsereg megteremtése által. A józan ész minden érve ez ellen szól!
Egész világosan és határozottan kitûnik ennek az államnak az 1918. évi forradalom utáni idõben keletkezett önvédelmi alakulatokkal szemben tanúsított állásfoglalása abból, hogy milyen nagy súlyt helyezett pozíciójának katonai megerõsítésére mindaddig, amíg ezeknek az alakulatoknak a forradalom gyáva intézményeit kellett megvédelmezniük. Mihelyt azonban ez a veszély népünk fokozatos lezüllésével már megszûntnek volt tekinthetõ, és az önvédelmi alakulatok további fennállása már csak nemzetpolitikai erõsödést jelenthetett volna feleslegessé váltak. A köztársaság mindent elkövetett lefegyverzésükre, sõt feloszlatásukra.
A történelem azt tanítja, hogy fejedelmek hálájára csak ritka esetben lehet számítani, de hálára számítani a forradalom gyilkosai és fosztogatói részérõl, erre csak újdonsült "hazafi" képes. Ha a mai állam valaha is igénybe venné az ily módon kiképzett hadsereget, akkor ez sohasem azért történnék, hogy azzal kifelé a nemzet érdekeit védelmezze, hanem csak abból a célból, hogy a nemzet leigázóit oltalmazza meg a megcsalt, elárult, eladott nép egy napon talán mégis fellángoló dühével szemben.
Az N. S. D. A. P. S. A.-jainak (rohamosztagainak) már a fentebb mondottaknál fogva sem volt szabad katonai szervezetté lennie. Az S. A. a nemzetiszocialista mozgalom védõ és nevelõ eszköze és feladata egészen más, mint az úgynevezett védõszövetségeké.

De ne legyen titkos szervezet sem. A titkos szervezetek célja csak törvényellenes lehet. A titkos szervezetek önmaguk korlátozzák önmagukat. Tekintettel a német nép szószátyár voltára, amúgy is teljesen lehetetlen nagyobb szervezetet a titkosság alapján megszervezni vagy annak csak céljait is leplezni. Minden ilyen szándék ezerszeresen meghiúsul nemcsak azért, mert rendõrségünknek egész sereg kitartott és egyéb csõcselék áll rendelkezésére, hanem azért is, mert maguk a párthívek sem lennének képesek arra, hogy hallgassanak. Csak hosszú éveken keresztül összekovácsolt kis csoportok vehetik fel a valódi titkos társaság jellegét. Egy ilyen alakulat szükségszerûen csekély volta azonban máris értéktelenné teszi azt a nemzetiszocialista mozgalom számára. Nekünk nem egy vagy kétszáz vakmerõ összeesküvõre, hanem világnézetünk száz és százezer fanatikus harcosára van szükségünk! Nem titkos összejöveteleken kell dolgoznunk, hanem hatalmas tömegfelvonulásokon, nem tõr, méreg vagy pisztoly mozgalmunk úttörõje, hanem az utca meghódítása! Meg kell mutatnunk a szociáldemokratáknak, hogy az utca jövendõ urai a nemzetiszocialisták éppen úgy, mint egykor urai lesznek magának az államnak is.
A titkos szervezetek veszedelmessége ma még abban is rejlik, hogy tagjai gyakran teljesen félreismerik feladatuk nagyságát, és azt hiszik, hogy egy-egy gyilkossággal a nemzet sorsa pillanatok alatt kedvezõre fordítható. Az ilyen véleménynek meg lehet a történelmi jogosultsága akkor, ha a nép egy zseniális elnyomó zsarnoksága alatt senyved, akirõl az ember tudja, hogy csak az õ személye biztosítja az elnyomás állandóságát és rettenetességét. Ily esetben elõállhat egy áldozatkész ember, hogy a gyilkos tört a gyûlölt egyén szívébe döfje. Csak a forradalom bûnös kis bitangjai fogják az ilyen tetteket a legmegvetendõbbnek tekinteni. Ezzel szemben népünk szabadságának legnagyobb lantosa "Tell Vilmos"-ában dicsõítette az ilyen önfeláldozó tettet.
1919 és 1920-ban kézenfekvõ volt annak a veszélye, hogy titkos szervezetek tagjai a világtörténelem tanulságai alapján megkísérlik a haza határtalan szerencsétlenségét a haza megrontóin megbosszulni abban a hiszemben, hogy ezáltal véget vetek nyomorúságunknak. Minden ilyen kísérlet szörnyû ballépés lett volna, mert a szociáldemokrácia nem egy egyén kimagasló nagyszerûsége vagy személyes jelentõsége, hanem inkább a polgári elem határtalan nyomorúsága és gyáva meghunyászkodása folytán gyõzött. Közéletünk legszomorúbb kritikája éppen az, bár a forradalom egyetlen igazán nagy egyéniséget sem tudott felmutatni, mégis gyõzedelmeskedett. Az még érthetõ, hogy egy Robespierre, Danton vagy Marat elõtt behódolt a nép, de hogy a szikár Scheidemann, a kihízott Erzberger, egy Friedrich Ebert és a számtalan többi politikai törpe elõtt fejet tudott hajtani egy nép, az igazán lesújtó. Tényleg nem volt egyetlen kimagasló egyéniség sem, akiben a forradalom lángeszû vezérét, egyben a haza szerencsétlenségének okozóját lehetett volna látni! Itt csak forradalmi poloskák és batyus Spartakuszok tevékenykedtek nagyban és kicsiben. Bármelyikük eltávolítása legfeljebb azt jelentette volna, hogy helyét egy másik, éppen olyan vérszomjas alak foglalja el.
Az úgynevezett hazaárulók megrendszabályozásának kérdésénél is hasonló elgondolásból kell kiindulni.
Nevetséges következetlenség lenne egy fickót halállal sújtani azért, mert egy ágyút elárult akkor, amikor a legmagasabb állásokban olyan gazemberek ülnek, akik egy egész birodalmat árultak el, és akiknek lelkét kétmillió ember vérének hiábavaló kiontása nyomja, akik felelõsek több millió nyomorékért, és akik ennek ellenére nyugodt lelkiismerettel végzik köztársasági üzelmeiket. Kis hazaárulókat lehetetlenné tenni esztelenség olyan államban, amelynek kormánya ilyen hazaárulókat minden büntetéstõl mentesített. Mert így könnyen megeshetnék, hogy azt a becsületes idealistát, aki egy ilyen gazember kis hazaárulót eltávolít, éppen egy ilyen nagy hazaáruló vonna felelõsségre. Különben az én álláspontom ebben a kérdésben az, hogy ne akasszunk fel kis tolvajokat, hogy aztán a nagyok elfuthassanak, hanem egykor egy német nemzeti törvényszék vonja felelõsségre a novemberi árulás felelõs tetteseit, és ítélje el, mert az elrettentõ példát fog

szolgáltatni a kis árulók részére is!
Ezek a megfontolások indítottak engem arra, hogy ismételten megtiltsam tagjaink titkos szervezetekben való részvételét, és hogy magát az S. A. t is megóvjam az ilyen szervezeti jellegtõl. Én ezekben az években visszatartottam a nemzetiszocialista mozgalmat az olyan kísérletektõl, amelyeknek végrehajtói leginkább csodálatra méltó idealista, fiatal németek voltak, akik csak önmagukat áldoztak fel anélkül, hogy a haza sorsán bármit is javítottak volna.
Abból a körülménybõl, hogy az S. A. nem katonai alakulat, sem pedig titkos szövetség nem lehetett, a következõk adódtak.
1. Kiképzésének nem katonai, hanem pártcélszerûségi szempontok figyelembevételével kellett történnie.
Mivel ez utóbbinál a testi ügyesség fejlesztendõ, a fõ súlyt nem a katonai gyakorlatokra, hanem inkább a sportszerû kiképzésre kellett fektetnünk. A bokszolást és a judot mindig fontosabbnak tartottam silány, részleges lövészeti kiképzésnél. Adjon az S. A. a német nemzetnek hatmillió, sportszerûen kifogástalanul begyakorolt, fanatikus hazaszeretettõl izzó és határozott támadási szellemben nevelt embert, és ha majd szükség lesz rá, egy nemzeti állam azok felhasználásával nem egészen két év alatt hadsereget teremthet magának!
A testi erõ fejlesztése beleoltja az egyedekbe felsõbbrendûségük érzetét, önerejük tudatában rejlõ biztonságot kölcsönöz nekik, és azonfelül sportbeli ügyességekre tanítja. Mindez fegyvert jelent számukra.
2. Abból a célból, hogy már kezdettõl fogva elejét vegyük az S. A. titkos jellegének, egyenruhájuktól eltekintve, már állományának nagysága is megmutatja az utat, amelyen járnia kell, és amelyet a nagy nyilvánosság is ismer. Az S. A.-nak nem szabad sötétben bujkálni, hanem szabad ég alatt kell táboroznia, hogy a titkos szervezkedésrõl szóló mendemondát végleg megcáfolja!
Kezdettõl fogva be kell avatni az S. A. minden egyes tagját a mozgalom eszméjének a nagyságába, és reá kell nevelni arra, hogy ezt az eszmét képviselje már csak azért is, hogy tettrekészségét ne kisszerû összeesküvésekkel elégítse ki, hogy hivatását ne kisebb vagy nagyobb gazemberek eltüntetésében vélje feltalálni, hanem hogy feladatát, egy új nemzetiszocialista népi állam megteremtésében lássa.
Ezzel a harc a jelenlegi államrendszer ellen kisszerû összeesküvések légkörébõl kiszabadul és a marxista világnézet, valamint annak intézményei elleni megsemmisítõ nagy harccá növi ki magát.
3. Az S. A. szervezeti beosztása, valamint ruházata és felszerelése sem a régi hadsereg mintájára, hanem ésszerûen, a hivatásának megfelelõ célszerûségi szempontok szerint készült.
Azok a világnézeti elvek, amelyek munkámat már 1920 és 21-ben irányítottak, és amelyeket lassanként a fiatal szervezetekbe is beoltottam, azt eredményezték, hogy 1922 derekán már tekintélyes számú század felett rendelkeztünk. 1922 késõ õszén fokozatosan megkaptak egyenruhájukat is.
Az S. A. további kialakulására három eseménynek volt különös jelentõsége.
1. Az összes hazafias egyesületek 1922 nyár végén a müncheni Königsplatzon megtartott általános nagy tüntetése a köztársaságot védõ törvény ellen.
München hazafias egyesületei annak idején kiáltványban hívták fel a lakosságot egy Münchenben megtartandó óriási méretû tiltakozó gyûlésen való részvételre. Azon a nemzetiszocialista mozgalom is részt vett. A párt zárt menetét hat müncheni század vezette be, amelyeket a politikai párt szakosztályai követtek. A felvonulásban, amely mintegy tizenöt zászló alatt történt, két zenekar is részt vett. A nemzetiszocialisták megjelenése a félig megtöltött, de zászló nélküli térségen határtalan lelkesedést keltett. Az egyik kijelölt szónokként nekem is szerencsém volt ez alkalommal mintegy hatvanezer

embert számláló tömeg elõtt beszélni.
A nagygyûlés eredménye óriási volt, különösen azért, mert minden vörös fenyegetés ellenére beigazolódott, hogy a nemzeti érzelmû München is kivonulhatott az utcára. Azokat a vörös köztársasági csapatokat, amelyek a felvonuló osztagok ellen erõszakosságot kíséreltek meg, az S. A. századai szétzavarták, és azok percek alatt véres fejjel szaladtak széjjel. A nemzetiszocialista mozgalom ez alkalommal mutatta meg elõször elhatározottságát, amellyel kiragadta az utca egyeduralmát a nemzetközi hazaárulók kezébõl.
E nap eredménye kétségtelenül beigazolta az S. A. kiépítésével kapcsolatosan lélektani és szervezési felfogásunk helyességét.
2. Az 1922 októberében rendezett koburgi felvonulás.
A népi egyesületek elhatározták, hogy Koburgban egy úgynevezett "német napot" tartanak. Magam is kaptam meghívót azzal a megjegyzéssel, hogy kíséretet is vigyek magammal. E meghívás kapóra jött. Délelõtt 11 órakor vettem kézhez, és már egy óra múltán kimentek a rendelkezések a "német napon" való részvételre vonatkozólag. Kíséretül az S. A. tizennégy századba osztott nyolcszáz emberét jelöltem ki, akik különvonaton indultak Münchenbõl a bajorrá változott kis városkába. Ezzel kapcsolatosan az idõközben másutt is megalakult nemzetiszocialista S. A. csoportoknak megfelelõ parancsokat adtam.
Elõször történt meg, hogy Németországban ilyen különvonatot indítottak. Mindenütt, ahol az S. A. tagjai beszálltak, a vonatunk, zászlóink, amelyeket sokan még nem ismertek, óriási feltûnést keltettek. Koburgba érkezésünkkor a "német nap" rendezõségének küldöttsége fogadott, amely az ottani szakszervezetekkel, illetve független szocialista és kommunista párttal történt megegyezésüket közölte, amely szerint tilos a városba kibontott zászlókkal, zenekarral (mi egy negyvenkét tagból álló saját zenekart hoztunk magunkkal) zárt sorokban bevonulni. E megalázó feltételeket gondolkodás nélkül visszautasítottam, és egyben a rendezõség küldöttsége elõtt legnagyobb megütközésemet juttattam kifejezésre azért, hogy az elõbb említett szakszervezetekkel, illetve független szocialistákkal és kommunistákkal egyáltalán tárgyalásba bocsátkozott és velük megállapodást létesített. Kijelentettem, hogy az S. A. azonnal századokba sorakozik és lobogó zászlók alatt, zenekarral fog a városba bevonulni.
Így is történt.
Már a pályaudvar elõtti térségen sok ezer fõnyi vadul üvöltõ és ordító tömeg fogadott bennünket. "Gyilkosok", "banditák", "rablók", "gonosztevõk" voltak azok a "becézõ" nevek, amelyekkel a német köztársaság e "hõsei" elárasztottak bennünket. A fiatal S. A. mintaszerû fegyelmezettséget tanúsított. A századok a pályaudvar elõtti téren felsorakoztak, és nem vettek tudomást a csúfondároskodókról. Aggódó rendõri közegek bevonuló csapatainkat nem a város szélén fekvõ lövészcsarnokban kijelölt szállásunkra, hanem a város középpontjában fekvõ Hofbräuhaus pincéjébe vezették. A menetünket kísérõ tömeg tombolása egyre jobban erõsödött és alighogy az utolsó századunk is bekanyarodott a pince udvarára, a nagy tömeg fülsiketítõ kiabálás mellett megkísérelte a benyomulást. A rendõrség lezárta a pincét. Minthogy azonban ez az állapot tarthatatlan volt, az S. A.-t ismét felsorakoztattam és rövid figyelmeztetés után a rendõrségtõl a kapuk azonnali felnyitását követeltem. Ez hosszas alkudozás után meg is történt.
Mi azután kivonultunk és ugyanazon az úton, amelyen jöttünk, eredetileg kijelölt szállásunk felé meneteltünk. A kiabálás és sértõ kifejezések századainkat nem hozták ki sodrukból, így tehát "a valódi szocializmus, az egyenlõség és testvériség képviselõi" kövekhez nyúltak. Most már a mi türelmünknek is vége szakadt, és mintegy tíz percen keresztül sújtottak az ütlegek jobbra és balra, mindent megsemmisítve, de ezzel szemben negyedóra múltán már nem lehetett látni vöröst az utcán.
Az éj folyamán súlyos összecsapásokra került még sor. S. A. õrjáratok rettenetes

állapotban találtak rá egy-egy nemzetiszocialistára, akiket egyenként támadtak meg. Erre azután az ellenséggel magunk is elbántunk. A következõ reggelen a vörös rémuralom alatt szenvedõ Koburg városban valósággal legázoltuk a vörösöket.
Valódi marxista zsidó hazugsággal megkísérelték ugyan röpcédulák osztogatása útján a "nemzetközi proletariátus" férfi és nõtagjait még egyszer az utcára szólítani. Azt állították, hogy a mi "gyilkos bandánk" Koburgban megkezdte a békés munkásság elleni irtó hadjáratot. Fél kettõre kellett volna a nagy "néptüntetésnek" megkezdõdnie, és erre a környékbeli munkásság tízezreit várták. Szilárdan eltökéltem magam arra, hogy a vörös terrorral végleg le fogok számolni. Tizenkét órakor sorakoztattam az idõközben közel másfél ezer emberre felszaporodott S. A. csapatokat, és azokkal felvonultam a koburgi ünnepélyre. Felvonulásom azon a nagy téren vezetett keresztül, amelyen a vörös tüntetésnek kellett volna lezajlania. Amikor a térre érkeztünk, a jelzett tízezer ember helyett csak néhány százan voltak jelen, és közeledésünkre azok is csendesen viselkedtek. Csak elvétve kísérelték meg belénk kötni oly vidéki vörös csapatok, akik még nem ismertek bennünket. Rövidesen ezeknek is kedvét szegtük. Egyszerre látni lehetett, miként tért magához e város megfélemlített lakossága, miként nyerte vissza bátorságát és kezdett hangosan üdvözölni bennünket. Elvonulásunk alkalmával ez az üdvözlés sok helyen rögtönzött ünneplést eredményezett.
Az állomáson a vasúti személyzet azzal fogadott, hogy nem továbbítja vonatunkat. Erre néhány irányítóval közöltem, hogy összefogdostatom a kezem ügyébe esõ vörös vezetõket, és azután magunk fogunk indulni. Mindenesetre a mozdonyon, szerkocsin és kocsikon magunkkal viszünk a "nemzetközi szolidaritás" testvérei közül néhány tucatot. Figyelmeztettem ezeket az urakat arra, hogy az utazás a mi saját embereink igénybevételével természetesen nagyon kockázatos vállalkozás és nincs kizárva, hogy mindnyájan nyakunkat törjük, de másrészt örülnénk, hogy legalább nem egyedül, hanem az egyenlõség és testvériség egyében a vörös uraságokkal együtt kerülnénk a másvilágra. Mondanom sem kell, hogy a vonat percnyi pontossággal indult, és mi másnap ép bõrrel érkeztünk Münchenbe.
Ezzel a fellépésünkkel Koburgban 1914 óta elõször biztosítottuk a polgárok törvény elõtti egyenjogúságát. Az akkori idõkre semmi szín alatt sem lehetett volna azt mondani, hogy az állam védelmezi a polgárait, mert a polgároknak abban az idõben a mai állam képviselõivel szemben kellett magukat megvédelmezniük.
Ennek a napnak jelentõsége teljesen fel sem fogható. A gyõztes S. A. önbizalma megerõsödött és vezetése helyességébe vetett hite fokozódott, de emellett környezetünk is behatóbban kezdett velünk foglalkozni. Sokan csak most ismerték fel a nemzetiszocialista mozgalomban azt az intézményt, amely egykor minden valószínûség szerint arra lesz hivatott, hogy a marxista uralomnak véget vessen. Csak a "demokrácia" sóhajtozott, hibáztatta, hogy nem engedtük fejünket békés úton beveretni, és hogy egy demokratikus köztársaságban bátorságot vettünk magunknak arra, hogy a durva támadással szemben könyörgõ hangok helyett mi is az ököljogra támaszkodjunk.
A polgári sajtó nagy általánosságban mint mindig, úgy ez alkalommal is részben siralmas, részben aljas volt, és csak kevés õszinte újság üdvözölte a szocialista útonállókkal szembeni fellépésünket.
Magában Koburgban is ráeszmélt a marxista munkásság egy része amelyet különben is félrevezetettnek kellett tekintenünk arra, hogy a nemzetiszocialista munkásság is eszméiért küzd. A tapasztalat ugyanis azt mutatta, hogy az ember csak azért verekszik, amit ismer és szeret.
Az eseményeknek mindenesetre legtöbbet maga az S. A. köszönhetett. Ettõl kezdve gyors iramban gyarapodott, úgy, hogy az 1923. január 27-i pártnapon már közel hatezer ember vett részt a zászlószentelésen, és emellett az elsõ századok már teljesen beöltöztek új egyenruhájukba.

Éppen a koburgi tapasztalatok mutatták meg az egyenruha bevezetésének szükségességét nemcsak a testületi eszme erõsítése céljából, hanem azért is, hogy elejét vegyük az összetévesztésnek és felismerhessék egymást. Eddig csak karszalagot viseltek, ezután bevezettük a viharkabátot és az ismert sapkát.
A Koburgban nyert tapasztalatok alapján most már hozzáfogtunk a gyülekezési szabadság helyreállításához mindenütt, ahol a vörös terror a más nézeten lévõk gyûlését sok éven keresztül meggátolta. Ez idõtõl kezdve Bajorországban lassanként egyik vörös fellegvár a másik után esett a nemzetiszocialista propagandának áldozatul. Az S. A. mindinkább beleélte magát hivatásába, és egyre jobban eltávolodott az életre nézve kevésbé fontos védelmi mozgalomtól és a megteremtendõ új Németország élõ harci szervévé lépett elõ.
Ez a logikus fejlõdés 1923 márciusáig tartott. Ekkor olyan esemény következett be, amely arra kényszerített, hogy a mozgalmat eddigi útjáról letérítsem és átszervezzem.
3. A Ruhrvidéknek 1923 elsõ napjaiban történt francia megszállása a rákövetkezõ idõkben az S. A. fejlõdésére nézve nagy fontosságú volt.
Errõl ma sem lehetséges és fõleg nemzeti érdekbõl nem is célszerû teljes nyíltsággal beszélni vagy írni. Én is csak annyiban nyilatkozhatom, amennyiben ezt a kérdést nyílt tárgyalásokon már érintették és ezáltal nyilvánosságra került.
A meglepetésszerûen bekövetkezett Ruhrvidéki megszállás azt az alapos reményt támasztotta, hogy most már végleg szakítani fognak a gyáva meghunyászkodás politikájával, és így a védõszövetségekre határozott feladat hárul. Az S. A.-t, amely akkor sok ezer fiatal tagot számlált, ettõl a nemzeti szolgálattól nem volt szabad elvonni. 1923 tavaszán és nyarán megtörtént tehát katonai és harci szervezetté való átalakítása. Az 1923. évnek mozgalmunkat érintõ fejlõdése nagyrészt ennek tulajdonítható.
Miután az 1923. évi fejlõdést más helyen nagy vonásokban tárgyaltam, itt csak azt akarom megállapítani, hogy az akkori S. A.-nak átalakítása minthogy az indítóokát képezõ, Franciaországgal szembeni tényleges ellenállás gondolata nem felelt meg a valóságnak a mozgalom szempontjából káros volt.
Az 1923. év mérlege bármennyire borzasztónak is tûnjék fel az elsõ pillanatra magasabb szempontokból tekintve az eseményeket, szinte elõnyösnek nevezhetõ, mert a birodalmi kormány magatartása az S. A. káros átszervezésének egy csapásra véget vetett, és ezzel lehetõséget nyújtott arra, hogy egy napon szervezkedését abban az irányban folytassa, amelyrõl le kellett térne.
Az 1925-ben újjáalakított N. S. D. A. P. a régi alapokon kell, hogy felállítsa, kiképezze és szervezze az S. A-. t. Vissza kell térne az eredeti célkitûzésekhez, és legfõbb feladata, hogy az S. A. a mozgalom világnézetének védelmi és hatalmi szerve legyen!
Nem szabad tûrnie, hogy az S. A. akár védõ, akár titkos szervezetté alakuljon át, sokkal inkább azon kell fáradoznia, hogy benne a nemzetiszocialista és ezen keresztül a fajvédelmi világnézet százezres gárdáját teremtse meg.

--- Harcom 5. rész ----

X. A föderalizmus mint álarc

1919 telén, de még inkább 1920 tavaszán és nyarán fiatal pártunknak olyan kérdésben kellett állást foglalnia, amely már a háború alatt is rendkívüli fontosságra tett szert. Már az elsõ kötetemben érintettem azokat a jelenségeket, amelyek Németországot összeomlással fenyegették, és rámutattam az északi és déli német államok között tátongó régi szakadékok kimélyítésére irányuló, az angolok és a franciák által is támogatott propaganda különös voltára. 1915 tavaszán jelentek meg az elsõ uszító lapok, amelyek Poroszország, mint a háború egyedüli okozója ellen irányultak. 1916-ban ez a rendszeres támadás ügyesen és alávaló módon teljesen kialakult. A délnémeteknek az északnémetek elleni uszítása rövidesen meghozta a maga gyümölcsét. Szemrehányással kellene illetnünk az akkori mérvadó köröket, éspedig mind a kormányt, mind a hadvezetõséget, helyesebben a bajor parancsnokságokat, mert nem teljesítették kötelességüket, és nem léptek fel ez ellen a szükséges határozottsággal. Semmit sem tettek ez ellen a propaganda ellen, sõt ellenkezõleg; különbözõ helyeken talán még szívesen is látták. Elég korlátoltak voltak ahhoz, hogy elhiggyék: ezáltal nemcsak a német nép egységes irányú fejlõdését akadályozzák meg, hanem ennek következtében a föderatív erõk megerõsödésének is be kell következnie. Alig van példa a világtörténelemben arra, hogy rosszakaratú mulasztás annyira megbosszulja magát, mint ebben az esetben. A Poroszországnak szánt gyengítés egész Németországot érte. Következménye az összeomlás siettetése lett, amely azonban már nemcsak a német birodalmat, hanem elsõsorban az egyes tagállamokat zúzta szét. Éppen abban a városban tört ki elõször a forradalom az õsi királyi ház ellen, amelyben a Poroszország elleni mesterségesen szított gyûlölet a leginkább tombolt.
Mindenesetre téves lenne azt hinni, hogy ez a poroszellenes hangulat csupán az ellenséges háborús propagandagyártók munkájának következménye volt, és hogy a félrevezetett nép számára ne lennének mentõ körülmények.
Hadi gazdálkodásunk hihetetlen módja volt az egyik fõ oka a poroszellenes hangulatnak, mert túlhajtott központosításával az egész birodalmat gyámsága alá helyezte és kizsákmányolta.
A közönséges kisemberek szemében a haditársaságok, amelyeknek központja Berlinben volt, egyek voltak Berlinnel, és viszont Berlin Poroszországgal. Alig jutott valakinek eszébe, hogy a haditársaságoknak nevezett rabló intézmények szervezõi sem berliniek, sem pedig poroszok, sõt még csak németek sem voltak. A kispolgár, aki a birodalmi fõváros e gyûlölt intézményeinek csak durva hibáit és állandó túlkapásait látta, gyûlöletét átvitte a birodalom fõvárosára és egyben Poroszországra is, annál is inkább, mert bizonyos oldalról ez ellen nemcsak, hogy nem tettek semmit, hanem suba alatt még szívesen is látták azt.
A zsidó elég okos volt ahhoz, hogy már akkor felismerje a veszélyt, amely a haditársaságok cégére alatt a német nép ellen szervezett kizsákmányoló folyamattal szemben elõbb-utóbb kirobbanásra kerülõ felgyülemlett népharagban rejlett. E népharag levezetésére keresve sem lehetett volna jobb módot találni, mint hogy a nép bosszúját másokon töltse ki és ezáltal lecsendesítsék. Bajorország és Poroszország ádáz harca a zsidóság részére a legbiztosabb békét jelentette. Eközben az általános figyelem a népek e nemzetközi parazitáiról teljesen elterelõdött, mintegy elfelejtették azokat. Mihelyt tehát ez az elkeseredett harc a józan belátás következtében elcsendesedett, a zsidó azonnal gondoskodott Berlinben rendezendõ újabb kihívásról. Észak és Dél harcának e "vámszedõi" minden ilyen felmerülõ esetre rávetették magukat és addig szították a felháborodás parazsát, amíg az újra lángra lobbant.
Ügyes és ravasz játék volt az egyes német tartományok állandó foglalkoztatására és

félrevezetésére, hogy azalatt a zsidók annál alaposabban kifoszthassák õket.
Jött a forradalom. Ha 1918-ig, jobban mondva ez év novemberéig az átlagember, de kiváltképp a kevésbé képzett nyárspolgár és munkás a német tartományok egymás közti civódásának valódi eredetét és annak elmaradhatatlan következményét teljesen nem ismerhette fel, azt legalább a magát "nemzetinek" valló társadalmi rétegnek kellett volna felismernie a forradalom kitörésének napján. Alighogy sikerült a forradalmi akció Bajorországban, a forradalom vezetõje és szervezõje rögtön a bajor érdekek képviselõjévé tornázta fel magát. A nemzetközi zsidó Kurt Eisner Bajorországot kezdte Poroszország ellen kijátszani. Kurt Eisner a bajor forradalomnak a német birodalom többi része elleni céltudatos kiélezését legkevésbé a bajor érdekek védelmében tette. Õ a zsidóság megbízottja volt. Egyszerûen kihasználta a bajor nép ösztönét és ellenszenvét arra, hogy annak segítségével könnyebben összetörhesse Németországot. Az összetört Németország azután könnyebben zsákmánya lehetett volna a bolsevizmusnak. Harcmodorát halála után is folytatták. A marxizmus, amely éppen Németország egyes államait és uralkodó hercegeit illette mindig a legmaróbb gúnnyal, mint "független párt" egyszerre azokra az érzelmekre és ösztönökre hivatkozott, amelyek éppen az egyes államokban és uralkodóházakban gyökereztek.
A tanácsköztársaságnak az elõnyomuló felszabadító csapatokkal való harcát a bajor munkásság harcaként tüntették fel a porosz militarizmussal szemben. Így lehet azután megérteni, hogy a tanácsköztársaság leveretése nem szolgálta a tömegek öntudatra ébredését, sõt még növelte a Poroszország elleni gyûlöletet és ellenszenvet.
A bolsevista ügynökök munkája, amellyel a tanácsköztársaság eltávolítását a porosz militarizmus gyõzelmeként tüntették fel a bajor nép elõtt, meghozta gyümölcsét. Amíg Kurt Eisner a bajor képviselõházi választások alkalmával Münchenben alig 10 000 választót volt képes összehozni, a kommunista párt pedig háromezren is alul maradt, addig a tanácsköztársaság összeomlása után a két párt választóinak száma elérte a százezret.
Már ebben az idõben megkezdtem személyes küzdelmemet a német tartományok egymásra uszítása ellen. Azt hiszem nem vállalkoztam életemben népszerûtlenebb feladatra, mint amikor szembeszálltam a poroszellenes uszításokkal. Münchenben már a tanácsköztársaság ideje alatt megtartott népgyûléseken is a gyûlöletet fõleg Poroszország ellen szították a végletekig, úgyhogy azokon már nyíltan hangos kifakadások hangzottak el. "El Poroszországtól, le Poroszországgal! Háború Poroszország ellen! "jelszavakkal dobálóztak, és mindezt a német birodalmi gyûlés egy bajor képviselõtagja "Inkább bajorként meghalni, mint poroszul tönkremenni!" csatakiáltásban foglalta össze.
Csak az tudja megérteni, hogy mit jelentett a téboly elleni állásfoglalásom a Löwenbräu pincéjében megtartott gyûléseken, aki személyesen részt vett azokon. Háborús bajtársaim voltak azok, akik mellém szegõdtek. El kell képzelni, hogy mit éreztünk akkor, amikor egy eszeveszett tömeg amely azalatt, míg mi a hazát védtük, legnagyobbrészt szökevényként a hadtápvonalban vagy odahaza lõdörgött felém ordítozott és leütéssel fenyegetett. Ez a jelenet megpecsételte barátságunkat, és még jobban hozzám láncolta, életre-halálra hozzám kötötte bajtársaimat.
E küzdelmek, amelyek folytonosan megismétlõdtek, 1920 tavaszán mintha még megerõsödtek volna. Voltak ülések és most különösen a müncheni Sommerstrassei Wagnerteremben tartott ülésekre gondolok , amelyeken az idõközben felszaporodott híveimnek a legsúlyosabb harcokat kellett megvívniuk. Közülük nem egyet ütöttek le, tapostak lábbal, hogy azután félholtan dobálják ki a terembõl. Ezt a küzdelmet késõbb mozgalmunk szent feladatként folytatta.
Még ma is büszke vagyok arra, hogy akkor csaknem kizárólag bajor híveink segítségével lassan, de biztosan mégis legyõztük az ostobaság és árulás keverékét. Hangsúlyozom, ostobaság és árulás volt mozgató rugója ez õrületnek. Ha a nagy tömegek jóindulatú butaságáról meg is gyõzõdhettem, a vezetõk és felbujtók ilyen együgyûségre nem

hivatkozhatnak; én ma is, mint mindig, Franciaország fizetett kémeinek tartom õket. Egy esetben, Dorien (szeparatista) esetében a történelem már ítélt is. Különösen veszélyessé tette az az ügyesség, amellyel tulajdonképpeni célját leplezni tudta és amikor tevékenységük indító okaként mindig a föderalizmusra hivatkoztak. A poroszok elleni gyûlölet szításának pedig semmi köze sincs a föderalizmushoz. Sajátságos is lenne az olyan föderalista ténykedés, amely egy másik szövetséges állam ellen tör. Tisztességes föderalistának, aki a bismarcki eszmét nem frázisként hangoztatja, nem lenne szabad egy szuszra a Bismarck által teremtett, vagy legalábbis kifejlesztett porosz állam egyes részei ellen tömi, vagy az ilyen irányú törekvéseket nyíltan támogatni. Milyen lármát csaptak volna Münchenben, ha valamelyik porosz párt a Frankföldnek Bajorországtól való elcsatolását pártolta, vagy még inkább nyilvános üléseken követelte és támogatta volna. Sajnálni valóban csak a jóindulatú föderalista érzelmûeket lehetett, akiket szintén becsaptak. A szövetségi eszme olyan megterheléssel indult, amelyben már benne rejlett bukása is. Nem lehet birodalmi szövetség kialakulását hirdetni akkor, amikor az új államalakulat egyik legjelentõsebb tagját, Poroszországot lekicsinylik, szidják és bemocskolják, hogy ezáltal mint szövetséges államot, lehetetlenné tegyék. Ez annál hihetetlenebb volt, mert éppen az ellen a Poroszország ellen irányult, amelyet legkevésbé sem lehet a novemberi demokráciával kapcsolatba hozni. A föderalisták harca nem a weimari alkotmány túlnyomó részben délnémetekbõl álló megteremtõi, hanem a régi konzervatív poroszok képviselõi, a weimari alkotmány ellenlábasai ellen irányult. Azon pedig nem szabad csodálkoznunk, hogy a támadások közepette óvakodtak a zsidók megbántásától.

Miként a forradalom elõtt a zsidó a maga haditársaságairól, jobban mondva a maga üzelmeirõl elterelte a figyelmet és képes volt a tömeget, fõleg a bajor népet a poroszok ellen izgatni, éppen úgy a forradalom után is védelmeznie kellett új és még sokkal nagyobb jelentõségû rablóhadjáratát. Sikerült is neki Németország úgynevezett "nemzeti elemeit" egymás ellen, elsõsorban pedig a konzervatív szellemû bajorokat az éppen olyan konzervatív gondolkodású poroszok ellen uszítani. A zsidóság durva, tapintatlan túlkapásai segítségével az érdekeltek vérét újra meg újra felkorbácsolta, de sohasem a zsidó, hanem mindig csak a német testvér ellen. A bajor nem a négymilliós, szorgalmasan dolgozó, termelõ, sokoldalú Berlint látta, hanem a legromlottabb nyugatnak rothadt, oszlásnak induló Berlinjét. Gyûlölete mégsem e nyugat, hanem a "porosz város" ellen irányult.

Valóban, igen sokszor kétségbeejtõ volt a helyzet.

A zsidó ügyességet, amellyel a nyilvánosság figyelmét magáról eltereli, és azt másként köti le, ma ismét tanulmányozhatjuk.

1918-ban tervszerû antiszemitizmusról még egyáltalán szó sem lehetett. Élénken emlékszem még azokra a nehézségekre, amelyekbe az ember beleütközött, ha csak az ajkára vette a zsidó szót. Vagy buta bámulat tárgya volt, vagy pedig heves ellenállásra bukkant. Elsõ kísérleteink, amelyekkel a nyilvánosság elõtt rá akartunk mutatni az igazi ellenségre, egészen kilátástalanoknak látszottak, és csak nagyon lassan kezdtek a dolgok e téren javulni. Az úgynevezett véd és dacszövetség (Schutz und Trutzbund) minden szervezeti hibája mellett nagy szolgálatokat tett a zsidókérdés felvetésével. 191819 telén valami antiszemitizmusféle mindenesetre már kezdett gyökeret verni. Késõbb a zsidókérdést a nemzetiszocialista mozgalom mindenesetre egész más irányba terelte. Elérte azt, hogy ez a kérdés a felsõbb és kispolgári rétegek szûkre szabott körébõl kikerült, és egy nagy népmozgalom alapvetõ motívumává lett. Mihelyt sikerült ennek a kérdésnek nagy és egységesítõ harci gondolatot biztosítani, a zsidó már megtette a védekezéshez szükséges lépéseket. A régi eszközhöz nyúlt. Hihetetlen gyorsasággal éket vert a népi mozgalomba. A pápa párti kérdés felvetésében és a katolicizmus és protestantizmus között kifejlõdõ ellenségeskedésben rejlett az akkori helyzet szerint egyetlen lehetõsége annak,

hogy a zsidóságról elterelje az összpontosított támadást. Azt a bûnt, amit e kérdés felvetésével egyesek elkövettek, sohasem lehet jóvátenni. A zsidó mindenesetre elérte célját. Mialatt a katolikusok és protestánsok vígan harcolnak egymás ellen, azalatt az árja emberiségnek és az egész kereszténységnek legnagyobb ellensége a markába nevet. Mint ahogy éveken keresztül a föderalizmus és egységesség harcával tudták a közvéleményt foglalkoztatni, éppen úgy sikerült most is nekik a két német vallásfelekezetet egymás ellen uszítani, és ezzel mindkettõt létalapjaiban megrendíteni.
Gondoljunk arra a rombolásra, amelyet a zsidó vérkeveredés jelent népünk számára, arra, hogy mint tiporja sárba és semmisíti meg népünk utolsó árja értékét, mérlegeljük azt a körülményt, hogy kultúrnemzeti erõnk egyre jobban hanyatlik, és azt a veszélyt, amely tapasztalatlan, fiatal szõke leányainkat veszélyezteti a paraziták részérõl a tervszerûen fûzött meggyalázások révén. Mindkét keresztény felekezet közömbösen nézi az Isten kegyelmébõl e földnek adott és egyedülálló nemes életösztön megszentségtelenítését és elpusztítását. Márpedig a világ jövõjére nézve nem az a fontos, hogy a katolikusok gyõzik-e le a protestánsokat, vagy a protestánsok a katolikusokat, hanem az, hogy fennmarad-e az árja faj, vagy kihal. E két vallásfelekezet mégsem a faj pusztítója ellen küzd, hanem sokkal inkább kölcsönösen egymást igyekszik tönkretenni. Éppen a népben gyökerezõ egyházaknak lenne kötelességük, hogy mindenik a maga felekezete körében gondoskodjék arról, hogy ne csak mindig hangoztassuk Isten akaratát, hanem tényleg teljesítsük is, és ne engedjük Isten mûvét meggyalázni.
Isten teremtette egykor az embert, õ adta meg alakját, lényegét és tehetségét, aki tehát az õ mûvét támadja, hadat üzen a teremtés urának, az Isten akaratának is. Tevékenykedjék tehát mindenki a saját hite szerint és tartsa mindenkori elsõ és legszentebb kötelességének az azok elleni állásfoglalást, akik tevékenységükkel saját felekezetük keretébõl kilépnek, és megkísérlik a másokéba való beleavatkozást. Németországban a vallás lényeges sajátosságai elleni harc a mai németországi felekezeti tagozódás mellett megsemmisítõ belsõ háborúra vezetne. A mai viszonyaink nem hasonlíthatók a franciaországi, spanyolországi, vagy éppenséggel az olaszországi viszonyokhoz. Ezekben az országokban lehet pl. harcot hirdetni a klerikalizmus vagy a pápai hatalom ellen anélkül, hogy ez a francia, spanyol vagy olasz népre magára veszélyt jelentene. Nem lehet azonban Németországban megtenni, mert itt az ilyen kezdeményezésben bizonyára protestánsok is résztvennének, és így az ellenállás, amelyet másutt kizárólag katolikusok fejtenének ki saját fõpapjaik túlkapásai ellen, az nálunk olyan színezetet öltene, mintha protestánsok támadnák a katolicizmust. Amit a saját vallásfelekezetûek részérõl még ha talán igaztalan is elvisel az ember, azt már eleve is elutasítja akkor, ha annak szószólói más felekezetûek, Annyira megy e tétel igazsága, hogy még olyan egyének is, akik minden további nélkül hajlandók lennének saját vallásfelekezetük körében mutatkozó visszás állapotok megszüntetésére, mindjárt elállnak attól és ellenállást fejtenek ki, mihelyt azt nem saját felekezetükhöz tartozók ajánljak vagy éppen követelik. Ezt pontosan annyira jogtalan, minthogy meg nem engedett, tisztességtelen kísérletnek és oly dologba való beleavatkozásnak tartják, amelyhez az illetõknek tulajdonképpen semmi közük sincs. Ilyen kísérleteket még akkor sem bocsátanának meg, ha azokat magasabb egyetemes nemzeti érdekek indokolják, mert a vallási érzések ma még mélyebben gyökereznek, mint a nemzeti és politikai érdekek. Ez nem lesz másként akkor sem, ha a két vallásfelekezetet elkeseredett harcba kergetjük. E téren csak akkor érhetõ el változás, ha kölcsönös megértéssel biztosítjuk a nemzet jövõjét, mert a nemzet nagysága e tekintetben is meg tudja hozni a kiengesztelõdést.
Nem habozok annak a kijelentésével, hogy azokat, akik e válságos idõkben a népmozgalomba még vallási vitát is kevernek, népünk nagyobb ellenségének tartom, mint a nemzetközi kommunistákat. Ez utóbbiakat a nemzetiszocialista mozgalom hivatott megtéríteni, aki azonban e mozgalom tagjait eltávolítja hivatásától, az a legmegvetendõbb

módon cselekszik. Az illetõ tudatosan vagy tudat alatt a zsidó érdekek harcosa. Zsidó érdek ma a népi mozgalmat vallási harcok közepette elvéreztetni. Hangsúlyozom az "elvéreztetni" szót, mert csak a történelemben teljesen járatlan ember képzelheti el azt, hogy ez a mozgalom megoldhat egy olyan kérdést, amelyen hosszú évszázadok és nagy államférfiak õrlõdtek fel.
Különben is a tények beszélnek. Azok az urak, akik 1914-ben a népi mozgalom legfõbb hivatását a pápapártiság elleni küzdelemben vélték felfedezni, nem a pápapártiságot, hanem a népi mozgalmat tették tönkre.
A nemzetiszocialista mozgalom vezetõinek legfõbb kötelessége mindig az lesz, hogy a legélesebben visszautasítsanak minden olyan kísérletet, amely mozgalmunkat ilyen harcok szolgálatába akarja állítani. Mindez 1923 õszéig teljes mértékben sikerült is. Mozgalmunk soraiban a leghithûbb protestáns a leghithûbb katolikus mellett ülhetett anélkül, hogy akár a legcsekélyebb lelkiismereti összeütközésbe is jutott volna vallási meggyõzõdésével. Ellenkezõleg. Az árja faj e pusztításai ellen indított közös harc egymás kölcsönös tiszteletére és megbecsülésére tanította õket. pedig éppen ezekben az években vívta meg mozgalmunk legádázabb harcát a centrummal szemben, természetesen sohasem vallási, hanem kizárólag faji és gazdaságpolitikai okokból. Az eredmény annak idején épp annyira mellettünk szólt, mint amennyire most a mindezt "jobban tudók" ellen. Az utóbbi években egyes népi körök felekezeti ügyeik fejtegetésénél teljes elvakultságukban még akkor nem ismerték fel tetteik õrületes voltát, amikor istentagadó marxista újságok csaptak föl vallási ügyeik védõivé, csak azért, hogy a tûzet a végsõkig szítsák. Amíg a népi mozgalom azt latolgatja, hogy melyik veszedelem nagyobb, a pápapártiság vagy a zsidó, addig a zsidó szétrombolja fajiságunk létalapjait, és örökre megsemmisíti lépünket. Ami a népi harcok e fajtáját illeti, én mind a nemzetiszocialista mozgalomnak, mind a német népnek õszinte szívbõl csak azt kívánom: Isten óvja meg õket az ilyen barátoktól, az ellenségeivel majd maga is el fog bánni.
A zsidóság által 1919, 20. és 21ben, sõt késõbb is oly ravasz módon propagált föderalizmus és egységesség közötti harc, annak határozott elutasítása ellenére is arra kényszerítette a nemzetiszocialistákat, hogy állást foglaljanak e harc fontosabb kérdései tekintetében. Németország szövetségi vagy egységes állam legyen-e, mit értsen gyakorlatilag mindkettõ alatt? Nekem a második kérdés fontosabbnak tûnik, mert az nemcsak az egész kérdés megértéséhez szükséges, hanem, mert tisztító és engesztelõ jellege is van.
Szövetségi állam alatt szuverén államok oly egyesülését értjük, amelyben a kérdéses államok szabad akaratukból egyesülnek, az egyesülés sikere és biztosítása érdekében lemondanak az összesség javára felségjogaik egy részérõl.
Ez az elméleti elgondolás azonban a gyakorlatban egyetlen fennálló államszövetségben sem található meg teljes mértékben. Legkevésbé az Amerikai Egyesült Államoknál, ahol az egyes államok túlnyomó részénél bizonyos õsi szuverenitásról beszélni egyáltalán nem is lehet. Tulajdonképpen nem is az államok teremtették meg az Uniót, hanem inkább az Unió teremtette meg az államok legnagyobb részét.
Így az ember az Amerikai Egyesült Államok szövetségénél nem beszélhet az egyes államok szuverenitásáról, hanem csak alkotmány szerint megállapított és biztosított jogairól, jobban mondva jogosultságairól. De Németországra sem találó teljesen a fenti elméleti meghatározás, jóllehet, Németországban minden kétséget kizáróan elsõsorban az egyes államok mint különálló országok álltak fenn, és azokból alakult a birodalom. A birodalom alapítása azonban nem az egyes államok szabad akaratából vagy azok hozzájárulásával, hanem közülük egy állam, Poroszország hegemóniájának hatása következtében történt. Már az egyes német államok nagy területi különbsége miatt sem hasonlítható össze a német birodalom az Amerikai Egyesült Államok kialakulásával. Az egykori szövetséges német államok különbözõ nagysága adja az okát a szolgáltatások

egyenlõtlenségének és birodalomnak, mint szövetségi államnak alapításában való részvételük aránytalanságának. Ez államok legtöbbjénél tényleges szuverenitásról beszélni nem is igen lehetett, kivéve, ha az állami szuverenitás szó nem volt egyéb hivatalos frázisnál. A valóságban nemcsak a múlt, hanem a jelen is nem egy ilyen szuverén államot tüntetett el, ás ezzel a legvilágosabban beigazolja e szuverén képzõdmények gyönge voltát.
E helyütt nem kívánok az egyes államok történelmi kialakulásával foglalkozni.
Tény azonban, hogy azok határa majdnem egyetlen esetben sem fedi az adott etnikumok néprajzi határait. Tisztán politikai jelenségek, és gyökereik legtöbbször a német birodalom aléltságának legszomorúbb idejébe nyúlik vissza. Alapításuk német hazánk szétforgácsolásához vezetett.
A régi német birodalom alkotmánya számolt ezzel a körülménnyel és a birodalmi tanácsban nem biztosított az egyes államok részére egyenlõ képviseletet, hanem azok alakításánál teljesített szolgálata szerint fokozatokat létesített.
A birodalom megalakításakor Bismarck nem abból a szempontból indult ki, hogy mindent a birodalomnak adjanak, amit csak el lehetett az egyes államoktól venni, hanem inkább abból, hogy csak azt igényeljék az egyes államoktól, amire a birodalomnak feltétlenül szüksége volt. Éppen oly mérsékelt, mint bölcs alapelv, amely egyik oldalon a szokással és hagyománnyal szemben a legnagyobb kíméletet tanúsította, a másik oldalon viszont már eleve szeretett és örömteli közremûködést biztosított a birodalom részére. Alapjában véve azonban tévedés lenne azt hinni, hogy Bismarcknak ez az elhatározása egyben fedte volna az õ meggyõzõdését is, mely szerint a birodalom annak idején már elegendõ felségjoghoz jutott; õ csak a jövendõre akarta bízni azt, ami pillanatnyilag nehezen lett volna keresztülvihetõ és elviselhetõ. Jobban bízott az idõ kiegyenlítõ hatásában, mint egy olyan kísérletben, amely az egyes államok pillanatnyi ellenállását lett volna hivatva megtömi. A valóságban a birodalom szuverenitása az egyes államok szuverenitásának rovására állandóan emelkedett. Az idõ valóra váltotta azt a reményt, amit Bismarck hozzáfûzött.
A német összeomlás és a monarchista államforma megsemmisítése ezt a folyamatot szükségszerûen csak siettette, fõképpen azért, mert az egyes német államok létüket nem annyira az etnikai alapoknak, mint inkább tisztán politikai okoknak köszönhették. Így a monarchikus államforma bukásával és a dinasztia kikapcsolásával az egyes államok jelentõsége omlott össze és semmisült meg. E kis államocskák egész serege vesztette el ezáltal belsõ támaszát, úgy, hogy önként lemondottak további fennállásukról, és tisztán célszerûségi okokból vagy másokkal egyesültek, vagy önként beolvadtak a nagyobb államba, csattanós bizonyságául annak, hogy ezek a kis alakulatok tényleges szuverenitása a valóságban nagyon gyenge lábon állott és még saját polgárai elõtt is csekély megbecsülésnek örvendett.
A monarchista államforma megszüntetése után a birodalom államszövetségi jellegében okozott megrázkódtatást csak fokozta a békeszerzõdésbõl folyó kötelezettségek átvállalása.
Az egyes államok pénzügyi felségjogának a birodalom javára történt elvesztése abban a pillanatban természetes és magától értetõdõ volt, amint a birodalomra az elvesztett háború következményeként olyan pénzügyi kötelezettség hárult, amelyre az egyes államok hozzájárulásai sohasem nyújtottak volna fedezetet. Ennek következtében a birodalom elsõsorban a posta és vasutak átvételét vitte keresztül. Majd kénytelen volt a birodalom újabb értékeit bekebelezni a saját javára csak azért, hogy a gyõzõk további zsarolásainak eleget tehessen. Amennyire kétségesek voltak sokszor a formák, amelyek mellett a birodalomnak ez a gazdagodása történt, éppen olyan logikus és magától értetõdõ volt maga a folyamat. Benne azok a pártok és emberek voltak vétkesek, akik annak idején nem tettek meg mindent a háború gyõztes befejezése érdekében. Különösképpen azonban a bajor pártok voltak bûnösök, mert önzõ célokból a háború alatt a birodalmi eszmétõl

megvonták azt amit a háború után többszörösen kellett pótolniuk. A történelem bosszúja volt ez. Az egek ostora ritkán szokott oly gyorsan ütni, mint ebben az esetben. Azoknak a pártoknak, amelyek pár év elõtt saját államuk érdekét különösen Bajorországban a birodalom érdeke fölé helyezték, meg kellett érniük az egyes államok létalapjainak a birodalom érdekében bekövetkezõ megrendítését. Mindez az események kényszerítõ hatása alatt, de saját hibájukból is történt.
Példátlan képmutatás a választó tömeggel szemben a mai pártok agitációja a felségjogok elvesztése miatt akkor, amikor éppen ezek a pártok licitálták túl egymást az erélytelen teljesítés politikájában, amely végsõ következményeiben természetesen igen súlyos változásokra vezetett Németország belsõ életében. A bismarcki birodalom kifelé szabad és független volt. Sohasem voltak olyan súlyos és amellett teljesen meddõ pénzügyi kötelezettségei e birodalomnak, mint a mai Dawes féle Németországnak. Belügyi téren hatásköre csak a legszükségesebb dolgokra szorítkozott, és így a birodalom könnyen nélkülözhette saját pénzügyi felségjogát, és élhetett az egyes államok hozzájárulásából. Magától értetõdik, hogy egyrészt saját felségjogának megõrzése, másrészt a birodalom részére aránylag csekély pénzügyi hozzájárulás kedvezõen befolyásolta az egyes államoknak a birodalommal szembeni érzelmeit. Mindamellett helytelen, sõt õszinteség híján volt az az álláspont, hogy a birodalomhoz való ragaszkodás mai hiánya kizárólag az egyes államoknak a birodalommal szemben fennálló pénzügyi függõ helyzetének rovására írandó. Ez nincs így! A birodalmi eszme népszerûségének csökkenése nem függ össze az egyes államok felségjogának elvesztésével, hanem sokkal inkább annak a szégyenteljes képviseletnek az eredménye, amelyben a birodalom a német népet részesíti.
Minden birodalmi lobogó és alkotmányünnep dacára a mai birodalom nem tudja megnyerni a nép szívét. A köztársaságot védõ törvények visszariasztják ugyan a köztársasági intézmények megsértésétõl, de egyetlen német ragaszkodását sem tudják biztosítani. Az a túlságosan nagy aggodalom, amellyel a köztársaságot a paragrafusok és börtön segítségével igyekeznek megvédeni saját polgáraival szemben, legmegsemmisítõbb kritikája az egész rendszernek.
De mindenféleképpen hazug az egyes pártok részérõl hangoztatott állítás, hogy a birodalomhoz való ragaszkodás csökkenésének oka a birodalomnak az egyes államok felségjogaival szembeni túlkapásában keresendõ. Ne gondolja senki, hogy a birodalmi hatáskör kiterjesztésének elmaradása még akkor is nagyobb ragaszkodást biztosítana a birodalom iránt, ha emellett a hozzájárulásoknak ugyanolyan magasaknak kellene maradniuk, mint most. Ellenkezõleg, ha az egyes tartományok összességének ma ugyanazt a kötelezettséget kellene teljesíteni, amelyet ma a birodalom teljesít, a birodalomellenes hangulat csak még nagyobb volna, mert az egyes államok hozzájárulásai nemcsak a legnagyobb nehézségek árán, hanem éppenséggel csak kényszervégrehajtás útján lennének behajthatók. A köztársaság a békeszerzõdések alapján áll, és sem szándéka, sem bátorsága nincs azok megdöntésére. Számolnia kell a reá háramló kötelezettségekkel is. Ebben ismét azok a pártok hibásak, amelyek a türelmes választó tömegek elõtt szakadatlanul az egyes országok önállóságának szükségességérõl beszélnek, emellett azonban olyan birodalmi politikát támogatnak, amely kénytelen-kelletlen maga után vonja a legutolsó úgynevezett felségjog megszüntetését is.
"Kénytelen-kelletlen", hangoztatom, mert a mai birodalom számára nem marad más lehetõség, mint megbirkózás az átkozott bel és külpolitika által reá rakott terhekkel. Minden újabb, azaz további adósságot, amelyet a birodalom a német érdekek gonosz és bûnös képviselete útján magára vállal, még erõsebb belsõ nyomás segítségével kell kiegyenlítenie. Mindez viszont feltételezi az egyes államok összes felségjogának megszüntetését, nehogy az ellenállásnak még csak a csírája is megmaradjon bennük.
A mai és a régi birodalmi politika között a legjellegzetesebb eltérés az, hogy míg a régi birodalom befelé szabadságot biztosított, kifelé pedig erõt mutatott, addig a köztársaság

kifelé a gyengeség, saját polgáraival szemben pedig az erõszak politikáját ûzi.
Ez mindkét esetben logikus. Az erõteljes nemzeti állam szeretete és ragaszkodása folytán befelé kevesebb törvényes intézkedéssel is célt ér, míg a nemzetközi rabszolga állam csak erõszakkal tudja alattvalóit robotmunkára kényszeríteni. A legarcátlanabb szemtelenség kell ahhoz, hogy a mai uralom idején "szabad polgár"-ról beszéljenek. Szabad polgárai csak a régi Németországnak voltak. A köztársaságnak, a külföld e rabszolgatelepének nincsenek polgárai, legfeljebb csak alattvalói vannak. Ezért nincs is nemzeti zászlaja, hanem csak egy hatósági rendelkezés és határozat alapján bevezetett és körözött "mintavédjegye".
Ez a jelvény, a német demokrácia Gessler-kalapként ismert jelvénye, mindig idegen lesz népünk számára. A köztársaság, amely annak idején a hagyományok iránti érzéketlenségével sárba tiporta a múlt nagyságának jelképeit, egyszer csodálkozni fog azon, hogy milyen kevéssé becsülik alattvalói saját szimbólumukat. A német történelem e szomorú lapja számára a köztársaság biztosította az anyagot.
Ez az állam a saját létfenntartása érdekében kénytelen az egyes országok felségjogait egyre jobban megnyirbálni, ha nem akarja, hogy zsaroló pénzügyi politikája révén utolsó csepp vérükig kiszipolyozott polgárai egy szép napon nyílt lázadásban törjenek ki ellene.
Mi, nemzetiszocialisták ebbõl a következõ alapvetõ szabályt vonhatjuk le: Az erõteljes nemzeti állam, amely polgárai érdekét kifelé a legteljesebb mértékben szem elõtt tartja és oltalmazza, befelé a legnagyobb szabadságot biztosíthatja anélkül, hogy az állam biztonságáért aggódnia kellene. Másrészt azonban az erõteljes nemzeti alkotmány mind az egyesek, mind az egyes országok szabadságát is korlátozhatja a birodalmi eszme károsodása nélkül, ha az ilyen intézkedésekben az egyes polgár népe nagyságának eszközét ismeri fel.
A világ összes államai az egységesítés útján haladnak. Németország sem lehet kivétel. Képtelenség az egyes országok állami szuverenitásáról beszélni akkor, amikor azt mi sem indokolja. Az egyes államok jelentõsége úgy forgalmi, mint közigazgatási téren egyre szûkül. A modem közlekedés és a technika a távolságot egyre csökkenti. A régi, önálló állam ma már csak tartományt jelent, ezzel szemben a mai államok régente egy földrésszel értek fel. A mai technikai adottságok mellett ma nem nehezebb Németországot kormányozni, mint százhúsz év elõtt pl. Brandenburgot. A München Berlin közti távolság ma aránylag rövidebb, mint száz év elõtt München és Starnberg között. (Starnberg Münchentõl kb. 20 km-re fekszik). A mai közlekedési szemszögbõl nézve az egész birodalom kisebb, mint a napóleoni háborúk alatt egy kisebb, középnagyságú német szövetségi állam volt. A tényeket megmásítani nem lehet. Emberek, akik ezt igyekeznek tenni, vannak, mindig voltak és a jövõben is lesznek, de aligha tudják a történelem kerekét teljesen megakasztani, megállítani pedig sohasem!
Mi, nemzetiszocialisták ezek mellett az igazságok mellett nem mehetünk el vakon és nem szabad magunkat az úgynevezett "nemzeti polgári" pártok frázisai által befolyásoltatnunk. Szándékosan használom a "frázis" kifejezést, mert szándékunk keresztülvitelének lehetõségében ezek a pártok maguk sem hisznek, de azért is, mert õk is nagymértékben hibásak a mostani fejleményekért. Különösen Bajorországra nézve igaz, hogy a központosítás elleni tiltakozás tényleg csak kortesfogás volt számára. Abban a pillanatban, amikor e pártoknak frázisaikért helyt kellett volna állniuk, mind csütörtököt mondottak. A Bajorországot ért "felségjog rablás" a lármás handabandázástól eltekintve gyakorlatilag minden ellenállás nélkül történt. Ha valaki e rendszer ellen komolyan fellépett, akkor mint "nem a mai állam alapján álló", e pártok részérõl elítéltetésnek és üldöztetésnek tette ki magát mindaddig, amíg vagy börtön, vagy a szólásjog törvénytelen megvonása végleg elhallgattatta. E tényekbõl gyõzõdhetnek meg híveink az úgynevezett szövetségi rendszer köreinek hazug voltáról. A szövetségi államforma eszméje is, éppen úgy, mint a vallás, csak eszköz a gyakran piszkos pártérdekek kezében.

Amennyire természetes különösen forgalmi téren bizonyos egységesítés, éppen annyira kötelességünk nekünk, nemzetiszocialistáknak a mai állam újszerû fejlõdésével szembeni állásfoglalás akkor, ha ezek az intézkedések egy végzetes külpolitika fedezését és lehetõvé tételét célozzák.
Éppen azért, mert a mai birodalom a vasutak, a posta, a pénzügyek stb. egységesítését nem magasabb nemzetpolitikai szempontokból vitte keresztül, hanem csak azért, hogy a vég nélküli teljesítési politika számára szükséges eszközöket és zálogokat biztosítsa, mi, nemzetiszocialisták kötelesek vagyunk minden eszközzel az ilyen politika megvalósítását megakadályozni. Ezért ellenzi ezeket a központosító kísérleteket a nemzetiszocialista mozgalom.
A központosítás elleni fellépésünknek másik oka, hogy mi ezáltal megakadályozzuk a mai kormányrendszer hatalmának belsõ megerõsödését, azét, amely minden tevékenységével a legszörnyûbb szerencsétlenséget hozta a német nemzetre. A mai zsidó demokrata birodalom, amely a német nemzet átkaként nehezedik reánk, az ettõl az eszmétõl még tökéletesen át nem itatott államokat igyekszik hatástalanná tenni azok jelentéktelenné tételével.
Nekünk, nemzetiszocialistáknak minden okunk megvan arra, hogy ezen államok ellenzékének ne csak alapot adjunk egy eredményes állami ellenállás kifejtésére, hanem hogy e harcoknak magasabb nemzeti, általános német érdek jellegét kölcsönözzük.
Amíg tehát a bajor néppárt kicsinyes, részleges szempontokból igyekszik a bajor állam részére különleges jogokat biztosítani, addig mi ezt a külön álláspontot valló felfogásunkat a mai novemberi demokrácia ellen irányuló magasabb nemzeti érdek szolgálatába állítjuk.
A harmadik oka a központosító törekvések elleni állásfoglalásunknak abban rejlik, hogy az ún. birodalmasítás a valóságban nem az egységesítést, még kevésbé pedig az egyszerûsítést célozza, hanem a felségjogok kisajátításával sokkal inkább arra törekszik, hogy az egyes államok kapuit megnyissa a forradalmi pártok elõtt.
A jelenlegi kegyencgazdálkodáshoz fogható példa még nem fordult elõ a német történelemben. A mai központosítási õrület legnagyobb része azoknak a pártoknak rovására írandó, amelyek annak idején azt ígérték, hogy az állásokba a rátermetteket fogják ültetni. Valójában azonban a hivatalok és állások betöltésénél kizárólag a pártbeli hovatartozást tartották szem elõtt. A köztársaság fennállása óta különösen a zsidók árasztották el a birodalom által összeharácsolt gazdasági üzemeket és közigazgatási hivatalokat, úgy, hogy azok ma a zsidó tevékenység melegágyai.
Mindenekelõtt ez a harmadik ok kötelez bennünket arra, hogy a központosítás terén minden egyes intézkedést a legélesebb bírálatunk tárgyává tegyük, és szükség esetén a leghatározottabban állást foglaljunk ellene. Álláspontunk azonban mindig magasabb nemzetpolitikai és sohasem kicsinyes partikuláris alapokon kell hogy nyugodjék.
Azért szükséges ezt hangsúlyoznom, nehogy valaki híveink közül arra gondoljon, hogy mi, nemzetiszocialisták nem ismerjük el a birodalomnak az egyes államokkal szembeni magasabb szuverenitását. Minthogy számunkra az állam csak forma, a lényeg mindig a tartalom, a nemzet, a nép, nyilvánvaló, hogy ezek szuverén érdekeinek mindent alárendelünk, és semmi szín alatt sem biztosíthatunk a nemzeten belül, illetve az ezt megtestesítõ birodalmon belül egyetlen tagállam számára sem hatalmi politikai szuverenitást és állami felségjogot. Az egyes államok úgynevezett képviseletei külföldön és egymás között is meg kell hogy szûnjenek. Amíg ezek fennállnak, addig nem csodálkozhatunk azon, ha a külföldi kételkedik birodalmi egységünkben. Annál nagyobb õrület ez, minél inkább meggondoljuk azt, hogy csak kárt okoznak, és semmi hasznot sem jelentenek. Ha egy német érdekeit a birodalom követségei nem tudják külföldön megvédeni, sokkal kevésbé lesznek képesek erre a mai világrendszerben nevetségesként ható államocskák képviselõi. Ezekben a kis szövetségi államocskákban az ember mindig csak támadási felületet láthat, különösen olyan állammal szemben, amelynek földarabolása

kedves témája a birodalmon belül, illetve kívül állóknak. Mi, nemzetiszocialisták nem érthetünk azzal sem egyet, hogy kiöregedett nemesi famíliák számára biztosítsunk e képviseletek útján könnyû megélhetést. A képviseleteink már a régi birodalom idejében is olyan gyöngék voltak, hogy e téren szerzett tapasztalataink öregbítésére igazán nincs szükségünk.
Az egyes államok jelentõsége a jövõben feltétlenül inkább csak kultúrpolitikai térre szorul. Az az uralkodó, aki Bajorország nagysága érdekében a legtöbbet tette, nem makacs, németellenes partikularista, hanem nagynémet érzelmeirõl ismert, mûvészlelkû I. Lajos volt. Az állam erejét elsõsorban Bajorország kulturális helyzetének kiépítésére és nem politikai hatalmának növelésére használta fel, és ezáltal jobbat és maradandóbbat alkotott, mint ahogy ez másként egyáltalán lehetséges lett volna. Münchent, az akkor még kevésbé jelentõs vidéki székvárost nagy német mûvészeti metropolissá tette, és oly szellemi központot teremtett belõle, amely a lényegileg különálló frankokat is képes volt ez államhoz fûzni. Ha München az maradt volna ami egykor volt, Bajorországban is megismétlõdött volna az, ami Szászországban, de azzal a különbséggel, hogy a bajor Lipcse, Nürnberg nem bajor, hanem frank várossá lett volna. Nem a "le Poroszországgal" kiáltozók tették naggyá Münchent, hanem az a király adott neki jelentõséget, aki belõle a német nemzetnek mûvészeti kincset teremtett. E ténybõl a jövõre nézve azt a tanulságot vonhatjuk le, hogy az egyes államok jelentõsége a jövõben nem állam és hatalompolitikai területen keresendõ. Azt én etnikai vagy kultúrpolitikai téren látom. Az idõ itt is kiegyenlítõen fog hatni. A modem forgalom könnyebbsége az embereket összekeveri, a törzshatárok lassan és egyre jobban elmosódnak, s így aztán a nép is lassan egybeolvad.
A hadsereg mentesítendõ az egyes államok befolyása alól. Az eljövendõ nemzetiszocialista állam ne essék abba a régi hibába, hogy a hadseregre olyan feladatokat ró, amelyek nem tartoznak rá. A német hadsereg nem azért van, hogy az etnikai sajátosságok fenntartásának, hanem sokkal inkább azért, hogy az egyetemes német nép kölcsönös megértésének és egybeforrásának iskolája legyen. Az, ami a nemzet életében elválasztóan hat, a hadsereg által összeható erõvé változtatandó. Kötelessége a hadseregnek, hogy tagjait kiemelje az egyes államok szûk látókörébõl, és beállítsa õket az egyetemes német nemzet tagjai sorába. Nem szülõföldjének, hanem hazájának határait kell megismernie, azokat a határokat, amelyeket egykor meg is kell védelmeznie. Esztelenség a fiatal katonát szûkebb hazájában hagyni, ellenkezõleg, katonai szolgálati ideje alatt Németországot kell vele megismertetni. Minél kevésbé megy a fiatal német ma vándorolni, annál nagyobb szükség van erre, hogy ezáltal is tágítsa látókörét. Vajon nem esztelensége a fiatal bajort ha majd erre ismét sor kerülhet Münchenben hagyni, a frankot Nürnbergben, a badenit Karlsruhéban, a württembergit Stuttgartban? Nem okosabb-e a fiatal bajornak egyszer a Rajnát, másszor az Északi-tengert, a hamburginak az Alpokot, a keletporosznak a német középhegységet és így tovább megmutatni?
A honfitársi jelleget adja meg maga a csapat, de ne maga az állomáshely. Minden központosítással szembeszállunk, a hadseregével azonban sohasem! Ellenkezõleg, ha semmiféle ilyen kísérletet nem tudnánk üdvözölni, ennek az egynek örülnünk kellene. Eltekintve attól, hogy a birodalmi hadsereg mai nagysága mellett az egyes államok különálló csapattesteinek fenntartása képtelenség, a birodalmi hadsereg egyesítésében olyan lépést látunk, amelyet mi a jövõben a néphadsereg újbóli felállítása esetén sem fogunk többé feladni.
A gyõzelmes ifjú eszmének minden olyan béklyót le kell ráznia magáról, amely bénítóan hathat gondolatai megvalósítására. A nemzetiszocializmusnak jogot kell formálnia ahhoz, hogy elveit az egész német nemzetre reákényszerítse, és azt eszméje és gondolatvilága szerint nevelje, tekintet nélkül a szövetséges államok eddigi határaira. Amint az egyházat, ugyanúgy a nemzetiszocialista eszmét sem kötheti és korlátozhatja senki hazánk egyes államainak területére.

A nemzetiszocializmus nem az egyes szövetséges államok politikai érdekeinek szolgája, hanem az egész nemzetnek ura kell hogy legyen. Neki kell a nép életmódját megállapítani és újjáalakítani, s jogot kell biztosítani magának arra, hogy túltegye magát azokon a határokon, amelyeket az általunk elvetett fejlõdés vont.
Minél teljesebb lesz az eszme gyõzelme, annál nagyobb lesz a szabadság, amelyet az egyes esetében az állam saját keretén belül nyújt.

XI. Propaganda és szervezés

Az 1921. év reánk és a mozgalomra nézve több szempontból különös jelentõséget nyert. A Deutsche Arbeiter Partei-ba (Német Munkáspárt) történt belépésem után azonnal kézbe vettem a propaganda vezetését. Ezt tartottam pillanatnyilag a legfontosabbnak. Egyelõre az embernek kevésbé kellett törnie a fejét szervezeti kérdéseken, sokkal fontosabb volt magának az eszmének minél szélesebb körben való terjesztése. A propagandának jóval meg kellett elõznie a szervezést és az utóbbi részére elõször a megfelelõ emberanyagot kellett biztosítania. Ellensége is vagyok a túl gyors és pontos szervezésnek. Emellett ugyanis legtöbbször csak a holt szerkezet jön létre, és csak ritkán erõs szervezet. A szervezés olyasvalami, amely létét a szerves életnek, a szerves fejlõdésnek köszönheti. Eszmék, amelyek az emberek egy bizonyos számát magukkal ragadjak, mindig bizonyos rendezettség felé törekszenek, és e belsõ kialakulásnak igen nagy az értéke. Itt is számolni kell azonban az emberi gyöngeséggel, amely az egyest legalábbis kezdetben arra készteti, hogy védekezzék a nála tehetségtelenebbel szemben. Félõ, hogy a felülrõl lefelé gépiesen irányított szervezkedés annak a veszélynek lesz az elõidézõje, hogy az egyszer elhelyezkedett, de teljesen még nem ismert és talán kevésbé alkalmas egyén puszta féltékenységbõl megkísérli a mozgalom kebelében az alkalmasabb egyén érvényesülésének megakadályozását. Különösen egy fiatal mozgalomnál lehet végzetes az így keletkezett kár.
Ez okból eleinte célirányosabb az eszmét egy központból propagálva terjeszteni, és csak a lassan felgyülemlõ emberanyag gondos átnézése és vizsgálása után kiválasztani a vezetésre alkalmas egyéneket. Ily módon sokszor jelentéktelennek látszó emberek bizonyulnak született vezetõknek. Már most meg kell jegyeznem, hogy teljesen téves úton járunk, ha egy emberben csak azért, mert elméletileg nagyon képzett, vezetõi képességeket vélünk felfedezni. Igen gyakran éppen az ellenkezõje igaz.
A nagy elméleti képzettségû emberek csak a legritkább esetben nagy szervezõk is, mert míg az elméleti és programalkotó egyén nagysága elsõsorban az elvont törvények helyes felismerésében és lerögzítésében rejlik, addig a szervezõnek elsõsorban lélekbúvárnak kell lennie. Az embert úgy kell vennie, amint van; meg kell õt ismernie, és éppen annyira nem szabad õt túlbecsülnie, e mint tömegeiben kevésre értékelnie. Ellenkezõleg! Meg kell kísérelnie minden tényezõ figyelembevételével oly alakulat létrehozását, amely élõ szervezetként alkalmas az eszme képviseletére és a sikerhez vezetõ út szabaddá tételére.
Még ritkább esetben szokott a nagy elméleti felkészültségû személy vezérségre alkalmas lenni. Sokkal inkább lesz ilyen az agitátor, amit sokan, akik a kérdéssel csak tudományosan foglalkoznak, nem szívesen hallanak. Az agitátornak, aki képes egy eszmét a széles tömegekkel megértetni, mindig pszichológusnak is kell lennie. Mindig alkalmasabb lesz vezéri szerepre, még ha demagóg is, mint az emberismerettel nem bíró és a világtól elvonatkoztatott teoretikus. A vezetés nagy tömegek mozgatását jelenti. Eszmék megteremtése semmi összefüggésben sincs a vezéri képességgel. Teljesen hiábavaló és meddõ az afeletti vitatkozás, hogy mi nagyobb jelentõségû: az emberi ideálok tételszerû felállítása vagy azok megvalósítása? Ezzel is úgy vagyunk, mint az életben oly sokszor: az egyik teljesen ésszerûtlen lenne a másik nélkül. A legszebb elméleti elgondolás is céltalan

és értéktelen marad, ha a vezér nem mozgatja meg annak érdekében a tömegeket és megfordítva: ugyan mit érne minden vezéri lendület és tehetség, ha a teoretikus nem jelölné meg az emberi küzdelem célját? Az elméleti, vezéri és szervezõi tehetség egy személyben azonban a lehetõ legritkább esetben egyesül. E három tulajdonság egyesülése teremti a nagy embereket.

A mozgalomban való ténykedésem elsõ idejében amint már jeleztem a propagandának szenteltem magam. A propaganda feladata az volt, hogy az emberek egy kis számát telítse az új eszmékkel, hogy aztán rendelkezésre álljon az az emberanyag, amely a késõbbi szervezésnek elsõ egyedeit adhatta. Emellett a propaganda célja legtöbbször túlhaladta a szervezést.

Ha egy mozgalom célja a meglevõ világ lerombolása és helyébe egy új világ építése, akkor a mozgalom vezetõinek a következõ alaptételekkel feltétlen tisztában kell lenniük.

Minden mozgalomnak az általa megnyert embereket két csoportba kell osztania, a hívek és a tagok csoportjára.

A propaganda feladata a hívek toborzása, a szervezés célja pedig a tagok gyûjtése.

A mozgalom híve az, aki annak céljával egyetért. Tagja pedig az, aki harcol a célért. A mozgalom a propaganda útján nyeri híveit. A tagot a szervezés készteti arra, hogy maga is új párthíveket szerezzen, akiknek soraiból viszont ismét új tagok nyerhetõk.

Miután egy mozgalom párthívétõl csak az eszme passzív elismerését várjuk el, a tagtól ellenben az eszme cselekvõ képviseletét és védelmezését is, a mozgalom minden tíz hívére alig fog egy-két tag esni. A hívõ jelleg csak meggyõzõdésében, a tagság a meggyõzõdéssé vált eszme képviseletével és terjesztésével járó bátorságban gyökerezik. A meggyõzõdés a maga passzív formájában nagyon jól illik az emberiség jobbára rest és gyáva többségéhez. A tagság ellenben, amely cselekvõ lelkületet követel meg, már csak az emberiség kisebbségének felel meg.

A propaganda ennek megfelelõen fáradhatatlanul tartozik gondoskodni arról, hogy az eszmének hívei legyenek, miközben a szervezetnek a legerõteljesebben azon kell rajta lennie, hogy a párthívek közül csak a legértékesebbeket minõsítse tagokká.

A propagandának nem szükséges a fejét törnie minden egyes, általa kioktatott egyén jelentõsége, tudása, tehetsége, értelme vagy jelleme felõl. Ezzel szemben a szervezésnek a leggondosabban össze kell gyûjtenie az egyedek tömegébõl azokat, akik a mozgalom gyõzelmét valóban lehetõvé teszik.

A propaganda megkísérli, hogy az eszmét az egész népre rákényszerítse; a szervezés ezzel szemben csak azokat veszi be keretei közé, akik elõreláthatólag nem lesznek lélektani okokból az eszme terjedésének kerékkötõi.

A propaganda a nép egyetemét igyekszik az eszmének megnyerni, és egyben megérlelni az eszme gyõzelmének idejére. Ezzel szemben a szervezés a gyõzelmet azzal harcolja ki, hogy azokat a híveket, akik alkalmasak és hajlandók kitartani a gyõzelemig, szervesen összekapcsolja.

Az eszme gyõzelme annál könnyebb lesz, minél nagyobb mérvû az embereket összességükben felvilágosító propaganda, és minél szorosabb és erõsebb a szervezet, amely a harcot tényleg megvívja. Ebbõl következik azután, hogy a hívek száma sohasem lehet elég nagy, míg a tagok túl nagy száma veszélyeztetheti a szervezet értékét.

Ha a propaganda az egész népet átitatta már az eszmével, akkor a szervezet egy maroknyi haddal levonhatja annak következményeit. A propaganda és a szervezet, tehát a hívek és a tagok, fordított arányban állanak egymással. Minél jobban dolgozott a propaganda, annál szerényebb lehet a szervezet, és minél nagyobb a hívek száma, annál kevesebb lehet a tagoké és megfordítva: minél rosszabb a propaganda, annál nagyobbnak kell lennie a szervezetnek, és minél kisebb marad egy mozgalom híveinek a serege, annál nagyobb számúnak kell lennie a tagok csoportjának, ha egyáltalán számít a gyõzelemre.

A propaganda elsõ feladata az emberek megszerzése a késõbbi szervezet számára, viszont

a szervezés elsõ feladata az emberek megnyerése a propaganda továbbvitelére. A propaganda második feladata a fennálló állapot szétrombolása, az új tan elterjesztése, a szervezet második feladata pedig a harc a hatalomért, hogy annak birtokában az eszme végleges sikerét biztosíthassa.
Világnézeti forradalomnak akkor lesz a legátütõbb sikere, ha az új világnézet lehetõleg minden embert megismertet az új tan lényegével, sõt szükség esetén ezt rájuk kényszeríti. Ezen eszme szervezete, vagyis a mozgalom csak annyi embert kapcsoljon be a munkába, amennyire a kérdéses állam ütõerének megszállásához szüksége van.
Más szóval ez azt jelenti, hogy minden, valóban világrengetõ mozgalomban a propagandának kell elsõsorban a mozgalom eszméjét elterjesztenie, tehát fáradhatatlanul azon kell munkálkodnia, hogy az új eszméket másokkal megismertesse, azokat megnyerje az eszméjének, vagy legalábbis eddigi meggyõzõdésükben megingassa.
Minthogy pedig a tan elterjesztésének, vagyis a propagandának rendszeresnek kell lennie, így magának a tannak meg kell teremtenie a szervezetét. A szervezet tagjait a propaganda útján nyert hívek közül kapja, akik annál gyorsabban fognak szaporodni, minél behatóbb a propaganda. Utóbbi viszont annál eredményesebben fog dolgozni, minél jobb és erõsebb a mögötte álló szervezet.
A szervezés legfõbb feladatának a biztosítása, hogy a mozgalom keretén belül szakadás és ezen keresztül a munka gyöngülése ne következhessék be, továbbá, hogy a támadó szellem fenntartásáról és megerõsítésérõl gondoskodjék. A tagok számának nem kell túlságosan nagynak lennie, sõt ellenkezõleg. Tekintettel arra, hogy az emberiségnek csak egy kis töredéke erõteljes és bátor szellemû, az olyan mozgalom, amely a maga szervezetét a végletekig növeli, egy szép napon szükségképpen meggyengül. Olyan szervezetek, amelyek a maguk taglétszámában egy bizonyos határon túl növekszenek, lassanként elvesztik harci erejüket, és nem lesznek többé alkalmasak arra, hogy az eszme propagandáját egységesen, támadásszerûen alátámasszák és kihasználják. Minél nagyobb és belsejében minél forradalmibb az eszme, annál tevékenyebbek lesznek tagjai. Minthogy a tan felforgató ereje azok terjesztõire nézve veszéllyel jár, alkalmas a kislelkûek és gyáva nyárspolgárok távoltartására. Csöndben ugyan a mozgalom híveinek vallják magukat, de semmi szín alatt sem fogják tagságuk által azt a nyilvánosság elõtt kifejezésre juttatni. Ennek az a következménye, hogy a nagy átalakító eszme szervezete a propaganda által nyert hívek közül csak a legtevékenyebbeket fogja tagokként megnyerni. De éppen a mozgalom tagjainak természetes kiválasztódás által biztosított tevékenysége képezi további propagandájának elõfeltételét és az eszme megvalósítása érdekében folytatott harc eredményességét.
A mozgalom legnagyobb veszedelme éppen taglétszámának természetellenes megnövekedése az igen gyors eredmények következtében. Amíg a mozgalom kemény harcokat vív, addig a gyáva és önzõ emberek elkerülik, mihelyt azonban fordul a kocka és a párt nagy sikere valószínû vagy már bekövetkezett, akkor gyorsan igyekszik mindenki a mozgalom tagjai sorába lépni.
Ennek a körülménynek a terhére írandó az a tény, hogy sok gyõzelmes mozgalom az eredmény elérése, helyesebben az utolsó célkitûzések végsõ megvalósítása elõtt hirtelen, váratlanul, valami megmagyarázhatatlan belsõ gyöngeségnél fogva megtorpan, a harcot beszünteti és végül elenyészik. Az elsõ gyõzelem hatása alatt ugyanis olyan sok rossz, méltatlan és különösen gyáva elem férkõzik be egy-egy ilyen szervezetbe, hogy végül is ezek a gyönge értékû elemek a harcra készek fölé kerekednek és a mozgalmat saját érdekeik szolgálatába kényszerítik, azt a saját gyönge lábon álló hõsiességük színvonalára süllyesztik le, és az eredeti eszme gyõzelmének kivívása érdekében semmit sem tesznek. A fanatikus cél elmosódott, a harci készség elült, és mint a polgári világ ilyenkor nagyon helyesen mondja: "Jegenyefák nem nõnek az égig. "
Ezért van nagy szükség arra, hogy a mozgalom tisztán önfenntartási ösztönbõl, mihelyt

siker koronázza munkásságát, a tagok további felvételét megszüntesse és a továbbiakban már csak a legnagyobb elõvigyázat és alapos vizsgálat után bõvítse szervezetét. Csak így lesz képes a mozgalom magvát hamisítatlanul frissen és egészségesen fenntartani.
Gondoskodnia kell arról, hogy kizárólag ez a mag vezesse tovább a mozgalmat, vagyis állapítsa meg az általános ismertetést célzó propaganda módját, a hatalom birtokosaként pedig kezdje meg azokat a tárgyalásokat, amelyek az eszme gyakorlati megvalósítása érdekében szükségesek.
Régi törzskarából kell nemcsak a megteremtett alakulat összes fontosabb vezetõ állásait betölteni, hanem az egész vezetést is megszervezni. Mindaddig folytatni kell ezt, amíg a jelenlegi párt alapelvei és tanulságai az új állam alapelveivé válnak. Csak azután lehet lassanként az eszmétõl átitatott különleges alkotmány kezébe adni a kormánykereket. Persze ez mindig ellentétes erõk harca közepette történik, mert ez sokkal kevésbé az emberi belátás, mint inkább a felismert, de állandóan mégsem irányítható erõk játékának és hatásának a kérdése.
Minden nagy mozgalom, legyen az vallási vagy politikai természetû, nagy eredményeit csak a fenti alapelveknek a felismerése és alkalmazása által tudta elérni. Különösen tartós eredmények azonban ezeknek a törvényszerûségeknek a szem elõtt tartása nélkül el sem képzelhetõk.
Mint a párt propagandavezetõje nemcsak azon fáradoztam, hogy a párt késõbbi nagysága részére elõkészítsem a talajt, hanem munkám tekintetében vallott gyökeres felfogásom alapján olyan irányban is dolgoztam, hogy a szervezet csak a legkitûnõbb anyagot kapja. Minél forradalmibb és felforgatóbb volt a propagandánk, annál inkább visszariasztotta a félénk és gyönge természeteket, és megakadályozta azok behatolását szervezetünk magvába. Az ilyenek talán híveink maradtak, de nem elveink nyílt hangoztatása, hanem azok félénk elhallgatása mellett. Hány ezren biztosítottak engem arról, hogy mindenben egyetértenek velem, de tagok mégsem lehetnek. A mozgalom oly radikális, mondották, hogy a tagság egyeseket súlyos kifogásoknak, sõt veszélynek tenne ki. Ezért nem lehet a csöndes és békeszeretõ polgároktól rossz néven venni, ha egyelõre félreállnak, annak ellenére, hogy szívbõl lelkesednek az ügyért.
Ez így is volt jó.
Ha azok az emberek, akik belsejükben nem értettek egyet a forradalommal, tagokként mind beözönlöttek volna pártunkba, akkor mi ma jámbor asztaltársaság, de nem harcra kész ifjú mozgalom lennénk.
Az a lüktetõ és támadó irány, amelyet annak idején propagandánknak adtam, mozgalmunk radikális irányzatát megerõsítette és biztosította, mert egykét kivételtõl eltekintve, ezentúl már csak tényleg radikális emberek voltak hajlandók tagjaink sorába lépni.
Emellett ez a propaganda mégis annyira hatásos volt, hogy rövid idõn belül százezrek voltak, akik nemcsak igazat adtak nekünk, hanem gyõzelmünket is óhajtották, ha személyileg gyávák is voltak értünk áldozatot hozni, vagy éppen belépni tagjaink sorába.
1921 közepéig ez a puritán tevékenység még elegendõ volt és hasznára is vált a mozgalomnak. Ez év nyár derekának különös eseményei azonban tanácsossá tették, hogy a propaganda lassan láthatóvá vált eredményéhez egyenrangú tényezõként a szervezés is hozzájáruljon.
A "népi" álmodozók egy csoportjának az akkori elnök által támogatott kísérlete, amely a vezetés átvételét célozta, sikertelen maradt. Ez a kis cselszövés összeomlott, hogy ennek folyományaként a tagok közgyûlése az egész mozgalom vezetését minden fenntartás nélkül nekem adja át. Ezzel együtt járt az új alapszabályok elfogadása, amely a mozgalom vezetõ elnökére hárítja az egész felelõsséget, a választmányi határozathozatal rendszerét megváltoztatja, helyébe a munkamegosztás rendszerét vezeti be, azt a rendszert, amely azóta is gyõzelmesen igazolta helyességét.
A mozgalom belsõ átszervezésének munkáját 1921. augusztus 1-jén vettem kézbe. Kiváló

segéderõk egész sorára leltem.
Kísérletképpen a propaganda eredményeit a szervezésnél is felhasználtam. Ezzel kapcsolatban kénytelen voltam az eddigi szokások egész sorát megszüntetni és olyan elveket bevezetni, amelyeket a fennálló pártok egyikénél sem alkalmaztak, sõt azokat el sem ismerték volna.
1919 és 1920-ban a mozgalmat a választmány vezette, amelyet a törvényben elõírt módon a párttagok gyûlése választott. A választmány elsõ és másodpénztárnokból, elsõ és másodjegyzõbõl, elsõ és másodelnökbõl állott. Ezekhez járult még egy tagsági ellenõr, a propaganda fõnöke és különbözõ tanácstagok.
Ez a választmány bármennyire is nevetségesen hangzik tulajdonképpen a parlamentarizmust testesítette meg, noha vele szemben a mozgalom a legélesebben állást foglalt, mert ez a rendszer az, amely miatt valamennyien szenvedtünk és még ma is szenvedünk.
Sürgõs szükség volt tehát e rendszer megváltoztatására, ha nem akartuk, hogy belsõ szervezetének rossz alapja miatt az egész mozgalom tönkremenjen, és alkalmatlanná váljék nagyszerû hivatásának teljesítésére.
A választmányi ülések, amelyekrõl jegyzõkönyvet vezettek és amelyek szótöbbséggel hozták határozataikat, valóságos kis parlamentet képeztek. Itt is hiányzott minden személyes felelõsség és felelõsségre vonás. Itt is ugyanaz az ellenzékiség és esztelenség uralkodott, mint a mi nagy állami népképviseleti testületünkben. Kineveztek a választmányba jegyzõkönyvvezetõket, pénztárkezelõket, szervezõbizottsági tagokat, propagandistákat, és még isten tudja, kiket, de azért minden egyes kérdéshez mindnyájan hozzászóltak, és szavazással döntöttek. Ilyen körülmények között a propagandista leszavazott olyan témában, ami a pénzügyre vonatkozott, az utóbbi pedig a szervezést érintõ dolgokban, a szervezõ pedig olyan ügyekben, amelyek kizárólag a jegyzõkre tartoztak és így tovább.
Miért rendeltek azonban akkor külön egyént a propaganda osztály élére, ha a hírverés kérdései fölött pénztárosok, jegyzõkönyvvezetõk, tagellenõrök stb. tartoztak dönteni? Helyesen gondolkodó ember részére ez éppen olyan érthetetlen, mint amilyen érthetetlen lenne az, ha egy nagy gyári vállalatban igazgatók, osztályok és egyéb ágazatok vezetõi olyan kérdések felett kellene hogy döntsenek, amelyek ügykörükkel egyáltalán nincsenek összefüggésben.
Ehhez a tébolyhoz nem alkalmazkodtam, hanem igen rövid idõ múltán elmaradtam az ülésekrõl. Folytattam propagandamunkámat, megtiltottam, hogy bárki hozzá nem értõ megkísérelje ez ügybe való beleszólást, éppen úgy, mint ahogy én sem avatkoztam bele mások dolgába.
Amint az új alapszabályokat elfogadták és az elsõ elnöki tisztségre való meghívatásom által a szükséges tekintéllyel és joggal is rendelkeztem, a képtelen állapot mindjárt meg is szûnt. A választmányi határozatok helyett a korlátlan felelõsség elvét vezettem be.
Az elsõ elnök felelõs az egész mozgalom vezetéséért. Õ szabja meg a választmány alája rendelt tagjai, valamint a még egyébként szükséges segéderõk számára a végzendõ munkakört. Ezek mindegyike teljes mértékben felelõs a részére kiosztott feladatokért. Mindenki csak az elsõ elnökkel szemben alárendelt, aki viszont gondoskodni tartozik az összesek együttmûködésérõl, illetve a személyek kiválasztásáról. Általános kijelölési joga alapján biztosítania kell az együttmûködést.
Az elvi felelõsség törvénye a mozgalmon belül lassanként legalábbis a párt vezetõségét illetõen magától értetõdõ kezdett lenni. A kis helyi csoportokban, de talán a körzeteknél és kerületeknél is évekig el fog tartani, amíg ezeket az alapelveket keresztül lehet vinni, mert az aggodalmaskodók és semmitmondók állandóan védekezni fognak a számukra mindig kellemetlen személyes felelõsség ellen. Õk mindig jobban érezték magukat akkor, ha mindenik súlyosabb esetnél az úgynevezett választmányi többség állott a hátuk mögött. Én

azonban az ilyen gondolkodásmóddal szemben a legerélyesebben állást foglaltam. Engedményeket a felelõsség terén nem tettem, és ezáltal oly felfogást juttattam érvényre, amely csak azokat fogja vezetéshez juttatni, akik arra valóban hivatottak és méltók. Kétségtelen azonban, hogy olyan mozgalomnak, amely a parlamentarizmus rákfenéje ellen küzd, elsõsorban is önmagát kell függetlenítenie attól. Csak ily módon lesz ereje a harc megvívásához.

Olyan mozgalom, amely a többségi uralmi rendszer idején minden vonalon a vezéri gondolat és az ezzel együtt járó felelõsség alapjára helyezkedik, egy szép napon számtani biztonsággal le fogja gyõzni az eddigi felfogást, hogy gyõztesként kerüljön ki a küzdelembõl.

A fenti alaptétel következetes keresztülvitele a mozgalom teljes átszervezéséhez és a gazdasági ügyeknek az általános politikai vezetéstõl való szigorú elkülönítéséhez vezetett. A felelõsség elvét a párt intézményeire is kiterjesztettük. Ez a körülmény segítségünkre volt a párt gyermekbetegségeinek leküzdésénél: a gazdasági irányítás mentesült a politikai befolyás alól, és azt tiszta gazdasági alapra helyezte.

Amikor 1919 õszén az akkori "hat ember" pártjához csatlakoztam, annak sem hivatalos helyisége, de még csak levélpapírja vagy bélyegzõje és nyomtatványa sem volt. Üléseit elõször egy herrengassei vendéglõben, késõbb egy, Gasteigon levõ kávéházban tartotta. Ez lehetetlen állapot volt. Rövidesen felkerekedtem és a müncheni vendéglõk meg kocsmák egész sorát kerestem fel azzal a célzattal, hogy egy külön szobát vagy helyiséget béreljek a párt részére. Az egykori Sterneckerféle sörfõzdében bukkantam egy kis boltozatos helyiségre, amely valamikor a bajor birodalmi tanácsosok összejöveteli helyiségéül szolgált. Sötét, homályos volt, és éppen ezért amennyire megfelelt korábbi rendeltetésének, éppoly kevéssé volt alkalmas a mi céljainkra. Az utca, amelyre egyedüli ablaka nyílott, oly keskeny volt, hogy még a legragyogóbb nyári napokon is komor és sötét maradt. Ez lett a mi elsõ irodahelyiségünk. Tekintettel arra, hogy bére mindössze havi ötven márkára rúgott ránk nézve annak idején óriási összeg nagy igényeket nemigen támaszthattunk. Még azt sem vehettük rossz néven, hogy beköltözésünk elõtt rögtön leszaggatták az egykori, még a birodalmi tanácsosok részére készített falburkolatot, úgyhogy helyiségünk tényleg inkább kriptához hasonlított, mint irodához.

Ez mégis már igen nagy haladást jelentett. Lassacskán villanyvilágítást is kaptunk, utóbb pedig távbeszélõt. Néhány kölcsönkért szék, végre egy nyitott állvány, késõbb egy szekrény került helyiségünkbe. Két, a vendéglõs tulajdonát képezõ pohárszék szolgált röpcéduláink és plakátjaink stb. megõrzésére.

Az eddigi ügymenet, vagyis a mozgalomnak hetenként egyszeri üléseken történõ irányítása, hosszabb idõre tarthatatlan volt. A folyó ügyek intézését csak a mozgalom által fizetett tisztviselõ alkalmazásával lehetett végeztetni.

Annak idején ez nagy nehézségekbe ütközött. A mozgalomnak még olyan kicsiny volt a taglétszáma, hogy egyenesen mûvészet volt tagjai közül olyan embert találni, aki a legszerényebb anyagi követelmények mellett a mozgalom sokirányú igényét ki tudta elégíteni.

Egykori katonabajtársam, Schüssler személyében leltük meg hosszas keresés után a párt elsõ ügyvezetõjét. Eleinte 6 és 8 óra között, késõbb 5 és 8 óra között, végül egész délután tartott hivatalos órát új helyiségünkben. Rövid idõ múltán már reggeltõl késõ estig végezte kötelességét. Éppoly szorgalmas, mint õszinte és talpig becsületes ember volt, aki fáradságot nem kímélt, és különösen hû volt mozgalmunkhoz.

Schüssler egy kis, a saját tulajdonát képezõ Adler írógépet hozott magával. Ez volt az elsõ ilyen felszerelési tárgy mozgalmunk szolgálatában, amelyet késõbb a párt részletfizetésre meg is vásárolt. Egy kis páncélszekrényre is szükség volt, hogy benne kartotékjainkat és tagsági jegyzékeinket elhelyezzük, nehogy tolvaj kezek ellophassák. Annak beszerzése tehát távolról sem azért történt, mintha bizony súlyos pénzeinket akartuk volna benne

elhelyezni. Ellenkezõleg. Minden végtelenül szegényes volt és jómagam nem egyszer fedeztem kiadásainkat csekély, megtakarított pénzecskémbõl. Másfél évvel késõbb helyiségünk már kicsinynek bizonyult, és így átköltöztünk a Cornelius utcába. Új otthonunk egy vendéglõben volt, de már nem egy, hanem három helyiségbõl állott, amelyhez egy nagy tanácsterem csatlakozott. Ez annak idején nekünk még nagynak is tûnt. Itt 1923. év novemberéig maradtunk.

1920 decemberében szereztük meg a Völkischer Beobachtert, amely nevének megfelelõen a népi érdekek védelmét szolgálta, és az N. S. D. A. P. hivatalos lapjává lett. Eleinte hetente kétszer jelent meg, 1923 elején napilappá alakult át. 1923 augusztus havában vette fel ismert, nagy alakját.

Annak idején újonc voltam a hírlapírás terén, és így sok kellemetlen tandíjat kellett fizetnem.

Már maga az a körülmény, hogy a rengeteg zsidó újsággal szemben alig akadt egy valóban jelentõs népi és nemzeti lap, gondolkodásra késztetett. Ennek oka, amint ezt a gyakorlati életben késõbb magam is nem egy alkalommal megállapíthattam, legnagyobbrészt az úgynevezett népi és nemzeti vállalkozások helytelen üzletvitelében rejlett.

Legnagyobbrészt abból a felfogásból indultak ki, hogy az érzelmet fölébe helyezték a teljesítménynek, ami teljesen téves álláspont. Az érzelmeknek ugyanis nem szabad külsõséggé alacsonyodniuk, ellenkezõleg, legszebb megnyilvánulásuk az eredményes munka. Aki népe számára valami értékeset alkot, értékes életfelfogásról tesz tanúbizonyságot, ezzel szemben egy másik, aki mindig érzelmet és szándékot színlel anélkül, hogy népe számára hasznos szolgálatokat tenne, minden igazi közösségi érzetnek híján van.

A Völkischer Beobachter is amint neve is mutatja úgynevezett népi sajtóorgánum volt, annak minden elõnyével, de még több hibájával és gyöngéjével, amelyek a népi és nemzeti intézményeket általában kísérni szokták. Amennyire tiszteletet parancsoló volt tartalma, éppen oly lehetetlen volt kereskedelmi vezetése. E lapnál is az volt az elgondolás, hogy a népi és nemzeti újságokat a népi és nemzeti adományokból kell eltartani, ahelyett, hogy arra törekedtek volna, hogy a többi újságtermékkel vegyék fel a versenyt. Ugyanis tisztességtelen dolog az, ha egy vállalat kereskedelmi vezetésének hanyagságát és hibáit a jóérzésû polgárok adományaiból akarják fedezni.

Mindenesetre rajta voltam, hogy ezen az állapoton, amelynek aggályos voltát hamarosan felismertem, segítsek. A szerencse kedvezett is nekem. Megismerhettem azt az embert, aki azóta vállalatunk ügyvezetõjeként a mozgalom érdekében végtelenül értékes munkát végzett. 1914ben, tehát a harctéren ismertem meg annak idején elöljárómként a párt mai vezérigazgatóját, Max Amannt. A háború négy éve alatt csaknem állandóan tanúja voltam késõbbi munkatársam rendkívüli képességeinek, szorgalmának és határtalan lelkiismeretességének.

1921 nyarának derekán, amikor mozgalmunk nehéz válságban volt és alkalmazottaink egy részével már nem voltam, nem is lehettem megelégedve, sõt ezek közül egyikkel szemben a legkeserûbb tapasztalatokat szereztem, egykori ezredtársamhoz fordultam, akivel egy napon a véletlen hozott össze. Arra kértem, hogy vegye át mozgalmunk ügyvezetését. Hosszas vonakodás után Amann annak idején nagy kilátásokkal kecsegtetõ állásban volt végre hozzájárult, mindenesetre azzal a kifejezett feltétellel, hogy sohasem hajlandó egy tudatlan választmány kiszolgálója lenni, hanem kizárólag egyetlen urat fog maga fölött elismerni. Mozgalmunk e kereskedelmileg igen képzett elsõ ügyvezetõjének elvitathatatlan érdeme, hogy pártunk ügyvitelében rendet és biztonságot teremtett, és hogy az azóta is mintaszerû. Színvonalát az alosztályok egyike sem tudta elérni, még kevésbé túlszárnyalni. Amint azonban ez már az életben mindig lenni szokott, kiváló képesség nem egyszer irigység és neheztelés forrása. Ez esetben is így volt.

Már az 1922. év folyamán szigorú irányelvek szerint történt a mozgalom üzleti és

szervezeti kiépítése. Felfektettek egy központi nyilvántartást, amely a mozgalomhoz tartozó összes tagokat magába foglalta. A mozgalom pénzügyeit is rendezték. A folyó kiadásokat a bevételekbõl kellett fedezni, a rendkívüli bevételek pedig csak rendkívüli kiadások fedezésére szolgáltak. A nehéz idõk dacára a mozgalom, apró számláktól eltekintve, csaknem teljesen adósságmentes volt, sõt vagyona egyre gyarapodott. Úgy dolgoztak, mint egy magánvállalatnál. Az alkalmazottak kötelességük teljesítése által tüntették ki magukat, és nem hivatkozhatott senki csupán a híres "érzelemre". Minden nemzetiszocialista érzelme elsõsorban tevékenységében, szorgalmában és a rábízott munka teljesítésében nyilvánult meg. Aki kötelességét nem teljesíti, az ne dicsekedjen olyan érzelmekkel, amelyekkel szemben a valóságban vétkezik. A párt új ügyvezetõje minden befolyás ellenére teljes erejével azt az álláspontot képviselte, hogy a pártirodák nem jelenthetnek szinekúrát a munkát nem nagyon kedvelõ párttagok számára. Egy olyan mozgalomnak, amelyik a jelenlegi közigazgatásunk korrupciója ellen oly éles harcot folytat, legelsõsorban saját szerveit kell ettõl az eltévelyedéstõl megóvni. Elõfordult, hogy a lap kiadóhivatalába felvettek olyan egyéneket, akik korábban érzelmileg a bajor néppárthoz tartoztak, és mégis kitûnõeknek kellett minõsítenünk munkájukat. Sõt ez a kísérlet végül kiváló eredménnyel végzõdött. Mert a valódi teljesítmény becsületes és nyílt elismerése által a mozgalom ez alkalmazottak szívét gyorsabban és alaposabban meghódította, mint ahogyan egyébként történt volna. Késõbb belõlük becsületes nemzetiszocialisták lettek, nemcsak szájjal, hanem lelkiismeretes, rendes munkájukkal is, amelyet az új mozgalom szolgálatában végeztek. Az azonban magától értetõdik, hogy a jól minõsített párttag az éppen olyan jól minõsített nem párttaggal szemben elõnyben részesült. Csak azért azonban, mert valaki párttag, állást még nem kaphatott. Mozgalmunk új ügyvezetõjének ez a határozott alapelve a mozgalomra nézve idõvel a legnagyobb haszonnal járt. Csak így volt lehetséges, hogy az infláció nehéz idején, amikor a vállalatok tízezrei mentek tönkre és az újságkiadók ezrei kénytelenek voltak lapjuk megjelenését beszüntetni, a mozgalom üzletvezetõsége nemcsak megállotta helyét és teljesítette feladatát, hanem a Völkischer Beobachter egyre jobban terjedt. Ez idõben lépett a nagy újságok sorába.

Az 1921. évnek azonban még az a nagy jelentõsége is volt, hogy nekem, mint pártelnöknek lassanként sikerült az egyes pártszerveket a választmányi tagok folytonos bírálataitól és beleszólásától megóvni. Ez rendkívül fontos volt, mert valóban alkalmas egyént valamely feladat teljesítésére megnyerni nem lehet, ha dolgába az ahhoz nem értõk folyton belekotyognak. Azokra célzok, akik mindenhez jobban értenek, hogy azután valójában áldatlan zavart hagyjanak maguk után. Közbelépésemre ezek a mindentudók többnyire szép csendesen visszavonultak, hogy ellenõrzõ és sugalmazó ténykedésüknek más teret keressenek. Voltak olyanok, akiknek valóságos betegségük volt a mindenben való hibakeresés, és akik állandóan kitûnõ tervekkel, eszmékkel és javaslatokkal szolgáltak. Legeszményibb, legfõbb céljuk olyan választmányok alakítása volt, amelyek ellenõrzõ szervként mások tisztességes munkájának a körülszimatolására lettek volna hivatva. E választmányi tagok némelyikének nem jutott eszébe, hogy mennyire sértõ és milyen kevéssé nemzetiszocialista felfogás a dolgokhoz nem értõknek a valódi szakemberek dolgába való beavatkozása. Mindenesetre kötelességemnek tartottam, hogy ezekben az években a rendesen dolgozó és a mozgalommal szemben felelõsséggel tartozó munkaerõket ilyen elemekkel szemben védelmembe vegyem, és hogy részükre a szükséges munkateret biztosítsam.

A semmit érõ, vagy pedig a gyakorlatban keresztülvihetetlen határozatokat kisütõ választmányok ártalmatlanná tételének legegyszerûbb módja az, hogyha részükre valami komoly munkát adnak. Egész nevetséges volt az a gyorsaság, amellyel az ilyen együttesek elpárologtak és eltûntek. Nem egyszer gondoltam a mi legnagyobb ilyen intézményünkre, a birodalmi parlamentre. Nyomban elpárolognának ennek tagjai is, ha részükre a

szónoklás helyett valóságos munkát adnának, mégpedig olyan munkát, amelyet e szószátyárok mindegyike személyes felelõsség terhe alatt lenne köteles elvégezni. Már annak idején azt követeltem, hogy akárcsak a magánéletben a mozgalmunkban is addig kell kutatni, amíg az egyes szervek részére a megfelelõ tisztességes tisztviselõket, intézõt vagy vezetõt meg nem találják. Számára lefelé feltétlen tekintély és teljes cselekvési szabadság biztosítandó, felfelé pedig teljes felelõsséggel kell tartoznia. Tekintély azonban csak azt illetheti alárendeltjeivel szemben, aki abban a bizonyos munkakörben jártasabb. Két év leforgása alatt álláspontomat egyre jobban keresztülvittem, és ma, amennyiben a legfõbb vezetésrõl van szó, ez már magától értetõdik. Ennek az elvnek látható eredménye 1923. november 9én mutatkozott. Amikor én négy évvel ezelõtt a mozgalomhoz kerültem, egy bélyegzõnk sem volt. 1923. november 9én a pártot feloszlatták, vagyonát lefoglalták. A lefoglalt összes értéktárgyak és lapunk értéke akkor már túlhaladta a 170 000 aranymárkát.

XII. A szakszervezeti kérdés

Mozgalmunk gyors növekedése 1922-ben arra késztetett, hogy állást foglaljak olyan kérdésben, amely még ma sincs teljes mértékben megoldva.
Azoknak a módozatoknak tanulmányozása közben, amelyekkel legkönnyebben lehet a tömeg szívéhez férkõzni, minduntalan abba az ellenvetésbe ütközünk, hogy a munkás mindaddig nem tartozik teljesen hozzánk, amíg hivatásbeli és gazdasági téren érdekképviselete kizárólag más szellemûek kezében van, és azok politikai szervezetén nyugszik.
Ennek az ellenvetésnek természetesen sok alapja volt. Minden munkásnak, aki valamely üzemben dolgozott, az általános meggyõzõdés szerint valamely szakszervezet tagjának kellett lennie. Egyrészt úgy látszott, hogy hivatásszerû igényeit csak így tudja megvédeni, másrészt az üzemben való helyzete is tartósan csak úgy volt elképzelhetõ, ha szakszervezeti tag. A munkásság legnagyobb része szakszervezeti kötelékben állott. A szakszervezetek folytatták a bérharcot, és kötötték azokat a bérmegállapodásokat, amelyek a munkásoknak bizonyos jövedelmet biztosítottak. Ezeknek a harcoknak gyümölcsét kétségtelenül az üzem összes munkásai élvezték, és éppen ezért a tisztességes emberek összeütközésbe kellett hogy kerüljenek saját lelkiismeretükkel akkor, amikor a szakszervezetek által kiharcolt bért zsebre vágták, de maguk abban a harcban nem vettek részt.
Az átlag polgári vállalkozókkal ilyen kérdésekrõl nehezen lehetett beszélni. Nem értették meg (vagy nem akarták megérteni) a kérdésnek sem anyagi, sem erkölcsi részét. Emellett képzelt egyéni gazdasági érdekük védelmében már eleve I; tiltakoztak a nekik alárendelt munkaerõk minden szervezetszerû összefogása ellen, úgy hogy már emiatt sem tudtak elfogulatlanul állást foglalni ebben a kérdésben. Éppen ezért szükséges, hogy az ember a kívülállókhoz forduljon, azokhoz, akik nem állanak olyan befolyás alatt, hogy a fáktól ne lássák az erdõt. Ezek között az ember sokkal könnyebben fog azokra találni, akik megértenek olyan kérdést, amely a mi jelenlegi és jövõ életünk legfontosabb feladatai közé tartozik.
Már az elsõ kötetben kifejtettem véleményem a szakszervezetek lényege, célja és szükségszerûsége felõl. Már ott azt az álláspontot foglaltam el, hogy mindaddig, amíg akár állami intézkedések (amelyek leggyakrabban meddõk), akár általános nevelés útján a munkaadóknak a munkavállalókkal szembeni álláspontja meg nem változik, ez utóbbiak számára nem marad más út, mint az, amelyen a gazdasági életben érdekeit egyenrangú tárgyalófélként saját jogára való hivatkozással maga védi meg. Hangsúlyozom, hogy ennek felismerése az egész népközösség érdeke, mert ezáltal következményeiben a közre

súlyos kárt jelentõ szociális igazságtalanságok küszöbölhetõk ki.
Leszögeztem azt az álláspontomat is, hogy ennek a szükségszerûsége mindaddig fennáll, amíg a munkaadók között olyan emberek vannak, akikbõl hiányzik a legkisebb megértés a szociális kötelességekkel, sõt nem egyszer a legkezdetlegesebb emberi joggal szemben. Mindezekbõl arra a következtetésre jutottam, hogy ha ily önvédelemre szükség van, akkor annak alapja csak a munkavállalóknak szakszervezeti alapon nyugvó egyesülése lehet.
Felfogásom 1920-ban sem változott. Kétségtelen, hogy ezt a felfogást világos és határozott formába kellett önteni. Nem arról volt szó, hogy szükségszerûségének felismerésével ezt a kérdést elintézettnek tekintsük, hanem, hogy abból a gyakorlati következtetéseket is levonjuk. Az alábbi kérdésekre kellett válaszolnunk.
1. Szükségesek-e a szakszervezetek?
2. Folytasson-e maga az N. S. D. A. P. szakszervezeti tevékenységet, vagy pedig küldje be tagjait ilyen szervezetekbe?
3. Milyen legyen egy nemzetiszocialista szakszervezet? Mik a mi feladataink és annak céljai?
4. Hogy teszünk szert ilyen szakszervezetekre?
Úgy érzem, hogy az elsõ kérdésre már elõbb válaszoltam. A mai körülmények között meggyõzõdésem szerint a szakszervezetek nem nélkülözhetõk. Ellenkezõleg. Azok a nemzetgazdasági életnek legfontosabb intézményei közé tartoznak. jelentõségük azonban nemcsak szociálpolitikai téren, hanem még sokkal inkább általános nemzetpolitikai téren keresendõ. Olyan népnek az ellenálló ereje, amelynek széles rétegei helyes szakszervezeti mozgalom útján életszükségleteik kielégítéséhez jutnak és emellett nevelésben részesülnek, rendkívüli módon megerõsödik a létért folytatott küzdelmében.
A szakszervezetek mindenekelõtt a jövõ gazdasági parlament (képviseleti kamarák) építõkövei.
A második kérdésre is könnyû válaszolni. Ha fontos a szakszervezeti mozgalom, akkor egyúttal világos az is, hogy a nemzetiszocializmusnak nemcsak elméletileg, hanem gyakorlatilag is állást kell foglalnia ebben a kérdésben. Mindenesetre a "miként" kérdése nehezebben válaszolható meg.
A nemzetiszocialista mozgalom, amelynek végcélja a nemzetiszocialista népi állam megteremtése, egy pillanatig sem hagyhat kétséget afelõl, hogy minden jövõbeli intézményének magában a mozgalomban kell gyökereznie.
Nagy hiba, ha azt gondoljuk, hogy az ember a hatalom birtokában egyszerûen a semmibõl tud bizonyos szervezeteket elõvarázsolni anélkül, hogy meglennének hozzá az eszme tekintetében elõre kiképzett, szükséges emberek. Itt is érvényes az alapvetõ tétel, hogy a gépiesen, hamar megteremthetõ külsõ alaknál fontosabb a lelkület, amely a külsõ vázat betölti. Pl. parancsszóval, diktatórikus úton rá lehet kényszeríteni a vezéri elvet egy államszervezetre, ez azonban csak akkor lesz élõ szervezetté, ha a legkisebb-bõl maga fejlõdött ki lassanként a kiválasztás állandó törvénye szerint, és az élet rideg valóságának a szem elõtt tartásával évek hosszú során át tett szert arra a vezéri anyagra, amely ennek az elvnek a gyakorlati keresztülviteléhez szükséges.
Ne képzelje senki, hogy lehetséges egyszerûen egy aktatáskából új állami alkotmányt elõhúzni, és ezt egyszerû parancsszóval életre hívni. Ilyesmit meg lehet ugyan kísérelni, de az eredmény nem lesz életrevaló, hanem leggyakrabban halva született gyermek. Ez engem a weimari alkotmány megszületésére emlékeztet és egyben arra a kísérletre, amellyel a német népnek az új alkotmánnyal egyidejûleg új zászlót is akartak adni, noha az népünk utolsó ötven évi történelmével semmi néven nevezendõ összefüggésben nem állott.
A nemzetiszocialista államnak is óvakodnia kell az ilyen kísérletezésektõl. Ez az állam egykor szintén meglévõ szervezetekbõl nõ majd ki. Annak a szervezetnek már eleve méhében kell hordoznia a nemzetiszocialista életet, hogy egykor egy élõ

nemzetiszocialista állam alapjait vethesse meg.
Amint már hangsúlyoztam, a gazdasági kamarák sejtjei a különbözõ gazdasági érdekképviseletekben, így elsõsorban a szakszervezetekben jelentkeznek. Ha azt akarjuk, hogy a késõbbi érdekképviselet és a központi gazdasági parlament nemzetiszocialista intézmény legyen, akkor ezeknek a fontos sejteknek is a nemzetiszocialista eszme és felfogás hordozóivá kell lenniük. A mozgalom intézményeit át kell vinni az államba, mert az állam a semmibõl nem képes megfelelõ intézményeket elõvarázsolni, hacsak nem akarja azt, hogy ezek élettelen képzõdmények maradjanak.
Már a legfelsõbb szempont is azt kívánja, hogy a nemzetiszocialista mozgalom a saját szakszervezeti tevékenység szükségességére helyezkedjék. (Ez már csak azért is fontos, mert mind a munkaadók, mind a munkavállalók valóban közös keretbe illeszkedõ nemzetiszocialista nevelése nem lehetséges elméleti tanfolyamok, felhívások vagy figyelmeztetések útján.) Vele és általa kell a mozgalomnak az egyes nagy gazdasági csoportokat nevelni és nagy szempontok tekintetében egymáshoz közelebb hozni. Ilyen elõmunkálatok nélkül egy valóban egyedülálló népközösség képzõdésébe vetett hit puszta ábránd marad. Csak a mozgalom nagy, világnézeti eszméjéért folytatott harc képes lassanként azt az általános irányzatot megteremteni, amely egykor belsõleg megalapozott és nemcsak külsõségeiben jelentkezõ irányzatot jelent.
Ezek szem elõtt tartásával tehát a mozgalomnak nemcsak helyeselnie kell a szakszervezeti gondolatot mint olyant, hanem tagjai összességének gyakorlati tevékenység útján kell a szükséges nevelést megadnia.
A harmadik kérdésre a felelet a fentiekbõl folyik.
A nemzetiszocialista szakszervezet nem az osztályharc, hanem az érdekképviselet szerve.
A nemzetiszocialista állam nem ismer "osztályokat", hanem politikai szempontból csak teljes és azonos jogú, de egyben azonos kötelességû polgárokat, továbbá ezek mellett állami illetõséggel bírókat, akiknek azonban állampolitikai tekintetben semmi joguk sincsen.
A szakszervezet nem osztályharcra hivatott alakulat, hanem csak a marxizmus nevelte belõle saját osztályharcának eszközét. Ez kovácsolta belõle azt a gazdasági fegyvert, amelyet a nemzetközi zsidó a szabad független államok gazdasági alapjának, nemzeti iparának és nemzeti kereskedelmének elpusztítására használ, és amelynek hatása a nemzetközi pénzzsidóság szolgálatában a szabad népek rabszolgasorba jutásához vezet.
Ezzel szemben a nemzetiszocialista szakszervezet a nemzeti gazdasági élet bizonyos csoportjához tartozó résztvevõinek szervezeti egyesítése útján maga emeli a nemzeti gazdaság biztonságát, és öregbíti annak erejét. Közben meggátolja azokat a lehetetlen állapotokat, amelyek végsõ kifejlõdésükben magára a nemzeti néptestre hatnak rombolóan, csökkentik a népközösség, ezzel egyben az állam erejét és nem utolsósorban okozói a közgazdaság betegségének és pusztulásának.
A nemzetiszocialista szakszervezet számára azonban a sztrájk nem a rombolás és a gazdasági termelés megrázkódtatásának az eszköze, hanem a termelés emelésére és folyamatosságára szolgáló eszköz. Segítségével gátolja meg azokat az állapotokat, amelyek társadalomellenes jellegük következtében a közgazdaság termelõképességét és ezen keresztül a köz létérdekét veszélyeztetik.
A nemzetiszocialista munkavállalónak tudnia kell, hogy a nemzeti gazdaság virágzása saját egyéni anyagi jólétét jelenti.
A nemzetiszocialista munkaadónak pedig azt kell tudnia, hogy munkásai boldogsága, ezek elégedettsége saját egyéni jólétének és fejlõdésének képezi elõfeltételeit. A nemzetiszocialista munkások és a nemzetiszocialista munkaadók a népközösség megbízottai és ügyvivõi.
Éppen ezért a nemzetiszocialista szakszervezet számára a sztrájk olyan eszköz, amelyet addig szabad felhasználni, amíg a nemzetiszocialista népi állam meg nem alakul.

természetesen ez az állam a munkaadók és a munkavállalók két nagy csoportjának (a termelés csökkentésén keresztül a népközösségre ártalmas) tömegharca helyébe mindenki jogának biztosítását és megvédését kell átvennie. A gazdasági kamaráknak az lesz a kötelességük, hogy mûködtessék a nemzeti gazdaságot, és meggátolják az azokban kárt okozó hiányokat és hibákat. Amit ma milliók harcával kell kiverekedni, azt majdan az érdekképviseleti kamarák és központi gazdasági parlament lesznek hivatottak elintézni. Ennek következményeként a vállalkozók és munkások nem fogják erejüket bérharcokban elfecsérelni és ezzel mindkettõjük gazdasági létét veszélyeztetni, hanem a problémákat közös erõvel, magasabb helyen oldjak meg, ott, ahol a népközösség és az állam érdeke játssza a fõszerepet.

Mert itt érvényesülnie kell annak a vaserejû alapelvnek, hogy elõször a haza, és csak azután a pártérdek.

A nemzetiszocialista szakszervezet feladata, hogy a céltudatos nevelés és elõkészítés munkáját elvégezve, megvesse népünk és az állam megtartását és biztonságát szolgáló közös munkásság alapját, amelybõl mindenki a veleszületett és a népközösség által kiképeztetett tehetségével, erejével vegye ki részét.

A negyedik kérdés hogyan teszünk szert ilyen szakszervezetre látszott annak idején a legnehezebbnek.

Általános igazság az, hogy könnyebb egy új alapítást szûz területen végrehajtani, mint olyan régi területen, ahol már vannak hasonlók. Olyan helyen, ahol egy bizonyos szakmabeli üzlet még nincs, könnyebb ilyet alapítani. Nehezebb akkor, ha hasonló vállalat már van ott, és legnehezebb, ha olyan körülményekkel állunk szemben, amelyek csak egyetlenegy létezését engedik meg. Ebben az esetben ugyanis az alapítók egyrészt az elõtt a feladat elõtt állanak, hogy megalapozzák saját új üzletüket, másrészt létük biztosítása érdekében a kérdéses helyen már létezõt is meg kell semmisíteniük.

Más szakszervezetek mellett nemzetiszocialista szakszervezetnek semmi értelme sincs. A nemzetiszocialista szakszervezetnek saját kizárólagossága szükségességének tudata mellett át kell itatva lennie a világnézeti elhivatottságába vetett hittõl, ebbõl eredõen pedig a hasonló, vagy ellenséges egyesülésekkel szembeni türelmetlenségtõl. Nincs helye egyezkedésnek, vagy a rokon törekvésekkel szembeni kompromisszumnak, egyedül az abszolút és kizárólagos jog fenntartásának.

Két út volt, amelyen ehhez a fejlõdéshez eljuthattunk.

1. Alapíthatunk saját szakszervezeteket, hogy azután lépésrõl lépésre vegyük fel a harcot a marxista szakszervezetekkel szemben. A másik:

2. Be kell nyomulnunk a marxista szakszervezetekbe, és ezeket magukat igyekszünk az új szellemmel átitatni, és egyben az új gondolatvilág eszközévé átformálni.

Az elsõ út ellen a következõ meggondolások szóltak: pénzügyi nehézségeink abban az idõben még nagyon nagyok voltak, és a rendelkezésre álló eszközeink is teljesen jelentéktelenek. A lassanként fokozódó infláció annyira megnehezítette a helyzetet, hogy a szakszervezetek a tag számára alig-alig biztosíthattak volna anyagi elõnyt. Ha ebbõl a szempontból vizsgáljuk a dolgokat, a munkásnak abban az idõben semmi érdeke sem fûzõdött ahhoz, hogy valamelyik szakszervezet tagja legyen. Maguk a már meglévõ marxista szakszervezetek is összeomlás elõtt állottak, és Cuno úr zseniális Ruhr-akciója mentette meg õket. Ennek révén milliók hullottak a szakszervezet ölébe. Ezt az ún. "nacionalista" birodalmi kancellárt a marxista szakszervezetek megmentõjének nevezhetjük.

Ilyen gazdasági lehetõségekkel annak idején mi nem számolhattunk. Azonban senkit sem csábíthatott az olyan szakszervezet, amely a maga pénzügyi tehetetlenségénél fogva a legcsekélyebbet sem nyújthatta volna. Másrészt nagyon kellett õrizkednem attól, nehogy az ilyen új szervezetben csak a kisebb-nagyobb akarnokok menedékét teremtsem meg. Általában véve a személyi kérdés nagy szerepet játszott. Annak idején egyetlenegy olyan

egyént sem ismertem, akire ennek a hatalmas feladatnak a megoldását rábízhattam volna. Aki abban az idõben a marxista szakszervezeteket tényleg romba döntötte volna, hogy a pusztító osztályharc ez intézményének romjain a nemzetiszocialista szakszervezeti gondolatot juttassa gyõzelemre, annak népünk legnagyobb férfiai között lenne a helye. Szobrának egykor a regensburgi Walhallában kellene hirdetnie nagyságát az utókor számára.

Tévedés volna e tekintetben arra hivatkozni, hogy a nemzetközi szakszervezetek is csak átlagemberekkel rendelkeznek. Ez valójában semmit sem mond, mert amikor azokat alapították, e téren még egyáltalán semmi sem létezett, ezzel szemben a nemzetiszocialista mozgalomnak ma egy régi, hatalmas, a legapróbb részletekig kiépített szervezettel kell a harcot felvennie. A gyõzelem feltétele azonban, hogy a támadó zseniálisabb legyen, mint a védekezõ. A marxista szakszervezeti várat manapság ugyan közönséges zsiványok kormányozzák, a támadáshoz azonban mégis erõs akaraterõre, lángeszû képességekre van szüksége annak a nagy szellemnek, aki azt irányítja. Hogyha ilyen nagy szellem nincs, akkor célszerûtlen a sorssal hadakozni, és esztelenség meg nem felelõ pótlékkal kísérletezni. Itt igazán szem elõtt kell tartani azt az igazságot, hogy az életben gyakran jobb valamely dologhoz egy ideig nem nyúlni, mint azt csak félig-meddig vagy pedig rosszul elkezdeni.

A nemzetiszocialista mozgalom ma nagy harcának kezdetén áll. Nagyrészt ki kell egészítenie és teljessé tennie világnézeti elgondolásait. Egész erejét nagy eszméinek a megvalósítására kell fordítania. Eredményt csak akkor várhatunk, ha mindenét e harc szolgálatába állítja. Minél inkább a politikai harcra tudjuk összpontosítani mozgalmunk egész erejét, annál elõbb számíthatunk minden vonalon sikerre; minél inkább elaprózzuk magunkat a szakszervezeti, telepítési és hasonló kérdések feszegetése által, tevékenységünknek annál kisebb lesz a haszna az egész nagy mû számára. Könnyen megtörténhetnék, hogy szakszervezeti meggondolások irányítanák a politikai mozgalmat, ahelyett, hogy a világnézet kényszerítené a szakszervezetet korlátai közé. Igazi elõny mozgalmunk, valamint népünk számára a nemzetiszocialista szakszervezeti mozgalomból csak akkor származhat, ha ezt a mozgalmat a nemzetiszocialista eszme világnézetileg már annyira átitatta, hogy teljesen kizártnak tekinthetõ a marxista nyomokra tévedés veszedelme. Ne felejtsük el, hogy olyan nemzetiszocialista szervezet, amely hivatását csak a marxista szakszervezetekkel való versengésben látná, rosszabb a semminél. A marxista szakszervezetekkel szemben a harcot nemcsak szervezeti, hanem eszmei alapon is fel kell vennie, azaz az osztályharc és osztálygondolat megsemmisítõjeként és a hivatásszerû érdekek védelmezõjeként kell fellépnie.

Mindezek a szempontok annak idején és még ma is a saját szakszervezetek alapítása ellen szólnak mindaddig, amíg nem tûnik fel az az egyéniség, akit a sors e kérdés megoldására rendelt.

Ezek szerint tehát csak két lehetõség maradt hátra számunkra: vagy azt kellett párttagjainknak ajánlanunk, hogy lépjenek ki eddigi szakszervezetükbõl, vagy bennmaradva, ott lehetõleg romboló tevékenységet folytassanak.

Nagy általánosságban én ez utóbbi megoldást ajánlottam. Különösen 1922-23-ban lehetett ezt minden további nélkül megtenni, mert akkor az a pénzjárulék, amelyet a szakszervezet, az infláció idején ifjú mozgalmunk még nem túlságosan nagyszámú tagjától beszedett, a semmivel volt egyenlõ. Ezzel szemben sokkal nagyobb kárt okoztak a marxista szakszervezetek kebelében tagjaink, mert e szakszervezetek legélesebb bírálói és egyúttal rombolói voltak.

Minden olyan kísérletezést visszautasítottam, amelyek méhükben hordozták sikertelenségüket.

Gonosztettnek tekintettem volna azt, ha mi a munkások oly nehezen, véres verejtékkel megszerzett fillléreibõl valamit is elvettünk volna olyan intézmény számára, amelynek

saját tagjaival szembeni hasznosságáról nem voltam teljes mértékben meggyõzõdve. Hogyha valamely új párt egy szép napon ismét eltûnik, akkor ez aligha jelent kárt, hanem inkább hasznot. Senkinek sincs joga emiatt panaszkodni, mert amit az egyén egy politikai mozgalomnak ad, azt már eleve azzal a tudattal teszi, hogy el is veszítheti. Aki azonban szakszervezetnek fizetett, annak joga van az ellenszolgáltatás követelésére. Ha e szolgáltatás nem történik meg, akkor a szervezet alapítói csalók, de legalábbis könnyelmû emberek, akiket felelõsségre kell vonni.
Ez alapon cselekedtünk mi is 1922-ben. Mások látszólag jobban értettek a dolgokhoz, és szakszervezeteket alapítottak. Ezek a mi hibás és korlátolt felfogásunk látható jeleként vágták fejünkhöz szakszervezeteink hiányát.
Nem tartott azonban sokáig, és ezek az új alapítások ismét eltûntek, úgyhogy végül is az eredmény ugyanaz lett, mint nálunk, csak azzal a nagy különbséggel, hogy mi sem önmagunkat, sem másokat nem csaptunk be.

XIII. A háború utáni német szövetségi politika

A birodalom célszerû szövetségi politikájának alapelveit megállapítani hivatott külpolitikai vezetés ziláltsága a forradalom után nemcsak tovább tartott, hanem fokozódott is. Mert ha a háború elõtti helytelen külpolitikánknak elsõsorban általános politikai fogalomzavar volt a legfõbb oka, akkor a háború után még a tisztességes akaraterõ is hiányzott belõle. Természetes volt, hogy azok a körök, amelyek a forradalomban romboló céljaik megvalósulását látták, nem lelkesedtek az olyan szövetségi politikáért, amelynek végeredménye a szabad német birodalom újjászületése lett volna. Az ilyen fejlõdés nemcsak homlokegyenest ellenkezett volna a novemberi bûntény rejtett szellemével, nemcsak véget vetett volna a német közgazdaság és munkaerõ nemzetközivé tételének, hanem a külpolitikai szabadság kivívása az államhatalom jelenlegi birtokosaira belpolitikailag is végzetszerû következményekkel járt volna. El sem képzelhetõ egy nemzet feltámadása annak elõzetes nacionalizálása nélkül, mint ahogy fordítva, minden nagyobb külpolitikai siker szükségszerûen hasonló értelemben gyakorol hatást a belpolitikára. Tapasztalat szerint minden szabadságharc fokozza a nemzeti érzést és öntudatot, és egyúttal növeli az érzékenységet a nemzetellenes elemekkel, törekvésekkel szemben. Olyan állapotok és személyek, akiket nyugalmas idõben megtûrnek, sõt néha tisztelnek is, a nemzeti lelkesedés fellángolásának idején nemcsak visszautasításban részesülnek, hanem olyan ellenállásra is találnak, amely gyakran végzetükké válik.
A novemberi események által felszínre vetett állami élõsdiek finom ösztöne már sejti népünk szabadságharcának egy bölcs szövetségpolitika által támogatott feltámadásában és annak következményeként jelentkezõ nemzeti fellángolásában a saját bûnös léte megsemmisülésének lehetõségét.
Így már megérthetjük, hogy 1918 óta a mérvadó kormánykörök külpolitikai tekintetben is mindig csütörtököt mondtak, és hogy az állam vezetõsége csaknem tervszerûen mindig a német nemzet valódi érdekei ellen dolgozott. Mert ami az elsõ pillanatban talán tervszerûtlennek tûnhetett fel, arról tüzetesebb vizsgálódás után megállapítható, hogy következetes folytatása annak az útnak, amelyre leplezetlenül az 1918. évi novemberi forradalom lépett elõször.
Természetesen különbséget kell tennünk a felelõs, helyesebben az állam ügyeinek ama vezetõi között, akiknek felelõsséggel kellene tartozniuk, másrészt parlamentünk politikusainak nagy átlaga, és végül a birkatürelmû népünk nagy, közös nyája között. Az elsõ csoporthoz tartozók tudják, hogy mit akarnak, a második helyen említettek velük együtt csinálják mindazt, vagy azért, mert nincsenek tisztában vele, hogy mit tesznek, vagy pedig azért, mert túlságosan gyávák hozzá, hogy a felismert káros tevékenységgel

szemben kíméletlenül fellépjenek. Végül a harmadik helyen említettek esztelenségbõl és ostobaságból alkalmazkodnak a többiekhez.

Míg a Nemzeti Szocialista Német Munkáspárt csak csekély taglétszámú és kevéssé ismert egyesülés volt, addig a külpolitikai problémák a párttagok szemében csak alárendelt szerepet játszottak. Ennek oka az, hogy ami mozgalmunk alapjában véve mindig azt a felfogást vallotta kellett is vallania , hogy a külsõ szabadság nem égi vagy földi hatalmak által adott ajándék, hanem inkább belsõ erõkifejtés gyümölcse. Csak összeomlásunk okainak megszüntetésével és vámszedõinek megsemmisítésével lehet a külsõ szabadságharc elõfeltételeit megteremteni.

Így érthetõ, ha ifjú mozgalmunk elsõ idejében a külpolitikai kérdések a belsõ reformtörekvések fontosságával szemben háttérbe szorultak.

Amint azonban a kicsiny, jelentéktelen egyesülés keretei bõvültek és a fiatal alakulat egy nagy szövetség jelentõségére tett szert, egyszerre feltámadt annak a szükségessége is, hogy a külpolitikai kérdések irányítása tekintetében állást foglaljunk. Irányelveket kellett megállapítanunk, amelyek világnézetünk alapvetõ tételével nemcsak nem ellenkeznek, de annak egyenes folyományát képezik.

Éppen népünk külpolitikai iskolázatlanságának következtében hárul fiatal mozgalmunkra az a feladat, hogy mind az egyes vezetõk, mind a széles rétegek részére nagyvonalú irányelvek alapján a külpolitikai gondolkodásmódnak olyan formáját biztosítsa, amely elõfeltétele lesz minden, egykor gyakorlatilag megvalósítandó külpolitikai elõkészítési munkának népünk szabadsága és a birodalom valódi szuverenitásának visszanyerése érdekében.

E kérdés megítélésénél elsõsorban annak kell elõttünk lebegnie, hogy a külpolitika is csak eszköz a cél eléréséhez, a cél viszont kizárólag népünk érdekeinek elõmozdítása. Egyetlen külpolitikai kérdés sem bírálható más szemszögbõl, mint abból, hogy most, vagy a jövõben használ-e vagy sem népünknek. Ez az egyetlen helyes felfogás, amelynek e kérdés tárgyalásánál érvényesülnie kell. Pártpolitikai, vallási, emberbaráti és általában minden egyéb szempontot teljesen figyelmen kívül kell hagyni.

Ha a háború elõtti német külpolitika feladata népünk és gyermekei földi létfeltételeinek biztosítása volt az e célhoz vezetõ utak kiépítésével, valamint az ehhez szükséges segítõ erõk, megfelelõ szövetségesek szerzésével, akkor ma ugyanez a feladata a német külpolitikának azzal a különbséggel, hogy a háború elõtt a német nép létfenntartásának ügyét a meglévõ független államhatalom erejével lehetett szolgálni, ezzel szemben ma elõször a nép erejét kell visszaadnunk szabad, erõs állam formájában. Ez az elõfeltétele egy erõsebb, népünk jövõjének biztosítását célzó gyakorlati külpolitika megvalósításának. Más szóval: a mai német külpolitika célja a szabadság ismételt kivívásának elõkészítése kell, hogy legyen. Emellett mindig szem elõtt kell tartanunk azt a sarkalatos alapigazságot, hogy a függetlenség visszaszerzésének lehetõsége nem a nemzet összefüggõ államterületének csorbítatlanságától, hanem sokkal inkább a kérdéses nép és állam, ha még oly kicsiny csonkjának létezésétõl is függ, amely a szükséges szabadság birtokában nemcsak gondozója a nép szellemi közösségének, hanem egyben elõkészítõje katonai szabadságharcának is. Ha egy százmilliós nép, csak azért, hogy állami együvé tartozását megvédje, eltûri a rabszolgaság jármát, rosszabb helyzetbe kerül, mint hogyha az ilyen államot, az ilyen népet szétzúznák, és annak csak töredéke maradna meg szabadsága teljes birtokában. Természetesen ez a megállapítás csak akkor érvényes, ha az utolsó töredék szent missziója tudatában teljesíti kötelességét, amely abból áll, hogy ne csak kulturális és szellemi elválaszthatatlanságát hangoztassa elszakított véreivel, hanem fegyveresen is elõkészítse a végleges felszabadulást a szerencsétlen elnyomottak újraegyesítése érdekében.

Megfontolandó még az is, hogy egy nép és állam elszakított területeinek a visszaszerzése elsõsorban az anyaország politikai hatalmának és szabadságának visszaszerzésétõl függ.

Éppen ezért a fõ terület szabadságának visszaszerzése érdekében az elszakított területek partikuláris érdekeinek háttérbe kell szorulniuk, mert egy nép elszakított véreinek, illetve egy birodalom elrabolt területeinek a felszabadítása nem az elnyomottak óhajára vagy a visszamaradottak tiltakozására valósul meg, hanem az egykori közös haza többé-kevésbé független töredékének hatalmi eszközei révén. Az elszakított területek visszaszerzésének elõfeltétele tehát a megmaradt csonkaország erõsítése, valamint a lelkekben parázsló törhetetlen elhatározása annak, hogy adott pillanatban ezt a keletkezõ új erõt az egész nép felszabadításának és egységesítésének a szolgálatába állítsák, vagyis az elszakított területek érdekeinek pillanatnyi háttérbe szorítása, hogy az anyaország számára biztosíthassák azt a politikai hatalmat és erõt, amely az ellenséges "gyõzök" diktátumát képes megtömi. Leigázott országrészek nem égõ tiltakozásuk eredményeként térnek vissza a közös birodalom kebelébe, hanem csak fegyveres erõvel.

A belpolitikai vezetésre hárul az a feladat, hogy ezt a fegyvert kovácsolja, a kovácsolás munkájának biztosítása és a fegyvertársak keresése viszont a külpolitika kötelessége.

Mûvem elsõ kötetében a háború elõtti szövetségpolitikánk félszegségét fejtegettem. A népünk jövõjét és létfenntartását biztosítani hivatott négy út közül a legkedvezõtlenebbet, a negyediket választották. Egészséges európai politika helyett gyarmati és kereskedelmi politikát követtek. Ennek hibás voltát legjobban az a hitük jellemezte, hogy ezáltal elkerülhetõ a fegyveres összetûzés. E kísérletezések eredménye ismeretes, és a világháború csak végsõ nyugtázása volt a birodalmi külpolitika hibás vezetésének.

A helyes út annak idején a harmadik lett volna: a kontinentális hatalom erõsítése új európai területek szerzése által, amelynek azután késõbbi kiegészítéséül lehetséges lett volna a gyarmati területek növelése. Ezt a politikát csak Angliával szövetségben lehetett volna keresztülvinni, vagy pedig a katonai erõt kellett volna rendkívüli módon fejleszteni. Ennek viszont a kulturális feladatok negyvenötven évre szóló teljes háttérbe szorítása lett volna a következménye. Ezt a felelõsséget vállalni lehetett volna. Egy nemzet kulturális jelentõsége csaknem mindig a legszorosabb kapcsolatban áll politikai szabadságával és függetlenségével, azok képezik elõfeltételeit, éppen azért semmiféle áldozat sem lehet túlságosan nagy egy nép politikai szabadságának biztosítása érdekében. Mindaz, amit az állam katonai hatalmának rendkívüli fejlesztésére a kultúrától elvon, késõbb bõségesen megtérül.

A perzsa háborúk nélkülözései a periklészi idõket virágoztattak fel, a pun háborúk gondjai következtében pedig Róma a magasabb kultúra szolgálatába szegõdött.

Természetesen a nép egyéb fontos kérdéseinek háttérbe szorítását, az állam késõbbi biztonságát szolgáló hadviselés elõkészítését mint egyetlen feladatot nem lehet ostoba és naplopó parlamenti többség elhatározására bízni. A fegyvertények elõkészítésére minden egyéb feladat háttérbe szorításával Nagy Frigyes atyja volt képes, de semmi szín alatt sem a mai zsidó szellemû demokratikus parlamentarizmus képviselõi.

Már ez oknál fogva is csak mérsékelt lehetett a háború elõtti idõben az európai területek fegyveres úton való megszerzésének elõkészítése, úgyhogy megfelelõ szövetségesek leendõ támogatása csak nehezen lett volna nélkülözhetõ.

A háború tervszerû elõkészítésérõl egyáltalán nem akartak tudni, éppen ezért az európai területszerzésrõl lemondottak, helyette a kereskedelmi és gyarmatosítási politika felé fordultak. Feláldoztak az Angliával való szövetséget anélkül, hogy helyette logikusan Oroszországra támaszkodtak volna, hogy azután a Habsburg tákolmánytól eltekintve mindenkitõl elhagyatva sodródjék népünk a világháborúba.

Mai külpolitikánk jellemzéséül mindenekelõtt meg kell jegyeznünk, hogy annak látható, vagy még inkább érthetõ iránya egyáltalán nincs. Ha a háború elõtt elhibázott módon a negyedik utat is választották, hogy azt is csak ritkán kövessék, akkor a forradalom óta még a legélesebb szem sem ismeri fel külpolitikánk célját. Hiányzik még inkább, mint a háború elõtt minden tervszerû megfontolás, és ha lenne ilyen, akkor is csak azt célozná, hogy

összezúzza népünk feltámadásának utolsó lehetõségét is.
Európa mai hatalmi viszonyainak rideg vizsgálata a következõ eredményhez vezet. Kontinensünk történelmét 300 év óta Angliának az a törekvése jellemzi, amellyel az egyes európai államok erõviszonyainak kölcsönös kiegyensúlyozása által igyekszik magának hátvédet biztosítani a nagy brit világpolitika céljai érdekében. Az angol diplomácia hagyományos célja Erzsébet királynõ uralkodása óta következetesen arra irányul, hogy minden eszközzel, szükség esetén fegyveres beavatkozással is, megakadályozza egy, az általános hatalmi keretekbõl kilépõ európai nagyhatalom kialakulását. Angliának e célt szolgáló hatalmi eszközei az esetek, az adott helyzet és feladat szerint különbözõk, a határozottság és akaraterõ azonban mindig egyforma. Minél nehezebb lett az idõk folyamán Anglia helyzete, annál szükségesebbnek találtak vezetõ politikusai az európai hatalmak versengésének fenntartásával a különbözõ erõk megbénítását. Az egykori északamerikai gyarmatok politikai elszakadása az európai hátvéd feltétlen megtartása érdekében még nagyobb erõfeszítésre késztette Angliát. Így összpontosult Anglia ereje Spanyolország és Németalföld mint tengeri hatalmak letörése után a fel-feltörõ Franciaország ellen, mígnem I. Napóleon bukásával Anglia hegemóniájának veszélyeztetése a legveszedelmesebb katonai hatalom részérõl is elintézettnek volt tekinthetõ.
Az angol külpolitika csak lassan vált németellenessé, egyrészt azért, mert a német nép, egységének hiánya miatt, nem jelentett Angliára nézve közelebbi veszélyt, másrészt azért is, mert egy bizonyos irányban nevelt közvéleménye csak lassan tudott ilyen új célkitûzést követni.
Anglia már 187071ben megszabta külpolitikájának új irányát. Azokat az ingadozásokat, amelyeket Amerika világgazdasági jelentõsége és Oroszország politikai hatalmának fejlõdése idézett elõ, Németország, sajnos nem használta ki. Emiatt a brit állampolitika eredeti célkitûzésének mind nagyobb mértékben meg kellett erõsödnie.
Anglia Németországban csakhamar kereskedelmi és ezáltal világpolitikai jelentõsége, és nem utolsósorban iparának óriási mérvû fejlõdése folytán egyenlõ mértékkel mérhetõ ellenlábasát látta. A világnak "békés gazdasági" úton való meghódítása az angol politikusoknak arra szolgált okul, hogy ellenállást szervezzenek vele szemben. Az, hogy ez az ellenállás jól szervezett támadás képében jelentkezett, teljesen megfelelt annak a politikának, amely nem a világbéke fenntartását, hanem a brit világuralom megerõsítését tartotta szem elõtt. Abban a körülményben, hogy az összes, katonailag számbajöhetõ államokat szövetségbe tömörítette, Anglia hagyományos elõvigyázatossága jelentkezett, amely éppen úgy szerepet játszik az ellenfél erejének lebecsülésénél, mint a saját pillanatnyi gyöngeségének a megállapításánál.
A diplomáciának nem is az a feladata, hogy egy nép hõsi pusztulását elõkészítse, hanem sokkal inkább, hogy ezt életrevaló módon fenntartsa. Minden ide vezetõ út célirányos, azok be nem tartása kötelességszegõ bûn.
Németország forradalmasításával a fenyegetõ germán világhegemónia veszélyét illetõ brit aggodalom is megszûnt. Ezóta Angliának sem érdeke már a német birodalom teljes eltörlése Európa térképérõl, ellenkezõleg: az angol diplomáciát az 1918. évi novemberi rettenetes összeomlás el sem képzelhetõ új és nehéz helyzet elé állította.
A brit világhatalom négy és fél éven keresztül harcolt azért, hogy egy kontinentális hatalom vélt túlsúlyát letörje. Hirtelen olyan bukás következett be, amely ezt a hatalmat szinte a föld színérõl is elsöpörni látszott. Úgy tetszett, hogy 48 óra leforgása alatt az európai egyensúly fenekestül felfordult: Németország megsemmisítése után Franciaország lett Európa elsõ kontinentális hatalma.
A német hatalom megsemmisítése által az európai kontinensen csak Anglia ellenségei nyerhettek. 1918 novemberétõl 1919 nyarának derekáig mégsem volt lehetséges a hosszan tartó háború alatt a nép széles rétegeinek támogatását jobban, mint bármikor azelõtt,

igénybe vevõ angol diplomácia irányváltoztatása, egyrészt saját népének hangulata, másrészt a katonai erõviszonyok következtében. Franciaország e téren magához ragadta a hatalmat, és így diktálhatott a többinek. Az egyedüli hatalom, amely ezekben a hónapokban az alkudozásoknak és cselekedeteknek más irányt adhatott volna, Németország, belsõ polgárháborúban vonaglott, úgynevezett államférfiai útján pedig ismételten kifejezte minden parancs teljesítésére vonatkozó készségét.
Ha a népek életében hiányzik valamely nemzetbõl önfenntartásának ösztöne, megszûnik aktív szövetségesi minõségének még csak a lehetõsége is, rendszerint rabszolganéppé süllyed és gyarmat sorsára jut.
Anglia számára nem maradt más hátra, mint hogy maga is részt vegyen a rablóhadjáratban, ha nem akarta, hogy Franciaország ereje túlságosan nagyra nõjön. Anglia a valóságban hadicéljait nem érte el. Egy európai hatalomnak a kontinentális európai erõviszonyok fölé emelkedését nemcsak hogy nem akadályozta meg, hanem még fokozottabb mértékben megalapozta.
Németország mint katonai hatalom 1914ben két állam közé volt beékelve, amelyek közül az egyik hozzá hasonló volt, a másik pedig nagyobb haderõvel rendelkezett. Ehhez járult még Anglia tengeri túlsúlya. Franciaország és Oroszország is határt szabott Németország hatalmi fejlõdésének. A birodalom rendkívül kedvezõtlen földrajzi fekvése ugyancsak hozzájárult, hogy az ország hatalma túlságosan nagyra ne nõhessen. Tengerpartja katonai szempontból az Angliával viselendõ háború esetére kedvezõtlen, kicsi és szûk, ezzel szemben a szárazföldi harcvonal túlságosan hosszú és nyílt volt.
Egészen más Franciaország mai helyzete. Katonailag az elsõ hatalom a kontinensen, komoly vetélytársa nincs. Határai délen Spanyolország és Olaszország felé védetteknek nevezhetõk, Németországgal szemben pedig hazánk elesettsége folytán tekinthetõ biztosítottnak. Partvidéke hosszú vonalon a brit birodalom idegközpontja elõtt fekszik, másrészt az angol központok nemcsak repülõgépek és messzehordó ágyúk részére jelentenének jó célpontot, hanem az angol kereskedelem és közlekedés útjai is ki lennének téve tengeralattjáró hajók hatásának.
Így lett a német hatalom elleni harc gyümölcse politikailag a kontinensen a francia hegemónia megerõsítése, katonailag Franciaország szárazföldi túlhatalmának biztosítása és az Amerikai Egyesült Államok egyenlõ tengeri hatalomként való elismerése, közgazdaságpolitikailag pedig a legfontosabb brit érdekeltségû területeknek az egykori szövetségesek részére való kiszolgáltatása.
Anglia megakadályozni igyekszik, hogy bármely kontinentális hatalom túlságosan nagy erõre és külpolitikai jelentõségre tegyen szert, mert a brit világhatalmi törekvések elõfeltétele az európai államok hatalmi erõinek kiegyensúlyozása. .
Franciaország ezzel szemben az egységes német hatalom megteremtésének megakadályozására, az erõviszonyok tekintetében kiegyensúlyozott, egységes vezetés nélküli kis német államok rendszerének a fenntartására, továbbá a Rajna bal partjának megszerzésére, mint európai hegemóniája megteremtésének és biztosításának elõfeltételére törekszik.
A francia államszervezés végcélja örökké ellentétben fog állni az angol államszervezés végsõ célkitûzéseivel.
Aki a fenti szempontok figyelembevételével vizsgálja Németország szövetségpolitikai lehetõségeit, annak arra a meggyõzõdésre kell jutnia, hogy az egyetlen gyakorlatilag megvalósítható szövetségi lehetõség az Angliával való összeköttetésben rejlik. Bármilyen rettenetes volt is Németországra nézve a brit háborús politika következménye, és bármennyire szenvedi azt még ma is, nem szabad szem elõl téveszteni azt a tényt, hogy Angliának ma már nem létérdeke Németország megsemmisítése. Ellenkezõleg, Anglia politikájának évrõl évre egyre jobban arra kell irányulnia, hogy a féktelen francia hegemóniát visszaszorítsa.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a negatív célok keresztülvitelére kötött szövetségek belsõ gyengeségben szenvednek. Csak közös hódítások, szerzemények, közös eredmények elérésének kilátása, és így mindkét oldal hatalmi növekedése kovácsol szorosan egymáshoz népeket. A németek rendkívüli csekély politikai érzékére vall az a körülmény, hogy egyik-másik külföldi államférfi német barátságában velünk szemben követendõ politikájuk különös biztosítékát látták. Teljesen lehetetlen ostobaság ez. Semmi egyéb, mint a politizáló német nyárspolgár példátlan együgyûségére valló spekuláció. Nincs olyan angol, amerikai vagy olasz politikus, aki valamikor is németekért küzdene. Minden angol, mint államférfi, természetesen elsõsorban angol lesz, minden amerikai amerikai, és nem fogunk olyan olasz államférfit találni, aki hajlandó lenne más politikát folytatni, mint olaszt. Aki tehát azt hiszi, hogy idegen nemzetekkel az ott uralmon levõ államférfiak németbarát érzelme alapján szövetséget tud kötni, az vagy ostoba, vagy hazug ember. Nemzetek sorsközössége sohasem kölcsönös nagyrabecsülésen, vagy vonzódáson, hanem mindkét félre nézve a célszerûségen alapszik. Amennyire igaz az, hogy az angol államférfi mindig csak angol állampolitikát fog ûzni és sohasem németet, éppen annyira igaz az a tétel is, hogy ennek az angol politikának lehetnek olyan határozott érdekei, amelyek a legkülönbözõbb okokból kifolyólag a német érdekekkel közös nevezõre hozhatók. Ez persze csak ideig-óráig tart így, és az érdekközösség máról-holnapra ellenkezõ végletbe csaphat át. A vezetõ államférfi ügyessége éppen abban nyilvánul meg, hogy saját állama érdekeinek keresztülvitelénél megfelelõ idõpontokban mindig olyan segítõtársakat talál, akik érdekközösségüknél fogva vele egy úton kell hogy haladjanak.
A most mondottak gyakorlati kihasználása csak a következõ kérdések tisztázása útján lehetséges: mindenekelõtt az a körülmény döntendõ el, mely államoknak létérdeke ma, hogy a német középeurópai hatalom teljes kikapcsolásával a francia gazdasági és katonai hatalom feltétlen egyeduralomhoz jusson? Mely államok fogják tehát saját létfeltételük és eddigi hagyományos politikájuk alapján a dolgok ily irányú fejlõdésében saját jövõjük veszélyeztetését látni?
Anglia nem kíván német világhatalmat, viszont Franciaország egyáltalán nem akar olyan hatalomról tudni, amelynek Németország a neve. A két felfogás között hasonlóságuk ellenére mégis óriási különbség van. Ma, amikor mi nem világhatalmi helyért küzdünk, hanem hazánk fennmaradásáért, nemzetünk egységéért és gyermekeink mindennapi kenyeréért, szövetségi politikánk csak két hatalom felé vezethet: Anglia és Olaszország felé.
Anglia nem óhajt olyan Franciaországot, amelynek katonai hatalmát Európa többi állama kiegyensúlyozni nem tudja. Anglia nem kívánhat olyan Franciaországot, amely Nyugateurópa roppant kiterjedésû vas és szénbányáinak birtokában megszerezheti a nagy veszéllyel járó világgazdasági hatalmi állás elõfeltételeit. Angliának semmi érdeke oly Franciaország, amelynek kontinentális politikai helyzete Európa többi államának a romjain annyira biztosított, hogy annak birtokában nagyobb vonalú francia világpolitika újjáéledése nemcsak lehetséges, hanem szinte feltartóztathatatlan. Az egykori Zeppelin bombák éjjelenként megszázszorozódnának. Szóval Franciaország katonai hatalmának túlsúlya erõsen megfekszi a nagy angol világbirodalom szívét.
Viszont Olaszország sem nézheti jó szemmel és nem kívánhatja a francia hatalom további erõsödését. Olaszország jövõjét azok a fejlemények befolyásolják, amelyek területileg a Földközi tenger körül csoportosulnak. Olaszországot nem Franciaország hatalmi helyzetének a megerõsítése, hanem sokkal inkább az a szándék ösztönözte a háborúra, hogy gyûlölt adriai ellenlábasának a kegyelemdöfést megadja. Franciaországnak a kontinensen való további erõsödése Olaszországra a jövõben csak korlátozóan hathat és emellett nem szabad szem elõl tévesztenünk azt az igazságot, hogy rokoni kötelékek a népek versengésében nem szoktak szerepet játszani.
A legjózanabb és a leghiggadtabb mérlegelés eredményeként tehát megállapítható, hogy

ma elsõsorban Angliának és Olaszországnak érdekei azonosak Németország legfontosabb létfenntartási kérdései tekintetében a német érdekekkel.
Semmi esetre sem szabad az ilyen szövetségi lehetõség megítélésénél három tényezõt figyelmen kívül hagyni. Ezek egyike bennünk, a másik kettõ a figyelembe jöhetõ államokban rejlik.
Lehet-e egyáltalán a mai Németországgal szövetségre lépni?
Lehet-e olyan állammal szövetkezni, amelynek vezetése évek óta a tehetetlenség legsiralmasabb képét és pacifista gyávaságot mutat, és amelynek népe nagyobb részében demokratikus marxista elvakultságában a saját népének és országának érdekeit is égbekiáltó módon elárulja?
Fogja-e valamely hatalom amelynek számára a szövetség több, és több is kell hogy legyen, mint a régi hármas szövetség pusztító értelmezéséhez hasonló és lassú rothadási folyamat fenntartására irányuló szavatossági szerzõdés, magát oly állammal szemben életre-halálra lekötelezni, amelynek jellemzõ életmegnyilvánulása kifelé görnyedt alázatosságban, befelé pedig a nemzeti erények szégyenteljes elnyomásában nyilvánul?
Az a hatalom, amely maga is ad valamit a tekintélyére, a mai (1924-25) Németországgal nem fog szövetségre lépni, mert azt nem is teheti. Szövetségre alkalmatlan voltunkban van a legfõbb oka ellenséges rablóink szolidaritásának. Minthogy Németország sohasem védekezik, kivéve parlamentünk néhány kiválasztottjának vészkiáltását, a világ többi részének semmi oka sincs arra, hogy értünk harcoljon. A jó Isten a gyáva népeket nem teszi szabaddá! Így még azoknak az államoknak, amelyeknek nem érdekük hazánk teljes megsemmisítése, azoknak sem maradt más hátra, mint hogy részt vegyenek a francia rablóhadjáratban, már csak azért is, hogy legalább ezáltal akadályozzák meg Franciaország kizárólagos megerõsödését.
Másodsorban nem szabad figyelmen kívül hagyni azt a nehézséget, amellyel az ellenséges államok tömegpropagandája útján bizonyos irányban befolyásolt nagy néprétegek hangulatának áthangolása jár. Nem lehet egy népet éveken keresztül barbár, rabló, vandál stb.-nek kikiáltani, hogy azután hirtelen az ellenkezõ tulajdonságokat fedezzük fel benne, és az egykori ellenséget szövetségesként ajánljuk.
Még nagyobb figyelmet kell azonban egy harmadik körülményre fordítanunk, amely Európa jövendõ szövetségeire nézve igen nagy fontosságú lesz.
Amennyire kevéssé érdeke Angliának brit állami szempontból Németország további tönkretétele, éppen olyan nagy érdeke fûzõdik a nemzetközi tõzsdezsidóságnak a dolgok ilyen irányú továbbfejlõdéséhez.
A hivatalos, vagy jobban mondva hagyományos brit politika és a mérvadó zsidó tõzsdések között sohasem mutatkozott nagyobb ellentét, mint a brit külpolitikai kérdések terén. A zsidó tõkések a brit állam érdekeivel ellentétben nemcsak Németország teljes gazdasági tönkretételét, hanem politikai rabszolgaságba döntését óhajtják. Német gazdasági életünk nemzetközivé tétele, vagyis a német munkaerõnek a zsidó világtõke hatalma alá hajtása csak politikailag bolsevizált államban lehetséges teljes mértékben. Ahhoz azonban, hogy a nemzetközi zsidó tõzsdetõke marxista rohamcsapatai a német nemzeti államot teljes mértékben megtörjék, külsõ baráti segítségre van szükségük. Franciaország csapatainak tehát addig kell a német államot ostromolniuk, amíg a letört birodalmat a nemzetközi zsidó nagytõke bolsevista rohamcsapatai végleg beveszik.
Ma a zsidó Németország teljes tönkretétele érdekében izgat. Bárhol a világon kövessenek is el támadást Németország ellen, azok szítói mindig zsidók. Mind békében, mind a háború alatt is a tõzsde és a marxista sajtó szította a gyûlöletet Németország ellen, addig, míg végre egyik állam a másik után feladta semlegességét és a népek valódi érdekeinek figyelmen kívül hagyásával belépett a világháború koalíciójának szolgálatába.
Emellett a zsidóság gondolkodásmódja teljesen világos. Németország bolsevizálását, vagyis a nemzetében és népében gyökerezõ német értelmiségnek a kiirtását, a német

munkaerõnek ezáltal lehetõvé váló zsarolását és a zsidó világtõke jármába törését csak a zsidó világhatalmi törekvések elõjátékának tekintik. Mint a világtörténelemben oly gyakran, e küzdelemben is Németországra helyezik a legfõbb súlyt. Ha népünk és államunk a vér és pénzsóvár zsidó zsarnokok áldozatául esik, akkor az egész föld e polip karjaiba zuhan. Ezzel szemben, ha Németország kiszabadítja magát ebbõl a halálos ölelésbõl, akkor az egész világon elmúlik ez a népeket fenyegetõ nagy veszedelem. A zsidóság romboló munkáját kétségtelenül latba veti, hogy a nemzetek ellenszenvét Németországgal szemben ne csak fenntartsa, hanem ha lehet, azt még fokozza is, tekintet nélkül arra, hogy ez a tevékenysége csak igen kis mértékben fedi az általa megmételyezett népek valódi érdekét. Általában a zsidóság egyes népeknél mindig azokkal a fegyverekkel küzd, amelyek a kérdéses nemzet ismert érzelemvilágánál fogva a leghatásosabbnak látszanak és a legtöbb eredménnyel kecsegtetnek. A mi vérségileg rendkívül széttagolt népünknél "világpolgári" pacifista eszmék röviden a nemzetközi jelszavak azok, amelyeket a zsidóság hatalmáért folytatott küzdelmében felhasznál. Franciaországban az általa felismert és helyesen megítélt sovinizmussal dolgozik, Angliában pedig gazdasági és világpolitikai eszközökkel. Csak ha már ilyen úton-módon bizonyos gazdasági és politikai túlsúlyra tett szert, rázza le ezeknek a kölcsönkért fegyvereknek a béklyóit, hogy ugyanolyan mértékben térjen vissza akaratának és küzdelmének valódi céljához. Egyre gyorsabban pusztít, míg végül egyik államot a másik után változtatja romhalmazzá, hogy a romokon azután a független örök zsidó birodalmat kelthesse életre.
Angliában éppen úgy, mint Olaszországban világos, sõt néha feltûnõen szembeötlõ az az ellentét, amely a jobb és állandóbb állampolitikai felfogás a zsidó tõzsdevilág akaratával ütközik. Csak Franciaországban áll fenn, ma inkább mint bármikor azelõtt, belsõ összhang a zsidó által vezetett tõke és a soviniszta alapon álló nemzeti kormányzati politika között. Ez a körülmény különösen nagy veszélyt jelent Európa fehér fajaira nézve. A néger vérrel elkövetett fertõzés a Rajna mellett, Európa szívében éppen úgy visszatükrözte népünk e soviniszta halálos ellenségének szadista és elvetemült bosszúvágyát, mint a zsidó jéghideg számítását, amely Európa vérkeveredését a központban óhajtja megkezdeni, hogy a fehér fajnak az alsóbbrendû emberrel való megfertõzésével megalapítsa saját uralmának elõfeltételeit.
Amit Franciaország saját bosszúvágyából a zsidók tervszerû vezetése mellett Európában véghezvisz, az bûn a fehér emberrel szemben, és valamikor az eljövendõ nemzedék amely a vérfertõzésben az emberiség eredendõ bûnét ismeri fel ítélõszéke elé fogja szólítani ezt a népet.
Németországra a francia veszély azt a kötelezettséget rója, hogy minden érzelmi mozzanat félretételével annak nyújtsa a kezét, akit éppen úgy fenyeget Franciaország uralmi vágya, és aki éppen oly kevéssé hajlandó azt tûrni és elviselni, mint saját maga. Európában Németország számára belátható idõn belül csak két szövetséges jöhet számításba: Anglia és Olaszország!
Aki Németországnak a forradalom óta követett külpolitikáját vizsgálja, annak a kormányaink érthetetlen folytonos kudarcai miatt vagy egyszerûen kétségbe kell esnie, vagy lángoló felháborodásában az ilyen kormánynak hadat kell üzennie. Amit tesznek, arra már azt se mondhatjuk, hogy butaság. Ami ugyanis minden gondolkodó egyén számára lehetetlennek tûnnék fel, azt a mi novemberi pártjaink "szellemi óriásai" elkövették: esengtek Franciaország kegyeiért. Igenis. Ezekben az években a javíthatatlan ábrándozó megható együgyûségével ismételten megkísérelték a közeledést Franciaországhoz, ismételten bókoltak a "nagy nemzetnek", és a francia hóhér minden trükkjében az érzelmi változást vélték felfedezni. Politikánk valódi irányítói természetesen sohasem estek e téves hiedelembe. Részükre a Franciaországhoz való közeledés csak természetes eszköz volt arra, hogy ilyen módon minden szövetségi politikát szabotáljanak. Õk sohasem voltak tévedésben Franciaország és háttérben álló emberei célját illetõen.

Csak úgy tettek, mintha becsületesen hinnének a német nép sorsának ezúton való jobbrafordulásában, nehogy más utakra térjen maga a nép.
Természetesen nekünk is nehéz mozgalmunk keretében Angliát mint jövendõ szövetségest feltüntetni. Zsidó sajtónk nagyon jól értett ahhoz, hogy miként lehet a gyûlöletet ismételten különösen Angliára összpontosítani. Néhány kihasználható német készségesen rászállt erre a zsidó lépvesszõre, és miközben a német tengeri hatalom "újbóli megerõsödésérõl" fecseg, gyarmataink kirablása ellen tiltakozik, azok visszaszerzését javasolja, propagandaanyagot szolgáltat, amelyet azután a zsidó banda angliai fajtestvéreinek továbbít. Annak ma már a legalacsonyabb szintû politika urainak agyában is derengenie kell, hogy mi tengeri hatalom stb. ért nem harcolhatunk. A német nemzeti erõnek e célra való összpontosítása helyzetünknek Európában való elõzetes és legalaposabb biztosítása nélkül már a háború elõtt is esztelenség volt. Ma pedig az ilyen remény azok közé a badarságok közé tartozik, amelyeket a politika világában bûnnek nevezünk,
Néha valóban kétségbeejtõ volt látni, hogy miként foglalkoztatták a zsidó vezetõk népünket teljesen mellékes ügyekkel, miként bírták rá nyilatkozatok és tiltakozások tételére, miközben Franciaország egyik darabot a másik után szakította ki népünk testébõl, és függetlenségünk alapjait tervszerûen ásta alá. Különösen egy vesszõparipára kell gondolnom, amelyen ezekben az években a zsidóság rendkívüli ügyességgel lovagolt: Déltirolra.
Ha ezen a helyen éppen ezzel a kérdéssel foglalkozom, nem utolsósorban azért teszem, hogy leszámoljak azzal az álnok bandával, amely széles néprétegeink feledékenységére és butaságára épít. Nemzeti felháborodást merészel színlelni, már pedig ez tõle különösen a parlamenti csalóktól valójában távolabb esik, mint a szarka a becsületes tulajdonjog elismerésétõl.
Hangsúlyozni kívánom, hogy azok közé az emberek közé tartozom, akik amikor Déltirol sorsáról is döntöttek 1914 augusztusától 1918 novemberéig ott harcoltak, ahol ezt a területet is vérük hullásával védelmezték: a hadseregben. Ezekben az években kivettem részemet a harcból, éspedig nem azért, hogy Déltirol elvesszen, hanem hogy éppen úgy, mint minden német területet, ezt is megtarthassuk a hazának.
Akik akkor nem harcoltak velünk, azok a politizáló párt söpredékének parlamenti zsiványai voltak. Míg mi abban a meggyõzõdésben harcoltunk, hogy csak a háború gyõzelmes befejezése tudja Déltirolt is megtartani a német népnek, addig ezek az Efialteszek gonosz nyelvükkel addig izgattak és áskálódtak a gyõzelem ellen, míg végre a harcoló Siegfriedet orvul ledöfték.
Déltirol megtartását nem a parlamenti szószátyárok bécsi Városház téri vagy a müncheni Feldherrnhalle elõtti lázító beszédei biztosítottak, hanem kizárólag a harcoló arcvonal zászlóaljai. Aki ezeket összetörte, az árulta el Déltirolt éppen úgy, mint az összes többi német területet.
Aki azt hiszi, hogy tiltakozások, nyilatkozatok vagy egyesületi felvonulások által a déltiroli kérdés megoldható, az vagy közönséges bitang, vagy német nyárspolgár. Legyünk tisztában azzal, hogy az elveszett területeket nem az Úristenhez való ünnepélyes fohászkodással, vagy a Népszövetségben való jámbor bizakodással, hanem csak fegyveres erõvel fogjuk visszaszerezni.
Most tehát az a kérdés, hogy ki lesz hajlandó az elveszett területeket fegyverrel visszahódítani.
Ami engem illet, határozottan és becsületesen állíthatom, lenne még bennem annyi bátorság, hogy parlamenti fecsegõkbõl, egyéb pártvezetõkbõl és különféle fõtanácsosokból alakítandó parlamenti rohamzászlóalj élén részt vegyek Déltirol gyõzelmes visszahódításában. Igazán örülni tudnék annak. ha egyszer az ilyen "gyújtó szavú" tiltakozók feje felett néhány srapnel robbanna szét. Azt hiszem, hogyha egy róka bejut a

tyúkólba, a riadalom aligha nagyobb, és a szárnyasok menekülése aligha gyorsabb, mint a pompás "szájhõs egylet" futása lenne.

A legalávalóbb azonban az egész dologban, hogy ezek az urak maguk sem hiszik, hogy valamit is el tudnak érni. Õk maguk tudják legjobban cselekedeteik lehetetlen és jámbor voltát, de éppen azért cselekszenek így, mert kétségtelenül valamivel mégiscsak könnyebb Déltirol visszaszerzéséért fecsegni, mint egykor annak megtartásáért harcolni. Mindenki eleget tesz tehát a reá esõ feladatnak; mi vérünket áldoztuk, ez a társaság pedig a csõrét koptatja.

Különösen pompás látványt nyújt a bécsi legitimista körök felfuvalkodása Déltirol visszahódítása körüli munkájuknál. Hét év elõtt fenséges és magasztos uralkodóházuk is hozzájárult hitszegõ árulásának gaztettével ahhoz, hogy a világkoalíció gyõzõként Déltirolt is elhódítsa. Abban az idõben ezek a körök támogatták áruló dinasztiajuk politikáját, és egy fabatkát sem törõdtek sem Déltirollal, sem mással. Természetesen ma egyszerûbb e területekért a harcot felvenni, mert most ez a harc csak "szellemi" fegyverekkel folyik. Márpedig mindig könnyebb tiltakozó gyûléseken belsõ magasztos felháborodással torkukat rekedtre beszélni és hírlapi cikkek megírásával ujjukat sebesre körmölni, mint pl. a megszállott Ruhrvidéken mondjuk a hidakat levegõbe röpíteni.

Hogy bizonyos körök a déltiroli kérdést az utóbbi években a német-olasz viszony sarkpontjává tették, annak az oka egészen kézenfekvõ. A zsidók és Habsburg legitimisták legnagyobb érdeke fûzõdik Németország oly szövetségpolitikájának a megakadályozásához, amely egy napon ismét a szabad Németország feltámadásához vezethetne. Nem Déltirol iránti szeretetük vezérli õket mert hiszen e kérdés megoldásának ez legfeljebb csak ártana , hanem az esetleges német-olasz kölcsönös megértéstõl való félelmük.

Csak e körök hazug és rágalmazó tendenciájának tudható be a dolgoknak egészen rideg és kihívó módon való, oly értelmû beállítása, mintha mi Déltirolt elárultuk volna. Ezeknek az uraknak egész nyíltan meg kell mondanunk: Déltirolt elõször is azok a németek árultak el, akik 1914-1918-ig feltéve, hogy épkézláb emberek voltak nem küzdöttek a harctereken, és nem szolgálták hazájukat; másodszor: mindenki, aki ezekben az években nem erõsítette népünk ellenálló képességét a háború végigharcolására és nem szilárdította népünk kitartását a harc befejezése érdekében; harmadsorban: mindenki elárulta Déltirolt, aki a novemberi forradalom kitörésében akár ténylegesen részt vett, akár pedig gyáva meghunyászkodásával hozzájárult ahhoz, hogy a Déltirolt egyedül megmenteni képes fegyvereinket megsemmisítsék; végül negyedszer: elárultak mindazok a pártok és azok hívei, akik a versaillesi és saint-germaini szerzõdést aláírták.

Igenis, így állanak az ügyek, vitéz szájhõs uraim! Engem ma már csak az a józan megállapítás vezet, hogy elveszett területeink visszaszerzése nem csiszolt parlamenti szónoklatokkal, hanem egyedül fegyverrel, véres harcok árán érhetõ el.

Nem habozok annak a kijelentésével sem, hogy miután a kocka már eldõlt, Déltirolnak háború útján való visszaszerzését nemcsak hogy lehetetlennek tartom, hanem a kérdés ilyen megoldását személy szerint is elutasítanám. Tenném ezt abban a meggyõzõdésben, ha egyszer ilyen véráldozatot latba vetnénk, akkor azt bûn lenne kétszázezer német kedvéért tenni, amikor még mintegy hétmilliónyi német szenved idegen járom alatt és a német nemzet ütõerét képezõ területeken afrikai néger hordák tobzódnak.

Ha a német nemzet meg akarja szüntetni Európából való kiirtásának veszélyét, akkor nem szabad a háború elõtti hibájába esnie, Istent és az egész világot ellenségévé tennie, hanem fel kell ismernie legveszélyesebb ellenfelét, hogy azután ez ellen összpontosíthassa egész erejét. Ha a gyõzelmet még ha más irányú áldozatok árán is kivívta, akkor népünk eljövendõ nemzedékei nem fognak bennünket elítélni. Annál inkább méltányolni fogják a súlyos szükséget, a nehéz gondot, és az ebbõl eredõ keserû elhatározásokat, minél fényesebb lesz a belõlük fakadó eredmény.

Az az igazság vezéreljen bennünket, hogy egy állam elveszett területeinek visszaszerzése elsõsorban az anyaország politikai függetlenségének és hatalmának visszaállításától függ. Ezt ügyes szövetségi politika útján lehetõvé tenni és biztosítani legelsõ feladata legyen külpolitikánk erõteljes vezetõségének. Különösen nekünk, nemzetiszocialistáknak kell óvakodnunk attól, hogy a zsidók által vezetett szájhõs hazafiak uszályhordozói legyünk. Jaj nekünk, ha ami mozgalmunk is a nagy leszámolás elõkészítése helyett tiltakozásokban éli ki magát.
A Habsburg államhullával való nibelungi szövetség fantasztikus értelmezése mellett ezzel a tákolmánnyal együtt Németország is tönkrement. A mai külpolitikai lehetõségek mérlegelésénél a képzelõdõ érzékenykedés a legjobb eszköz arra, hogy új életre kelésünket örökre lehetetlenné tegyük.
Szükségét érzem annak, hogy egész röviden foglalkozzam azokkal a kifogásokkal, amelyek az elõzõk során feltett három kérdésre vonatkoznak.
Elõször: akar-e egyáltalán valaki a mai Németországgal szövetkezni? Másodszor: alkalmasnak látszanak-e az ellenséges nemzetek ilyen átcsoportosításra?
Harmadszor: vajon a zsidóság meglévõ befolyása nem lesz-e erõsebb minden belátásnál és jóakaratnál, és nem keresztez-e, és semmisít-e meg minden tervet?
Az elsõ kérdés egyik felét már némileg megvilágítottam. Magától értetõdõ, hogy a mai Németországgal senki sem fog szövetkezni. Nincsen a világnak olyan hatalma, amely sorsát olyan államhoz merné kötni, amelynek kormányai minden bizalmat lehetetlenné tesznek. Azt a kísérletet azonban, amellyel nemzetünk sok tagja a kormány ténykedését népünk mai nyomorúságos gondolkodásmódjával akarja magyarázni vagy menteni, a legerélyesebben vissza kell utasítanunk.
Igaz ugyan, hogy népünk jellemtelensége hat év óta szomorú arányokat ölt, közömbössége a legfontosabb kérdésekkel szemben is valóban lesújtó, gyávasága pedig néha égbekiáltó. Azonban sohase feledjük el, hogy ezek ellenére mégis olyan népröl van szó, amely pár évvel ezelõtt a legfennköltebb emberi erények csodálatra méltó példáját adta. 1914 augusztusától kezdve a népek hatalmas küzdelmének befejezéséig a világ egyetlen népe sem tanúsított több férfias bátorságot, szívósabb kitartást és türelmet, mint a mi nyomorulttá vált német népünk. Senki sem foghatja ránk, hogy a mai idõk gyalázatossága népünk természetének jellegzetes kifejezése. Amit ma körülöttünk és magunkban is meg kell éreznünk, az csak az 1918. év november 9i irtózatos árulás ész és értelemromboló hatásának a következménye. Itt inkább, mint bárhol másutt érvényesül a költõ szava: "A gonosz csak gonoszt szülhet. " De még ebben az idõben sem vesztek el teljesen népünk jó alapvonásai, csak szunnyadnak a mélyben. Néha a fekete felhõkkel bevont égen villanásként jelentkezik e nép erénye, amelyre a késõbbi Németország mint a kezdõdõ gyógyulás elsõ jelére fog visszaemlékezni. Nem egyszer találkozott ezer és ezer német ifjú, akik áldozatkész elhatározással, önként és örömmel voltak készek ifjú életüket hõn szeretett hazájuk oltárán feláldozni. Az emberek milliói ismét serényen, odaadással dolgoznak, mintha a forradalom sohasem dúlt volna. A kovács ismét üllõje elõtt áll, a paraszt az eke után ballag és a tudós szobájában görnyed. Mindnyájan egyenlõ igyekezettel és egyforma odaadással teljesítik kötelességüket.
Elnyomatásunk már nem az egykori jóváhagyó mosollyal, hanem elkeseredett arcokkal, ökölbe szorított kezekkel találja magát szemben. Érzelmi tekintetben mindenesetre nagy változás ment végbe.
Ha mindez ma még nem nyilvánul meg a politikai hatalmi eszme újjászületésében és népünk önfenntartási ösztönében, akkor a felelõsség ezért azokra hárul, akik 1918 óta nem annyira az ég küldetése, mint saját feltolakodásuk folytán vezetik vesztébe népünket.
Igenis, ha ma nemzetünket hibáztatják, akkor legyen szabad megkérdeznünk: mit tettek annak érdekében, hogy megjavuljon? Kormányunk valóságban alig létezõ terveinek a népünk részérõl élvezett kismérvû támogatása csak nemzetünk csekély életerejének

megnyilatkozását vagy még inkább e nagy értékkel való bánásmód teljes csõdjét jelenti.
Mit tettek kormányaink a büszke önérzetnek, a férfias dacnak és izzó gyûlöletnek népünkben való újraélesztése céljából?
Amikor 1919-ben az úgynevezett "békeszerzõdést" rákényszerítették a német népre, joggal lehetett remélni, hogy éppen e mértéktelen elnyomás által fog hatalmasan elõtörni a német nép szabadság utáni vágya. Békeszerzõdések, amelyek követelései ostorcsapásként sújtják a népet, nem ritkán szítják az elsõ szikrát a késõbbi felkeléshez.
A nemzeti szenvedélyek forrpontig való korbácsolásának micsoda eszközévé válhatott volna a mértéktelen zsarolás és szégyenteljes megaláztatás akaraterõs kormány kezében! Hihetetlenül fel lehetett volna korbácsolnia nép közömbösségét elõször felháborodássá, majd lobogó dühvé ezeknek a szadista szörnyûségeknek a propaganda céljaira történõ zseniális felhasználásával! Nagyon sokszor lehetett volna e szégyenteljes pontok minden sorát mindaddig népünk fejére olvasni, míg végre hatvanmillió férfi és nõ szívében a közösen érzett szégyen és gyûlölet oly tüzes lángtengerré vált volna, amelynek tûzébõl hatalmas akarás nõtt volna ki és ez a kiáltás hangzott volna el: "Mi ismét fegyvert akarunk!"
Igen, csak ezt eredményezheti az ilyen békeszerzõdés. Mérhetetlen elnyomásában és szemérmetlen követeléseiben a leghatásosabb propagandaeszköz rejlik egy nemzet szunnyadó életerejének felrázásához.
De akkor mindenesetre a gyermek ábécéjétõl kezdve a legutolsó újságig, minden színháznak, minden mozinak, hirdetõoszlopnak és minden szabad deszkakerítésnek ez egyedüli nagy küldetés szolgálatába kell állnia, míg végre a mi "egylethazafiaink" fohásza: "Uram szabadíts meg bennünket!" a legkisebb ifjú agyában is lángoló kérelemmé alakul át: "Mindenható Isten, áldd meg egyszer ami fegyvereinket, légy oly igazságos, mint amilyen mindig voltál, ítélj most, vajon méltók vagyunk-e a szabadságra. Urunk, áldd meg a mi harcunkat. "
Mindent elmulasztottak, és semmit sem tettek.
Ki csodálkozhat tehát azon, ha népünk nem olyan, mint amilyen lehetne és kellene lennie, ha a másik világ bennünk csak poroszlót, szolgálatkész kutyát lát, amely hálásan nyalja az öt elõbb még fenyítõ kezet.
Szövetségkötési képességünk kétségtelenül sokat szenvedett népünk, de különösen kormányunk által. Ez az oka annak, hogy nyolc év határtalan szenvedése ellenére is csak oly kevéssé vágyódik e nép a szabadság után. Amennyire az aktív szövetségi politika népünk értékének felbecsülésétõl függ, éppen annyira függ ez az értékelés olyan kormányhatalomtól, amely nem idegen államok napszámosa, a népi erõk kifejlõdésének kerékkötõje, hanem sokkal inkább a nemzeti öntudat hirdetõje akar lenni.
Ha népünknek olyan kormánya lesz, amely ebben fogja hivatását látni, akkor hat év sem fog beletelni, és a birodalom merész külpolitikai vezetõi a szabadság után szomjúhozó bátor nép akaratára tudnak támaszkodni.
A második kifogást, ti. az ellenséges népek barátságos szövetségesekké változtatásának nehézségét a következõkben válaszolhatjuk meg.
A külországokban a háborús propaganda által kitermelt németellenes hangulat mindaddig megmarad, amíg az újjáéledés jelei nem mutatkoznak, és amíg a német birodalom nem nyeri el ismét olyan állam jellegzetességét, amely az általános európai sakktáblán szerepet játszik, és amellyel számolni kell. Csak akkor, ha a kormányban és a népben kétségtelenül mutatkozik a szövetségkötési képesség, gondolhat egyik vagy másik hatalom azonos érdeke alapján arra, hogy propaganda útján a közhangulatot megváltoztassa.
Természetesen ez is évekig tartó munka eredménye. Éppen a nép hangulatának átváltozásához szükséges hosszú idõben leli magyarázatát az a nagy óvatosság, amellyel e tekintetben el kell járni. Ugyanis az ember nem fog ilyen munkába kezdeni, ha nincs feltétlenül meggyõzõdve e munka értékérõl és annak késõbbi eredményérõl. Nem fogjak

megkísérelni a nemzet egész gondolatvilágának megváltoztatását egy szellemes külügyminiszter üres fecsegése alapján, anélkül, hogy az új irányú eltolódás valódi értékére nézve ne volna biztosítékuk. A tévedés ezen a téren könnyen a közvélemény teljes szétforgácsolásához vezethet. Egy állammal való késõbbi szövetségkötés legjobb biztosítéka nem az egyes kormánytagok ömlengõ beszédében, hanem sokkal inkább egy célszerûnek látszó kormányirányzat látható állandóságában és hasonló szellemû közvéleményben rejlik. Ez a biztosíték annál erõsebb lesz, minél erõteljesebb a kormányhatalom látható tevékenysége a propaganda útján való elõkészítés terén. Más szóval: minél kevésbé félreérthetõ módon tükrözi vissza a közhangulat a kormány célkitûzéseit.

A mi helyzetünkben egy népet akkor fogunk szövetségkötésre alkalmasnak találni, ha kormánya és közvéleménye egyaránt tántoríthatatlanul hirdeti és képviseli a szabadságharc eszméjét. Ez az elõfeltétele olyan idegen államok közvéleményét átalakítandó munka megkezdésének, amelyek saját belátásuk alapján legelemibb érdekeik képviseletében hajlandók az arra alkalmasnak látszó nép oldalán közös utakon járni, tehát vele szövetséget kötni.

Szem elõtt kell tartanunk, hogy egy nép határozott lelkivilágának a megváltoztatása nagy munkát igényel, amit eleinte sokan nem fognak megérteni. Éppen ezért bûn és hiba lenne ellenlábas elemek számára támadási felületet nyújtani.

Be kell látnunk, hogy egy ideig eltart az, amíg a nép a kormány tulajdonképpeni szándékát teljesen megérti, mert bizonyos politikai tevékenység elõmunkálatainak végsõ céljára nézve felvilágosítás nem adható. Ezért csak a tömeg vak hitével vagy a politikailag magasabb színvonalon álló vezetõ rétegek ösztönös megérzésével lehet számolni. Minthogy azonban sok emberbõl hiányzik az a politikai látnoki érzék és tehetség, felvilágosítások pedig politikai okokból nem adhatók, az értelmiségi vezetõ egyéniségek egy része mindig ellene fog fordulni az új irányzatoknak, minthogy azok átláthatatlanságuk folytán, könnyen kísérletnek tekinthetõk. Így ébreszti fel ez a tevékenység az aggódó konzervatív államférfiak ellenállását.

Ez okból a legfõbb kötelesség az, hogy kicsavarjanak az ily kölcsönös megértés elõkészítését zavarni akarók kezébõl a lehetõség szerint minden fegyvert, különösen akkor ha úgy, mint a mi esetünkben csak felfuvalkodott politikusok és kávéházi nyárspolgárok teljesen megvalósíthatatlan fecsegésérõl van szó. Új hadiflotta után való kiabálás és gyarmataink visszaszerzésének hangoztatása valójában csak együgyû szószátyárkodás, amelynek gyakorlati kivitelével higgadt megfontolás mellett alig lehet számolni. Ezek részben balga, részben bolond, de mindenesetre a halálos ellenség szolgálatában álló bajnokok bárgyú ömlengései. Angliában politikailag kihasználják, és ez semmi szín alatt sem nevezhetõ Németországra nézve kedvezõnek. Így élik ki magukat az emberek Isten és az egész világgal szembeni kárt okozó tüntetésekben, és megfeledkeznek arról az alapigazságról, amely minden sikernek alapfeltétele, arról, hogy amit teszel, azt alaposan tedd. Ha az ember öt vagy tíz állammal szemben duzzog, elmulasztja egész szellemi és fizikai erejének a legveszedelmesebb ellenfélre való összpontosítását, és feláldozza az ügy szövetség útján való rendezésének lehetõségét.

E téren is nagy hivatás hárul a nemzetiszocialista mozgalomra. Meg kell népünket tanítani arra, hogy tekintsen el a kicsiségektõl és mindig a nagy célok felé törjön. Ne aprózza el magát mellékes dolgokban, hanem sohase felejtse el, hogy az a cél, amelyért ma mindnyájunknak küzdenünk kell, népünk puszta létfenntartása, és hogy az egyetlen ellenség, amelyet le kell terítenünk, az a hatalom, amely bennünket létfeltételünktõl megfoszt.

Gyakran sok minden okoz nekünk keserû fájdalmat. Ez azonban még koránt sem ok arra, hogy elveszítsük helyes ítélõképességünket, és esztelenül az egész világ ellen hadakozzunk, ahelyett, hogy egyesült erõvel a halálos ellenségre vetnénk magunkat.

A német népnek nincs erkölcsi joga mindaddig másokat vádolni, amíg a saját hazáját eláruló bûnösöket nem vonta felelõsségre. Helytelen eljárás az, ha Angliát, Olaszországot stb. a távolból szidjuk, velük szemben tiltakozunk, azokat a bitangokat pedig, akik ellenséges zsoldban fegyverünket kicsavarták, erkölcsi erõnket megtörték és megbénított országunkat harminc ezüstpénzért eladták, magunk között megtûrjük.
Az ellenség csak azt teszi, amit elõre látni lehetett. Magatartásából és tevékenységébõl tanulnunk kellene.
Aki nem képes a helyzet magaslatára emelkedni, annak meg kell gondolnia, hogy ezután már csak a lemondás marad hátra, mert a jövõre nézve minden szövetségi politika lehetõsége elvész. Ha Angliával nem akarunk szövetkezni azért, mert elrabolta gyarmatainkat, Olaszországgal, mert Déltirolt bekebelezte, Lengyelországgal és Csehszlovákiával általában véve nem, akkor lassanként Európában Franciaországon kívül amely mellékesen megjegyezve Elzász-Lotaringiát lopta el tõlünk senki sem marad.
Így emberileg érthetõ, hogy bizonyos, eddig ellenséges népek lelki átalakulása, tekintettel a jövõben fennálló érdekközösségre, kétségtelenül lehetséges akkor, ha államunk belsõ megerõsödése és a létfenntartásunkba vetett elhatározásunk bennünket a szövetségestársi minõségre képesít, továbbá, ha egy azelõtt ellenséges néppel való összeköttetésünk ellenzõinek ügyetlenséggel vagy gonosz áskálódással nem szolgáltatunk anyagot aknamunkájukhoz.
Legnehezebb az állásfoglalás a harmadik kérdés tekintetében. Elképzelhetõe, hogy a szövetségkötésre alkalmas nemzetek valódi érdekeinek képviselõi célkitûzéseiket a szabad népek és nemzetek halálos ellenségének, a zsidóságnak akaratával szemben megvalósíthatják? Képesek lesznek-e pl. a hagyományos brit állammûvészet erõi a pusztító zsidó befolyást megtömi vagy sem?
Amint már mondottam, erre a kérdésre nehéz válaszolni. Sokkal több tényezõtõl függ, semhogy határozott véleményt lehessen nyilvánítani. Az mindenesetre bizonyos: csupán egy államban tekinthetõ a jelenlegi államhatalom oly megalapozottnak és annyira az ország érdekeit szolgálónak, hogy politikai szükségességeknek a nemzetközi zsidó erõk által való megakadályozásáról már nem lehet beszélni. Ez Olaszország.
A harc, amelyet a fasiszta Olaszország habár alapjában véve talán öntudatlanul is (mit én nem hiszek) a zsidóság három fõ tényezõje ellen folytat, legjobb jele annak, hogy ha közvetett úton is, de kiverik ennek az államok feletti hatalomnak a méregfogát. A titkos szabadkõmûves páholyok betiltása, a nemzetközi sajtó üldözése, évek folyamán azt eredményezi, hogy az olasz kormány tekintet nélkül a zsidó világhidra sziszegésére egyre inkább az olasz nép érdekeit szolgálja.
Nehezebb a helyzet Angliában. A "legszabadabb demokrácia" országában a közvélemény leple alatt ma csaknem kizárólag a zsidó diktál és ennek ellenére ott is állandó küzdelem folyik a brit államérdekek képviselõi és a zsidó világdiktatúra elõharcosai között.
Hogy ezek az ellentétek gyakran mily erõs összetûzésekre vezettek, azt a háború után lehetett a legtisztábban felismerni, különösen a japán kérdésnek az angol hivatalos körök, másrészt a sajtó részérõl való különbözõ felfogása tekintetében. Közvetlenül a háború befejezése után ismét jelentkezett a régi feszültség Amerika és Japán között.
Természetesen a nagy európai világhatalmak sem maradhattak közömbösek az új háborús veszedelemmel szemben. Angliában minden rokoni kötelék ellenére sem lehetett az irigy aggodalom bizonyos érzését elnyomni az USA hatalmának nemzetközi, gazdasági és politikai növekedésével szemben. Az egykori gyarmatból, a nagy anya gyermekébõl úgy látszik, hogy a világ új ura támad fel. Az ember megérti, ha Anglia gondterhes nyugtalanságában régi szövetségeseit felülvizsgálja, és a brit kormány aggódva tekint olyan idõpont felé, amikor már nem azt fogjak mondani: "Anglia a tengerek ura", hanem az "USA tengerei".
A gigantikus amerikai államkolosszushoz szûzföldjének végtelen gazdagsága mellett

nehezebb hozzáférni, mint a körülzárt német birodalomhoz. Ha egykor itt is sor kerül a végsõ leszámolásra, ha Anglia egyedül marad, a végzet felette is beteljesedik. Azért nyúl mohón a sárga kéz után és oly szövetségbe kapaszkodik, amely fajilag talán nem igazolható, politikai szempontból azonban egyedül erõsítheti a brit világuralmat a felfelé törekvõ amerikai kontinenssel szemben.

Mialatt az angol államvezetõség az európai harctereken Amerikával közösen vívott harcok ellenére nem tudta elhatározni magát arra, hogy az ázsiai szövetségen kissé tágítson, az egész zsidó sajtó hátba támadta ezt a szövetséget.

Hogyan lehetséges az, hogy a zsidó sajtótermékek, amelyek 1918-ig hûséges zászlóvivõi voltak a Német Birodalom elleni brit harcnak, most egyszerre hitszegést követnek el, és külön utakon járnak?

Németország megsemmisítése nem angol, hanem elsõsorban zsidó érdek volt. Ugyanúgy ma Japán letörése kevésbé szolgál brit államérdeket, mint inkább a remélt zsidó világuralom vezetõinek messzemenõ kívánságait. Mialatt Anglia saját világuralmi helyzetének fenntartásán fáradozik, azalatt a zsidó saját támadást szervez annak elhódítására.

A zsidó a mai európai államokat egyrészt a nyugati demokrácia kerülõ útján, másrészt az orosz bolsevizmus közvetlen uralmán keresztül már akarat nélküli eszköznek tekinti saját kezében. De nemcsak az Óvilágot hálózták be, hanem az Újvilágot is ugyanez a sors fenyegeti. Zsidók uralkodnak az Amerikai Egyesült Államok tõzsdéin. Évrõl évre mindinkább egy százhúszmilliós nép munkaerejének vámszedõivé lesznek, és ma már csak nagyon kevés azok száma, akik a zsidóság legnagyobb bosszúságára még teljesen függetlenek.

Kiváló ügyességgel gyúrták át a közvéleményt és formáltak harci eszközt saját jövõjük érdekében.

A zsidóság legnagyobbjai azt hiszik, hogy e néprontó faj közeledik már ószövetségi küldetéséhez.

E nemzeti mivoltától megfosztott gyarmati területen belül egyetlen független állam is képes volna az utolsó órában az egész számítást keresztülhúzni. Mert bolsevista világ csak akkor állhat fenn, ha mindent magába foglal.

Feltéve, hogy csak egy állam is megtartja a maga nemzeti erõit és nagyságát, a zsidó zsarnoki uralom, mint minden kényuralom ezen a földön, elbuknak a nemzeti gondolattal szemben.

A zsidó tisztában van azzal, hogy noha sikerül neki ezeréves simulékonyságával az európai népeket aláaknázni és nemtelen fattyúkká nevelni, de az oly ázsiai nemzeti államot, mint Japánt, aligha volna képes ily sorsra juttatni. A zsidó ma a németet, angolt, amerikait és franciát utánozza, azonban a sárga fajhoz hiányoznak az összekötõ kapcsai. Ezért igyekszik a japán nemzeti államot hasonló alakulatok erejével megtömi, hogy megszabaduljon a veszélyes ellenféltõl.

A zsidó évezredes birodalmában irtózik a japán nemzeti államtól, és így annak megsemmisítését még saját diktatúrájának megalapítása elõtt óhajtja. Ma Japán ellen szítja a népeket, mint egykor Németország ellen. Így könnyen megtörténhetik, hogy mialatt az angol diplomácia a Japánnal való szövetség kiépítésén fáradozik, a brit zsidó sajtó már a szövetség elleni harcot követeli és a demokrácia hangoztatásával, meg "Le a japán militarizmussal és császársággal" csatakiáltással megsemmisítõ háborút készít elõ.

Így a zsidó ma Angliában megtagadta az engedelmességet. A zsidó világveszedelem elleni harc ezzel ott is megkezdõdik.

Ismét hatalmas feladat vár a nemzetiszocialista mozgalomra. Neki kell a nép szemét felnyitni, vele az idegen nemzeteket megismertetni, és újra meg újra felhívni a figyelmét a mi világunk valódi ellenségére. Az árja népek elleni gyûlölet helyett, még ha azok némelyikétõl egy világ is választ el, amelyekkel azonban bennünket mégis a vérközösség

vagy az összetartó közös kultúra köt össze, az emberiség gonosz ellenségét, minden szenvedés valódi okozóját, kell az általános bosszúnak föláldozni.
Gondoskodni kell arról. , hogy a halálos ellenséget legalább saját országunkban felismerjük, és a vele szemben folytatott harc mint egy megvilágosodottabb kor világító fáklyája a többi nép számára is megmutassa a küzdõ árja népek boldogulásához vezetõ utat. Egyebekben a józan ész legyen a vezetõnk, és az akarat az erõnk. Ez irányú szent kötelességünk adjon nekünk kitartást, legfõbb pártfogónk pedig hitünk maradjon.

XIV. Keleti tájékozódás vagy keleti politika

Két körülmény késztet arra, hogy Németországnak Oroszországhoz való viszonyát különös vizsgálatom tárgyává tegyem:
1. Az általános német külpolitika legfontosabb kérdésérõl van szó.
2. Ez a kérdés egyben a fiatal nemzetiszocialista mozgalom próbaköve, hogy világos-e gondolkodása és cselekvése helyes-e.
A népi állam külpolitikájának az a feladata, hogy az állam keretébe szervezett faj számára az élet lehetõségét biztosítsa, és ehhez képest a nép számának szaporodása, másrészt területének és termõföldjének nagysága és jósága között egészséges és természetes viszonyt teremtsen.
Ez a viszony csak akkor egészséges, ha a nép ellátását saját területén, saját termõföldje által biztosítja. Minden más állapot, még ha évszázadokig, sõt évezredekig tart is, egészségtelen; elõbb-utóbb az illetõ nép károsodásához, sõt mi több, pusztulásához vezet.
Egy nép létének függetlenségét csak megfelelõ nagyságú terület tudja e földön biztosítani.
Emellett a szükséges területi nagyságot nem kizárólag a jelen követelményei tekintetébõl kell megítélnünk, sõt még csak nem is a föld hozamának a nép számához viszonyított aránya alapján, mert mint már az elsõ kötetben, a "A háborús propaganda" címû fejezetben is kifejtettem, egy állam területének mint termõterületnek jelentõségéhez egy másik, a hadászati kérdés is járul. Ha a nép az ellátásához szükséges területi nagyságot, mint olyat biztosította is a maga számára, még mindig gondolni kell a terület megtartására is. Ez utóbbi pedig az államhatalom politikai erejében gyökerezik, amely viszont nem kis mértékben katonaföldrajzi szempontoktól függ.
Tisztán területi szempontból tekintve a dolgot, a Német Birodalom területi nagysága teljesen eltörpül az ún. világhatalmakéval szemben. E tételem megdöntése szempontjából ne hivatkozzék senki Angliára, mert hiszen az angol anyaország kétségtelenül csak fõvárosa annak a Brit Világbirodalomnak, amely az egész földkerekség egynegyed részét vallhatja sajátjának. Óriási kiterjedésû államok emellett az Amerikai Egyesült Államok, továbbá Oroszország és Kína. Hatalmas területi komplexumok ezek, amelyek területe részben több mint tízszeresét teszi ki a mai Német Birodalom területének. Magát Franciaországot is ezek közé az államok közé kell számítanunk. Nemcsak arra kell gondolnunk, hogy egyre nagyobb mértékben egészíti ki hadseregét a színes emberanyagból, hanem arra is, hogy ebben az országban az elnégeresedési folyamat olyan rohamléptekkel halad elõre, hogy lassanként egy afrikai állam európai földön való kialakulásáról lehet beszélni. A mai Franciaország gyarmati politikáját nem lehet összehasonlítani az egykori Németország gyarmati politikájával. Ha Franciaország fejlõdése a mai keretek között még háromszáz évig tartana, akkor a legutolsó frank vérmaradvány is kiveszne ebbõl az Európa-afrikai anyaországból. Ehelyett hatalmas település keletkeznék, a Rajnától le egészen a Kongóig, amelyet a folytonos vérkeveredés következtében elõálló alacsonyabb rendû faj népesítene be.
Ma a földön a hatalmak egész sorát láthatjuk, amelyek nagyrészt nemcsak népességük számával haladják meg német népünk erejét, de amelyek mindenekelõtt területük

nagyságában találják meg politikai hatalmi állásuk támaszát. Még sohasem volt a Német Birodalomnak a többi számottevõ világhatalomhoz viszonyítva a területi kiterjedés és lélekszám közötti viszonya olyan kedvezõtlen, mint történelmünk elsõ órájában, kétezer esztendõvel ezelõtt és ma. Annak idején fiatal népként rohammal törtünk be szétesõfélben levõ államalakulatok e világába, magunk is közremûködtünk ezek leghatalmasabbikának, Rómának lerombolásában. Ma az alakulófélben lévõ államhatalmak világában találjuk magunkat, és abban saját birodalmunk egyre többet veszít jelentõségébõl.
Szükségünk van arra, hogy ezt a keserû valóságot ma ridegen szemünk elõtt tartsuk. Szükséges, hogy a Német Birodalmat lélekszáma és területi kiterjedése tekintetében a többi államhoz hasonlítsuk, és ez irányú fejlõdését évszázadokon keresztül kövessük. Meg vagyok gyõzõdve arról, hogy mindenki, aki ezt teszi, megdöbbenve fog ráeszmélni arra a tényre, hogy Németország többé nem világhatalom, tekintet nélkül arra, hogy katonailag erõse vagy gyenge.
Ha a nemzetiszocialista mozgalom valóban nagy küldetésének tudatában, népünket a történelem számára meg akarja tartani, akkor az a kötelessége, hogy áthatva saját helyzetének felismerésétõl és fájdalmas voltától, számító céltudatossággal vegye fel a harcot azzal a zsarnoksággal és tehetetlenséggel, amely eddig a német népet külpolitikai útján kísérte. Kíméletlenül, a "hagyományokra" és elõítéletekre való tekintet nélkül, bátran, egy táborba toborzott népünk erejével el kell indulnia azon az úton, amely létünk szükségességébõl új területekre és új földre vezérli ezt a népet, és egyben megmenti attól a veszedelemtõl, hogy elpusztuljon, vagy pedig rabszolga módjára másokat szolgáljon.
A nemzetiszocialista mozgalomnak meg kell kísérelnie, hogy lélekszámunk és területünk közötti áldatlan viszonyt ez utóbbit csak úgy tekintve tápláló forrásnak, mint hatalompolitikai támaszpontnak éppúgy kiküszöbölje, mint az ellentmondást történelmi múltunk és a már-már kilátástalanságba hajló jelenlegi elesettségünk között.
Ha az eddigi német külpolitikát céltalannak és tehetetlennek jelzem, akkor e megállapításom legjobb bizonyítéka abban a körülményben rejlik, hogy ez a politika teljes mértékben csütörtököt mondott. Ha népünk szellemileg alacsonyrendû és gyáva lett volna, e földi harcnak az eredménye akkor sem lehetne siralmasabb, mint a mostani.
Ha így vizsgáljuk népünk ezeréves történelmét, ha elképzeljük a háborúk sokaságát, azok eredményét, akkor megállapíthatjuk, hogy ebbõl a vértengerbõl csak három olyan jelenség született, amelyet ma világos külpolitika gyümölcsének nevezhetünk, és ami általában politikai haladást jelent.
Elõször az õsbajorok által keresztülvitt Ostmark település;
másodszor az Elbától keletre esõ területek megszerzése és betelepítése;
harmadszor a Hohenzollernek által megszervezett brandenburgi porosz állam, mint az új birodalom mintaképe. Nagy tanulság ez a jövõ számára!
Mi, nemzetiszocialisták sohasem merülhetünk el mai polgári világunk "hurrázó hazafiságában". Különösképpen veszélyes lenne a háború elõtti fejlõdést irányadónak tekintenünk. A 19. század egész történelmi idõszakának vezetõi magatartásával ellentétben mi ismét minden külpolitikai gondolkodásnak csak azt a legfelsõbb szempontját képzelhetjük, amely szerint: a területet a lélekszámmal kell összhangba hoznunk. Igen. Mi a múltból csak azt tanulhatjuk, hogy politikai tevékenységünket kettõs irányban kell folytatnunk. Külpolitikánk célja terület és termõföld szerzése, belpolitikánké pedig szilárd és egységes világnézeten nyugvó állam megteremtése.
Röviden még arra a kérdésre óhajtok kitérni, hogy a terület és termõföld iránti követelés mennyiben jogos erkölcsi tekintetben.
Erre különösen azért van szükség, mert sajnos az ún. népi körökben is szerepelnek minden hájjal megkent elemek, akik azon fáradoznak, hogy a német népnek külpolitikai tevékenysége és céljaként az 1918. évi igazságtalanság jóvátételét jelöljék meg. Egyben szükségesnek tartják, hogy ezentúl az egész világot keblünkre öleljük népi testvériségben

és együttérzésben.
Mindenek elõtt a következõket kell megjegyeznünk. Az 1914 elõtti határok visszaállításának követelése oly nagymérvû politikai esztelenség, hogy azt már-már merényletnek tekinthetjük. A birodalom 1914. évi határai teljesen ésszerûtlenek voltak, mert azok a valóságban arra sem voltak alkalmasak, hogy egybefoglalják a német nemzetiségû embereket, másrészt a katonai földrajzi célszerûség követelményeinek sem feleltek meg. Azok nem meggondolt politikai tevékenység eredményei voltak, hanem egy semmiféle tekintetben sem kiegyensúlyozott politikai mérkõzés pillanatnyi határai, és részben a véletlen mûvei.
Ugyanezen a jogcímen, sõt még jogosabban a német történelem egy másik evet is kiválaszthatnánk, hogy az akkori viszonyok helyreállításában lássuk a külpolitikai tevékenység célját. A fentebb jelzett követelmény teljesen megfelel a mi polgári világunk gondolkodásmódjának, amely ezen a téren sem tud a jövõ számára politikai gondolatokat maga elé tûzni, hanem sokkal inkább a múltban, éspedig a legközelebbi múltban él, mert hiszen még visszafelé is csak saját koráig tekint.
Nekünk, nemzetiszocialistáknak, tántoríthatatlanul ki kell tartanunk külpolitikai céljaink mellett, amelyek pedig azt követelik, hogy biztosítsuk a földön a német nép számára az õt megilletõ területet és termõföldet. Ha kell, véráldozattal is biztosítanunk kell azt a földet, amelyen majdan parasztnemzedékek egészséges fiakat nevelnek fel, amely föld megadja majd a felmenést a mai nemzedék áldozatáért, és helyeselni fogja azoknak a felelõs államférfiaknak a politikáját, akiket a jelen talán elítél.
A legerélyesebben fel kell lépnem e tekintetben azok ellen a népies íródeákok ellen, akik az ilyen területszerzésben "szent emberi jogok megsértését" vélik felfedezni, és ellene firkálnak. Az ember sohasem tudhatja, hogy ki áll ilyen fickók háta mögött.
Az államhatárokat az emberek teremtik és az emberek változtatják meg. Tény az, ha egy népnek sikerült aránytalanul nagy területre szert tennie, az még nem kötelez senkit sem arra, hogy azt megváltoztathatatlannak ismerje el. Ez legfeljebb a hódítók erejét és a tûrök gyöngeségét bizonyítja.
Miként egykor az a terület, amelyen ma állunk, nem az égbõl pottyant õseink ölébe, hanem életük és vérük kockáztatásával kellett azt kiharcolniuk, éppen úgy a népünk létkérdését jelentõ újabb földterületeket sem a népi kegy fogja kiutalni, hanem csak a gyõzelmes kard ereje.
Mi, nemzetiszocialisták, tovább kell, hogy menjünk. Meg kell gondolnunk, hogy újabb területre és termõföldre való jogunk kötelességgé válhat abban a percben, mihelyt a területi nagyobbodás hiánya egy nagy népet halálra ítél.
A mondottak alapján mi, nemzetiszocialisták, a háború elõtti kultúrpolitikai vonalvezetést teljes mértékben elvetjük. Ott folytatjuk, ahol õseink hatszáz évvel ezelõtt abbahagyták. Mi megállást parancsolunk az örökös germán vándorlásnak Európa déli és nyugati részei felé és kelet felé tekintünk. Lezárjuk végül a háború elõtti idõszak gyarmati és kereskedelmi politikáját, és rátérünk a jövõ földbirtok politikájára.
Ha Európában új területrõl és új termõföldrõl beszélünk, akkor csak Oroszország és az azt környezõ államok felé tekinthetünk.
E téren maga a sors mutat irányt. Mialatt ugyanis Oroszország a bolsevizmus hatalmába került, megfosztotta az orosz népet attól az értelmiségtõl, amely eddigi állami létét megteremtette és biztosította. Nem szabad elfelednünk, hogy az orosz államalakulat szervezete nem az oroszországi szlávság állampolitikai képességét dicséri, hanem az sokkal inkább a germán elem államalkotó mûködésének nagyszerû példája volt. A földnek sok hatalmas birodalma alakult ki hasonló módon. Alacsonyabb rendû népek, élükön germán szervezõkkel és vezetõkkel, nem egyszer lettek hatalmas államokká, és mindaddig fennmaradtak, amíg ez az államalkotó elem vezetõ szerepét megtartotta.
Oroszország már századok óta emésztette belsõ rétegeinek ezt a germán magvát, amely ma

úgyszólván teljesen kiirtottnak és megsemmisítettnek tekinthetõ. Helyét a zsidó foglalta el. Amennyire lehetetlen, hogy az orosz nép saját erejébõl e zsidó jármot lerázza, éppen annyira lehetetlen viszont, hogy a zsidó ezt a hatalmas birodalmat hosszabb idõn keresztül uralma alatt tartsa. A zsidó nem szervezõ elem, hanem ellenkezõleg, a rombolás megszemélyesítõje. Ez a keleti óriási birodalom megérett az összeomlásra. Oroszország zsidó uralmának vége egyben Oroszországnak mint államnak is a végét jelenti. A sors bennünket arra választott ki, hogy szemtanúi legyünk olyan katasztrófának, amely a népi fajelmélet helyességének leghatalmasabb bizonyítéka.

A nemzetiszocialista mozgalom hivatása az, hogy népünket erre a politikai belátásra késztesse, hogy jövõ célkitûzését ne a nagysándori hódítás csalóka délibábjában, hanem a német eke szívós és kitartó munkájában lássa, amelynek számára a kard csak a földet biztosítja.

Az csak természetes, hogy a zsidóság ilyen politikával szemben a legélesebb ellenállást fejti ki. E tevékenységnek a zsidóságra kiható jelentõségét jobban érzi maga a zsidóság, mint bárki más. Épp ez a tény meggyõzhetne minden valóban nemzeti érzelmû férfit egy ilyen új irányzat helyességérõl. Sajnos, éppen az ellenkezõje a helyzet. Nemcsak a német nemzeti, hanem "népi" körökben is heves ellenállást fejtenek ki az ilyen nézettel szemben, és mint mindig, egy-egy nagy tekintélyre hivatkoznak. Bismarck szellemét idézik, hogy fedezzék az olyan politikát, amely épp oly esztelen, mint lehetetlen, és egyben a német népre a legnagyobb mértékben káros. Azt hajtogatják, hogy egykor Bismarck maga is nagy súlyt helyezett az Oroszországgal való szívélyes viszonyra. Ez valóban igaz. Megfeledkeznek azonban arról, hogy õ éppen olyan nagy súlyt helyezett az Itáliával való barátságra is. Sõt éppen ez a Bismarck Itáliával kötött szövetséget, hogy Ausztriát annál könnyebben elintézhesse. Miért nem folytatják azt a politikát most is? Azt mondjak, azért, mert a mai Itália nem azonos az akkorival. Helyes, De akkor mélyen tisztelt uraim, engedjék meg az ellenvetést, hogy a mai Oroszország sem a régi Oroszország. Bismarck sohasem gondolt arra, hogy egy politikai utat örökre kitûzzön. Sokkal inkább mestere volt õ a pillanatnyi helyzeteknek, semhogy magát annyira lekötötte volna. A kérdés tehát nem az, hogy Bismarck mit tett akkor, hanem sokkal inkább az, hogy mit tenne ma? És erre a kérdésre könnyebben válaszolhatunk. Sohasem kötné magát politikai bölcsességével olyan államhoz, amelyet halálra ítéltek.

A jelenlegi, felsõ germán rétegétõl megfosztott Oroszország, még eltekintve új urainak világnézetétõl is, nem szövetségese a német nemzet szabadságharcának. Tisztán katonai szempontból Németország és Oroszország Nyugateurópa elleni, valószínûleg azonban az egész világ elleni háborúja esetén a viszonyok katasztrofálisak lennének. A harc nem orosz, hanem német földön folyna anélkül, hogy Oroszország csak legkisebb támogatásban is részesítené Németországot. Ne tegye senki azt az ellenvetést, hogy az Oroszországgal való szövetségnek nem föltétlen kell háborús célt szolgálnia, és ha igen, azt alaposan elõ lehetne készíteni. Nem. Olyan szövetség, amelynek célja nem háborús, esztelen és értéktelen. Szövetségeket az ember harcra köt. Így az Oroszországgal megkötendõ szövetséggel a jövõ háború körvonalai bontakoznának ki.

Kimenetele Németország pusztulását jelentené. Ehhez járul még a következõ. Oroszország mai zsidó urai a legtávolabbról sem gondolnak arra, hogy becsületes értelemben vett szövetséget kössenek, és azt be is tartsák. Nem szabad elfelejtenünk ugyanis azt, hogy a mai Oroszország vezetõi véres kezû közönséges gonosztevõk, hogy azok az emberiség salakjából kerültek ki, akik a viszonyok teremtette tragikus órában egy nagy államot kerítettek hatalmukba, a vezetõ értelmiséget vad vérszomjassággal kiirtották, és idestova tíz esztendeje a legszörnyûbb rémuralmat teremtették meg. Ne felejtsük el, hogy a hatalom mai birtokosai olyan népfajhoz tartoznak, amelyben az állati kegyetlenség megfoghatatlan hazugsággal párosul, és amely faj ma sokkal inkább, mint valaha, elhivatottnak érzi magát arra, hogy az egész világot uralma alá hajtsa. Ne feledjük el, hogy ez a nemzetközi zsidó,

amely ma Oroszországon teljes mértékben uralkodik, Németországban nem szövetségest, de egy Oroszországhoz hasonló sorsra ítélt államot lát. Az ember azonban nem köt szövetséget olyan társsal, akinek egyetlen érdeke a másik megsemmisítése. Mindenekelõtt pedig nem köt az ember szövetséget olyan emberekkel, akik elõtt a szerzõdés szentsége ismeretlen, akik nem a becsület és tisztesség képviselõjeként élnek a világon, hanem a hazugság, a csalás és a rablás nagymesterei. Ha az ember azt hiszi, hogy élõsdiekkel szerzõdéses viszonyra léphet, akkor hasonló ahhoz a fához, amely saját érdekében a fagyönggyel szövetkezik.
Másodszor az a veszedelem, amely Oroszországot egykor leterítette, Németország kapui elõtt áll. Csak a polgári együgyûek hada képes elképzelni azt, hogy Oroszországból számûzték a bolsevizmust. A maga felületes gondolkodásmódjával el sem tudja képzelni, hogy ebben az esetben egy fejlõdési folyamatról, a zsidó nép világuralmi törekvésérõl van szó, amely éppen annyira természetes, mint az angolszász ösztöne, amely arra készteti õt, hogy a földet uralma alá hajtsa. Miként az angolszász ezt az utat a maga módja szerint járja, és a harcot saját fegyvereivel harcolja meg, éppen úgy a zsidó is a maga útján jár, befértkõzik a népek közé, aláaknázza azokat, és harcol saját fegyvereivel, a hazugsággal és rágalmazással, a méregpohárral és a robbantás szellemével mindaddig, míg ki nem irtotta a gyûlölt ellenséget. Az orosz bolsevizmusban mi a zsidó világuralmi törekvések 20. századbeli megnyilatkozását látjuk, éppen úgy, mint ahogy az más korszakokban más, rokon folyamatok segítségével, de ugyanezen cél felé törekedett. E törekvés egyéniségében gyökerezik. Törekvését pedig önszántából sohasem fogja feladni. Vagy rajta kívül fekvõ erõk fogják visszaszorítani, vagy csak saját kihalása fogja világuralmi törekvéseit derékba törni. A népek tehetetlensége, kimúlásuk vérük tisztaságának a függvénye. Vére tisztaságára a zsidó jobban vigyáz, mint a világ bármely más népe. Éppen ezért addig járja végzetes útját, amíg egy olyan ellentétes erõre bukkan, amely hatalmas birkózásban az egek ezen ostromlóját ismét a pokolba taszítja.
A zsidó világbolsevizmus elleni harc Szovjetoroszországgal szemben tiszta állásfoglalást követel. Az ördög ellen nem lehet Belzebubbal szövetkezni. Ha még fajvédõ körök is lelkesednek Oroszország szövetségéért, akkor ezek nézzenek csak körül Németországban, és látni fogják, hogy kik támogatják kezdeményezésüket. Vagy talán ezek a körök újabban a német népre nézve áldásosnak tartanak olyan tárgyalásokat, amelyeket a marxista sajtó támogat és üdvözöl? Mióta harcolnak a fajvédõk olyan fegyverrel, aminõt maguk a zsidók is pajzsként tartanak maguk elé? Nyíltan bevallom, hogy én már a háború elõtti idõben helyesnek tartottam volna, ha Németország lemond a gyarmatpolitikáról, elveti a kereskedelem, és hadiflotta terveit, és Anglia szövetségében Oroszország ellen szállt volna hadba, véget vetve ezzel gyönge világpolitikájának, és ehelyett az európai területszerzés politikáját követte volna.
Sohasem felejtem el azt az állandó fenyegetõzést, amelyet az akkori pánszláv Oroszország Németország felé lövellt. Nem felejtem el az állandó próbamozgósításokat, amelyeknek egyetlen célja Németország kihívása volt. Nem tudom elfelejteni Oroszország közvéleményének hangját, amely már a háború elõtt is gyûlöletes kifakadásokra ragadtatta magát népünk és birodalmunk ellen. Nem tudom elfelejteni az orosz sajtót, amely mindig inkább Franciaországért lelkesedett.
Mindennek ellenére a háború elõtt meg volt egy másik út lehetõsége is. Oroszország támogatásával is felléphettünk volna Anglia ellen. Ma más a helyzet. Ha az ország a háború elõtt a legkülönbözõbb érzelmi momentumokat kikapcsolva Oroszországgal szövetkezhetett volna, ez ma már nem történhet meg. A világ órájának mutatója azóta haladt, és erõteljes kongással jelzi azt az órát, amelyben népünk sorsának jobbra vagy balra kell fordulnia. Ha a nemzetiszocialista mozgalomnak az értelem lesz egyedüli irányítója, akkor az 1918i katasztrófa még népünk jövõje szempontjából hatalmas áldást jelenthet. Ebbõl az összeomlásból népünk politikai végrendelete alakulhat ki, amely

politikai végrendeletnek a német nép tevékenysége számára értelemszerûen a következõképpen kell hangzania.
Ne tûrjétek Európában két szárazföldi hatalom keletkezését. A német határokon egy második katonai hatalom megteremtésének minden kísérletében, még ha ez csak egy katonai hatalomra alkalmas állam kialakulásában is jelentkezik, Németország elleni támadást lássatok, és ne csak jogotoknak, hanem kötelességeteknek is tartsátok minden eszközzel, sõt fegyveres erõvel is megakadályozni ilyen állam keletkezését, illetve elõidézni a már kialakult állam bomlását. Gondoljatok arra, hogy népünk erejét nem a gyarmatokban, hanem országa európai földjében találja meg. Soha se tartsátok az államot biztonságosnak, ha az nem biztosíthat népünk minden tagja számára egy darab termõföldet. Ne feledjétek el, hogy a világon a legszentebb jog a saját maga által megmûvelni szándékolt földhöz való jog, és a legszentebb áldozat az e földért kiontott vér.
Nem akarom befejezni e gondolatsort anélkül, hogy ne mutassak rá arra a szövetségkötési lehetõségre, amely ma egyedül adódik számunkra Európában. Már az elõzõ fejezetben utaltam Angliára és Itáliára, mint azokra az államokra, amelyekkel a szorosabb viszony feltétlenül értékes és eredményes lenne. E helyütt röviden az ilyen szövetség katonai jellegével óhajtok foglalkozni.
Ilyen szövetség megkötésének katonai következménye éppen az ellenkezõje lenne az Oroszországgal való szövetségnek. Mindenekelõtt fontos körülmény az a tény, hogy az Anglia és Itália felé való tájékozódás egymagában még nem jelent háborús veszélyt. Franciaország mint az egyetlen hatalom, amely ez ellen a szövetség ellen számba jöhetne, nem lenne abban a helyzetben, hogy fellépjen ellene. Ezzel azonban Németország számára lehetõvé válnék, hogy teljes nyugalomban megtegye azokat az elõkészületeket, amelyek az ilyen együttmûködés következtében a Franciaországgal való leszámolást biztosítanák. Ilyen szövetség jelentõsége éppen abban rejlik, hogy Németország nem kerül azonnal ellenséges támadás pergõtûzébe, hanem összetöri az Antantot, annyi szerencsétlenségünk kútforrását, amely most önmagát oszlatná föl és elkülönítené Franciaországot, népünk halálos ellenségét. Ha ennek eredménye elsõsorban csak erkölcsi is, alkalmas lenne arra, hogy Németországnak a mozgási szabadság eddig alig elképzelt mértékét biztosítsa. ^ helyzet kulcsa az új európai angol-német-olasz szövetség kezében lenne, és em Franciaországéban.
Kétségtelenül nagy nehézségei vannak az ilyen szövetségkötésnek. De kérdem én, az Antant megalakítása kevésbé volt nehéz? Ha VII. Edward királynak sikerült, éspedig szinte a birodalma természetes érdekei ellenére, akkor nekünk is kell és fog sikerülni, hogyha az ilyen fejlõdés szükségét megértjük és átérezzük, és okos önuralommal aszerint határozzuk meg tevékenységünk útját. Nem nyugati és nem keleti orientációt kell a mi külpolitikánknak vallania, hanem keleti politikát kell csinálnia német népünk földszükségletének kielégítése érdekében. Minthogy azon)an ehhez erõre van szükség és népünk halálos ellensége, Franciaország bennünket könyörtelenül fojtogat, erõnket rabolja, minden áldozatot meg kell hoznunk, amely alkalmas lehet arra, hogy a francia egyeduralmi törekvések pusztulását elõmozdítsa. Nekünk minden olyan hatalom természetes szövetségesünk, amely hozzánk hasonló módon Franciaország uralmi vágyát elviselhetetlennek tartja. Nem szabad nehézségeket ismernünk az ilyen hatalmakhoz vezetõ utak tekintetében, és semmi áldozat sem tûnhet fel lehetetlennek, ha végsõ eredményben legádázabb ellenségünk leverésének lehetõségét biztosítja. Bízzuk csak nyugodtan az idõre mai apróbb sebeinket, ha a nagyobbakat kiégetjük és meggyógyítjuk.

XV. Jogos önvédelem

Az 1918. novemberi fegyverletétellel olyan politika vette kezdetét, amelynek emberi számítás szerint lassanként teljes behódoláshoz kellett vezetnie. A történelem azt tanítja, hogy oly népek, amelyek kényszerítõ ok nélkül dobják el fegyvereiket, a jövõben inkább alávetik magukat megaláztatásnak és kizsarolásnak, semhogy újra megkíséreljék sorsuk fegyveres erõvel történõ jobbra fordítását.
Ez emberileg érthetõ. Az okos gyõzõ a lehetõséghez képest mindig részletekben fogja a követeléseit a legyõzöttekre kényszeríteni. Így azután a jellemtelenné vált népnél márpedig minden önként behódolt nép ilyen számolni kell azzal, hogy a részleges zsarnokoskodásban már nem fog elegendõ okot találni még egyszer a fegyverfogásra.
Egy nép önhibájából történt lassú pusztulásának példája Karthágó bukása.
Clausewitz páratlan módon ragadta ki ezt a gondolatot és szögezte le "Három vallomás" címû munkájában, amikor azt írja: "A gyáva behódolás szégyenfoltja sohasem törölhetõ le; a nép vérében lévõ méregcsepp továbbterjed az utódokra, megbénítja és aláássa a késõi nemzedék erejét is. " Ezzel szemben: "még ha el is vész a szabadság véres és becsületes harcokban, e harc biztosítja a nép újjászületését, és új élet magjává lesz, amelybõl valamikor új fa életerõs gyökerei fognak sarjadni. "
Az csak természetes, hogy a becstelenné és jellemtelenné vált nemzetet nem érdeklik ezek a tanok, mert aki azt megszívleli, ily mélyre nem is süllyedhet, mert csak az roppanhat össze, aki szem elõl téveszti vagy nem akar többé róla tudni. Így tehát a jellem nélküli behódoltaktól nem várható el, hogy hirtelen magukba szálljanak, józan ész és az emberi tapasztalat alapján másként cselekedjenek, mint eddig. Ellenkezõleg. Éppen ezek fognak magukból minden ily tanulságot elutasítani mindaddig, míg vagy a nép szokja meg végleg a rabigát, vagy jobb erõk nyomulnak a felszínre, hogy a gonosz elnyomók kezébõl kiragadják a hatalmat.
Az 1918 óta történt események sajnos, arra mutatnak, hogy azt a reményt, amely szerint a gyõzõk kegyét önkéntes behódolás útján meg lehet nyerni Németországban végzetes módon sugalmazza a nagy tömeg politikai felfogása és elképzelése. Szándékosan hangsúlyozom a nagy tömeg kifejezést, mert nem óhajtanék egy olyan tévhitet táplálni, mintha a vezetõk cselekedetei is ugyanerre a kártékony tévhitre lennének visszavezethetõk. A háború befejezése óta ugyanis sorsunkat egész leplezetlenül a zsidók irányítják, és így tényleg nem lehet feltételezni azt, hogy szerencsétlenségünk oka egyedül a helyzet téves felismerése lenne, sõt ellenkezõleg, abból a meggyõzõdésbõl kell kiindulnunk, hogy tudatosan teszik tönkre népünket.
Ha mi ebbõl a szempontból vizsgáljuk felül népünk külpolitikai vezetésének látszólagos õrültségeit, akkor azok a zsidó világhódító gondolat és harc szolgálatában álló, végtelenül rafinált és hideg logika eredményeiként leplezõdnek le.
Így válik érthetõvé, hogy annyi idõ, amennyi 1806 és 1813 között elegendõ volt ahhoz, hogy a teljesen megtört Poroszországot új életerõvel és harci készséggel telítse, ma nemcsak hogy kihasználatlanul telt el, hanem ellenkezõleg, országunk egyre nagyobb elgyengüléséhez vezetett.
Hét évvel 1918 novembere után írták alá a locarnói szerzõdést!
Fokozatos süllyedésünk lefolyását már elõbb érintettem; a gyalázatos fegyverszünet aláírása után sem erélyt, sem bátorságot nem mutattak az ellenség késõbbi ismételt elnyomási kísérletével szemben. Ezek viszont elég okosak voltak ahhoz, hogy egyszerre ne sokat követeljenek. Zsarolásukat mindig arra a mértékre szorították, amely véleményük szerint és vezetõink véleménye szerint is pillanatnyilag még annyira elviselhetõ volt, hogy a néphangulat kitöréseitõl nem kellett tartaniuk. Viszont minél több ilyen parancsot írtak alá és erõszakoltak népünkre, annál kevésbé látszott jogosultnak bármilyen további zsarolás vagy lealacsonyítás miatt hirtelen ahhoz a fegyverhez nyúlni, amit eddig, annyi más esetben elhanyagoltak: az ellenállás fegyveréhez! Éppen ez az a "méregcsepp", amely mindig fokozódik, a legrosszabb örökségként minden jövendõ elhatározást befolyásol, és

lassanként ólomsúlyként, alig lerázható módon nehezedik a népre, mígnem végleg rabszolgafaj színvonalára süllyeszti azt.
Így váltották fel egymást Németországban is a leszerelési és rabszolgaságot teremtõ parancsok, a politikai védtelenné tétel és a gazdasági kifosztás, hogy végre is erkölcsileg elõkészítsék azt a szellemet, amely a Dawes tervben szerencsét, a locarnói egyezményben pedig eredményt látott. Magasabb szempontból nézve a dolgokat, nyomorúságunkban csak egy szerencsérõl beszélhetünk, éspedig arról, hogy az embereket el lehetett ugyan ámítani, az eget azonban nem lehetett megtéveszteni. Az ég áldása elmaradt, a szükség és gond szegõdött népünk kísérõjévé, egyedüli hûséges szövetségesünk a nyomor lett. A sors ebben az esetben sem tett kivételt, hanem megadta nekünk azt, amire rászolgáltunk. Nem értékeltük a becsületet, megtanított hát arra, hogy legalább a kenyér szabadságát becsüljük. A kenyeret már megtanulták az emberek kérni. A szabadságért egy szép napon még könyörögni fognak.
Amilyen keserû és elõre látható volt népünk összeomlása az 1918 utáni években, épp oly elszántan üldöztek abban az idõben mindenkit, aki már annak idején meg merte jósolni azt, ami késõbb bekövetkezett. Nemcsak nyomorult és rossz volt népünk vezetése, hanem önhitt is, különösen akkor, amikor nemkívánatos és kellemetlen intelmek elintézésérõl volt szó. Abban az idõben megérhettük (sõt még ma is), hogy a parlament legnagyobb tökfilkói, akik máról holnapra államférfiúi polcra emelkedtek, lenézzék és semmibe vegyék a többi halandót.
Az nem lényeges, hogy az ilyen "államférfi" mûködésének többnyire már a hatodik hónapjában az egész világ csúfjára és szégyenére leplezetlenül bizonyságát adta tehetetlenségének. Ez nem tartozik a dologhoz, sõt ellenkezõleg: minél kevesebb érdemi munkát végeznek az ilyen államférfiak, annál inkább üldözik azokat, akik tõlük eredményeket várnak, eddigi mûködésük hiábavalóságát merik hangoztatni, és megjósolják a bekövetkezõ kudarcot. Ha azután egy ilyen derék "parlamenti életmûvészt" végleg sarokba szorítunk és az nem tudja meddõségét letagadni, akkor ezer és ezer okot fog találni mentségül munkája eredménytelenségéért. Ámde egyetlenegy sem akad, aki beismerné, hogy õ maga a legfõbb oka a bajoknak.
Legkésõbb 1922-23-ban már tisztán kellett volna látni, hogy Franciaország még a "békekötés" után is vaskövetkezetességgel fáradozik eredetileg kitûzött háborús célja elérésén. Azt hiszem, senki sem hiszi azt, hogy Franciaország egész történelmének legdöntõbb küzdelmében négy és fél évig azért ontotta népének amúgy sem túlságosan bõ vérét, hogy az okozott károkat késõbbi jóvátétel alakjában visszakapja. Még Elzász-Lotaringia sem volna kellõ magyarázat a francia hadvezetõség erõkifejtésére, ha emellett nem játszana szerepet a francia politikának igazi nagy célkitûzése. Ez a cél pedig nem egyéb, mint Németország apró kis államokra való felosztása. Ezért harcolt a soviniszta Franciaország, ami mellett a valóságban rabszolgaként adta el népét a nemzetközi zsidóságnak.
Ez a francia háborús cél már a világháborúval elérhetõ lett volna, ha amint ezt eleinte Párizsban remélték a háború német területen játszódott volna le. Gondoljunk csak arra, hogyha a világháború véres ütközetei nem a Somme mentén, Flandriában, Artois, Varsó, Nizsnij Novgorod, Kowno, Riga stb. mellett folytak volna le, hanem Németországban a Ruhr, a Majna, az Elba mentén, Hannover, Lipcse vagy Nürnberg elõtt, akkor tényleg be kell látnunk, hogy Németország szétdarabolása bekövetkezhetett volna. Nagyon kérdéses ugyanis, hogy a mi fiatal szövetségi államunk képes lett volna e négy és fél esztendõ teherpróbáját kiállni úgy, mint ahogy azt az évszázadokon keresztül központilag irányított és mindig a párizsi központra támaszkodó Franciaország kibírta. Egykori hadseregünk dicsõsége és a német jövõ legnagyobb szerencséje is az a körülmény, hogy a népek e legnagyobb csatája hazánk határain kívül folyt le. Sziklaszilárd sõt néha majdnem szorongó érzést keltõ belsõ meggyõzõdésem, hogy ellenkezõ esetben ma már rég nem

volna Német Birodalom, hanem csak "német államok" lennének. Ez az egyedüli vigaszunk. Elesett bajtársaink, testvéreink vére mégsem folyt teljesen hiába!

Így minden másképpen történt. Igaz ugyan, hogy Németország 1918 novemberében villámgyorsan összeomlott, de midõn a végzet bekövetkezett, hadseregünk még mélyen ellenséges országok területén állott. Franciaország elsõ gondja akkor nem Németország felosztása, hanem sokkal inkább az volt, hogy miként lehet a német hadsereget Franciaország és Belgium területérõl mielõbb eltávolítani. Ilyen körülmények között a párizsi kormány a világháború befejezése után elsõsorban a német hadsereg lefegyverzését és Németországba való mielõbbi visszaszállítását tartotta elsõ feladatának. Csak másodsorban gondolhatott a háború tulajdonképpeni céljának elérésére. Franciaország e tekintetben mindenesetre meg volt bénítva. Angliára nézve a háború Németországnak mint gyarmati és kereskedelmi hatalomnak megsemmisítésével és annak másodrangú állammá való leszorításával valóban gyõzelmesen fejezõdött be. A Német Birodalom teljes megsemmisítése azonban nemcsak hogy nem volt számára kívánatos, sõt ellenkezõleg, minden oka megvolt arra, hogy riválist óhajtson benne Európában Franciaországgal szemben. Ilyen körülmények között a francia politika kénytelen volt a háború által elõkészített munkásságát folytatni. Ezzel adott még nagyobb jelentõséget Clemenceau kijelentésének, amely szerint számára a béke csak a háború folytatását jelenti.

Minden lehetõ alkalmat megragadtak arra, hogy a Német Birodalom egységét megrázkódtatásnak tegyék ki. Egyrészt újabb és újabb leszerelési parancsok, másrészt az ezáltal lehetõvé vált gazdasági kizsarolás útján remélték Párizsban, hogy lassanként meg fogják lazítani a birodalom eresztékeit. Minél jobban kihalt a nemzeti öntudat és becsület Németországban, annál inkább érvényesült a gazdasági elnyomás és állandó nélkülözés romboló hatása. Az elnyomásnak és gazdasági kirablásnak az ilyen politikája tíz-húsz esztendõ alatt még a legerõsebb állami szervezetet is kikezdi és bizonyos körülmények között megbontja. Ezzel a francia háborús cél megvalósul. Ezt már 1922-23 telén régen fel kellett volna ismerni. Így tehát csak két lehetõség elõtt állottunk: remélhettük, hogy sikerülni fog a francia akaratot a német szívósságával megtömi, vagy pedig ami úgysem maradhat el különösen kirívó esetnél a birodalom kormánykerekét megragadni, és a faltörõ kost az ellenség felé fordítani. Ez utóbbi mindenesetre élethalálharcot jelentene. Életre csak akkor lesz kilátásunk, ha elõször sikerül Franciaországot annyira elkülöníteni, hogy ez a második nagy harc ne legyen Németország küzdelme az egész világ ellen, hanem Németország önvédelmi harcaként jelentkezzék a békét állandóan zavaró Franciaországgal szemben.

Hangsúlyozom azt a szilárd meggyõzõdésemet, hogy ennek a második esetnek elõbb-utóbb be kell következnie. Sohasem hiszek abban, hogy Franciaország szándéka velünk szemben valaha is meg tudna változni, mert hiszen az valójában a francia nemzet önfenntartási ösztönében gyökerezik. Ha én magam is francia volnék és így Franciaország nagysága nekem éppen olyan kedves lenne, mint amilyen szent most Németországé, úgy talán én sem tennék másként, mint ahogy egy Clemenceau cselekszik. Nemcsak népességének számában, hanem különösen a fajtája legkitûnõbb elemeiben is lassanként kihaló Franciaország csak úgy tudja fenntartani jelentõségét a világon, ha Németországot szétrombolja. Bármit is tegyen a francia politika, végeredményben legfõbb vágya mégis mindig ennek a kívánságnak beteljesülése lesz. Tévedés volna azt hinni, hogy egy teljesen tétlen, csak önmagát fenntartani óhajtó akarás képes lesz a nem kevésbé erõteljes, tevékeny elõretöréssel szemben tartós ellenállást kifejteni. Addig, amíg az örökös villongás Németország és Franciaország között csak francia támadással szembeni német védekezés jegyében nyer elintézést, ez a kérdés végleg nem dõl el, hanem Németország egyik hadállását a másik után fogja elveszteni. Ha megfigyeljük a német nyelvhatár változásait a 12. századtól napjainkig, akkor aligha fogunk annak a fejlõdésnek a sikerére építeni, amely nekünk már eddig is olyan sok kárt okozott.

Csak akkor fogjuk az örökös és valójában annyira meddõ harcot köztünk és Franciaország között végleg lezárni, ha Németországban mindez teljes megértésre talál, úgy, hogy a német nemzet élni akarását ne csak tétlen ellenállásban hagyjak sorvadozni, hanem azt Franciaországgal szembeni végsõ leszámolásra összpontosítják és döntõ küzdelembe viszik. Emellett Németországnak Franciaország megsemmisítésében csak eszközt kell látnia, amely által népünk terjeszkedési lehetõségét más irányban biztosítja.
Ma Európában nyolcvanmillió német él! A most vázolt külpolitika csak akkor lesz helyes, ha alig száz év múltán kétszázötvenmillió német fog földrészünkön élni, éspedig nem gyári robotosokként, hanem mint parasztok és munkások, akik munkájuk révén biztosítják egymás létét.
1922 decemberében a helyzet Németország és Franciaország között ismét veszedelmesen kiélezõdött. Franciaország újabb szörnyû zsarolásra szánta rá magát, és ehhez zálogra volt szüksége. A gazdasági kifosztást politikai nyomásnak kellett megelõznie és a franciák úgy vélték, hogy "makacs" népünk még erõsebb leigázása csak a német élet idegközpontjába való erõszakos behatolással lehetséges. A Ruhrvidék megszállásával Franciaországban azt remélték, hogy nemcsak Németország erkölcsi gerincét sikerül végleg megtömi, hanem bennünket gazdaságilag is oly kényszerhelyzetbe hoznak, hogy ezek után még a legsúlyosabb kötelezettségeket is kénytelen-kelletlen el fogjuk viselni.
A Ruhrvidék megszállásával a sors még egyszer segédkezet nyújtott a német népnek, hogy a feltámadás felé vezesse. Ami az elsõ pillanatban súlyos szerencsétlenségnek kellett hogy lássék, tüzetesebb vizsgálatnál csábítónak ígérkezett, mert a német szenvedés végének lehetõségét hordozta magában.
A Ruhrvidék megszállása elsõ ízben idegenítette el külpolitikailag Franciaországot Angliától, éspedig nemcsak a brit diplomácia köreit, amelyek a francia szövetséget amúgy is a hideg számító szemével nézték, hanem az angol nép szélesebb rétegeit is. Különösen az angol gazdasági élet fogadta rosszul leplezett kedvetlenséggel a szárazföldi francia hatalom további hallatlan megerõsödését. Ezáltal Franciaország nemcsak tisztán katonai szempontból foglalt el Európában olyan állást, amilyen azelõtt magának Németországnak sem volt, hanem politikai versenyképességét gazdaságilag is majdnem egyeduralomszerûen megerõsítette. Európa legnagyobb vas és széntelepei így olyan nemzet kezébe kerültek, amely a maga létérdekeit Németországtól nagyon is eltérõen eddig is határozottan és tevékeny módon képviselte és amelynek a nagy világháborúban bebizonyított katonai megbízhatósága még élénken élt az egész világ emlékezetében. A Ruhrvidéki széntelepeknek Franciaország részérõl történt megszállásával Anglia egész háborús sikere veszendõbe ment. A gyõztes most nem a fürge és élelmes angol diplomácia volt, hanem Foch marsall és az általa képviselt Franciaország.
Olaszországban is franciaellenes lett a hangulat, amely a háború befejezése óta különben sem volt rózsás. Valóságos franciagyûlölet fejlõdött ki, és itt volt a nagy történelmi pillanat, amikor az egykori szövetségesek ellenségekké válhattak volna. Hogy ez mégis másként történt, és a szövetségesek mint a második balkáni háborúban nem váltak azonnal egymás ellenségévé, ez csak annak a körülménynek rovására írandó, hogy Németországnak nem volt egy Enver pasája, de volt egy Cuno nevû birodalmi kancellárja.
Nemcsak külpolitikailag, hanem belpolitikailag is nagy lehetõségeket tartogatott Németország számára a franciák Ruhrvidéki betörése. Népünk tekintélyes része, amely a megtûrt hazug sajtó befolyása következtében Franciaországot még mindig az elõrehaladás és liberalizmus harcosaként látta, kigyógyult ebbõl az õrültségbõl. Ahogy az 1914-es esztendõ is kiverte német munkásságunk fejébõl a nemzetközi népszolidaritás álmait, és visszavezette õket az örökös harc világába, éppen úgy jelentett kijózanodást 1923 tavasza is.
Amint Franciaország beváltotta fenyegetését és megkezdte eleinte ugyan óvatosan és félénken bevonulását az alsónémet szénterületekre, Németország részére ütött a nagy és

sorsdöntõ óra. Ha abban a pillanatban népünk gondolkodásmódja, magatartása új irányt vesz, akkor a német Ruhr-terület Franciaország számára Napóleon Moszkvájává válhatott volna. Csak két lehetõség volt: vagy megadóan tûrni és semmit sem tenni, vagy az izzó kohókra és füstölgõ kemencékre vetett tekintettel a német népben fölébreszteni azt a forró vágyat, hogy vessen véget az örökös szégyennek, és inkább számoljon le a pillanat borzalmaival, semhogy továbbra is tûrje a vég nélküli szenvedést.

Cuno, akkori birodalmi kancelláré az "érdem", hogy egy harmadik utat fedezett fel. Viszont német polgári pártjainkat illeti a "dicsõség", hogy népünk azt a harmadik utat megcsinálta és követte.

E helyütt elõször a második utat kívánom rövid vizsgálat tárgyává tenni.

A Ruhrvidék megszállásával Franciaország súlyosan megsértette a "versaillesi békeszerzõdést". Szembehelyezkedett a szerzõdést biztosító hatalmak egész sorával, különösen pedig Angliával és Olaszországgal. Önzõ rablóhadjáratának támogatására ezeknek az államoknak a részérõl Franciaország többé nem számíthatott. Ezt a kalandot mert tulajdonképpen nem volt egyéb Franciaországnak magának kellett valahogyan szerencsésen megúsznia. Német nemzeti kormány részére csak egy út lett volna lehetséges: az, amelyet a becsület írt elõ. Azzal is tisztában kellett lenni, hogy itt kellõ hatalmi erõ nélkül mindenféle tárgyalás céltalan. Esztelenség volt a tényleges ellenállás minden lehetõsége nélkül arra az álláspontra helyezkedni, hogy "semmiféle tárgyaláson nem veszünk részt", de még sokkal esztelenebb végre mégis a zöld asztal mellé ülni anélkül, hogy idõközben megfelelõ hatalomra tettek volna szert.

Arról nem lehetett szó, hogy a Ruhrvidék megszállását katonai intézkedésekkel megakadályozzák. Csak egy õrült adhatott volna ilyen tanácsot. De igenis, Franciaország e ténykedésének hatása alatt a megszállás keresztülvitelének idejére gondolni kellett volna arra, hogy tekintet nélkül a franciák által amúgy is széjjeltépett versaillesi szerzõdésre biztosítsák azokat a katonai segédeszközöket, amelyeket késõbb a tárgyalóknak útravalóul adhattak volna. Kezdettõl fogva nyilvánvaló volt ugyanis, hogy ez a Franciaország által megszállott terület tárgyalások alapját fogja képezni. Emellett tisztában kellett lenni azzal is, hogy még a legjobb tárgyaló felek is csak kevés eredményt tudnak elérni akkor, ha azt a földet, amelyen állnak, és a széket, amelyen ülnek, nem a nép segítõ karjai tartják. A gyönge szabólegény nem szállhat vitába atlétával, és a védtelen tárgyaló félnek mindig meg kell tûrnie Brennus kardját a mérleg ellenséges serpenyõjében akkor, ha kiegyensúlyozására nem dobhatja õ is kardját a sajátjába. Vagy talán nem volt-e kín és szenvedés végignézni azokat a tárgyalási komédiákat, amelyek 1918 óta a mindenkori parancsokat megelõzték, ezt a világnak nyújtott lealázó színjátékot, amelyben bennünket gúnyosan a tárgyalóasztalhoz szólítottak, hogy a régen kész határozatokat és programpontokat elébünk tárják. Ezekrõl lehetett ugyan beszélni, de már eleve megváltoztathatatlanok voltak. Tény, hogy a mi megbízottaink alig álltak egyetlen esetben is a legszegényebb átlag felett és nagyrészt igazolták Lloyd George szemtelen kijelentését, amikor egyszer Simon volt birodalmi kancellár elõtt gúnyosan megjegyezte: "A németek nem értenek ahhoz, hogy megfelelõ szellemi színvonalon álló vezért és képviselõket válasszanak." Tény az, hogy népünk siralmas védtelensége folytán még a lángeszûek is alig tudtak volna valamit is elérni az ellenség határozott hatalmi szavával szemben.

Aki 1923 tavaszán a Ruhrvidék francia megszállását a katonai hatalom visszaállítására akarta volna felhasználni, annak mindenekelõtt szellemi fegyverekkel kellett volna nemzetünk akaraterejét megcélozni, és a legértékesebb nemzeti erõ megsemmisítõit letörni.

Amint 1918-ban véresen megbosszulta magát az a körülmény, hogy 1914 és 15-ben nem határozták el a marxista kígyó fejének szétzúzását, éppen úgy a legszerencsétlenebbül meg kellett bosszulnia magát annak a körülménynek, hogy 1923 tavaszán nem szánták rá magukat a szociáldemokrata hazaárulókkal és népbolondítókkal való végleges

leszámolásra.
A Franciaországgal szembeni tényleges ellenállás gondolata határozott esztelenség volt akkor, ha nem üzentek hadat azoknak az erõknek, amelyek öt év elõtt a harctereken a német ellenállást a háttérbõl megtörték. Csak polgári agyban születhetett az a hihetetlen gondolat, hogy a marxizmus talán megváltozott, és hogy 1918 sehonnai fõkolomposai, akik annak idején hidegen tudtak átgázolni kétmillió hõsi halotton csak azért, hogy könnyebben jussanak a miniszteri székbe, most 1923-ban hirtelen a nemzeti gondolat szolgálatában állnak. Hihetetlen és valóban esztelenség annak reménye, hogy az egykori hazaárulók egyszerre a német szabadság harcosaivá válnak. Õk még csak nem is gondoltak arra!
Amennyire a hiéna ragaszkodik a döghöz, éppen annyira lételeme a marxistának a hazaárulás. Hagyjanak fel végre azzal a buta ellenvetéssel, hogy egykor oly sok munkás is vérét ontotta Németországért. Igen, német munkások, de ezek akkor már nem voltak nemzetközi marxisták. Ha a német munkásság 1914ben érzésvilága szerint még marxista lett volna, akkor a háború három hét alatt befejezõdik, és Németország összeomlik, még mielõtt az elsõ katona átlépte volna a határt. Az a körülmény, hogy a német nép ekkor még küzdött, bizonyítja, hogy a marxista téboly akkor még nem rágta be magát teljesen a lelkek legmélyére. A német katona abban a mértékben veszett el a haza részére, amilyenben a háború alatt ismét a marxista vezetõk kezébe került. Tartottak volna csak a háború kezdetén és a háború alatt ezt a tizenkét-tizenötezer héber népbolondítót mérges gázok alá, úgy, amint azt a német dolgozók legjobbjainak százezrei voltak kénytelenek a harctereken tûrni, akkor a harctér milliós áldozatai sem lettek volna hiábavalók. Ellenkezõleg! Tizenkétezer bitangnak idejekorán való kiirtása egymillió tisztességes, értékes német életet mentett volna meg a jövõ számára. De ez is a polgári "állammûvészet"-hez tartozott, hogy míg a csatatereken szemrebbenés nélkül áldozták fel legjobbjaink millióit, ugyanakkor tíztizenkétezer árulót, csalót és uzsorást értékes nemzeti szentségként érinthetetlennek hirdessenek. Az ember igazán nem tudja, hogy mi nagyobb ebben a polgári világban: a hülyeség, gyöngeség és gyávaság, vagy pedig a minden ízében lezüllött gondolkodásmód.
1923-ban ugyanaz elõtt a helyzet elõtt állottunk, mint 1918-ban. Tökéletesen mindegy, hogy az ellenállás melyik módjára határozza el magát az ember, a legfõbb elõfeltétel mindig a marxista méreg eltávolítása népünk testébõl. Meggyõzõdésem szerint abban az idõben a valóban nemzeti kormánynak az lett volna a legfõbb kötelessége, hogy a marxizmussal szembeni végsõ leszámolásra kész erõket keresse és megtalálja, és azoknak szabad kezet biztosítson. Nem az volt a kötelessége, hogy a "nyugalom és rend" ostobasága elõtt hajbókoljon olyan történelmi pillanatban, amikor a külsõ ellenség a hazára megsemmisítõ csapást mért, és idebenn viszont az árulás leselkedett minden utcasarkon. Egy valódi, nemzeti kormánynak akkor a zavart és nyugtalanságot kellett volna kívánnia, hogy e zavargások alatt végre lehetõvé váljék a marxizmussal, népünk e halálos ellenségével való leszámolás. Ha ezt elmulasztottuk, minden ellenállás, legyen bármily természetû is, egyszerûen õrületszámba ment.
Az ilyen, valóban történelmi jelentõségû leszámolás mindenesetre nem a titkos tanácsosok vagy más begyepesedett miniszteri lelkek sémája szerint történik, hanem egyedül a földi élet létért való küzdelmének örök törvényei szerint. Be kell látni végtére, hogy gyakran a legvéresebb polgárháborúból acélkeménységû, egészséges néptörzs fejlõdik, míg a mesterségesen ápolt békeállapotok közepette nem egyszer a rothadás bûze terjeng. Népek sorsát nem szokták kesztyûs kézzel intézni. Ezért kellett 1923ban is durva kézzel hozzányúlnunk, hogy megragadhassuk a népünk testét mardosó viperákat. A siker kétségtelenül biztosította volna az eredményt.
Abban az idõben gyakran rekedtre beszéltem magam, és igyekeztem legalább az úgynevezett nemzeti érzelmû körökkel megértetni, hogy milyen tét forog ezúttal kockán. Ismételve kértem õket, engedjenek szabad folyást a sorsnak, tegyék lehetõvé mozgalmunk

számára a marxizmussal való végsõ leszámolást. Sajnos, szavaim süket fülekre találtak. Õk mindenhez jobban értettek magát a birodalmi védõrség parancsnokát sem kivéve , hogy azután végre minden idõk legsiralmasabb behódolását érjék meg.
Ekkor végleg meggyõzõdtem arról, hogy a német polgárság befejezte végzetszerû hivatását, további feladatok megoldása már nem várt reá. Ekkor láttam, hogy ezek az úgynevezett polgári pártok csak kortesfogásból foglalnak állást a marxizmussal szemben, anélkül azonban, hogy annak megsemmisítésére komoly szándékuk lenne. Belsõleg már mind belenyugodtak hazánk pusztulásának gondolatába és már legfeljebb csak a vágy ösztönözte õket, hogy maguk is részt vehessenek a nagy halotti toron. Csak azért "harcoltak" még.
Nyíltan megvallom, hogy ebben az idõben fogamzott meg lelkem mélyén mélységes csodálatom az Alpesektõl délre fekvõ ország nagy fiával szemben. Csodálatom azzal az emberrel szemben, akit népe iránti forró szeretete vezérelt, és nem alkudozott Itália belsõ ellenségeivel, hanem minden eszközzel azok megsemmisítésére törekedett. Mussolinit az a határozottság fogja a világ legnagyobb emberei közé sorolni, amellyel nem osztozkodott Itálián a marxizmussal, hanem hazája megmentése érdekében megsemmisítette a nemzetköziséget.
Milyen siralmas törpék ezzel szemben a mi "államférfiaink", és mily undor fogja el az embert, ha látja, hogy olyan neveletlen módon merészkednek ezek a nullák a felettük toronymagasságban állót bírálni. Milyen fájdalmas elgondolni, hogy mindez olyan országban történik, amely alig egy fél századdal ezelõtt még egy Bismarckot vallhatott sajátjának.
A polgárságnak ez a gondolkodásmódja és a marxizmussal szemben tanúsított kímélet a Ruhrvidéki tényleges ellenállás sorsát 1923-ban már jó elõre eldöntötte. A Franciaország elleni harc ostobaság lett volna akkor, midõn sorainkban halálos ellenségeink voltak. Ami egyáltalán ezen a téren történt, az legfeljebb szemfényvesztés volt abból a célból, hogy Németország nemzeti érzésû egyéneit kielégítse, a "nép forrongó lelkét" megnyugtassa, valójában pedig orránál fogva vezesse. Ha komolyan hittek volna abban, amit cselekedtek, be kellett volna látniuk, hogy egy nép ereje nem a fegyverében, hanem elsõsorban akaratában gyökerezik. Mielõtt az ember külsõ ellenségeit legyõzi, elõször a belsõ ellenséggel kell hogy leszámoljon, mert különben jaj neki, ha a harc nem gyõzedelmes már az elsõ napon. Ha egy nép soraiban belsõ ellenséggel veszi fel a harcot, akkor a vereségnek még a legkisebb lehetõsége is összeroppantja ellenálló erejét, és az ellenség végleges gyõzelmét eredményezi. Ezt már 1923 tavaszán elõre lehetett látni. Egyáltalán szó sem lehetett Franciaország elleni katonai sikerrõl.
Ha a francia Ruhr-betörés legalább a marxizmus belsõ megsemmisítését eredményezi, akkor ez már számunkra jelentette volna a sikert. Létének és jövõjének e halálos ellenségétõl megszabadított Németország oly erõt képviselne, amelyet senki sem lenne többé képes eltiporni. Azon a napon, amelyen Németországban letörik a marxizmust, egyúttal összetörik a német béklyókat is. Történelmünk tanítása szerint rajtunk sohasem gyõzedelmeskedett az ellenség ereje, hanem mindig csak saját hibánk és a sorainkban lévõ belsõ ellenség.
Minthogy a német kormány annak idején ilyen hõsi tettre nem tudta rászánni magát, természetesen csak az elsõ utat választhatta volna: semmit sem tenni, a dolgoknak szabad folyást engedni.
Ebben a történelmi órában azonban a sors a német népnek is adott egy "nagy embert", Cuno urat, aki hivatása szerint nem volt sem államférfi, sem politikus. Természetesen még kevésbé volt az születésénél fogva, hanem sokkal inkább a politikai ügynök típusát képviselte, aki legfeljebb bizonyos feladatok elintézésére alkalmas. Egyébként, inkább üzleti ügyekben volt járatos. Németország átkát jelentette, mert ez a politizáló kereskedõ a politikát is üzleti vállalkozásnak tekintette, és annak szabályai szerint járt el.

"Franciaország megszállotta a Ruhrvidéket. Mi is van a Ruhrvidéken? Szén. Tehát Franciaország a szén kedvéért szállja meg a Ruhrvidéket. " Semmi sem volt így természetesebb Cuno úr számára, mint az a gondolat, hogy sztrájkoljunk. Ezáltal a franciák ne jussanak szénhez, mert akkor legalábbis Cuno úr nagyszerû elgondolása szerint a franciák egy szép napon vállalkozásuk jövedelmezõségének hiánya miatt ismét ki fogják üríteni a Ruhrvidéket. Körülbelül ez volt a gondolkodásmódja ennek a jelentékeny nemzeti államférfinak", akit Stuttgartban és más helyeken beszéltettek a "néphez", és akit a nép boldogan megcsodált.
A sztrájkhoz azonban szocialistákra is szükség van, mert elsõsorban a munkásoknak kell sztrájkolni, és így szükséges volt, hogy a munkásokat, akik az ily polgári államférfi agyában mindig a marxistákkal voltak azonosak, a többi német polgárral egységes frontba tömörítsék.
Látni kellett akkor ennek a polgári pártpolitikai megpenészesedett együttesnek a ragyogását ezzel a zseniális ötlettel kapcsolatban. Nemzeti és zseniális egy csapásra. Végre rábukkantak arra, amit egész idõ alatt kerestek! Megtalálták a marxizmushoz vezetõ aranyhidat, és a nemzeti szédelgõknek lehetõvé tették, hogy "õsnémet" képpel és nemzeti szólamokkal baráti kezet nyújtsanak a nemzetközi hazaárulóknak. Ezek elfogadtak ezt a kezet, mert hiszen, amint Cunónak szüksége volt rajuk az "egységfronthoz, a marxista vezetõknek éppen úgy szüksége volt Cuno úr pénzére. Így segítettek mindkét félen. Cuno megkapta a maga "egységfrontját" a maga nemzeti szószátyárjaival és hazafiatlan bitangjaival, a nemzetközi szélhámosoknak pedig alkalmuk nyílt arra, hogy magasztos harci küldetésüket, a nemzeti gazdasági élet szétrombolását, állami költségen hajtsák végre. Halhatatlan gondolat! Fizetett általános sztrájkkal megmenteni egy nemzetet mindenesetre olyan jelszó, amelyet még a legközömbösebb senkiháziak is a legnagyobb lelkesedéssel tehettek magukévá.
Köztudomású, hogy imádkozással nem lehet felszabadítani egy népet, de hogy semmittevés árán lehet-e szabadságharcot megvívni, azt mindenesetre ki kellett még próbálni. Ha Cuno úr akkor a fizetett általános sztrájkra való felhívás és az egységfront hangoztatása helyett minden némettõl kétórai munkatöbbletet követelt volna, akkor ezzel az egységfronttal való szédelgés már a harmadik napon összeomlott volna. A népeket nem semmittevéssel, hanem áldozatos munkával lehet felszabadítani. . .
Ez a passzív ellenállás mindenesetre nem tartotta sokáig magát. Csak a háborút egyáltalán nem ismerõ egyén képzelhette azt, hogy a megszálló csapatokat ilyen nevetséges eszközökkel meg lehessen riasztani. Ez magában legfeljebb olyan tevékenységnek lehetett volna célja, amely milliárdos költségeket okozott, és ezzel nagyban hozzájárult a nemzeti pénzérték teljes tönkretételéhez.
A franciák természetesen bizonyos belsõ megnyugvással egész háziasan rendezkedtek be a Ruhrvidéken az ellenállás ilyen eszközeinek láttán. Õk éppen rajtunk keresztül tanultak meg, hogy miként lehet a nyugtalankodó polgári népet észre térítem, ha viselkedése a megszálló hatóságokat komolyan veszélyezteti. Mily villámgyorsan futamítottuk meg a belga szabadcsapatokat kilenc esztendõvel ezelõtt és világosítottuk fel a polgári elemet a helyzet komolyságáról, midõn ezek a német hadsereget tevékenységükkel veszélyeztették, és komoly károkkal fenyegették. Amint a Ruhrvidék passzív ellenállása Franciaországra tényleg veszélyessé vált volna, a megszálló csapatok nem egészen nyolc nap alatt játszi könnyedséggel borzalmas módon vethettek volna véget ennek a gyerekes csínynek. Ne felejtsük el, hogy a kérdés mindig az: mit akarunk tenni abban az esetben, ha a passzív ellenállás végül is az ellenség idegeire megy, és ez ellen véres erõszakkal veszi fel a harcot. El vagyunk-e szánva a további ellenállásra? Ha igen, akkor vállalnunk kell a legsúlyosabb és legvéresebb üldöztetést. Ezzel viszont ott vagyunk, ahol az aktív ellenállással is lennénk, tudniillik, kemény harcok elõtt. Így tehát minden úgynevezett passzív ellenállásnak csak akkor van tulajdonképpen értelme, ha szükség esetén az

ellenállást nyílt vagy leplezett portyázó harcban is hajlandók vagyunk folytatni. Általában minden ilyen harc a gyõzelmi hittõl függ. Az ellenség ostromának kitett, körülzárt vár, mihelyt a felszabadulás utolsó reményét is kénytelen feladni, tulajdonképpen már megadta magát, különösen akkor, ha megadás esetén a valószínû halál helyett a biztos életben maradás reménye csalogatja. Ha az ember körülzárt vár védõ õrségét megfosztja a felszabadulásba vetett hitétõl, annak ereje hirtelen összeroppan.
Éppen ezért a Ruhrvidék passzív ellenállásának, annak végsõ kifejlõdését tekintve, valójában csak akkor lenne értelme, ha mögötte egy tettre kész harcvonal állna. Abban az idõben népünkbõl mindenesetre mérhetetlen áldozatokat lehetett volna kitermelni. Ha mindenik vesztfáliai tudatában lett volna annak, hogy a haza 80 vagy 100 hadosztályból álló hadsereget állít fel, akkora franciak tövisekre hágtak volna, mert hiszen sikerért mindig több bátor férfi hajlandó magát feláldozni, mint a valószínû kudarcért.

Ez a klasszikus eset volt az, amely bennünket, nemzetiszocialistákat arra kényszerített, hogy az ilyen úgynevezett nemzeti szólamok ellen a leghatározottabban állást foglaljunk. Meg is tettük. Ezekben a hónapokban nem egyszer támadtak rám olyan emberek, akiknek egész nemzeti érzelme csak a butaság és külsõ látszat keveréke volt, és akik valamennyien csak azért kiabáltak, mert kellemes érzéssel töltötte el õket annak a tudata, hogy most az egyszer minden veszély nélkül nemzetiesdit játszhatnak.
Ezt a legsiralmasabb egységfrontot a legnevetségesebb jelenségnek tekintettem. A történelem nekem adott igazat.
Amint a szakszervezetek pénztáraikat a Cuno féle pénzekbõl jórészt megtöltötték, és a passzív ellenállás az elé a választás elé érkezett, hogy a kényelmes védelmi magatartásból a tényleges támadásba menjen át, egyszerre kiváltak ezek a vörös hiénák a nemzeti birkanyájból, és ismét azokká lettek, akik mindig voltak. Cuno úr csöndben, feltûnés nélkül húzta be vitorláit, Németország viszont egy tapasztalattal gazdagabb és egy nagy reménységgel szegényebb lett. Egész nyárutóig nem hitt számos, valószínûleg nem a legrosszabb tiszt az ügyek ily gyalázatos kifejlõdésében. Valamennyien azt remélték, hogyha nyíltan nem is, de legalább csendben megteszik az illetékesek azokat az elõkészületeket, amelyek Franciaországnak ezt a galád betörését a német történelem fordulópontjává avathatják. Még a mi sorainkban is sokan bíztak legalább a birodalmi véderõben. Ez a meggyõzõdés annyira élt bennük, hogy különösen a fiatal emberek tevékenységét és kiképzését döntõen befolyásolta.
Amint azonban a csúfos összeomlás bekövetkezett, és milliárdos anyagi károk, valamint sok ezer, a birodalom vezetõinek ígéretét birkai módon komolyan vevõ fiatalember feláldozása után ily lesújtó módon kapituláltak, szerencsétlen népünk felháborodása hatalmasan fellángolt e gyalázatos árulással szemben. Tisztán és világosan állott népünk milliói elõtt, hogy csak az egész uralkodó rendszer kérlelhetetlen eltávolításával lehet Németországot megmenteni.
Sohasem volt az idõ érettebb az ilyen megoldásra, mint abban a pillanatban, mert míg egyrészrõl a hazaárulás a maga mezítelenségében egész szemérmetlen módon jelentkezett, addig másrészrõl egy népet gazdaságilag szolgáltatott ki a lassú éhhalálnak. Maga az állam taposta lábbal a hit és hûség minden törvényét, kigúnyolta polgárai jogát, fiai millióinak áldozatkészségükért csalással felelt, a többi milliót utolsó garasától fosztotta meg, és így már nem volt joga hozzátartozóitól mást, mint gyûlöletet várni. E gyûlölet a haza és a nép megrontóival szemben a kirobbanás felé vezetett, és most nem tehetek mást, mint hogy utalok az 1924. évi nagy perben elmondott beszédem utolsó mondatára:
"Az állam bírái elítélhetnek bennünket tevékenységünkért, a történelem azonban, a magasabb igazság és igazabb jog istenasszonya, ezt az ítéletet egykor mosolyogva fogja szétszaggatni, hogy felmentsen bennünket a bûn és bûnhõdés alól. "
Õ azonban akkor azokat is bírói széke elé fogja rendelni, akik ma a hatalom birtokában a

jogot és a törvényt lábbal tiporják, akik népünket a nyomorba és pusztulásba vezették és akik a haza szerencsétlenségének idején többre becsülték a maguk, mint az összesség életét.
E helyütt nem akarom azokat az eseményeket ecsetelni, amelyek 1923. november 8-hoz vezettek, és amelyek azt elõidézték. Nem teszem ezt egyrészt azért, mert ettõl még a jövõre nézve semmi jót nem várhatok, másrészt azért, mert céltalan lenne alig behegedt sebeket felszaggatni. De ezenfelül céltalan lenne bûnrõl beszélni azokkal szemben, akik talán szívük legmélyén mindnyájan hasonló szeretettel csüngtek népünkön, és akik talán eltévesztették a közös utat, vagy nem ismerték azt fel.
Hazánk szerencsétlenségének láttán ma nem szeretném azokat az embereket elkeseríteni és elriasztani, akik a jövõben egy szép napon mégis meg fogják teremteni a szívük mélyén lángoló igazi német egységet, amelyre szükség van népünk ellenségeivel szemben. Mert szent meggyõzõdésem, hogy eljön az idõ, amikor még azok is, akik szemben állottak velünk, tisztelettel fognak gondolni mind azokra, akik német népünkért vérüket ontották.
Azt a tizenhat hõst, akiknek mûvem elsõ kötetét szenteltem, a második kötet végén olyanokként kívánom tanaink híveinek és védelmezõinek szeme elé tárni, mint akik tiszta öntudattal áldozták fel magukat értünk, mindannyiunkért.
Az õ példájuk kell, hogy a gyöngéket és ingadozókat ismét megtanítsa arra a kötelességteljesítésre, amelyet õk maguk is tiszta hittel, utolsó leheletükig teljesítettek.
Ezek közé sorozom azt a férfit is, aki mint a legjobbak egyike, költészetében, nagy gondolataiban és végül tetteiben is egész életét népünk felébresztésére szentelte. Ez a férfiú:
Eckart Dietrich.

Zárszó

1923. november 9-én fennállása negyedik évében a Nemzeti Szocialista Német Munkáspártot az egész Német Birodalomban feloszlatták és betiltották. Ma, 1926 novemberében ismét az egész országban szabad mozgalomként, erõsebben és belsõleg szilárdabban áll, mint valaha.
A mozgalomnak semmit sem árthatott az egyes vezérek üldözése, gyalázása, gyanúsítása. Eszméjének helyessége, szándékának tiszta, becsületes volta, híveinek áldozatkészsége folytán eddig minden elnyomásból megerõsödve került ki a mozgalom.
Ha a parlamentáris korrupció mai világában mindig küzdelme legmélyebb lényegét tartja szem elõtt, és a faj és egyéniség értékének tiszta megtestesítõjét látja magában és aszerint is cselekszik, akkor majdnem számtani pontosságú törvényszerûséggel küzdelmében a gyõzelem pálmáját fogja elvinni, éppen úgy, mint ahogy Németországnak is szükségképpen el kell nyernie az õt e földön megilletõ helyet, hogyha hasonló alapelvek szerint vezetik és szervezik.
Az az állam, amely a fajmérgezés mai korszakában magát a legkitûnõbb faji elemek gondozásának szenteli, egy napon a föld ura lesz.
Ezt sohase felejtsék el mozgalmunk hívei, ha valaha is az áldozat nagyságát félve összehasonlítanák az elérhetõ eredménnyel!

--- Harcom 1. rész ----